

HZ. BAHAULLAH'IN

ZUHURU

Mezra ve Behci

1877-92

Adib Taherzadeh

GR

George Ronald

ISBN – 975 – 6853 - 12 - 3

BAHA BASIM DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

İstoç 8. Ada No:10 Bağcılar/İSTANBUL

Tel: (0212) 659 27 80

Bahai Esrarı
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Kazancı Matbaacılık Sanayii A.Ş.

34500 Büyükçekmece/İSTANBUL

Tel: (0212) 887 10 48 – 49 Fax: (0212) 887 10 47

www.kazancikitap.com

kazanci@kazancikitap.com

Her ÷lkede Hz.Bahauallah'ın yolunda
canını ve varlığını veren o muhteşem canlar olan
Bahai muhacir ve Mübelliğlerin anısına

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

İÇİNDEKİLER

NOTLAR VE TEŞEKKÜRLER 1

ÖNSÖZ 3

BÖLÜM 1 HZ.BAHAULLAH MEZRA KASRI'NDA 5

ABDÜLBAHA'NIN AKKA'DAKİ YAŞAMI 5

HÜRRİYET HAVASI 10

BÖLÜM 2 RIZVAN BAHCESİ 15

DOĞRULUK : "BAHA EHLİNİN SÜSÜ" 20

BAHCIVAN ABUL KASIM 33

BÖLÜM 3 HİKMET LEVHİ 38

BEŞERİN RUHANİLEŞMESİ İÇİN ÖĞRETİLER 40

YARADILIŞIN MENŞEİ 44

ESKİ FELSEFEYE BİR BAKIŞ 50

BÖLÜM 4 VARKA HZ.BAHAULLAH'IN HAVARİSİ 54

VARKA'YA NAZİL OLAN LEVİHLER 68

BÖLÜM 5 ŞEHİTLERİN SULTANI VE ŞEHİTLERİN MAHBUBU 78

İKİ KARDEŞE YAZILAN LEVİHLER 85

ONLARIN ŞAHADETİNDEN SONRA NAZİL OLAN LEVİHLER

92

BÖLÜM 6 İLAHİ TEKDİR (BÜRHAN LEVHİ) 95

BÖLÜM 7 BEHCİ KASRI 106

HZ.BAHAULLAH'IN BEHCİ'YE GELİŞİ 108

İLÂHİ İNAYETİN AKIŞI 117

BÖLÜM 8 ALLAH'IN GÜNÜ TECELLİYAT LEVHİ 121

USTAD ALİ EKBER-İ BENNA 121

HZ.BAHAULLAH'IN MAKAMI 128

ALLAH'IN MAZHARLARI İLE OLAN İLİŞKİSİ 131

YENİ ÇAĞIN DOĞUŞU 139

TANIMA VE SEBAT 141

BÖLÜM 9 VAHYİNİN PARILTILARI - İŞRAKAT LEVHİ- 147

CELİL-İ HOİ 147

<u>BAHAULLAH'IN BEYAN EHLİNE HİTABI</u>	<u>149</u>
<u>'YANILMAZLIK' KELİMESİNİN ANLAMI</u>	<u>150</u>
<u>VAADLER YERİNE GELDİ</u>	<u>154</u>
<u>DİN, PARLAK IŞIK</u>	<u>156</u>
<u>BÖLÜM 10 BÜTÜN İNSANLARA MÜJDE BEŞARAT</u>	<u>162</u>
<u>BÖLÜM 11 EMRİNİN HAKİKÂTLERİ TERAZAT (SÜSLER)</u>	<u>169</u>
<u>BÖLÜM 12 EMRİN NURU HİNDİSTAN VE BURMA'YA ULAŞIR</u>	<u>178</u>
<u>BÖLÜM 13 BİRLİĞİN ANLAMI</u>	<u>191</u>
<u>İTTİHAD LEVHİ</u>	<u>192</u>
<u>TOPLUM İÇİNDE BİRLİK</u>	<u>197</u>
<u>ERKEK VE KADIN ARASINDA EŞİTLİK</u>	<u>200</u>
<u>BÖLÜM 14 SUREY-İ VEFA</u>	<u>205</u>
<u>'DÖNÜŞÜN' ANLAMI</u>	<u>207</u>
<u>'GERÇEK ANLAYIŞ KAPILARI'</u>	<u>212</u>
<u>BÖLÜM 15 KELİMAT-I FİRDEVSİYE</u>	<u>214</u>
<u>BÖLÜM 16 DİĞER ÖNEMLİ LEVİHLER</u>	<u>227</u>
<u>LEVH-İ AKDES</u>	<u>227</u>
<u>LEVH-İ MAKSUT</u>	<u>234</u>
<u>LEVH-İ SEYYİD MEHDİY-İ DAHAJİ</u>	<u>236</u>
<u>BÖLÜM 17 CELAL KAPILARI..... SONUNA KADAR AÇILDILAR</u>	<u>239</u>
<u>LEVH-İ ERD-İ BA</u>	<u>240</u>
<u>HZ.BAHAULLAH'IN ALİCENAPLIĞI</u>	<u>241</u>
<u>HUKUKULLAH YASASI</u>	<u>248</u>
<u>BÖLÜM 18 EMRİN TANINMIŞ MÜBELLİĞLERİ</u>	<u>257</u>
<u>MİRZA EBUL FAZİL</u>	<u>258</u>
<u>MİRZA HAYDAR ALİ</u>	<u>270</u>
<u>BÖLÜM 19 ALLAH'IN EMRİNİN ELLERİNİN ROLÜ</u>	<u>274</u>
<u>BÖLÜM 20 HZ.BAHAULLAH TARAFINDAN TAYİN EDİLEN EMRİN ELLERİNİN HAYATLARI</u>	<u>293</u>
<u>HACI MOLLA ALİ EKBER (HACI AHUND)</u>	<u>293</u>
<u>MİRZA ALİ MUHAMMED (İBN-İ ASDAK)</u>	<u>300</u>
<u>MİRZA MUHAMMED TAKİ (İBN-İ ABHAR)</u>	<u>303</u>
<u>HACI MİRZA HASAN-I EDİP</u>	<u>311</u>

<u>BÖLÜM 21 EMRİN ELLERİNE YAZILAN LEVİHLER</u>	<u>314</u>
<u>HİKMETLE DAVRANMA EMRİ</u>	<u>319</u>
<u>LEVİHLER ALICILARINA NASIL ULAŞTIRILDI</u>	<u>322</u>
<u>BÖLÜM 22 ‘ DÜNYANIN TERAKKİSİ İÇİN’ DÜNYA LEVHİ</u>	<u>328</u>
<u>AĞA MİRZA AĞAY-I AFNAN (NURU’D DİN)</u>	<u>328</u>
<u>DÜNYA LEVHİ’NİN VAHİY OLMA KOŞULLARI</u>	<u>336</u>
<u>HZ.BAHAULLAH’IN TARAFTARLARINA</u>	
<u>NASİHÂTLERİ</u>	<u>337</u>
<u>HACI MUHAMMED –RİZAY-I İSFAHANİ</u>	<u>341</u>
<u>YEZD ZALİMİ</u>	<u>345</u>
<u>‘THE TIMES’ LEVHİ</u>	<u>347</u>
<u>BÖLÜM 23 DÜNYA MERKEZİ İÇİN FERMAN ‘KERMİL LEVHİ’</u>	<u>350</u>
<u>BÖLÜM 24 KURDUN OĞLUNA RİSALE</u>	<u>366</u>
<u>ŞEYH MUHAMMED -TAKİ – KURDUN OĞLU</u>	<u>366</u>
<u>LEVİHLERİN YENİDEN NAZİL OLMALARI</u>	<u>370</u>
<u>HZ.BAHAULLAH’IN LEVİHLERİNİ TAKDİMİ</u>	<u>372</u>
<u>‘KİMSENİN KANINI DÖKMİYİN’</u>	<u>375</u>
<u>“HEDEF NEFRET ALEVİNİ SÖNDÜRMEKTİR”</u>	<u>380</u>
<u>BÖLÜM 25 KURDUN OĞLU RİSALESİ (DEVAMI)</u>	<u>389</u>
<u>EZELİLERİN İSTANBUL’DA YAPTIKLARI</u>	
<u>ENTRİKALAR</u>	<u>389</u>
<u>HACI MİRZA SEYYİD HASAN (AFNAN-I KEBİR)</u>	
<u>400</u>	
<u>ALLAH’IN YÜCE MAZHARI</u>	<u>404</u>
<u>HZ.BAHAULLAH’IN ŞEYH’E ÇAĞRILARI</u>	<u>407</u>
<u>BÖLÜM 26 HZ.BAHAULLAH’IN SUUDU</u>	<u>411</u>
<u>EK I AD VE SEMUD EHLİ; HUD; SALİH VE DİŞİ DEVE</u>	
<u>.....</u>	<u>422</u>
<u>EK II HZ.BAB’IN ŞİRAZ’DAKİ EVİ</u>	<u>427</u>
<u>BİBLİOGRAFİ</u>	<u>431</u>
<u>REFERANSLAR</u>	<u>436</u>

NOTLAR VE TEŞEKKÜRLER

Bu kitapta bulunan Hz.Bab ve Hz.Bahaullah'ın yazılarından alınan parçalar Bahai Dininin Velisi Şevki Efendi'nin eşsiz tercüelerindedir ve onlar Yüce Adalet Evi'nin izniyle alınmıştır. Yayınlanan kaynaklar referanslar ve bibliyografide bildirilmiştir. Farsça yayın ve yazılardan alınan bazı alıntılar, eğer herhangi bir kaynak belirtilmemişlerse bunları ben kendim tercüme etmiş bulunmaktayım. Alıntıların pek çoğu tercüme edilmeden önce yayınlanmak zorundaydı. Ancak bu alıntılar için dip notlar genellikle bana aittirler ve anlaşmazlık olmasın diye bu açıkça belirtilmiştir. Her ne kadar onların numaralanmaları İngilizce tercümesinde değişebilirse de Kur'an'dan alınan ayetler Arapça metne göre numaralanmıştır. Farsça ve Arapça isimler Bahai Dinindeki kitaplar için kabul edilen sisteme göre yazılmıştır. fakat alıntılar orijinal formuyla kopya edilmiştir.

Hz.Bahaullah'a ilk inananlar fotoğraflarını nadiren çektirirlerdi. Bazen grup fotoğrafları çekilmişti. Buradan, solmuş ve odak noktasından uzak olmasından uzak olması gerçeğine karşı, benim de aldığım pek çok bireysel fotoğrafları almak mümkün oldu. Bu fotoğrafların pek çoğunu bana temin eden Bahai Dünya Merkezi Audio-Visual departmanına derinden borçluyum. Bu kitapta basılan fotoğraflardan birini mükemmel röproduksiyonu için bay Ruhi Şakibai'ye teşekkür etmek isterim.

Bu kitabı yazıp bitirmem uzun zaman aldı, çünkü, daha evvel de olduğu gibi, tek zamanım Dublin'de evimde geçirdiğim geç saatler olmuştur.

Şimdi bu kitap tamamlandığına göre, bu mütevazı işi motive eden güçle ilgili bazı gerçekleri okuyucularıyla paylaşmak isterim. Bu ciltleri yazmamda beni destekleyen ve ayakta tutan başlıca faktör, dünyanın her tarafında Hz.Bahaullah'ın eserlerini aslından okuyamayan inanırlar için

yüreğimde taşıdığım derin sevgi duygusu olmuştur ve umarım ki bu ciltler dizisi ne kadar yetersiz ve yüzeysel de olsa, Hz.Bahaullah'ın Kendi Sözlerinin gücü sayesinde az da olsa Onun yüce Vahyinin büyüklüğünü size iletebilir.

Katkıda bulunan bir faktör, her yerdeki ahbabların bana gösterdikleri sevgi dolu cesaretlendirmeleri olmuştur. Özellikle on beş yıl boyunca Bayan Marion Hofman'ın bana göstermiş olduğu bitmeyen ve içten gelen samimi desteklerine derinden borçluyum Onun zekice öğütleri ve sevgi dolu cesaretlendirmeleri ile bana çok büyük bir destek olan ona yürekten şükranlarımı ve sunmak isterim . Dr. May Hofman Ballerio ya da mükemmel ve yetenekli idareciliği yayın işleri sırasında değerli öğüt ve yardımlarını derinden takdir ederim. Bu ve bundan önceki ciltlerin meydana gelmesinde büyük katkıları olduğu için ona en samimi şükranlarımı sunmak isterim. Yıllar boyunca bir şükran duyduğum bir başka cesaret kaynağı sevgili eşim Lesley'dir. Onun sevgi dolu desteği benim eserimde önemli bir rol oynamıştır.

Büyük bir bölümünün okunması güç olan benim orijinal karalama notlarımdan metni mükemmel bir şekilde daktilo eden Bn. Thelma Batchelor ve Bn. Annette Rooney'ye de en sıcak şükranlarımı ve takdirlerimi iletmek isterim. İndeksi yetenekli bir şekilde ortaya çıkaran Dr. Wendi Momen'e ve matbaa düzeltmeler ve pek çok yararlı önerilerinde gösterdiği titizliği için Bay Harold Boyce'a samimi teşekkürlerim sunarım

Adib Taherzadeh

ÖNSÖZ

Hız.Bahaullah'ın Vahyi, geçmiş bütün Peygamberler tarafından önceden söylenen Allah'ın Gününü getirmiştir. Kırk yılı aşan bir zaman içinde bu Vahyin akışı o kadar muazzam olmuştur ki onu tarif etmek için herhangi bir teşebbüste bulunmak, okyanusu bir bardağa sığdırmaya benzer. Bundan başka, Onun Vahyi öyle büyük bir kudrete sahip ki onun öneminin derinliklerine dalmaya çalışmak veya Onun gizli sırlarını araştırmak fani insanların kapasitelerinin ötesinde bir harekettir.

Bu, işin ne kadar zor olduğunu ve konuları ne kadar yetersizce işlediğini bildiği halde, bu dört cildin yazarı tarafından yapılan teşebbüsü bu yüce Vahyin bir anlık bakışlarını yakalamak ve onları okuyuculara sunmanın perspektifi içine koyar. Gerçekten de, bu ciltlerde tarif edilmiş olan sınırsız okyanusun bir parçasının yüzeyinden almanın sonucudur.

Dördüncü cilt Hız.Bahaullah'ın görevi içinde en önemli dönemi kapsar, o dönemdedir ki Onun Vahyi zirveye ulaştı ve Kendi Kişiliği, sürgün ve mahbusiyet yıllarından sonra Kendisi tarafından 'beşerin en ulu vizyonu' olarak belirttiği güzel bir Kasırdaki haşmetle saltanatının tahtına yükseldi.

Bu dönemde Yüce Kalem'den nazil olan pek çok Levih büyük ölçüde Hız.Bahaullah'ın Dünya Nizamının çerçevesini teşkil eden Kitab-ı Akdes'in yasalarıyla birlikte öğretiler ve ilkeleri yaymakla ilgiliydi. İran'da Emrin zuhur etmesine katkıda bulunmak ve evrenselliğini, geçmiş dinlerde eşi bulunmayan bir dinamizme sahip genç bir Din olarak canlılık ve yenilmezliğini sergilemek gibi bu dönemle ilgili olaylar son derece önemliydi.

Emir doğduğu ülkede yavaş yavaş büyürken, onun tedavi edici mesajı Doğuda komşu ülkeleri de etkilemeye başlamıştı.

Bu olayların bazıları bu ciltte vardır. Hikâye 3. ciltte kaldığı yerden devam eder - Hz.Bahau'llah'ın Mezra Kasrına varması- Görevinin geri kalan zamanındaki esas olaylarla ve Behci Kasrında suud ettiği zamana kadar nazil olan Levihlerle devam eder. Yazarın ümidi gelecek ciltlerde Vahyinin en önemli ve kayda değer Hz.Bahau'llah'ın Ahd ve Misak'ı hikâyesini devam etmektir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

HZ.BAHAULLAH MEZRA KASRI'NDA

Hz.Bahaullah'ın 1877 Haziranında hapishane şehrinden ayrılması ve Akka'nın kuzeyinde sakin sayfiye yeri olan Abdullah Paşanın yazlık evine taşınması, Onun görevinin kaderinde bir dönüm noktasını oluşturur. Mezra'daki bina geniş bir alana yerleşmiş bir bahçenin içinde bulunmaktadır. Bir tarafta Galile tepeleri manzarası, öbür yanda deniz. Zemin kattaki bir oda Hz.Bahaullah tarafından kabul odası olarak kullanıldı ve pek çok ahabap Onun huzuruna burada müşerref oldular. Kendi odası bir kat üstte balkona yakındı kırlara bakıyordu.*

Abdülbaha, melek gibi annesi Nevvab hanım ve aziz kız kardeşi, Varaka-i Ulya, (En Ulu Yaprak) Akka'da kaldılar. Zaman zaman Hz.Bahaullah'ı ziyaret ettiler, özellikle Abbas Efendi mümkün olan her zaman Onun huzuruna müşerref oldu.

Abdülbaha'nın Akka'daki yaşamı

Hz.Abdülbaha'nın Mezra'da ve daha sonra Behci'de Babasına katılmamasının esas sebebi, Edirne'de buldukları günlerden itibaren, Hz.Bahaullah'ı günlük işlere bakma yükünden kurtarmak için üzerine almış olduğu bakım ve sorumlulukların ağır yüküydü. Bu sorumluluklar Akka'da üzerine o kadar ağır bastı ki şehirde kalmak zorunda kaldı ve

* Cilt 1, S. 294-295 Balkondan düşen Mirza Cafer'in ilginç hikâyesi

Bahai camiasıyla ilgili olduğu kadar Akka halkı ve yakın kasabaları ile ilgili pek çok problemleri halletmek zorundaydı. Sabahın erken saatlerinden gece yarısından sonraya kadar hükümet görevlileri, din adamları, kültür ve ticaret adamları ile görüşmelerinden başka fakir, hasta, yaşlı, ölmekte olan, dul ve yetim halkın ihtiyaçlarına koşardı. Valiler ve memurlar çok zaman işleriyle ilgili çok önemli konularda Onun önerilerine baş vururlardı. Aynı şekilde din adamları da Onun dizinin dibine oturlar ve Onun bilgi ve hikmetinden bir nebze alırlardı. O herkese bir öğütçü, fakir ve düşkünlere gerçek ve sevecen bir babaydı. Her gün hastaları ziyaret ederek, ihtiyacı olanlara ilaç yiyecek ve giyecek tedarik ederek saatlerini harcardı. O gerçekten 'Akkanın Efendisi' idi.

Bahai toplumunun işlerine ilgisi daha az önemli ve zaman almıyor değildi. O sadece Akka'da yaşayan Bahai bireylerine kişisel ve toplum işlerinde yol göstermek ve yönlendirmekle kalmadı, Hz.Bahauallah'ın huzuruna gitmek için akın akın gelen ziyaretçiler için ayrıntılı hazırlıklar da yaptı. Serker Ağa, ziyaretçilerin her birinin Misafirhanede veya kaldıkları başka bir yerde rahat etmelerini sağladı. Onları her şeyi kapsayan sevgisiyle sardı, onlara pek çok işlerinde öğüt verdi ve onları hayatlarının en önemli anı olan Hz.Bahauallah'ın huzuruna çıkmalarına ruhani yönden hazırladı. Hatta, bazı hallerde onların giysilerini kontrol etti. Eğer üstleri eski veya uygunsuz ise, Hz.Bahauallah'ın huzuruna çıkmaya uygun yeni giysiler düzenledi.

Aşağıda Hz.Abdülbaha'nın kızlarından Tuba Hanım'ın, o günlerde Onunla ilgili anıları:

' Serker Ağa'nın Akka'daki hayatı başkalarının iyiliği için çalışma ile doluydu. Her sabah erken kalkar, çay içer, sonra kendisine zorunlu kıldığı sevgi görevlerini yapardı. Çok zaman akşamın geç saatlerinde yorgun ve aç dönerdi. Önce, evimizin sokağının karşı tarafında kiralanan büyük kabul odası olan Biruni'ye giderdi. Biz çok zaman Serker Ağa'dan yardım istemek için biriken insanları pencereden seyrederdik. Dükkan

almak isteyen bir kişi onun görüşünü almalıydı. Bir başkası, hükümette işe girmek için tanıtma veya tavsiye mektubu isterdi. Gene, yanlış yere kocası suçlanan veya askere alınan çocukları ve kendisi açlığa terk edilen bir kadın. Bir başkası çocuklarının kötü muamele gördüğünü veya kocası veya kardeşi tarafından dövüldüğünü söyleyen bir kadın. Abbas Efendi bu zavallı insanları ehil bir kişiyle birlikte olayı mahkemede hakime anlatması için yollardı.

Biruni başka ziyaretçileri de kabul ederdi; orası ilgi merkezi haline gelmişti. Müftü, Vali, Şeyhler ve Hükümet memurları bireysel olarak veya grup halinde Serker Ağa'yı ziyarete gelirlerdi. Burada onlara 'kahvey-i hanigi' ikram edilirdi. Bunu yudumlarken, bilgin, akıllı, merhamet dolu, pratik yardımsever ve herkese öğütçü olarak baktıkları Serker Ağa'dan açıklama, öğüt veya yorum isteyen haberleri konuşurlardı.

Mahkeme açıldığı zaman hakim istisnasız Biruniye gelirdi. Ne kadar zor olursa olsun Hz.Abdülbaha'nın mutlaka olayı çözeceğinden emin olarak orada herhangi karmaşık olayı görüşürdü...

Bir çeşit yardım için Biruni'yi dolduran halkın öylesine baskısı altındaydı ki bazı günler Kendi ailesini hemen hemen göremiyordu Bahai ve diğer pek çok hasta Onun devamlı bakımındaydı; Onu ne zaman görmek isteseler, giderdi...

Kendi istirahati, yemeği dışında asla hiçbir şeyi ihmal etmedi, fakirler onun öncelikle itina ettiği kişilerdi. Ona gönderilen bütün tatlılar, meyveler ve kekleri Biruni'ye ahbaplara getirirdi, onları mutlu kalardı...

Akka'da hastahane olmadığı için Hz.Abdülbaha Nikolaki Bey adındaki doktora fakirlere bakması için aylık öderdi. Bunu kimin yaptığını söylememesini doktora tembihlerdi, ' sol elinin verdiğini sağ eli bilmemeliydi '. Fakat hasta oldukları zaman fakirler ihtiyaçları olan başka sayısız ve çeşitli şeyler için gözlerini daima Hz.Abdülbaha'ya çevirirlerdi...¹

Hz.Abdülbaha bütün bunları yaparken camianın işlerinden uzak kalmak suretiyle bütün zamanını Allah'ın Kelamının vahyine hasretmesi ve ahbablarla buluşması için Babasını gerçekten dış dünyadan muhafaza ediyordu. Hz.Abdülbaha sevgili Babasını imkanı oldukça ziyaret ediyordu ve bu Hz.Bahaullah'a büyük bir sevinç kaynağı oluyordu.

'Kermil'in meleği ' lâkabıyla ölümsüzleşen o ruhani dev, Mirza Haydar Ali,* Hz.Bahaullah ile unutulmaz huzura kabulünün hatıralarını şöyle yazar. Hacı Mirza Haydar Ali Hz.Abdülbaha'nın Kendisini dış dünyanın baskılarından korumasında önemli rol ile ilgili Hz.Bahaullah'ın sözlerini anlatır.†

Bağdat'taki günlerimizde biz Kendimiz kahvehaneye‡ gider ve herkesle görüşürdük. Biz,camiadan veya dışardan olsun, tanıdık veya yabancı olsun, uzaktan veya yakından gelmiş olsunlar, halkla muaşeret ettik.

Bizden uzak olanları kendimize yakın ve yabancıları tanıdık saydık. Allah'ın Emrine hizmet ettik, Onun Sözlerini destekledik ve Onun İsmi ni yücelttik. En Büyük Dal (Abdülbaha) bütün bu hizmetleri yaptı, bütün güçlüklerle göğüs gerdi ve Edirne'de büyük ölçüde keder ve felaketlere tahammül etti ve şimdi çok daha büyük ölçüde bunu Akka'da yapıyor. Çünkü, Bağdat'tayken, görüntüde Biz mahpus değildik ve Allah'ın Emri hemen hemen bugünkü şöhretine nail olmamıştı. Ona karşı gelen ve ona karşı mücadele eden düşmanlar nispeten az ve birbirinden uzaktardı.

Edirne'de bazı kişilerle görüşürdük ve bazılarını huzurumuza gelmeleri için izin verirdik. Fakat Sicn-i

*Onun hikâyesi için cilt 2 ye bakınız

† Bu sözleri Hz.Bahaullah'ın birebir aynı kelimeleri olarak almayınız; Mirza Haydar Ali'in hatırladığı sözlerdir.

‡ Cilt 3, S. 299 a bakınız (A.T.)

Azam'dayken (En Büyük Hapishane) kimseyle görüşmedik ve halkla ilişki kapısını tamamen kapattık. Bizim rahatımız için şimdi Serker Ağa bu zor işi Kendi üzerine aldı. O dünya ve halkıyla karşı karşı duran güçlü bir kalkandır ve böylece Bizim yükümüzü hafifletmiştir (her türlü gaileden). Önce Bizim için Mezra Kasrını garanti altına aldı ve Biz orada kaldık, daha sonra Behci Kasrı. Emre hizmetle o kadar meşgul ki haftalar boyu Behci'ye gelme fırsatını bulamaz. Biz inanırlarla görüşme ve Allah'ın ayetlerini izhar etmekle meşgulüz, O ise çok çalışır ve her türlü sıkıntı ve kederle karşı karşıyadır. Bu insanlarla uğraşmak ve ilişkide bulunmak bütün işlerin en zorudur. ²*

Hz.Abdülbaha'nın Akka'da kalışı bir başka maksada da hizmet etti. Onun erkek kardeşler, özellikle Mirza Muhammed Ali[†] ve onun annesi Onu son derece kıskanıyorlardı. O, Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra Ahdini bozan en büyük nakızdı. Hz.Abdülbaha ve Onun ilerletmekte olduğu Emri yıkmak için bütün gücüyle ayağa kalktı. Hz.Abdülbaha, en büyük oğlunu aziz tutan ve Onun makamını parlak sözlerle yücelten Hz.Bahaullah'tan uzak durarak onların yüreklerinde şiddetle yanan kıskançlık ateşini biraz olsun yatıştırmayı başardı. Bunun gibi, Yıllar boyu Hz.Bahaullah'ın kullandığı yöntem, problem yaratabilecek kişileri veya içte Ona sadık olmayanların zararlı tavırlarını kontrol edebilmek veya onları kontrol altında tutmak için yanında tutmaktı. Şimdi Ona biraz serbestlik verildiğine göre, Hz.Bahaullah, sonunda aileden Onun Emrine sadakâtsizliklerini ispatlayacak olan aile fertleriyle birlikte yaşamayı seçti.

Hz.Bahaullah'ın erkek kardeşi, kızları ve oğulları ve ailenin diğer üyeleri gibi Hz.Bahaullah'a çok yakın olan kimselerin Onun Emrine ilk karşı gelenlerin olmaları ve Ona

* Bahai olmayanlar (A.T.)

†Ahdî Misakı bozan en büyük nakıs.Bkz. Bahailiğin Birinci Yüz Yılız., böl 15 ve Hz.Bahaullah'ın Zuhuru, cilt 1 ve 2.

inananlar arasında nifak kaynağı olmalarının nedeninin bir önceki ciltte açıklanması verilmişti.*

Hürriyet havası

Hz.Bahaullah'ın Mezra'ya taşınmasının önemini ve Emir tarihinde neden yeni bir bölüm açtığını takdir etmek için bu tarihi adımdan önceki çalkantılı yılları hatırlayalım. Bu noktada, Hz.Bahaullah'ın olaylarla dolu hayatına bir bakacak olursak, görürüz ki çeyrek asırdan fazla devamlı olarak bir düşmanın hedefi olmuştur.

Kendi Zuhurunun doğuşundan önce, Babi toplumuna yöneltilen eziyetlerden dolayı büyük ölçüde ızdırap çekti. Kendi bölgesi Mazenderan'da halkın önünde Kendisine uygulanan dehşet verici falakaya yatırılması olayı buna bir örnektir. Tahran'ın Siyah Çalı'na yazın sıcağında yalın ayak, başı açık zincirlere bağlı aşağılayıcı koşullar altında götürülmesi, karanlık yeraltı zindanına atılması; boynuna takılan ve etine gömülen ve ömür boyu izlerini bırakan Kara Gohar zinciri; ana vatanından Irak'a sürgün edildiği zaman çektiği zorluklar; Süleymaniye dağlarında kar yüzünden mahsur kaldığı tek başına inzivaya çekilmesi; Kendisi tarafından ' istibdat yeri ' diye tarif edilen Osmanlı İmparatorluğunun payitahtına sürgünü; sıfırın altında soğukta at arabalarıyla 'ücre hapishane'ye aşağılayıcı sürgünü; o ' Sır Diyarı'ndaki sıkıntılar; metruk Akka şehrine sürgününde karşılaştığı güçlükler ve tahditler; Onun, ' En Büyük Hapishane ' diye vasıflandırdığı o şehrin kışlasında hücre mahbusiyetindeki dayanılmaz koşullar; ve yaklaşık yedi yıl, gözü okşayan her çeşit yeşillikten mahrum küçük bir şehrin duvarları arasına kapatılması - Dünyanın bu Mazlumunun boyunu eğme ve tahammül ile göğüs gerdiği bütün

* cilt 1, Syf.130-131 'e bakınız

bu sıkıntılar uzun bir zamandan sonra nihayet sona eriyordu. Onun hapishane şehrinden ayrılması, yaşamında nispi sükun ve huzurlu yeni bir devrin açılışını işaretledi.

Bunu nedeni sadece Mezra'nın temiz kır havası ve yaşadığı koşulları ferahlatan etrafındaki açık tarlalar değildi. Onun görevinde yeni bir devri açan en büyük faktör Onun büyüklüğünün perdesinin açılması, dostlara ve düşmanlara eşit güç ve otoritesiydi. Bu, ülkede en büyük din liderinin Onun önünde mütevazı hayranlık içerisinde Onun önünde diz çökmesi ve hapishane şehrini* terk etmesi için yalvarması ile açığa çıktı, bu hareketi, Akka Valisi, Padişahın sıkı fermanına rağmen teyid etti.

HZ.Bahaullah'ın ikametinin Mezra'nın yazlık kasrına kurulması da dostlarının yüreklerinde büyük bir heyecan ve sevinç yarattı. Onun Akka'ya vardığı zaman, hapishane kapılarının açılacağı sözü kışlayı terk ettiği zaman zaten yerine gelmişti. Şimdi Onun şehir surları içinde hapsi sona erdiğine göre, kehanet tamamen gerçekleşmişti.

HZ.Bahaullah, tabiatın güzelliklerine aşıktı ve dışarı hayatı çok severdi. Mezra'da Kasrında yaşamayı, kasvetli hapishane şehri duvarları arasında dokuz yıl hapsinden sonra manzaranın zevkini çıkarmasını sağladı. Bu dönemde nazil olan Levihlerinde HZ.Bahaullah kırım güzelliklerine değinir. Nureddin† lâkabıyla tanınan meşhur Afnan, Aka Mirza Aka'ya‡ nazil olan bir Levihte Mezra'nın tatlı manzarasını yazar. Sevinçli bir lisanla bir tarafta deniz manzarasının ve diğer tarafta tepelerin olduğunu tarif eder ve ateş toplarına benzettiği portakal dolu ağaçların güzelliğinden bahseder !

Bu zamanda ziyarete gelen inanırlar da HZ.Bahaullah'ın hürriyetinden sevinç duyuyorlardı. Bu Kasırda Onun huzuruna

* Cilt 3 S. 498-491 e bakınız

† Bakınız aşağıda sayfa 324-332

‡ cilt 3 S. 144-5 e bakınız.

müşerref olan pek çok kişi daha önce Edirne ve Akka'dakinden çok daha farklı bir atmosfer içindeydiler. Her inanan yüreği sevindiren bir hürriyet, zafer ve Emrin yüceliş havası vardı. Bazı inanırlar için Bağdat'taki günlerden kalma ziyafet vermek ve Hz.Bahaullah'ın huzurlarıyla onları onurlandırma gibi bir gelenek vardı. Ancak bu uygulama Onun iznine bağlıydı ve bazen onların davetlerini kabul etmekle inanırları memnun ederdi. Hatta kışladayken bile bazı inanırlar, Hz.Bahaullah'ın iştirak edeceği özel bir durum için ziyafet yapabilsinler diye, kendilerine verilen yavan tayınlarını bile saklardı*. Bazı Levihlerinde de açıktır ki İran'da bazı ahabplar Hz.Bahaullah'ın sekreteri Mirza Aka Can'a bağışta bulunurlardı ve Hz.Bahaullah'ın iştirak etmesi için kendi adlarına bir ziyafet tertip etmesini rica ederlerdi.

Hz.Bahaullah şehirden çıktıktan sonra bu uygulama daha kolaylaştı. Ahabplar, Onun iznini aldıktan sonra çeşitli açıklık yerlerde kırlarda ziyafetler yaptılar. Efendilerinin huzurunda olmanın eşsiz mazhariyeti sahip o ahabba Allah'ın inayeti sonsuzdur. Yüz yıl kadar sonra yaşayan bizler için bunu tam manasıyla takdir etmek veya Allah'ın yüce Mazhariyle güzel yerlerde oturan veya onların aralarında dolaşırken onlarla bireysel veya kolektif olarak konuşan ve hatta onların yiyeceklerini paylaşırken orada bulunan bu Tanrıya aşık kimselerin kalplerindeki sevgi okyanuslarını, sevinç, bağlılık ve şükranları tahmin etmek mümkün değildir. Bu toplantılar sonucu olarak bu insanların ne gibi ruhani yüceliklere yükseltildiklerini asla bilemeyeceğiz. Onun huzuruna müşerref olan bazıları, Hz.Bahaullah kendileriyle konuşurken kalplerinden akan hayat veren enerjiiyi tarif etmeğe çalışmışlar, fakat bunu gereğince başaramadıklarını kabul etmişler, çünkü,

* Cilt 3, syf. 74

'En Büyük Ruh'u*' içinde bulunduran bir Kimseyi insanın asla tarif edebilmesi mümkün değildir.

Hacı Muhammed-Tahir-i Malmiri† Hz.Bahauallah'ın huzuruna 1878-9 yıllarında müşerref oldu. Ahbaplar onun Cemal-i Mübarek hakkındaki izlenimlerini sordukları zaman, cevap olarak her zaman Farsça bir şiir okurdu:

Görmüş olduğum rüya neydi, acaba,
Suskun dilimde saklı bir sır
Şairin kelimelerinin ötesinde ki güzellik
İşitmeyen dünya tarafından duyulmamış kalır.

Aynı inanır, katılma şerefine nail olduğu ziyafetlerden birinin anısını gelecek kuşaklara bırakmıştır. Aşağıdakiler onun hatıralarında kaydedilmiş sözleridir:

İlkbahar mevsiminde, Hz.Bahauallah bir süre Mezra'da kalırdı‡ Mezra, Akka şehrinden yaklaşık on iki kilometre uzaklıktadır. Onun huzuruna müşerref olmak için gündüz giderdim ve geceyi misafirhanede geçirirdim. Eyyam-ı Ha'nın birinci günü ziyaretçilerden biri Hz.Bahauallah'ı ve Akka'daki bütün inanırları öğle yemeğine çağırmişti. Ben de Mezra'ya gittim. Sabah erkenden, çok güzel, açık arazide bahçe girişinin önüne büyük bir çadır kurulmuştu. O sabah, Arz-ı Akdes'te oturan bütün inanırlar ve ziyaretçilerden oluşan yaklaşık ikiyüz kişi Mezra'ya geldiler.

Öğle zamanı, Cemal-i Mübarek Kasır'dan geldi ve haşmetle çadıra girdi. Bütün inanırlar çadırın önünde ayakta duruyorlardı. Sonra, Hz.Bahauallah'ın ayakta duran sekreteri Mirza Aka Can, o gün nazil olan oruç için şafak münacâtını makamla okudu. Dua bittiği zaman, Hz.Bahauallah herkesin

* Cilt 3, syf. 178-181

† Yazarın babası. Hayat hikâyesi için cilt 1 e bakınız.

‡ Hz.Bahauallah Mezra veya Behci'de devamlı oturmadı. Bazan Akka'ya gider ve orada kalırdı; ayrıntılar için aşağıda sayfa 104'e bakınız.

oturmasını emretti. Herkes bulunduğu yerde çömeldi. Cemal-i Mübarek bize hitap etti ve sözleri bittikten sonra buyurdular, 'Ziyafete ne oldu, ziyafet gerçekten olacak mı ?' Bunun üzerine bir kaç kişi koşuştular ve çok geçmeden yemek geldi. Çadırın ortasına alçak bir sofraya koydular. Cemal-i Mübarek ve Ahsanların * hepsi sofranın etrafına oturdular ve yer kaldığı için Kendilerine katılmaları için bazılarını ismen çağırdılar. Bunların arasından benim de ismim çağırıldı; buyurdular, ' Ağa Tahir, gel ve otur.' Bunun üzerine içeri girdim Onun huzurunda oturdum. Bir ara Hz.Bahaullah buyurdular,' Biz yemek yemekten usandık. Doyanlar kalksınlar.' Ben derhal kalktım ve Cemal-i Mübarek ayrıldılar. Önce, Onun tabağında artan yemek ahbaplar arasında paylaşıldı, sonra gruplar halinde ahbaplar çadıra girdiler ve yemeklerini yediler. Bu ziyafette herkes maddi ve manevi yemeklerini yediler. Ben oruç duasını Mirza Aka Can'dan alıp kendim için kopya ettim. Sonra, akşam bütün ahbaplar Akka'ya döndüler. Fakat Serker Ağa o gün yoktu.

* Hz.Bahaullah'ın neslinden olanlar (A.T.)

RIZVAN BAHÇESİ

Mezra'ya ilaveten Hz.Abdülbaha daha önce Akka şehrine yakın bir ada olan Na'meyn bahçesini kiralamıştı. O bunu, Hz.Bahaullah'ın hapisshanededen kurtulacağı ümidiyle yapmıştı. Hz.Bahaullah serbest kaldıktan sonra bu güzel yeri sık sık ziyaret etti, özellikle, ilkbahar, yaz ve sonbahar mevsimlerinde. Buraya Rızvan (cennet) bahçesi diye işaret buyurmuşlardır; bazı Levihlerinde Hz.Bahaullah bahçeye 'Yeni Kudüs ' ve 'Bizim Yeşil Adamız' diye değinir.

Bu bahçe İranlı inanırların çok büyük çalışmaları ve kendilerini adamaları ve Serker Ağa'nın devamlı gözetimi ve rehberliği sayesinde güzelleştirilmişti. Her tarafta çiçek yatakları yapmak için civar yerlerden çok miktarda toprak getirdiler, İran'dan ve komşu ülkelerden ahabplar pek çok fundalar, ağaçlar, çiçekler getirdiler, bazıları ender bulunanlardandı. Dağlardan ve çöllerden aşarak ki bu bir kaç ay sürdü, onlara öyle bir itina gösterdiler ki bitkiler taze ve bahçeye dikilmeğe hazır bir şekilde getirildiler. İnanırların bu bitkileri uzun tehlikeli yolculuklarla itina ile getirmeleri geçmiş dinlerin hiçbirinde görülmeyen bağlılık ve sevginin bir göstergesi idi ve bu açıkça bahçenin kendi güzelliğinde sergilenmiştir.

Önceleri imkansız gibi görülen bu olağan üstü işi üstlenmekteki motive, Hz.Bahaullah'a olan derin sevgi idi ve bu öyle bir sevgi ki idi ki hiç bir sınır tanımadı. Ahabplar O'nun çok hoşlanacağını bildikleri dünyevi güzellikleri O'na armağan olarak sunmayı arzuladılar. O'nun Tahran'da en çok sevdiği çiçeklerden olan ve ender bulunan beyaz gülü Akka'ya getirecek kadar ileri gittiler. Hz.Bahaullah bazı Levihlerinde bu bitkilere değinir ve onları getirenlerin bağlılığına içten takdirlerini ifade eder.

Çiçeklere bakan ve Rızvan bahçesini Hz.Bahaullah'ın mutlu olacağı bir yer yapmak için çabalayan bahçıvanların gayret ve bağlılıkları daha da az çarpıcı değildi. Rızvan bahçesi çok küçük bir adaya yerleşmişti. Denize boşalan küçük bir dere o küçük araziye saran iki akarsuyla bölünmüştü. Hz.Bahaullah'ın zamanında çiçek yatakları ile bezenmişti ve pek çok süs bitkileri, meyve ağaçları vardı. Su fişkirtan bir çeşme vardı. Buradan bahçenin her tarafı sulanıyordu. Akarken hafifçe dalgalanarak iki dut ağacı arasında taş zemin üzerinde geniş bir platform oluşturuyordu. Adanın yanından akan su on dört on beş ft. (yaklaşık 5 metre) genişliğinde ve 3 ft. (1 metre) derinliğindeydi; içinde bol miktarda balık cirit atıyordu. Salkım söğütle çevrilmişti, yasemin ve portakal çiçeklerinin mis kokusu havayı kaplamıştı. Bahçeyi çevreleyen akarsuyun dışında, bu özelliklerin çoğu bugün korunmuştur, çünkü son zamanlarda derenin yatağı değiştirilmiştir.

Hz.Bahaullah Rızvan bahçesini her ne zaman ziyaret ettiyse, bu sadece Kendisi için değil, Abbas Efendi ve bütün ahabplar için de sevinçli bir durum yaratıyordu. İki büyük dut ağacının gölgesine yerleştirilmiş dikdörtgen bankta otururken, güzellik vahasındaki atmosfer Hz.Bahaullah'ı biraz olsun dinlendiriyordu.

Bir inanır, Rızvan Bahçesinde Hz.Bahaullah'a baktığı zaman insanı huşu içinde bırakan bir deneyimi yaşadı. O kişi,

Hacı Yahuda diye bilinirdi. Yahudi bir aileden gelmekteydi ve babası Reşt şehrinin ve İran'ın kuzeyindeki civar kasabaların baş hahamıydı. Gençliğinde çeşitli şehirlerde seyyar satıcı olarak çalışırdı. Hamadan'a yaptığı seyahatlerden birinde, kendisine Hz.Bahaullah'ın misyonunu haber veren bir kaç Bahai ile tanıştı ve sonuçta Bahailiği kabul etti. 1888-9 yıllarında Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olmak için Akka'ya gitti. Onunla ilk karşılaşması Rızvan Bahçesinde oldu.

Onun huzuruna götürülür götürülmez, iki akan su ile çevrili bankın üstünde otururken Hz.Bahaullah'ın ayaklarının yakınından geçen akan suyun manzarası, Tevrat'ta yazılı olan Peygamberlerin vizyonunu kafasında canlandırdı.

Bir ırmak var ki, onun cedvelleri Allah'ın şehrini, Yüce Olanın mukaddes meskenlerini sevindirir, Allah onun ortasındadır, O sarsılmaz Sabaha karşı Allah ona yardım eder.¹

Fakat Rab orada haşmet içinde bizimle beraber olacak, orada geniş ırmakların ve çayların yeri olacak, onda kürekli gemi yürümeyecek, ve ondan kudretli gemi geçmeyecek.²

Birden bire ve canlı olarak ona açıklanan bu vizyondan hayretler içinde kaldı. Onu yıldırım gibi çarptı ve başka bir dünyaya daldı. Tevrat'ın Rabb'ının huzurunda hayret ve şaşkınlık içinde kendisini ayakta durur gördüğü zaman bütün varlığı derinliklerine kadar çalkalandı. İlk tepkisi Hz.Bahaullah'ın ayaklarına kapanmaktı ve o bunu yaptı. Bu ilk karşılaşmanın etkisi ve o vaziyette Hz.Bahaullah'ın sözlerini duymak hayatının sonuna kadar yanmaya devam eden bir sevgi ve hayranlık ateşini yaktı. Yeni bir yaradılışla değişti ve Arz-ı Akdes'den ayrılırken sevinç ile doluydu.

Hacı Yahuda İran'a döndüğü zaman Emri halkı arasında yaymaya başladı. O, bir çok Yahudiyi Emrin gölgesi altına getirmeyi başaran tanınmış bir Bahai mübelliği olarak ortaya çıktı ve bu kişilerin bazıları İran'da tanınmış kişiler oldular.

Hacı Yahuda da, Emri tebliğ etmedeki başarısından ötürü Yahudi camiası tarafından kendisine yapılan ciddi işkencelerin sonucu zorluklar ve sıkıntılara katlandı.³

Abdülbaha'nın kızı Tuba Hanım Hz.Bahaullah'ın Rızvan Bahçesindeki çocukluk hatıralarını anlatmıştır:

Hz.Abdülbaha'nın, ahbablar ve ziyaretçiler tarafından öyle bir sevgi dolu itina ile hazırlanmış olan güzel Rızvan Bahçesine gittiği günün sevinci !

Sevgili babasının büyük dut ağacının altında, dalgalanan küçük çayın kenarında, yapmış oldukları fiskiye ve guruldayan sesi Akka kalesinin veba cinsinden havasında uzun yıllar mahbusiyetinden sonra gerçekten taze hayat bulmasını görmekle Hz.Abdülbaha'nın yüreği mutlulukla dolmuştu. Ancak orada bulunanlar hapishane şehrinin kasvetli duvarları ve pis kokusundan sonra renkleri ve mis kokularıyla böyle bol çiçeklerle sarılmış olmanın ne demek olduğunu anlarlar.⁴

İnanırların o bahçede ziyafet vermeleri için pek çok fırsatlar oldu ve Hz.Bahaullah huzurlarıyla onları onurlandırdı. Bu gibi toplantılar hayalimizin ötesinde tarif edilmez sevinç ve ruhaniyet meydana getirdi.Bahçe, gerçekten, kutlama ve bayram yeri oldu. Tanınmış Bahailerden Kumili Seyyid Asadullah * bir defasında, Hz.Bahaullah'ın Kendisinin, Tahran'daki bazı inanırların hapisten kurtulmalarını kutlamak için inanırları Rızvan Bahçesinde çay ve kurabiyelerle ağırladığını anlatır. Bunların arasında Mirza Ebul Fazıl, Emrin Eli Hacı Molla Ali Ekber† ve Seyyid Asadullah'ın kendisi de vardır. O gün her şeyi kapsayan bilgisiyle, Hz.Bahaullah

* cilt 1 S. 32-33 ya ve aşağıda 182-185 sayfaya bakınız

† cilt 3 e ve aşağıda sayfa 254-266 de Mirza Ebul Fazıl diye bakınız; Hacı Molla Ali Ekber (Hacı Ahond) için aşağıda sayfa 289-296 bakınız.

hapistekilerin serbest bırakıldıklarını bildir di ve olayı kutladı, bu haberi bildiren telgraf ise bir gün sonra geldi.

Rızvan Bahçesinin sonunda küçük bir ev vardı. Burada, Hz.Bahaullah'ın dinlendiği, yemek yediği ve bazen Levihlerin nazil olduğu oda orijinal haliyle korunmuştur. Meşhur Hacı Mirza Haydar Ali o odada yemek yerken ilk kez Hz.Bahaullah'ın kavuğunun rengini nasıl görebildiğinin ilginç hikâyesini anlatır. Bu hikâyeye bir önceki ciltte değinilmiştir.*

Orada nazil olan ve İngilizce'ye çevrilen Hz.Bahaullah'ın bir Levhi bugün o odanın duvarında asılıdır. Onun okunması okuyan kişinin Hz.Bahaullah'ın Bahçeden ne kadar hoşlandığını ve tabiatın güzelliğini ne kadar sevdiğini görmesini sağlar. Bu Levhin tercümesi şöyledir:

O Tanrıdır, Yüceler olsun O'na,
Azamet ve Kudret O'nundur !

Mübarek Cuma günü Kasırdan çıkarak Bahçeye girdik. Her ağaç bir söz söyledi ve her yaprak bir melodi mırıldandı. Ağaçlar açıkça söylediler: " Allah'ın Merhametinin kanıtlarına bakınız", ve ikiz çaylar tatlı bir lisanla, " her şey bizden var oldu " kutsal ayetini okudular.

Yüceler olsun Tanrıya ! Hayranlık uyandıran Sırlar Onlar tarafından seslendirildi. Düşündüm:Onlar hangi okulda eğitim gördüler ve kimin huzurundan öğretilerini aldılar? Evet ! Bu Mazlum bilir ve der: " Allah'tan, Her şeyi Kapsayan, Kendi Kendine yeter. "

Bizim oturmamız üzerine, Raziye, İzzetim onun üzerine olsun, sizin tarafınızdan huzurumuza geldi, Allah'ın inayet sofrasını kurdu, sizin adınıza oradakilerin hepsine misafirperverlik yaptı.

* Cilt 2, S. 22-24'e bakınız

Gerçekten, iştah açan ve göze hoş görünen her şey sunulmuştu ve gerçekten Allah'ın iradesi ile yapraklar hışırdadıkça kulağı okşayan o şey de işitilebiliyordu ve bu hareketten sanki bu ziyafette mevcut olmayanları davet edercesine taze bir ses yükselmişti. O'nun işinin kuvvet ve mükemmelliği hoş bir şekilde tomurcuklarda, çiçeklerde, ağaçlarda yapraklarda, akar sulara görülebilir.

Kısaca, Bahçedeki her şey en seçkin inayetlerin alıcılarıydı ve sonunda şükranlarını Rablarına ifade ettiler Keşke Allah'ın bütün sevdikleri bu günde orada bulunsalardı !

Her an, Kendi huzurundan takdis ve merhamet ve ilâhi inayeti üzerinize indirmesini Allah'tan dileriz, yüceler olsun O'na. O Affedicidir, Azametliler Azametlisidir.

O'nun sevgililerine selamlarımızı göndeririz, anılmaya değer ve O'nun huzuruna kabul edilebilen herkese dua ederiz. Selamet onların ve Allah'ın samimi kullarının üzerine olsun. Bütün beşerin Rabbi olan O'nun üzerine övgüler olsun!

Bu Levihte adı geçen Raziye Hz.Abdülbaha'nın eşi Münire Hanımın kız kardeşiydi. Yemek, o sırada orada olmayan kocası adına verilmişti. Kocası, ileri gelen Babililerden Mirza Hadi ile ünlü Şems-i Dua'nın* tek oğulları olan kuzeni Seyyid Ali idi.

Şehitlerin Sultanı ve şehitlerin sevgilisinin† dayısı olan Mirza Hadi, Emrin ilk zamanlarında hararetli bir inanır oldu. Bedeşt Konferansına katıldı, işkencelere maruz kaldı ve o civarda saldırıya uğradı ve orada öldü. Tahire'nin yakın arkadaşı olan karısı Şems-i Duha Hz.Abdülbaha tarafından 'Allah'ın zarif ve hararetli kulu' olarak tasvir edildi.

* *Memorials of the Faithful* a (Sadıkların anılarına) bakınız. S. 175-90

† Aşağıda, bölüm 5 e bakınız.

Doğruluk : "Baha ehlinin süsü"

Bu kutsal noktada başka Levihter de nazil oldu. Hz.Bahaullah'ın Rızvan Bahçesinde gördüğü bir rüyada Cennet Hurisini tarif ettiği doğruluk* hakkında ünlü bir bölüm vardır. Bu bölüm İsrakat, Terazat ve İran'da Hz.Bab'ın evinin ünlü sorumlularından Hacı Bozorg-u Afnan† hakkında nazil olan bir Levihte görülür. Hz.Bahaullah çok zaman sembolik terim olan 'Cennet Hurisi' lâkabını hayal lisanında nazil olan bu Levihterinde kullanır. Bazen, bu Levihte olduğu gibi, Allah'ın bazı sıfatlarını‡ tarif etmek için Hz.Bahaullah bu sembolü kullanır. Diğerlerinde ifadenin başka anlamları olabilir. Bunu ancak Kutsal Yazıları derin incelemesi ortaya koyar.

Böyle çok güzel terimlerle Hz.Bahaullah doğruluğun önemini anlatır.

"Biz şimdi size Güvenirlilik ve Kudretli Tahtın Efendisi olan Rabbınızın nazarında onun makamından bahsedeceğiz. Günlerden bir gün Yeşil Adamıza gittik. Oraya vardığımızda, çaylarının aktığını ve ağaçlarının çok bol olduğunu ve güneş ışınlarının aralarında oynadığını gördük. Yüzümüzü sağa çevirince, kalemin tarif etmekten aciz olduğu; ne de onun zikredebildiği şey olan o en kutlu, en yüce, en mübarek Nuktada Beşer Rabbının gözünün şahit olduğu şeyi gördük. Sonra solumuza dönünce, bir ışık sütununun üzerinde duran ve yüksek sesle : ' Ey yer yüzünün ve göğün sakinleri! Güzelliğimi, şaşaaımı, vahiylerimi ve nuruma bakınız.' diye seslendiği En Yüce Cennetin Güzelliklerinden birine

* Eminlerinden Hacı Emin'e yazdığı bir Levihte Hz.Bahaullah 'Doğruluk Levhi' nin 1296 Hicri, (yaklaşık 1879) tarihinde nazil olduğunu belirtir.

† Aşağıda, Ek II ve aşağıda sayfa 328 e bakınız.

‡ Örnek olarak Bkz.Cilt 1. S.247, ve Cilt 3. S.271-272

gözümüzü dikip baktık. Gerçek olan Allah'a yemin olsun! Ben onun itimadına liyakatim ve vahiylerinden ve güzelliğinden dolayı, Bana sevgi ile bağlanan, benim makamımı tanıyan ve eteğime yapışan herkese karşılığını veririm . Ben Baha ehlinin en büyük süsüyüm ve yaradılış aleminde bulunan herkesin izzet giysisiyim. Dünyanın zenginliği için yüce vasıtayım ve bütün varlıklara güvenlik ufkuym."⁵

Bütün yazılarında Hz.Bahaullah ashabına kendilerini ilâhi fazilet giysileri ve iyi karakter ile süslemelerini öğütlemişlerdir. Fakat güvenilirlik üzerine özel vurgulamada bulunmuştur. Allah'ın Yüce Mazharının huzuruna çıkmaktan daha büyük bir lütuf veya imtiyaz düşünemeyiz. Buna rağmen, havarilerinden Ali Muhammed Varka'ya* yazdığı bir Levihte, Allah'ın nazarında güvenilirlik süsü ile donanmasının bütün o yolu yürüyüp huzuruna gelmekten, çok daha değerli olduğunu belirtirler. Bunlar O'nun sözleridirler:

Bu günde bir insanın güvenilirlik giysisi ile kendisini süslemesi, Allah'ın nazarında, kutsal makama yürüyerek yolculuk etmesi ve O Sevgili ile görüşmesiyle takdis edilmesi ve O'nun İzzet Tahtının yanında durmasından çok daha makbuldür. Güvenirlik insanlık şehrine bir kale ve insan heykeline bir göz gibidir. Bundan mahrum olan bir kimse, O'nun Tahtının önünde görmeden yoksun olarak kabul edilecektir.⁶

Hz.Bahaullah Terazat Levhi'nde şöyle buyurur.

Dördüncü Teraz Güvenirliktir. Güvenirlik, yeryüzünde oturanlar için bir güvenlik kapısı ve Rahmanın katından izzet alametidir. Ondan pay alanlar gerçekten servet ve refah hazinelerinden paylaşmışlardır. Güvenirlik halkın rahat ve güvencesine açılan en büyük kapıdır. Gerçekte, her

* Aşağıda Bölüm 4 e bakınız.

işin istikrarı ona bağlı olmuş ve ona bağlıdır. Bütün güç, izzet ve servet dünyaları onun ışığı ile aydınlanır ve parlar. ⁷

Ve İşrakat Levhinde, bazı en seçkin öğütlerini ashabına açıklar:

Söyle: Ey Allah'ın halkı ! Vücutlarınızı güvenilirlik ve diyanet giysileriyle süsleyiniz. O halde Rabbinize iyi amel ve övülmeğe değer karakter askerleriyle yardım ediniz. Biz sizi kitaplarımızda sahifelerimizde, levihlerimizde ve sair mukaddes yazılarımızda fesad ve mücadeleden meneyledik; bunu sizin yükselmenizden ve yücelmenizden başka bir şey için yapmadık. ⁸

Ve yine:

Ey Celil ! İnsanlara Tanrı korkusunu tavsiye eyle; Bu korku senin Rabbinin ordularının baş kumandanıdır. Onun askerleri övgüye değer karakter ve iyi amellerdir. Onun vasıtasıyla asırlar boyunca insan kalplerinin şehirleri açılmış ve yücelik ve zafer sancakları diğer bütün sancakların üstünde yükseltilmiştir. ⁹

Hız.Bahaullah katibinin kelimeleriyle* 1882'de nazil olan bir levhinde İskenderiye'de örnek dürüstlük ile hareket eden ve Kendisinin memnuniyetini kazanan iki inanırla ilgili olayın ayrıntılarını anlatır. Bunlar Yezdli Hacı Muhammed ve Yezdli Seyyid Ali idiler. Bu iki adam akraba değillerdi ancak bir ticaret kuruluşunda başarılı ortaklardı. Bu levihte güvenilirlik hakkında

* Hz.Bahaullah'ın bazı Levihleri öyle yazılmıştır ki, Levhin bir kısmı O'nun katiplerinin kelimeleriyle yazılmıştır. Fakat aslında Hz.Bahaullah'ın kendisi tarafından dikte edilmiş ve sanki kâtibî tarafından kompoze edilmiş gibi görünmektedir. O halde, Levhin her bir kelimesi Hz.Bahaullah'ın bizzat Kendisindedir. Daha fazla bilgi için cilt 1, S. 37-39'a bakınız.

fazla ayrıntıya girmeden önce, bu arada Hacı Muhammed'in* yaşamı ve hizmetleri hakkında bilgi vermek uygun düşer.

1 ve 2 nolu resimler

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Yazdli Seyyid Ali'nin hayatının kısa bir hikâyesi *Chosen Highway* kitabında verilmiştir. S. 131-2

3 ve 4 nolu resimler

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

5 ve 6 resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

7 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Hacı Muhammed Yezd'den Hacı Abdurrahim-i Kannad'ın (şekerci) oğluydu. Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri'nin ' Yezd Eyaletinde Emrin Tarihi' adlı yayınlanmamış tarihinde Hacı Abdurrahim'in hayatını yazmıştı. Aşağıdakiler onun notlarının bir bölümünün özetidir:

*"Onun yüce karakterini, ruhaniyetini, parlaklığını, imanının derinliğini ve Allah'ın Emrine olan sadakâtini yazmak benim için çok zor. Şu kadarını söylemek yeterlidir ki, Hacı Abdurrahim'in Bahai olduğu herkesçe duyulunca, Yezd'in müçtehitlerinden (İslam hukuku doktoru) Mirza Muhammed son derece rahatsız olmuştu. Denildiğine göre, 'Yezd halkının tamamı bu yeni Dine girmiş olsalardı, Hacı Abdurrahim'in bu dini kabul etmesi kadar üzülmezdim . Şimdi İslam'ın beli büküldü,' demiş."*¹⁰

Hayatı tehlikede olduğu için, Emri kabul ettikten bir süre sonra Hacı Abdurrahim Yezd'den ayrılması için zorlandı ve nihayet Arz-ı Akdes'e gitti. Hz.Bahaullah için o çok değerliydi ve onun orada oturmasına O, izin verdi. Dört oğlundan Hz.Bahaullah'ın bir görevle Hartum'a gönderdiği en büyük oğlu Şeyh Ali orada iş kurdu ve sonra orada da vefat etti.

Daha önce bahsedildiği gibi, diğer oğlu, Hacı Muhammed başka iki ahabpla İskenderiye'de iş kurdu. Ve en küçük oğlu, Ahmed Efendi'ye Hz.Abdülbaha en küçük kızıyla evlenme onurunu verdi.

Yukarda bahsedilen Levihte, Mirza Aka Can, Şeyh Ali'nin ölümünün akabinde Hartum'da geçen olayların hikâyesini anlatır. Öldüğü zaman İran konsolosluğu onun servetinin tamamının hesabını Kahire'deki ticaret ataşesine gönderdi. O da kanunun gerektirdiği ölüm vergilerini istedi. Bu Levihte güvenirlilikleriyle Hz.Bahaullah tarafından sitayişle bahsedilen Şeyh Ali'nin küçük kardeşi Hacı Muhammed ve ortaklarından biri olan Seyyid Ali, yetkililere bu konuda üstlerine düşeni yapacaklarına söz verdiler. Şehrin ileri gelen tüccarları da Bahailerin güvenilir kimseler olduklarını ve görevlerini yapacakları konusunda İran Ataşesine güvence verdiler. Bu hikâye İngiliz kuvvetlerinin 1882 de İskenderiye'yi bombaladıkları, şehrin büyük bir kısmının tahrip olduğu ve Hacı Muhammed'in iş yerinin içindeki bütün mallar ile birlikte tamamen harap olduğu zamana denk düşer.

İki adam, ceplerinde beş parasız Arz-ı Akdes'e döndüler. Fakat, yetkililere borçlarını ödeyecek kadar yeterli parayı elde etmeyi başardılar. Seyyid Ali Kahire'ye gitti ve gerçi o zamana kadar bir önceki ticaret ataşesi görevinden alınmıştı ama, o yerine gelen ataşeye elli İngiliz sterlini tutarındaki parayı verdi.* Gerek tüccarlar ve gerekse elçilik görevlileri bu hareketten son derece duyulandılar. Ortakların işlerinin tamamen yok olduğunu bildiğinden ticaret ataşesi önce parayı kabul etmek istemedi. Bahailerce gösterilen dürüstlüğün bu asil davranışının kendisi için yeterli olduğunu söylediğini anlatırlar. Fakat, sonunda parayı aldı ve bu alış verişte en güzel ödülün Emrin düşmanlarının onun ashabının davranışlarını övmesi olduğunu söyledi.

* Bir İngiliz altını. değeri 21 şilindi.

Bu Levihte Hz.Bahaullah, bu iki inanırın davranışını iyi amellerin şahı diye tarif eder. Her ülkede ashabının halk arasında güvenirlilik ruhunu göstermesi için dua eder.

Emrin Merkezine tam bir bağlılık olan sıfatlarından birini anlatmadan Hacı Muhammed'in hikâyesi tamamlanmış sayılmaz. Bir zamanlar Hacı Muhammed'in Akka'da iş yeri vardı. Bir gün ofisinde otururken Hz.Abdülbaha içeri girerek Hacı Muhammed'in derhal Arabistan'a, Cidde'ye hareket etmesi için Hz.Bahaullah'ın acil bir Emrini bildirdi. Hz.Abdülbaha'ya, Cidde'ye gitmeden önce Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olabilir miyim diye sordu. Hz.Abdülbaha, zaman olmadığını, çünkü geminin nerdeyse hareket üzere olduğunu söyledi. Hacı Muhammed derhal ofisi kapattı, ailesini dahi görmeden gemiye bindi ve gemi hemen kalktı. Güverteye çıkar çıkmaz, aceleden Hz.Abdülbaha'ya Cidde'ye seyahatinin amacının ne olduğunu sormayı unuttuğunu hatırladı ama artık çok geçti. O şehre varınca Hz.Bahaullah'ın onun adımlarını yönlendireceğini biliyordu. Bu, Hz.Bahaullah'ın emrine anında, kesin ve tam itaatın en güzel bir örneğidir.

Yolculuk tehlikelerle doluydu. Çünkü deniz olağan üstü fırtınalıydı. Hacı Muhammed'in dışında herkes geminin batacağını düşünüyordu. O ise geminin salimen hedefine varacağından emindi. Gerçi ne olduğu kendisi için meçhuldü ama Allah ona Cidde'de bir görev vermişti. Gemiden karaya çıkar çıkmaz kalabalık arasında iki kişinin Farsça konuştuklarını duydu. Onlara yaklaştığı zaman onların Bahai olduklarını gördü. Bunlar Hartum'da on yıl mahbusiyetlerinden sonra serbest bırakılan ve Akka'ya* gitmek için yola çıkan Hz.Bahaullah'ın ünlü ashabından Mirza Haydar Ali ile hapisane arkadaşı Şirazlı Hüseyin idiler. Onların yardım ve

* Hacı Mirza Haydar Ali hayati hapisliği hakkında Bkz. Cilt 2.

rehberliğe ihtiyaçları vardı, çünkü bu onların Arz-ı Akdes'e ilk yolculuklarıydı. Hacı Muhammed o zaman anladı ki onun Cidde'deki görevi buydu. Bunu başarıyla yaptı, bu iki kişinin Akka'ya gitmelerine yardımcı oldu. ¹¹

Güvenirliliğe gelince, Hz.Abdülbaha Yezd'den Hacı Muhammed-i Alaki-bend'e yazdığı bir Levihte buyurlar ki, eğer bir inanır bütün iyi amelleri yapar fakat az da olsa güvenirlilik ve sadakâtli olmayı başaramazsa, onun bütün iyi amelleri boşa gider.

Şöyle buyurlar:

Bir insan eğer bütün iyi işleri yapar fakat tamamen güvenilir ve dürüst olmakta bir an tereddüt ederse, onun iyi işleri çabuk tutuşan kuru bir şey olur ve onun başarısızlığı insanın içini yakan bir ateş gibi olur. Diğer taraftan eğer bütün işlerinde eksigi de olsa, onun bütün kusurları en sonunda düzelir, bütün yaraları sarılır, bütün hastalıkları iyileşir. Bizim maksadımız şudur ki, Allah'ın nazarında güvenirlilik Emrinin temel kayası ve bütün faziletlerin ve mükemmelliklerin temelidir. Bu sıfattan mahrum kalan bir kimse, her şeyden yoksundur. Eğer güvenirlilik olmazsa, inanç ve takvanın ne faydası vardır? Onlar ne sonuç verebilirler? Ne çıkar veya yarar verebilirler?

Abdülbaha ahablara Allah'ın Emrinin bu kutsallığını bireyler olarak ve onların güvenirlilikleri ve dürüstlükleri için bütün milletler onları tanıyacak ve onurlandıracaklar diye büyük bir ihtiyatla korumalarını işte böyle öğütler,hayır, tam tersine hararetle onlardan rica eder. Bugün bundan daha büyük bir hizmet yapamazlar. Başka türlü hareket etmek baltayla Allah'ın Emrinin köküne vurmaktır gibidir. Allah bizi bu çirkin günahtan korusun ve sevdiklerini böyle pervasız bir hatadan koruması için dua ederiz. ¹²

Emrin Ellerinden İbni Abhar'a* yazdığı bir başka Levihte, Hz.Abdülbaha buyururlar ki ahabplar bir birleriyle olan ilişkilerinde dürüstlük ve güvenilirliğin en yüksek standardını yakalamalıdır:

Ahabpların iş ilişkilerinde birbirleriyle ne şekilde hareket etmeleri sorusunu soruyorsun.

Bu çok büyük önem taşıyan bir soru ve en canlı ilgiyi hak eden bir konudur. Bu çeşit ilişkilerde Allah'ın dostları en yüce güvenilirlik ve dürüstlikle hareket etmelidirler. Bu alanda dikkatsiz olmak demek Cemal-i Mübarek'in öğütlerinden ve Allah'ın kutsal emirlerinden yüzünü çevirmek demektir.

Eğer bir kimse kendi evinde akrabalarına ve dostlarına tam bir güvenilirlik ve dürüstlük ile muamele etmezse, dış dünya ile ilişkilerinde, ne kadar güvenilirlik ve dürüstlük de sergilese kısır ve verimsiz olur. Önce, insan kendi aile içi sorunlarını düzenlemeli, sonra halkla olan işine bakmalı. Dostların birbirine aşırı dikkatle muamele etmesinin gerekmediğini veya birbirleriyle olan alışverişlerinde güvenilirlik uygulamasına fazla önem verilmesinin gereksiz olduğunu, ancak yabancılarla olan ilişkilerinde doğru davranışın elzem olduğunu bir kimse elbette tartışmamalıdır.

Bu gibi konuşma fanteziden başka bir şey olmayıp, zarar ve kayba iter. Ne mutlu o kimseye ki halk arasında güvenilirlik ışığı ile parlar ve bütün insanlar arasında mükemmellik işareti olur.¹³

Surey-i Muluk'de Hz.Bahaullah Abdul Aziz'e hitap ederken şu düşündürücü beyanda bulunur:

* Bkz.aşağıda S. 299-307

"Şunu iyi bilesin ki: Tanrıya inanmayan bir kimse ne güvenilir ve ne de dürüştür. Gerçekten hakikat budur, şüphe götürmez hakikattir. Tanrıya hıyanet eden hükümdara da hıyanet eder. Böyle bir kimseyi hiç bir şey kötülükten alıkoymaz, hiç bir şey onu komşusuna hıyanet etmekten geri tutmaz, hiç bir şey onu doğru dürüst yürümeye meylettirmez."¹⁴

Bazıları için, özellikle Bahai olmayanlar için, Allah'a inanmayan bir kimsenin güvenilir ve dürüst olmadığı ifadesini kabul etmesi zor olabilir. Elbette Allah'a inanmadığı halde dürüst olan pek çok kimse vardır. Ancak dürüstlük ve güvenilirliği ölçmek için en uygun zaman kişinin zor bir imtihan ile karşılaştığı zamandır. Normal şartlar altında, pek çok kimse dürüstçe davranır. Fakat üstesinden gelinemez imtihanlar veya dayanılmaz teşviklerle karşılaştığı zaman, eğer Allah korkusu yoksa o zaman kişi basınç altında ezilir. Nihai analizde, Allah'a ve O'nun Habercilerine olan inançtır ki imtihanlar ve tahrikler zamanında bile O'nun öğretilerine itaat etmek için dürtüyü davet eder. Bahai öğretilerine göre, kişinin günah işleme zamanlarında benlik ve ihtiras saldırılarına karşı koyabileceği tek araç Allah korkusudur. Hz.Bahauallah bir Levhinde şöyle buyurur:

" ... Allah korkusu her zaman emin bir müdafaadır ve dünya insanları için güvenilir bir kaledir. Beşerin korunmasının başlıca sebebi ve muhafazası için yüce bir araçtır. İnsanın, onu liyakatsiz, uygunsuz olan her şeyden men eden ve onu koruyan utanç duygusu denilen bir melekesi vardır. Fakat bu ancak bir kaç kişiye hasredilmiştir; herkeste bu yoktur ve buna sahip değildirler."¹⁵

Bazıları, sevecen bir Allah'tan korkulmaması gerektiğine inanırlar. Daha önceki ciltte,* Allah korkusunun önemini işlemiş

* Cilt 2 S.108-111

ve o olmadan inanırın maddi dünyadan kendisini kurtarma gücünün olamayacağını ve ruhunun semavi ikametgahına dikkatini vermeyeceğini anlatmıştık.

Bahçıvan Abul Kasım

Hz.Bahaullah'ın Rızvan bahçesi hakkında pek çok hikâyeler vardır. Aşağıdaki ifadeler, Bayan May Bolles Maxwell'in* ziyareti sırasında güzel bir lisanla bahçe hakkında intibalarını anlatır. May Maxwell 1898-9 da Hz.Abdülbaha'yı ziyaret için Batıdan gelen ilk ziyaretçi grubundaydı. Batı dünyasındaki bir kaç ruhani devlerden biri olarak kabul edilebilir. O suud ettiği zaman Emrin velisi Şevki Efendi onu Hz.Abdülbaha'nın sevgili hizmetkârı ve önde gelen havarisi olarak tarif etti ve ona şehitlik mertebesini verdi.

Aşağıdakiler onun anılarıdır:

Arabayla yarım saat kadar gittikten sonra, Hz.Bahaullah'ın uzun yıllar Akka'da sürgün edildiği sırada zamanının çoğunu geçirdiği bahçeye vardık. Gerçi bu bahçe küçüktü ama, gördüğümüz en güzel yerlerden birisiydi. Hz.Bahaullah bahçıvanı olan Abul Kasım'a sık sık, 'Burası dünyanın en güzel bahçesidir' derdi. Yüksek ağaçları, çiçek zenginlikleri ve çeşmesiyle tıpkı Kur'an'da tarif edildiği gibi iki hoplayan akar suyla çevrili eşsiz bir inci gibi durmaktaydı; ve onu istila eden atmosfer kutsal anılar, ilâhi önem, semavi huzur ve sükunetle öylesine doludur ki, bir gün bir seyyahın kapının önünden geçerken duraklamasına ve Hz.Bahaullah'ın dut ağaçlarının altında gölgede oturduğun görünce, Kur'an'daki 'o kubbe elle yapılmamıştır' kehaneti hatırlayarak Rabbini tanıyıp ve ayaklarına kapanmak için koşmasına insan artık şaşmaz.

* Kısa hayat hikâyesi için Bakınız Bahai World, vol. VIII, pp.631-42

Bahçenin sonundaki küçük evi ziyaret ettik ve Hz.Bahaullah'ın sıcak havada oturmayı ihtiyat ettiği odanın eşliğinde durduk ve teker teker yere diz çöktük ve Onun mübarek ayaklarının bastığı yeri göz yaşları, sevgi ve özlemlerle öptük. Bahçeye döndük. Abul Kasım bize çay yapmıştı. Orada bize çekirgelerin hikâyesini anlattı. Sıcak bir yaz günü nasıl çekirge belâsının olduğunu ve civar bölgede yeşilliklerin çoğunu yediklerini anlattı. Bir gün Abul Kasım, kalın bir bulutun hızla bahçeye doğru geldiğini görmüş ve bir anda Hz.Bahaullah'ın sık sık oturduğu yüksek ağaçları sarmış. Abul Kasım bahçenin ucundaki eve doğru koşmuş ve Efendisinin huzuruna çıkmış ve yalvararak, ' Efendim, çekirgeler geldi ve Sizin mübarek başınızın üzerindeki gölgeyi yiyorlar. Size yalvarırım onların gitmelerini sağlayın.' Mazhar gülümsedi ve dedi: 'Çekirgeler beslenmelidir; bırak yesinler.' Canı çok sıkın bir halde Abul Kasım bahçeye döndü ve bir süre mahvedici işi sessizce izledi; fakat, buna tahammül edemeyerek tekrar Hz.Bahaullah'a gitme cüretinde bulundu ve tevazu ile O'na çekirgeleri yollaması için yalvardı. Cemal-i Mübarek ayağa kalktı, bahçeye gitti ve çekirgelerle kaplı ağacın altında durdu. Sonra dedi: 'Abul Kasım sizi istemiyor; Allah sizi korusun. ' Ve Abasının eteğinin ucunu kaldırarak salladı ve bütün çekirgeler derhal bir vücut olarak kalktılar ve uçup gittiler.

Abul Kasım bu hikâyeyi bitirdiği zaman gözlerine dokunarak güçlü bir heyecanla nida etti: ' böyle şeyler gördüğü için ne mutlu bu gözlere; böyle şeyler duyduğu için ne mutlu o kulaklara' Ayrılırken bizlere çiçekler verdi ve diğer şarklı bütün inanırlar gibi sevgisini göstermek için yeterince yardımcı olmamış gibi göründü. ¹⁶

Bu hikâyede bahsedilen Abul Kasım*, o bahçede ömrünü Hz.Bahaullah'ın hizmetine vakfeden ilk bahçıvandı. O Yezd eyaletinin Menşad köyünün yerlisiydi. Özellikle onun çok çalışmaları sayesinde bahçe Hz.Bahaullah için düzenlendi. Abul Kasım'ın kardeşlerinden biri olan Muhammed İbrahim de Hz.Bahaullah'a bahçıvan olarak Behci ve diğer yerlerde hizmet etti.

Emrin tanınmış şehitlerinden Üstad Ali Ekber-i Banna† Aşkabat'ta Emrin ayrıntılı tarihinde bu iki kardeşle ilgili şöyle yazmıştır:

" Yirmi yedi yıl,‡ bu iki kardeş, Ağa Abul Kasım ve Ağa Muhammed İbrahim Arz-ı Akdes'de hizmet ediyorlardı. Ağa Abul Kasım devamlı Rızvan Bahçesinde bahçıvanlık yaptı. Ağa Muhammed İbrahim ise Behci, Cuneyn bahçelerinde v.s.de bahçıvandı. On yedi yıl önce ben, Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olduğum zaman, Ağa Muhammed İbrahim konuşmamız esnasında bana şu hikâyeyi anlattı:

' Bir gün, Cemal-i Mübarek kutsal yerlerden birindeydi... O yer kuru kamışlar ve otlarla sarılmıştı. Birden bire bunlar tutuştu ve alevler hızla etrafa yayılmağa başladı. Cemal-i Mübarek bana döndü ve dedi :

' İbrahim, git ve yangını söndür' Ben, bu işi nasıl yapacağımı bilmeden, derhal ateşe doğru gittim. Ben yaklaşırken, rüzgar esti ve ateşi benden uzaklaştırdı. Ateş sanki benden kaçıyormuş gibiydi. Üzerine bir parça toprak atarak

* Hz.Bahaullah'ın türbesi ve bahçelerin bakıcısı Abul Kasım-ı Horasani ile karıştırılmamın.

† Aşağıda S. 117-124 e bakınız.

‡ Henüz neşredilmedi. Bunu 1902 tarihlerinde yazmaya başladı.

*ateşi söndürdüm. Bu olay aklıma şu ayeti getirdi. " Biz dedik, ey ateş, İbrahim'in üstüne soğuk ve koruyucu ol..." **

1907 de Akka'ya giden ve Beyrut Üniversitesinde tıp tahsil etmek için Hz.Abdülbaha tarafından izin verilen ve daha sonra büyük bir bağlılıkla Arz-ı Akdes'de hizmet eden Dr. Habib Mueyyed anılarında Abul Kasım'ın Rızvan bahçesindeki faaliyetlerinin kısa bir hikâyesini yazar:

Abul Kasım Rızvan Bahçesinde yıllarca hizmet etti. Ağaçlara, meyvelere ve çiçeklere bahçıvan olarak bakmak suretiyle çalıştı. İster ziyaretçi, ister orada oturan olsun ahabları karşılar, sevgiyle onları ağırlar ve ziyaretlerinden memnun kalmalarını temin ederdi. Akka'nın Arap sakinlerinin bahçeye girmelerini önlemek için bir ana plan yapmıştı.† Hz.Abdülbaha'yı ziyaret etmek veya yiyecek veya başka ihtiyaçlar için Akka'ya gitmek için bahçeyi bırakacağı zaman, kendisi dönünceye kadar kilitli kalması talimatı ile bahçe kapısını kilitlerdi. İki tane parola icat etmişti, birisi kapı açılmalı diye işaret, diğeri, kapı kapalı kalmalı diye. Döndüğü zaman bahçenin dışında içeri girmek isteyen yoksa, uydurma bir isim söylerdi, 'Şükruallah' (Allah'a şükürler olsun) Bu, Allah'a şükür, bizi rahatsız eden hiç kimse yok demektir ve kapı açılırdı ! Fakat eğer dışarıda birileri varsa 'Hasan' diye seslenirdi Farsça'da fonetik olarak bu, onlar gibi duyulurdu ' Onlar dışarıda bekliyorlar' anlamına gelirdi ve kapı açılmazdı.Oradakiler Hasan'ın bahçıvanın yardımcısı olduğunu sanırlardı. Hasan'dan bir ses gelmeyince en sonunda bahçe

* Kuran 21:69 Bu ayet Hz.İbrahim'in atıldığı ateşin Allah tarafından etkisiz hale getirilmesini hakkındadır.

† Rızvan bahçesi o bölgede yaşayan bazı kimselerin kendileri için almak istedikleri meyve çiçeklerle dolu güzel bir vaha gibiydi. Onlara müsaade edilseydi bahçeyi kutsal bir yer olarak korumak mümkün olmazdı.(A.T)

çevresini terk eder ve eve giderlerdi. Abul Kasım böylece bahçenin meyveleri ve çiçeklerini sakinlerden korurdu.”¹⁷

Abul Kasım uzun boylu ve geniş omuzlu, iri yapılıydı- gerçek bir ağır sıklet- ve Hz.Abdülbaha onun cüssesi ve gücü hakkında bazı latife kabilinden imalarda bulunurdu, bu imalar Abul Kasım’da neşe ve şükran duyguları uyandırırđı.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

HİKMET LEVHİ

Daha önceki ciltlerde belirttiğimiz gibi, pek çok ziyaretçi, özellikle İran'dan, Arz-ı Akdes'e geldiler ve Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref oldular. Emrin pek çok tanınmış mübelliğleri ve O'nun havarileri yaşamlarında en az bir kere O'nunla buluşma imtiyazına sahip oldular ve bazıları bu mazhariyete bir kaç kez nail oldular. Önde gelen bu inanırlardan birisi Nebil-i Ekber lâkabındaki Ağa Muhammed-i Kaini idi. Akka'ya hicri 1290 (1873-4) civarında geldi ve Abbud'un evinde Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref oldu. O'nunla olan ilk mülakatı yıllar önce Bağdat'ta bazı ilginç olaylar sonucu Hz.Bahau'llah'ın makamını tanıdığı zaman olmuştu.* Onun Akka'ya ziyareti vesilesiyledir ki, Hz.Bahau'llah onun adına Hikmet Levhini izhar etti.†

Kitab-ı Akdes'den sonra Hz.Bahau'llah tarafından nazil olan bütün Levihler daha sonra müzakere edilecek özel bir önem taşırlar. Hz.Bahau'llah Mezra'ya taşınmadan önce, Arapça olarak nazil olan bu Levih, filozofik terminolojisi, eski Yunan filozoflarına değinmesinden başka, Allah Kelamının etkisinin derin açıklamaları, yaratılışın sebep ve kaynağı, tabiatın gizemli işlevleri ve daha pek çok ağır konuları ile

* Hayatı için cilt 1, S. 90-94 'e ve cilt 2. S. 55-57'e bakınız.

†Bu Levhin tamamı İngilizceye çevrilmiş ve Tablets of Bahau'llah'da yayınlanmıştır. Hz.Bahau'llah'ın Levihleri İstanbul 1994 S.159

Hz.Bahaullah'ın Yazıları arasında sıvrılır. O'nun alıcısı, Nebil-i Ekber derin bilgiye sahip bir bilim adamıydı. O teoloji alanında çağdaşları arasında sadece üstün bir kimse değil, fakat bütün İran'da başarılı bir filozof olarak tanınırdı. Bahailiği kabul etmeden önce, onun geniş bilgisi, kültürlü ve aydın kişileri sevindirmişti.

Aşağıdakiler, Hz.Abdülbaha'nın bu büyük adama takdirlerini sunan sözleridir:

O bir önderlik işareti, Allah korkusunun bir amblemiydi. Bu Emir için hayatını verdi ve ölürken, zafer kazandı. Dünyaya ve ödüllere boş verdi; gözlerini zenginlik ve makama kapadı; kendisini bu gibi zincirlerden, engellerden arıttı ve her türlü dünya düşüncelerini bir yana attı. Bir zamanlar bir müçtehit, bir filozof, bir mistik ve iç görüş ile yetenekli geniş bilgi sahibi olan o, başarılı bir müellif ve eşsiz bir hatipti. Muazzam ve evrensel bir zekası vardı.

Allah'a şükürler olsun ki sonunda semavi lütfun alıcısı oldu. İzzetliler İzzetlisi Allah'ın izzeti onun üzerine olsun. Allah, Ebha Melekutunun parlaklığını onun yattığı yere saçsın. Allah, onu tekrar kavuşma Cennetine kabul etsin ve ebediyen ışıklar okyanusuna batmış, doğruluklar aleminde korusun. ¹

O halde, Hz.Bahaullah'ın bu Levhi entellektüel bir filozofun lisanında izhar etmeyi seçmesi şaşılacak bir şey değildir. Burada O, dünyanın ve halkının durumlarından dolayı kederlenir. Aşağıdaki sözler O'nun menhus gözlemlerini portreler.

Bu günler, adaletin yüzünün tozla kirlendiği, inançsızlık alevlerinin yükseldiği ve hikmet giysisinin parçalandığı, sükun ve imanın zeval bulduğu ve imtihanlar ve mihnetlerin ciddi bir şekilde arttığı günler, insanın aydınlıkla karanlığı ayıramadığı veya doğru yol ile yanlış ayıramadığı bu günlerde Biz kulları öğütlüyoruz. ²

Daha önce hiç bir zaman, insan ırkının yoldan çıkmışlığı bugün O'nun tarif etmiş olduğundan daha aşikar değildir. Hz.Bahaullah pek çok Levhinde insanların, O'nu tanımadıkları ve O'na dönmedikleri sürece dünya koşullarının gün be gün daha kötüye gideceği konusunda onları uyarmıştır. Eski nizamın dürülüp yerine yenisinin serileceğini önceden haber vermiştir. Beşer toplumunu etkileyen hastalıklardan bazılarını anlattıktan sonra, Hz.Bahaullah Hikmet Levhinde bazı seçme öğütlerini izhar eder ki tek başına bunlar, insanlığı derin bir şekilde içine batmış olduğu Allahsızlığın derinliklerinden kurtarabilir.

Beşerin Ruhanileşmesi için Öğretiler

Hz.Bahaullah bu Levhte, dünya insanlarına hitap ederken, beşer ırkını ruhanileştirmek ve asil karakteri ve birey için hayatın esas hedefi olacak olan ilâhi sıfatları elde ettiği bir çağı getirmek için düzenlenen bazı öğretiler koymuştur.

Ey dünya insanları ! Bütün kötülüklerden vazgeçin, iyi olan şeylere yapışın. Bütün beşer için parlayan birer örnek ve insanlar arasında Allah'ın sıfatlarının gerçek hatırlatıcıları olmaya çalışınız. Benim Emrime hizmet etmek için ayağa kalkan kişi Benim hikmetimi izhar etmeli ve yeryüzünden cehaleti yok etmek için her türlü gayreti göstermelidir. İstişarede birleşin, düşüncede bir olun. Her sabah, akşamdan daha iyi ve her sonraki gün bir evvelkinden daha zengin olsun. İnsanoğlunun üstünlüğü hizmet ve kemal iledir, yoksa ziyet, servet ve mal ile değildir.³

'Bütün kötülükleri terk etmek ' ve 'parlayan örnekler' olmak sırf çabalama yoluyla olmaz. Bu yüce hedefe ulaşmak için yürek, Allah'ın sevgisi ile temas etmelidir. Birey Allah'ın bugün için gönderdiği Mazharı tanımadıkça ve O'nun Misyonunun hakikatinden emin olmadıkça bu mümkün değildir. Semavi sıfatları elde etmek için çabaları o zaman Allah tarafından desteklenir. Anahtar, insanın inancında eminlik kazanmasıdır. Hz.Bahaullah bir Levhinde⁴ cariyelerinden birine

buyurlar ki kalp, O'nun Cemalinin ışığının doğduğu yer ve sevgisinin incilerinin hazinesidir. Ona Kendisinden başkasını hatırlamasından temizlenmesi için kalbini eminlik sularıyla yıkamasını söyler. Ancak o zaman O'nun sınırsız ihsanlarının alıcısı olabilir.

Tanınmış Bahai alimi Mirza Ebul Fazıl, meşhur risalelerinden birinde bireyin eminlik kazanabileceğinin Kur'an'da şu ayette verilmiş olduğunu beyan eder:

*"Eminliğe ulaşıncaya kadar Rabbına ibadet et."*⁵

Daha önceki bir ciltte* belirttiğimiz gibi, Mirza Ebul Fazıl ilâhi sıfat ve mükemmelliklerin o derecede timsali oldu ki Hz. Abdülbaha ahabpların onu örnek olarak almalarını buyurdu. Onun hayatının kaba taslak incelenmesi bile onun asil başarılarının temelini onun Allah'a olan derin bağlılık duygusu ve O'na önüne geçilmez ibadet etme isteği olduğunu gösterir.

Allah'a ibadet dua etme ve sadıkane hizmet davranışlarıyla sınırlı değildir. Onlar kadar önemli başka yönler de vardır. İnsanın merbudiyetinde ihtiyacı olan esas sıfatlar motivedeki samimiyet ve Yaradanına boyun eğmesidir. Her zaman gerçek sevgiyle Allah'a dönmek, ruhen onunla konuşmak, O'nu her zaman mevcutmuş gibi kabul etmek, söz ve davranışla O'nu övmek ve yüceltmek, hararetle O'nun teyidi için dua etmek, O'nun Emrini ilerletmek, O'nun öğretilerini yerine getirmek ve kişinin günlük işlerinde insanlığa hizmet etmek, bütün bu davranışlar Allah'a ibadetin esas hususiyetlerini oluşturur. Emre hizmet onu takip etmezse, tek başına dua, Allah'ın hoşnutluğuna sebep olmaz. Bu, Hz. Bahau'llah'ın pek çok yazılarında teyid edilmiştir.

Hikmet Levhine yeniden döndüğümüzde, 'Her sabah, akşamdan daha iyi olsun...' öğüdüne dikkat ederiz. Bu öğüt, yaradılış yasalarından birinin uygulaması olarak addedilebilir. Bu hayatta herhangi yaşayan bir organımız ya büyümekte veya

* Hayat hikâyesi için cilt 3 e ve aşağıda S. 254-266 ya bakınız.

çökmektedir. Aynı ilke insan ruhuna da atfedilir. Bu durumda tek fark, bireyin ruhen büyüme veya büyümeyi seçmesidir. İnsanın imanıyla birlikte bu hayatta elde ettiği bütün sıfatlar ve faziletler, gün be gün büyümeğe bırakılmalıdır. Eğer böyle olmazsa, birey belki de farkına varmadan zeval bulur. Çünkü Allah'ın yaratılışında ikisi arası bir şey veya sabit kalıcı hal yoktur. Böylece, bizim ruhani halimizi daha iyi yapmak yaratılışın esas ilkesidir. Bir Levhinde⁶ O, inanır yaşamını öyle bir şekilde düzenlemelidir ki her nefes alışında yeni bir şahıs olsun ve her attığı adımda daha yüce yüksekliğe ulaşsın ve böylece her zaman kendi nefsinin temizlemekle meşgul olsun diye beyan ettiği zaman, bu ilkeyi ayrıca vurgular .

Hız.Bahaullah, Hikmet Levhinde bundan başka, dünya ehline şu sözlerle öğüt verir:

" Sakınınız, sözleriniz garaz ve ihtirastan müberra, eylemleriniz gösteriş ve samimiyetsizlikten temizlenmiş olsun. Değerli yaşamınızın zenginliğini kötü ve kokuşmuş arzuların tatmini yolunda sarf etmeyiniz. İşleri kendi şahsi menfaatlerinize harcamayınız. Elinize geçince veriniz, geçmeyince sabır gösteriniz. Felaketi başarı izler, kederi sevinç izler. Uyuşukluk ve tembellikten sakınınız. Genç yaşlı, yüksek veya alçak herkesin yararlanacağı işlere yapışınız. Dikkat edin, insanlar arasına düşmanlık tohumu, saf ya da aydın yüreklere şüphe dikenini ekmeyiniz.

Ey Tanrının dostları ! Sevginin tatlı ve berrak suyunu bulandıracak veya dostluğun hoş kokusunu kesecek davranışlarda bulunmayınız. Hayatıma yemin olsun, sizler kin ve inad için değil, birbirinize sevgi göstermek için yaratıldınız. İftiharınız kendi kendinizi sevdiğiniz için değil, bütün hemcinslerinizi sevdiğiniz için olmalıdır. Üstünlük yalnız kendi yurdunu seven için değil, bütün insanları seven içindir. Gözde iffetli, elde güvenilir, dilde doğru, yürekte aydınlık olunuz. Baha'da bilginlerin makamlarını alçaltmayın ve aranızda adaletin icrasına memur otoritelerin kadrini küçültmeyiniz. Güveninizi adalet ordusuna verin, hikmet

silâhını kuşanın, sevdiğiniz şey af ve merhamet ve Allah'a yakın duranların kalplerini sevindirmek olsun."⁷

Bu Levihte olduğu gibi, Hz.Bahaullah çok zaman 'Baha'da bilgin' e değinmiş ve onların faziletlerini övmüştür. 'Baha'nın idarecileri'ni de methetmiştir. Emrin Velisi Şevki Efendi bu iki terimi açıklamıştır. Aşağıdaki satırlar Farsça'dan tercüme edilmiştir.

" Bu kutsal devirde, bir tarafta Allah'ın Emrinin Elleri, diğer tarafta, Emrin Elleri mertebesinde olmadıkları halde tebliğ alanında önemli pozisyona ulaşmış mübelliğler ve O'nun öğretilerini yayanlardırlar. ' İdareciler 'e gelince, bunlar, Mahalli, Milli ve Uluslar arası Adalet Evi'nin üyeleridirler. "⁸

Hz.Bahaullah, Kitab-ı Akdes'de 'Baha'da bilgin'lere parlak sitayişlerde bulunmuştur. Biz buna daha önceki bir ciltte değinmiştik.*

Hikmet Levhindeki yüce öğütler bugün dünyada halkın büyük çoğunluğunun yürütmekte oldukları hayatlarına hatırı sayılır şekilde ters düşmektedir. Gerçi, Hz.Bahaullah'ın Misyonunun dikkatle incelenmesi O'nun Emrinin insan ırkının tamamını kucaklamaya mukadder olduğunu açıkça ortaya koyar ve zamanı gelince bu öğütlerin bu arzda insan hayatı üzerinde büyük bir etki yaratmak, beşer toplumunda reform yapmak ve O'un semavi öğretilerine göre fertlerin davranışlarını şekle koymak için dizayn etmektir.

Fakat, Hz.Bahaullah görevi sırasında ahlâkı bozuk bir neslin O'na yapmış oldukları pek çok mezalime sabır ve tahammül ile katlanmıştır. Nebil-i Ekber'e içini dökerken Kendisinden İlâhi Kuş diye bahseder ve şöyle der:

“Durum böyle olunca, İlâhi Kuş kanatları zan ve kin taşlarıyla kırılıp, sert taştan yapılmış bir zindanda hapsedildikten sonra mana havasında nasıl uçsun ? Tanrıya yemin olsun, kavim büyük bir zulüm işlemektedir.”⁹

* cilt 2, S. 282'ye bakınız.

Bu Levihte Hz.Bahauallah " *Biz bütün yeryüzü sakinlerini cebir ve kuvvetle yenen hükümdarlardan biri için izhar ettik,* "10 diyerek Nasreddin Şah'ı kasteder. Buna ilaveten, 'doğruluk ve adalet şehirlerinin sakinlerinin ' feryatlarına değindiği zaman Bedi'nin* feryatlarını kasteder.

Yaradılışın menşei

Hikmet Levhi Allah'ın sırlarının bazılarını açıklar. Bir Levhinde¹¹ buyururlar ki Hikmet Levhinin her ayetinde bir okyanus gizlidir. Nebil-i Ekber'in yaratılışın menşei ile ilgili sorduğu bir soruya cevaben Hz.Bahauallah şu sözleri buyururlar:

"Yaradılışın başlangıcını soruyorsun. Bu anlayışın ve görüşün başka başka olmasına göre başkalaşan bir makamdır. Yaratıklar var idi ve var olacaktır der isen, doğrudur.

Öbür yandan, mukaddes kitaplarda yazılı olduğu gibi dersen, bunda da şüphe yoktur; alemlerin Rabbi katından böyle inmiştir. Bu mesele gizli bir hazine; bu hiç bir ibare ile tabir olunamayacak ve hiç bir işaret ile işaretlenemeyecek bir makamdır. Ve, 'İstedim ki bilineyim' sorusuna gelince; başlangıcı olmayan bir başlangıçtan beri Hak var idi ve O'nun yaratıkları her zaman O'nun gölgesi altındaydı; ancak bu, evvelikle bilinmeyecek ve her alim ve allamenin akıl erdiremeyeceği bir illet ile mesbuktur. "12

Yukarıdaki paragrafta bazı derin ifadeler vardır. Hz.Bahauallah yaratılışın menşei ile ilgili iki çok iyi bilinen anlayışı tarif eder. Birisi, başlangıcı olmayan ve ne de sonu olmayacak olan yaratılışın her zaman mevcut olduğudur. Diğeri İslam hadisine dayanır. Burada Allah'ın sesi şöyle ilân eder, 'Ben gizli bir hazineydim, istedim ki bilineyim ve Ben

* Bakımız Cilt 3 Bölüm 9

insanları yarattım ki bilineyim"* Hz.Bahaullah, yukarıdaki pasajda bu iki kavramın aslında aynı şey olduğunu açıklar.

Hz.Bahaullah olsun, Hz.Abdülbaha olsun, bir çok Levihlerinde yaratılışın başlangıcı olmayan bir başlangıçtan beri var olduklarını teyid etmişlerdir. Allah ebedi ve her zaman var olduğuna ve sonu olmayan bir zamana kadar da var olmaya devam edeceğine göre O'nun yaratıkları da ebediyetten beri var olmuşlardır. 'yokluk' un mevcut olduğu bir zaman olduğunu düşünmek mümkün değildir. Çünkü mutlak yokluk diye bir şey olamaz.

Allah gizli bir hazineydi ve tanınması için insanı yarattı kavramı, sanki yaratılışın olmadığı bir arayış ima eder gibidir. Böyle bir kavram, bir zaman, Allah 'yaratıcı' sıfatından yoksundu ile eş anlamı taşır. Hz.Bahaullah Hikmet Levhinde bu teoriyi reddeder ve yaratılışın başlangıcı olmadığını teyid eder. Buyururlar, ' ... **Allah vardı ve O'nun yaratıkları başlangıcı olmayan bir başlangıçtan beri O'nun barınağı altındaydılar...** '

Bu temel gerçeği kurduktan sonra, yaratılışın başlangıcını tarif eder ' **Bu evvlelikle bilinmeyecek bir evvlelikle...**' Bu sözlerle, Hz.Bahaullah Allah'ın ebediyeti ile yaratılışın ebediliği arasında bir ayırım yapar. Allah'ın mevcudiyeti bir sebepten sonra gelmez. Halbuki yaratılış, bir sebeple meydana gelmiştir. Hz.Abdülbaha yaratılışın Allah'tan sadır olduğunu ve inkârasyon yoluyla oluşmadığını açıklar.†

* Bağdatta iken Hz.Bahaullah, o zamanlar henüz genç olan Hz.Abdülbaha'ya yukarıda belirtilen İslam gelenenği hakkında bir yorum yazma talimatı verdi. Hz.Abdülbaha'nın ayrıntılı olarak yazdığı bu tefsir o kadar aydınlatıcı ve derin anlamlı idi ki o zamanki bilginlerinin takdirini kazandı. Daha fazla bilgi için bkz. Cilt 2 Sf.390

† Bazı Sorulara Cevaplar İstanbul 1996 s.170-174 e bakınız.

Sadır olmak ile inkârnyasyon arasındaki fark şu örnekle açıklanabilir :

Kitap yazardan sadır olur. Fakat yazarın hiç bir parçası kitabının bir parçasıdır denemez ve böylece yarattığı şeyde o kendisini bedenleştirmez (tecessüm etmez). Diğer yandan, tohum, yaradılışında ağaç, dallar ve meyvesinde kendisini gösterir. Bu durumda tohumun ağacın bir parçası olduğunu görürüz. Bir başka örnek, güneş ve onun ışınlarıdır Işınlar güneşten sadır olur. Işınları oluşturmak için o parçalara bölünmez. Allah ile O'nun yaratıkları da aynıdır. Yaradılış Allah'tan sadır olur. O inkârnyasyon yoluyla var olmaz, zira böyle olsaydı, o zaman Allah yaradılışın bir parçası olurdu ve bu O'nu derhal ölümlü bir varlık durumuna düşürür.

Yaradılışın Allah'tan sadır ettiğini teslim ettikten sonra, biz güneş ile ışınları arasında bir benzerlik görürüz. Mufavazat-ı Abdülbaha'da kaydedildiği gibi Hz.Abdülbaha bu konuda şöyle demiştir:

" Işık her ne kadar güneşten ayrılmayan bir şey ise de, güneş kadim olup ışık hâdistir; çünkü ışığın varlığı güneşin varlığına bağlıdır; güneşin varlığı ışığın varlığına bağlı değildir. Güneş feyiz verendir, ışık ise feyiz. "¹³

Aynı şekilde, yaradılış Allah'tan ayrılmaz ve ikisi birlikte mevcuttur. Fakat Allah daha önce var olup kendi kendine yeterdir. O, öncelik veya sonluk veya zamanın üstündedir, yaradılış ise bir sebeple olmuştur. ' ancak bu evvellikle bilinmeyecek bir evvellikle ve her alim ve allamenin akıl erdiremeyeceği bir illetle mesbuktur.'

Allah ile O'nun yaratıkları arasındaki ilişkiyi Hz.Abdülbaha şu sözlerle açıklamıştır:

" O halde, imkan alemi mevcut olmakla beraber, Allah'ın varlığına nispetle mevcut değildir ve hiçtir. İnsan ve toprak, her ikisi de mevcuttur, mineral ile insan arasındaki fark ne büyüktür ! Birinin diğerine olan ilişkisi hiçliktir. Aynı şekilde, yaradılışın varlığının Allah'ın varlığı ile olan ilişkisi hiçliktir."¹⁴

Akka'da nazil olan Levh-i Abdul Vahhab'da Hz.Bahaullah ruhun ölümsüzlüğünden bahseder. Allah'ın ruhani dünyalarındaki varlığından şu sözleri izhar eder:

" Böyle bir var oluş muhtemel olup mutlak değildir çünkü önceki bir sebeple önce gelir, bir sonraki ise ona bağlı değildir. Mutlak var oluş Allah'a mahsustur, yüceler olsun O'nun izzetine. "¹⁵

Hz.Bahaullah Hikmet Levhinde yaradılışın her zaman mevcut olduğunu fakat aynı şekilde olmadığını teyid eder. Şöyle der:

" Mevcut olan şeyler daha önce de mevcuttu, fakat bugün sizin gördüğünüz şekilde değil. "¹⁶

Evren bütün gökteki cisimleri ile boyutta sonsuz, zamanda ebedidir. Ancak değişim maddenin özelliklerinden biridir. Maddeden oluşan her şey sonunda ayrışma uğrar. Bazı gök cisimleri parçalara ayrılıp dağılırken, bir diğeri ise var olurlar. Ancak varlık alemi bir bütün olarak sonsuz ve bakidir.

Yaradılışın menşesine dair önemli ip ucu Hz.Bahaullah'ın Hikmet Levhinde ifadesini bulmuştur:

"Varlık dünyası aktif güçle onun alıcısı arasındaki birbirini etkilemekten doğan ısı vasıtasıyla meydana gelmiştir. Bu ikisi aynı olmakla beraber farklıdır. İşte, Nebe-i Azim sana büyük binadan böyle haber veriyor. Yaradılan etkiyle onun etkisinde kalanlar gerçekten yaradılışın tamamının yaratılmasına sebep olan Allah'ın karşı konmaz Kelimesiyle yaratılmışlardır. O'nun Kelimesi yaradılışın illeti olup, ondan başka her şey mahluk ve mahluldür. Senin Rabbin gerçekten açıklayıcıdır ve hikmetlidir. "¹⁷

Yukarıdaki pasajı takdir edebilmek için eski Yunan ve İslam felsefesini iyi bilmek gerekir.Hz.Bahaullah gerçek yaradılışın sebebini açıklamak için eski filozofların tabirlerini kullanmıştır. 'aktif güç ' teorisi ve 'onun alıcısı' dört elementle münasebeti vardır, ateş, hava su ve toprak. Bu felsefeye aşina olanlar 'aktif güç'le 'onun alıcısı' nın aynı olmakla beraber ayrı olduğu açıktır. Ancak, çok eski ve karışık olan bu teori bu

kitabın konusunun dışındadır.¹⁸ Genel okuyucu için önemli olan şey Hz.Bahaullah tarafından açıklanan bu ' aktif güç ' ile ' onun alıcısı'nın birbirleriyle olan ilişkilerinden meydana gelen ısı vasıtasıyla yaratılışın meydana geldiği ve bu ikisinin Allah'ın Sözüyle yaratılmış olmasıdır.

Hz.Bahaullah'ın yaratılış sürecini açıkladığı pek çok Levihler vardır. Fakat bütün bunlarda İlâhi Vahyin Semasından gönderilen Allah'ın Sözü'nün cismani ve ruhani hayatın illeti olduğunu teyid etmesidir. Hz.Bahaullah bir Levhinde¹⁹ buyururlar ki her şeyin hayatı Allah'ın Sözüne dayanır.

Bu gerçeğe sadece Hz.Bahaullah'ın Yazıları bol bol delil taşımaz, fakat geçmiş dinlerin Kutsal Kitapları da bunu teyid eder. İncil'de buyurulmuştur:

*Kelam başlangıçta var idi, ve Kelam Allah nezdinde idi ve Kelam Allah idi.*²⁰

İşaya şöyle der:

" Çünkü yağmur ve kar nasıl göklerden iner ve oraya dönmezlerse, fakat yeri sular ve onu doğurtup ekini yerden bitirir ve ekiciye tohum ve yiyiciye ekmek verir; ağızından çıkan sözüm de öyle olacaktır; bana boş dönmeyecektir, fakat murat ettiğim şeyi yapacaktır..."²¹

İslamiyet'te ifade edilmiştir ki Allah yaratmak istediği zaman tek kelime söyledi "OL" ve sonra yaratılış meydana geldi. Daha önceki ciltlerde[†] Allah'ın Kelamının kudreti ve onun yaratıcı enerjilerinden Hz.Bahaullah'tan pek çok alıntılar alınmıştır.

Hz.Bahaullah, Hikmet Levhinde insanlara Allah'ın yaratıcı gücünün sırrını açıklamıştır. Yaratılışın menşeinin bilgisini söylemiştir. O şöyle der:

* Daha fazla bilgi için bakınız Cilt 1 S.28

† Bakınız Cilt.1 Bölüm. 3

" Her olayın bir menşei ve her binanın bir yapıcısı olması gerekir. Gerçekten, muhmel dünyadan önce gelen sebep Allah Kelamıdır... ”²²

Fakat nasıl insan Allah'ını bilmeye muktedir değilse, Allah Kelamı vasıtasıyla yaratılışı meydana getirmiş olma sürecini de anlamaya muktedir değildir. Kelamın kutsal tabiatı itibarıyla Hz.Bahauallah Hikmet Levhinde vahyeder:

" Şunu da bil ki, Allah Kelamı - yüceler olsun O'nun izzeti - duyuların algılayacaklarından çok yüksek ve çok daha üstündür, çünkü o her türlü hassadan veya maddeden mukaddestir. O tanınan elementlerin sınırlılıklarının üstüne çıkar ve tanınan ve elzem olan maddelerin üstündedir. O, lafızsız ve sessiz olarak zuhura gelmiş olup alemlere müheymin olan Tanrının emridir. O hiç bir an alemde kesilmemiş olup bütün feyizlerin illetini teşkil eden ulu feyizdir; O var olmuş ve olacak her bir şeyden münezzehtir. ”²³

Allah'ın Zatı insan ve Mazharlarınca bilinmesi mümkün değildir Ne kadar yüce de olsa, hiç bir tarif ve sıfat O'nun künhüne asla atfedilemez. 'Bilici', 'Hikmetli ', 'Her şeye kadir' gibi ilâhi sıfatlar Allah'ın en iç Varlığına tahsis edilemez. Eğer edilebilseydi, o zaman bu sıfatlar O'nun her türlü tarif ve övgünün üstünde olan künhüne sınırlamalar getirirdi. Allah'ın sıfatlarından birisi 'yaratıcı' olmasıdır. Fakat bu sıfat bile Allah'ın en iç hakikatine atfedilebilmez. Anlaşılan, yaratıcı güç bir çeşit Allah'tan sadır olur ve ilâhi vahyin ve yaratılışın kaynağıdır. O, 'Başlıca İrade' veya Evrensel Gerçek diye de isnat edilir. Hz.Abdülbaha bundan şu sözlerle bahseder :

" O halde, bütün varlıklar Allah'tan sudur etmiştir; yani, her şeyi tahakkuk ettiren Allah'tır ve mümkün olan her varlık onunla var olmuştur. Allah'tan ilk sadır olan külli hakikate eski filozoflarca 'İlk akıl' ve Bahailerce 'İlk İrade' denir. Bu sudur, bilfiil Tanrı aleminde zaman ve mekan ile sınırlı değildir; evveli yok, sonu yok, Tanrıya nispetle ön ve son birdir. Tanrının kıdemi, zatî ve zamanî kıdemdir ...

Gerçi ilk akıl başlangıcı olmayan ise de, kıdemde Tanrıya ortak olmaz; çünkü, Tanrının varlığına nispetle külli hakikatin varlığı yokluktur. Külli hakikatin Tanrıya nispetle bir varlığı yoktu ki kıdemde ona benzer veya ortak olsun. Bu meselenin izahı bundan önce de geçmişti. ”²⁴

Bu hayatta yaratılış tabiat vasıtasıyla meydana gelir. Bu cismani evrende tabiat, 'Allah'ın İlk İradesinin izharı olarak tarif edilebilir. Hz.Bahaullah bunu Hikmet Levhinde teyid eder:

” Söyle: Tabiat özünde, Yapan, Yaratan İsmimin mazharıdır. Onun tezahürü değişen sebeplerden dolayı değişik kılınır ve bu farklılıkta feraset sahipleri için alametler vardır. Tabiat Allah'ın iradesidir ve muhtemel içinde kendisini gösterir O her şeyi bilen Takdir edicinin takdiridir. Eğer bir kimse derse ki varlık dünyasında izhar olan Allah'ın iradesidir, hiç kimse bu iddiayı soruşturmamalıdır. Hakikatini bilginlerin anlayamayacağı bir kudretle bahşedilmiştir. Gerçekten, iç görüş sahibi bir kimse Bizim Yaratıcı İsmimizin parlak nurundan başka bir şey göremez. Söyle: bu öyle bir varlıktır ki bozulmak bilmez ve Tabiatın kendisi bu varlığın vahiyleri, zorlayıcı bürhanı ve evreni kaplayan parlak izzeti önünde şaşkınlık içinde kaybolmuştur.”²⁵

Yaratılış konusu, bu tema üzerine pek çok ışık saçan Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha'nın eserlerinde görülür. Onların açıklamalarının Allah'ın yarattığı hakikatler üzerine insanlığın görüş açısını genişletmekte büyük yardımı olacaktır. Hz.Abdülbaha da bu bilgiyi pek çok konuşmalarında ve nutuklarında zenginleştirmiştir. Bunlar arasında dikkate değer olanlar, Akka'da evinde Mufazat-ı Abdülbaha adı altında toplanan sofraya başı sohbetleridir. Bu konuda bir başka değerli bilgi ve aydınlanma kaynağı, Farsça olarak derlenen Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha'nın yazılarından oluşan 'Emr ve Halk'dır.

Hz.Bahaullah Nebil'i Ekber'e Mecid'in evinde yaratılışın sırlarını anlattıktan sonra Hikmet Levhinde bunu tekrarlar. Bu

şahıs Şirazlı Abdul Mecid'dir. Daha önceki ciltte bu mülakata kısaca değinilmişti.*

Eski Felsefeye bir Bakış

Hz.Bahaullah Hikmet Levhinde eski Yunan filozoflarının ve hikmetli kişilerin çalışmaları ve inançları üzerinde uzun uzun durur. 'Felsefenin özünün ve temelinin Peygamberlerden sadır olduğunu ' söyler, İsrail peygamberlerinden 'hikmet eden ' Yunan filozoflarının bazılarının isimlerini verir, eski filozofların Allah'a inandıklarını söyler, Sokrat'ın eserlerini över ve ' üstün hikmet sahibi ' 'bütün filozofların en mümtaz kişisi ' olarak ondan bahseder ve Yunanistan'ın bir kaç hikmet sahibi kişilerinin çalışmaları ve yüksek emellerinin ayrıntılarını verir.

Bu ayrıntıların bazılarının tarih kitaplarında bulunamayacağı açıktır ve gerçekten ilk defa Allah'ın bilgisi ve O'nun Vahyi ile nazil olmuştur. İlk İngiliz Bahailerinden olan Ethel Rosenberg, tarihi kayıtlarla Hz.Bahaullah'ın Hikmet Levhindeki bilgiler arasındaki fark hakkında Hz.Abdülbaha'dan sordu. Cevap olarak Hz.Abdülbaha'dan uzun bir Levih aldı.²⁶ Burada Hz.Abdülbaha, Büyük İskender'den önceki eski zamanlı kayıtların güvenilir olmadığını açıklar çünkü bunlar daha sonra derlenmişlerdir ve genellikle şifahi geleneklerden. Dahası, güvenilir tarihi kayıtlarda bile pek çok tenakuzlar vardır. Kutsal Kitap Tevrat'ı örnek gösterir ve bunun İbrani'ce, Yunanca ve Sameri olarak üç anlatımı olduğunu belirtirler. Fakat, bu Levihte sıraladığı gibi, bunlar bazı tarihi olaylarda muazzam farklılıklar gösterirler. Eski tarihi olayların güvenilirliklerini gösterdikten sonra, Hz.Abdülbaha buyururlar ki tarihin gerçek anlatımı (versiyon) Allah'ın Peygamberlerine nazil olanıdır. Çünkü Allah'ın Kelamını söyleyenler onlardırlar, geçmiş ve gelecek bilgiye sahiptiler.

* Cilt 1, S.93-94 e bakınız.

Bunun çarpıcı bir örneğini Kur'an'da bulabiliriz. Bu Kitabın büyük bir bölümü Tevrat ve İncil'de bulunan hikâyelerden ibarettir. Bütün bunlar yeniden Hz: Muhammed'e nazil oldular, çünkü O'nun Musevi ve Hıristiyan Yazılarına ulaşma yolu yoktu. Doğrusu, onlar Hz.Muhammed öldükten bir kaç asır sonraya kadar Arapça'ya çevrilmemişlerdi. Kutsal İncil'in salahiyetinin ispatlarından biri onun hikâyelerinin asırlar sonra Kur'an'ın direkt olarak vahyi ile teyid edilmiş olmalarıdır. İlginçtir ki bu hikâyelerin Kur'an'daki versiyonu Tevrat'ta ve İncil'de bulunamayan bazı ayrıntıları içerir. Buna ilaveten, Kur'an'da eski peygamberin bazı hikâyeleri vardır ki bunlar tamamen yeni ve dinler tarihinin tam bir tarifini verir.

Kur'an'da bu konuya ışık saçan bir ayet vardır. Bölümlerden birinde, Allah'ın sesi, Musa, Firavun ve İsrail çocuklarıyla ilgili bazı hikâyeleri anlatır. Sonra, bu hikâyelerin bazılarının hakikati hakkında sanki Hz.Muhammed'in şüphesi varmış gibi, Allah'ın sesi O'na şöyle seslenir:

*Şayet sen, sana gönderilen üzerinde şüpheye düşersen, senden evvel gönderilen kitabı okuyanlara sor. Hakikat sana Rabbından gelmiştir, o halde şüphe edenlerden olma.*²⁷

Allah her şeyi bilendir ve eğer bir kimse O'nun Kendisini Mazharları yoluyla izhar ettiğine inanırsa, o zaman onların sözlerinin doğru olduğu ve onların her şeyden haberdar olduğu fikri o inancın arkaşından gelir. Buna bir örnek olarak: Hz.Bahaullah'ın, Hz.Bab'ın Babi devrinin Ana Kitabı olan Beyan kitabı dahil, yazılarının çoğunu okumadığı çok iyi bilinir. Tanınmış Hadiy-i Devlet Abadi'ye* hitap eden şu sözlerle bu gerçeği bizzat Kendisi teyid etmiştir.

"Allah şahidimdir ki bu Mazlum Beyan'ı okumamıştır, ne de içindekilerden haberdardır.. Allah'a yemin olsun ! bu Mazlum, devamlı insanlarla olan ilişkisinden dolayı bu

* Aşağıda S. 171-173 bakınız.

kitaplara bakmamıştır (Hz.Bab'ın yazılarına) ne de dış nazarla o yazılara göz gezdirmiştir.”²⁸

Buna rağmen, Hz.Bahaullah kırk yıllık misyonu sırasında bol bol Hz.Bab'ın Yazılarından alıntılar yaptı. Hz.Bahaullah Levihlerinde, Beyan'ın pasajlarından ve Hz.Bab'ın diğer Yazılarından sayısız alıntılar yapmıştır. İnsan gözüyle bakılacak olursa böyle bir fiil başarılması imkansızdır. Fakat Allah ile insan arasında hiç bir karşılaştırma yapılamaz. Allah'ın Mazharı ilâhi bilgiyle donanmıştır., insan ise değil. Geçmiş, hal ve gelecek Allah'ı bu dünyada temsil eden O'nun önünde serilidir. Hikmet Levhinde Hz.Bahaullah bunu şöyle tarif eder:

" Sen çok iyi bilirsin ki Biz insanların sahip oldukları kitapları okumadık ve onların katındaki ilimlere de vukuf hasıl etmedik. Ne zaman Biz ulema ve hükemanın sözlerini zikretmek ister isek, alemde görünmüş olan şeyler ve kitaplarda ve risalelerde yazılı olan sözler, senin Rabbinin gözü önünde bir levha gibi serilir; o zaman Biz görür ve yazarız. Onun bilgisi, gerçekten, gökleri ve yerleri kuşatmıştır.

Bu Levih, gizli kalemin olmuş ve olacakları onda yazılı bir levhtir ve onun mütercimi ancak Benim hayranlık verici dilimdir. Benim kalbim, mahiyeti itibariyle, Tanrının ulema ve hükema sözlerinden ve işaretlerinden münezzehe kaldığı bir kalptir. O ancak Allah'a makestir. Azamet lisanı bu açık Kitapta buna şahadet eder.²⁹

Hikmet Levhinin nazil olduğu Nebil-i Ekber, Emrin en büyük mübelliğlerinden biriydi ve Hz.Bahaullah onu çok severdi. Bu Levihte Emrini başarı ile tebliğ etmenin sırlarını söyler. Öğütleriyle tebliğ için en önemli ön koşulları ortaya koyar. Bu öğütlerde gerçi Nebil-i Ekber'e hitap edilmiştir ancak bunlar aynı şekilde diğer inanırlar için de tebliğ işlerinde geçerlidir. Hz.Bahaullah'ın ona hitap eden sözleri şöyle:

" Tanrı Emrinin mübelliği ol; tebliğ ederken öyle bir beyan tarzı kullan ki onun tesiriyle ağaçlarda ateş yansın ve 'AZİZ VE MUHTAR TANRI ANCAK BENİM !' diye haykırınsın. Söyle: Beyan, nüfuz ve itidal ister cevherdir. Nüfuz

HİKMET LEVHİ

letafete bağlıdır, letafet ise temiz ve azade bir yüreğe bağlıdır. İtidale gelince, bu, nüfuzun muhtelif kitaplarda ve levihlerde nazil kıldığımız hikmet ile imtizacıdır. Feyyaz olan Rabbinin meşiyeti semasından inen şeyi düşünecek olur isen, ayetlerin derinliklerinde gömülü kalan muradımızı öğrenirsin.³⁰

Hikmet levhi bir okyanus gibidir. Nebil-i Ekber kendisini buna daldırmış ve derinliklerinde saklı hikmet incilerini pek çoğunu elde etmiştir. O Hz.Bahaullah'ın havarilerinden biri olarak sayılan mümtaz inanırlardandı; o hayatının sonuna kadar Efendisine sonsuz bir bağlılıkla hizmet etti. Suudundan sonra, Hz.Abdülbaha ona Allah'ın Emrinin Eli payesini verdi.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

VARKA HZ.BAHAULLAH'IN HAVARİSİ

Hz.Bahaullah Mezra Kasrında otururken pek çok Bahai ziyarete geldi ve O'nun huzuruna müşerref oldular. Bunlardan biri Yezd eyaletinden tanınmış bir kişi olan Hacı Molla Mehdiy-i Atri idi ve beraberinde iki oğlu, en büyük oğlu Mirza Hüseyin ve daha sonra Hz.Bahaullah tarafından Varka adı verilen en küçük oğlu Ali Muhammet vardı. İkincisi Emrin yıldızlarından biri, Hz.Bahaullah'ın havarisi oldu. Sonunda O'nun yolunda hayatını verdi.

Hacı Muhammed-i Tahiri, henüz yayınlanmamış 'Yezd Eyaletinde Emrin Tarihi'nde şöyle der:

“ Hacı Molla Mehdi, her yıl, Yezd'de bol miktarda gül suyu ve gül yağı çıkarırdı. Bu nedenle o, Atri (damıtıcı) diye tanınırdı... Bir gün evinde büyük bir toplantı yaptı ve Afnan ailesi † dahil, Bahailerini davet etti. Yaklaşık iki yüz inanır bu toplantıya katıldılar. Aralarında çok güzel sesi olan Derviş*

* O günlerde çok büyük sayılarda toplanmazlardı çünkü bu hikmetsizce bir davranıştı. Genelde, düşmanların sebep olacağı zorluk ve eziyetleri önlemek için, gizli ve az sayılarda toplanırlardı. (A.T.)

† Lugat anlamı 'ince dal' olan 'Afnan' lâkabı Hz.Bab'ın üç dayısı, hanımının iki erkek kardeşi ve kız kardeşinin soyundan gelenleri belirtmek için Hz.Bahaullah tarafından verilmiştir. Afnan aileleri genel olarak Şirazda ve bazıları Yez'de yaşadılar.

Mehdi adında bir Bahai de vardı. Bahai eş'arını çok yüksek sesle okudu ve bir kaç kişi de Levihleri yüksek sesle okudular. Emir başladığından bu yana, o şehirde böyle bir toplantı yapılmamıştı.*

Ertesi sabah, Şeyh Hasan-ı Sebzivari (Yezd'in ileri gelen müçtehid ve Emrin müzmin düşmanlarından) Hacı Molla Mehdi'yi ofisine çağırdı ve acımasızca huzurunda kırbaçlanması için adamlarına Emir verdi. Sonra, Yezd'den sürgün edilmesi için emir düzenledi. Oğulları, Mirza Hüseyin ve Mirza Ali Muhammet (Varka) babaları tutuklanınca saklandılar. Diğer oğlu Mirza Hasan komşu bir şehre kaçtı.

Hacı Molla Mehdi, beraberinde iki oğulları Mirza Hüseyin ve Mirza Ali Muhammed-i Varka ile birlikte yürüyerek Yezd'i terk ettiler ve sonunda Bağdat yoluyla Arz-ı Akdes'e gittiler. Yaşlılık ve yorgunluktan Hacı yolda hastalandı. Mezra'ya Beyrut ve Sidon yoluyla vardılar. Fakat Hacı oraya vardıklarında vefat etti ve Akka yolu üzerinde defnedildi. Cemal-i Mübarek her Akka'ya veya Mezra'ya gidişinde onun mezarının önünden geçerken, orada duraklar, mübarek ayağını mezarın üzerine koyar ve bir kaç dakika onun yanında dururdu.”

Her ne kadar Hacı bu defa Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olamadıysa da daha önce bir vesile ile en büyük oğlu Hüseyin ile Bağdat'tı ziyaretinde orada Efendisiyle yüz yüze gelmişti. Hz.Bahaullah yıllarca onun derin sevgi ve içten bağlılığını gösteren levihler yazmıştı. Hz.Bahaullah'ın onun üzerine saçtığı ihsanlar gerçekten sınırsızdı. Hz.Bahaullah sekreterinin ağzından[†] Varka'ya hitaben yazdığı bir Levihte Kendisinin ve bazı dostlarının Mezra'ya giderken yollarının üstündeki babasının mezarında durduklarını ve onun ruhunun

* Dervişlerin Efendileri için yüksek sesle methiye okumaları bir gelenektir. Bunlara Sufi denirdi. Pek azı Bahailiği kabul etti. (A.T.)

† Bkz.yukarda sayfa 19 ve devamı.

kuşatmış olan izzeti hiç bir kalemin tarif edemeyeceği yüce sözlerin onun adına nazil olduğunu tarif eder. Hz.Bahau'llah onun için bir ziyaretname yazmışlar ki bu onun makamının Mele-i Ala'da ne kadar yüce olduğunu gösterir.* Hz.Abdülbaha onun kendi mezarını kendi elleri ile inşa ettiğini teyid etmiştir.

Aşağıdaki Hz.Abdülbaha'nın bu asil kişi için bir methiyesidir.

“İki oğlu, birisi, büyük şehit olacak olan Cenab-ı Varka ve diğeri Cenab-ı Hüseyin ile birlikte Mevlasının memleketine doğru yola çıktı. Geçtikleri her şehir ve kasabada açık deliller ve iddialar ileri sürerek kutsal hadisler ve belli işaretlerden† alıntılar yaparak ve açıklayarak başarı ile Emri yaydı. Bir an bile durmadı, dinlenmedi; her yerde Allah'ın sevgisinin hoş kokularını yaydı ve kutsallığın tath Nefesini yaydı. Dostlara ilham verdi, onları başkalarına tebliğ etmeleri ve bilgilerini artırmaları için heveslendirdi.

O, kalbi Allah'ın güzelliğine odaklanmış üstün bir kişiydi. İlk yaratıldığı ve bu dünyaya geldiği günden İtibaren, tek amaç olarak bütün gayretlerini öteki dünyaya doğmak için letafet elde etmeğe vakfetti.‡~Kalbi aydınlanmış, fikri ruhani, içtenliği amaçlanmış, hedefi Tanrı katı idi. Hapsedildi; çölleri aşarken, dağların yamaçlarından inip çıkarken, muazzam ve sayısız zorluklara göğüs gerdi. Fakat iman nuru yüzünde parladı ve yüreğinde özlem ateşi vardı ve böylece, sevinç ve mutluluk içinde hududu geçti ve nihayet Beyrut'a vardı. O şehirde, hasta, huzursuz, sabrı tükenmiş olarak bir kaç gün geçirdi. Arzusu arttı ve öyle heyecanlıydı ki zayıf ve hasta olmasına rağmen, daha fazla bekleyemedi.

* Kutsal Ruhların bulunduğu, Allah'ın alemlerinden birine verilen ad.

† Kur'an 3:91.

‡ Kur'an 29:19; 53:48; 56:92

Hz.Bahaullah'ın evine doğru yürüyerek yola çıktı. Yolculuk için uygun ayakkabıları olmadığı için ayakları morarmış ve parçalanmıştı; hastalığı kötüye doğru gitti; yürüyemez hale geldi fakat gene de yoluna devam etti; nasılsa Mezra beldesine vardı ve burada, Kasra yakın geldiği yerde vefat etti. Artık ayrılığa daha fazla dayanamayarak kalbi çok sevdiği Mevlasını buldu . Aşıklara bu hikâye bir uyarı olsun; bilsinler ki Dünyanın Nurunu arzulama uğruna nasıl hayatını ortaya koydu. Allah ona ebedi bahçelerde ağzına kadar dolu bardaktan içmeyi nasip etsin; Yüce Mecliste Allah onun yüzüne nurlar saçsın. Allah'ın izzeti onun üzerine olsun. Onun mezarı Akka'nın yanında Mezra'dadır.”¹

En büyük oğlu Mirza Hüseyin sadık bir inanırdı. Bu onun üçüncü ziyaretiydi, çünkü daha önce o iki kere O'nun huzuruna müşerref olmuştu. Saklı Sözler'in bir kopyasını Yezd'e ilk götüren oydu. Onu Bağdat'ta ikinci gidişinde elde etmişti. Birçok Babilere Hz.Bahaullah'ı tanıttı ve O'nun Allah'ın İzhar ettiği Kişi' olduğunu söyledi. Bu Hz.Bahaullah'ın Kendisini açıklamasından çok önceydi. Bazı Bahailere de zamanın Babi toplumunun çok saygı gösterdiği Mirza Yahya'nın İsyanını bildirdi.

İkinci oğlu Mirza Hasan da Emre bağlıydı ve Hz.Bahaullah onun adına bazı Levihler yazmıştı ve inayetlerini onun üzerine yağdırdı.

Varka lâkabını alan en küçük oğlu Mirza Ali Muhammet Hz.Bahaullah'ın havarilerindendir . Memleketi Yezd'den ayrıldığı zaman yirmi iki yaşlarındaydı. Olağanüstü yetenekli bir şair, eski tıp ilminde bilgili, ve din konularında iyi eğitim görmüştü. O, Emrin alim ve etkili bir öğretmeniydi, Hz.Bahaullah'ın makamını gerçekten tanıyan bir kimseydi; sevgi ile dolu ve onunla karşılaşan kimselere Emrin kudretini ve güzelliğini saçıyordu.

Hicri 1296 (miladi 1878-9) ilk ziyaretinde babasını kaybettiği zaman Varka ilâhi ruh ile temas etti ve

Hz.Bahaullah'ın Vahyinin akan güçleriyle tamamen magnetize olmuştu. O, hakikaten yeni bir varlık olmuştu ve bu çağın ruhani devlerinden biri olarak ortaya çıktı. İlk kez Rabbi'nın cemaline baktığı zaman şaşırıyor çünkü daha önce O'nu bir yerde gördüğünü sandı, fakat vesileyi veya yeri hatırlayamadı. Buna çok şaşıyor. Bir kaç kez O'nun huzuruna müşerref olduktan sonra bir gün Hz.Bahaullah ona dedi ki: ' Varka, boş vehimlerin putlarını sil at!' Varka bunu duyunca derhal çocukluğunda gördüğü rüyayı hatırladı. Bahçede 'bebeklerle' oynarken 'Tanrı' geldi bebekleri ondan aldı ve onları bir ateşte yaktı. Bu rüyayı ebeveynlerine anlattığı zaman ona kimsenin Allah'ı göremeyeceği işaret edilmişti. Fakat o, bu rüyayı, o güne kadar tamamen unutmuştu. Hz.Bahaullah putları yakmasını söylediği zaman hatırladı ve çocukken Hz.Bahaullah'ı rüyasında görmüş olduğunu anladı.

Bir seferinde, Varka Hz.Bahaullah'ın Cemaline hayranlıkla bakarken aklına bir şey geldiğinin hikâyesini² anlatır. Kendi kendine, ' Biliyorum ki Hz.Bahaullah Allah'ın Yüce Mazharıdır fakat isterim ki buna ilişkin bana bir işaret versin,' dedim. Tam o sırada Kur'an'ın şu ayeti Varka'nın kafasında çaktı :

“ Görüyorsun ki toprak çorak ve cansız. Fakat biz onun üzerine yağmur yağdırırsak, o canlanır, kabarır ve her türlü bereketli bitkiyi çiftler çiftler verir.”³

O anda Hz.Bahaullah'ın bu ayeti aradığı işaret olarak gerçekleştirmesi için söylemesini kalbinden geçirdi.

Bir zaman sonra, Hz.Bahaullah konuşmaları sırasında Kur'an'ın bu ayetini okudu. Varka'nın arzusu yerine gelmişti fakat kendi kendine, 'Acaba bu bir tesadüf olamaz mı?' dedi. Bu düşünce Varka'ya gelir gelmez Hz.Bahaullah döndü ve ona dedi: 'Bu senin için yeterli bir delil değil miydi ?' Varka şaşkına döndü. Sarsılmıştı fakat Hz.Bahaullah'ın bu sözlerinin hakikatinden kalben emindi:

“ Ey Gafiller !

İçinizde sakladığınız sırların saklı kaldığını sanmayınız, hayır, kesinlikle biliniz ki onlar Açık bir yazı ile kazılmışlar ve kutsal Huzurda açıkça bellidir.”⁴

İnsanların Allah'ı sınaması doğru değildir. Hz.Bahauallah Kendisinden mucize isteyenlere nadiren cevap vermiştir. Fakat imanlarını * güçlendirmek için O'nu tanımış olanlara çok zaman izzetini ve gücünü bir dereceye kadar izhar etti.

Bu gibi düşünceler ona geldiği zaman Varka asla Hz.Bahauallah'ın makamından kuşku duymadı. Belki de bu, kişinin Allah'ın 'En Yüce Ruhü'nun ta Kendisi olduğuna Zat ile yüz yüze geldiği zaman beşer halinin tepkisidir. Bu nispi bir terimdir. Onun yoğunluğu kişiden kişiye değişir. Kalplerinde mutlak bir samimiyetle Hz.Bahauallah'a dönen kimseler ve kendilerini O'na teslim edenler imanın zirvesine ulaşırlar. Elbette, Varka, bunun ve Hz.Bahauallah'ın huzurunda olmanın diğer deneyimler sonucu şüphesizlik ve eminliğin en yüksek seviyesine ulaştı. Kendisini ruhlar alemine öyle kaptırdı ki bu ölümlü hayatın artık onun için bir değeri yoktu.

Allah'ın yolunda canını vermesini sağlaması için Hz.Bahauallah'a yalvardı ve de öyle oldu.

Varka bir ateş parçası, bir kudret kulesi bilgi ve fazilet madeni gibi İran'a döndü. Emre kahramanlık ve hikmetle hizmet etti. Onun seçkin hizmetlerinin ayrıntılarına girmek ya da fırtınalı yaşamının hikâyelerini sayıp dökmek, bu kitabın konusu dışında kalmaktadır. Esas ikametgahı olarak Tebriz şehrini seçti fakat Hicri 1300 (miladi 1882-3) de babası ve erkek kardeşleri Yezd'den sürgün edildikten sonra çok yalnız kalan kız kardeşi Bibi Tuba'yı görmek için memleketi olan Yezd'e gitti. Fakat Varka orada tutuklandı ve hapse atıldı. Bir yıl kadar tutuklu kaldı ve daha sonra İsfahan'daki hapse nakledildi. Orada bazı aşiret reislerini Hz.Bahauallah'ın Emrine

* Bu konuda daha ayrıntılı bilgi için cilt 3, S. 359-366 ve 456-458 e bakınız.

getirmeyi başardı. Serbest bırakıldığı zaman Tebriz'e geri döndü.

Varka'ya ikinci kez Efendisinin huzuruna gitme imtiyazı nail oldu. Bu, Hz.Bahaullah'ın suudundan yaklaşık bir yıl önceydi. Fakat bu defa kendisine iki oğlu refakat ettiler, Azizullah ve Ruhullah ayrıca kendisine eşlik eden üçüncü kişi Tebriz hükümet görevlileri arasında önde gelenlerden olup, dikkate değer sadık bir inanır olan kayınpederi Mirza Abdullah-ı Nuri. İdi.

İlkinde olduğu gibi bu defa Hz.Bahaullah Varka'ya Emre hizmetlerinden dolayı büyük iltifat ve beğenide bulundu. Efendisinden aldığı takdis ve ihsanlar, gerçekten sınırsızdı. O ve küçük yaştaki oğulları Hz.Bahaullah'ın huzurunun güneşi altında barındılar. Hepsi sevinç ve şüphesizlik ruhu ile doldular ve O'nun huzurunun şarabıyla kendilerinden geçtiler.

Hz.Bahaullah, Varka'yı memnun etmek için bir keresinde ona, madem ki onun tıp bilgisi vardı, rahatsız olduğu için Kendisine bir reçete yazmasını buyurdular ; daha sonra, ilacı aldıklarını buyurdular.

Bir gün Varka Hz.Bahaullah'a sordu, ' Allah'ın Emri, beşer tarafından evrensel olarak nasıl uygulanacak?' Hz.Bahaullah buyurdular ki, önce dünya milletleri kendilerini cehennemi harp mekanizması ile silâhlandıracaklar. Tam olarak silâhlandıktan sonra kana susamış yarasalar gibi birbirlerine saldıracaklar. Neticede, dünyada muazzam kan dökülecek. Sonra her ülkeden hikmet sahibi kimseler bir araya gelerek böyle kan dökülmesinin sebebini araştıracaklar. Buna ön yargının, en büyük şeklinin de dini önyargıların sebep olduğu sonucuna varacaklar. Ön yargıları önlemek için dini elimine etmeye çalışacaklar. Daha sonra bakacaklar ki insanlar din olmadan yaşayamayacaklar. O zaman zamanın koşullarına uyan

dinin hangisi olduğunu görmek için bütün dinlerin öğretilerini inceleyecekler. İşte o zaman Allah'ın Dini evrensel olacaktır.*

Bir keresinde, Hz.Bahaullah Varka'ya Hz.Abdülbaha'nın makamı hakkında konuştu ve Onun faziletlerini ve semavi sıfatlarını övdü. Buyurdular ki bu varlık dünyasında bazı Levihlerinde 'En Yüce İksir ' diye söz ettikleri bir fenomen vardır. Bu güce sahip her hangi bir kimse yaptığı iş vasıtasıyla dünyada muazzam bir etki yaratabilecek ve istediği her şeyi yapabilecektir. Çarmıha gerildikten sonra Hz.İsa'yı ele alın: Yahudiler Ona karşı tamamen kayıtsız kalmışlardı. Kitaplarında Onun ismini dahi anmamışlardı. Fakat bu güce sahip olduğundan dikkate alınmadan kalamazdı. Dünyaya devrim getirdi. Bununla beraber İsa, aptallara itibar etmezdi. Ve şimdi Serker Ağa'ya bakınız. Bakınız nasıl sabır ve sevgiyle her çeşit insanla uğraştı. O bu güce sahipti, o halde, beşer dünyası üzerine yapacağı etki ölçülemez derecededir.

Varka bunu duyunca, öyle bir sevinç ve heyecanla doldu ki Hz.Bahaullah'ın ayaklarına kapandı ve kendisinin ve oğullarından birisinin Serker Ağa'nın yolunda canlarını feda etmelerini mümkün kılması için O'na yalvardı. Hz.Bahaullah kabul ederek ona teveccühte bulundu. Varka, İran'a döndüğü zaman Hz.Bahaullah'a yazdı ve şehitlik için yalvarışını tekrarladı, bu yalvarışa tekrar teveccühte bulundu. Ve daha sonra göreceğimiz gibi bu gerçekleşti; Hz.Abdülbaha'nın görevi sırasında şehit edildi.

Hz.Bahaullah'a sonsuz sadakât seviyesine ulaşmayan ve O'nun Zuhurunun şarabıyla mest olmayan bizler için yüksek zeka sahibi, yetenekli, dengeli bir insanın Emir için canını feda etme güdüsünü anlamamız mümkün değildir. Şehitlik isteyen bu kişiler iman ve eminliğin zirvesine ulaşmış olmalıdırlar. Onlar Efendilerinin iç hakikatinin bir nebzesini ruhani

* Bunlar ve bunu izleyen diğer anlatılar Hz.Bahaullah'ın kelime ve kelime aynı sözleri değildir ancak Varka'ya söylediğini ifade eder.

gözleriyle görmüş olmalılar ve O'nun azametiyle mıknaatlanmış olmalıdırlar. O'nun güzelliğinin pervaneye benzeyen aşıklarının gözleri O'nun cemalinin nurunun ışıklarıyla öylesine kamaşmıştı ki O'nun yolunda kendilerini kurban etmeyi arzu ettiler.

Fakat, çok zaman, Hz.Bahauallah, inanırları şehitlik isteklerinden vazgeçirmiştir. Levihlerinde ahabpların Allah'ın Emrini başkalarına tebliğ etmek için mümkün mertebe hayatlarını korumalarını teşvik etmiştir. Allah, hakikaten, hikmetle * Emri tebliğ edenlere şehitlik makamını vermiştir.

Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref olma imtiyazına sahip olan bazı kişiler, eğer O rıza gösterirse bunun gerçekleşeceğini bildiklerinden O'nun yolunda şehit olarak kendilerini kabul etmesi için O'na yalvarmışlardır. Bunun asil bir örneğini Hz.Bahauallah'ın 'Şehitlerin Sultanı ' ve 'Şehitlerin Sevgilisi ' diye sıfatlandığı İsfahanlı iki kardeşin hayatında göreceğiz.

Varka ile birlikte Akka'ya giden iki oğlu Azizullah ve Ruhullah bir kaç kez Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref olma onuruna sahip oldular. Allah'ın yüce Mazharı ile tanışmaları onların ruhlarının üzerinde kalıcı bir etki yaptı. Yaşları küçük olmasına rağmen iman ruhuyla şarj oldular. Özellikle Ruhullah o kutsal çevrede ruhen gelişti. O, Allah'ın elinin bu Zuhurda yetiştirdiği ruhani dahilerden birisi olarak kabul edilebilir. Gerçi o, Hz.Bahauallah'ın huzuruna çıktığı zaman sadece sekiz yaşındaydı ancak, onun Emri anlayışı çok derindi.

Bir örnek olarak : Bir gün Hz.Bahauallah Ruhullah'a sordu: 'Bu gün ne yaptın ?'

Cevap verdi ' (falan) öğretmenden ders aldım.'

Bahauallah sordu, 'Hangi konuyu işlediniz ?'

' Peygamberlerin dönüşü' dedi Ruhullah.

* Daha fazla araştırma için cilt 2 s.108-109 a bakınız.

‘ Bunun ne demek olduğunu anlatır mısın ? ’ diye Hz.Bahaullah ısrar etti.

O cevap verdi, ‘ Dönüşten maksat, gerçeklerin ve sıfatların dönüşüdür.’

Hz.Bahaullah onu sorgulamaya devam ederek dedi, ‘Bunlar öğretmenin kelimesi ve sen papağan gibi tekrarlıyorsun. Sen kendi kelimelerle kendinin nasıl anladığını bana söyle.’

‘Bu bitkiden bu yıl kestiğin çiçeğe benzer. Gelecek yılın çiçeği tıpkı buna benzeyecektir fakat o aynı çiçek değildir.’ diye cevap verdi. Cemal-i Mübarek çocuğu zekice cevabından ötürü övdü ve çok zaman onu Cenab-ı Mübelliğ (sayın Bahai öğretmeni) diye çağırır.

Bir başka zaman Hz.Bahaullah Ruhullah’a zamanını nasıl geçirdiğini sordu. O şöyle cevap verdi: “ Biz Emri tebliğ ederiz ve insanlara ‘Beklenen Zuhur’ geldi deriz.” Hz.Bahaullah, belli ki bu konuşmadan zevk aldığından, ona farz edelim ki Hz.Bab’ın Mesajının gerçek olmadığı görüldüğü ve gerçek Beklenen Kişi Zuhur etseydi ne yapardım diye sordu. “Ona Emri tebliğ etmeğe çalışırdım ” diye hemen cevap verdi.

Varka’nın dört oğlu vardı. İlk ikisinden zaten bahsetmiştik. Üçüncü oğlunun adı Veliyullah idi. O en uzun ömürlü ve Emrin ileri gelen kulu olarak kendisini gösterdi. O Emrin Velisi Şevki Efendi tarafından seçilen Hukukullah* eminiydi. Daha sonra, Şevki Efendi, 1951 de onu Allah’ın Emrinin Elleri birisi olarak seçti. 1955 yılında suud etti.

Dördüncü oğlu Bediullah genç yaşta öldü. Her dördü de bir çocukken kendi adlarına Hz.Bahaullah’tan Levih nazil oldu ve her seferinde inayet ve ihsanlarıyla onlara bol bol lütufta bulundu.

Hz.Bahaullah’ın suudundan sonra Varka, gene aynı iki oğlu ile birlikte Hz.Abdülbaha’nın huzuruna ziyarete gitti.

* Bakınız aşağıda S. 244-252

Geçmişte olduğu gibi, Abdülbaha ve kız kardeşi Varaka-i Ulya, Ruhullah'a beğeni ve sevgi gösterdiler ve her ikisi de onunla konuşmaktan mutluluk duydular.

Bir gün Varaka-i Ulya Ruhullah ile Azizullah'ın bahçede oynadıklarını gördü. Onları içeri çağırdı ve onlar onun huzurunda oturdular. Daha sonra Hz.Bahaullah'ın Ahdini bozan en büyük nakıs Mirza Muhammet Ali'ye * katılan Hz.Bahaullah'ın oğulları, Mirza Bediullah ile Mirza Ziyaullah

8 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Ahdi Misak ve Misakı bozanlar hakkında fazla bilgi için *Bahailiğin Birinci Yüzyılı* ve *HZ.Bahaullah'ın Zuhuru* cilt 1,2 ve 3 'e bakınız.

9 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

da oradaydılar. Çok zaman Hanım diye hitap edilen Varaka-i Ulya, Emri tebliğ ederken insanlara ne söylediklerini sordu.

Ruhullah, “Biz, Allah’ın Kendisini izhar ettiğini onlara söyleriz, “ diye cevap verdi.

Bu cevaba şaşırın Hanım, onlara, elbette insanlara doğrudan böyle bir şey demeyeceklerini söyledi !

“Biz bunu herkese söylemeyiz, biz sadece böyle bir beyanı duyma kapasitesi olan kimselere söyleriz,” diye karşılık verdi.

“ Böyle insanları nasıl anlarsınız ?” diye Hanım sordu.

“Gözlerinin içine bakarız ve sonra onlara Mesajı verip veremeyeceğimizi biliriz.”

Hanım kakhahalarla güldü ve sonra yanına gelmesi için Varka’ya işaret etti ve gözlerinin içine bakmasını ve bu gibi sözleri duyma kapasitesi olup olmadığını anlamasını söyledi. Ruhullah ona itaat ederek gelip Hanımın karşısına oturdu ve sonra, “Siz zaten bu sözlere inanıyorsunuz.” dedi.

Sonra sıra Hz.Bahaullah’ın iki oğluna geldi. Ruhullah onların yanına gitti, araştırırcasına onların gözlerinin içine baktı ve üzülerek Hanıma, “ Bunların gözlerine bakmaya değmez” dedi.

Gerçekten, Ruhullah sıradan bir çocuk değildi. Küçük yaşta çok güzel şiirler yazdı. Bu onun Bahauallah'a ve Abdülbaha'ya olan sevgisinin ne kadar derin olduğunu, Emri bilgisinin ne kadar geniş olduğunu, hayatın gerçek maksadını anlayışının ne kadar büyük olduğunu açıkça gösterir. O din adamlarının ve bilginlerin toplantılarında Emir hakkında öyle bir letafet ve bilgiyle konuşur ve öyle Emrin hakikatinin çürütülemez delillerini üretirdi ki pek çok kişi onu işittikten sonra şaşkınlık içinde kalırlardı. Onun cevapları derin olmakla beraber sade ve son derece ikna ediciydi.

Allah'ın Emrinin bu yorulmak bilmez çocuk öğretmeni ile ilgili bazı hoş hikâyeler vardır. Bir örneğe bakalım: Ruhullah on iki yaşında olmasına rağmen babası ile birlikte Zencan'da şehrin din adamlarının hazır bulunduğu bir kaç toplantıya katıldı. Zencan Valisi Ala'u-Devle bu toplantıları Varka'nın Dinini din adamlarına karşı savunun diye özellikle düzenlemişti. Hacı Mirza Haydar Ali bu konuda meşhur hatıra kitabı Behçetu's Şudur'da şöyle der:

“Varka, bütün semavi Kitaplarda vaad edilen bu en büyük Zuhur'un geçerliliğini ve gerek cismani ve gerekse ruhani temel ilkelerin, kanunların ve hatta Emirde ikinci planda olan konuların geçerliliğini tesis etmek için tartışmasının temeli olarak Kur'anı kullanmak suretiyle ilâhi yardım gücüyle ispat etmeğe hazırlanmıştı.

Bu, Zencan Valisi Ala'u- Devle'yi bir kaç toplantı düzenlemesine teşvik etmişti. Zencan'nın din adamlarını toplantıya katılmalarını emretti ve bu toplantılara Bahai kitapları ve Levihlerinin götürülmesini sağladı. Bunların bazılarını okuduktan sonra, din adamlarının itirazları bazen Varka ve bazen de Ruhullah tarafında layıkıyla cevaplandırıldılar. Kur'an ayetleriyle desteklenen cevaplar, ikna edici ve aksi iddia edilemezdi.

Din adamlarının tartışmalarda mağlubiyeti, cesur ve güçlü şahsiyet sahibi Vali için açık olduğundan din adamları Varka'yi kafir olarak ilân etmeye ve ölüm fermanını vermeye

cesaret edemediler. Bu toplantılarda, Ala'u-Devle, sık sık, on iki yaşındaki Ruhullah'ın din adamlarıyla konuşmasına izin verdi. Konuyu hayret verici bir cesaret, letafet ve derinlikle ispatlardı. Konuşmaları o kadar şirindi ki Vali, o çocuğun ileri sürdüğü delillerin onun nazarında bir mucize olduğunu kabul etti ...”⁵

Bir başka hikâye şöyle devam eder: Bir gün Ruhullah ile abisi şehirde dolaşıyorlardı. Eşeğine binmiş giden Müslüman bir hoca, bu iki çocuğu tanıdı ve onların görünüşlerinden Zencan'ın yabancıları olduklarını anladı. Onlara doğru gitti ve dedi, ‘ Siz kimsiniz ?’

Ruhullah cevap verdi, ‘Biz Yezd’li Varka’nın oğullarıyız.’

‘ İsminiz ne ?’ diye hoca sordu.

‘ Benim adım Ruhullah’ diye yanıt geldi.

‘Bu büyük bir ad, İsa da Ruhullah idi* ve o ölüleri kaldırdı ve onlara can verdi’ dedi hoca.

‘Bayım, eğer eşeğinizi yavaşlatırsanız, ben de sizi ölü halinizden diriltir ve size yeni bir hayat veririm!’ diye iştiyakla cevap verdi.

Hoca, ‘Siz ikiniz Babi† çocukları olmalısınız!’ diyerek aceleyle oradan uzaklaştı.

Varka’nın ve on iki yaşındaki oğlu Ruhullah’ın şehitliğine yol açan koşulların tam hikâyesi bu kitabın alanı dışındadır. Her ikisi de bir dizi tutuklanmalar ve mahbusiyetlerin içine çekilmişlerdi. Zincirlerin ağırlığı altında, ayakları tomruğa bağlı olarak hapisneden hapishaneye sevk edildiler. Bunun neticesi olarak çok sıkıntı çektiler ve işkence gördüler, nihayet Varka, Tahran hapishanesinin baş idarecisi Hacibu’d Devle’nin gazabına uğradı ve o bir hançerle onun

* Ruhullah sözcük olarak Allah’ın Ruhü anlamına gelir ve Kuran’da Hz.İsa için kullanılan br ünvardır.

† İran’da Bahailer yıllarca ‘Babi’ olarak tanındılar.

karnını deşti. Ruhullah, babasının yere düştüğünü ve sonra vücudunun parçalandığını gördü. Az sonra, inancından vazgeçmeyi reddeden ve büyük bir istekle babasına kavuşmak isteyen o asil ve kahraman çocuk da boğularak öldürüldü. Bu olduğunda 1896 yılının Mayıs ayı idi.

Bahai Devrinin ölümsüz bu iki kahramanının hayatları böyle son buldu. Baba ve oğul, her ikisi de Emrin tarihini ölçülemez biçimde zenginleştirdiler ve onun üzerine öyle bir ışık saçtılar ki henüz doğmamış olan nesiller onların hayat örneğinden ilham alacaklar ve Allah'ın Emrinin ilerlemesinde büyük hizmetlerde bulunacaklardır.

Varka'ya nazil olan Levihler

Varka için Hz.Bahauallah tarafından nazil olmuş sayısız Levihler vardır. Bunlar bir araya toplansalar büyük bir cilt oluştururlar. Onların hepsinin ortak yönü, inayetlerin ve pek çok iltifatların onun üzerine yağmasıdır. Hz.Bahauallah Varka'dan, Rabbının yüce makamını gerçekten tanıyan ve O'nun huzuruna müşerref olan bir kişi olarak bahseder. O, Varka'nın kendisini O'nun Kelam okyanusuna daldırılmış, sevgisinin semasında hızla yükselmiş,O'nu anmanın taze sularından içmiş, tamamen kendisini O'na doğru çevirmiş ve O'nun Emrine sonsuz bir bağlılıkla hizmet etmiş olduğuna şahadet eder. Bağlılığından ve sevgisinden, sebatından, samimiyetinden, sadakâtinden ve övgüye değer tebliğ faaliyetlerinden ötürü onun üzerine övgüler yağdırır.

1888-9 sıralarında, Levihlerinden birinde⁶ Hz.Bahauallah Varka'nın kendisini hizmet giysisi ile süslediği için onu över ve Allah'ın Kendisinin o giysiyi onun için istediğinden onun emin olmasını ister.

Daha önceki ciltlerde*, Allah'ın bu hayatta insanlar için hedef kıldığı tek makamın hizmet olduğunu belirtmiştik. İnanır,

* Fazla bilgi için cilt 1, S. 134-135 e ve cilt 3 S. 476-477 ye bakınız.

Emre sonsuz tevazu ve hizmet ruhuyla hizmet ettiği zaman inanırın üzerine yukardan büyük güçler inecektir. Kendisini diğerlerinden üstün görme isteği, onu gurur, ruhani iniş ve hatta kaçınılmaz çöküşe iter. Bencil arzularla motive olan bir hizmet Allah'ın nazarında makbul değildir. **'Gönlünü Bana karşı alçalt ki sana karşı gönül indireyim.'**⁷ Hz.Bahaullah'ın sözleridir. Fakat, insan kendisini O'nun yolunda yönlendirecek motive eden bir güç olmadıkça onun alçak gönüllü olması ve hizmet makamına ermesi mümkün değildir.

Meşhur İran şairi Sadi'nin manzume şeklinde bir hikâyesi vardır. Bu bulutlardan düşen bir yağmur damlasının hikâyesidir. Damla kendisinin Allah'ın yarattığı en değerli elementi olan hayat suyu olacağını biliyordu. Ve bundan ötürü çok mağrurdu. Aşağı indiği zaman süresince mağrurken, birden bire altında bir okyanus gördü. İşte o zaman kendi değersizliğini anladı ve haykırdı: 'Eğer bu var ise, o zaman ben neyim?' Okyanus bu aşağılanma ifadesini duyunca, damlayı kendine çekti ve onu incinin dostu yaptı.

Hz.Bahaullah'ın Zuhuru bir okyanus ve inanır bir damladır. Her ne zaman, kendi gayretleri ve dua yardımıyla, birey Hz.Bahaullah'ın azamet ve haşmetini görmeyi başarabilirse, o damla gibi denizi gördüğü zaman insanın varabileceği en yüksek zirve ve ruhani devin temel yapıcısı olan kendini geri planda tutmanın ve tam bir hiçliğin timsali olur. İnsan, Allah'ın Emrinin büyüklüğünü tanımadıkça gerçek bir mütevazı kişi olamaz.

Hz.Bahaullah'ın Zuhuru, bütün Peygamberlerin ve dünya dinlerinin kurucularının vaat etmiş oldukları 'Allah'ın Günü'nü getirdi. Hizmet makamına ermek isteyen bir inanır için, Kutsal Yazıları okumak ve Emir tarihini incelemek suretiyle devamlı olarak Hz.Bahaullah'ın makamını daha açık bir şekilde anlamak ve O'nun muazzam Zuhuru hakkında keskin bir iç görüş sahip olmak için şarttır. Bu Zuhur ki **'geçmişte eşi benzeri olmayan**

ve ne gelecek çağlar bir benzerini görmeyecektir.⁸ Hiç bir Bahai bu Zuhurun büyüklüğünü anladığını asla iddia edemez.* Bu asla son bulmayan bir hedeftir. İman ve idrak kelimeleri nispi olduğuna göre, bu yol üzerinde insanlar hepsi değişik etapdadırlar. Birey bu Emrin azametini ne kadar çok görürse, o kadar alçak gönüllü olur.

Hz.Bahaullah'ın Varka'ya yazdığı levihler, izhar etmiş olduğu Emrin yüceliğini, büyüklüğünü öven pasajlarla doludur, onun Sahibini yüceltir, bu çağda O'nun tarafından salıverilen insan üstü güçleri ve bazı sırlarını açığa çıkarır, ve Yazılarında saklı bazı hakikatlerini açıklar.

Suudundan birkaç yıl önce, 1887-8,⁹ yıllarında, Varka'ya yazdığı uzun bir Levihte, Hz.Bahaullah parlak sözlerle Zuhurunun büyüklüğünü över, Allah'ın kelamının bol miktarda gönderilmiş olduğunu, Emrinin ispat ve delillerinin bütün dünyayı kapladığını, hikmet incilerinin ve sözlerinin herkesin görmesi için getirildiğini, Azamet Dilinin insanlara çağrıda bulunduğunu fakat, Allah'ın bu akan ihsan ve lütuflarına rağmen dünya insanların çok zaman bundan habersiz olduğunu doğrular. Bazıları Allah'ın çağrısını duymuşlar fakat kayıtsız kalmışlardı. Sadece bir kaç kişi O'nun Zuhurunun azametini şahit olmuşlar ve O'nun Emrini kabul etmişlerdi.

Bu devirde beşerin kör oluşlarına ve kötülüklerine üzülen Hz.Bahaullah, çokça insanların vehimlerinin bir ürünü olan eski ve modası geçmiş geleneklerine inanarak yetiştirildiklerini belirtir. Gerçekte bir damla olan bu gelenekler, kendilerine göre bir derya olarak kabul edilirler; halbuki, hakikat ve bilgi dalgalarıyla kabaran Allah'ın vahyinin denizi onların nazarında bir damla gibi görünür. Bu körlüğün nedenini dik başlılık ve cehalete, gurur ve uygunsuz eylemlere atfeder. İnsanlığın hidayete ermesi için muazzam ruhani güçler salıverdiğini

* Hz.Bahaullah'ın vahyinin büyüklüğünün tam olarak tartışması için cilt 1,2,3, ve aşağıda sayfa 124-137 ye bakınız.

anlama kapasitesini dünya insanlarına vermesi için dua eder. Ayrıca, Allah'ın Emrinin üstün ve yüce olarak ayakta durduğunu ve insan ırkına yapacağı etkinin karşı konmaz olduğunu iddia eder.

Bu Levihte Hz.Bahauallah, karşılık olarak, iyi ameller ve övgüye değer karakter ordularıyla O'nu muzaffer kılmaları için inanırlara çağrıda bulunur. O'nun dilinin gece ve gündüz sevdiklerine faziletli bir yaşam ve azizlere yakışır ahlâklı olmaları için öğütlerle meşgul olduğunu buyururlar. Bununladır ki O'nun Emri büyüyecek ve yükselecektir. İnanırları Emrini tebliğ etmeleri için teşvik eder. Fakat bu işi hikmetle yürütmelerini onlara söyler ve ifrata gitmeden yapılan konuşmanın insan ruhu için hayat suyu gibi etkili olduğunu onlara hatırlatır, halbuki, ifrat sınırları ötesinde yapılacak olursa fanatizme ve kötülüğe yol açar.

Varka için daha önce nazil olan bir levihte, 1880-81,¹⁰ yıllarında, Hz.Bahauallah beşerin durumunu keder verici olarak tarif eder. İnsanlar açıkça bu ölümlü hayatın sebatsızlığını, devam eden rahatsızlıklarını ve dünyayı saran değişiklikleri görebilirler. Her yaratılan şeyde her zaman nihai sönmenin işaret ve hususiyetlerine her zaman şahit olabilirler . Bununla beraber, o kendi yok oluşuna tamamen kayıtsız kalmaktadır. Dik kafalı ve ihmalkar bir şekilde yeryüzünde avare dolaşır, kendisini yok edecek ve ebedi kayıp ve mahrumiyet getirecek olan işlerle meşgul olur.

Bütün yaratılanlar her zaman yüksek sesle konuşurlar fakat onların bu çağrıları susturulur. Ancak iştir kulağı olanlar onlara çabuk kaybolan hayatlarının letafetle anlatışını duyarlar. Örneğin, güneş kendi hikâyesini anlatır; sabah doğar, akşam batar. Değişim çağrısı ve yok olma her taraftan işitilir. Fakat kulağı sağır olan insanoğulları onu işitemezler. Hz.Bahauallah bir Levhinde¹¹ kendisini bu dünyaya bağlayan ve onun esiri olanlara bu cismani dünyanın güldüğünü söyleyerek mecazi anlamda insanın acıklı halini tarif eder. Onlara azarlarcasına

hitap eder ve der, ‘ Yazıklar olsun size, ardından gidecek benden başka büyük birini bulamayan insanlar.’

İnsanların kör ve inatçı oluşlarının esas sebebi, bu dünyaya olan bağılıklarıdır. Arınmışlık konusu Kutsal kitaplarda tekrar tekrar görülür ve biz bunu daha önceki ciltlerde ele aldık. Genelde insanlar maddi şeylere bağılıdır. Kalp sıcaklık ve sevginin odak noktasıdır ve o karşı tarafı bulup seçen, bireydir. Kalbin özelliği bir başka tarafa aşık olmaktır. Örneğin, eğer insan sevgisini maddi dünyaya çevirirse, kalbi maddi şeylere çok çabuk alışacaktır. Fakat kalbini eğer Allah'a ve ruhani şeylere çevirirse, o zaman kalbi Allah'a ve ruhani şeylere aşık olabilir yeter ki Hz.Bahaullah'ın Saklı Sözler'de belirtilen koşulları yerine getirsin :

“ Ey Varlık oğlu ! Yüreğin Evimdir, onu gelip yerleşmem için arıt...”¹²

Aynı kitapta bir başka yerde Hz.Bahaullah şöyle açıklar:

“Ey Toprak Oğlu ! Kendi güzelliğim ve izzetimin mekanı olarak yaptığım İnsanoğlunun kalbinin dışında,yerde ve gökte ne varsa hepsini senin için verdim; sen ise, Benim yurdumu ve yuvamı Benden başkasına bırakın. Her ne zaman kutsiyetimin zuhuru kendi yerine gitti ise,orada bir yabancı buldu. Yersiz yurtsuz tekrar Cananın civarına döndü. Bunla beraber bu hali sakladım, bu sırrı açığa vurmam, senin utanmanı istemedim.”¹³

Ve yine:

“ Ey dilden dostum !

Bir parça düşün: yar ile yabancıнын bir gönüle sığıdığını hiç işittin mi? İmdi yabancıyı kov ki yar Yurduna gelsin.”¹⁴

Allah'ın insanlara yerde ve gökte sonsuz sayıda şeyler vermesi enteresandır. Bu demektir ki bu yaratılışta bir şeyin dışında ki o da insanın kendi kalbidir, her şey insanlara aittir. Yukarda ‘Yabancı’ diye bahsedilen, bu dünyaya bağılıktan başka bir şey değildir ve bağılılığın en korkunç cinsi de insanın kendisine olan aşkıdır. Bu çeşit bağılılık insanın başlıca kendi bilgisine olan gurur duygusu şeklinde, makam ve pozisyon gibi

diğer başarılarında kendisini gösterir. İnsanın kendisini sevmesidir ki kişiyi bildiğinden şaşmayan, hep kendini düşünen, gururlu, ve egoist yapar. Aslında onu ruhani sıfatlardan tamamen mahrum eder. Böyle bir kimse, gerçekten yüreğinde büyük bir düşman saklamıştır, yani, 'yabancıyı'. İhtiras ve dünya arzularının sığınması için değil, Allah sevgisinin oturması ve inayetleri için yüreğin O'nun tarafından insana emanet edilmesi bireyin ruhani hayatının yegane temelidir. Bu kavramla, yaratılmış olmalarının sebebinin unutmuşçasına yaşayan insan ırkının büyük çoğunluğu arasındaki boşluk ne büyüktür !

Kalp, vücudun içinde atar ve onun hayat veren enerjileri sayesinde her organ hareketlenir. Gözler, kulaklar, dil, beyin, eller kalple bir ahenk içinde fonksiyonunu yapar. Kalp Allah sevgisinin doğduğu yer olduğuna göre, bu organların uyum içinde olmaları mantıktan başka bir şey değildir. Hakikaten de Hz.Bahaullah bunu pek çok Levhinde teyit etmiştir. '**Biliniz ki insan kulağı İlâhi Sesi bu günde duyabilsin diye yaratılmıştır ...**'¹⁵ ifade etmiştir. Ve, Ahd-i Misak kitabında şöyle ifade ederler: '**Doğru söylüyorum, dil iyi olan şeyi anmak içindir, onu kötü sözlerle kirlitemeyiniz.**'¹⁶ Bir keresinde buyururlar ki kulaklar O'nun melodilerini işitmek, gözler O'nun Cemalinin parlak nurunu görmek ve dil O'nu öven ve yücelten sözler söylemek ve eller O'nun Öykülerini ve Levihlerini tutmak için yaratılmıştır.¹⁷

Bunlar çok yüce öğretilerdir, Allah vergisi güçlerin kötüye kullanmaması için uyanık olmanın yeni bir yolunu göstermektedir. Birey günlük yaşamında buna itaat edebildiği ve düşüncelerinde, sözlerinde ve amellerinde Yaratanın iradesi ile uyum sağlayabildiği dereceye kadar, Allah'a yakınlık hedefine ulaşabilir.

Yoldan çıkmış bir beşer temasına dönecek olursak, Hz.Bahaullah Varka'ya yazdığı bir Levihte,¹⁸ ilân ederler ki bu günde bütün dünya, Allah'ın Zuhur okyanusuna batmışlardır; Allah'ın irade semasından ayetler indirilmiş; hakikat güneşi

parlamış, bütün deliller ve ispatlar yerine gelmiş; Sina*dağındaki Konuşmacı Saltanat tahtına oturmuş, ve O'nun Kaleminin Tiz Sesi † yakından ve uzaktan duyulmuştur. Fakat insanlar hissedilir hata içinde görülmüşler ve hakikati keşfetmek için herhangi bir duygudan yoksundurlar.

Bu çağda, insan ırkının kötülüklerini tarif eden, acınacak yönleriyle bu gibi duygular, Hz.Bahauallah'ın Yazılarında bol miktarda bulunur. Beşerin kör oluşuna üzüntü duyar ve dualarında insanların Allah'ın bu günde açığa çıkan Azametini görmeleri için onların üzerine yeni bir vizyonun hediyesini ihsan etmesi için Allah'tan niyaz eder.

Varka'ya yazdığı bir başka Levihte¹⁹ aynı konuyu genişleterek Hz.Bahauallah, Rabbin gelişinin yakın olduğunu keşfeden ve O'nunla yüz yüze gelme amacıyla Arz-ı Akdes'e giden Alman Templerlerinin‡ bile Kendisini onlara açıkladığı zaman onların tamamen Rablarını tanımaya muvaffak olmadıklarını anlatır.

Şimdi, yaklaşık bir asır sonra Allah'ın Emri bütün dünyaya yayılmış ve hayatın her kademesinden, her renkten her sınıftan insanlar Emri kabul etmişler ve onun embroyonik yükselen kurumları bütün dünyaya yayılmıştır; buna rağmen, genelde insanlık ve onun cismani ve dini liderleri bu ana kadar hareketsiz ve habersiz kalmışlardır.

Beşer çaresiz bir şekilde, yüz yüze bulunduğu korkunç tehlikeye karşı çözüm arıyor. Mevcut toplum yapısını artan bir hızla harap etmek üzere tehdit eden yıkıcı süreci durdurmak için karşılaştığı her türlü ideoloji veya akideyi denemektedir. Fakat

* Hz.Bahauallah'ın lâkaplarından biri Bahai Dininin Yüzüncü Yılı kitabı sayfa 96 ya bakınız.

† Bu terimin açıklaması için cilt 1 s. 32 n ye bakınız.

‡ Bir grup Alman Protestan yurtlarını terk ederek İsanın dönüşünü beklemek üzere genellikle Kermil Dağının eteklerinde ev yaptılar. Ayrıntılar için cilt 3, s. 35-38 e bakınız.

şu ana kadar henüz bir çözüm bulamamıştır. Eskiden beri icra eden kurumlarının çöküşüne ve eski standartların modern çağa ayak uyduramadığına şahit olan din adamları uzlaşmak suretiyle yeni standartlar uygulamaya çalışıyorlar. Fakat bunlar asırlardan beri değişmeyen din öğretilerini ciddi bir şekilde zayıflatmaktadırlar. Eskiden din öğretilerinde bulunan sıkı hakikat standartları bugün dünyanın pek çok yerinde yerini kamu fikrine bırakmıştır. İkinin birbirine uymayışı, halkın gözünü dine karşı artarak açarken, din adamlarını da cambaz ipinin üstünde yürümeye zorlamıştır. Bu asırda pek çok insan agnostik ve ateist olmuşlar diğerleri ise, saçma ve duygusal ideolojilere dayanan dini mezhep yada ekoller yaratmaktadırlar.

Din liderleri devamlı olarak bir çıkış yolu aramakla meşgulken, pek çok insan da bir süre moda olan bu ekolleri kucaklıyorlar. Fakat heves geçince veya memnuniyetsizlik baş gösterince ya da hareket zayıflayınca veya çökünce, başka bir kurtarıcı arıyorlar, başka bir hareket ya da başka bir mezhep ve dünyanın her yerinde varolan bunlara benzer diğerleri. Ve böylece, insanın hayatında barış ve huzur bulma deneyleri bu şekilde devam eder.

Diğer taraftan, politika liderleri ve dünya devlet adamları, insanlığın karşılaştığı problemleri çözmek için bireysel, ya da kolektif olarak mücadele ediyorlar. Onlar da din adamları gibi bir formül bulmak için çok uğraşıyorlar. Fakat onların hareketleri siyasete ve kısa süreli ilgiye dayandığı için, dünyanın ufku her gün daha da kararmaktadır. Ne din liderleri ne de politika ve sosyal alanlarda olan kişiler insanların hastalıklarına henüz bir cevap bulamamışlardır.

Ve böylece mücadele devam eder gider. İnsanlık tam bir ümitsizlik ve çaresizlik mertebesine ulaşınca kadar her şeyi deneyeceklerdir.

Olacaklar hakkında Hz.Bahaullah şöyle kehanette bulunur:

“Dünya doğum ağrıları geçiriyor, çırpıntısı günden güne artıyor. İnsanlık dalalet ve dinsizliğe doğru gidiyor.

Şimdi açığa vurulması uygun görülmecek bir duruma girecektir. Dalaleti uzun sürecektir. Muayyen saat çalınca, beşeriyeti sarsıp titreten şey ansızın görünecektir. O zaman, ancak o zamandır ki Tanrının bayrağı açılacak, Uçmak Bülbül'ü ezgili ötüşlerine başlayacaktır."²⁰

Geçmiş dinlerin tarihini incelediğimiz zaman görünen şudur ki, yeni ortaya çıkmış olan dinler kendi zamanlarındaki çevre insanları tarafından da reddedilmiş ve görmezden gelinmiş, önemsenmemiştir. Örnek olarak Hıristiyanlığı gösterebiliriz. Hz.İsa'nın da Tanrı Mesajı birkaç yüz yıl boyunca kabul görmemişti. Ama, ne var ki, gerçekten Tanrı Kelamı olduğu için, zaman içerisinde insanların kalplerine işledi, insanların gönüllerini fethetti. Hz.Bahaullah da Kutsal Yazılarında yaymaya çalıştığı Emrin geleceği konusunda çok enteresan beyanlarda bulunmuştur. Hz.Bahaullah kesin bir dille Allah'ın beyanı ile kendisinin bugün insanlığa duyurulduğunu ve insanlığın bu Emri kabullenmekten başka yapabileceği bir başka yolu olmadığını ilân etmiştir. Ancak, dünyanın bugün yaşamakta olduğu şartlara bakacak olursak, dünyanın Hz.Bahaullah'ın Emrini fark edip ona yönelmesi için insanlığın daha çok acılar, çok sıkıntılar çekmesi ve cezalandırılması gerekir; ancak ondan sonra son aşamaya gelinir ve aşağıdaki sözlerle ifade edilen birlik tapınağına giriş sağlanabilir:

"Allah'ın Emri ne engin bir barınaktır ki ! Yeryüzünde yaşayan tüm insan ırkını gölgesi altına almış, çok geçmeden de tüm insanlığı koruyuculuğu altında (sığınağında) bir araya toplayacaktır."²¹

ŞEHİTLERİN SULTANI VE ŞEHİTLERİN MAHBUBU

Hız.Bahaullah'ın Mezra Kasrındaki son bir kaç zaman içinde, İsfahan'da büyük sonuçlar doğuran hazin bir olay oldu. Bu, Hız.Bahaullah'ın iki mümtaz ashabının şahadeti idi.Hız.Bahaullah tarafından 'Sultan-ı Şüheda (Şehitlerin Sultanı) ve 'Mahbubu Şüheda' (Şehitlerin Sevgilisi) diye adlandırılan 'iki parlak ışık' Mirza Muhammet Hasan ve abisi, Mirza Muhammet Hüseyin idiler. Bedi'nin* şahadetini anımsatan bu hazin olay, bir kaç yıl Kalem-i Alâ'nın ağıtına sebep oldu. Hız.Bahaullah, en az yüz Levhinde onların hikâyesini anlatır, onların yüce makamını açıklar ve onların sıfatlarını över.

Hız.Bahaullah, sekreteri Mirza Ağa Can vasıtasıyla Afnanlara yazdığı bir Levihte¹ bir beyanda bulunur ki bu, ancak hayret verici olarak tarif edilebilir. Bu iki kardeşin şehitliklerinin, hizmet ettikleri ve taptıkları Efendileri Hız.Bab'ın şehitliğinden daha büyük bir izlenim, daha büyük bir etki bıraktığını ve daha ızdırıp verici olduğunu beyan eder.

Şehitlerin Sultanı ve Şehitlerin Mahbubu, İsfahan'da asil bir aileden gelmekteydiler. 1844 de, Hız.Bab Emrini açıkladığı zaman, birisi dokuz ve diğeri on yaşındaydı.

Tanınmış iki amcaları, Mirza Hadi ve Mirza Muhammet Ali, (Hız.Abdülbaha'nın eşi Münüre hanımın babası) Zuhurun

* Bakımız Cilt 3, Böl. 9

ilk günlerinde Hz.Bab'ın Emrini kabul etmişlerdi. Her ikisi de Bedeşt Konferansına katıldılar. Fakat babaları, Mirza İbrahim o zaman bir inanır değildi; Emri daha sonra kabul etti. O, İsfahan'ın Cuma İmamının* muhasebe müdürü olarak hizmetindeydi. Hz.Bab o şehre gittiği zaman, zamanın bir kısmında İmam Cuma'nın evinde misafir olurdu.

Mirza İbrahim, Hz.Bab ile yakinen görüştüğü için bir inanır olmamakla beraber, bir gün Onu evine misafir etti. O münasebetle iki genç kardeş ve amcaları† Hz.Bab'ın huzuruna müşerref oldular. Bu görüşme, iki gencin üzerinde kalıcı bir etki bıraktı. Daha sonra, özellikle kendilerine Bağdat'ta Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref olmak için eşlik eden amcaları Mirza Muhammet Ali'nin gayretleriyle hararetle birer inanır oldular. Hz.Bab ile görüşmeleri sonucu Onun yüce makamından haberdar oldular, iman ruhu ve sadakat ile doldular. Rablarının Yüzünün parıltıları onların varlığını parlak bir şekilde aydınlattı ve parlayan ışık gibi ışık saçarak eve döndüler.

O günlerde, tüccarların toplumda önemli bir yeri vardı. Şehitlerin Sultanı ile Mahbubu İsfahan halkı tarafından ileri gelen tüccarlar olarak el üstünde tutulurlardı. Bu iki kardeş, orada çok zengin bir iş kurmuşlardı fakat onlar dünya mallarına bağlı değillerdi. Cömertçe yardımlarıyla Hz.Bahau'llah ve arkadaşlarının bir birini takip eden sürgün ve hapisliklerinde karşılaştıkları bazı zorlukları bertaraf edebilmişlerdi. Servetlerinin büyük bir bölümünü de fakirlere harcadılar ve her zaman sevgi ile kederlileri ve muhtaçları kanatlarının altına aldılar.. Örneğin, İsfahan'da bir kıtlıkta açlık çeken pek çok insanın yiyecek ve diğer ihtiyaçlarını sağladılar. İnsanlarla olan ilişkilerinde, güvenilirlik, dürüstlük, merhamet, muhabbet ve

* Şehrin en yüksek rütbeli din adamı.

† Çocuğu olmayan eşinden çocuk olması için Hz.Bab'a yalvaran Mirza Muhammed Ali'nin hikayesi için Bakınız cilt 2 sf 220-222

cömertlikleriyle tanınırlardı. Bahai ideallerinin tamamının parlayan birer örneği idiler. Hz.Bahauallah'a olan sevgi ve 10 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

11 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Œ.

bağlılıklarının sınırı yoktu. Hz.Bahauallah'ın cömertçe yağdırdığı övgü onların makamlarının yüceliği, karakterlerinin asaleti ve temiz yürekliliklerinin çok büyük bir delilidir.

Hz.Bab'ın ev sahibi, Mirza Seyit Muhammet'in ölümünden sonra Cuma İmamlığı görevi kardeşi Mir Muhammet Hüseyin'e geçti. Bu yeni imam, mali işlerini, bulabileceği en dürüst insanlar olan bu iki kardeşe bıraktı.

Zaman geçti, bu arada Cuma İmamı kendisi için yapılan pek çok mali işler sayesinde çok zengin oldu. Mali işlerinin yürütülmesinden çok memnundu, ta ki, bu iki kardeşe büyük miktarda borcu olduğunu öğreninceye kadar. İşte bu noktada Cuma İmamının yırtıcı ve canavarca tabiatı su yüzüne çıktı ve kötü düşüncelerini sadece bir noktaya odakladı – kendisine tamamen sadakât ve dürüstlikle hizmet eden bu iki kardeşin canını almak. Sevecen ve merhametli olan bu iki kişiye acımasızca saldırmak için ayağa kalkan bu kötü imam için Hz.Bahauallah'ın Rakşa (yılan) diye hitap etmesi ne kadar yerindedir.

Kötü emellerini yürütmek için kendisi kadar kötü bir başka bir din adamıyla güçlerini birleştirdi. Hz.Bahauallah'ın daha sonra Zib (kurt) diye ilân ettiği Şeyh Bakir adındaki bu kişi şehrin ileri gelen müçtehitlerindendi.* Her ikisi de bu iki kardeşi öldürtmenin zor olmayacağını biliyordu. Müçtehidin yapacağı tek şey, Bahai oldukları gerekçesiyle onların ölüm fermanlarını yazmaktı. Bu kötü emellerini yürütmekle sadece uzun zamandan beri tutkuları olan, İsm-i Azam toplumunun parlayan ışık verenlerinin ışığını söndürerek bu Emre bir dizi darbe indirmekle kalmayacaklar, muazzam bir servetin de üstüne oturacaklarının bilincindeydiler. Kötülük timsali bu iki

* İslam Dini Bilgini

kişi İsfahan valisi Mesud Mirza, Zillu Sultan'a* (Şah'ın gölgesi) gittiler ve bu kötü emellerini uygulamasını rica ettiler. Bu iki kardeşin katledilmesini istediler ve iş bittikten sonra arazilerinin büyük bir bölümünü kendisine vereceklerine söz verdiler.

Onların tutuklanmaları ve katledilmelerinin hikâyesi bu kitabın konusunun çok ötesindedir – burada kısa bir bilgi yeterlidir. Bütün milletin kutladığı Hz. Muhammet'in doğum günü kutlamalarında, Şehitlerin Sultanı Mirza Hasan ve abisi Şehitlerin Sevgilisi Mirza Hüseyin küçük kardeşleri Mirza Hüseyin ile birlikte İmam'ın adamları tarafından tutuklanarak hükümet binasına getirildiler. En küçük kardeşleri daha sonra serbest bırakıldı fakat diğer ikisi defalarca Prens tarafından sorgulandılar. Anlatılanlara göre Prens ilk sorgusunda inançlarını inkâr etmeleri ve serbest bırakılacakları konusunda teklifte bulundu. Bunu yapmaları için bir kaç kez onlara yalvardı ve her seferinde suskunlukla karşılaştı. O zaman kızdı ve hırsıyla Emri inkâr etmelerini ve Kurucusuna küfretmelerini istedi. Mirza Hasan'ın buna uymayı reddederek şöyle dediği söylenir, 'Keşke benim bildiğimi siz de bilseydiniz benden bunu istemezsiniz.'

Bu karşılık Prenste öyle bir kızgınlık yarattı ki bir kaç kez eli kılıcına gitti fakat kılıcı kınından çıkarmak için tereddüt etti. Onun yerine bastonunu aldı ve bir kaç kez Mirza Hasan'ın yüzüne şiddetle vurdu ve kardeşleri hapishaneye gönderdi.

Bu arada Nasreddin Şah bundan haberdar edildi. Bu iki kardeşin Tahran'a gönderilmelerini emreden bir telgraf gönderdi. Bu, yeni gelişmeden hoşlanmayan ve infazın İsfahan'da yapılmasını isteyen bu iki din adamının sert bir şekilde mücadelesi ile sonuçlandı. Prens iki arada kalmıştı. Fanatik halkı yeni Dine karşı kıskırttılar; şehri büyük bir

* İnsanlık duygularından yoksun ve çok zalim olan Nasrettin Şah'ın oğlu idi. Yaşanının bir bölümünde İsfahan ve güney İran'daki bazı bölgelerin yetkilisi idi.

kargaşa sardı ve anti slogan atarak bağırarak kalabalık sokaklara döküldü. Başlarında din adamları olduğu halde hükümet binasını sardılar. Vahşi ve yırtıcı bağırarak idamın infazını istediler. Ölüm fermanı şehrin ileri gelen din adamları tarafından zaten hazırlanmış ve imzalanmıştı. Prens baskılara dayanamadı, fakat Şahın emirlerine uymadığı için onun gazabından korkarak resmi celladının işine son verdiği söylenir. İşte bu noktada, Şeyh Bakir'in (kurt) oğlu Şeyh Muhammet Taki kollarını sıvadı ve cellat olmak için gönüllü oldu; bir kaç kişi daha onu izledi. Fakat neticede Prens idamın yerine getirilmesi için emir verdi. Bunu, son defa olarak dinlerini inkâr etmelerini ve kurtulmalarını tutuklulara söyledikten sonra yaptı. Teklifi onlar reddettiler. Bu iki kardeşin ölümünü isteyen kalabalık arasında eskiden onların yardımseverlik ve ianelerinde desteklerinden dolayı borçlu olanlar da vardı. Yıllar boyu zor günlerinde aldıkları bütün yardımlar için hayatlarını onlara borçluları. Buna rağmen, İmam ve ortağının uyandırdığı körü körüne derin taassupları sayesinde velinimetlerinin ölümü için haykırıyorlardı. Hatta, Ramazan adındaki celladın kendisi bile yıllar boyunca onların pek çok iyiliklerini görmüştü. İnfazı yerine getirmekten iğreniyor ve asil kurbanlarının yüzlerine bakmaya utanıyordu. Kendisine verilen bu işten nefret ettiğini söylediği zaman, Şehitlerin Sultanı ve Mahbubu onu affettiklerinden emin olmasını ve görevi yerine getirmesini söylediler. Gerçekten de Şehitlerin Sultanı parmağından değerli bir yüzük çıkararak celladı Ramazan'a hediye olarak verdi.

Hapsedilişlerinin altıncı gününde, 17 Mart 1879, Rakşa (yılan) ve Zib (kurt) tarafından izlenen bu iki asil kardeşleri, ikiz 'parlayan ışıklar'ı, bir birlerine sarılmış olarak, Allah'ın yolunda hayatlarını vermek için hazır vaziyette buldular. Ruhen, cismani hayatlarının kurban edilmesini kabul etmesi ve Ona yakın olan ruhani alemlere kabulü için Rablarına dua

* Yıllar sonra *Kurd'un Oğlu* kitabı ona hitap edilmiştir.

ederek konuşurken, yüzleri imanlarının gücünü ve güzelliğini gösteriyordu. İdam edilirken her biri ötekinin ilk olması için yalvardı. Önce, küçük kardeş, Şehitlerin Sultanı, Mirza Hasan'ın kafası kesildi, derhal onu, Şehitlerin Mahbubu Mirza Hüseyin'in kafasının kesilmesi takip etti.

Bu rezil hareketin hain faillerinin emirleriyle ayaklarına ip bağlanarak, vücutları herkesin görmesi için şehrin sokaklarında süründürüldükten sonra terkedilmiş yıkık bir binanın içine bırakıldılar. Daha sonra onların cesetleri en küçük kardeşleri tarafından gizlice gömüldü. Böylece, Hz.Bahaullah'ın iki şerefli ashabının yaşamı sona erdi. Şehitliklerinin öyküsü Bahai toplumunu derinden sarstı ve Hz.Bahaullah'ın yüreğine büyük bir keder getirdi.

Şehitlerin Sultanı ve Mahbubu hapisanedeyken Cuma İmamı (Rakşa) onların bütün mallarına el konması için adamlarına emir verdi. Onların ticari eşyaları dahil, bütün mal varlıklarını almakla kalmadı, evlerini yağma etti ve bütün eşyalarını aldı. Bu eşyaların çoğu harika kalitede olup bazıları hiç kimsede bulunmayan paha biçilmez parçalardı. Evi öylesine talan ettiler ki bahçedeki bazı ağaçlar bile kökünden sökülmüşlerdi. Aynı zamanda kederli aile efradı düşman kalabalıkla çevrili boş bir evde oturdular. Dehşete düşmüş, felakete uğramışlardı ve hiç bir destekleyenleri ya da yardım edenleri yoktu.

İki Kardeşe Yazılan Levihler

Hz.Bahaullah bu iki kardeşin her birinin adına pek çok Levihler yazdı. Bağdat'ta bu ikisi O'nunla yüz yüze geldiğinden ve O'nun sevgi ateşiyle yandığından beri Kalem-i Alâ onlara inayetlerini ihsan etmek, Zuhurunun kuvvetlerini onların içlerine akıtmak ve hakikaten onları hayatlarını O'nun yoluna verecekleri bu güne hazırlamak için Levihler nazil etmiştir. Bu ciltte bütün bunlara değinmek mümkün değildir. Biz sadece yüzeysel bir şekilde anlatabilir ve bir kaçından bahsedebiliriz.

Şehitlerin Mahbubuna yazdığı bir Levihte², Rabbından gelen ruhun melodilerini dinlemesini ve Allah'ın Emrini aşığılayanlardan ve O'nun tarafından gönderilen ayetleri inkâr edenlerden yüzünü çevirmesini öğütler. Bu O'nun Zuhuruna kayıtsız kalan Babileri ima eden bir referanstır. Emrin zaferi için ayağa kalkması, Emrin ipini elinde tutması ve Emrin asla imansızların eline düşmesine izin vermemesi için çağrıda bulunur. Allah'ın onun için mukadder kıldığı şey budur.

Hatırlarsanız, Hz.Bahauallah Emrini açıkladığı ilk zamanlarda dikkatini Hz.Bab'ın ashabına odaklamıştı. Çünkü bu insanlar 'Allah'ın İzhar Edeceği Kimse' nin getireceği dini tanınmaları ve kucaklamaları için Hz.Bab tarafından hazırlanmışlardı. O ilk günlerde,O'nun Emrinin öğretmenleri özellikle bu Babileri eğitmekle meşguldüler. Hz.Bahauallah Kendinden yön çeviren Babilerden bahsederken başka sözlerin yanı sıra 'Allah'ın Emrini inkâr eden' 'Ona sadık kalmayanlar', 'Allah'a ortak koşanlar' veya 'Onun sevdiklerine karşı düşmanlık ve kötülük gösteren' 'günahkarlar', diye hitap etmiştir. O'nun Emrini açıkladıktan hemen sonra bunun gibi tabirler Mirza Yahya'nın* tarafını tutan ve Hz.Bahauallah'a karşı gelen Hz.Bab'ın ashabına da söylenmiştir.

Edirne'de nazil olduğu anlaşılan daha önce bahsedilen Levihte Hz.Bahauallah Yusuf'un hikâyesini anlatır ve Mirza Yahya'nın davranışlarına değinir. Mecazi olarak Kendisinden, O'nun kulları arasında bulunanlar, O'nun tek kelimesiyle yaratılan ve şimdi O'na karşı gelen kişilerin kıskançlıkları sebebiyle derin kuyuya atılan kişi olarak bahseder. O'nun Emrinin hakikatini tanımayan bazı Babilerin ellerinden çektiği sıkıntıları böyle anlatır. Şehitlerin Mahbubuna Allah'ın kelamının gücünü kullanması, kılıç gibi inanırları O'nu aşığılayan dinsizler grubundan ayırma yetkisini ona verir.

** Hz.Bahauallah'ın üvey kardeşi, Hz.Bab'ın Ahdini bozan en büyük kişi. Yaşam hikâyesi için cilt 1 ve 2 ye bakınız.

Emrin başlangıcından beri, Hz.Bahaullah Allah'ın Ahdini bozanlara (burada Mirza Yahya taraftarları) inananlar toplumundan uzak durma koşulunu koydu. Diğer bir çoklarında olduğu gibi Hz.Bahaullah bu Levihte inananların bu gibi insanlarla muaşeretinde bulunmamalarını emreder. Hz.Abdülbaha bu durumu sarî* bir hastalığı etrafa saçan hasta bir insanı başkalarından tecrit etmeye benzer olarak tarif eder.

Hz.Bahaullah, Şehitlerin Sultanı için yazdığı duygulandırıcı bir duada³ onun ve abisinin ruhuna hiç bir kalemin anlatamayacağı inayetler ihsan eder. Onun tamamen dünya şeylerinden arınmış olduğuna ve hizmet ipiyle kendisini Rabbinin yüce yurduna bağlamayı başardığına şahadet eder.

Hz.Bahaullah'ın bir kul ile Efendisi arasındaki bu tarifi, gerçek fakirliğin Ulu Allah'ın zenginlikleri ile arasındaki bağı, diğer levihlerinin incelemesinde olduğu gibi, açıkça gösterir ki, insan için bu hayatta en büyük başarı kendisini her türlü arzudan arındırması, kendi hiçliğini tanıması, Mazharları vasıtasıyla izhar olan Allah'ın emirlerini yerine getirmesi ve Azametliler Azametlisinin gücü ile donanmasıdır. Hz. Bahaullah teyit etmiştir ki, Şehitlerin Sultanı gerçekten de bu yüce makama ulaşmıştır. Kendisinin ve erkek kardeşinin zenginliği Allah ile aralarında bir engel oluşturmamıştır.

Hz.Bahaullah'ın Saklı Sözlerdeki şu sözleri hakikaten Allah'ın Emrinin bu ikiz ışıklarına uygulanabilir:

“Ey fani mallara mağrur olanlar! Biliniz ki: zenginlik, arayan ile Aranılan, seven ile sevilen arasında muhkem bir seddir. Zengin, az bir istisna ile Tanrının yanına yaklaşmadığı gibi, rıza ve teslimiyet şehrine de giremez. İmdi, ne mutlu zenginlik kendisini ebedi servet ve melektattan alıkoymayan zenginlere ! İsm-i Azam'a yemin olsun ki: böyle bir zenginin nuru yerdekileri aydınlatan güneş gibi göktekileri de aydınlatır.”⁴

* Fazla bilgi için cilt. 1 ve 2 bakınız.

Şehitlerin Sultanına yazdığı kısa bir Levihte⁵ Hz.Bahaullah bazı ashabının öğretilerine ehemmiyet vermemelerinden bahsederken yüreğinin ızdırabını izhar eder. Bir çok levihlerinde herkese iyi hal ve övgüye değer karakter sahibi olmalarını öğütlediğini buyururlar. Onlar bu Levihleri okumuşlar ve Allah'ın öğretilerinden haberdar olmuşlardır, ancak bazıları kendi ihtiras ve isteklerine yapışmışlardır. Onlara birbirlerini sevmeleri ve birleşmeleri için yol göstermişti fakat onlar dirliksizlik yarattılar. Hikmetle hareket etmelerini söylemişti fakat onlar bunun tersini yaptılar. Bir çok Levihlerinde inanırların Arz-ı Akdes'e gidip O'nun huzuruna müşerref olmamalarını açıkça rica etmişti buna rağmen, her gün gruplar halinde inanırlar izinsiz gelmişlerdir. Hz.Bahaullah bu Levhinde bazı ashabının umursamazlık ve kötü davranışlarından memnuniyetsizliğini ifade eder. Şehitlerin Sultanının bütün gücüyle zayıf kişileri eğitmesini Allah'ın öğretileri konusunda onların anlayışlarını derinleştirmesini, onları birlik ve sevgiye teşvik etmesi için var gücüyle çalışmasını söyler.

Hz.Bahaullah'ın zamanında bazı inanırların Kutsal Yazılarda kendilerinden istenen yüksek davranış seviyesinde yaşamayışları Bahai toplumu tarihinde en talihsiz durumlarından. Daha önceki ciltlerde de belirttiğimiz gibi Hz.Bahaullah açıkça belirtmiştir ki eğer inanırlar sadakâtle Emri tebliğ etselerdi, ilâhi standartlara göre yaşamlarını sürdürselerdi ve dünya şeylerinden mutlak bir şekilde kendilerini arındırsalardı dünya insanlarını harekete getirir ve insan ırkının çoğunluğu Allah'ın Emrini kucaklardı.

Yukarda bahsedilen Şehitlerin Sultanına yazılan bu Levihte, Arz-ı Akdes'te pek çok ziyaretçilerin mevcut oluşlarını anlatır. Normalde, inanırlar arasında kabul edilen usul, ziyarete gelmeden önce Hz.Bahaullah'tan izin istemek idi. Fakat

* Cilt 3, s.424 e bakınız.

bazıları, gerek cehaletle veya Efendilerinin huzuruna varmanın sonsuz heves ve isteği ile sevk edilmek suretiyle bu usule uymadılar. Gerçekten de Andelip'e^{6*} yazdığı bir Levihte ziyaret için bir takım kurallar koymuştur. Bunlar: kişi sağlıklı olmalıdır, maliyet dahil, yolculuk için araçlarını kendisi temin etmelidir, ve her şeyin ötesinde, yolculuğa çıkmadan önce izin almalıdır.

Andelip'e yazdığı aynı Levihte, sıkıntılarının büyük bir kısmının, kadın, erkek ve çocuklardan oluşan üç yüz kişi gibi büyük grupların Arz-ı Akdes'te toplanmalarına bağlı olduğunu buyurmuştur. Bazıları Emirde sabit, imanlarında sabitlerdi fakat aralarında bazı tereddüt edenler vardı. Gene de hepsine sonsuz sevgi ile muamele etmiş ve onlara en mükemmel inayetlerini ve takdislerini göstermiştir. Allah, gerçekten kerimdir.

Hız.Bahaullah'ın huzuruna gitmek için izin isteyen enteresan bir örneği, Abd'ul-Mecid-i Meragi'idir. Azerbaycan bölgesinde tanınmış bir inanırdı. Hız.Bahaullah ile tanışma büyük arzusu ile Sevgilisinin yanına gitmek için hemen evinden ayrıldı. İzin almadan, yolculuğa çıktı. Yürüyerek Diyarbakır'a geldi. Orada hastalandı ve kış aylarını orada geçirmek zorunda kaldı. Orada pek çok insanı cezbedi. Ünü bütün şehre yayıldı ve çok geçmeden din adamları ve bilginler onun bilgisinden ve hikmetinden bir parça almak için onun dizinin dibine oturdular. Ona saygılarını göstermek için onun odasına girmeden önce Türkçe ona 'Abd'ul Mecid'! içeri girmemize izin verir misin?' diye seslenirlerdi. Bu sözleri her gün işitti ve sözcük ona aşına gelmeğe başladı

Nihayet kışın soğuğu geçti ve Abd'ul-Mecid Arz-ı Akdes'e doğru yoluna devam etti. Akka'ya yaklaşınca, Hız.Bahaullah'a bir mektup yazarak izin istedi ve Nebil-i Azam'dan bunu Hız.Bahaullah'a vermesini rica etti. O kadar yol geldikten sonra Hayfa veya Beyrut gibi yakın bir şehre gelip

* Hız.Bahaullah'ın sadık ashabından, ünlü bir Bahai mübelliği ve şairi.

oradan izin isteyeceği yerde Abd'ul-Mecit'in İran'da evinden çıkmadan önce izin istemesi gerektiğini söyleyen cevap, Nebil'e Levih halinde geldi. Bununla beraber, bunun için onu af eder ve ona sevgi dolu davetini iletir. Fakat, sadece bir kaç gün kalmakla yetinmesini ve sonra ayrılmasını söyler, zira inanırların ruhlarını canlandıran hayat veren meltem rüzgarları bütün bölgelerde esmektedir. Bu olay, Hz.Bahaullah Behci Kasrına vardikten kısa bir zaman sonra gerçekleşti.

Hikâyenin komik tarafı, Abd'ul-Mecit, yaptığımız her şeyi bilen, gören ve işiten Hz.Bahaullah'ın huzuruna ilk çıktığı zaman ona hitap edişindeydi. Ona döndü ve şakacı bir ses tonuyla ve Türkçe olarak Diyarbakır'da her gün işitmeye alışık olduğu cümlecığı söyledi: “ Abd'ul-Mecit ! içeri girmemize müsaade var mı ?”

Bu söz üzerine Abd'ul-Mecit imanında sadece mutlak bir kesinliğe erişmekle kalmadı, Allah'ın Yüce Mazharının her şeyi bildiğine şahit oldu ve aynı zamanda dolaylı olarak ve şefkâtlı bir şekilde izin istemekteki ihmali hatırlatılmış oldu.

Abd'ul-Mecit'in bir kaç gün kalması gerekiyordu fakat daha uzun süre kalabilmesinde Onun aracı olması için Hz.Abdülbaha'ya yalvardı. Hz.Bahaullah kerimane kabul etti. Ve üç aydan fazla orada kaldı. Bu zaman içinde Allah'ın gücüyle mıknatıslandı ve O'nun huzuruyla mest oldu. Öyle bir parlaklık ve çekicilik elde etti ki hayatının geri kalanında arayıcılara başarılı bir öğretmen ve inanırlar için bir kuvvet kalesi oldu. Akka'dan ayrılacağı zaman, Hz.Bahaullah onun Kafkasya'ya gitmesini söyledi. burada o, bir kaç yıl kaldı ve bir çok kişiyi Emre yöneltti.

Hz.Bahaullah'ın izni olmadan Akka'ya gelenler gene de O'nun tarafından büyük bir sevgi ve şefkâtle kabul edildiler. Hz.Bahaullah, her zaman, inanırların eksikliklerini ve hatalarını gizleyerek onlara günahlarını örten bir gözle baktı. Onlara o kadar ihsan ve takdis yağdırdı ki hiç kimse kendisini mutsuz ya da hüznü hissedemedi. Çünkü Allah'ın merhameti ve pek çok ihsan ve inayetleri adaletinin çok daha üstündedir.

Hız.Bahaullah pek çok Levhinde bu temayı açıklar. Aşağıdaki bunlardan sadece biridir.:

“Her ne zaman ‘Rahman’ (merhametli) ismim aşıklarımın birinin arzumu hilafına bir söz söylediğini işittiyse, o ismim mahzun mahzun dönüp meskenine gitti. Her ne zaman ‘Settar’ (örtücü) ismim sevgililerimden birinin kendi komşusuna yüz kızartıcı veya tahkir edici bir muamelede bulunduğunu gördüyse o ismim de keder ve üzüntüyle dönüp kendi Mekmen-i İzzetine gitti ve orada acı acı ağladı. Her ne zaman ‘Gaffar’ (yarlıgayıcı) ismim dostlardan birinin bir günah işlediğini duyduysa, o ismim de büyük bir ıstırap içerisinde haykırdı; duyduğu acıya dayanamayarak, toprağa düştü ve görünmez melekler tarafından yücelerdeki meskenine götürüldü.”⁷

Ancak bir inanır Emre leke sürecek bir davranışta bulunursa veya Mirza Yahya gibi, Emrin Merkezine karşı aktif bir şekilde karşı geldiğinde, Allah’ın adaletine baş vurulurdu; o zaman, Hız.Bahaullah onun davranışını kınadı ve onu Bahai toplumundan tart etti. Fakat, buna rağmen, kişi hatasını düzeltsin, pişmanlık duysun ve Efendisine dönsün diye her zaman Allah’a dua etti.

Arz-ı Akdes’te nazil olan aşağıdaki Levihte, O’nun merhamet ve şefkâtiyle Allah’ın yaratıklarının günahlarını gizlediğini Hız.Bahaullah teyit eder.

“Hak insanların içinde dışında ne var ne yok hepsini bilir. Hakk’ın yumuşaklığı halkın yüze çıkmasına sebep olmuştur; çünkü O, zamanı gelmeyince bir kimsenin perdesini yırtmaz. Hakk’ın merhameti gazabına galip olduğu için bazı kimseler gizlide işledikleri işlerden O’nu habersiz sanmışlardır. Hayır, O’nun her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Nefsine yemin olsun ki: iş, hiç de öyle değil. İnsanların işledikleri işler O’nun bilgisinin aynasında bütün açıklığı ile münakistir. Söyle: Hamdolsun Sana, ey zayıfların ayıplarını örten! Övgüler olsun Sana, ey gafillerin günahlarını yarlıgayan!”⁸

Arada bir Hz.Bahauallah inanırının huzuruna müşerref olmaları maksadıyla onların gelmelerine müsaade etmiştir. Fakat pek çok zaman, özellikle Arz-ı Akdes'te yaşadığı zamanlar, ziyaret etmek isteyenlerin yola çıkmamalarını tavsiye etmiştir. Çünkü çok zaman Akka'daki koşullar çok sayıda ziyaretçiler için uygun değildi. Çok defa, ilgili inanırlara, O'nun huzuruna gelen kimselerle onlara Allah'ın aynı ödülü bahşedeceğinden emin olmalarını söylemiştir. Bazı kimselerin uzun zaman huzurunda buldukları halde yanında bulunanların hepsine aynı derecede ihsan edilen inayetlerden nasiplerini almadıklarını diğer taraftan Efendileri ile hiç yüz yüze gelmedikleri halde O'nun izzetinin alıcıları olduklarını ve sanki O'nun huzuruna varmış gibi, Allah tarafından ödüllendirildiklerini sık sık ifade etmiştir.

HZ.Bahauallah'ın suudundan sonra da, Kutsal Yerleri ziyaret etmek için izin isteme uygulaması devam etti. Ziyaretçiler, Hz.Abdülbaha veya Şevki Efendi'den izin vermesini istemişler ve bu gün de bu görevi Yüce Adalet Evi üstlenmiştir.

Şehitlerin Sultanına hitap eden şehitlikle ilgili önemli bir Levih vardır⁹ Şehit edilmezden bir süre önce, Hz.Bahauallah buyururlar ki inanırlar kendilerini korumak için hikmet ve tedbirle hareket etmelidirler. Fakat gerekirse, inanırlar canlarını Allah'ın yoluna feda etmelidirler. Buyururlar ki herkes için ölüm kaçınılmaz olduğuna göre, durum icap ettiriyorsa, tabii ölümle ölmektense bir şehit olarak ölmek çok daha övgüye değerdir. Buna ilave olarak açıklar ki, O'nu gerçekten tanıyan bir kimse düşmanların terör ve yaptıkları işkencelere üzülme bir yana onlardan korkmamalıdır .

Şehitlerin Sultanı veya onun asil abisi Şehitlerin Mahbubuna yazdığı bu ve diğer Levihlerinde olduğu gibi Hz.Bahauallah onların O'nun şaşmaz ihsan ve inayetlerinde emin olmalarını söyler. Onların daha sonra şahadetleri nazarında bu levih içeriği ve onun kehaneti bakımından önemlidir.

Onların Şahadetinden Sonra Nazil Olan Levihler

Bu iki kardeşin şahadetinden sonra Kalem-i Alâ bir kaç yıl, yüz kadar Levihte son derece müşfik ve dokunaklı bir lisanla onları andı. Onların asil sıfatlarını söyledi, yüce makamlarını açıkladı. Onların daha önce Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkışlarının hikâyesi, Varka'ya yazılan bir Levihte¹⁰ anlatılmıştır. Hz.Bahaullah katibinin sözleriyle Irak'a nasıl gittiklerini ve Bağdat'ta Hz.Bahaullah ile müşerref olduklarını tarif eder. Onlar Efendileriyle yüz yüze geldiler ve o münasebetle Allah'ın Sesini işittiler ve yeni bir varlık oldular. Her ne kadar onlar halk arasında bilinmiyorlar idiysele, Azamet Lisanı onlara o kadar çok inayet ve övgü yağdırdı ki bazı inanırlar çok şaşırıldılar. Daha sonra, O'nun talimatı üzerine, ana vatanlarına döndüler. Kudret Elinin onları halkın içerisinde alıp yüceltti ve onlara şeref ve izzet verdi. Cömertlik semalarının bulutlarından onların üzerine servet, iyi şans ve ün yağdırdı. Bahai olarak meşhur olan onlar herkesin sevgilisi oldular. Buyururlar ki onların dürüstlükleri ile Emrin düşmanları bile o kadar duygulanmışlardı ki onlara saygı gösterdiler.

Hz.Bahaullah, Şeyh Kazım-ı Samandar'a yazdığı bir Levihte^{11*} buyururlar ki en yüce cennette Muhammet peygamberin ruhu bu iki kardeşin şahadetine ağlar ve İslam halkının yaptığı bu vahşice cinayeti ilân eder. Hz.Bahaullah bu Levihte onun şahadetine kadar Şehitlerin Sultanının makamını açıklamadığını buyururlar. Bu etraftaki halkın zayıflığına ve cehaletine bağlı olmuştu. Fakat onun yüce aemlere suudundan sonra, Allah'ın ona bahşettiği inayetlerinin bir kısmını izhar buyurmuşlardır.

Hz.Bahaullah, çeşitli Levihlerinde bu iki parlayan ışığa diğer iltifatlarının yanı sıra, 'Allah'ın büyük Emini', 'Allah'a

* Hz.Bahaullah'ın havarilerinden biri, cilt 3 e bakınız.

hizmet etmek için insan şeklinde görünen ruh', 'Sevgi ağacı', 'şehrin üzerinden esen Allah'ın rüzgarı', 'ışık veren yıldızlar', 'Allah sevgisinin okyanusu', 'vefa ağacının meyvesi' diye bahsetmiştir. Onların şahadetleri bu Emirde en büyük fedakarlığı teşkil etmişti ve onlar vasıtasıyla zafer sancakları 'yükseldi' ve 'sebat ufku aydınlandı'.

Yüreklerinde onlar için gerçek sevgi besleyen inanırlara ve onların mezarlarını ziyaret eden ve onlar adına nazil olan ziyaretnameyi okuyanlara Hz.Bahaullah büyük ruhani ödüller bahsetmiştir.

Varka'ya yazdığı bir Levihte¹² Şehitlerin Sultanı ile Mahbubuna yüce sıfatlarından ötürü parlak övgülerde bulunur. Allah'ın onlara özel bir lütufta bulunduğunu ve onların insanlar arsında şan ve şerefın timsali olarak göründüklerini buyururlar. Onların iyi faziletleri dost ve düşman tarafından teyid edilmişti. Daha önce, onlar canlarını O'nun yolunda feda etmek istediklerini ifade etmişlerdi. Onların yüce makamlarını tarif etmek için, Hz.Bahaullah buyururlar ki onların yanında hizmetçi olarak bile çalışanların makamları açıklanacak olsa insanlar hayretler içinde kalırlardı.

Bir başka Levihte¹³, bir çok inanırım bu iki kutsal kişinin yaşadıkları zaman bile zaten şehit olarak sayıldıklarını anlamamış olduklarına Hz.Bahaullah tanıklık eder. Bu arzın üzerinde yürürlerken, onlar kendilerini tamamen Allah'ın Emri için feda ettiklerini ve şehitlik mertebesine iki kez eriştiklerini: bir keresinde yaşadıkları zaman ve ikincisinde öldükleri zaman. Pek çok kimse onların ilk şehitliklerinin ne kadar muhteşem olduğunu bilselerdi, hayretler içinde kalırlardı diye Hz.Bahaullah ilave eder. Bir Levhinde¹⁴, Allah'ın Habercilerinin ve O'nun seçilmiş kimselerinin onların yüce makamlarına varma arzusunda olduklarına tanıklık eder.

Bunun gibi düşünceler ve gerçekler 'ikiz parlayan ışıklarının' şehitliklerinden sonra bir kaç yıl bol miktarda Hz.Bahaullah'ın Kaleminden aktı. Ancak, bu Levihler tercüme edilip ve tam olarak incelendikleri zaman Allah'ın Vahiylerinin

ŞEHİTLERİN SULTANI VE ŞEHİTLERİN MAHBUBU

İNİNDE BOL MİKTARDA BULUNAN SIRLARI BİR NEBZE GÖRÜLEBİLİR. BUNLARIN ARASINDA, İNSAN RABBİYLE OLAN İLİŞKİNİNDE HİÇLİK MERTEBESİNE ERDİĞİ ZAMAN, ONUN RUHU AKILLARA DURGUNLUK VERECEK BİR HAYALLE, ÜSTÜN İZZETLE DONANACAKTIR.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

İLAHİ TEKDİR (BÜRHAN LEVHİ)

Şehitlerin Sultanı ve Mahbubu'nun şahadetlerinden hemen sonra Hz.Bahau'llah, Şeyh Bakir'e (Kurt)) hitap eden Bürhan Levhini (Delil levhi) yazdı. Burada, kuvvetle onun kötü faaliyetini kınadı. Mir Muhammet Hüseyin'e (Yılan) de hitap etti. Sert bir dille onun katkısı için de payladı. Hz.Bahau'llah'ın bu Levihte* kullandığı kuvvetli lisan, bu iki kötülük timsallerinin üzerine inen Allah'ın gazabının bir işaretidir.

Bu kişiler Levihte 'pervasız', 'sapık düşman', ' sürüden ayrılan cahil' 'aşikar budalalığın içine batmış', 'kalın perdeye bürünmüş', ve 'Allah'a ortak koşmuş' diye Hz.Bahau'llah tarafından damgalanmışlardır. Her ikisi de iğrenç cinayetten dolayı kötülüklerini açığa vurmuşlardı. Bunların yaptıkları yüzünden, 'Havari' (Peygamber Muhammet) ağladı, Mele-i Alâ'da oturanların yürekleri 'yandı' 'Saf olanın canı'[†] eridi, 'Cennet sakinleri' göz yaşsı döktü, 'Cebrail[‡] inledi', 'bütün yaratıklar' ağladı, 'kutsal kişilerin vücutları ' sarsıldı ve ' her yeri karanlık sardı'.

Ölüm fermanını yazan Kurt, Şeyh Bakir için Hz.Bahau'llah şöyle der:

“ Sen öyle birisi aleyhinde fetva yazdın ki o fetvayı yazarken senin kalemin sana lanet okudu.”¹

* Hz.Bahau'llah'ın Levihleri. İstanbul 1994 S. 129.

† Hz.Fatma, Hz.Muhammet'in kızı, İslam'da en kutsal hanım.

‡Kutsal Ruh olarak Hz.Muhammet'e görünen melek

Bir başka yerde şöyle der:

“Sen ne yaptığını bilmiş olsan, kendini ateşe atar, evini barkını bırakıp dağlara kaçar veya Güçlüler güçlüsünün katından senin için takdir olunan yere dönünceye kadar inleye durursun.”²

Bu Levihte Hz.Bahaullah Şeyhi şu sözlerle azarlar:

“ Ey gafil! Sen Beni ne gördün ve ne de bir lahza bile ülfet ve muâşerette bulunmadın; o halde nasıl olur da halkı Bana küfretmeğe teşvik edersin ? Bunda kendi havana mı uydun, yoksa Mevlâ’na mı? Eğer doğru söyleyenlerden isen, bir alâmet getir. Biz sizin Tanrı şeriatını bir yana atıp, kendi ihtiraslarınıza uyduğunuza tanıklık ederiz, hiç bir şey gerçekten, O’nun bilgisi dışında kalmaz.”³

Yukarıdaki pasajda Hz.Bahaullah halkın küfretmesinden bahseder. Emrin kurucularına küfretmek düşmanların genel uygulamalarındandı. Bir Bahai imanından ötürü öldürülmek istendiği zaman inkâr etmesi için ona her zaman bir fırsat verilirdi. Eğer inkâr ederse, hayatı kurtulurdu. Fakat çok zaman sırf inkâr etmek yeterli olmazdı. Bunun için temel sebep, bir kimsenin dinini gizlemesi tehlike anında Şii İslam ashâbi tarafından yasal bir davranış olarak kabul edilirdi. Asırlar boyunca, İran’da dinini gizlemek halk arasında yaygındı. Gerçi bu bir kimsenin inancıyla ilgili yalan söylemesi anlamına gelir ama, bunda bir kusur yoktu. Bu, yaşamın kabul edilir şekli olarak alınırdı. Ve hatta, Emrin başlangıcında bazı inanırlar hayatlarını kurtarmak için bunu uyguladılar. İşte bu sebepten Emrin bazı düşmanları bir Bahai’nin dinini inkâr etmesinin yeterli olmadığı üzerinde ısrar ettiler. Dinini inkâr etmesinin yanı sıra, hayatını kurtarabilmesi için Emrin kurucusu olan Hz.Bahaullah’a küfretmesi gerekirdi. Küfretmek, inkâr etmesi istenen insanın samimiyeti için bir test olarak kabul edilirdi. Şunu göz önüne almanız gerekir ki bir Bahainin dinini gizlemesi yasaktır.

Küfretmek sadece bu olaylarla sınırlı değildi ; çok daha geniş kapsamlıydı. Hz.Bahaullah’a ve Emrin diğer Merkez

Zatlarına küfretmek İran'da İslam hocaları tarafından Allah'a ibadet etmiş gibi ve İslamiyet'e büyük bir hizmet olarak sayılırdı. Çok zaman vaazları sırasında minberden Emre küfrettiler. Şii mezhebinde pek çok dini bütün Müslümanlar, toplum içinde, yanından bir Bahai geçtiği zaman Emrin Kurucularına küfredici lanetler savurmaktan gurur duyardı. Bu, pek çok Bahainin her gün tahammül etmek zorunda kaldıkları bir çeşit ciddi bir manevi işkenceydi. Bazen, birey Bahainin yaralanmasına sebep olan ciddi olaylar meydana getirirdi veya problem, Bahai camiasının bir kısmını veya tamamını içine alan daha geniş bir alana yayılırdı.

Bahai çocukları da bundan ıstırap çektiler. Bazı bölgelerde, Bahai çocukları, kendilerine anti Bahai sloganlar atarak taş atan gruplarla sarılırlardı. Emrin Kurucularına yönelik küfürlü sözler Bahai çocukları üzerinde derin psikolojik etkiler bıraktı. Ebeveynler onların hassas yüreklerindeki keder ve üzüntüyü yok etmekte önemli bir rol oynadılar. Çocuklar için en faydalı olanı, Emrin düşmanlarına karşı acımalarının ve yüreklerinde onlar için düşmanlık beslememelerini emreden Bahai öğretileriydi. Hz.Bahauallah ve Hz.Abdülbaha, Emre hücum eden kimselerin çok zaman, cahil insanlar olduklarını öğretmiştir. Onlar aptal ve aşığılık, yürekleri düşmanlık ve kin doludur; onlar zaten kendi davranışlarıyla cezalandırılmışlardır, çünkü cahil bir insan için en büyük ceza kendi cehaletidir. Bahailer intikam aramazlar, fakat bu insanlara merhamet ve acıma gözüyle bakarlar. Allah, onların düşmanlarına merhamet etsin ve hakikati görebilmeleri için gözlerini açsın diye dua etmelerini Hz.Bahauallah emretmiştir. Yoksa onlar, kendi hareketleriyle ruhani mahrumiyet ve ebedi yokluğa mahkum olurlar.

Hz.Bahauallah Bürhan Levhinde Şeyh'e hitap ederek şu iddialı sözleri söyler:

“Senin zulmünden yılar mıyız sandın ? Şunu bil, hem de iyi bil ki: Biz Yüce Kalemin yer ile gök arasında

cızırdamağa başladığı günden beri ruhlarımızı, cisimlerimizi, çocuklarımızı ve mallarımızı Yüceler Yücesi ve Ulular ulusu Tanrının yoluna feda etmişizdir; ve bunun ile de yerdeki yaratıklar ve gökteki mukaddesler arasında iftihar ederiz.⁴

Hz.Bahaullah'ın, Allah'ın en yüce Ruhunun her şeyi kaplayan nüfuzundan elde ettiği kudret ve üstünlük, sarih bir lisanla makamını ilân ettiği zaman ve o adamın güç esasını elinde tuttuğu bir zamanda, bu Levihte açıkça gösterilmiştir. İnsanoğlu, ne kadar kabiliyetli olsa, ne kadar kendi bilgi ve gücüyle desteklense de şu aşağıdaki gibi hükmeden sözleri asla söyleyemez:

“Tanrıya yemin olsun, belâ Beni acze düşürmedi ve ulemanın arka çevirmesi Beni zayıflatmadı. İnsanların yüzlerine karşı: ‘Fazıl kapısı gerçekten açıldı ve Adalet Matları güçlü ve kudretli Tanrının açık alâmetleri ve aşikâr höccetleri ile geldi’ dedim ve demekteyim. Huzuruma gel ki İmranoğlunun* İrfan Turunda işittiği şeylerin sırrını işitesin. İşte senin Rahman olan Rabbinin Zuhur Masrıkı sana büyük zindanın yönünden böyle emir veriyor.⁵

Ordular Rabbinin çağrısı işte böyle güç ve kuvvetle yazılmış ve Şeyh'in huzuruna gelmesini ve Peygamberlerin şahit olmak için iç çektiğini görmesini söylemiştir.

Bu Levihte Hz.Bahaullah şefkâtle Emrinin bu müzmin düşmanın, Hz.Bahaullah'ın Abd'ul-Aziz'in düşüşü ve neslinin tükeneceği konusunda hazin kaderi üzerinde düşünmesini öğütler. Aynı zamanda Napolyon III 'ün düşüşünü açıkça önceden söylediğini hatırlatır, gözlerinin hakikati görmesi için İkan Kitabını okuması için onu teşvik eder ve onu şu sözlerle ikaz eder :

“Ey Bakir! Kendi izzet ve iktidarına güvenme. Sen dağ tepeleri üzerindeki son güneş ışınlarına benzersin. Bu ışınlar, gani ve müteal olan Tanrının emriyle, yakında zail olacaktır.

* Hz.Musa, Sina dağında Allah'la konuşan peygamber. (A.T.)

Senin izzetin ve senin gibilerin izzeti geri alınmıştır. Ana Levhi yanında bulunduran kimsenin hükmü işte budur.⁶

Allah'ın sıfatlarından biri merhamettir. O bu sıfatı bütün yaratıklarına gösterir. İşte bu sebepten Hz.Bahauallah Levihlerinde zulüm timsali kimselerin yollarını değiştirip Allah'a dönmelerini söylemiştir. Davranışlarını sert bir şekilde kınadığı Emrin düşmanlarına hitap ettiği bu yön bütün Levihlerinde görülmektedir. Fakat bu çeşit kınamalar ne nefretten ve ne de intikamdan dolayı değildir. Aslında, Hz.Bahauallah Bürhan Levhinde Şeyh'e hitap ederken, ***'Benim kalbimde ne sana ne de bir başkasına nefret duygusu yoktur'***⁷ derken bunu teyit eder.

Allah'ın düşmanlarına karşı merhametli ve affedici oluşu bu levihte görülür. Şeyh'i en şiddetli bir şekilde kötü ve zararlı taraflarını açığa çıkardıktan sonra, onu kötü amellerinden dolayı azarladı ve hatta, ileriye görüşü vasıtasıyla onun sönüşünü, ***'sen dağ tepelerindeki güneşin son ışıklarısın,'*** demekle onun dünyevi ihtişamının sönüşünü tarif eder. Gene de, Allah onu affetsin diye, Hz.Bahauallah, onun gözlerini açması, hakikati keşfetmesi, yolunu tamir etmesi ve pişmanlık duyması için onu teşvik eder.

Kalem-i Alâ Kendisinin Azametli makamını Şeyh'e şu sözlerle açıklar ve onu Allah'ına dönmesi için davet eder:

“ Ey cahil! Şunu bil ki Alim ona derler ki Benim Zuhurumu itiraf eder, Benim bilgimin denizinden içer, Benim sevgimin fezasında uçar, Benden başkasını bir yana atar, Benim hayranlık uyandırıcı melekutumdan inen şeylere sarılır. Böyle bir kimse insan için göz ve yaratık alemine hayat ruhu mesabesindedir. Kendini böyle bir kimseye tanıtıp onu kendi kudretli ve ulu Emrinin hizmetine ayaklandıran Rahmanın ismi celil olsun. Böyle bir kimseyi göklerdeki mukaddesler güruhu ve Benim İsmimin mühürlü şarabından içmiş olan azamet çadırı sakinleri temcid eder. Ey Bakir! Eğer sen bu yüceler yücesi makamın ehlerinden isen, gökleri yaratan Tanrının katından bir ayet getir. Yok eğer kendini böyle bir

alâmet getirmekten aciz görür isen, ihtiras dizginini çek ve sonra Mevlâ'na dön. Böyle yaparsan, Sidrenin yapraklarını ateşleyen, sahrayı feryada getiren ve ariflere göz yaşı döktüren kötülüklerin belki de sana aff olunur.”⁸

Ve gene :

“ ...Gözünü aç ki Mazlumu padişahlar padişahu, Gerçekler Gerçeği ve Aşikârlar aşikâri olan Tanrının irade uskundan parlar göresin. İç kulağını aç ki güçlü ve güzel Tanrının katından hak üzere yükselmiş olan Sidrenin söylediklerini işitesin. ...Düşün, düşün ki zulmünü idrak edip tövbe-kârlardan olasın.”⁹

Hz.Bahaullah bu Levihte, Rakşa (yılan) Cuma imamının kötü taraflarını gazap dolu bir lisanla açığa çıkarır. Bazı hallerde ona kötü arkadaşı Kurt'tan daha suçlayıcı bir tonla hitap eder. Onu şu sözlerle takdir eder:

“ İnsaf et, ey dişi Yılan! Tanrı elçisinin çocuklarını hangi suçtan dolayı soktun ve mallarını yağma ettin? Seni: ‘Ol ve oldu’ emriyle yaratmış olana küfür mü ettin? Senin Resul evlatlarına ettiğini Ad ile Semud, Salihe ve Huda †etmedi; ne de Yahudiler varlığın Maliki Tanrının Ruhuna etmemiştir.”¹⁰*

Allah'ın Emrini mahvedemeyeceğini ona hatırlatarak, Hz.Bahaullah Yılan'a şu sözlerle hitap eder:

“Müminlerini şehit ederek bu Emrin yüce makamına halel mi gelir sandın? Tanrının kendi vahyine mahzen ittihaz buyurduğu kimseye yemin olsun ki, hayır! N'olaydı bu gerçeği idrak eyleyenlerden olaydın! Vay olsun sana ey Tanrıya ortak koşan ve Vay olsun onlara ki hiç bir delil ve beyyineye, hiç bir yazılı muteber vesikaya istinat etmeksizin seni kendilerine önder almışlardır.”¹¹

Ve nihayet onun yıkılışını haber verir :

* Şehitlerin kralı ve Şehitlerin sevgilisi ve seyyid idi.(A.T)

† Ek I 'e bakınız.

“Ey gafil! ... Yakında ceza rüzgarları senin üzerine esecek, nasıl ki senden önceki kavmin üzerine esmiştir. Bekle, sen ey görünenin ve görünmeyenin sultanı olan Tanrıya ortak koşmuş kimse !”¹²

Ve gene :

“Sen zorbalığı aldın ve insafı bir yana attın; bu yüzden bütün eşya inledi, sen ise bundan büsbütün gafilisin. Büyüğü öldürdün, küçüğü soydun. Zulüm ile topladığını yer misin sandın? Nefsime yemin olsun, senden olanın ve zulüm ile topladığının sana bir faidesi yoktur. Her şeyi bilen Rabbin buna şahit. Sen bu Emrin ışığını söndürmeğe kalktın; senin ateşin onun katından çıkan bir buyruğa göre yakında sönecektir. O, gerçekten, güçlüdür ve kuvvetlidir.”¹³

Göreceğimiz gibi, bu sözler Hz.Bahauallah’a nazil olurken aynı zamanda ilâhi ceza onun üzerine indi. Memleketinden sürgün edilmekle başladı, bir dizi acı yenilgiler yaşadı ve sonra kötü şartlar altında öldü.

Hz.Bahauallah Bürhan Levhinde İslam’ın din adamlarına toplu olarak hitap eder ve onlara Misyonunu şu meydan okuyan sözlerle ilân eder:

“Ey ulema topluluğu! Tanrının bu yaratık melekutunda kendi Emrine Mazhar ve güzel isimlerine matla seçtiği bu isimlerden gayri bir şeyin veya bir ismin sizlere bu gün hiç bir faidesi yoktur. Rahmanın rayıhasını koklayıp sebat edenlerden sayılanlara ne mutlu. Bu gün ne ilimlerinizin, ne fenlerinizin, ne hazinelerinizin ve ne de izzet ve ikbalinizin size her hangi bir faidesi yoktur. Kitapların, sahifelerin ve bu açık levhin inmesine sebep olan yüceler yücesi Kelimeye yönelerek onların hepsini arkanıza atınız. Ey ulema topluluğu! Zan ve vehim kalemi ile telif eylemiş olduğunuz şeyleri bir yana fırlatın. Tanrıya yemin olsun, ilim güneşi yakın ufkundan doğdu.”¹⁴

Bu Levihte Hz.Bahauallah, İran din adamlarına hitap etmeğe devam eder, onların kokuşmuş uygulamalarına, yeteneksizliklerine, gafletlerine, ortalığı karıştırmalarına işaret

eder. Ve nihayet, İslam'ın tamamen yıkılmasından onları suçlar. Bunlar O'nun meşum ihtarlarıdır:

“Ey ulema maşeri! Milletin mertebesi hep sizin yüzünüzden alçaldı, İslam'ın sancağı sizin yüzünüzden devrildi.”¹⁵

Hız.Bahaullah'ın Zuhuru din adamları kurumunu ortadan kaldırmıştır. Bu meydana geldikten itibaren, din liderleri güçlerini ve otoritelerini kaybetmişlerdir. Hız.Bahaullah buyururlar ki ***“insanlar arasında iki şeyden güç geri alınmıştır: Krallar ve din adamları.”***¹⁶ Hız.Bahaullah bir levihte¹⁷, bundan sonra artık onların şan ve şereflerini elde tutmaları beklenemez, çünkü O, bunları onların elinden almış ve bu günde Allah'a inananlara vermiştir.

Hız.Bahaullah'ın Yazılarında din adamlarına hitap eden pek çok sitemkâr pasajları vardır. Aşağıdaki sadece bir örnektir:

“Söyle: Kalemimizin cızırtısı başlayınca, bütün beyan melekutu onu dinlemeye hazırlandı ve bütün anılar O'nun ulu anısının önünde baş eğdi. Ey ulema topluluğu! Böyle bir kaleme mi itiraz ediyorsunuz ? Tanrıdan korkunuz, zanlara ve vehimlere sarılmayınız . Aşık bir bilgi ve sarsılmaz bir katiyetle ile size gelene uyunuz.”¹⁸

Ve gene :

“Ey papazlar topluluğu! Benim ayetlerim indirildiği ve açık belirtilerim açıklandığı zaman, Biz sizleri peçeler ardında bulduk. Bu, gerçekten, garip bir şeydir... Biz peçeleri atıp kaldırdık. İnsanları ikinci bir peçe ile perdelemekten sakınınz. Alemlerin Rabbi adıyla kuru kuruntu zincirlerini çekip atınız ve aldatanlardan olmayınız. Allah'a dönecek ve O'nun Dinine sarılacak olur iseniz onun içine fesadı yaymayınız ve Tanrı Kitabını kötü arzularınız ile tartmayınız. Bu gerçekten O'nun ezelden ebede öğüdü olmuş ve olacaktır... Tanrı Kendisini açıklayınca ‘Ona iman etmiş olsaydınız ne halk O'ndan geri çekilirdi ve ne de Biz sizin şahit olduğunuz bu duruma düşerdik. Allah'tan korkunuz ve arka çevirenlerden olmayınız... İşte bu emirdir ki tüm

kuruntu ve batıl inançlarınızın sarsılmasına neden olmuştur...

Ey ilâhiler topluluğu ! Emre, ilk günlerinde karşı çıkılmasına nasıl sebep oldunuzsa, memlekette kavga ve ayrılığın sebebi olmamanız için sakınınız. Çakıl taşlarının yüksek sesle : ‘ Meleket Tanrıya aittir, tüm işaretlerin kaynaklandığı yer!’ diye haykırmalarına neden olan bu Söz etrafında insanları bir araya toplayınız. ’...”¹⁹

Bürhan Levhi, Şehitlerin Sultanı ve Şehitlerin Mahbubunun şehitliklerinin hemen arkasından Hz.Bahauallah tarafından nazil olmuş olmalıdır. Büyük Bahai alimi Mirza Ebul Fazıl, bu iki kardeşin şehit edildiklerinden otuz sekiz gün sonra bu Levhin bir kopyasını Tahran’daki inanırların aldıklarını ifade eder. Kendisi, kendi el yazısıyla bundan iki kopya yazmış ve Hz.Bahauallah’ın emri üzerine bir kopya Şeyh Bekir’e (Kurt) ve bir kopya da İmam mir Muhammet Hüseyin (Yılan) e göndermiştir.

Yağma edilen servetin taksimi ile ilgili, Prense ile Cuma İmamı (Yılan) arasında ciddi bir kavga başladığı zaman ‘ İkiz parlayan ışıkların’ şehit edilmelerinden sadece bir kaç gün geçmişti. Şahadetten yirmi beş gün sonra, İmam kendi müritlerinden büyük bir grup toplayarak kendisi için daha önce tasavvur edilen hisseden çok daha fazlasını almak için Prense baskı yapmak üzere hükümet binasına gitti. Kalabalık toplandı ve çok geçmeden hükümet konağının önünde bir gürültü baş gösterdi. Her geçen gün durum daha da kötüleşti ve çok geçmeden, Tahran’daki merkezi hükümet için içine girdi. Gizlice asker gönderildi. İmamı tutukladılar ve evinin altını üstüne getirdiler, malını mülkünü talan ettiler ve onu sürgün olarak Horasan’a götürdüler. Neticede kendi şehrine dönmesine ve evine çekilmesine izin verildi. Orada da büyük bir sefalet içinde öldü. Bu, Şehitlerin Sultanı ve Şehitlerin Mahbubunun şahadetinden iki yıl sonra idi.

Şeyh Muhammet Bakir, (Kurt)’a gelince, gözden düşmüş olarak, Prens tarafından Irak’ın Necef şehrine gönderildi. Evine

dönmesi yasaklandı, yığmış olduğu serveti yemesi nasip olmadan 1883 yılında uzak ülkelerde keder içinde öldü. Hz.Şevki Efendi bu ikisinin sonunu şu sözlerle tarif eder:

“Hz.Bahauallah’ın kendisine hitap ettiği Bürhan Levhinde şiddetle kınanan ve “dağın tepesindeki güneş ışığının son eserine” benzetilen ‘Kurt’ lâkaplı, Şeyh Muhammed Bakir gitgide gözden düştü, nedamet içinde ve acınacak bir halde öldü. Hz.Bahauallah’ın, Kerbelâ zaliminden çok daha hain olarak tarif ettiği yarıdakısı ‘Dişi Yılan’ Mir Muhammed Hüseyin, aynı sıralarda İsfahan’dan kovuldu, köyden köye dolaştı ve vücudundan iğrenç kokular yayılmasına sebep olan öyle pis bir hastalığa yakalandı ki, hanımıyla kızı bile yanına yaklaşamaz oldular. Öldüğünde, mahalli makamların gözünden iyice düşmüştü, hiç kimse cenazesinde bulunmaya cesaret edemediğinden, bir kaç hamal tarafından mezara taşındı.”²⁰

Yukarda adı geçen hastalığın boynunda büyük bir iltihap olan boğaz kanseri olduğu söylenir; ızdırıp ve kötü koku dayanılmazdı. Anlatılanlara göre, Şehitlerin Sultanı ve Mahbubunun şehitlikleri konuşulduğu zaman, bazıları tereddüt içindeydi.; İmam buna çok kızmış ve elini boynuna götürerek şöyle demişti: ‘Eğer bunda bir günah varsa, o günah benim boynuma gelsin.’

Hz.Bahauallah’ın ‘Cehennem ağacı’ diye vasıflandırdığı Prens Zillu’s Sultan da itibardan düştü. Bir zamanlar İran’ın üçte ikisini yöneten, büyük çaba gösteren ve hatta, uzun süreden beri tahtın varisi olma tutkusunu gerçekleştirmek için İngiliz hükümetinin desteğini dahi almış ve Kralla rekabete girecek kadar etrafına öyle bir tantana ve haşmet sarmıştı. Böyle bir insan yavaş yavaş aşağıya doğru kaydı, pozisyonu ve yetkisi düşürüldü, ümitleri ve emelleri düş kırıklığına uğradı. Sonunda Avrupa’ya sürgün olarak gönderildi ve melankoli hastalığına tutulduğu zaman ülkesine geri dönmesine izin verildi. Daha sonra, alçaklık içinde öldü .

Bu rezil Prens’in kendi el yazısı ile Hz.Bahauallah’a mektup yazarak kendi babası olan kralı tahttan indirmek için

O'nun ashabının kendisini desteklemesini isteme cesaretinde bulunması enteresandır. Buna karşılık, kendisi tahta geçtiği zaman Bahaileri destekleyeceğini söyledi. Bu mektubu, o, Hz.Bahaullah'ın cahil diye damgaladığı iki yüzlü politik bir kişi olan Muhammed Aliy-i Seyyah vasıtasıyla gönderdi. Hz.Bahaullah kesin olarak cevap verdi ve Seyyah'a dedi ki Prense Kral için dua etmek, onun için duacı olmak düşer, onu devirmek değil. Onun görevinin politik işlere karışmak değil, fakat insanların karakterlerini geliştirmek olduğunu ifade ettiler. Bir daha böyle bir teklifte bulunmasını yasakladılar.

Hacı Mirza Habib-i Afnan[†] hatıralarında Hz.Bahaullah'ın Prens mektubundan bahsederken onun da orda olduğunu ve şöyle dediğini yazar: ‘ Onun mektubunu Nasreddin Şah'a göndermiş olsaydık, o, onun canlı canlı derisini yüzerdi Fakat Allah, ayıpları örtendir, O kullarının eylemlerinin üzerine perde çeker.’

Prens Avrupa'dayken bir kaç kez Hz.Abdülbaha ile karşılaştı. Haince cinayetlerinden ötürü affını istedi, o iki kardeşin idamını babasının emrettiğini söyleyerek, suçu Nasreddin Şahın üstüne attı. Böylece gerçeği Hz. Abdülbaha'dan gizleyebileceğini sandı, fakat, Hz.Abdülbaha, ayıpları örten nazarıyla ona her zamanki merhametini gösterdi.

* Hz.Bab ve Hz.Bahaullah'ın sadık ashabından Aliy-i Seyyah ile karıştırılmamalıdır

† Aşağıda sayfa 327-332 ye bakınız.

BEHCİ KASRI

Akka'nın bir kaç mil dışında harika manzaralı bahçe ile çevrili çok güzel bir kasr durur. Onun yanında, o aynı bahçenin içinde,kenarlarında çok güzel çiçekler, fundalık ve ağaçlar olan ve bir noktaya doğru uzanan yolların ortasında, Hz.Bahauallah'ın makamı olan küçük bir ev vardır. Orası, O'nun cismani bedeninin istirahatgâhı olup, Bahailer için yeryüzünde en kutsal noktadır. Bugün, dünyanın her yerinden Bahai ziyaretçiler, Hz.Bahauallah'ın türbesinde dua etmek ve Kasrı ziyaret etmek için gelirler.

Hz.Bahauallah buraya, Eylül 1879 da geldi ve 1892' de suuduna kadar yaklaşık on üç yıl orada oturdu. Fakat, Kendi zamanında düzenlenmiş bir bahçe yoktu; onlar, O'nun suudundan sonra yapıldı. Bununla birlikte, Kasr, ürkütücü Akka şehrinin dar, kasvetli yollarından ve iç karartıcı atmosferinden uzak, çam ağaçlarına yakın kırık alanda inşa edilmiştir. Hz.Bahauallah'ın Akka'da bir kaç yıl evinde oturduğu Udi Hammar bu Kasrı kendisi ve ailesi için yaptırmıştı. İnsan onun etrafındaki açık arazinin güzelliğini, binanın kendisinin güzelliğini ve bir kısmı halen arazinin içinde bulunan yakınındaki çam ağaçlarının göze hoş görünen manzarasını düşününce, Behci (Sevindirmek) isminin, gerçekten oraya uygun bir isim olduğunu anlar .

Hz.Bahauallah'ın Mezra Kasrında ikametgahının sonuna doğru, bölgede salgın bir hastalık baş gösterdi. Halk paniğe kapıldı. Pek çok insan öldü ve bir çok insan da evlerini terk

ettiler. Udi Hammar da öldü ve Behçi kasrının duvarının dibine gömüldü. Bu olaydan hemen sonra, Hz.Abdülbaha Kasrı Hz.Bahaullah için kiraladı. 1870 de Hammar tarafından kapının üzerine yazdırılan yazı kasrın duvarları arasında yer alacak olan bütün harika olayları ima eden ilham verici vecizenin dışında başka bir ışıktaki görülemez. Şöyle yazar:

“Zaman geçtikçe ihtişamı artacak olan bu kasrın üzerine selamlar olsun. Bunun içinde çeşit çeşit harikalar ve mucizeler bulunmaktadır ve kalemler bunu tarif etme teşebbüsüne şaşırır.”

Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi şöyle yazmıştır:

“Hz.Bahaullah kışlada hapiste iken büyük bir servet harcanarak inşa edilen ve salgın bir hastalığın başlaması yüzünden sahibinin alelacele ailesi ile birlikte terk ettiği Udi Hammar'ın sarayı önce kiralandı, sonra da satın alındı. Hz.Bahaullah bu binayı “ulu konak”, “ Allah'ın insanlığa nasip ettiği en yüce manzara” olarak tarif etmiştir.¹

Hz.Bahaullah bir Levhinde² Kasrı, O'nun üstün izzetinin vaki olduğu yer ve hal olarak tarif eder ve Bu Günde Allah'ın Tahtı olarak hizmet etmek için özellikle inşa edildiğini teyid eder. Binayı yapan Udi Hammar'a değinerek buyururlar ki yaşamı sırasında bunu kimin için yaptığı hakkında en ufak bir fikri yoktu. Şefkâtiyle Allah'ın inayetlerini onun ruhuna ihsan eder. İnatçılıkları ve cehaletleri yüzünden En Büyük Hapishanede O'nu ömür boyu hapse mahkum eden düşmanlarını azarlar. Fakat, Saltanatının ve gücünün bir işareti olarak hapishaneyi azametli bir Saraya çevirmiştir. Hükümdar olanın (Sultan Abdülaziz) cehennem ateşine döndürdüğü, Kasrı inşa eden Allah'ın merhamet inayetlerinin kubbesi altına alındı diye ekler.

Behçi'ye taşınmadan önce, Hz.Bahaullah'ın ikametgahı Mezra idi. Fakat Behçi'ye gerçekten taşınıldığı zaman Kendileri Akka'da oturuyordu ve şehirden Kasra gitti. Hz.Bahaullah'ın Mezra ve Behçi Kasırlarında otururken zaman zaman Akka'ya

gittiği ve orada çeşitli zaman dilimlerinde kaldığı hatırlanmalıdır.

Hz.Bahaullah'ın havarilerinden Zeyn'ul-Mukarrib'in oğlu Nureddin-i Zeyn, Hz.Bahaullah'ın Akka'daki faaliyetlerini ve çevre bölgeleri anlatan anılarını gelecek kuşaklara bırakmıştır.

*Normalde, İlkbahar, Yaz ve Sonbahar mevsimlerin bir bölümünde Cemal-i Mübarek Behci Kasrında ve yılın geri kalanında, Akka şehrinde otururdu. Beyaz bir merkebe binerdi. Merkebin adı, hızlı gittiğinden, Berk (şimşek) idi. Kasırdan Rızvan Bahçesine, Mezraya, Cüneyni Bahçesine veya Akka'ya her gittiğinde o merkeple giderdi ve aynı şekilde Kasra dönerdi. Bu yolculuklarında, her zaman bir hizmetkâr beraberinde giderdi. Daha sonra Berk ölünce, İran'dan bir başka merkep getirdiler... onun adı da Ra'd (Yıldırım) idi.*³

Hz.Bahaullah bir Levhinde⁴ buyururlar ki Kendi saltanatının gücüyle, Sultanın fermanına rağmen, hapisane şehrinde ayrıldı. Fakat hapisane şehrindeki hayata alışmış olduğu için zaman zaman oraya dönmeyi tercih etti. Hz.Bahaullah bir kaç Levhinde yıllar boyunca süren keder ve sıkıntılara bağlanmış olduğunu belirtir. Bir yerde⁵, aşğın maşukundan hoşlandığı kadar, Kendisinin de cefalardan hoşlandığını beyan eder. Bir başka yerde,⁶ sıkıntı ve dertlere, meme çocuğunun anne sütüne veya susayan bir insanın suyun kaynağına hasret olduğu gibi bağlandığını ifade eder.

Sekreteri, Mirza Ağa Can'ın kelimeleri ile yazılan bir Levihte⁷ Allah'ın yollarını kavramanın insan ötesi olduğu belirtilmiştir. Örneğin, Hz.Bahaullah Rızvan Bahçesinde ve Kasırda bulunmuştu fakat bir vesileyle, En Büyük Hapishanede bulunmayı tercih ettiğini buyurmuşlardır.

Hz.Bahaullah'ın Behci'ye gelişi

Hz.Bahaullah'ın ikametgahının Behci'ye taşınmasına gelelim. Kasr'ı kiralayan ve Hz.Bahaullah için hazırlayan kişi Hz.Abdülbaha idi. Önce aile efradı oraya taşındı. Buna Hz.Abdülbaha, hanımı ve kız kardeşi Varaka-i Ulya dahil

değildi; onlar Akka'da kaldılar. Bütün düzenlemeler tamamlandıktan sonra, Hz.Bahaullah Kasr'a taşındı. Abbud'un evinden çıktı, Akka'nın karaya açılan kapısından çıktı ve akşam Behci'ye vardı. O sırada Akka'da bulunan Hacı Muhammed-Tahir-i Malmiri, Suk-i Ebyad'ın yakınında Nebil-i Azam'ın odasının bitişiğinde kalıyordu. Odaları bitişikti; aslında her iki odayı da birlikte kullanıyorlardı. Odaları Hz.Bahaullah'ın Behci'ye giderken geçtiği sokağa bakıyordu. Hacı Muhammed Tahir hatıralarında Hz.Bahaullah'ın Akka'ya gidişi ile ilgili hayret verici hikâyesini tarif eder. Olay, belki de onun Cemal-i Mübareği dokuz aylık ziyaretinin en önemli noktası olarak sayılabilir.

Şöyle yazar:

“Cemal-i Mübareğin, Yüceler olsun O'nun İzzetine, Behci'ye hareket edeceği bir akşam, bu kul ve Nebil-i Azam, ortaklaşa kullandığımız evimizde oturuyorduk. Bu yer, Suk-i Ebyad hanının üst katındaydı. Odanın yola bakan beş penceresi vardı. Her ikimiz de camın önüne oturmuş Cemal-i Mübarek geçerken O'nu görmek için beklemek üzere dışarıya bakıyorduk. Güneş battıktan yaklaşık iki saat sonraydı ki O'nun beyaz bir merkebin üstünde odamızın önünden geçtiğini gördük. O'nun bir kaç adım gerisinden, Hadimullah (Allah'ın hizmetkârı) Mirza Ağa Can eşeğinin üzerinde gidiyordu. O gözden kaybolunca, Nebil O'nu yürüyerek takip edip Kasr'ı tavaf ettikten sonra geri eve dönmemizi teklif etti. Teklifi kabul ettim. Derhal aşağıya indik ve elli adım arayla koşarcasına arkasından gittik. O akşam Kasr'da bir gaz lambası yanıyordu ve ışığını biz dışarıdan görebiliyorduk. Üç fitilli büyük bir gaz lambasıydı. Ben bu lambayı tanıyordum, çünkü biz (Hacı Muhammed Tahir ve Muhammed Han-ı Baluç) bunu Arz-i Akdes'e getirmiştik. Hacı Seyyid Mirza-i Afnan tarafından Bombay'den Cemal-i Mübareğe hediye edilmişti.

Cemal-i Mübarek merkepten inip Kasrın içine girdiği zaman biz tavaf etmek için binaya doğru yürüdük. Fakat biraz yaklaşıncı, Kasrın duvarlarının dibindeki patikanın ayakta

duran insanlarla dolu olduğunu gördük. Kasrın dört yanına kalabalık toplanmıştı, nefesleriyle birlikte mırıldanmalarını da duyuyorduk. Tabii, Kasrı tavaf etmek için hiç kimsenin Akka'dan gelmediğini biliyorduk. Her neyse, patika üzerinde yürüyecek yer kalmadığı için geri çekildik ve yaklaşık otuz adım mesafeden Kasrı tavaf ettik. Bunu yapabilmek için buğday tarlalarından yürümek zorunda kaldık, anlaşılan, tarla yakın zamanda sulanmıştı ve biz çamurlu tarlada yürümek zorunda kaldık. Kasrın etrafında dönerken bizden az mesafe ötede binanın dört bir yanında kalabalığın varlığını hissedebiliyorduk. Sonunda biz, Kasrın girişinin karşısındaki bahçe kapısının önünde yere secde ettik ve Akka'ya döndük. Yolda sağanak yağmura tutulduk ve tam Akka'nın kale kapısına vardığımız zaman nöbetçiler kapıyı kapatmak üzereydiler. Normal olarak kapıyı her akşam güneş battıktan dört saat sonra kapatırlardı.

Eve döndüğümüz zaman, Nebil o akşam uyumamamızı ve nöbet tutmamızı tavsiye etti. 'Ben şiir yazacağım ve sen de çay yap' dedi. Gece bir kaç kez çay demledim ve Nebil şiir yazmakla meşgul oldu. O, yetenekli bir şairdi ve doğaçlamayla şiir yazardı. Sabaha kadar büyük bir tabaka kağıda arkalı önlü şiirler yazmıştı. Onun şiirlerinin bir kopyasıyla birlikte iki şeker külahı† ile birlikte Cemal-i Mübareğe gönderdik. Onun şiirleri daha çok tarih hakkındaydı. Hz.Bahaullah'ın mahpusiyeti, O'nun Bağdat'a, İstanbul'a Edirne ve Akka'ya sürgün edilmesi, kalebentliğinde çektiği sıkıntılar, Udi Hammar tarafından inşa edilen Kasrın inşasının hikâyesi, Hz.Abdülbaha'nın Cemal-i Mübareğin oturmasına hizmet etmesi için Kasrı kiralaması gibi.*

* Geceleri uyanık kalma uygulaması o gece yer alan kutsal bir olayı anmak için yapılırdı. Örneğin, böyle bir olay sabahın erken saatlarında vuku bulan Hz.Bahaullah'ın suud gecesidir. (A.T.)

† Eskiden, büyük bir külah halinde katı şeker yapılırdı. Bu dostlara takdim edilen çok geçerli bir hediyeydi.(A.T.)

12 ve 13 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

14 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

15 ve 16 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

17 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Daha sonra Hz.Bahaullah'ın Kasra gittiği akşamın olaylarını ikimizin O'nu nasıl takip ettiğimizi, Kasrın dışında toplaşan ve Efendilerinin tahtını tavaf eden Melekat-u Ebha sakinlerini, Peygamber ve Habercilerinin ruhlarını gördüğümüz zaman tavaf edişimizin hikâyesini tarif etti. Bu şiirlerde Nebil, uyanık kalışımızı, kendisinin şiir yazışını ve benim çay yapışımı ayrıntılarıyla tarif etti.

Cemal-i Mübarek Nebil'in şiirleri aldığı zaman, Nebilin ve benim adıma bir Levih nazil oldu. Bu Levihte rahmetle Kasra yaptığımız ziyareti kabul etti. Nebil'e Bülbül, bana ise Behhac (çok mutlu) lâkabını verdi.

Kutsal yerleri tavaf etmek, bağlılık ve sevginin bir amelidir. Bireyin Kutsal yerlere olan tevazu, boyun eğme ve sevgisinin bir ifadesidir. O aynı zamanda kişinin tamamen onlara bağlı olmasının bir işaretidir. Bakacak olursak, aynı, eylemin tabiatta da yer aldığı görebiliriz. Uydu gezegenin etrafında döner ve cazibe gücüyle yörüngede kalır. İki arasında özel bir ilişki vardır: birisi efendi, diğeri ise hizmetkâr gibi davranır.

Daha önceki ciltlerde Hz.Bahaullah'ın Vahyinin azametini ve O'nun sahibinin yüce makamını tarif etmiştik . O'nun gelişi ile Allah'ın tüm Resul ve Nebilerinin “ortak vaadleri” gerçekleşmiş,”huzuruna” Hz.Musa'nın “erişme özlemi duyduğu”, “sevgisi için” Hz.İsa'nın ruhunun “göğe yükseldiği” ve Zuhur'unun Gününde “Tüm Peygamberlerin ve Seçilmişlerin ve kutsal kimselerin tanık olmayı diledikleri kimse O'dur*.

Böyle üstün bir Zuhurun sahibi bir çok Levihlerinde Allah'ın Habercilerinin ve Mele-i Alâ grubunun O'nun saltanat tahtının etrafında nasıl tavaf ettiğini tarif eder. Elbette o, bu

* Daha fazla araştırma için cilt 1,2,3 ve aşağıda sayfa 124-137 ye bakınız.

yaşamda görülebilecek cismani bir tavaf değildir. O, Allah'ın Yüce Mazharını saran pek çok sırlardan biri olarak kabul edilebilir. O'nun huzuruna varmanın paha biçilmez inayetlerine sahip olan ilk inanırlar, O'nun özel bağışlarıyla şu veya bu zamanda tabiat üstü olaylara bazen şahit olmuşlardır. Bu olaylar tamamıyla onların kalplerini sardı ve bunları anılarına kaydettiler. Fakat bunlar sadece kişisel deneyimlerdi; bunlar başkaları için geçerli değildirler.

Hacı Muhammed Tahir ve Nebil'in hikâyesi bu kategoridedir. Peygamberlerin ve Mele-i Alâ sakinlerinin Hz.Bahaullah'ın o kutsanmış noktada saltanat tahtına çıktığı bir zamanda Kasrın etrafında döndükleri vizyonunu gördüler. Fakat insanın ruhunu alt üst eden böyle bir deney ancak bu iki imtiyazlı can için geçerlidir. Hz.Bahaullah'ın makamının nihai ispatı için asla ileri sürülemez. Bu konuyu zaten daha önceki ciltte tartışmıştık.* Mucizeler Allah'ın Mazharının gerçekliği konusunda bir delil değildir. Eğer mucizeler yer alacak olsa, bu sadece ona orada şahit olanlar içindir. Hz.Bahaullah, güneşin delilinin güneşin bizzat kendisinin olduğunu açıklamıştır. Aynı şekilde, Allah'ın Mazharının ispatı, önce Kendisidir; ikinci olarak, O'nun Vahiylere ve daha fazla delil arayanlar için ise, O'nun kelimidir.

Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkan temiz yürekler ve ruhani vizyonla müşerref olan kimseler O'nu ' Kendi öz Benliği' ile tanıyabilme ihsanına sahiplerdi. O'nun Şahsiyle temas etmenin bir neticesi olarak bu inanırlar, bu dünyanın şeylerinden tamamen arınmış, O'nun huzurunun şarabıyla kendinden geçmiş ve yeni ruh alemlerine dalmış olarak yeni bir varlık oldular. Cemal-i Mübareğe bu kadar yakın olmaktan öylesine memnun idiler ki onlar O'nun sırlarının dostu oldular. Bazıları O'nun saklı izzet ve gücünün bir nebzesini gördüler ve O'nun yüce makamının izharından dehşet içinde kaldılar.

* Cilt 3, S. 50-61 ve cilt 1, S. 27n

İlâhi inayetin akışı

Hz.Bahaullah'ın ikametgahının Behci Kasrına taşınması, O'nun yaşamının en ihtişamlı dönemlerinden birini teşkil eden Görevinin yeni ve son bölümünü başlatır. Azamet Sultanı, Allah'ın Yüce Mazharı, ' insanoğlunun en yüce vizyonu olarak Allah'ın emrettiği' Saltanat tahtına oturdu. İşte buradan dostlara ve düşmanlara Hz.Bahaullah'ın azameti ve ihtişamı açıkça kendini gösterdi. İşte burada kırk yıllık Vahyi doruk noktasına ulaşmıştı. O'nun Kaleminden akan sözler ve hayatının daha sonraki döneminde nazil olan Levihler özel bir güç ortaya çıkardı. Bunlar vasıtasıyla ki O'nun Emrinin prensipleri ve öğretileri Kitab-ı Akdes'in yasalarıyla birlikte telaffuz edildiler ve onlar vasıtasıyla O'nun yeni dünya nizamının inşası açığa çıktı.

Hz.Bahaullah'ın Behci'de ikameti sırasında Allah Kelamının muazzam akışı hayal gücünü hayrete düşürür. Levihlerinin nazil oluşlarının hızı,yeterli bir eğitime sahip olmayan kâtibi Mirza Ağa Can'ın O'nun sözlerini hayret verici bir hızla yazmanın üstesinden gelmesi için Hz.Bahaullah tarafından güçlendirilmiş olması*, kullarından bir kaçının gayret ve istekle O'nun Yazılarını her gün uzun saatler harcayarak kopya etmeleri ile, O'nun Görevinin hiçbir döneminde ve muhteiyatında görülmemiş sayısız Levihlerin yayınlanmalarıyla sonuçlandılar. Genel olarak, beşer toplumu ve özellikle Bahai toplumu içinde yaratıcı enerjilerini serbest bırakan ilâhi kelama paralel olarak çok sayıda sadık ashabının serbestlik ve hoşnutluk atmosferi içinde O'nun huzuruna varmış olmanın paha biçilmez inayetlerini denemiş olmalarıdır. İlâhi ruh ile temas etme imtiyazına sahip olanlar O'nun Şahsından

* Daha fazla bilgi için cilt 1, bölüm 3 e bakınız.

parlayan enerji veren güçlerle cezbolmuşlardı. Her birisi yeni bir yaratık oldular ve O'nun yolunda daha yüksek derecede hizmet sağlayan yeni bir vizyon ve kapasite ile evlerine döndüler.

İlâhi ihsanın bu iki kaynağı, bir yandan Hz.Bahau'llah'ın Kişiliği ve diğer yandan O'nun Vahiyleri daha önce hiç olmayan bir gayret ve canlılık ile Bahai camiasına bağışta bulundu. Bu dönemde nazil olan, gayretleri harekete getiren pek çok Levih onun sahiplerine ilham kaynağı oldu ve onları sevindirdi ve onları birer ruhani deve çevirdi. Onlar karşılığında aynı inançtan olan arkadaşlarının yüreklerini alevlendirdiler ve böylece, İran'da dinamik ve gelişen bir toplum yarattılar. O zaman Allah'ın Emri doğduğu yerde emniyet içinde kuruldu. O'nun ileri gelen mübelliğlerinin öğretti kahramanlıkları son derece başarılıydı. Bütün sıkıntılara rağmen camianın genişlemesi hayret verici bir hızla gerçekleşiyordu, Mirza Yahya'nın ayrılık ve şüphe yaratan zararlı etkisi oldukça azalmıştı. Hepsinin ötesinde, Arz-ı Akdes'te Emrin ve Sahibinin prestiji emin adımlarla zirveye doğru çıkıyor, Hz.Bahau'llah'ın Zuhur tarihinde son ve en önemli bölümünü getiriyordu.

Hız.Bahau'llah'ın Vahyi bir ağaca benzetilebilir. Bu ağaç, O'nun Bağdat ve Süleymaniye'deki döneminin ilk yıllarında ruhani vizyon ile donanmış, büyülenmiş sevgililerin gözlerini kamaştıran harika güzellik ve ihtişamda çiçek vermişti. O'nun azametine baktıkları zaman şaşkına döndüler ve O'nun gizli imkanlarının bilincine vardılar. Daha sonra, Edirne'de sürgün edilmelerinin sonuna doğru ve Akka kalesi içinde bu ilâhi Vahiy ağacı en güzel meyvelerini verdi. Ve şimdi, Görevinin son zamanında, Behci'de yaşarken, bu yüce ağacın meyvesi olgunlaşıyordu ve nihayet toplanıyordu. O'nun Misyonu zirveye ulaşıyordu ve cismani hayatı son bulmaya yakın, O'nun Vahyi tamamlanmaya yaklaşyordu.

Tahran'da Siyah Çal'da başlangıcından beri Hz.Bahau'llah'ın Vahyinin akışı çeşitli dönemlerde devam

etmişti. O'nun Misyonunun bu son kısmı bu Zuhurda Allah'ın insanlığa ihsan etmek için seçtiği sayısız inayetlerle taçlandırmaya hizmet etti. Hakikaten, insanlar için Allah tarafından söylenmesi gereken her şey bu devirde söylenmiştir.

O'nun Mütevellisi olan Hacı Abdul Hasan-ı Emin*⁸ adına yazdığı bir Levihte, Hz.Bahau'llah buyururlar ki Allah'ın inayeti dünya halkını öyle sarmıştır ki O'nun tarafından söylenen her kelimenin, her ifadenin ve her sırrın anlamları ve iç anlamları bu günde ifşa edilmiştir.

Enteresandır ki, Hz.Bahau'llah verdiği sebeplerden dolayı, Misyonunun başlarında Zuhurunun yasalarını açıklamak istemedi.[†] Aslında döneminin ortalarına doğru Kitab-ı Akdes'in yasalarını izhar etti. O zaman bile, bir süre bunu dostlarına açıklamadı. Fakat Kitab-ı Akdes'in formüle edilmesi Görevinin son döneminde Kaleminden akan pek çok önemli Levihlerin izharı vasıtasıyla Her şeyi kapsayan Vahyinin iskeletini tamamlamasını sağladı. Hz.Şevki Efendi bu süreci şu sözlerle tarif eder:

“Hz.Bahau'llah tarafından Kitab-ı Akdes'de Kendi Devrinin temel kanunlarının konmasını; elçiliği sonuna yaklaşırken, Emrinin özünde yatan bazı kural ve ilkelerin izahı, daha önce ilân ettiği gerçeklerin tekrarı ve teyidi, koymuş olduğu yasalardan bazılarının ayrıntılı olarak açıklanması, daha başka kehanet ve uyarıların nazil olması ve Kitab-ı Akdes'in hükümlerini tamamlamaya yönelik ek hükümlerin getirilmesi izledi. Bunlar O'nun bu dünyadaki hayatının son günlerine kadar indirmeye devam ettiği sayısız Levihleri arasında yer alır ki, en kayda değer olanları, İşrakat (Parıltılar), Beşarat (Müjdeler) Terazat (Süsler), Tecelliyat (Zahir Olanlar), Kelimat-ı Firdevsiye (Cennet Sözleri), Akdes Levhi, Dünya Levhi ve Maksut Levhidir. O yorulmak bilmez Kalemın güçlü

* Onun kısa hayat hikâyesi ve hizmetleri için cilt 3'e bakınız S. 97-109

† Daha fazla bilgi için cilt 2, S.373-374 ve cilt 3, S. 335-339 a bakınız.

ve son akışı olan bu Levihler, O'nun fikrinin en seçme meyvelerinden sayılır ve O'nun kırk yıllık elçiliğinin tekamülünün alâmetleridir.⁹

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

ALLAH'IN GÜNÜ TECELLİYAT LEVHİ

Ustad Ali Ekber-i Benna

Tecelliyat Levhi * Kitab-ı Akdes'den sonra Hicri 1303 (Miladi 1885-6) yıllarında Yezd'in yerlilerinden, kuvvetli iman ve sadakât sahibi ve sonunda canını Efendisinin uğruna feda eden bir inanır olan Üstat Ali Ekber Benna (mütaahhit-mimar)[†] adına nazil olmuştur. Kendisi ünlü bir müteahhit idi. Hükümet çevrelerinde saygın birisi olup çok zaman Yezd Valiliği ve diğer yüksek makamlar için inşaat işleri yapardı.

Üstat Ali Ekber Emri kabul ettiği zaman iman ruhu ile doldu. Ruh, Hz.Bahau'llah'a olan derin bir sevgi ile aydınlandı. Ve Yezd Bahai camiası üyeleri arasında parlayan bir ışık oldu. Emre olan bağlılığı ve tebliğ etme isteği onun ölüm fermanını yazan din adamlarının ihtiraslarını alevlendirdi. Bu, Nebil-i Ekber'in Yezd'e ziyaret etmek için gittiği zaman olan 1295 (miladi 1878) tarihlerindeydi. Üstat Ali Ekber'in dostu olan Vali, kendi güvenlikleri için her ikisine de derhal şehri terk etmelerini önerdi. Onlar İsfahan'a gittiler. Bir kaç gün Şehitlerin Sultanı ile Mahbubunun evinde kaldılar ve sonra, Üstat Tahran'a gitti. Nebil-i Ekber ‡ise İsfahan'da kaldı.

* Bahau'llah'ın Levihleri İstanbul 1994 s.210.

† Eskiden İran'da öğrencilerin fen, güzel sanatlar veya teknoloji den mezun olabileceği kolej veya üniversiteler yoktu. 'inşaatçı-mimar' diye vasıflandırılan bu kişiler işlerini zamanın büyük ustalarının yanında çıraklık yaparak pratik olarak öğrenirlerdi

‡ Yukarda bölüm 3 e bakınız.

Üstat Ali Ekber Emre o kadar bağlıydı ki Emri tebliğ etmekten kendini alıkoyamadı. Tahran'da yabancı olmasına rağmen bazı kişilere Emri tebliğ etti ve onlar Emri kabul ettiler. Memleketi olan Yezd'e dönmeden önce dokuz ay başkentte kaldı. Döndüğünde, Emrin düşmanları onun hayatına son vermek ümidiyle hükümet yetkililerini taciz etmeye başladılar. Din adamları yeniden onun için bir ferman çıkarıp icrası için Valiye verdiler. Fakat onun hizmet alanındaki sıfatları ve şefkâti kendisini korumak için el uzatan yetkililere ve yüksek makam sahibi kimselere kendisini sevdirmişti. Fakat, gene de hayatı tehlikedeydi. Resmi olarak onu katletmeyi başaramayan düşmanları yılmadan onu katletmek için planlar yapmaya başladılar. Bir kaç yıl, bir çok entrikaların hedefi oldu, fakat ilerdeki büyük görevler için Allah onu korudu. Bu zaman içinde, bir çok kimseyi Allah'ın Emrine yönlendirmeyi başardı.

Şunu unutmamak gerekir ki Emrin Kahramanlık döneminde bütün inanırlar çok tehlikeli koşullar altında yaşadılar ve çalıştılar. Bahai toplumunun erkekleri kadınlardan daha büyük bir tehlike içindeydiler, çünkü o günlerde kadınlar kapalı yaşarlardı ve genelde halk içinde görünmezlerdi. Bahai olan her hangi bir erkek, sabah evden çıkınca, akşama bir daha eve salimen dönüp dönemeyeceğinden emin olamazdı. Bu özellikle eğitim görmüş ve Emirde aktif mübelliğler için geçerliydi. Üstat Ali Ekber kesinlikle bunlardan biriydi. Yezd'de kaldığı bir kaç yıl içerisinde tehlikelerle dolu pek çok olay oldu. Nihayet, Afnan'larla* yaptığı meşveretten sonra, Üstat Ali Ekber'in Aşkabat'a gitmesi kararlaştırıldı. Oraya Hicri 1301 (Miladi 1883-4) de vardı.

* Yukarıda sayfa 50 ve devamı bakınız. Ruhani Mahfillerin bulunmadığı durumlarda Bahai mübelliğleri, Afnan lar veya derin emri bilgi sahibi bahailer birlikte toplumun işleri hakkında karar alırlardı.

Aşkabat, bir süre Afnan ailesinden bazılarının büyük ilgisini çekti. Hz.Bab'ın anne tarafından kuzeni Hacı Muhammet Ali, o zamanlar Yezd'de oturan küçük kardeşi Hacı Mirza Muhammet Taki'nin* tavsiyesi üzerine o şehirde bazı emlaklar satın almıştı. Bu satın alınan yerler hakkında Hz.Bahaullah'a bilgi verildiği zaman, ilerde Aşkabat'ta Meşruk'ul-Ezkar yapılması için A'zam adlı birinden arsa satın alınmasını Hz.Bahaullah emrettiler. Bu emir yerine getirildi ve daha sonra dünyadaki ilk Bahai Mabedi bu arsa üzerine kuruldu.†

Ali Ekber iki yıl kadar dükkanlar, bir kervansaray ve Afnanlar için evler yapmakla meşgul oldu. Daha sonra, Akka'yı ziyaret etmek için Hz.Bahaullah'tan izin aldı. Hicri 1303 (miladi 1885-6) da Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Allah'ın Yüce Mazharı ile yüz yüze gelmesi, bu sadık inanır üzerinde kalıcı bir etki bıraktı. Zaten kalbinde yanmakta olan Hz.Bahaullah'ın sevgisi bu ziyaret sonucu muazzam bir ateşe döndü. Emrin ışığını rastladığı herkesin üzerine saçarak Aşkabat'a döndü. Tecelliyat Levhinde Üstat Ali Ekber'e hitap ederken Hz.Bahaullah'ın sözleri şöyledir:

“ Senin yüzünü Allah'a çevirdiğine ve huzurumuza çıkmak için uzaklardan geldiğine ve Allah'ın delillerine ve işaretlerine inanmayanların kötü hareketlerinden dolayı hapse atılan ve bütün dünyanın feyz aldığı bu semavi lütfü inkâr ettikleri bu Mazlumun sözlerine kulak verdiğine Biz tanıklık ederiz. O'na döndüğün için yüzün, O'nun sesini işittiğin için kulağın, Rablar Rabbi Allah'ı temcit ettiğin için dilin kutsal olsun. O'nun Emrinin ilerlemesine uygun birisi

* Kısa hayat hikâyesi için bkz. Cilt 1, s. 202-205

† Meşrikul Eskar sözcük anlamı ile Allah'ın zikredildiği şafak yeri. Ancak bina 1963 yılında bir deprem sonucu hasar gördüğü için yıkıldı.

*olman ve her zaman ve her koşulda O'na yakın gelebilme
kerimane yardım etmesi için Allah'a dua ederiz.”¹*

18 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Hz.Bab'ın kuzeni Hacı Mirza Muhammet Ali, Hz.Bahaullah'ın emirleri üzerine A'zam'dan satın aldığı ve ilerde Meşrik'ul-Ezkar binası yapılacak olan arsanın bir köşesine inşaa edilecek iki katlı binanın masrafını üstlendi. Üstat Ali Ekber Hicri 1305 de (1887-8) Bahai merkezi olarak vakfedilen iki katlı binayı inşa etti. Bir kaç yıl sonra, Hz.Bab'ın küçük kuzeni Hacı Mirza Muhammet Taki'nin kendisini adaması ve özverili gayretleri sayesinde Mabed yapılıncaya kadar, toplantılar ve Bahai faaliyetleri bu binada yapıldı.

Üstat Ali Ekber Hicri 1311 (1893-4) de Hz.Abdülbaha'nın döneminde ziyaret için bir kere daha Arz-ı Akdes'e gitti. Bu vesile ile planı dokuz köşeli bina olarak tasavvur eden Hz.Abdülbaha'nın talimatı üzerine Mabed'in ana yönlerini çizdi. Bu plan Hz.Abdülbaha tarafından teyit edildi. Hz.Abdülbaha'nın Üstat Ali Ekber'e yazdığı Levih, bu planın Ali Ekber Arz-ı Akdes'teyken yapıldığını teyit eder ve Levihte planın bir kaç kopyasını İran'da Emrin Ellerinden birine göndermesini ister. Fakat, binanın ayrıntılarını bir Rus mimar planladı ve icra etti.; temel taşı Çar'ın temsilcisi Türkistan genel valisi General Krupatkin'in huzurunda coşkulu bir merasimle konduğu zaman bina, 1902 de başlamış oldu. Bu mabedin anlamı ve tarihi önemini Emrin Velisi Şevki Efendi şöyle yazar:

Bütün bu işlerden daha göze çarpan bir husus*, Bahai dünyasının ilk mabedinin (Meşrik'ul-Ezkar) Aşkabat şehrinde inşa edilmesiydi; burası, Hz.Bahaullah'ın hayatında kurulmuş bir merkez olup inşaat hazırlıklarının ilk adımları o yaşarken

* Esas olarak Hz.Bab'ın evinin restorasyonu ve Hz.Abdülbaha'nın zamanında İran da bahai toplumu için okullar kurulmasına atıf yapılmaktadır. (A.T.)

atılmıştı. Hz.Abdülbaha'nın görevinin ilk on yılının sonlarında (1902) girişilen, gelişmesinin her safhasında O'ndan teşvik gören; Hz.Bab'ın kuzenlerinden ve tüm kaynaklarını bu kuruluşa adanmış olan ve toprağı şimdi Kermil dağının eteklerinde, sevgili akrabasının türbesinin gölgesinde bulunan muhterem Hacı Mirza Muhammed Taki Vekilüd Devle'nin bizzat başında durduğu; Misakın Merkezinin direktiflerine göre yürütülen; Hz.Bahau'llah'ın Kitab-ı Akdes'de zahir olan emrini yerine getirmeğe kararlı Doğulu müminlerinin heves ve fedakarlığının ebedi şahidi olan bu girişim, O'nun dininin kahramanlık Çağındaki müminlerinin hep birlikte gayretleri ile başlatılmış ilk büyük girişim olmakla kalmayıp aynı zamanda Bahailiğin tarihinin ilk yüz yılındaki en parlak ve kalıcı başarılarından biridir.²

Üstat Ali Ekber, Mabed'in inşasında öncü oldu. Fakat Allah'ın onun için başka planları vardı. Temel taşı konduktan altı ay gibi bir zaman geçmişti ki Hz.Abdülbaha'dan ilk baharda Yezd'e gitmesini isteyen bir Levih aldı. Gitmek için tereddüt etmemesini veya gidişini geciktirmemesini öneriyordu. Üstat Ali Ekber derhal işlerini yoluna koydu ve 1903 yılının ilkbaharında yirmi yıllık bir aradan sonra memleketi olan şehre vardı. Onun varışı Yezd ahablarının olağan üstü faaliyetleri dönemine denk geldi. Emrin tanınmış bazı mübelliğleri gelip gidiyorlardı ve Bahailer Emri tebliğ işinde bayağı bir faaliyet içindeydiler. Özellikle Üstat Ali Ekber'in oraya gidişi Bahai olmayanlar arasında bir hareket yarattı. Onun Yezd'de bir Mabed yaptıracağı dedikodusunu çıkardılar. Özellikle ona komşu oturanlar kızgındılar. Çünkü, yıllar boyu, o bölgede pek çok kişinin Bahai olmasında başarılı olmuştu.

Bu arada Hz.Abdülbaha Emrin Ellerinden Cenab-ı İbn-i Abhar'ı özel bir misyonla Yezd'e göndermişti. Büyük toplantılar yapıldı ve İbn-i Abhar ahabları ruhaniyetin yükseklerine çıkardı ve gerekecek olursa, onları şehitliğe hazırladı. Neticede, pek çok kimse canlarını Allah'ın yolunda feda etmek için hazır beklediler. Bu, Ali Ekber'in gelişinden bir

kaç ay sonra 1903 yılının yazıydı. İbn-i Abhar Yezd'den ayrıldı; henüz komşu şehre varmamıştı ki şehirde Bahailere karşı büyük bir ayaklanma başladı ve kısa zamanda Yezd'in civarındaki bir kaç köye de yayıldı. Bu, 1852 yılında Nasreddin Şah'a yapılan suikast teşebbüsünde Tahran'ın kana bulanması olayından sonra, Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha dönemleri sırasında İran'da meydana gelen en büyük ayaklanma idi.

Yezd şehrinin içindeki bu ayaklanma bir kaç gün sürdü. Ele geçirilen her Bahai öldürüldü. İnanırlardan pek çoğu Allah'ın Emri için hayatlarını son derece duygulandırıcı bir şekilde verdiler. Kahire'de basılan *Yezd Şehitlerinin Tarihi* kitabı ayrıntılı olarak bu insanların şahadetlerini tarif eder. Fakat şu bir gerçektir ki ancak bir kaç kişi bu kitabın tamamını okumayı başarabilmiştir; insanın içini parçalayan hikâyeler o kadar dokunaklı idiler ki pek çok kimse bir kaç sayfa okuduktan sonra, okumaktan vazgeçiyordu.

Üstat Ali Ekber de bu şehit edilenlerin arasındaydı. İlk meşum kurşun, yakın akrabalarından biri tarafından atıldı. Yere düştü ve 'Ya Bahaullah'ul Ebha' diye haykırdı. Sonra halk hücum etti ve kafasını kazma ile ezdiler, ayağına ip bağlayıp cesedini şehrin içinde sürüdüler. Yüzlerce insan onu taşıdı ve darbe vurdular. Onun parçalanmış cesedi şehrin dışında diğer şehitlerin de atıldığı kullanılmayan bir kuyuya atıldı.

İşte, Allah'ın Emrine örnek bir bağlılık ve fedakarlık ile hizmet eden bir inanın hayatı böyle son buldu. Gerçi onun sadece ilk okul eğitimi vardı, fakat o bazı çok güzel şiirlerin ve Emrin delilleri kitabının (yayınlanmamış) yazarıdır. Henüz yayınlanmamış olan Aşkabat'ta Emrin ilk günlerinin ayrıntılı anlatılarını yazmıştır. Tebliğ alanındaki başarıları gerçekten üstündür. Şehit edilmezden yaklaşık iki yıl önce, onun direkt olarak tebliği sonunda üç yüz kişi Emri kabul etti. Üstat Ali Ekber kesinlikle Allah'ın sevgili kullarındandı. Hz.Bahaullah onun adına yirmi yedi Levih yazmıştır. Hz.Abdülbaha başka pek çok Levihle de onu onurlandırdı.

Üstat Ali Ekber Tecelliyat Levhini aldığı zaman, özellikle hayran kaldı, çünkü Levihle birlikte, Hz.Bahauallah 'vahiy Yazıları'ndan bazı sayfalar da göndermişti. Levihler nazil oldukları zaman, Hz.Bahauallah'ın sekreteri Mirza Ağa Can genellikle onları kağıda dökerdi. Fakat vahiy akışı o kadar hızlıydı ki, 'vahiy yazısı ' diye bilinen yazının özellikle okunması zordu. Biz bu konuyu daha önceki bir ciltte ayrıntılı olarak anlatmıştık.*

Hz.Bahauallah'ın makamı

Hz.Bahauallah Tecelliyat Levhinde Vahyinin üstün ihtişamının bir nebzesini izhar eder. Bir kaç sayfa içinde, O'nun Sahibinin Misyonunu öyle bir şekilde över ki bazıları bunu kavramakta güçlük çeker. Hz.Bahauallah'ın Yazılarında belli bir konuyu sık sık tekrar etmesi enteresandır. Fakat her seferinde taze vahiy olunmuş ve değişik bir yolla ifade edilmiştir. Mamafih, Hz.Bahauallah'ın Yazılarında bir konu diğerlerinden daha fazla görülür: Kendi Vahyinin büyüklüğünü açıklamadığı veya onun Sahibinin yüce makamına değinmediği bir Levih'e insan hemen hemen hiç rastlamaz .

Bu yinelenen tema, Hz.Bahauallah'ın beşere Mesajının köşe taşıdır. Örneğin, aşağıda rastgele seçilen sözler O'nun üstün Vahyinin önde gelen yönüdür. Bu son derece anlamlı pasajlar O'nun makamını gerçekten tanımış sevdikleri kimselerin yüce mutluluk ve neşesinin sebebidir. Diğer taraftan, aynı pasajlar gerçek anlayışla donanmamış kimselerce veya kötülük ile motive olmuş kimselerce yanlış anlaşılabilir. Hakikaten, Hz.Bahauallah'ın düşmanlarının çoğu O'nu, Tanrını Özü, Görünmeyen Hakikat ile aynı kimliğe bürünmekle yanlış yere suçlamışlardır.

* Cilt 1 bölüm 3. Tecelliyat Levhinin 'vahiy yazısı' nın bir örneği için cilt 1, sayfa 114-115 e bakınız.

“Gerçek diyorum ! Kimse bu Emrin özünü kavramamıştır. Bu gün herkese Allah’ın gözüyle görmesi ve O’nun kulağı ile işitmesi farz kılınmıştır. Her kim Beni Benden başkasının gözüyle görürse, Beni asla tanıyamaz. Geçmiş Mazharlardan hiç biri, emredilenin dışında bu Zuhurun tabiatını asla layikiyle anlamış değildir.”³

“Bu Gün gerçekten büyük bir Gündür. Bütün kutsal Yazılarda Allah’ın Günü diye anılması onun büyüklüğünü doğrular. Allah’ın her bir Peygamberi, her İlâhi Elçisinin ruhu bu muhteşem Güne susamıştır. Yeryüzünün farklı bütün hemcinsleri, aynı şekilde bu güne ermek için iç çektiler.”⁴

“Allah’a yemin olsun ! Allah’ın, bütün Habercilerinin ve Peygamberlerinin ve onların dışında O’nun kutsal ve bozulmaz Tapınağında nöbet tutanlar, kutsal kameriye sakinleri ve İzzet Çadırında oturanlar grubunun tamamının kalplerini denediği günler bu günlerdir.”⁵

“O’nun(Musa) Allah’la Sina dağında konuştuğunu duyduğunu, Allah’ın dostu (Muhammed) yukarı çekildiği zaman duyduğunu, Allah’ın Ruhu’nun (İsa) göğe Her şeye Yeter ve zorlukta Yardım eden Onun yanına çıktığı zaman duyduğunu insan kulaklarının duyma mazhariyetine sahip olduğu gün bu gündür.”⁶

“Bu gün o Gündür ki görünmeyen dünyanın ‘ Ne mutlu sana ey arz, çünkü sen Rabbinin ayağının altına iskemle yapıldın ve O’nun güçlü tahtının zemini olarak seçildin.”⁷

“Ey dünya sakinleri, insafı olunuz... ‘Allah ile konuşan’ın (Musa) O’nun huzuruna çıkmak için iç çektiği, ‘Allah’ın sevgilisi’nin (Muhammed) O’nun Cemalinin güzelliğini görmek için yanıp yakılan, Onun sevgisinin kudretiyle göğe çıkan ‘Ruh’ul-Kuds’ ün (İsa), Nokta-ı Ula’nın Onun uğruna can verdiği kişiyi sorgulamak sana yaraşır ve yakışık alır mı ?”⁸

“Tevrat’ta Yahova diye adlandırılan, İncil’de Hakikat Ruhu diye işaret edilen, ve Kur’an’da en büyük Haber diye bilinen O dur*...

“O olmasaydı, hiç bir İlahi Elçi peygamberlik libası ile donanmaz, kutsal yazılardan hiçbiri nazil olmazdı. Tüm yaratılanlar buna tanıkdırlar.”⁹

Hz.Bahaullah Tecelliyat Levhinde buyururlar ki O’nu makamını sırf anmak insanların rahatsız olmasına ve şaşkınlığına sebep olabilir. Eğer Hz.Bab yazılarında tekrar tekrar ilân etmemiş olsaydı. Makamının yüce tabiatını açıklamayacağını bu Levhi alan kimseye ima eder. Tecelliyat’ta Hz.Bahaullah’ın sözleri şöyledir:

“Allah’a yemin olsun ! Şükran ve meserret övgüsü ilâhi Vahyi haber veren O’nun tarafından seslendi, bu Mazlum cahillerin yüreklerine dehşet verebilecek ve onları yok edecek bir kelimeyi asla ağzına almaz. Allah’ın İzhar edeceği Kimsenin izzeti üzerinde oturarak – O’nun Mazharı yüce olsun – Beyan’ın başında şöyle der: ‘Bütün koşullar altında şöyle diyecek olan O’dur: “ Hakikaten, hakikaten Ben Tanrıyım, bütün yaratılanların Rabbi olan Benden başka Tanrı yoktur. Benden başkaları Benim yaratıklarımıdır. Ey Benim yaratıklarım ! Yalnız Bana tapın.”” Aynı şekilde bir başka vesile ile Zuhur edecek kimsenin İsmi yücelterek der: ‘Ona tapacak ilk Ben olurum’ Şimdi ‘Tapan’ ve ‘Tapılan’ın anlamı üzerinde düşünülmelidir, öyle ki belki yer yüzü insanları ilâhi bilgi okyanusundan bir şebnem taneciği kadar alabilsin ve bu Zuhurun büyüklüğünü algılayabilsin. Hakikaten O göründü ve Hakikati anlatsın diye dili çözüldü. Ne mutlu o kimseye ki hakikati görür ve kavrar ve vay olsun O’na karşı gelene ve inat edene.”¹⁰

Tarihte o zaman halkın büyük çoğunluğunun Hz.Bahaullah’ın iddialarını o denli yüce bir pozisyonda kabul

* Bahaullah. (A.T.)

etmeyecekleri açıktır. Yukarıdaki pasajda böyle bir iddianın 'cahillerin yüreklerine dehşet vereceğini' teyit eder. Hatta yüreklerine O'nun sevgisinin değdiği fakat ve kendilerini O'nun Emrinin hakikatlerinde derinleştirme fırsatı bulamayan ve O'nun Zuhurunun anlamını keşfetmeyen kimseler O'nun paha biçilmez Vahyinin şaşkınlık veren yönlerini açıklayan Hz.Bahauallah'ın sözleriyle karşılaştıkları zaman, kendilerinin ciddi bir şekilde imtihan edildiklerini görürler. Kendisi bizzat Allah'ın bir Mazharı olduğu halde, Hz.Bahauallah'a 'ilk tapacak olan' kişinin Kendisi olacağı beyanıyla da eşit bir şekilde onlar imtihan edilirler. 'Tapan'nın – Allah'ın Mazharı, 'İlk Nokta', 'Habercilerin Sultanı' 'Peygamber ve Habercilerin etrafında tavaf ettiği kimse,' olan Hz.Bab'ı düşünmeğe kalkıştığı zaman akıl şaşkınlık içinde kalır. 'Tapılan' Hz.Bahauallah'dır. Yukarıdaki pasajda belirtilmiştir ki Hz.Bab O'nu 'her türlü koşul altında açıklayacak olan Kişi' diye tarif eder., "Hakikaten ve hakikaten Ben Tanrırım, Benden başka tanrı yoktur, bütün yaratılanların Rabbı.. Gerçekten, Benim dışımda her şey Benim yaratıklarımıdır. Ey Benim yaratıklarım ! sadece Bana tapın." 'Hz.Bab'ın yazıları bunun gibi pasajlarla doludur.* Hz.Bahauallah Levihlerinden birinde¹¹ çarpıcı bir ifadede bulunur. Buyururlar ki Emir o kadar büyüktür ki Kalem onun büyüklüğünü yazmak için ne zaman hareket etse titrer ve baygınlık geçirir.

Bu konu – Hz.Bahauallah'ın Vahyinin büyüklüğü – her seferinde bir az değişik açılardan, daha önceki ciltlerde işlenmişti. Bu sefer, hakikat arayıcısını Hz.Bahauallah'ın Vahyinin yüce tabiatını ve onun Sahibinin asil makamını takdir etmekten engelleyen esas engelleri inceleyelim. Bu engellerin iki yanlı anlaşmaya dayandığı görülür. Birisi Hz.Bahauallah'ın Allah ile bir tutuluşudur. Diğeri, Allah'ın bütün Mazharlarının

* Fazla bilgi için cilt 1, bölüm 18 e bakınız.

bir olduğu ve Hz.Bahaullah'ın Allah'ın Yüce Mazharı olduğu ifadesi arasındaki dış görünüşüyle çelişkili inançtır.

Allah'ın Mazharları ile olan ilişkisi

Birinci soru için Hz.Şevki Efendi'nin açıklamasına baş vurmaktan daha iyisini yapamayız. Şöyle yazar:

Hiç bir koşulda yanlış anlaşılması veya tefsir edilmesin. Bu kadar kudretli bir zuhura makes itti haz edilen insan heykeli, eğer Emrin esasatına sadık kalmak istiyor isek, 'Ruhların en iç Ruhundan' ve 'Özün ebedi Özünden' tamamen tefrik edilmiş olarak ebediyen kalmalıdır – o görünmez ancak rasyonel Allah ki O'nun Mazharlarının üluhiyetini yer yüzünde ne kadar övsek de hiç bir şekilde O'nun sonsuz, bilinmez, bozulmaz ve her şeyi kapsayan Hakikati ölümlü bir varlığın sınırlı ve elle tutulur çerçevesi içinde asla tecessüm edemez. Gerçekten, böyle tecessüm edebilecek bir Allah, Hz.Bahaullah'ın öğretileri doğrultusunda derhal Allah olmaktan çıkar. İlâhi tecessümün böyle noksan ve mantıksız teorisi Bahai inançlarının esaslarından kaldırıldığı ve ona uymadığı gibi panteistlik ve antropomorfik Allah kavramlarında da kabul edilemez. Hz.Bahaullah'ın sözleri her ikisini de ve sergiledikleri sakatlığı kuvvetle reddeder. ¹²

Hz.Şevki Efendi'nin 'Ruhların en iç Ruhu' ya da ' Hakikatlerin ebedi Hakikati' diye tarif ettiği ' Allah'ın Hakikati' ile beşere 'Allah açıklaması' nı tefrik etmek elzemdir. Birincisi bilinemez, ikincisi ise insan tarafından anlaşılabilir. Hz.Bahaullah'ın Yazılarında gördüğümüz gibi Allah'ın Mazharlarının Allah'ın Özünü hakkında bilgisi olmadığını görürüz. İnsan kendi cinsini ya da daha aşağı tabakaları anlayabilir fakat daha üstün bir varlığın bilgisini asla. O halde, eğer Allah'ın Mazharları üluhiyetin Hakikatini anlayacak olsalar, o zaman ona eşit olurlardı ve bu küfretmek demektir.

Hz.Bahaullah bir Levhinde o görünmez Hakikat olan Allah'ın Hakikatine O'nun Mazharlarının her hangi bir girişleri

olmadığını açık bir ifadede bulunmuştur. Bunlar O'nun sözleridir:

“Çok eski zamandan beri... O İlâhi Varlık, Yüce Benliğinin tarif olunmaz kudsiyetinde örtülmüş ve sonsuza kadar da Kendi Bilinmez Hakikatinin akıl almaz sırrına sarılı olarak kalacaktır... Her biri bir Musa olan on bin Peygamber Sina dağında araştırmalarında, ‘Siz asla Beni göremezsiniz! ’ yasaklayıcı sesi ile yıldırımla vurulmuşa döndüler; diğer taraftan İsa gibi büyük on binlerce Haberciler, ‘ Benim Hakikatimi siz asla kavrayamazsınız’ yasağı ile dehşete düşmüş bir halde semavi tahtlarının üzerinde dururlar.”¹³

Hz.Bahaullah Kendisi pek çok Levhinde Kendisinin dahi Allah'ın en iç hakikati hakkında bir bilgisi veya kavramı olmadığını teyit etmiştir. Bir vesile ile şöyle teyid ederler:

“Benim gibi ehemmiyetsiz biri için Senin Bilginin kutsal derinliklerine inmeğe teşebbüs etmek ne kadar şaşırtıcı! Senin işlerinin tabiatında mevcut kudretin büyüklüğünü tahayyül etme çabalarım ne kadar nafîle !”¹⁴

Hz.Bahaullah tanınmış dualarından birinde Kendisine, Allah'ın işaretlerinin Güneşi ve O'nun açık işaretlerinin Açıklayıcısı, diye değinir. O aynı zamanda Kendi hikmetinin büyüklüğünü ve bilgisinin ululuğunu da teyit eder. Gene de, böyle yüce bir makamın sahibinin, Allah'ın en iç Hakikatini bilmeğe muktedir olmadığını tasdik eder. Bu sözler Allah ile konuşması olarak duasından bir parçadır :

“Güzelliğine yemin olsun, en muhteşem Tahtında oturan ey Ebediyet Sultanı ! Senin işaretlerinin Güneşi olan ve Senin açık işaretlerinin Açıklayıcısı olan O, O'nun hikmetinin genişliğine ve bilgisinin yüceliğine rağmen Senin en Yüce Kalemine olan ilişkisinde Senin sözlerinin en azını anlamak için Kendi güçsüzlüğünü itiraf etmiş – Senin azametliler azametlisi Zatını ve en yüce Hakikatinin özünü anlaması daha da zor. !”¹⁵

Hz.Bahaullah'ın bu ve bunun gibi Yazılarında şu sonuca varırız ki Üluhiyetin Hakikati olan O'nunla Mazharları dahil

diğerleri arasında direkt bir yol veya ilişki olamaz. Yaratıklarını O'nun en iç Hakikatine götüren bir kapı yoktur. Büyük namaz duasında O'nun insanların dualarının erişmesinin çok üstünde olduğunu okuruz.

“Sana yakın olanların zikrinin, Senin yakınlık göğüne çıkamayacağı veya Sana içtenlikle bağlı olanların gönül kuşlarının, Senin kapının avlusuna ulaşamayacağı kadar yücesin. Senin tüm sıfatlardan mukaddes ve tüm isimlerden münezzehtir olduğuna tanıklık ederim. Yüceler yücesi, Nurlular Nurlusu İlah ancak Sensin.”¹⁶

Bu sözlerden Allah'ın 'sıfatlardan mukaddes' olduğunu görürüz. Hz.Bahauallah pek çok Levhinde ve münacâtlarında Allah'ın Hakikatine hiç bir sıfat eklenemeyeceğini teyit etmiştir. Bu kolayca takdir edilebilir çünkü, O'na yakıştırılabilen her hangi bir sıfat O'nun üzerinde sınırlı bir etki bırakacaktır ve netice olarak Allah olmaktan çıkar. Matematik ve 'sonsuzluk' terimine aşına olan kimseler bilirler ki sayısal olarak ne kadar da büyük olsa, onu tanımlamalarının imkansız olduğunu bilirler. Kendisinden başka hangi bir terimle eşleştirilecek olursa, o zaman derhal 'sonsuz' olmaktan çıkar.

Allah sonsuz bir Varlıktır. 'Her şeyi Bilen' 'Hikmetli' 'Anlaşılmaz' ve diğer sıfatlar Allah'ın en iç Hakikatiyle, Özülle alakâlı olamaz.

Hz.Abdülbaha bir Levihte¹⁷ pek çok insanın boş hayallerin esiri olduğunu ifade eder. Allah'a taptıklarını itiraf ederler, fakat onlara hangi Allah'a taptıkları sorulacak olursa, 'Akla gelen Allah' diye cevap verirler. Hz.Abdülbaha daha sonra bu Levihte, bireyin Allah için düşüncesi her ne ise bunun onun kendi vehminin üretimi olduğunu ve onun Allah olmadığını açıklar. O, İnsan aklının Allah'ı tahayyül etmesinin tek yolunun O'nun Mazharlarına dönmeleri olduğunu vurgular. Hz.Abdülbaha'nın açıklamaları, insanın sınırlı aklıyla sınırsız anlayabilmesinin mümkün olmadığını söylemek suretiyle özetlenebilir.

Hz.Abdülbaha bir başka Levihte¹⁸ bizim bazı sıfatları Allah'a atfetmiş olabildiğimizi ifade eder. Biz böyle yaparız, çünkü, bu gibi sıfatların yokluğunu O'ndan ayırmaktansa, Allah'ın bütün bu yüce sıfatların sahibi olduğunu kanıtlamayı isteriz – bizim kavramımızın ötesinde sıfatlar. Hz.Abdülbaha Dr. Forel'a yazdığı bu meşhur Levihte şöyle ifade ederler:

“O İlähi Hakikate atfettiğimiz irade, bilgi, güç ve diğer kadim atıflar gibi sıfatlar ve mükemmelliklere gelince, bunlar görülen alanda varlıkların var olduğunu yansıtan işaretlerdir, kavranamayan İlähi Hakikatin mutlak mükemmellikleri değildir. Örneğin, yaratılan şeyleri düşünecek olursak biz sonsuz mükemmellikleri müşahede ederiz. Ve yaratılan şeyler son derece muntazamlık ve mükemmellik içinde olduğundan, bu şeylerin varlığının dayandığı Kadim Gücün cahil olamayacağı neticesini çıkarırız; böylece, O'nun Bilici, olduğunu söyleriz. Aciz olmadığına göre, Güçlüler Güçlüsü; fakir olmadığına göre, Her şeyin Maliki ; yok olmadığına göre Ebediyen Var olduğu kesindir. Maksat, o Evrensel Hakikat için saydığımız bu sıfat ve mükemmellikler sadece mükemmel olmayanları inkâr etmeyi göstermek içindir, yoksa insan aklının anlayabileceği mükemmellikleri teyit etmek için değildir. İşte bunun için O'nun sıfatları bilinmez deriz.”¹⁹

Kendi Öz Benliğinin Melekutundaki Allah, her türlü atıfların fevkiinde yüceltilmiş olarak Kendi Vahiy Melekutunda izhar olunmuştur. Bu Alemde ki Allah'ın bütün sıfatları kendini göstermiştir ve bu Melekuttandır ki bütün Mazharlar gönderilmiştir. İnsanlara izhar olan, 'Her şeye Kadir', 'Her şeyi Bilen', 'Azametliler Azametlisi' ve buna benze en yüksek atıflar Allah'a atfeder. Bütün semavi kitaplar ve Bahai Yazılarında dünya dinlerinin kurucuları, Allah'ın Mazharlarının hepsi, Allah'ın Kutsal Ruhunun alıcılarıdır. Ve Ruh'ul-Kuds'un yardımıyla ki her devirde Allah'ın sıfatlarını İnsanoğluna açıklamışlardır.

Tahran'da ki Siyah Çal'a* uzanan zamanlardan beri Hz.Bahaullah Allah'ın 'En Yüce Ruhunun' kati suretle Ona izhar olduğunu iddia etmiştir. Yazılarının incelenmesinden de açıkça görüleceği gibi o Onu asla terk etmedi ve Misyonu boyunca bu 'Yüce Ruh' tarafından desteklendi ve canlandırıldı. Heykel Suresinde† Hz.Bahaullah Allah'ın Mazharlarına nazil olan Kutsal Ruhun, o her neyse, bu 'En Yüce Ruh' vasıtasıyla var olduğunu teyit eder. Bunlar Onun sözleri:

“Benim Heykelimde Yüceler Yücesi, Övülen Allah'ın Heykelinden başkası ve Benim güzelliğimde Allah'ın güzelliğinden başkası, Benim Zatımda, Onun Zatından başkası, Benim hareketimde Onun hareketinden başkası, Benim razılığında Onun razılığında başkası, Benim Kalemimde Onun Kaleminden başkası görülmez. Benim Ruhumda Hakikatten ve Benim Zatımda Allah'tan başkası görülemez. Ruh'ul-Kuds'un kendisi bu En Yüceler Yücesi Ruh tarafından izhar olan tek bir harf aracılığı ile vücut bulmuştur, eğer anlayanlardan olsaydınız.”²⁰

O halde, Yüceler Yücesi Ruh, Kutsal Ruh'un babası ve Allah'ın sıfatlarını insanoğluna Vahiy edendir. Onun vasıtasıyla bütün Vahiylere indirilmiş ve bütün yaratılan şeyler var olmuşlardır. Ezelden beri var olan ve ebediyete kadar da var olacak olan bu 'Yüceler Yücesi Ruh' daha önce hiç bir zaman kendisini direkt olarak insanoğluna açıklamamıştır. Milyonlarca yıldan beri Allah, insanoğlunun ruhen ve aklen bu en büyük Zuhuru alabilecek bir noktaya gelmesi için beklemişti. Hz.Bahaullah Allah'ın insanları yaratmasındaki maksadının gerçekten bu olduğunu beyan etmiştir. Bir Levihte şöyle buyurur:

“Allah'ın Günü diye bilinen – o gün ki Onun bütün Peygamberlerin, Seçkinlerinin ve kutsal Bütün yaratılanların

* Tahrandaki Hz.Bahaullah'ın hapsedildiği zindan

† cilt 3 bölüm 7 ye bakınız

altında yatan maksat bu en yüce, Onun Kitaplarında ve Yazılarında Allah'ın kişilerinin şahit olmayı arzuladıkları - bu en kutsal Gün'ün açıklanmasıdır."²¹

Geçmiş Dinlerde Allah'ın Vahyi Kutsal Ruh aracılığı ile dolaylı olarak yapılmıştı. Ancak, ilk kez olarak bu Zuhurda Allah'ın Yüceler Yücesi Ruhu doğrudan doğruya Kendisini Hz.Bahaullah'a izhar etmiş ve Allah'ın Gününü getirmiştir. Hz.Bahaullah'ın makamı hakkında herhangi bir yanlış anlamayı açıklamaya yardımcı olacak en önemli nokta, Onun insan heykeli ile Onda tecessüm eden 'En Büyük Ruh'u bir birinden ayırmaktır. Hz.Bahaullah'tan bahsettiğimiz zaman, cismani bir varlıktan değil, biz 'Allah'ın İzzeti'nden', 'En Büyük Ruh'tan bahsediyoruz . O konuştuğu zaman o sözler Ondandır. Onlar ağız vasıtasıyla – Hz.Bahaullah'ın Kendisi - insan diliyle konuşan 'En Büyük Ruh'tan huruç eder. Çok zaman Hz.Bahaullah'ın, 'Ben Allah'ım' dediğine rastlarız. Bir çok vesilelerle bütün yaratılan şeylerin Onun kelimelerinden birisi ile halk edildiğini beyan eder veya, geçmiş bütün Habercileri gönderdiğini ilân eder. Aşağıdaki pasaj bunun tipik bir örneğidir.

"O olmasaydı Tanrı Elçileri peygamberlik hilatı giyemez, mukaddes kitaplar gökten inmezdi. Bütün yaratıklar buna şahittir."²²

Bu sözlerin hiç biri Hz.Bahaullah'ın Şahsından gelmez. Onlar bir insan varlığı aracılığı ile konuşan Allah'ın Sesini temsil eder. Hz.Bahaullah Kendisi bu olguyu şu sözlerle ifade eder:

"Ey Tanrım, Beni Sana bağlayan ilişkiyi düşündüğüm zaman, bütün yaratıklara 'gerçekten Ben Tanrıyım' diye haykırmak istiyorum; Kendi benliğimi düşündüğüm zaman, onu çamurdan daha aşağı görüyorum !"²³

Bütün bu açıklamalardan, Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun büyüklüğünün ve Onun faik izzetinin, direkt olarak Ona inen 'En Büyük Ruh'un Onda izhar etmiş olması ile ilgili olduğu sonucuna varılır. Bundan önce Allah, hiçbir zaman, Kendi Yüce

Tezahürünü, veya İsm-i Azamda, (Baha'da) görülen Evrensel Tezahürde 'En Büyük Ruhunun Tezahürünü insanlığa göndermemiştir*.

Emrin Velisi Şevki Efendi sekreteri aracılığı ile şu açıklamayı yapmıştır:

İsmi Azamdan maksat Hz.Bahauallah'ın Allah'ın İsm-i Azamında görünmesidir... Bir başka deyimle, O Allah'ın en Yüce Mazharıdır... Peygamberler arasında bugüne kadar Hz.Bahauallah ile aynı kategoride hiç bir Peygamber yoktur. Çünkü O, Ademle başlayan büyük bir devri doruğuna ulaştırmıştır.²⁴

Gerçi insan Hz.Bahauallah'ta tecelli eden Ruh ile Onun Kendi kişiliği arasındaki farkı görmeli ve Onun Zuhurunun izzetini beşer çerçevesine atfetmemelidir ama, gene de Tecelli eden Şahsının da tamamen unutulmaması gerektiği de açıktır. Tam tersine, böyle yüce bir ruhu taşıyan insan heykeli Allah'ın azameti ve otoritesi ile hareket eder ve faaliyet gösterir. Allah'ın karşı konmaz ve her şeyi kapsayan gücü Onun Varlığının her hücreğine öylesine nüfuz etmiştir ki her hareketinde ilâhi gücün işaretlerini gösterir. Ruhani iç görüş sahipleri, Allah'ın Mazharının her kıpırdamasında kuşkusuz görüntülerini görebilirler. Onun düşünceleri, kelimeleri, hareketleri bir insan ruhu ile değil, İlâhi Ruh ile motive edilmişlerdir.

Bu ve bundan önceki ciltlerde defalarca bahsettiğimiz Hacı Mirza Haydar Ali Hz.Bahauallah ile ilgili gözlemlerini şöyle yazar:

“Onun mübarek şahsı insan şekliyle göründü, fakat Onun her hareketi, davranışları oturuşu ve ayakta duruşu, yemesi ve içmesi, hatta uyuması ve uyanıklığının her biri benim için bir mucize idi. Onun mükemmellikleri, yüce karakteri, güzelliği, azameti, en mükemmel lâkapları ve en saygın sıfatları bana

* ' Evrensel Tezahür' için cilt 1 sayfa 312-314 e bakınız.

Onun eşsiz ve bir teki daha olmadığını açıkladı. O hiç kimsenin Ona ortak koşamayacağı şekilde eşsiz, eşi ve benzeri olmayan, temsilcisi olmayan bir tane ve tektir. İnsan olma açısından O tıpkı diğer insanlar gibiydi. Ancak, dünyanın bütün insanların sevgi, merhamet ve şefkâtinin tümünü toplayacak olsak, Onun duyarlı merhamet ve şefkât okyanusunun yanında bir damla gibi kalır. Hatta, böyle bir karşılaştırma yaptığım için Allah'ın affına sığınıyorum. Aynı şekilde, insanların sahip oldukları bütün ilim, sanat, felsefe, politika, tabiat tarihi, ve ilâhiyat bir araya getirilse, Onun bilgi ve idraki ile karşılaştırıldığı zaman bir atomun güneşle mukayesesi gibi olur. Kralların, hükümdarların, Peygamberler ve Habercilerin azamet ve güçleri Onun Kadiri Mutlaklığı ve Saltanati, azamet ve izzeti, haşmet ve hakimiyeti ile ölçülecek olsa, denizin sularıyla bir nemin dokunuşu kadar önemsiz olacaktır... Ben Onun sıfatlarının her birini gözlemlerken Onun benzerini göstermekte acizimi fark ettim ve dünya insanların Onun mükemmelliğine asla eremeyeceklerini anladım.”²⁵

Yeni Çağın Doğuşu

HZ.Bahaullah'ın makamı hakkında yanlış anlamanın bir başka sebebi, ‘ Yüce Mazhar’ oluşu ile bütün Mazharların eşitliği ve birliği ilkesi arasında dış görünüşteki çelişkidir. Bu noktayı takdir edebilmek için okuyucunun İkan Kitabını okuması önerilir. Burada HZ.Bahaullah, Peygamberler arasındaki farkın Onların Zuhurlarının yoğunluğunda yattığını buyururlar. Bu konuyu da daha önceki bir ciltte ayrıntılı olarak işlemiştik.*

HZ.Bahaullah Tecelliyat Levhinde şöyle der:

“Allah, Kendisinden başka Allah bulunmadığına, görünen o Kişinin Saklı Sır, değerli Sembol, bütün insanlar için En Büyük Kitap ve bütün dünya için inayet Seması

* Cilt 1, S. 61-64 ve 119-120

olduğuna tanıklık eder. O, insanlar arasında en Güçlü İşaret ve yaratılış aleminde en yüce sıfatların Güneşidir. Başlı olmayan bir baştan beri saklı olan ve insanların gözünden perdelenen, Onunla göründü. Eski zamanlarda ve son zamanda, semavi Yazılarda geleceği haber verilen O'dur. Her kim Ona, Onun işaretlerine ve delillerine inanmayı kabul ederse, gerçekten, yerin göğün yaratılmasından ve İsimler Melekutunun izharından önce Azamet Lisanının sözlerini kabul eder. İlim okyanusu insanlar arasında Onunla dalgalandı ve ilâhi hikmet ırmağı Günlerin Rabbi olan Allah'ın emriyle fişkırdı."²⁶

Hız.Bahauallah'ın Zuhuru, beşer ırkını yeni bir kapasite ile donattı ve ona muazzam potensiyaller bahşetti. Hız.Bahauallah yukarıdaki pasajda, 'başlı olmayan bir baştan beri saklı olan ve insanların gözünden perdelenen' Zatin, Onunla göründüğünü teyit eder. Asırlar boyu insanlığın gelişmesine bakacak olursak Allah'ın Mazharlarının her birinin gelişinin bir önceki Dinin son bulduğu *ve karanlığa boğulduğu zamana denk geldiğini görürüz. Fakat, Hız.Bahauallah'ın Zuhuru başkadır. Şöyle ki, geçmişte kapasitesinin eksikliğinden ötürü insanlardan gizli kalmış olan her şey su yüzüne çıktı.

Bu yeni çağın tan yeri Hız.Bab ve Hız.Bahauallah'ın gelişleriyle aynı zamana rastlar. Bu olgu gecenin karanlığını ortadan kaldıran tan vaktinin görünmesine benzer. Gece hiç kimse bir şey göremez ve her şey uykudadır, fakat gün doğduğu zaman gözler görmeğe başlar ve her şey aydınlığa çıkar. Bu yeni devrin tan yeri, on dokuzuncu yüz yılın ortasında Hız.Bab'ın gelişi ile insanların fikirlerinin ve yüreklerinin aydınlanmasına sebep oldu. Eskiden liderlerini körü körüne takip eden insan kitleleri artık kendileri görebiliyor ve bağımsız olarak düşünebiliyorlardı. Gece mevsimi sona ermiş ve sabah ışığı doğmuştu. Bu aydınlanma süreci devam ettikçe, insanlar

* Aşağıda sayfa 152-153 e bakınız.

hayatı ve onunla ilgili her şeyi eleştiren bir gözle gözetimde bulundular. Çeşitli fikirler, değişik düşüncelerin çarpışmasıyla sonuçlandı. Dinlerde yüzlerce mezhepler meydana geldi ve pek çoğu dini tamamen terk etti, agnostik ve ateist safları arttırdı. Bir birine zıt pek çok politik ve sosyal sistemler yaratıldı ve dünyada pek çok çelişkili felsefeler sunuldu ve kuruldu.

Din, politika ve sosyal işler alanındaki bu bölücü gelişmeler beşer ırkını derin ve tehlikeli bir uçuruma çekmek için tehdit ediyor. Diğer taraftan, bu yeni çağda sanat ve bilim alanında öyle bir patlama oldu ki dengeyi sağlayacak ve dünyayı kapsayacak yeni bir medeniyetin gelmesi için ruhani ve cismani güçleri bir araya toplayacak yeni bir çağı getirecektir. Bütün bu yapıcı olduğu kadar yıkıcı sonuçlar veren beşer aktivitelerinin göstergeleri, geçmiş tarih olaylarında eşi görülmemiş olup kaynağını bu yeni çağda Hakikat Güneşinin doğmasına borçludur.

Gerçi beşer dünyası bu günde aydınlanmıştır ancak, insanoğlu genelde bu aydınlanmanın kaynağını bulamamışlardır. Karanlık gece ve tan yerinin görünmesi benzetmesine dönecek olursak, bugün beşerin içinde bulunduğu kötü durum ile şafak söktüğü zaman odalarına kapanmış kimselerin kaderleri arasında şaşkıncu bir benzerlik görürüz. Onlar etrafın aydınlandığını görebilirler fakat kapıların kapalı ve perdelerin çekilmiş olmasından dolayı güneşi görmeyebilirler. İnsanların Hakikat Güneşini görmelerini engelleyen pek çok ve değişik perdeler vardır. Bilgi perdesi, gurur, aşırı derecede kendini beğenmişlik, insanların esiri oldukları çeşitli taassup şekilleri, eski zamandan beri uygulanan gelenekler, Dini telkinler ve daha pek çok perdeler – bütün bu perdeler insanlara bir engel teşkil ederler ve onları bu çağda beşer dünyasında işlevde bulunan devrimci sürecin kaynağı olarak Hz.Bahau'llah'ın Zuhurunu kabul etmekten alıkoyarlar. Ancak bu 'perdeleri' kaldırarak ve gayretle hakikati araştırma yoluyla, kalben insan görür ki, Hz.Bahau'llah'tan başka hiç

kimse Kitab-ı Akdes'de Kendilerinin de teyit ettikleri gibi, bu devrimci süreci getiremez.

“Dünyanın dengesi bu en büyük ve yeni Dünya Düzeni'nin titreştirici etkisiyle bozulmuştur. İnsanlığın düzenli yaşamı, fani gözlerin bir benzerini daha önce hiç görmediği bu eşsiz ve harika Sistem vasıtasıyla tümüyle değişmiştir.”²⁷

Tanma ve Sebat

Hz.Bahaullah Tecelliyat Levhinde, hiç kimsenin Allah'ı Ondan başka birisiyle tanımalarının mümkün olmadığını ifade eder. Onun buna benzer ifadeleri pek çok Levihlerde bulunabilir. O Levihte bunlar Onun sözleridir:

“Hakikat Güneşinden doğan <ilk tecelli> Hakkın tanınmasıdır – yüceler olsun Onun izzetine. Kıdem Sultanının tanınması, İsm-i Azam Sahibini tanımaktan başka bir şekilde olamaz. Şimdi Zuhur Tahtına oturan Tur'un Sözcüsü O'dur. Görünmeyen ve Saklı Sır O'dur. Geçmiş ve gelecek Tanrı Kitapları O'nun övgüsü ile donanmış ve Onun izzetini överler. Dünyadaki ilmin bayrağı O'nunla yükseldi ve ümmetler arasındaki birlik sancığı O'nunla dikildi. İlâhi Huzura müşerref olmak ancak O'nun huzuruna müşerref olmakla gerçekleşir. Ezelden beri saklı ve gizli olan her şey O'nunla açıklandı. İşte O hakikatle zahir oldu ve öyle bir kelime konuştu ki Tanrı'nın isteği olan kimseden başka, gökte ve yerde bulunan her şey şaşırды. Tanrı'ya iman etmek ve O'nu tanımak, ancak O'dan zahir olanları kabul etmek ve Ala Kaleminden Kitab'a nazil olan buyruklarını yerine getirmekle tamamlanır.”²⁸

Yukarda bahsedilen, ‘İsmi Azam sahibi’ ‘Tur’un Sözcüsü’, ‘Gizli Sır’ ve ‘Görünmeyen’ sözcüklerinin hepsi Hz.Bahaullah'a atfedilir. Hz.Bahaullah'ın temel öğretilerinden biri, İnsanın Allah'ı direkt olarak asla tanıyamamasıdır. Allah'ı tanımının tek yolu Onun Mazharlarını tanımakla olur. Hz.Bahaullah bu konuyu İkan Kitabında enine boyuna

açıklamıştır. Ve biz buna daha önceki bir ciltte değinmiştik.* Aynı şekilde, Hz.Bahaullah'ın Kendi huzuruna müşerref olmakla teyit ettiği 'İlâhi Huzura müşerref olmak' da daha önce ele alınmıştı.†

Hız.Bahaullah'ın, ' O'nun söylediği bir Kelimeye yerde ve gökte bulunan her şey şaşırды,' ifadesine dikkat etmek ilginçtir. Bir başka Levihte, O, buna benzer bir ifadede bulunur ve buyururlar ki adı geçen kelimenin 'O' kelimesinin 'Ben' kelimesine çevrilmesidir. Bu ifade de bir önceki ciltte değinilmiş ve açıklanmıştır.‡

Hız.Bahaullah'ın yazılarında büyük önem verdiği bir başka konu da Allah'ın Emrinde sebat etmektir.Bunlar Tecelliyat'a O'nun sözleridir:

“İkinci Tecelli, Allah'ın Emrinde sebat göstermektir-Onun izzetine Yüceler olsun – ve O'nun sevgisinden sapmamaktır. Bu, ancak O'nu iyi tanımakla olur. O'nu iyi tanımak da, ancak <istediğini yapabilir> kelimesini itiraf etmekle mümkündür. Bu ulu kelimeye sarılan ve içinde doğuştan mevcut beyan kevserinden kana kana içen bir kimse öyle bir sebat ile dolar ki dünyadaki bütün kitaplar onu Ana Kitaptan alıkoyamaz. Bu üstün makam, bu üstün derece ve bu nihai maksat ne kadar azametlidir !”29

Başlangıçtan beri Allah'ın Emri yavaş yavaş büyümektedir. Emir devamlı karşı gelmeler ve üzücü işkencelere maruz kalmış ve kalmaktadır. Emir tarihi boyunca, pek çok acı ayaklanmalarla karşı karşı gelmesine rağmen başarıyla kurtulmuş ve hatta filizlenmiş olması, kısmen Yüce Allah'ın koruması ve kısmen de Ona inanan kimselerin gösterdikleri sebatan dolayıdır. Binlerce şehitlerinin, azizlerinin ve alimlerinin, mübelliğ ve yöneticileri tarafından

* Cilt 1, .181-185

† Cilt 1, s. 189-190, 303 devamı

‡ Cilt 1, s. 43

sergilenen özverili kahraman ruh, geçmişte eşi görülmemiş iman ve eminliğin sarsılmaz bir göstergesidir. Acımasız saldırı ve eziyetler karşısında eğer Hz.Bab ve Hz.Bahauallah'ın ashabının sadakâtleri olmasaydı, Bahai camiası böyle kısa bir zamanda muazzam zaferler kazanamazdı.

Bir inanırın sebatı, o kişinin Hz.Bahauallah'ın makamını tanımış olması derecesine dayanır. Gerçekten iman ve eminlik zirvesine erenler, Hz.Bahauallah'ın Ahmed Levhinde koymuş olduğu sadakât koşullarını yerine getirmek için Allah'ın Emrinde o derece sebat etmişlerdir:*

“Sevgimde öyle sağlam dur ki başına düşman kılıçları inse veya bütün yer gök aleyhine yürüse, yüreğin zerre kadar titremesin .”

Aynı Levhte Hz.Bahauallah'ın şu vaadde bulunması enteresandır:

“Allah'a yemin olsun! Keder içinde olan her kim bu Levhi candan okursa, Allah onun kederini giderir,sorunlarını çözer, üzüntüsünü kaldırır.”

Çok zaman insanlar bu Levhi tam bir samimiyet ile okuyacaklarını düşünürler. Mutlak bir samimiyetle okumanın ancak , okuyucunun ‘başına düşman kılıçları inse yüreğinin zerre kadar titremediği’ bir iman ve güven seviyesine eriştiği zaman meydana geldiği söylenebilir. Hz.Bahauallah bir Levhinde³⁰ buyururlar ki kişi bu en Büyük Zuhurdan başka dine dönme ihtiyacında olmadığına yüreğinde kesinlikle emin olduğu zaman, Emirde sebat gösterir.

Hz.Bahauallah'ın öğretilerinden birisi, kayıtsız şartsız hakikati araştırmaktır. Bazı kimseler bu önemli öğretiyi yanlış anlarlar. Hz.Bahauallah'ın Zuhurunun Hakikatini bulduktan ve Onu Allah'ın Mazharı olarak tanıdıktan sonra bile, belki hakikati bir başka yerde bulur diye araştırmasına devam etmelidir diye anlarlar. Ancak böyle bir fikir taşımak, her

* Daha fazla bilgi için cilt 2 bölüm 5 e bakınız.

şeyden evvel hakikati keşfetmemiş ve imanda güvenilirlik mertebesine erişmemiş olmanın açık bir göstergesidir. Diğer taraftan hakikati bulduktan sonra, insan yolculuğunun sonuna asla erişmemiştir; çünkü yaşadığı sürece, bulunduğu hakikatin daha iyi ve derin bir kapsamı vardır.

Yedi Vadi'de Hz.Bahaullah, yolcunun bir merhaleden bir merhaleye nasıl yolculuk ettiğini anlatır. Araştırma Vadisi ile başlar. Burada kişi Hakikati bulmak için araştırır. Araştırmasının hedefini bulunca bir başka Vadiye geçer, Sevgi Vadisi, Bilgi Vadisi ve diğerleri. Ebediyen Araştırma Vadisinde kalmak Hakikati bulmakta başarısızlığın bir işaretidir. Allah'ın Mazharını tanımayı, Onun Ahdinde sabit kalmak izlemelidir. Bu da, Emrin Merkezine itaat* ve Onun yasalarını ve öğretilerini yerine getirmek demektir.

İnsan tabiatını inceleyecek olursak insanda her zaman bir birine zıt olarak çalışan iki kuvvet olduğunu görürüz. Birisi, hayvan alemine sürüklemeye meyilli hayvani tabiatının gücüdür. Diğer Allah'a yakınlığın yüce yüksekliklerine çıkaran ruhani tabiatının gücüdür. İnsan varlığı bir birine zıt iki gücün etkisi altında bulunan bir uçağa benzetilebilir. Birincisi, uçağı yere doğru çeken yer çekimi kuvvetidir; ikincisi, uçağı yukarı doğru çeken motor gücüdür. Tabiat itibarıyla birincisi her zaman mevcuttur ve hiç çaba harcamadan uçağı aşağı doğru çeker, ikincisi ise, motor çalıştırıldığı zaman uygulanır. Motor çalıştığı sürece uçak uçabilir. Motor durduğu anda, yer çekimi kuvveti derhal uçağı aşağı doğru çekmeğe başlayacaktır.

Uçakla bir insanın hareketi arasında çarpıcı bir benzerlik vardır. Hayvan tabiatı yer çekimine benzer. O her zaman vardır ve kolayca ve hızla bireyin makamını hayvaninkine ve daha da aşağıya çeker. Ruhani tabiatın etkilemesine izin verildiği zaman, hayvani meyilleri kontrol altına alabilir ve tıpkı uçak motorunun uçağı kaldırmak için kuvvet sağladığı gibi, insanı

* İtaat ile ilgili bilgi için cilt 3 e bakınız.

yükseklere kaldırır. Bu yukarı kalkma ve ruhani büyüme kişi Allah'ın Mazharını tanıdığı, iman ve güven elde ettiği zaman meydana gelir.

Gerçi, Hz.Bahaullah'a iman etmek ruhen insanın ruhunu yükselmesine sebep olur, ancak, insanın yaşamında karşılaşacağı bir çok imtihanları ve testleri geçmesi için yeterli olmayacaktır. Hz.Bahaullah'ı tanıdıktan ve Onun Emrini kabul ettikten, sonra alınması gereken bir başka adım daha vardır. Bu noktayı açıklamak için uçak benzetmesini yeniden ele alalım, çünkü bu konuyu bir az daha aydınlığa çıkarabilir. Güçlü bir motor uçağın selamete hedefine ineceğini garanti altına almaz. Pilotu uçuşu boyunca yönlendiren uçuş aletlerinin merkezi bir noktadan devamlı sinyaller almasıdır. Uçağın güvenliği ve hedefine iniş yapabilmesi, pilotun kontrol merkezinden aldığı sinyallere kayıtsız uymasına bağlıdır.

Aynı durum Hz.Bahaullah'a inanan birisi için geçerlidir. Onu Allah'ın Mazharı olarak tanımak yeterli değildir. Buna ek olarak gereken şey Misak'a sadakâttir. Özet olarak bu Emrin Merkezine dönmek ve onun rehberliğine itaat etmektir. Hz.Bahaullah'ın gününde inanırların yüzlerini döndükleri Kimse, Misak'ın Merkezi, Hz.Bahaullah'ın Kendisi idi. O'dan sonra, O'nun Misak'ının Merkezi olarak inanırlar Hz.Abdülbaha'ya, ve daha sonra, Emrin Velisi Şevki Efendi'ye döndüler ve şimdi de Yüce Adalet Evine. Yanılmaz rehber kaynağı olarak ona döndüğü zaman inanır yaşamındaki pek çok tuzaklardan korunabilir ve benzetmedeki uçuş talimatlarını yerine getiren pilot gibi ötelerdeki dünyalarda ruhani mekanına varır.

Hz.Bahaullah Tecelliyat Levhinde herkesin güzel sanatlar ve fen ile uğraşmalarını emreder, fakat sözle başlayıp sözle bitenleri tasvip etmez. Bu konu Hz.Bahaullah tarafından tekrar tekrar vurgulanmıştır ve daha sonra ele alınacaktır.*

* Aşağıda S. 159, 232 ye bakınız.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

VAHYİNİN PARILTILARI - İŞRAKAT LEVHİ-

Celil-i Hoi

İşrakat Levhi* Azerbaycan eyaletinde oturan tanınmış bir inanır olan Celil-i Hoi ye hitap edilmiştir. Onun özellikle yüce yanılmazlık sorusu üzerine bu Levih nazil olmuştu. Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref olmanın değerli imtiyazına sahip olmuş ve Onun bir çok inayetlerine mazhar olmuştu.

Fakat Celil kendisine yağdırılan bütün takdislerden mahrum kaldı ve ruhen yok oldu. Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra, Ahdi bozdu ve Hz.Bahauallah'ın Ahdini bozanların en büyüğü olan Muhammed Ali† ile el ele verdi. Onu İran'ın önde gelen Nakıslarından ve ülkede toplumun münakaşa götürmez lideri olma ihtirasında olan Cemal-i Burujirdi etkilemişti. Onun kötü kariyeri, hızlı düşüşü ve netice olarak sönüşü hakkında kısa bir bilgi vermiştik‡. Hz.Bahauallah'ın suudundan dört yıl kadar sonra, Cemal Azerbaycan'a gitti, Celil'i temsilci seçti, ahbaplarla görüşmesini ve onların arasında nakıslık tohumlarını ekmesi için teşvik etti. Muhammed Ali, Azerbaycan'a Ahdin Merkezi aleyhinde bir dizi mektup gönderdiği zaman, Celil daha da cesaretlendirildi. Bu arada, Hz.Abdülbaha Emrin

* Hz.Bahauallah'ın Levihleri İstanbul 1994 s.1.

† Onun hakkında daha fazla bilgi için Bahailiğin Birinci Yüz Yılı ve Bahauallah'ın Zuhuru cilt 1,2, ve 3 e bakınız.

‡ Daha fazla bilgi için Cilt 2 ye bakınız

Ellerinden biri olan İbn-i Abhar'ı ahbabların Emirde sabit kalmaları için bölgeye gönderdi. Celil yıkıcı faaliyetlerini yürütmeyi başaramadı; Azerbaycan'daki inanırlar dimdik ayakta durdular, Hz.Abdülbaha'nın etrafında toplandılar ve Emri sadakâtsizlerin şiddetli saldırılarından kahramanca savundular.

Hicri 1315 (Miladi 1897-8) tarihinde Hz.Abdülbaha Celil'e, '*Levh-i Hezar Beyti* ' (Bin Beytlik Levih) diye bilinen uzun bir Levih yazdı. Bu meşhur Levihte ona şefkât yağdırır, Emirde imana davet eder, ayrıntılı olarak Hz.Bahaullah'ın Ahdini izah eder, iddiasını destekleyen ikna edici deliller ortaya koyar ve bir bütün olarak Ahit konusu hakkında en aydınlatıcı iç görüş sağlar. Biz bu Levih ten daha önce bahsetmiş bulunmaktayız ve burada bahsedilen önemli bir konuyu daha önceki ciltte anlatmıştık.* İnanırlar toplumunu yutma tehdidi gösteren, nakıslar tarafından yakılan bir ateşin üzerine ateşle gitmek istemeyen Hz.Abdülbaha, Arz-ı Akdes'te çalkantılı ve tehlikeli bir zamanda yazılan bu levhi, içeriğini yüksek sesle okuması fakat bunun bir kopyasını ona vermemesi talimatıyla güvenilir kulu Zerghanlı Mirza Muhammet ile Azerbaycan'ın başkenti Tebriz'e gönderdi. Celil bu son derece aydınlatıcı Levhi başından sonuna kadar dinledi fakat, heyhat, liderlik arzusu onun gözlerini kör, kulaklarını sağır etmişti. Daha sonra o, çabalarının boş olduğunu anladı ve bedbahtlık içinde öldü.

Hz.Bahaullah tarafından onun adına nazil olan İşrakat Levhi, Onun Vahiyyelerinin en seçkin meyvelerinden bazılarını içerir. Hz.Bahaullah Levhin sonuna doğru her biri bir işrakat (parıltı) olarak dokuz başlık altında bazı temel öğretilerini ve ilkelerini özetler. Bu Levhin ilk bir kaç paragrafı sır lisanı ile yazılmıştır. Bunun çözümü kısmen İslam teolojisi ve onun terminolojisine ve Arapça lisanına bağlı, kısmen de bireyin Hz.Bahaullah'ın kelimelerinin iç anlamına olan iç görüşüne

* Cilt 1 s.128n.

bağlıdır. Bu sebeplerden dolayı ve Kutsal Yazıların salahiyetsiz tefsirine girmemek için bunları tartışmaktan imtina ederiz. Ancak, Hz.Bahaullah'ın beyanlarının bazılarının anlamını okuyucunun anlamasına yardımcı olabilecek Hz.Abdülbaha'nın Farsça¹ olarak bir Levhi vardır.

Bahaullah'ın Beyan ehline hitabı

Hz.Bahaullah İşrakat Levhinde Hz.Bab'a 'Nokta', 'İsmimin Habercisi' ve 'Büyük Zuhurumun Müjdecisi' diye değinir. Allah, halk arasında 'samimi olan kimseler için nur okyanusu' ve 'inatçılar için ateş parçası' olmasını Hz.Bab'a emir buyurmuştur

Allah'ın Mazharlarının her birinin gelişi aynı durumu getirir. Onun gelişi, inananlar ve inanmayanlar diye ayrılmaya neden olur. Bu okulda yapılan imtihana benzer. Öğrenciler imtihan salonuna girdikleri zaman hepsi aynı statüdedirler, fakat dışarı çıktıkları zaman, ayırım zaten başlamış olur çünkü bazıları imtihanı geçmişler, diğerleri ise kalmışlardır. Buna benzer olarak Allah'ın Elçilerinin gelişi, evrensel testin müjdecisidir. O gelmeden önce bütün beşer aynı platform üstündedir, fakat Allah'ın Mazharı kendisini açıklar açıklamaz, Onun Emrini kabul etmekle bazıları o platformdan daha üst seviyeye yükselirler, diğerleri ise geride kalırlar.

Hz.Bab geldiği zaman O 'Allah'ın İzhar edeceği Kimsenin', Bahaullah'ın geleceği müjdesini verdi. Ashabını Onun gelişine hazırladı ve onlardan Allah'ın Yüce Mazharını tanımaya laik yeni yaratıklar yaptı. Fakat Hz.Bahaullah genel olarak Kendisini beşere ve özellikle Hz.Bab'ın ashabına açıkladığı zaman sahne bir başka evrensel iman testine hazırlandı. Hz.Bahaullah'ın makamının açıklanmasıyla, Babi toplumu bölündü; Hz.Bab'ın ashabının çoğunluğu Emri kabul ettiler, küçük sayıda ki diğerleri Onun Emrinden mahrum kaldılar. Hz.Bahaullah'ın Zuhuru bazıları için bir mutluluk sebebi oldu, fakat diğerleri için uzaklık ve keder getirdi. Hz.Bahaullah İşrakat Levhinde bunu şöyle diyerek teyit eder :

“ Tanrı bu günü iyilere nimet, kötülere ceza; inananlara rahmet, inanmayanlara ve arka çevirenlere kahr kalmıştır. O, O'nun katından mutlak bir otorite ile görünmüş, yerinde ve göğünde hiç bir şeyin denk gelemeyeceği şeyi indirmiştir.”²

Hz.Bahauallah bu Levihte Beyan ehlini, yani Hz.Bab'ın ashabını, Kendisinin Azametli Zuhurunu tanımaktan men eden dik başlılıklarından ve kör oluşlarından ötürü paylar. Onlara vehimlerinden vaz geçmeleri ve pak kalblerle Kendisine dönmelerini öğütler Bunlar Onun sözlerinden bazılarıdır:

Allah'tan korkunuz. Zanları Zancılara, kuruntuları kuruntuculara, şekleri şekçilere bırakınız; bırakınız da nurlu bir yüz ve temiz bir yürekle dinlerin Maliki Tanrının doğdurduğu yakın güneşinin görüldüğü ufka koşunuz.³

Bu nasihâtler sırasında Hz.Bahauallah Kendisine yapılan eziyetlerden bahseder, iki kere ‘Ta (Tahran) şehrinde’ ve bir kere ‘Mim şehrinde’ (Mazenderan)*. Hz.Bahauallah'ın düşmanları tarafından ilk kez tutuklanması Tahran'da oldu. Bu yaklaşık Hz.Bab'ın Emrini açıklamasından dört yıl sonraydı. İkinci mahpusiyeti bir kaç ay sonra Mazenderan eyaletinde Amul'da Kendisi falakaya yatırıldığı zamandı. Hepsinden daha şiddetlisi olan üçüncü mahpusiyeti 1852 yılının Ağustos ayında Tahran'da Siyah Çal †hapishanesinde idi.

‘Yanılmazlık’ kelimesinin anlamı

Adına İsrakat Levhi nazil olan Celil, Hz.Bahauallah'tan ‘En Yüce Yanılmazlığın’ anlamını açıklamasını istemişti. Ona cevap olarak Hz.Bahauallah şu düşündürücü sözleri söyler:

“ Benden Mutlak Yanılmazlık denen Tanrı ayetini sormuş; üzerindeki örtüyü senin için kaldırmamı istemiş; sırrını, mahiyetini, keyfiyetini, makam ve mertebesini, yücelik

* Ayrıntılar için Nebil Tarihine bakınız.

† Cilt 1 s.6-8 e bakınız.

ve yüksekliğini sana açıklamamı dilemiştin. Tanrıya yemin olsun, ilim ve yakın denizinin sedeflerinde saklı bürhan incilerini dışarı dökerek ve irfan cennetindeki beyan köşkerinde mestur mana güzellerini açığa çıkaracak olur isek, muhakkak ki ulema her taraftan kıyameti koparır, Tanrı hizbini ilkte ve sonda Allah'a küfreylemiş olan kurtların paralayıcı dişleri arasında görürsün... Meleket illerimdeki kuşların ve hikmet bahçelerimdeki kumruların, ancak mülk ve ceberut sultanı Tanrıya malum nice bir ötüşleri ve ırlayışları var; iğne ucu kadar açıklanacak olsa, muhakkak ki zalimler geçmişlerin demediğini der ve asırlar boyunca işlenmeyişi işlerler.”⁴

Bu Levihte Hz.Bahaullah yanılmazlığın bazı yönlerini tarif eder ve ‘bağışta bulunma’ ile ‘En büyük Yanılmazlık’ arasında ayırım yapar. Birincisi yetkisini ikinciden alır. Biz bu konuyu daha önceki bir ciltte işledik* ve orada belirttik ki Hz.Bahaullah En Büyük Yanılmazlığa sahiptir ve O Hz.Abdülbaha’ya, Şevki Efendi’ye ve Yüce Adalet Evine yanılmazlığı ihsan etti. Bunlar Hz.Bahaullah’ın İşrakat Levhindeki sözleridir:

“Bil ki ‘ismetin’ (yanılmazlık) çeşitli anlamları ve dereceleri vardır. Bir anlamda Allah’ın hatadan münezzehtir kıldığı O Kişi için variddir. Aynı şekilde Tanrının suç ve günahattan, irazdan, küfür ve şirkten ve buna benzer şeylerden koruduğu kimselerin her biri hakkında da bu sıfat doğru gelir. Ancak, mutlak ismet, makamı emir ve nehiylerden, hata ve isyanlardan münezzehtir olan kimseye mahsustur. Gerçekten O, karanlığın takip etmediği Işık ve hatanın arız olmadığı bir Hakikattir. Suya şarap, göğe yer, ışığa ateş dese doğrudur, onda hiç şek ve şüphe yoktur ve her hangi bir kimsenin itiraz etmeğe veya niçin ve nasıl demeğe hakkı yoktur.”⁵

* Cilt 3, S.359-366 ya bakınız.

Hz.Bahaullah pek çok Levhinde bu Levihtekilere benzer ifadelerde bulunmuştur. Buyururlar ki eğer Kelamının iç anlamını, veya Kendisinin yüce makamını veya Zuhurunun azametini açıklayacak olsa, o zaman gerçek anlayıştan yoksun kimseler öyle büyük bir şoka girerler ve Onun Emrine ve sevdiklerine karşı şiddetle karşı koyacak kadar büyük bir öfkeyle dolarlardı. İslamın din liderleri ve gerçek bilgiyle donanmamış Hz.Bab'ın ashabından bazıları Hz.Bahaullah'ın Emrin azameti ile ilgili bazı sözlerini Onu yanlış tanıtmak için kullandılar. Daha sonra, Doğudan ve Batıdan kimseler birleşerek Emre karşı gelmek için Onun Yazılarını çarpıttılar. Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun yüce tabiatını öven sayısız pasajlar vardır.* Onun iddialarının büyüklüğü inanırları şaşkına çevirir ve düşmanlarını kızdırır. O halde, Hz.Bahaullah'ın ruhani algılaması fakir olan bir toplumda Allah'ın gücünün ve izzetinin yüce tabiatını açıklaması için Kaleminin yazmasına izin vermemesinin gerekliliğine şaşmamak lazım. Hakikaten, insanların laik olmayışlarıdır ki Hz.Bahaullah'ın Kendi el yazısı ile yazdığı bir çok Levihlerini yok etmesi için katiplerine emretmeye itmiş ve onları Irak'ta sürgünlüğü sırasında nehre atmasına sevk etmiştir.

Büyük Bahai alimi, Mirza Ebul Fazıl,[†] Kahire'de otururken, vuku bulan, yukarıdaki konuya ışık tutan enteresan bir olayı anlatmıştır. Mirza Ebul Fazıl, Kahire'de ilim ve çeşitli bilgi çevrelerinde din tarihi ve öğretileri konusunda en üstün otorite sahibi olarak bilinirdi. Meşhur El Ashar Üniversitesi'nden pek çok profesörler ve öğrencilerin dışında, ilâhiyatçılar ve kültür sahibi kimseler onun huzurunda toplanırlar ve onun geniş bilgi ve ruhani konulardaki derinliklerinden faydalanmak için onun dizinin dibinde otururlardı. Kendisinin anlattığı hikâyeye şöyledir:

* Bu konunun tam bilgisi için yukarda S. 124-137 e bakınız.

† Hayat hakkında kısa bilgi için bkz. Cilt. 3

Protestan Evenjelik Cemiyeti Makale-Fi-El-İslam (İslamiyet hakkında bilimsel İncelemeler) kitabını yayınladığı zaman, Şeyh Bedreddin El Gazi ... gibi o bölgenin bazı din liderleri ve İslam hukuku ve ilâhiyatçılarından diğerleri, Allah'ın insanlara göndermiş olduğu geçmiş kutsal kitapların ışığı altında, halk arasında zayıf insanların bu yanlışlıklardan dolayı yanlış yola yönlendirilmemeleri ve kafalarına şüphe tohumlarının ekilmemesi için, bu hakikat üzerindeki yanlış kanıları ve iftiraları ortaya çıkarması için yukarıdaki adı geçen kitaba yeterli ve tatmin edici bir cevap yazmasını bu kula önerdiler.

*Bu isteğe cevap olarak şöyle dedim: ' Lütfen beni mazur görün; çünkü bu yolda aşılması çok güç olan zorluklar vardır. Yıllar boyu, aslında asırlarca, İslam halkının kulakları 'yaldızlı sözler' * duymaya alışmış ve beyinleri harfi harfine yüzeysel tefsirlerle beslenmiştir. Bir anlamda Allah Onu hatadan münezzeh kılmıştır sözüne uygulanır. Şimdi, eğer Kur'ana ait bütün imalarının gerçek anlamının üzerinden perde kaldırılacak olursa ve böylece, insanlar arasında şüphe yaratan kişilerin itirazları temizlenecek olursa (bu kitaptaki itirazlar gibi), o zaman, ismen Müslüman olan bu aynı kişiler düşmanca ayağa kalkacaklar ve şiddetli saldırıda bulunacaklardır. Bu insanlar tarafından ortaya atılan bu itiraz ve şüphelerin Kur'andan kaldırılmamasıyla onlar hoşnut olacaklardır, ancak ebediyete kadar mahrum kalacaklardır. Kalem-i Ala'nın (Bahau'llah'ın) tecelli etmesiyle... bütün itirazların cevaplandırılabilmesi ve gerçekten bütün eleştirilerin ve itirazların kalın perdelerinin kaldırılması ve yok edilmesi için, gerçek anlamın, ilâhi kelamının 'hurilerinin' 'kapandıkları çadırlardan' † dışarı çıkmalarına izin vermektense, İslam*

* Kur'a'nın 6:112 ye değinmektedir. (A.T.)

† Kur'an 55:72 ye değinmektedir. A.T.)

halkının sancağının sapsmşların ayakları altında çiğnendiğini görmeği yeğlerler. ⁶

Mirza Ebul Fazıl tarafından ileri sürülen bu iddia diğer dinler için de geçerlidir. Örneğin, bugün uygulanan Hıristiyanlık, Hz. İsa'nın saf öğretilerinden o kadar uzaklaştırılmıştır ki onun kurucusu bugün şahsen geri gelecek olsa, insan yapısı dogmalar ve törenlerle dolu ve pek çok bölünmüş kiliseleriyle dini tanınması mümkün olamaz. Hz.Bahauallah ve Abdülbaha Yazılarında Hz.İsa'nın realitesini, Onun Mesajının hakikatini ve İncil'de yazılı sözlerin gerçek anlamını açıklamışlardır. Fakat, Hz.Bahauallah'ın İkan Kitabında anlattığı veya Mufavazat-ı Abdülbaha kitabında Hz.Abdülbaha'nın bazı Hıristiyanlık ile ilgili açıklamalarla Hıristiyanlığın manzarasını takdim etmesine, elbette bugün pek çok Hıristiyan tarafından tepki gösterilecektir. Aslında, Hıristiyan Dinini Hıristiyanlığı uygulayan bir Hıristiyan'a anlatmak, farklı bir geçmişe sahip tarafsız bir kimseye anlatmaktan çok daha zordur. Dinlerin ashaplarının kendilerini içine koydukları durum gerçekten çok hazin bir durumdur. Onlar, Allah'ın Mazharlarının kendileri için koydukları gerçek yoldan sapsmşlar ve neticede Hz.Bahauallah'ın Zuhurunun hakikatini tanıyamamışlardır. Yüce Kalem İşrakat'ta bu insanlar ile ilgili şu umutsuz sözleri yazar:

“ Onlar, gerçekten, Tanrı fazıl ve bürhanını inkâr etmişler,ve Allah'ın höccet ve ayetlerini reddetmişlerdir. Onlar saptılar ve halkı saptırdılar, fakat, farkında değiller. Onlar kuruntulara tapıyorlar ve lakin, haberleri yok. Onlar Tanrıyı bırakarak bir takım zanlara sarılmışlar ama bunu idrak etmiyorlar. Ulu denizi bir yana atarak ufak su birikintilerine koşuyorlar, fakat ne yaptıklarını bilmiyorlar. Onlar, Müheymin ve Kayyum Allah'a arka çevirerek kendi havalalarına uyuyorlar.”⁷

Vaadler Yerine Geldi

Daha önce nazil olan bir Levihten alıntılıyarak*, Hz.Bahaullah İşrakat Levhinde Allah'ın Gününün gelmesi ile ilgili bazı İslam kehanetlerini zikreder. Hakikatın sesi ile gerçek anlayıştan mahrum ve Onun Emrini inkâr edenlerin sesi arasında bir dialog kurar. Bu Levihte buna benzer pek çok pasajlar vardır:

“ Kimisi diyor: ‘Ayetler indi mi?’ Söyle ona: göklerin Rabbına yemin olsun ki evet.... Ve diyorlar: ‘Kıyamet koptu mu? ‘ Rablar Rabbına yemin olsun ki evet! ‘Yeniden dirilme geldi mi?’ Evet, ve hatta Kayyum ayetlerinin meleketu ile kıyam eyledi. Soruyorlar: ‘İnsanlar hep yere serilmiş görünüyorlar mı?’ En yüce ve en nurlu Rabbıma yemin olsun, evet. ‘ Kökler diplerinden sökülüp atıldı mı?’ diyorlar. Evet, sıfatların malikine yemin olsun, dağlar bile delindi. Birisi: ‘Nerede cennet ve cehennem?’ diye soruyor. Söyle ona: Ey şüpheci müşrik! Birincisi Benim mülakatım, ikincisi ise senin nefsendir. Bir başkası: ‘ Hani ya terazi?’ diyor. Söyle ona: Rahman olan Rabbıma yemin olsun, işte; fakat onu ancak görücü gözü olanlar görür. ‘Yıldızlar yere düştü mü?’ diyorlar. Söyle onlara: Evet, Kayyum, Sır Diyarında iken; ibret alınız, ey nazar sahipleri!”⁸

Yıldızların dökülmesi Hz.İsa'nın geri gelmesi ile ilgili İncil'in meşhur kehanetine bir atıftır. ‘Sır Diyarı’ Hz.Bahaullah'ın Edirne'ye verdiği isimdir. Dökülen yıldızların anlamını biz daha önceki ciltte Anlatmıştık.[†]

Rabbın gelişi ile ilgili bu Levihte alıntılanan kehanetlerin iç anlamını anlamak için İkan Kitabının incelenmesi gerekir.

* Hz.Bahaullah'ın kendi yazılarından alıntı yapma tarzı için aşağıda 366-8 sayfalara bakınız. Bunu takip eden pasaj Hacı Muhammed İbrahim için zahir olan Mübelliğ Levhi orjinalinden alınmış bir bölümdür. Bu alıntı daha uzun olarak Kurdunoğlu Levhi'nde tekrar edilmiştir.

† Cilt 2, S.287-89 ve Ek 1

Geçmiş dinlerin kutsal kitaplarında gizli sırların ve oradaki kehanetlerin anlamlarının açıklandığı kitap bu kitaptır. İkan Kitabı nazil olmadan önce, bu kelimelerin maksatları ve anlamları gizlenmişti. Hz.Bahau'llah'ın gelişi ile Danyal'in 'sonun zamanına' kehaneti tamamlanmıştı :

“Ve işittim, fakat anlamadım: O zaman dedim, Rabbim, bu şeylerin sonu ne zaman olacak? Ve bana dedi: Sen yoluna git, ey Danyal: çünkü sözler sonun zamanına kadar sona erdi ve mühürlendi.”⁹

İkan Kitabı geçmiş kutsal Kitapların mührünü açtı. Sabah güneşinin gözleri aydınlattığı gibi o kalpleri aydınlattı ve fikirlere bilgi ve anlayış verdi. O zamandan beri, pek çok Bahai alimleri ve mübelliğleri geçmiş peygamberlerin kehanetlerinin tefsiri üzerine ciltler dolusu eserler yazmışlardır.

Din, Parlak Işık

İşrakat Levhinde İşrak diye bilinen dokuz başlık altında 'özellikle dünya hükümdarları ve bakanları için nazil olan' bazı öğretilerini açıklar; 'güvenlik ve korumaya, sükunet ve barışa' vesile olan öğretilerdir. Birinci işrakta en büyük önemi dine bağlar ve onu 'parlayan bir ışık' ve 'dünya halkının korunması ve iyiliği için zapt edilmez bir kale'olarak tarif eder. Ayrıca, 'din lambası karartılacak olursa, kaos ve kargaşa başlayacak ve adalet ve insaf, sükunet ve barış ışığı artık parlamayacak' diye kehanette bulunur. Bu zaten olmaktadır.

Bütün dinlere şamil temel bir ilke, din ile ve onun hemen arkasından gelen şey arasında özel bir ilişki olduğudur. Allah'ın yeni bir Mazharı geldiği zaman, bir önceki dinde iman ruhu söner ve aynı zamanda yenisine üflenir. Örneğin, Hz.İsa'nın gelişi ile Musevi dini hayatiyetini ve canlılığını kaybetti; bunlar yavaş yavaş Hıristiyan Dinine geçti. Kur'anda buyrulur :

Her ümmetin bir eceli vardır. Zamanı gelince ne bir saat geri ve ne bir saat ileri alınır.”¹⁰

Bu şu anlama gelir, her Dinin bir başlangıcı ve bir sonu vardır. Bahai Dini, Hz.Bab'ın gelişi ile başladı ve dünyanın

belli başlı dinleri ruhani güçlerinden çok şey kaybettiler. İnsanların yüreklerine yapmış oldukları etki her geçen gün daha da azalmıştır. Bu sürece katkıda bulunan faktör, din liderlerinin her dinde mahfuz temel gerçeklere nüfuz etmekteki yetersizlikleri olmuştur. Dinlerinin hakikatini anlayacakları yerde, ve Dinlerinin hakikatlerini tabileriyle anlatacakları yerde, gerçek dinin ışığını karartan cehaletleriyle, pek çok dogmalar ve insan yapısı tefsirlerler getirdiler. Bunun bir neticesi olarak pek çok akıllı ve dürüst insan tamamen dinden vazgeçtiler, agnostik ve ateist safların sayısını arttırdılar. Bazı din liderlerinin Hz.İsa'nın vücudunun göğe çıktığı, ya da bir gün yıldızlar arzın üstüne dökülecek iddialarını, akli başında bir kimsenin reddetmesini, hiç kimse suçlayamaz!

Ancak Hz.Bahaullah'ın gelişi ile ve Onun Yazılılarıyla ki geçmiş dinlerin Kutsal Kitaplarındaki anlaşılması güç bütün pasajların gerçek anlamları o kadar açık bir şekilde anlatıldı ki mantık ve akla uymayan tek bir şey kalmamıştır. Aslında, din gerçekleri ve ilim teorisinin bir ahenk içinde olması Hz.Bahaullah'ın ilkelerinden biridir. Fakat, maalesef, din liderleri, gerçek din öğretilerini anlamaktan yoksun olmaları nedeniyle din ile ilim arasındaki boşluğu daha da açmışlardır. Bugün, din kelimesi, geniş çapta aydın kişiler tarafından genel olarak cehalet, dar kafalılık ve boş hayallerle bir tutulur. Diğer taraftan, bazı kimseler fırsatçılık ve yozlaşma yuvasından başka bir şey olmayan tarikatlar yaratmakla dini alay konusu yapmışlardır. Geçmişte, toplumların dayanağı olan pek çok dini hareketlerin kutsallığı bugün ya tamamen aşınmış veya yozlaşmış ya da doğru olmayan politik veya ticari faaliyetlere dönüşmüştür. İşte bu sebeptendir ki Bahai Dinini halka sunduğumuz zaman, Hz.Bahaullah'ın ashabı, normalde halk tarafından bilinen 'Din' kelimesinin Emre tatbikinin kabil olmadığını açıklamak zorundadır. O pak şekilde bozukluk ve karıştırılmıştan arı bir dindir. Bu, Hz.Bahaullah'ın Dininin sivriyen yönlerinden biridir.

Bugün, dinin ışığı sönüp giderken, Hz.Bahaullah'ın birinci İşrak'taki kehaneti yerine gelmiş oldu. 'Kaos ve kargaşa' gerçekten olmuş ve 'adalet ve insaf neyyiri kararır, emniyet ve itminan güneşi' artık aydınlık vermemektedir. Bu süreç devam edecektir ve dünyanın ufukları daha da kararacak, ta ki yüz yılı aşkın bir zamandan beri Hz.Bahaullah'ın yaptığı ikazlar son buluncaya kadar. Biz daha evvel şu pasajı alıntılamıştık:

“ Dünya doğum ağrıları geçiriyor, çırpıntısı günden güne artıyor. İnsanlık dalalet ve dinsizliğe doğru gidiyor. Şimdi açığa vurulması uygun görülmeyecek bir duruma girecektir. Dalaleti uzun sürecektir. Muayyen saat çalınca, beşeriyeti sarsıp titreten şey ansızın görünecektir. O zaman, Uçmak bülbülü ezgili ötüşlerine başlayacaktır.”¹¹

Hz.Bahaullah'ın bu sözleri, beşer için büyük sıkıntıların onları beklediğinin habercisidir. Bu sıkıntıların Allah'ın insanlara bir intikamı olarak düşünülmemesine dikkat edilmelidir. Tam tersine, bunlar tamamen insan yapısı olup insanın kendi hareketlerinin sonuçlarıdır. Çünkü Allah insanı kendi imajında yaratmıştır, yani, insana Kendi sıfatlarını ihsan etmiştir. Ona bir de serbest irade vermiştir. Her şeyin birbirine olan ilişkilerini düzenleyen yasalar yaratmıştır – sebep ve etki, etki ve tepki, mükâfat ve mücazat. Bu yasalar Allah'ın yaratmasının bölümleridir. İnsanların birlik içinde yaşadığı ve hareket ettiği yerde, sonuç barış ve uyumdur. Bu temel ilkeyi göz ardı ettikleri yerde ve insan grupları düşmanlık içinde bir birlerine karşı ayaklandıkları an, sonuç harabiyet ve kederdir. Binlerce kişinin savaşta ölmeleri veya açlıktan yok olmaları Allah'ın hoşnutluğu demek değildir. Meydana gelen bütün bu felaketler, bu devirde açığa çıkan Allah'ın yasalarına ve öğretilerine insanların uymamasıdır.

Hz.Bahaullah pek çok Levhinde beşer ıstıraplarının büyük bir bölümünün insan yapısı olduğunu teyit eder. Bir Levihte¹² buyururlar ki dünya insanları yaptıkları eylemlerden ötürü ceza ile çevrilidirler ve her dönemde bu ceza kendisini değişik bir formda gösterir. Bir başka Levihte¹³ Allah'ın bütün

insanları Onun bugünde gönderdiği Büyük Zuhurunu görsünler diye yarattığını söyler. Fakat onların bu Emri tanımamaları, yaptıkları işlerden dolayı başlı başına bir cezadır. Mükâfat ve mücazat, beşer toplumunun başlıca dayanağıdır; yaratılışın kanunu budur ve değiştirilemez.

Bir başka Levihte¹⁴ Hz.Bahaullah insanların kendi vehimlerinin ve kokuşmuş arzularının köleleri olduklarını söyler. Allah onların yaşamlarında boş vehimler ve dünya hevesleriyle uğraşmalarını kendilerine bir ceza* olarak vermiştir.

Bir başka Levihte şöyle buyururlar:

“Onun nazarında dünyanın bir değeri olsaydı, düşmanlarının ondan bir hardal tohumu kadar bile edinmelerine izin vermezdi. Fakat Onun kutlu Emrinde ellerinizin işlediği işler yüzünden Biz sizi dünya işlerine bulaştırdık. Bu, gerçekten, kendi kendinize verdiğiniz bir cezadır. Anlayan anlasın. Şüphecilerin kalplerini onunla denediği ve Allah’ın nazarında hiç bir değeri olmayan şeylerle iftihar edip seviniyor musunuz ?”¹⁵

Hz.Bahaullah’ın Zuhurunun ana maksadı, insanların kalblerine bir nebze Allah sevgisi vermek ve yüreklerini iman ruhu ile doldurmaktır. Ancak evrensel seviyede bu olursa o zaman insanların yarattıkları kederler ve felaketler en Büyük Barışa yerini bırakır. İnsanlık bu yüce makama eriştiği zaman dirliksizlik sebepleri böylece ortadan kalkar, o zaman imtihanlar ve musibetler Allah’ın her bireye tayin ettiği ile sınırlanır. Allah’tan gelen kederler ruhun gelişmesi için elzendir. Halbuki, insan yapısı sıkıntılar tahammül edilmezken, Allah tarafından gönderilen dayanıklılık denemesi ve zorluklar kişinin kapasitesinin dışında asla empoze edilmez.

İşrakat Levhinde Allah’ın öğretilerini yerine getirmeleri için ashabını teşvik eden Hz.Bahaullah’ın öğütleri sayısızdır. ‘

* daha fazla bilgi için cilt 3 S. 354-357 ye bakınız

Beşarat'te de mevcut aşağıdaki şu pasaj bu öğütlerin yüce tabiatını gösterir:

“ Ey Bahailer! Sizler muhabbet maşrıkları ve Tanrı inayeti matlalarısınız. Dilinizi bir kimseye sövmekle veya lanet etmekle kirlitemeyiniz. Gözünüzü yaraşmaz şeylerden koruyunuz. Sizde olanı gösteriniz; kabul olundu ise ne ala, aksi takdirde taarruz batıldır ; onu müheymin ve kayyum olan Allah'a yönelerek kendi haline bırakınız. Kedere sebep olmayınız; nerede kaldı ki fesad ve niza. Tanrı inayeti ağacının gölgesinde büyüyüp Tanrı iradesine göre amel eyleyeceğinizi ümid ederiz. Hepiniz tek bir ağacın yaprakları ve tek bir denizin damlalarısınız. “¹⁶

İşrakat Levhinin her bir İşrakında Hz.Bahaullah genel olarak insanlığa ve özellikle ashabına önemli öğütlerinden bazılarını izhar eder. Bütün insanlığa Küçük Sulh'u tesis etmelerini emreder*, ashabına 'Allah'ın Kutsal Emirlerini yerine getirmelerini' söyler, Allah'ın Emrinin 'övgüye değer davranışlar ve dürüst karakter' ile zafere ulaşacağını onlara hatırlatır, Yüce Adalet Evine bazı öğütlerde bulunur, (1963 de seçilen Yüce Adalet Evi Hz.Bahaullah tarafından emredilmişti). Üyelerinin 'halkın işleri ile uğraşmalarını' doğrular ve ona 'bütün durumlar' diye değinir ve bu talimatın En Kutsal Kitabın bir parçası olarak kabul edilmesini ileri sürer. Adaletin 'Mücazat ve Mükâfat' sütunları ile ayakta durduğunu doğrular, 'çocukların eğitim ve öğretimleri konusunda herkese' tavsiyede bulunur, dinin maksadının 'dünya insanları arasında birlik ve beraberliğin tesisi' olduğunu ilân eder, dinin ihtilaf ve kavga sebebi olmasını ashabına yasaklar, Yüce Adalet Evi üyelerine 'bugün mevcut dillerden birini seçmelerini veya yeni bir dili adapte etmelerini' emreder.

Beşarat Levhinde dünya hükümdarlarının uluslar arası bir dil kabul etmelerini emretmesi ilginçtir. Birbirine zıt gibi

* daha fazla bilgi için cilt 3 S. 375-376 ya bakınız

görünen bu iki ifade, dünya yardımcı dilini gerçekleştirecek iki merhale olarak kabul edilebilir. Birinci merhale, hükümetler tarafından uluslararası bir lisanın kabulü, ikincisi ise, Yüce Adalet Evinin Hz.Bahau'llah'ın Dünya Nizamı yüce kurumu olarak geliş ve otoritesinin kabul edileceği bir zamana kadar beklemesidir. İşte o zaman ya hükümetlerin seçtiği lisanı devam ettirmek veya tamamen değiştirmeyi düşünmek mümkündür.

Akka'da nazil olan bir Levihte¹⁷ Hz.Bahau'llah Kitab-ı Akdes'de emredilen yardımcı bir uluslararası lisanı kabul etmenin önemini vurgular. Buyururlar ki bunun yerine gelmesi, beşer ırkının güvenliği için bir araç olacak ve dünya insanları arasında anlayış ve iş birliğini çabuklaştıracaktır. Bu Levihte Hz.Bahau'llah Arapça'yı ifade edilişi ve zerafetinden ötürü över ve hiç bir lisanın onun geniş imkanlarına erişemeyeceğine işaret eder. Buna ek olarak buyurur ki bütün insanların Arapça konuşacak olmalarından Allah'ın sevineceğini söyler. Fakat insanlığın mutlaka bu lisanı kabul etmelerini onlardan istemez, onun yerine bu seçimi uygun kurumlara bırakır.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

BÜTÜN İNSANLARA MÜJDE BEŞARAT

Şu ana kadar Beşarat Levhinin kimin için nazil olduğu tespit edilememiştir*. Diğer yandan, ön başlangıçtan sonra Hz.Bahaullah dünya halkına hitap eder. Bütün bir Levih boyunca, Onun sözlerinin tonu bunun belki de belli bir kişiye değil de bütün insanlığa hitap etmiş olduğunu belirtir.

Bu Levihte on beş başlık vardır, her biri bir Beşarat olarak belirtilmiştir. Hitap edilen konuların çoğu mevcut inançlarla geçmiş dinlerin inanırları tarafından yapılan uygulamalar arasında bağlantı kurar. Bu müjdelerden birincisi, Müslümanlar tarafından uygulanan cihat hükmünün silinmesidir. Dünya insanları arasında birlik ve sevgi ilkesi etrafında dönen Hz.Bahaullah'ın öğretileri her türlü savaşla asla birbiriyle bağdaşmaz. Hz.Bahaullah bir çok Levhinde açıkça belirtmiştir ki insanlar arasında soğukluk yaratacak veya onlar arasında mutsuzluk doğuracak her hangi bir davranışın bugün Allah'ın nazarında kabul edilmesi mümkün değildir.

Bir Levihte¹ gerçek bir inanın sıfatlarını şöyle tarif eder; gece yatmaya gittiği zaman kalbinin hem cinslerine karşı her türlü kin ve nefretten uzak olduğunu ve dualarında yeryüzünde yaşayan herkes için iyi niyet beslediğini söyleyebilirse, o kimse 'Baha ehlinden' sayılabilir. Önceki dinlerin inanırları arasında diğer dinlerden olanları uzak tutan

* Hz.Bahaullah'ın Levihleri (İstanbul 1994) Sf.23)

pek çok insan vardır. Hz.Bahaullah bunun tersini emretmiştir. Beşarat Levhinde şöyle buyurur :

“ Ey ahali! Diğer din sahipleriyle arkadaşlık ve dostluk ruhu ile muâseret ediniz.”²

Bu Levihte Hz.Bahaullah uluslar arası bir dil kabul etmelerini savunur, dünya hükümdarlarına ve bakanlarına* bu maksat için mevcut dillerden birini veya yeni bir dil seçmelerini tavsiye eder, Küçük Barışın† kurulmasını teyit eder, ashabını dünya hükümetlerine karşı dürüst ve doğru olmalarını öğütler, başkanlık sistemi‡ yerine anayasal monarşiyi tavsiye eder, ve ‘halkın gelişmesi ve ilerlemesi arttıracak’ ‘sanat ve fen tahsil edilmesine’ izin verir. Fen bilimlerinin tahsil edilmesi için Hz.Bahaullah’ın ‘izin’ kelimesini kullanmasındaki maksadı, İslam din adamlarının, taasuplarından ötürü modern fen bilimlerini tahsil etmeyi yasaklamış olmalarıdır. Bu gibi bilimler İslamiyete inanmayanlar tarafından kaynaklandığı için, şeytani olduklarını iddia etmişlerdir.

İşrakat Levhindeki müjdelerden biri Yüce Adalet Evini ile ilgilidir. Hz.Bahaullah, arada bir bazı Levihlerinde daha önce nazil olan Levihlerden çok zaman ufak tefek değişikliklerle pasajlar alır[§].

Bu Dinin büyük inayetlerinden biri Hz.Bahaullah’ın din adı altında tembelliği kaldırmış olmasıdır. Dindar ve ruhani bir kimsenin dünyaya boş verdiğini, münzevi bir hayat sürdürdüğünü ve inzivaya çekildiğini düşünen pek çok insan vardır. Bu tavırlar Hz.Bahaullah’ın öğretilerine terstir. Münzevi bir hayat yaşamanın ruhaniyetle bağdaşmadığını, ters etki yaptığını, bir çok Levhinde O ifade etmiştir. Aralarında din adamları dahil bir grup insan günün pek çok saatini Kutsal Kitapları okumakla

* yukarda sayfa 156 ya bakınız.

† yukarda sayfa 156 ya bakınız.

‡ Bu konuda daha fazla bilgi için cilt 3 S. 192-198 e bakınız.

§ Aşağıda sayfa 366-368 e bakınız.

veya çeşitli ibadet işleriyle geçirirler. Hz.Bahauallah bir Levhinde³ şöyle der: Bir kimse bütün gününü Allah'a ibadetle de geçirse, eğer Onun Emrini yüceltmeğe yardım edecek sıfat ve niteliklerden yoksunsa, onun ibadetle yaptığı bütün eylemler Allah'ın nazarında bir hiçtir. Hz.Bahauallah, herkesin bu hayatta bir şeye ilgi göstermesini, insanlığın daha iyi olması için çalışmasını ve devamlı olarak hem cinslerine hizmet etmesini öğretir. O, gerçekten,hizmet ruhuyla yapılan bir işi ibadet mertebesine yüceltmıştır. Bunlar Beşarat Levhinde Onun yüce sözleridir.

(Tanrının selam ve Behası üzerine olsun) Ruh hazretinin milletine mensup rahip ve keşişlerin amelleri Tanrı katında anılmıştır; fakat bugün artık inzivayı bırakıp halka karışmaları, gerek kendilerine ve gerek başkalarına faidesi dokunacak şeyler ile meşgul olmaları gerektir. Hepsine evlenmek izni verdik; evlensinler ki, onlardan görünen ve görünmeyen şeylerin ve Yüce Kürsünün Rabbi olan Tanrıyı anacak kimseler meydana gelsin.*⁴

Ve yine:

“Herkesin sanat, ticaret ve benzeri bir işle meşgul olması gerektir. Böyle bir işle iştigaliniz, biricik, gerçek Tanrıya ibadetten sayılır. Kablerinizde Tanrının rahmet ve lütfunu düşününüz ve sabah akşam Ona şükürler sununuz. Vaktinizi avarelik ve tembellik ile öldürmeyiniz; kendinize ve başkalarına yarar şeylerle uğraşınız. Ufkundan hikmet ve beyan güneşinin doğduğu bu Levihte emir işte böyle sadır oldu.

Tanrı katında insanların en menfurunu, oturup başkalarından isteyendir. Sebeplerin müsebbibi olan Tanrıya tevekkül eyleyerek sebeplere yapışınız. Her kim bir sanat veya kazanç sağlayacak bir işle meşgul olur ve amel eyleyise, böyle

* Hz.İsa

bir amel, Tanrının katında ibadet yapmış gibi sayılır. Bu, ancak Onun herkese şamil büyük fazlındandır.⁵

Hz.Bahaullah'ın iptal ettiği uygulamalardan bir başkası da bazı Hristiyan kiliselerinde uygulanan günah çıkarmadır. Beşarat Levhinde nazil olan Onun sözleri şöyledir:

Günah işlemiş olan bir kimse, kendisini Allaktan başka her şeyden fariğ ve azade gördüğü bir sırada Tanrının af ve mağfiretini dilemelidir. Bir kimsenin başkalarının yanında kendi suç ve günahundan bahseylemesi caiz değildir; çünkü, böyle bir itiraf o suç ve günahların Tanrı tarafından affına sebep olmaz; bundan başka, halk önünde böyle bir ikrar ve itiraf zillet ve hakareti mucib olur; Hak celle celalühü ise, Kendi kullarının zilletini sevmez. O şefkâtlidir, Keremlidir. Günahkâr, kendisi ile Tanrı arasında, rahmet denizinden rahmet ve kerem semasından mağfiret dilemelidir...⁶

Hz.Bahaullah'ın onaylamadığı bir başka gelenek, ölüleri ziyaret maksadıyla yapılan uzun yolculuklardır. Müslümanların çoğu bu uygulamayı günahlarının affedilmesine vesile olduğunu kabul ederler ve Allah'ın rızasını kazanacaklarını sanırlar. Kendileri için bir aracı ve bu dünyada isteklerini yerine getirmeleri için onlara çağırıda bulunurlar. Eskiden, azizlerin türbelerinin bulunduğu çeşitli şehirlere muazzam bir trafik vardı. Seyyahların bir çoğu fakir ve çok zaman yüzlerce kilometre yürümek zorunda kalırlardı. Hz.Bahaullah buyururlar ki eğer ' *hali vakti yerinde olanlar bu gibi yolculukların masraflarını Adalet Evine ödeyecek olurlar ise, Tanrıya daha hoş gelecek bir harekette bulunmuş olurlar.* '

Ölülerin mezarlarını ziyaret etmek için özel seyahatleri Hz.Bahaullah'ın onaylamaması ölenlerin istirahatgâhında dua etmenin ruhani bir değeri yoktur anlamına gelmez. Aksine, Hz.Bahaullah'ın öğretileri suud eden kutsal kişinin etkisiyle bireye inen büyük takdisi vurgular. Hz.Abdülbaha bir Levhinde⁷ buyurur ki birey kutsal kişinin mezarı başında dua ettiği zaman Hz.Bahaullah'ın teyidine mazhar olur çünkü o ruh ilâhi inayetlerle doludur. Bir başka Levihte⁸ kutsal kişilerin

istirahatgâhlarının onurlandırılmayı ve saygı gösterilmeyi hak ettiklerini buyururlar. Fakat onur toprağa değil, bütün maddi şeylerden takdis edilmiş o can için niyet edilmiştir. Ancak, madem ki ruh bir zamanlar vücut ile beraber idi, kutsal kişilerin cismani kalıntılarına saygı göstermek çok normaldir. Fakat Cemal-i Mübarekten başka bir kaynaktan yardım ve teyit aramak yakışıksız almaz.

Hız. Abdülbaha bir Levhinde⁹ ölülerin mezarlarını ziyaret maksadıyla (Hız. Bahauallah'ın onaylamadığı bir davranış) diyar diyar dolaşmakla, Bahai öğretilerince teşvik edici bir uygulama olan kişinin kendi ülkesinde veya başka yerde rastgeldiği mezarı ziyareti arasındaki farkı açıklar. Örneğin, şehitlerin veya Emrin ünlü mübelliğlerinin mezarlarını ziyaret etmek ilâhi inayetleri cezbetmeye yardım eder. Aslında, Hız. Bahauallah ve Hız. Abdülbaha, her ikisi de belli kişiler için mezarları başında okunmak üzere, ölümlerinden sonra bir kaç ziyaretname yazmışlardır. Ve bazı hallerde, Hız. Abdülbaha bazı Bahai bireylerden o sadık inanırın mezarını ziyaret etmesini ve Kendi adına özel ziyaretnameyi okumasını istemiştir.

Ölülerin istirahatgâhına özel uzun yolculuklar yapılmasının Hız. Bahauallah tarafından yasaklanması hiç bir zaman, çoğu zaman uzun seyahâtlere gerektiren Emrin Kutsal Türbelerine ziyareti yasaklamak anlamına gelmez. Aksine, Hız. Bahauallah, Hız. Bab'ın Şirazdaki evine ve Hız. Bahauallah'ın Bağdat'taki evine resmi ziyareti emretmiştir* ve bu ziyaretlerle ilgili bazı merasimleri emretmiştir. Hız. Bab ve Hız. Bahauallah'ın türbelerine yapılan ziyaretlerde bu merasimler yoktur ve insanın yer yüzünde alabildiği en büyük inayetlerden biri olarak sayılır.

Hız. Bahauallah'ın Beşarat Levhinde iptal ettiği kanunlardan birisi de Kitapların imhasıdır. Bu ifadeyle Hız. Bahauallah, yeni bir Zuhurun geçmişteki her şeyi içerdiği ve geçmiş Dinlerin Kitaplarının yeninin gelişi ile feshedilmiş

* Cilt 2 S.257 ye bakınız.

olması temeline dayananan, Hz.Bab'ın Beyan kitabına koyduğu geçmiş Dinlerin Kitaplarını imha etme öğütüne karşı atıfta bulunmuştur. Hz.Bab tarafından emredilen bazı yasalar sert ve şiddetlidir. Bu Onun misyonunun tabiatından dolayıdır. O da, müstesna şekilde kısa Dönemde muazzam ruhani enerjilerin salıverilmesi idi. Bu, kısa bir vuruşla muazzam bir gücü uygulamaya benzerdi. İran'da Hz.Bab'ın Vahyinin etkisi son derece dinamik olduğunu ispatladı ve etkisi o kadar devrimci idi ki kısa bir dönem içinde bütün ülke derinlere kadar çalkalandı. Bir vuruşta Kur'anın kanunları iptal edilmişti. Allah'ın Peygamberlerinin gelmiş olduğu Peygamberlik devri artık kapanmış ve şiddetli bazı yeni kanunlar getirilmiş, fakat aynı zamanda, Allah'ın Gününün yakında geleceği vaadi açıkça verilmişti ve bunun bir sonucu olarak Onun sadık ashabının yüreklerini büyük bir heyecan ve derin şaşkınlık ve hayret duygusu doldurdu. Aslında yasaların pek çoğu uygulanmadı, kısmen koşullar el vermedi ve kısmen de Dinsel Dönem kısa bir zaman sonra son buldu. Eski kanunların iptali ve yeni kanunların sertliği Babiler üzerinde derin bir etki yaptı, onları harekete geçirdi ve 'Allah'ın izhar edeceği Kişinin gelmesine' yolu hazırladı.

Şevki Efendi Hz.Bab'ın yasalarının şiddeti üzerinde şu yorumu yapmıştır:

Hz.Bab tarafından nazil olan şiddetli yasalar ve emirler, ancak Hz.Bab'ın Kendi Devrinin tabiatı, maksadı ve karakteri ile ilgili Kendi beyanları ışığı altında tefsir edildiği zaman layiki ile takdir edilebilir ve anlaşılabilir. Bu ifadelerin açıkça açıkladığı gibi, Babi Dini esas olarak dini ve gerçekten de sosyal devrim niteliğindedir ve o bakımdan, kısa olmak zorundaydı fakat hazin olaylar, geniş kapsamlı ve şiddetli reformlarla doluydu. Hz.Bab ve ashabı tarafından uygulanan bu şiddetli ölçüler Şii gelenekselliğinin temellerini sarsıyor olarak algılanıyor ve böylece, Hz.Bahau'llah'ın gelişi için yolu hazırlıyordu. Yeni Dinin bağımsızlığını ileri sürmek ve yaklaşmakta olan Hz.Bahau'llah'ın Dini için zemin hazırlamak

için Hz.Bab, çok katı yasalar koymak zorundaydı, gerçi bunların çoğu hiç bir zaman uygulanmadı. Fakat bunları sırf izhar etmesi, Onun Dininin bağımsız olmasının başlı başına bir kanıtıdır ve büyük çapta böyle heyecan yaratmak için ve sonunda Onun şehadetine sebep olan hocaları kıskırtmak için yeterliydi. ¹⁰

Hz.Bahaullah'ın Beşarat Levhinin kapanış sözleri Kitab-ı Akdes'den sonra nazil olan bu ve bunun gibi Dininin temel öğreti ve ilkelerini oluşturan Levihlerin öneminin bir işaretidir.

“ Geçmiş dinlerde, zaman icabı olarak, din uğrunda savaşmak, bir kısım kitapları yok etmek, başka milletler ile dostluk ve muâşeretle bulunmak, bazı kitapları okumamak gibi bir takım hükümler konmuştu; Fakat, bu ulu Zuhurda, bu Büyük Haberde, Tanrının lütuf ve mevhabetleri alemi sararak, Kıdem Malikinin irade ufkundan, yukarıda yazılı olduğu üzere, yeni hükümler nazil oldu.

Bu güzel ve kutlu günde indirdiği şeylerden dolayı Yüce Tanrıya hamd ederiz. Dünyanın yüz bin dili olsa, sonu olmayan bir güne dek Tanrıya hamdüsenâ eylese, bu varakada yazılı inayetlerden bir inayetin hakkını ödemekten muhakkak aciz kalır. Bunun böyle olduğuna her basiret sahibi arif ve her haberdar alim şahadet eder. Tanrı kudret ve kuvvetini temsil eyleyen kralların ve imparatorların Tanrı emirlerini ve hükümlerini yerine getirmeğe muvaffak ve müeyyed olmalarını Hak celle celalehudan dilerim. Odur güçlü ve kuvvetli, Odur icabete liyakatlı.¹¹

EMRİNİN HAKİKÂTLERİ TERAZAT (SÜSLER)

Terazat Levhi* kimliği henüz bilinmeyen bir inanırın adına nazil olmuştur. Bundan önceki İşrakat, Beşarat ve Tecelliyat Levihlerinde olduğu gibi, Hz.Bahauallah burada en seçkin öğreti ve öğütlerini açıklar. Hz.Bahauallah'ın Levihleri her zaman anlamlı doludur. Yazılarının her kelimesi, her cümlesi bir anlama gebedir.† Bazıları kolayca kavranabilir ve bazıları inanıra dua, meditasyon ve bütün dünya bağlarından arınmakla aşikar olur.‡ Bu Levhin açılış paragrafları bir çok anlam merhaleleri içerir.

İsimler üzerine müheymin olan İsmim ile

Hamdüsena, Adların Maliki ve Göklerin Yaratıcısı olana yaraşır; O'nun zuhurunun denizi alemin gözleri önünde çalkalanıp durmada; O'nun Emrinin güneşi perde kabul etmedi; O'nun ispat kelimesi imhadan varestede kaldı. Ne müstebitlerin hükmü ve ne de zalimlerin zulmü O'nu dilediğinden geri koymadı. Ne şanlıdır O'nun saltanatı! Ne büyüktür O'nun iktidarı!

Ne şaşılacak şey! Ayetleri dünyayı kapladığı, höcet ve bürhan nur gibi her yönden görünüp parladığı halde bu cahil insanlar yine de gaflet uykusunda ve hatta arka çevirmede.

* Hz.Bahauallah'ın Levihleri İstanbul 1994 Sf.45

† Hz.Bahauallah Allah'ın Kelimesindeki anlamların tükenemeyeceğini ifade eder. Fazla bilgi için cilt 1 S.30 a bakınız.

‡ Fazla bilgi için cilt 3 S.118-121 e bakınız.

N'olaydı arka çevirmekle yetinseydiler! Hayır, arka çevirmekle iktifa eylemiyerek Kutlu Ağacı kesmek için aralarında daima danışıp duruyorlar. Emrin ta ilk günlerinden başlayarak nefsanî arzularına kulluk eyleyen kimseler, Tanrı ışığını söndürmeğe büyük bir zulüm ve itisaf ile çalıştılar. Fakat, Tanrı onları maksatlarına nail etmedi, Kendi saltanatı ile nurunu açıkladı ve Kendi kudreti ile onu korudu; öyle ki, sonunda yer ve gök onun ışığı ile aydınlandı ve parlamışı ile parladı. Hamd olsun her bir halde O'na ! ¹

Bu sözlerin okunması, Hz.Bahau'llah ile beşer vizyonu arasında geniş bir farkı odak noktasına getirir. İslam dünyasının iki güçlü despotu tarafından acımasızca karşı konulan, ashabına şiddetle işkence edilen, içten ve dıştan düşmanlar tarafından Kendisi bir hedef olarak alınan, Emri tamamen bir bilinmezlik içinde bulunan ve bizzat Kendisi dünya milletleri ve halkı tarafından bilinmeyen, dış görünüşle Hz.Bahau'llah bir sürgün olarak dünyanın en harap bir şehrinde mahpus olarak acı bir hayat yaşarken, Onun Emri hakkındaki vizyonu o kadar azametliydi ki yukarıdaki pasajda Zuhurunun dalgaları 'alemlerin gözleri önünde çalkalanıp durmada' diye ifade etmiştir.

Kendi Misyonunun hakikatini bilerek ve Allah'ın Zuhurunun Yörüngesinin merkezinde olmakla, Hz.Bahau'llah sonu başından görebiliyordu. Başkaları dünyayı saran karanlıktan başka bir şey göremezken, O, dünyayı içine alan Hakikat Güneşinin ışınlarını görmektedir. Bu müjdeleri verirken Emrinin zaferini şu sözlerle bildirir: '*Allah...bu ışığı en yüce otoritesi ile söyledi ve onun ışığı ve parlaklığı ile yer ve gök aydınlanıncaya kadar onu azamet gücüyle korudu.*'

Bu tezat, Allah'ın nazarında geçmiş, hal ve gelecek olmadığı gerçeğine atfedilebilir. Her üçü de aynıdır. Güneşle kendi gezegenimizi karşılaştırdığımız zaman bunu daha iyi takdir ederiz. Arz üzerinde yaşayanlar için güneşle olan ilişkiye göre zaman kavramı vardır. Fakat insan güneşte yaşayabilseydi, dünyada edindiğimiz deney gibi zaman mefhumu olmazdı.

Allah'ın Mazharı ve O'nun gelecek için bilgisi, küçük bir çekirdeğin içinde büyük bir ağaç ve meyvelerini gören bir çiftçinin deneyimine benzetilebilir. Bir kere toprağa ekildikten sonra tohumun yeşereceğini ve orada bir ağacın büyüyeceğini çiftçi bilir.

Bu noktayı daha da açıklayan Hz.Bahaullah, Hz.Abdülbaha ve Şevki Efendiye atfedilen pek çok hikâyeler vardır. Örneğin, Habib Mueyyed hatıralarında gelecek kuşaklara aşağıdaki kayıtları bırakmıştır. Kermil Dağının geleceği ve Hz.Bab'ın türbesi hakkında Hz.Abdülbaha'nın görüşlerini açık ifadelerle tarif eder. Hz.Abdülbaha bu sözleri söylerken Kermil dağı bir kaya yığını olup oranın sakinleri yoktu; bugün, Onun görüşlerinin çoğu yerine gelmiştir.

“ Bir vesileyle, Hz.Abdülbaha bahçelerde dolaşırken (Hz.Bab'ın türbesinin yakınında) bir süre gözleri denize ve Akka şehrine odaklandı. Kısa bir sessizlikten sonra, buyurdular: ‘ Dış ülkelerde pek çok yer gördüm, fakat hiçbir yerde Hz.Bab'ın Makamının temiz havasını ve güzel manzarasını görmedim. Yakında bu dağ yerleşim alanı olacak. Üstüne çok güzel binalar kurulacak . Hz.Bab'ın makamı en zarif bir biçimde inşa edilecek ve sonsuz güzellik ve ihtişam ile görünecektir. Dağın eteğinden tepesine kadar teraslar yapılacak. Türbenin aşağısından türbeye kadar dokuz teras ve türbeden tepeye kadar da dokuz teras yapılacak. Bütün bu terasların üzeri renk renk çiçeklerle dolu bahçeler yapılacak. Çiçek tarlalarıyla bezenmiş tek bir yol sahilden Makam-ı Ala'ya kadar uzanacak. Gemiyle gelen ziyaretçiler denizden Makam-ı Ala'nın kubbelerini görebilecekler Krallar, taçları ellerinde ve kraliçeler Makam-ı Ala'nın yolunda ellerinde*

* O zamanlar Hz.Bab'ın makamının taştan yapılma dört odası vardı

çiçeklerle yürüyecekler. Başları önlerine eğik, ziyaretçi olarak gelecekler ve kutsal eşikte secdeye varacaklardır...’’ 2*

Aynı yazar, bir başka vesile ile Hz.Abdülbaha'nın aynı konudaki sözlerini Arz-ı Akdes'te bulunan bir takım inanırlara da anlatmıştır:

“ ... Kermil Dağının geleceği çok parlaktır. Ben şimdi her yerin bir ışık örtüsü ile örtüldüğünü görebiliyorum. Hayfa limanında pek çok geminin demir attığını görebiliyorum. Yeryüzü krallarının ellerinde çiçek demetleriyle, tam bir sadakât ile, dua ve niyaz halinde Hz.Bahauallah ve Hz.Bab'ın makamına doğru ciddiyet ve vakarla yürüdüklerini görebiliyorum. Hz.İsa, başına dikenden bir taç konduğu zaman da yeryüzü hükümdarlarının Onun önünde eğildiklerini görebilmiş fakat başkaları bunu görememişti.

Ben sadece bu dağı parlak bir şekilde ışığa boğacak olan güçlü lambaları değil, Mabetleri, hastahaneleri, okulları, sakatlar için yuvaları, yetimhaneleri ve bütün diğer insancıl kurumların Kermil Dağında inşa edildiklerini görüyorum.” † 3

Pek çoğu gerçekleşen bu kehanetler, Allah'ın seçkin kimselerinin geçmişi ve geleceği halde gördüğünü fazlasıyla sergiler. Umursamaz bir neslin Onun üzerine yığıldıkları bütün sıkıntılar Onu amacından alıkoymayacaktır. O, otorite ve güvenle konuşur ve hareket eder, çünkü O, yenilgide zafer ve alçalmada izzet görür. Bir ülkedeki bir inanırla bütün ülkenin Onun Emrini kabul ettiğini tahayyül eder. Ve sonunda, bütün hayalleri gerçek olur, muzaffer olur ve Emri pek çok milletlere yayılır.

Bu Allah'ın bütün Mazharlarının hikâyesidir. Bugün, düşmanlarının bütün karşı koymalarına rağmen

* Bunlar Hz.Abdülbaha'nın kelime be kelime sözleri değildir ancak söylemiş olduğu şeye çok yakındır.

† Yine, bu sözler Hz.Abdülbaha'nın kullandığı aynı kelimeler değildirler.

Hz.Bahaullah'ın Emri bütün dünyaya yayılmıştır. Emrin Velisi Şevki Efendi, kürenin bakir bölgelerine muhaceret etmeleri için inanırları teşvik etti. Her biri görev yerlerine vardıkları zaman o tarihi olayı o ülkenin ruhani fethi olarak selamladı. Tek bir birey inanırda, bütün ülkeyi Emre girmiş olarak gördü. O, Hz.Bahaullah tarafından yönlendirilen ruhani bir bahçıvandı. O Emrin tohumunu pek çok diyarlarda ekti ve başından beri onun ulu bir ağaç olacağını görme vizyonu vardı.

Terazat Levhinin açılış paragrafında büyük önem ima eden bir pasaj vardır:

“Onun Emrinin güneşi perde kabul etmedi; O'nun ispat kelimesi imhadan vareste kaldı.”⁴

Hz.Bahaullah'ın Zuhurundan çıkan her şey, gerek sözleri, gerek öğretileri, yasaları veya ahd ve misakı, hepsi olumlu olarak nazil oldu. Ve allahsızlardan, düşmanlardan ve nakıslardan gelen her şey olumsuzluktur. Hz.Bahaullah Selman Levhinde buyururlar ki İslam Dininde olumsuzluk harfi her zaman olumluluğun üstünde yer aldı. Hz.Muhammed'in halefinin tayini ile ilgili isteklerini reddeden ve Onun vefatından sonra, Onun isteklerini ihlal eden ashabi arasında bulunan kişiler müminlere tahakküm ettiler ve asırlar boyunca onlara hükmettiler. Hz.Bahaullah, o aynı Levihte bunun sebeplerini verir ve bu Dinde olumsuzluk harfini oradan kaldırdığını ve onun yerine olumluluk harfini koyduğunu, yani, Emrin düşmanlarının, özellikle nakısların, İsm-i Azam toplumuna tahakküm edemeyeceklerini veya onları yönetemeyeceğini şiddetle ifade eder. *‘Bu öyle bir gündür ki gündüzü gece takip etmeyecektir,’* sözü Hz.Bahaullah'ın verdiği bir sözdür.

‘Tasdik’ ve ‘inkâr’ konusu derin ve büyüleyici bir konudur, fakat bunu daha fazla tartışmak, daha önce bu konuyu

ayrıntılı olarak işlediğimiz için, önceki ciltlerin içeriklerini tekrarlamak gibi olur*.

Aynı açılış paragrafında, Hz.Bahaullah, ‘zalimlerin hükmü’ ve ‘kötülerin gaddarlıkları’na değinir. Bu terimlere Hz.Bahaullah’ın Levhlerinde sıkça rastlanır. 1882-3 de⁵ nazil olan bir Levhinde, ‘perde’, ‘zalimler’, ‘kötüler’, ‘zulmün ta kendisi’ ve ‘gazap kokularının geldiği’ şeklinde nazil olan kelimelerle, dünya üzerindeki dindarlar ve din liderlerini† kastettiğini kesin bir şekilde ifade eder. Bunlar hata yolunda yürüyenlerdir.

Terazat Levhinin birkaç teması, daha önceki bölümlerde bahsedilen Levhlerde zaten tarif edilmiş bulunmaktadır. Bunlar Hz.Bahaullah’ın güvenilirlik‡, yeryüzünün bütün insanları ve soylarıyla muşeret etmeleri öğüdünü, güzel sanatlar ve fen bilimlerini tahsil etme emrini içerir. Hz.Bahaullah ‘ Bugünde, körlüğü azaltmak ve vizyonu arttıracak şeye hizmet gözönüne alınmaya değer’, diye buyurur. ‘Anlayışta keskinliğin, vizyonun keskinliğine’ bağlı olduğunu da beyan eder⁶. Ashabına, ‘Mele-i Ala’dakilerin azizane sıfat ve karakteri’ ile kendilerini süslemelerini öğütler, dikkatlerini ‘her türlü koşulda adalet ve insafa’ odaklamalarını teşvik eder, ‘her kişiye verilen mükâfatı inkâr etmemelerini’ tembih eder, Batının zanaatçılığını takdir etmelerini öğütler, bu gibi zanaatkârlara saygı ile davranmalarını ister ve ‘dillerini kötü sözlerle kirletmemelerini’ emreder.

Bu Levihte de Hz.Bahaullah ‘dürüstlük ve samimiyetin tamamen kötülüğün pençesi altında muzdarip olduğu ve adaletin adaletsizliğin kamçısı altında eziyet gördüğü’ için kederlenir, ahlâksızlığın bütün dünyaya yayıldığını görür,

* Cilt 2, S.304-308 e bakınız.

† Hz.Bahaullah’ın dn bilgilerinin kınaması ile ilgili Bkz.İkan Kıtıabı Sf.127-129

‡ Yukarıda sayfa 17 ye bkz

milletlerin silâhlanmalarından ve kılıçların çarpışmasından üzüntü duyar, gazete sayfalarını 'dünyanın aynası' olarak tarif eder, gazete muhabirleri için ana hatları çizer, yazarları kendilerini kötü ihtiras ve isteklerin hareketlenmelerinden temizlemelerini ve adalet libasıyla süslenmeleri için teşvik eder. Olayları mümkün olduğu kadar araştırmalı, gerçekleri teyit etmeli ve sonra bunu yazıya dökmelidirler. Bu ana hatlarla bu gün uygulanan sistem arasında ne büyük bir fark var!

Terazat Levhinin sonuna doğru, diğer bir çok Levhinde yaptığı gibi, Hz.Bahauallah dikkatini kendi ego ve ihtiraslarının peşinden giden ve Hz.Bab'ın 'Allah'ın İzhar edeceği Kişi' olarak işaret ettiği Hz.Bahauallah'ın Emrini inkâr eden Beyan ehline çevirir. Bu Levihte Hz.Bahauallah özellikle Hadiy-i Devlet Abadi'ye hitap eder. O sırada o Mirza Yahya'nın İran'daki temsilcisi idi ve daha sonra onun halefi oldu. O, İsfahan'da bir Müslüman hocasıydı. Emrin ilk zamanında Babi oldu ve sonra Mirza Yahya kendisini Babilerin halefi olarak ilân ettiği zaman onun taraftarlarından oldu. Çok ahlâksız ve ihtiraslı olan Hadi bazı Babileri Mirza Yahya'nın taraftarları yapmayı başardı. Kendini destekleyenlerin kafalarını Hz.Bahauallah'ın Emri hakkında yalanlarla doldurdu. Gerçi Mirza Yahya'nın taraftarları sayıca çok azdı, Hz.Bahauallah sayısız Levihlerinde onların hatalı yoldan çıkmalarını ve Allah'ın Emrine dönmelerini şefkâtle öğütler. Hadi'ye de burada olduğu gibi, bir çok Levhinde hitap eder ve hakikati görmesi için gözlerini açmasını söyler. Fakat Hz.Bahauallah'ın nasihâtleri sanki sağır kulaklara değmiştir.

Terazat Levhinde Mirza Yahya'nın taraftarlarına şöyle hitap eder:

Ey Beyaniler! Hak ile halk arasına perde gerenler Hadi Devlet Abadi gibilerdir. Bu sarıklı ve asalı kimseler halka gerçek ile hiç bir ilgisi bulunmayan bir takım inançlar aşulamışlar; bu yüzden zavallı halk, şimdiiye kadar, mevhum bir kimsenin mevhum bir yerden çıkagelmesini bekler dururlar. İbret alınız ey fikir sahipleri.⁷

Hız.Bahaullah bu paragrafta, İslam hocalarının halkı yanlış yönlendirdiği gibi, Hadi'nin de onları yanlış yönlendirdiği konusunda Beyanileri ikaz eder. Hocalar, bin yılı aşkın bir zamandan beri Şii toplumunu vaat edilen Kaim'in, kimsenin erişemeyeceği bir yeraltı şehrinde yaşadığına inandırmışlardı. Bir gün bu hayali kimsenin bu hayali yerden çıkacağını ve müminlere hükmedeceğine söz verirdi.

Bu Levihte Hız.Bahaullah Hadi'yi imanını inkâr eden bu alçakça hareketini hatırlatır. Onu iki yüzlülükle suçlar. Bunlar Onun sözleridir:

Ey Hadi! Tanrı yolunda iki yüzlülüğü bırak Müşrikler ile müşrik, muvahhidler ile muvahhidsin. O memlekete canlarını ve mallarını feda etmiş olanları düşün; düşün de öğütlen ve uyan. Hangisi daha iyi: canını, bedenini, varını yoğunu kaybetmemeğe çalışsan mı, yoksa, bütün bunları Tanrı yolunda feda eyleyen mi ? İnsaf et, zalimlerden olma. Adaletle sarıl, insafa yapış; ola ki dini tuzak yapmaktan ve dünyalık için Hakka göz kapamaktan geri durasın.⁸

Hicri 1306 yılında (miladi 1888) Mirza Eşref adında ünlü bir inanır* İsfahan'da şehit edilmişti. Bundan kısa bir süre sonra, Kurdun Oğlu diye bilinen şehrin Müçtehid Şeyh Muhammed Taki, Hadi'nin ölümünü istedi. Bunun üzerine Hadi İsfahan camii'nin mimberine çıktı ve imanını halkın önünde inkâr etti. Bu imanını inkâr edişini bir dizi lânetler izledi. Hız.Bab'a ve Hız.Bahaullah'a en iğrenç bir lisanla küfürler savurdu. Şeyh Muhammed Taki Hadi'nin gösterisinden çok memnun kaldı ve onu bir Babi olduğu suçlamalarından kurtardı. Onun inkâr edişi bütün yurttan ilân edildi ve uzak yakın, pek çok insanın kulağına erişti.

* Onun şehitliğinin kısa bir hikâyesini aşağıda sayfa 379-80 e bakınız. Zencanlı Mirza Eşref ile karıştırmayınız. Onun şehitliği hakkında cilt 2 S. 240-246 da behsedilmiştir.

Kelimat-1 Firdevsiye* Levhinde Hz.Bahaullah Hadi' den şöyle bahseder:

Beyan murizleri, Şiilerin gittiği yola gitmekte. Bırakınız onları kendi sanıları ve kuruntuları ile başbaşa. Onlar, Bilici ve Hikmetli Tanrının kitabında yazılı en mahrum kimselerdendir. Şimdi hep Şii uleması mimberlerde Hakka sövüp lânet okumakla meşgul. Süphanallah! Devlet Abadi de onlara uyararak mimbere çıkmış, Levhi haykırtan ve kalemi inleten sözler söyleyip duruyor. Bir onun ameline ve bir de (Baham ve inayetim onun üzerine olsun) Eşref'in ameline bakınız ve düşününüz. Bir onu ve bir de bu isim aşkına kurban yerine koşup canlarını seve seve Alemlerin Maksudu uğruna feda eyleyen dostlarını düşününüz.⁹

Ülkenin çeşitli çevrelerinde geniş çapta konuşulan bu utanç verici eyleme rağmen, Hadi, İran'da, Mirza Yahya taraftarları olan Ezelilerin liderliğini sürdürmeye devam etti. Bir kaç yıl, Hz.Bahaullah'ın Kalemi Hadi'yi ikaz etmeye devam etti ve yolunu değiştirmesini teşvik etti. Şu aşağıdakiler, onun Hakikat yolunu izlemesi için Terazat Levhinin uzun pasajlarından alınma öğütlerinden bir kaç satırdır:

Ey Hadi! Bu güvenilir Öğütçünün Sesine kulak ver: Adımlarını soldan sağa çevir yani Zannı bırak katiyete dön. Halkı yanlış yola sevketme. İlâhi Nur parlamakta, Onun Emri apaçık görünmekte ve Onun işaretleri her şeyi kapsamaktadır. Yüzünü Müheymin ve Kayyum olan Allah'a çevir. Allah aşkına riyasetten vaz geç ve halkı kendi haline bırak. Sen esasen hakikatten habersizsin. Sen ona vakıf değilsin.¹⁰

Çok geçmeden Hadiyah-i Devlet Abadi rezalet ve yok olma alemine gitti. Allah'ın Emrinin temellerine zarar verme nüfuzu tamamen yok oldu; fakat Emir tarihini lekeledi ve bir kaç yoldan çıkmış kişiyi silâhlendirdi, onları Allah'ın Yüce

* Yukarıda sayfa 19 bkz

TERAZAT (SÜSLER)

Mazharına karşı gelmek için ayaklandırdı. Ancak onların eylemleri karanlığın güneşle mücadele etmesine benzedi.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

EMRİN NURU HİNDİSTAN VE BURMA'YA ULAŞIR

Emrin başlangıcından itibaren ileri gelen bazı kimseler İran'da gezici mübelliğlerdi. Hz.Bahaullah Akka'ya ayak bastığı günden itibaren, Emir bir kaç komşu ülkeye de ulaşmış ve onun nuru onların bazı sakinlerinin kalblerini aydınlatmıştı. Hz.Bahaullah'ın görevinin sonuna doğru, Allah'ın Emri, Doğuda Türkmenistan ve Batıda Mısır ve Sudan başta olmak üzere İslam ülkesi olan onbeş ülkeye tanıtılmıştı. Aralarında Nebil-i Ekber ve Mirza Ebul Fazıl'ın da olduğu gibi bir kaç mübelliğ bu bölgelere gittiler.

Hz.Bahaullah, halkının çoğunluğu Müslüman olmayan geniş Hindistan yarım adasına, Cemaludin lâkabını verdiği coşkulu, yorulmak bilmez ve tanınmış gezici bir mübelliğ olan Tunukabanlı Süleyman Han'ı gönderdi. O, Kuzey İran'da Mazenderan eyaletinden gelmekteydi. Hükümet çevrelerinde iyi bir pozisyon elde etmek için gittiği Tahran'da Bahai kariyeri başladı. Emri orada duydu ve hararetli bir Bahai oldu. Hz.Bahaullah'a olan sevgi ateşi kalbinde alev alev yandı, böylece planlarını tamamen değiştirdi. İlk yaptığı şey bir derviş gibi giyinmek oldu.* Bu ülkede serbestçe dolaşmak isteyen bir

* Sadakayla yaşayan İran dilencisi. Onlar serbestçe ülkede gezebilirler. Bazen kültürlü ve varlıklı kimseler de hareket serbestliğini yaşamak için derviş gibi giyinirlerdi. Bu kimseler çok zaman bilgileri ve alimlikleri sayesinde Sufizme meyilli kimselerin odak noktası olurlardı.

kimse için en uygun bir kıyafetti. Süleyman Han'ın Akka'ya gidip Efendisinin huzuruna çıkmak gibi güçlü bir arzusu vardı. Böylece, yola çıktı ve Tebriz üzerinden Arz-ı Akdes'e gitti. Muradına erdi ve bir süre Hz.Bahaullah'ın huzurunun güneşi altında oturdu.

Ziyareti sona erdiği zaman İran'a dönmedi ve uzun bir süre Osmanlı topraklarında gezdi. Kültürlü bir kimse ve derviş kılığıyla Emri onlara tebliğ edebilmek için, o geniş ülkede, pek çok ruhun ilgi noktası olmayı ümit etti.

Şeyh Kazım-ı Semender*, Hicri 1291 (miladi 1874) tarihinde Süleyman Han'a İstanbul'da rastladığını söyler. O, Hz.Bahaullah'ın huzurundan ayrıldıktan sonra ülke çapında seyahat ediyordu. Semender şöyle yazar:

Süleyman Han'ın derviş kıyafeti giymesindeki maksat, Zuhur Efendisinin Emrinin ilâhi kokularını o bölgelere yaymaktı. Yavaş yavaş, halkla ilişkilerinden sonra, o insanların şimdilik Emri kabul etme kapasiteleri olmadığını gördü ve onun eylemleri hikmete aykırıydı. O zaman Akka'ya geri döndü ve Cemal-i Mübareğin huzuruna yeniden müşerref oldu. Oradan, Hindistan'a gitti...¹

Bu hikâyeden bir kaç yıl önce, Afnan ailesinden bir kaç kişi bir ticaret şirketi kurmuşlardı ve daha sonra Hindistan'da, Bombay'da 'Nasiri' ticaret markası adı altında bir matbaa kurdular. Bu, Bahai dünyasında bir kaç cilt Bahai eseri basan ilk Bahai matbaası idi. Bu girişim sayesinde Bombay, Bahailerin toplandığı ve Bahai ziyaretçilerin Akka'ya gidiş ve gelişlerinde uğrak noktası oldu. Hintliler arasında Emre karşı bir algılama olduğunu gören Afnanlar, bilgi ve tecrübe sahibi bir mübelliğin Hindistan'a gitmesi için Hz.Bahaullah'a bir dilekçe gönderdiler ve bu saygı değer girişim için maddi yardım teklif ettiler.

* Hakkında daha fazla bilgi için Bkz. Cilt 3 sf. 112

Onların bu isteği ile Süleyman Han'ın Akka'da bulunması aynı zamana rastladı. Hz.Bahaullah bu amaç için onu seçti ve onun Hindistan yarım adasına giderek Emri tebliğ 19 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

20 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

etmesi için talimat verdi. Sevinçli bir yürek ve parlak bir çehreyle Allah'ın bu yaşlı kulu derviş kıyafetiyle Hindistan'a doğru yola çıktı. Kendisine kültürlü ve düşünürlerin lideri görünümünü veren, uzun abası ve özel türbanı onun vakur davranışına katkıda bulundu. Yanına arkadaş olarak akrabası olan Mirza Hüseyin'i aldı. 1878 yılında, Hz.Bahauallah Mezra'da iken Bombay'a vardı ve oradan tebliğ çalışmalarına başladı. Büyük çapta Hindistan'da dolaştı, oradan Seylan'a gitti. Seylan'da Budist liderlerinin karşı koymalarıyla karşılaştı. Arkadaşı Seylan'da vefat etti. Kısa bir süre için Burma'ya gitti ve on yılı aşkın bir zaman gezici mübelliğ olarak dolaştı. Bu dönem içinde pek çok düşünce liderleri ve her türlü geçmişe sahip ve dinden kültürlü insanlarla tanıştı. Dostluk ve sevgiyle insanlarla muaşeret etti; onun hoş davranışları ve iyi karakteri, çarpıcı konuşmaları ve vakur dinleme tarzı, bütün bunlar tebliğ alanında onun başarısına katkıda bulundu.

Her tabakadan halk, feyiz almak ve ruhani takdis almak için Cemal Efendi diye tanıdıkları Süleyman Han'a döndüler. Yedi Vadi' yi bastırdı ve bazı kimselere dağıttı. Pek çok kimseyi Emre cezbetti; bazıları çok hararetli kimseler oldular, diğerleri ömürlerinin sonuna kadar Emrin hayranları olarak kaldılar. Hz.Bahauallah onu şevklendirecek bir kaç Levih yazdı, yaptığı işlere teyit yağdırdı ve ondan memnuniyetini ifade etti. Hindistan'da Emri kabul edenlere de bazı Levihler yazdı.

Süleyman Han, Madras şehrinde, ailesi esasen Irak'tan gelen, yirmi yaşlarında genç Seyyid Mustafa-i Rumi ile tanıştı. O, İslamiyete derinden bağlıydı ve özenle, sebat ederek dinin vecibelerini yerine getiriyordu. Bu genç, hoş kişiliği ve ruhen parlaklığı kendisinde kalıcı bir etki bırakan Süleyman Han'a hayran oldu. Seyyid Mustafa büyük bir ilgiyle Süleyman Han'ın genel olarak din hakkında ve özellikle Bahai dini hakkındaki açıklamalarını dinledi. Büyülenmiş gibi oturup Hz.Bahauallah'ın

yeni öğretilerini dinlediği yerde, Onun şahsına cezboldu, Çok geçmeden Seyyid Mustafa Emri kabul etti ve Allah'ın Yüce Mazharının nihayet gelmiş olması bilgisi onu heyecanla doldurdu. O, Cemal Efendinin Hindistan'da Bahai yaptıkları içinde en tanınmışı idi. Üstün bir şekilde Emre hizmet etti, özellikle Burma'da. Ölümünden sonra Emrin Velisi, Şevki Efendi tarafından Emrin Ellerinden biri olarak adlandırıldı. Şevki Efendi, onun ölümünden sonra ona, Hz.Bahau'llah'ın Emrinin 'MÜMTAZ MUHACİRİ', 'SADIK VE ZEKİ KİŞİ' si, 'ONUN GEREK TEBLİĞ VE GEREKSE NAZM-I İDARİ ALANLARINDA BAHAI DİNİNİN KAHRAMANLIK VE KURULUŞ DÖNEMLERİNDE ÜSTÜN HİZMETLERDE BULUNDU' ve onun mezarının 'BURMA AHBAPLARI ARASINDA ÖNDE GELEN TÜRBESİ OLARAK SAYILMALIDIR', diye değindi.

Süleyman Han, on yıldan fazla bir zaman Hindistan'da dolaştı; sonra, Hz.Bahau'llah'ın huzuruna gitmek için Arz-ı Akdes'e gitti. Emri kabul eden iki kişiyi de yanında götürdü. Ayrıca, Hz.Bahau'llah'ın evinde hizmet etmesi için yanında bir çocuk da götürdü. Üçüncü kez Efendisinin huzuruna müşerref oldu fakat Arz-ı Akdes'te kısa bir süre kaldı, çünkü, Hz.Bahau'llah onun tekrar Hindistan'a dönmesi ve o geniş ülkede tebliğ işlerine devam etmesi için talimat verdi. Yine inanırlardan birini yolculuğu sırasında kendisine eşlik etmesi için yanına aldı ve 1888 yılının Nevruzunda* Hindistan'a vardı. Seyyid Mustafa-i Rumi, mektuplarının bazılarında Süleyman Han'ın gittiği ülkeler ve eyaletlerden bahsetmiştir. Gittiği her yerde pek çok yüreklere Hz.Bahau'llah'ın Mesajının tohumlarını ekti.

Ziyaret ettiği yerler arasında, Seylan, Pencap, Malaya, Siam, Java, Selebes ve Bali adaları bulunmaktadır. Bir buçuk yıl süren seyahâtlerinden birisinde Lahor, Punç, Yarkand,

* 21 Mart Bahai Yeni Yılı

Keşmir, Ladah, Tibet, Balh ve Bedehşan vardı. Seyyid Mustafa bu seyahat hakkında kısa bir yazı yazmıştır, özeti aşağıda tercüme edilmiştir.

“ Cemal Efendinin kendi anlattıklarına göre, ayakları soğuktan ciddi bir şekilde donmuştu ve yaklaşık altı ay Yarkand'ta yatağa mahkum kalmıştı. İyileştiği zaman, Balh ve Bedehşan'a gitti. (her ikisi de Afganistan'da) Fakat ayakları hala yara içindeydi ve zorlukla yürüyordu. Yüksek dağlardan aşılması gereken Keşmir ile Tibet arasındaki yol onun zorlukla üstesinden geleceği bir durumdu. Öküzlerin sırtında taşınan Bahai kitapları ve Levihleri içeren bagajının tamamı nehre düştü ve onların yeri doldurulamadı.

Keşmir ile Tibet arasında Aga Han-ı Mehellatinin müridlerinden İsmaili tarikatından insanlarla karşılaştı. Bu insanların çoğunluğu kana susamış vahşi insanlardı. Yapılan bir çok kötü muameleden dolayı düş kırıklığına uğradı ve kalbi ezik olarak, Afganistan'da Balh ve Bedehşan'a gitti. O bölgedeki halk da ona kötü muamele etti... bunun üzerine 1889 da Keşmir'e gitti. Oradan, Hindistan'ın değişik yerlerine geleneksel seyahâtlerini yaptı ve daha sonra Burma'ya gitti...²

Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra Hz.Abdülbaha Süleyman Han'ın Hindistan'da kalması ve orada değerli faaliyetlerini sürdürmesi için talimat verdi. Yıllar geçtikçe, onun başarıları açıkça görünmeğe başladı ve o geniş ülkelerde ve adalarda attığı temeller zaman geçtikçe unutulamaz oldu. Onun gezici mübelliğ olduğu sırada, pek çok kimse Emre cezboldular, özellikle Java adalarında, bazı hükümdarlar ve mümtaz kişiler onun tebliğ çalışmalarından etkilendiler. Burma da başarısı daha büyük oldu. Mendeley şehrinde altı yüzden fazla Müslümanın Emri kabul ettiği söylenmişti. Fakat o,Hz.Bahaullah'ın yeni kanunlar ve öğretilerle yeni bir Din getirdiğini açıklamadı çünkü onlar henüz buna hazır değillerdi. Bazı yerli inanırların ifadelerine göre, bu insanlar Hz.Bahaullah'ın Mesajının hakikatini kabul ettiler fakat aynı

zamanda, İslamiyet’i uyguluyorlar ve İslamiyet’in şartlarını yerine getiriyorlardı.

Hız. Abdülbaha görevinin ilk zamanlarında, Süleyman Han Hindistan’da görevini bitirip Arz-ı Akdes’e geldikten sonra, Emrin mübelliği, Mirza Mehram’ı, Mendeley’e gönderdi ve ona Emrin müstakil bir Din olduğunu bu insanlara anlatmasını ve Yeni Dinin kanunlarıyla onları tanıştırmalarını ve onların İslam kurallarını terk etmelerini söylemesi için açıkça talimatta bulundu. Mirza Mehram sadakâtle görevini yerine getirdi. Fakat İslamiyet’ten böyle geniş çapta değişik olduğunu duyan bu camianın üçte ikisi Hız. Bahauallah’ın Emrini kızgın bir şekilde reddettiler ve daha sonra, Mirza Mehram’ı öldürmek için bir araya geldiler. Bir gün onun evinin önünde büyük bir kalabalık toplandı ve eğer bir İngiliz polisinin zamanında müdahalesi olmasaydı, onu öldürmeyi başaracaklardı. Bir Hıristiyan olan İngiliz polisi Mirza Mehram’a, ‘ Sen bu insanlara ne dedin de senin evinin önüne canını almak için toplandılar? ’ diye sordu. ‘Hz. İsa gününde ne dediyse ben de onu söyledim,’ diye Mehram cevap verdi. Buna rağmen, Mehram, Mendeley’de bir süre daha kalmayı başardı. Geri kalan insanların bilgilerini derinleştirdi ve onların Allah’ın Emrini tam olarak kabul etmelerini ve günlük yaşamlarında onun yasa ve öğretilerini sürdürmelerini sağladı.

Süleyman Han’a gelince, o, devamlı olarak yirmi yılını Allah’ın Emrini Hindistan’da ve civar ülkelerde tebliğ etmekle geçirdi. Değişik dinlere mensup kişileri Emre getirmeyi başardı. Aralarında Sunni ve Şii mezhepleri, İsmaililer, Hindular ve Budistler vardı. Fakat, bu yıllar boyunca çektiği sıkıntılar, aşırı sıcak ve soğuk iklimlerde dolaşması, öküz ve fil sırtlarında yolculuk etmesi, bir çok konuk sevmez bölgelerden geçmesi, insanlık dışı muhalefetlerle karşılaşması, bütün bunlar gücünün zayıflamasına neden oldular ve o, Akka’ya döndü. Bu, Hız. Bahauallah’ın suudundan yaklaşık beş yıl sonraydı.

Bir süre Arz-ı Akdes’te kaldıktan sonra, Hız. Abdülbaha onu önemli bir görev için İran’a gönderdi. Bu hikâye

Hz.Bahaullah'ın zamanına kadar uzanır. Allah'ın Emrinin Elllerinden iki önde gelen inanır, Hacı Ahund diye bilinen Ali Ekber ile Hacı Emin diye tanınan Hz.Bahaullah'ın eminlerinden Hacı Abu'l Hasan 1891 yılında Kazvin'de iki yıl hapse mahpus olduğu zamandı.* Zamanın başbakanı Ali Ashar, Eminu's Sultan idi. O, ahbabların durumlarına karşı anlayışlı idi ve haksız yere hapsedildiklerini biliyordu ve onlar için şefkâtlî imalarda bulundu. Hz.Bahaullah bundan mutlu oldu ve Abdülbaha'dan ona bir mesaj göndermesini istedi. Hz.Abdülbaha bunu şöyle anlatır:

Suudundan kısa bir süre önce, Hz.Bahaullah buyurdular: 'Birisi İran'a gidip bu mesajı Eminu's Sultana bildirsin: "Sen mahpuslara yardım etmek için adım attın; sen serbestçe onlara yaraşır hizmette bulundun; bu hizmet yerde kalmayacaktır. Bunun sana şeref getireceğinden ve bütün işlerinde hayır getireceğinden emin olabilirsin . Ey Eminu's Sultan! Yükselen her ev bir gün harap olacaktır, Allah'ın evinden başka; o daha da güçlenecek ve her geçen gün daha da iyi korunacaktır. O halde, bütün gücünle Allah'ın Evine hizmet et ki cennette bir evin yolunu bulasın ve ebediyete kadar dayanan bir abide kurasın." †³

Çok geçmeden, Hz.Bahaullah'ın suudu vaki oldu. İran'da bu olay olduktan hemen sonra, Hz.Abdülbaha Hz.Bahaullah'ın arzusunu yerine getirdi. Hz.Abdülbaha'nın görevinin başlarında, o zamanlar Akka'da bulunan Kumlu Seyyid Asadullah † bir rüya gördü; rüyasında Hz.Bahaullah kırmızı mürekkeple yazdığı bir kaç Levhi bazı zarfların içine koymuştu ve onları Seyyid Asadullah'a vererek İran'a gitmesini söylüyordu. Sabahleyin, Seyyid rüyasını Hz.Abdülbaha'ya anlattı ve İran'a gitmek için izin istedi. Hz.Abdülbaha yolculuğu sırasında onu özel bir şekilde şiddetle işkence

* Aşağıda sayfa 332-33 e bakınız

† cilt I S. 32.

göreceği konusunda uyardı. Seyyid Asadullah Azerbaycan'ın Ardabil şehrine vardığı zaman bu kehânet gerçekleşti. Bir kaç hoca onun şehirde tebliğ faaliyetlerinin farkına vardı ve onu öldürmek için plan yaptılar. Bir gün bir yere giderken bir kaç adam etrafını sardı ve öyle bir şiddetle dövdüler ki onu öldü diye bıraktılar. Bedenini kullanılmayan bir ahıra sürüklediler. Bir süre sonra kendine geldi fakat valinin emirleriyle hapse atıldı. Daha sonra Tebriz'de bir hapisaneye götürüldü ve bir kaç gün orada kaldı. Nihayet, muhafız eşliğinde Tahran'a gönderilmesi için emir geldi. Fakat, orada hapse atılacağı yerde başbakan Seyyidin kendi evine getirilmesi için talimat verdi. Orada, şefkât ve anlayışla karşılandı.

Asker eşliğinde Tahran'a giderken, Seyyid Asadullah bir kaç yıl önce, bir vesile ile hicri 1306 (M.S.1888-9) da Mezra Kasrında Hz.Bahaullah'ın huzurundayken Onun sözleri aklına geldi. Ona buyurmuşlardı: ‘ Asadullah, Ben seni Nasreddin Şah'ı ziyaret etmek için göndermek istiyorum fakat unutma ki o artık Bahailerini öldürmüyor. Gitmek ister misin?’ Seyyid Asadullah Efendisine itaat eder gibi bir işaretle eğildi. Şimdi başkent yolunda bir mahpustu ve bir şekilde Şahla görüşeceğini biliyordu.

Eminu's Sultan mahpusun yardımına geldi ve kendi ofisinde Asadullah'a sığınacak bir yer verdi. Bir gün başbakan hasta iken, Nasreddin Şah onu ziyarete geldi. Başbakan, o zaman durumu açıkladı ve tutsağına övgüler yağdırdı; o kadar ki Şah oradan ayrıldığı zaman Asadullah'a büyük şefkât gösterdi ve onu teselli edici sözler söyledi. Daha önce böyle bir şeyde, tutsak derhal darağacında sallandırılır ve bir kurşun ile öldürülürdü. ⁴

Başbakanın Seyyid Asadullah'ı barındırmakla gösterdiği merhamet Hz.Abdülbaha'yı Hz.Bahaullah'ın arzusunu yerine

* Bunları Hz.Bahaullah'ın kelime be kelime aynısı olarak almayınız.

getirmeğe sevk etti. Ve ona bir mesaj gönderdi. Bu görevi de Süleyman Han'a verdi.

Bir zaman sonra, Eminu's Sultan, Şah'ın sempatisini kaybetti. Nefretle, gözden düşmüş olarak Kum şehrine sürülmüştü. Bunun üzerine bu kul, Süleyman Han'ın eline benim tarafımdan yazılan uzun bir mektup ile bir münacât vererek, İran'a gönderdi. Unutulan köşeden tekrar göze girmesi için, gözden düşen başbakan'a yardım, inayet ve sıkıntıdan kurtulması için duada niyaz ediyordu. Mektupta açıkça belirttik: 'Tahran'a dönmek için hazırlan. Yakında Allah'ın yardımı sana ulaşacak; inayet nuru tekrar senin üzerine parlayacak; tam bir otorite ile sen hürriyetini alacaksın ve başbakan olacaksın. Zulüm gören bir kimseye yapmış olduğun iyiliğin mükâfatını göreceksin.' Bu mektup ve bu dua bugün Eminu's Sultanın ailesinin elindedir.

Süleyman Han Tahran'dan Kum'a gitti. Talimat üzerine İmmakuleyt türbesinin bir hücreğine yerleşti. Eminu's Sultanın akrabaları buraya ziyarete geldiler; Süleyman Han gözden düşen bakanı araştırdı ve onunla görüşmek istediğini ifade etti. Bakan bunu duyunca, Süleyman Han'ı çağırttı. Süleyman Han Allah'a güvenerek bakanın evine koştu. Onunla özel görüşerek, Hz.Abdülbaha'nın mektubunu ona sundu. Bakan ayağa kalktı ve sonsuz bir saygıyla mektubu aldı. Sonra Han'a hitaben: 'Ben ümidimi kesmiştim. Eğer bu arzum yerine gelirse, ben hizmet için ayağa kalkacağım; Allah'ın dostlarını koruyup destekleyeceğim.,' dedi. Sonra şükranlarını, minnettarlığını ve sevincini ifade etti ve devam etti, 'Allah'a şükürler olsun, tekrar ümitliyim; O'nun yardımıyla rüyalarımın gerçekleşeceğini hissediyorum.'*

Kısacası, Bakan ahbaplara yardım etmek için söz verdi ve Süleyman Han oradan ayrıldı. Bakan ona yolculuk

* Kum Fatimenin 'İmmakuleyt' in türbe şehridir. Sekizinci İmam olan ,İmam Rıza'nın kız kardeşi. 816 yılında buraya defnedilmişti.

masrafları için bir miktar para vermek istedi, fakat Süleyman Han bunu reddetti ve Bakanın bütün ısrarlarına rağmen hiç bir şey kabul etmedi. Han, dönüşte henüz Arz-ı Akdes'e varmamıştı ki Emini's Sultan sürgün yerinden geri çağırıldı ve derhal başbakanlık makamına getirildi. Pozisyonunu ve görevlerini tam hakkıyla yaptı; ilk başlarda gerçekten ahbabları destekledi, fakat sonuna doğru, Yezd şehitleri olayında kayıtsız kaldı. Isdırap çekenlere hiç bir şekilde ne yardım etti ve ne de korudu, ve ne de onların devamlı yalvarışlarına kulak verdi, ta ki hepsi öldürülünceye kadar. Aynı şekilde o da görevinden alındı, yıkılmıştı. Onurla dalgalanan bayrak tersine dönmüş ve o ümit eden yürek umutsuzluğa dönmüştü⁵.

Bu yolculuğa çıkmadan önce Hz. Abdülbaha Süleyman Han'a kendisine verilen görevin mahiyeti hakkında hiç kimseye bir şey söylememesini tembihlemiştir. Emini's Sultan Hz. Abdülbaha'nın Levhini aldıktan bir ay kadar sonra tekrar başbakanlığa getirilmiş ve Hz. Abdülbaha'nın verdiği söz yerine gelmişti. Bu olay olduktan hemen sonra, Süleyman Han heyecanını yenemedi ve bir hata işledi ve bütün hikâyeyi, daha sonra nakıs olan kendini beğenmiş bencil, sadakâtsiz Bahai mübelliği Cemal-i Burujirdi'ye anlattı. Cemal, görevin başarısını ve Hz. Abdülbaha'nın Emini's Sultan'ın Hz. Abdülbaha'nın Levhine gösterdiği saygıyı duyunca, yüreğinde kıskançlık ateşi yandı ve kendisine pay biçmek için Başbakanla irtibat kurmaya kendini itti. Cemal-i Burujird'in[†] bu görüşmede Başbakanın üzerinde yarattığı şeytani etki vahimdir.

İnsan ruhuna nakıslık hastalığına tutulmuş bir insanla tanışmaktan daha zararlı olan bir şey yoktur. Hz. Abdülbaha buyurmuşlar ki⁶ Emini's Sultan'ın Emri destekleyeceği konusunda verdiği sözü tutmamasının sebebi iki yönlüdür.

* Bu 1903 yılında pek çok Bahai'nin şehit edildiği Yezd ayaklanmalarına atfeder. (A.T.)

† Bkz. Cilt 2

Birisi, Cemal-i Burujirdi'i ile görüşmenin soğuk etkisi, diğeri ise, yüce otorite pozisyonunun verdiği gurur idi.

Süleyman Han'a gelince, o, Arz-ı Akdes'e döndü, fakat çok geçmeden, Hicri 1316 yılında Ebha melekutuna göç etti. Akka'da, Hindistan ve Burma'nın ruhani fatihi olarak her zaman anılan bir kimse olarak defnedildi.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

BİRLİĞİN ANLAMI

Hız.Bahaullah sevgisinin paha biçilmez hazinesini her inanırın kalbine koymuştu ve bu bakımdan, gerçek bir Bahainin teşhis edilebileceği, ayırt edici yönü Hız.Bahaullah'a olan sevgisidir. O, Bahai toplumunun da esas özelliğinin birlik olduğunu emretmiştir.

Bireyin yüreğindeki Hız.Bahaullah'a olan sevgi ve Onun sevgisinden doğan toplumun ruhani birliği, bir birine yakından bağlıdır. Ahbaplar arasında birlik sırf inançlarının bir bilinci ve uygulaması değildir. O, beşer sınırlarını aşar ve inanırlar bir çok bedende bir ruh olarak göründükleri zaman en yüksek şeklini alır. İşte o zaman birey, diğer inanırları kendisinden üstün tuttuğu zaman ruhani birliğin en yükseklerine erişirler.

Emrin Velisi Şevki Efendi İran Bahailerine yazdığı bir mektupta¹ sevgi ve şefkât, geçmiş dinlerin öğütleriydi. Bu günde, Bahailere bir birleri için her şeylerini feda etmeleri öğütlenmiştir, der. Hız.Şevki Efendinin bu sözleri erişilmez bir hedefin sırf ütöpik bir vizyonu olarak alınmamalıdır. Aksine, Emir tarihi bazı inanırların bu yüce mertebeye erişmiş olduklarını gösterir. Bahai toplumunun birliği geleceğin izzeti ve vaadidir. Beşer ırkının birliğini sosyal olduğu kadar ruhani seviyede de garanti altına alır. O, güç bakımından büyüüp ve olgunluğa doğru geliştikçe, Allah'ın ellerinin bugün için yüceltmış olduğu, dünyayı kapsayan birlik çadırının altında

henüz doğmamış nesillere ilham verebilen ve verecek olan bir modeldir.

İttihad Levhi

Hz.Bahaullah tarafından Akka'da nazil olan İttihad Levhi (Birlik Levhi) diye bilinen bir Levhi vardır. Burada O, birliğin değişik yönlerini tarif eder. Bu Levhi, Reşt şehrinden Seyyid Asadullah'ın birliğin anlamı sorusuna cevap olarak nazil olmuştur. Hz.Bahaullah'ın Sedat-ı Hamsi (beş Seyyidler*) diye adlandırdığı beş kardeşten biridir. Beşi de inananlardandı. Bir ara Seyyid Asadullah, Mirza Yahya taraftarlarının Hz.Bahaullah'ın Emrini faal olarak bile bile yanlış tanıttıkları Kazvin şehrinde oturdu. Bu insanlar, Seyyid Asadullah'ın beynini bir dereceye kadar zehirlemeyi başardılar. Öyle ki imanda kafası karıştı. Fakat bu durum uzun sürmedi. Onun kalbinin temizliği ve tanınmış sadık Şeyh Kazım-ı Semender'in Ezelilerin Bahailiği yanlış tanıttıklarını açığa çıkarmasıyla birleşince Seyyid Asadullah imanını yeniden kazandı ve bu onun sabit bir inanır olmasını sağladı. Bunun üzerine Akka'ya ziyarete gitti ve Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Kendi gözleriyle Allah'ın azametini gördü ve O'nun izzet ve ihsanının alıcısı oldu. En küçük kardeşi Seyyid Nesrullah da Akka'da Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olmanın büyük imtiyazına sahip oldu. Beş kardeşten sağ kalan bu iki kardeş, hayatlarının sonuna kadar Emrin büyük hizmetkârları oldular.

Hz.Bahaullah İttihat Levhinde ayrıntılı olarak birliğin bir kaç yönünü tarif eder. Buyururlar ki ilk başta birlik din birliğidir, bu gün için Kendi Dini olan dini kabul etmeleridir. Buyururlar ki, bir ülkede halkın çoğunluğu Onun Emrini kabul ettiği zaman, hükümet Onun öğretilerini ve emirlerini uygulamaya koyabilir. Geçmiş dinlerde, böyle bir birliğin Allah'ın Emrine zafer getirdiğini ileri sürer.

* Seyyid, Hz.Muhammed'in soyundan gelenlere verilen bir lâkapdır.

Bir başka düzeyde, Hz.Bahaullah birlik konuşma alanındadır diye açıklar. Buna örnek olarak iki Bahainin her hangi bir konuda bir birine ters düşebileceklerini söyler. Böyle bir durumda, onlar, kendilerini ve onları duyan başkalarını birlik inayetinden mahrum ederler. Emir hakkında ılımlı bir şekilde yapılan bir konuşma ilâhi ihsanı kendine çeker, fakat fazla konuşulacak olursa, insanların ruhlarını tahribe sebep olur. Bu Levihte ahbapların insanları tebliğ ederken sevecen ve ılımlı olmalarını öğütler, öyle ki onların sözleri sütün bir bebeğe yaptığı etkiyi yapsın. Hz.Bahaullah bir kaç Levhinde O'nun Emrini tebliğ etmek için aynı tavsiyede bulunmuştur. Buna örnek olarak Hikmet Levhinden şu alıntıyı verebiliriz:

Söyle: Beyan nüfuz ve itidal ister cevherdir. Nüfuz, letafete bağlıdır, letafet ise, temiz ve azade bir yüreğe bağlıdır. İtidale gelince, bu, nüfuzun muhtelif kitaplarda ve Levihlerde nazil kıldığımız hikmet ile birleştirilmesidir. Feyyaz olan Rabbinin meşiyeti semasından inen şeyi düşünecek olur isen, ayetlerin derinliklerinde gömülü olan muradımızı öğrenirsin.²

Önceleri, dinleyiciyi fazla bilgiye boğmamanız konusunda uyarır ve böyle bir davranışı küçük bir bebeğe çok yemek vermeye benzetir ve bu şekilde ona hayat vereceğimiz yerde öldürecekimize benzetir.

Hız.Bahaullah sözlerine şöyle devam eder: Eylem sözleri takip etmelidir. İnanırlar Onun öğretilerini yerine getirdikleri ve kendilerini ilâhi sıfatlarla süsledikleri zaman davranışlarında birlik olurlar. Geçmiş dinlerde meydana gelen ayrılıklarından ötürü acı duyar ve bunu dinlerin taraftarları arasındaki dirliksizliğe atfeder ve buyururlar ki Allah'ın Dininin temeli bu ayrılıklardan dolayı paramparça olmuştur.

Hız.Bahaullah'ın tasvir ettiği birliğin bir başka yönü, inanırların durumu ile ilgilidir. Onların durumlarının birliği Allah'ın Emrini halk arasında yüceltecektir. Dünya keder verici bir durumdadır, çünkü bazıları kendilerini diğerlerinden üstün görmektedirler. Onun Zuhurunun okyanusundan içmiş olan ve

yüzlerini gerçekten Onun yüce Ufkuna çevirmiş olan inanırlar kendilerini tek bir düzey üzerinde, aynı pozisyonu işgal eden ve eşit rütbeye sahip olarak saymalıdırlar diye ifade eder. Bu olacak olursa, beşer dünyası bir cennet olacaktır diye kehânette bulunur. Bu konuyu bir az daha aydınlatacak olursak, Hz.Bahaullah, her ne kadar insan ilâhi sıfatlarla donanmış muhteşem bir varlık ise de, insanın kendisini başkalarından daha üstün olduğunu görmesinin Ona acı verdiğini söyler.

HZ.Bahaullah'ın bu öğretisi, eğer yerine getirilecek olursa, yüreklerde alçak gönüllülük ve kendini alçaltmayı yaratacaktır. Yoksa, gurur ve kendini beğenmişlik tahakküme yönelecek ve insan kendi benliğinin ve ihtirasının esiri olacaktır. Bu durumda onun Kurtarıcısı Allah'ın Mazharından başkası değildir.

HZ.Bahaullah'ı bugün için Allah'ın Kelamının Sözcüsü olarak kabul etmek ve bütün kalbiyle Onun öğütlerini ve önerilerini uygulamakla, birey benlik ve maddi varlıklara bağlanma zincirlerinden serbest kalır. İşte o zaman birey hayatın maksadını anlayabilir. Ve o zaman, aynı inanç sahibi dostlarıyla gerçekten birleşebilir.

HZ.Bahaullah'ın Zuhurunun büyük inayetlerinden birisi, hocalık kurumunu kaldırmış olmasıdır. Bu zamanda büyük çapta suistimal edilmiş ve neredeyse hiç bir etkisi olmayan bu kurum, belki de geçmişte, halkın çoğunun cahil olduğu ve liderler tarafından yönetilmeleri gerektiği bir zamanda gerekli ve yararlıydı. Fakat bugün bu, tamamen gereksizdir. HZ.Bahaullah İttihat Levhinde buyururlar ki eğer İran'da din adamları kendilerini üstün kişiler olarak görmeselerdi, onların taraftarları Onun Emrine böylesine acı bir şekilde karşı koymazlardı. O, onların gurur ve kendini beğenmişliklerini bütün ülkeyi saran ve yakan bir ateş olarak tarif eder.

HZ.Bahaullah'ın Emri, ayrılık ve çöküntü üreten ruhbanlık kurumundan kendisini sadece kurtarmakla kalmaz, esasta ilâhi olarak takdir edilmiş kurumlar içinde bencil kişilikleri de barındırmaz. Onun damgası, Allah'a hizmettir. Bu

da pratikte insana hizmettir. Bahai kurumlarında hizmet eden kimseler, faaliyetlerinde birliği hissederler, çünkü kişisel ihtiraslara teşebbüs etmek için veya bu kurumlar içinde üstün yetenekler sergilemek için hiç kimseye yer yoktur. Aslında, üyelere biri kendisini diğerlerinden üstün görecektir, onun etkileyciliği büyük ölçüde kaybolur. Üyelerden birinin bencil tavrı ile Bahai kurumu içindeki birlik çerçevesi bir kere bozulsa, bunu büyük imtihanlar ve testler izler. Bu meydana gelecek olsa, üyeler büyük baskı ve ıstıraplardan geçer ve Hz.Bahaullah'ın ifadesine göre o Mahfil bir hiç olur.

Hz.Bahaullah İttihat Levhinde buyururlar ki eğer her şeyde bulunan birliğin çeşitli merhalelerini açıklayacak olsaydı Kalemî bir kaç yıl bu konuda devamlı yazardı. Bu mümkün olmadığına göre, birliğin bir yönünü daha anlatmakla açıklamasını sona erdirir. O da insanların birliğidir. İnsanların birliğinin Allah sevgisi ve Allah Kelamının etkisi ile olduğunu ifade eder. İnsanlar o Kelama döner ve ona yapışırlarsa, birleşirler.

Hz.Bahaullah'ın taraftarları camialarında zaten kalblerin gerçek birliğini getirmişlerdir. Pek çok değişik görgü ve geleneklerden gelme ve çeşitli lisanlar konuşmalarına rağmen, onları ruhen bağlayan güçlü sevgi bağları ile motive olmuşlardır. Bu sevgi ne yapay olarak meydana gelmiştir ve ne de inanırların sahip oldukları özel bir yeteneğe bağlıdır. Birey açısından bu, Hz.Bahaullah'a yönelme dışında birey tarafından herhangi bir çaba harcanmadan, yücelerden inanırların kalbine iner. Bu sevgi, Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun etkisi ile üremiştir. Bu, geniş bir şebeke içerisinde kendisine bağlı her devreye enerji veren elektrik cereyanının akımı gibidir. Bu devir için Allah'ın Mesajının Sahibi olan Hz.Bahaullah'a sırf inanmakla letafet kanallarını açar ve inanır kalbinin içinde var olan doğuştan gelen taassupları boşaltır ve Allah'ın sevgisinin taşıyıcısı olur. Bu sevgi, sonra kendisini Bahai toplumunda en kuvvetli bir güç olarak inanırlar arasında kendini gösterir. O, kalbleri öylesine bir birine bağlar ki gerçek bir inanır,

Hz.Bahaullah'ın sevgisinin izini bir başka inanırın yüzünde görür ve arkadaşının eksik taraflarını görmez. Birliğin gücü ve ayrılığın yıkıcı etkileriyle ilgili Hz.Bahaullah'ın Yazılarında sayısız pasajlar vardır. Hz.Bahaullah bir Levhinde³ buyururlar ki, eğer Allah'ın sevgili kulları her bölgede birliği başarmış olsalardı, bütün dünya Onun nuruyla aydınlanırdı. Bazı bölgelerde ahbablar arasındaki ayrılıklardan ötürü üzüntü duyar ve bunun Emre zarar ve utanç getirdiğini beyan eder. Bu Levihte açıklamasına devam eder ve der ki eğer bütün dünya insanları Emre karşı ayağa kalksa, ona hiç bir zarar gelmez. Tam tersine, onların karşı koymaları onun yücelmesine sebep olur. Fakat dostları arasındaki ayrılık Emrin temiz ismine zarar verir, onun gelişmesini engeller ve Onun Sahibine anlatılmaz üzüntü ve acı verir.

Bir başka Levihte⁴, ayrılık yaratacak her hangi bir söz söylemekten uzak durmalarını taraftarlarına öğütler, böyle bir söz Ona en yakın olanlar ve devamlı Onun tahtının etrafında dolaşanlar tarafından söylenmiş olsa bile. Ayrılık konusunu bir başka Levihte⁵ de hikmet ve söz kevseri ile söndürülmesi gereken yanan bir ateş olarak tarif eder. Hz.Abdülbaha bir Levhinde⁶, her kim Emirde ayrılığa sebep olursa, hayatı boyunca mutluluk görmeyecektir diye ifade etmiştir.

Hz.Bahaullah, İttihat Levhinde, dünyevi mallara sahip olma birliği ile ilgili birliğin, iki merhalesi olduğunu ifade eder. Birisi, kişinin Allah'ın kendisine verdiklerinden hem cinslerini mahrum etmediği ve dünyevi varlıklarının bir kısmını onlara verdiği cömertliktir. Hz.Bahaullah bu övgüye değer eylemi *musavat* (eşitlik) olarak tarif eder. Bu davranış kendisine olduğu gibi başkalarına da cömertçe verme durumudur. Öteki merhale ise *muvasat* (yardım), yani, bireyin kendi ihtiyaçlarından başkası için fedakarlık etmesi ve onu kendine tercih etmesidir. Hz.Bahaullah bu davranışı insanın en yüce ve en asil bir erdemi olarak sayar. Fakat bu tercihin dünya malları aleminde uygulanmasını ve başka bir şeye uygulanmamasını vurgular.

Kelimat-ı Firdevsiye (Uçmak Sözleri) diye bilinen Levihte,* Hz.Bahaullah Altın Kural'ın en yüce beyanı demek olanı şöyle söyler:

Ey insan oğlu! Eğer gözleriniz rahmete dönerse, size yararlı olan şeylerden vazgeçiniz, insanların yararına olan şeylere yapışınız . Eğer gözlerinizi adalete çevirirseniz, kendiniz için seçtiğinizi komşunuz için seçiniz.⁷

Toplum içinde birlik

Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun ana maksadı dünya insanları arasında birliği kurmaktır. '*Birlik nuru o kadar kuvvetlidir ki, o bütün arzı aydınlatabilir*'⁸, diye Hz.Bahaullah ifade etmiştir. Toplumda ayrılık etkisi o kadar yıkıcıdır ki Hz.Bahaullah olsun, Hz.Abdülbaha olsun Yazılarında, eğer din ayrılıklara sebep olacaksa dinsiz olmak daha hayırlıdır diye açıkça ortaya koymuşlardır. Birliğe çağrı bu günde Hz.Bahaullah tarafında yükseltilmiştir ve Allah'ın Yaratıcı Kelamı, bütün insanların ve yeryüzü halkının birliği için sağlam ve zabdedilemez bir temel kurmaktan başka insanlara başka bir seçim hakkı vermemiştir. Hz.Bahaullah'ın şu yüce sözleri dünya seviyesinde beşer toplumunun dengesini tamamen değiştirmiştir :

Ey sevgili dostlar! Birlik çadırı kuruldu; bir birinize yabancı gözüyle bakmayınız. Sizler bir ağacın meyveleri ve bir dalın yapraklarısınız.⁹

Bugün, dünya insanları arasında pek çok kimse, barış için haykırıyorlar. Büyük çapta tahribat ve imha korkusu insanları barışa ve savaşın kaldırılmasına doğru itmiştir. Bir çok alanda, bu rüyayı gerçekleştirmek amacıyla, toplumlara nutuklar çekmekten tutun, konu üzerinde tartışmalardan, barış için gösteriler düzenlemeye, propaganda kampanyalarına, protesto yürüyüşlerine ve hatta geniş çapta şiddete varıncaya kadar büyük faaliyetler var. Bu izole edilmiş bir hedef değildir; bu,

* Bölüm 15 e bakınız

insan davranışıyla yakından ilgilidir ve bir insanın diğer insana karşı tavrına dayanır. İnsanlar arasında birlik olmadıkça, barış olamaz. Ve birlik, yüzeysel ölçülerle yapay olarak meydana gelemez. İnsanlar araştırıp sonra hakikati uygulamadıkları ve ilkeler üzerinde uzlaşmadıkları sürece, dünyanın bütün ülkeleri arasında iyi niyet geliştirmenin yolu yoktur. Bugün, nerede ayrılık varsa, ilgili insanlar keder ve sıkıntılarla çevrileceklerdir. Hz.Bahaullah, Yazılarında, insanlığın, dünya milletleri ve halkı arasında birliği yaratmadığı sürece, barış ve huzur göremeyeceklerini, açıkça ifade etmiştir.

İnsanlığın saadeti, emniyet ve rahatı beşer birliği gerçekleşmedikçe husul bulmaz. Birlik ise, Kalem-i Alanın öğütlerine kulak asılmadığı müddetçe gerçekleşebilecek bir ülkü değildir.¹⁰

Hz.Bahaullah bir Levhinde birlikle ilgili şu yüce sözleri açıklar :

Ey ihtilaf halinde bulunan milletler! Birleşiniz ve onun nuru ile nurlanınız. Tanrı hatırı için bir yerde toplanıp aranızdaki ihtilaf sebeplerini kaldırınız. O zaman Neyyir-i Azamın nuru cihanı kaplar, dünya seknesi bir şehir seknesi gibi olur ve aynı taht üzerinde oturur. Bu Mazlumun ilk gündən beri güttüğü ve güdeceği gaye budur. Hiç şüphe yok ki, hangi ırk veya mezhepten olursa olsunlar, bütün milletler kendi ilhamlarını aynı semavi Kaynaktan alıyorlar. Ve aynı Tanrının kullarıdır. Tâbi oldukları emirler ve ahkâm arasında görülen başkılıklar bunların indirildiği asırların ihtiyaç ve icaplarından ileri gelmiştir. Bunlar, insan inadından doğan, bir kaçı müstesna, hep Tanrı katından olup O'nun maksat ve iradesinin tecellisidirler. Kalkınız ve iman kuvvetiyle mücehhez olarak kendi evhamınızın putlarını kırınız, aranızda ihtilaf tohumu ekenleri deviriniz. Sizi bir araya toplayıp birleştirecek şeye yapışınız.. Bu, Ana Kitabın size indirdiği en yüksek kelimedir. Azamet Lisanı kendi yüceler yücesi makamında buna şahadet eder.¹¹

BİRLİĞİN ANLAMI

Beşer birliğini tanımak, dünya barışı için en önce gelen şeydir. Ancak her hangi bir seviyede bir birliğin kurulması, o aynı seviyede barışın bir şeklini yaratır. Örneğin dünya milletleri arasında dünya çapında politik birliğin kurulması, dünya düzeyinde politik barışı getirir. Hz.Bahaullah'ın Yazılarında buna Küçük Barış diye değinilir.* Uzak bir gelecekte, beşerin çoğunluğu Hz.Bahaullah'ın makamını yeryüzünde, Allah'ın Sözcüsü ve insanların kurtarıcısı olarak tanıdıkları zaman ve Onun Vahiylelerinin akışı insanların kalblerine nüfuz ettiği ve orada yeryüzü insanları arasında bir bağ kurduğu zaman, insan ırkı Hz.Bahaullah'ın vaat ettiği, Zuhurunun en asil meyvesi olan Sulh-u Azamın kuruluşuna şahit olacaklardır.

Beşer ırkının birliği, yaratılış yasalarına aykırı olan yeknesaklık ile karıştırılmamalıdır, Hz.Bahaullah'ın öğretileri çeşitlilik içinde birlik ilkesini vurgular. Allah'ın yaratışında sadece her şeyden bir tane vardır: Hiç bir şey, bir diğerrinin aynısı değildir. Bu eşsizliğin sebebini anlamanın en iyi yolu Bahai Yazılarını incelemek ve tabiatı gözlemektir. Hz.Bahaullah'ın ve Abdülbaha'nın Yazılarından anladığımız kadarıyla, ister mineral, ister bitki aleminden olsun, her yaratılan şey Allah'ın bazı vasıflarını gösterirler. Bu alemler arasındaki fark bu sıfatların değişen derecelerdeki tezahürlerine bağlıdır. Örneğin, Allah'ın sıfatları, mineral aleminde, bitki aleminden daha az vardır. Aynı şey, bitki alemi ile hayvan alemi arasındaki ilişkide de geçerlidir. Hayvan aleminin sahip olduğu pek çok sıfatlar bitki aleminde yoktur. İnsanda ise, Allah'ın bütün sıfatları depolanmıştır.

Ancak, bütün yaratılan şeylerde ortak olarak tecelli eden bazı sıfatlar vardır fakat, her alemde bu değişik yoğunlukta görülürler. Bunların arasında, yaratılışın birinci sebebi olan sevgi sıfatıdır. Mineralde bu kendisini yapışıklık olarak gösterir.

* Küçük Barış'ın incelenmesi konusunda cilt 3 S. 375-76 bakınız.

Bitki aleminde de yapışıklık vardır, fakat, bir sevgilinin sevgilisi için kollarını açtığı gibi, güneşin ışınlarını almak için ağaç dallarını ona doğru uzattığı zaman, sevgi sıfatı başka bir boyut kazanır. Hayvan aleminde sevgi sıfatı daha büyük bir yoğunlukta görülür. Annenin yavrusuna olan sevgisi buna bir örnektir. İnsan aleminde ise, sevgi sıfatları kendilerini en yüksek yoğunlukta gösterir.

Yaratılan bütün her şeyde tecelli eden Allah'ın bir başka sıfatı Emsalsiz Allah sıfatıdır. Bu sıfat her yaratılan şeyde vardır ve o bakımdan her şey tektir. Levihlerinden birinde Hz.Bahaullah'ın sözleri şöyledir:

*Aynı şekilde Eşsiz olan Allah'ın İsminin nurunun izharını düşününüz. Bakınız bu ışık dünyayı nasıl sarmıştır, her biri Onun Birliğinin işaretini nasıl göstermiştir, Ebedi Gerçek olan Onun hakikatine nasıl tanık olmuştur, Onun saltanatını, teklifini ve kudretini ilân etmiştir. Bu izhar, bütün yaratılanları kaplamış olan Onun rahmetinin bir işaretidir.*¹²

Her hangi iki şeyin bir birinin aynı olmadığı gibi, beşer dünyasında da insanlar arasında mutlak bir eşitlik yoktur. Her şahıs, Allah'ın tek bir yaratığıdır. Yazılarda sıkça adı geçen eşitlik, hak ve imtiyazların eşitliğidir. Yoksa, her bir kişi yetenek, kapasite, karakter ve diğer bütün sıfatlarda, bir diğerinden farklıdır.

Erkek ve Kadın arasında Eşitlik

Hz.Bahaullah'ın temel ilkelerinden birisi, kadın ve erkek arasındaki eşitliktir. Yazılı tarihin başlangıcından son zamana kadar, erkekler her türlü eylemde kadınlara tahakküm etmişlerdir. Bu dönem sırasında insanlık bebeklik ve çocukluk devrinden geçiyordu ve toplum şartları öyleydi ki geçmiş dinlerin Kutsal Kitaplarında kadın ve erkek eşitliği ilkesi öğretilmemişti. Tam tersine, erkek üstün güçlerle süslenmiş olarak kabul edilmişti ve kadın onların baskısı altında kalmak zorundaydı. Kur'anda, açıkça ifade edilmiştir: 'Erkeğin kadın üzerinde üstünlüğü vardır.'¹³

Din tarihinde ilk kez, Hz.Bahau'llah kesin olarak erkek ve kadın eşitliğini ilân etmiştir. Kalem-i Ala'dan nazil olan diğer öğretiler gibi, özellikle karşı konmaz ve bu konuda beşer toplumunu değiştiren bu öğreti, muazzam ruhani güçler salıvermiştir. Neticede, dünyanın her yerinde bu eşitliği yerine getirecek bir hareket ortaya çıkmıştır. Hz.Bahau'llah bir çok Levhinde bu konuya değinir ve iki cinsin eşitliğini açıkça vurgular.

“Farklılıkları kaldıran ve ahengi kuran O Kişiye yüceler olsun. Ayrılıkların sona ermesini ve birlik ve beraberliği emreden O kimseye sonsuz senalar olsun. Allah’a şükürler olsun, Kalem-i Ala hizmetkârları ve cariyeleri arasındaki farkı kaldırdı ve Onun tam keremiyle ve her şeyi kapsayan rahmetiyle aynı seviyede herkese bir makam ve rütbe vermiştir. Boş hayallerin arkasını söz kılıcı ile kesmiş ve kudretinin şümüllü gücü sayesinde vehim korkularını silmiştir.”¹⁴

‘Hizmetkâr’ ve ‘cariye’ kelimeleri erkek ve kadın kelimelerini ifade eder. Bir başka Levihte Buyururlar:

Bu günde ilâhi kerem Eli bütün farklılıkları kaldırmıştır. Allah’ın hizmetkârları ve cariyeleri aynı seviyede sayılırlar. Ne mutlu o hizmetkâra ki Allah’ın emrettiğine erişmiş olsun ve aynı şekilde, Onun irade rüzgarlarına uyararak hareket eden yaprağa . Bu kerem büyüktür ve bu makam alidir. Onun ihsanları ve inayetleri ezelden beri vardır ve aşıkardır. Kim O’nun birbiri arkasından gelen ihsanları ve devamlı lütuflarına uygun şükranlarını sunabilir ?¹⁵

‘Yaprak’ kelimesi bir bayan inanır için Hz.Bahau'llah’ın kullandığı bir unvandır.

Hz.Bahau'llah’ın bu sözleri söylediği zaman Onun yaşadığı İslam dünyasında kadınların şüphesiz olarak aşağı mahluklar olduğu kabul edildiği bir zamandı. İslam hocaları arasında kadınların ruhunun olup olmadığının tartışmasını yapan bazı düşünce okulları vardı! İslam toplumundaki yasalar poligami üzerine kurulmuştu. Kanunen erkekler dört kadına

kadar evlenebiliyor ve sayısız cariye alabiliyordu. Kocasını seçme hakkı olmayan kadın genelde cahil olup halk işlerinde yer almasına izin verilmezdi. Evlenmeden önce babasının evine ve daha sonra kocasının evine kapatılırdı. Kadın tıpkı bir ev eşyası gibi idi.

O günün adetlerine göre, evlenmek isteyen bir adamın kız kardeşi veya annesi gibi kadın akrabaları onun için bir kadın seçerlerdi. Evlilik işlemleri tamamlanıncaya kadar, erkeğin, kalın peçe ile örtülü gelinin yüzünü görmesine bile izin verilmezdi. Böyle bir sistem içinde kadının etrafında neler olup bittiğinden haberi olması mümkün değildi. Çok az aile kız çocuklarına eğitim verirdi. O zaman bile, yeteneklerini toplumda kullanma fırsatları olmazdı. Şii İslam toplumunda kadınların yer aldıkları toplum içi faaliyetleri *revzihani* diye bilinen (bir çeşit ağıt yakma toplantısı) İmam Hüseyin'in şehit edildiği günü anma toplantısı olan özel bir toplantı idi. Ayrı bir köşede otururlar ve hoca şahadet hikâyesini büyük bir ihtiras ve hararetle anlatır, böylece, insanları duygu gösterisine sokar, kadınların konuşmacının sesini tamamen boğan bir ağıt ve yüksek sesle haykırmalarına ve yedi mahalleyi ayağa kaldıracak histerik çığlıklarına izin verilirdi.

Yüz yıl önce, böyle bir toplum içinde, Hz.Bahauallah kadın ve erkeklere eşit haklar bahşetti. Toplumun pek çok kadın üyeleri için Levihler nazil oldu, onların üzerine inayet ve ihşanlarını yağdırdı, onların eylemlerini övdü, onların erkeklerle eşitliklerinin Allah'ın bugün için amacı olduğundan onların emin olmalarını söyledi, kadınlar arasında Emri hikmet ile tebliğ etmeleri için onlara cesaret verdi ve yaşamlarını Onun öğretileri doğrultusunda yaşamalarını öğütledi. Şu sözler Hz.Bahauallah'ın bir bayan inanıra hitaben yazdığı bir Levihten alıntılardır:

Hayatıma yemin olsun, Allah'a içten bağlı cariyelerin isimleri Kızıl Kitapta Kalem-i Ala tarafından yazılmıştır. Allah'ın nazarında onlar erkeklerden üstün tutulmuşlardır .

Haktan yoksun kalmış sayısız kahramanlar ve şövalyeler var ve Onu tanımamışlardır fakat sen o mertebeye ulaştın.¹⁶

Bahai kadınları adına Hz.Bahaullah'ın sayısız Levihleri vardır. Bir başka örnek:

Bilgi Semasının Ufkundan Her şeyi gören Odur ! Ey Benim cariyem, Ey Benim Yaprığım ! Gerçek söylüyorum, Kalem-i Ala Onu tanımana, Ona olan sevgine Yüceler Yücesi Allah'ın istediklerinin dışında bütün dünya O'nu reddederken senin o Kadim Cemale döndüğüne şahit olmuştur...

Allah'ın sevgisi ile kendini süslediğin ve Onu andığın ve Onu övdüğün için ne mutlu sana. İlâhi lütuf tamamen Allah'ın kudretli avucundadır, yüceler olsun O'na. O, her kimi isterse ona verir. Kendisini tanınmış bir dindar ve semavi sırların sırdaşı olarak gören kaç erkek, en ufak bir sınav karşısında, Mele-i Ala ehlini kederlendiren ve ağlatan karşı koyma ve inkâr ile ayağa kalkmışlardır. Rabbin inayetleri sayesinde ve Onun sonsuz inayetleriyle sen o saklı sırta ve iyi korunmuş hazineye vakıf oldun . Allah adına bu yüce makamı koru ve hainlerin gözlerinden gizle. Benim Melekutunun ufkundan parlayan ihtişam senin ve Yüce Tahtımın nurlarına erişen her bir cariyemin üzerine olsun.¹⁷

Hz.Abdülbaha da gerek sayısız Levihlerinde ve gerekse konuşmalarında kadın ve erkek eşitliği temasının ayrıntıları üzerinde durmuştur. Bunu, dengeli ve sağlıklı bir toplumun kurulmasında temel önkoşullardan biri olarak kabul etmiştir. Yazılarında, bu konu üzerinde sayısız referanslar vardır. Buna bir örnek olarak, aşağıdaki alıntı, Levihlerinden birinden bir bölümdür:

“ Hz.Bahaullah'ın öğretilerinden biri, kadın ve erkek eşitliğidir. İnsanlık dünyasının iki kanadı vardır, biri erkek, öbürü ise kadındır. İki kanat eşit olmayınca kuş uçamaz. Eğer kanatların biri zayıf olsa uçuş imkansızdır. Kadın dünyası fazilet ve mükemmellik elde etmede erkek dünyasına eşit olmadığı sürece olması gerektiği gibi başarı ve refaha erişilemez.¹⁸

Cinslerin eşitliğinin bir yönü haklar ve imtiyazlardır. Aynı fonksiyonlar – bugün pek çok insanın aradığı gibi – her zaman mümkün değildir. Fakat bazı fonksiyonlarda kadın ve erkek eşit olarak yapılabilir. Bazı iş alanlarında kadın erkekten üstündür ve diğerlerinde erkek kadından daha uygundur ve bazı alanlar vardır ki bir cinsiyetin diğerinin yapacağı fonksiyonu yapması mümkün değildir.

Eşitliğin en önemli yönü ve kadın-erkek eşitliği ilkesini savunan pek çok sosyoloğun bugün tamamen gözünden kaçan şey, ruh alemindeki eşitliktir. Hz.Bahau'llah'ın üzerinde durarak ilân ettiği her iki cinsin eşitliğinin kaynağı yaradılış fiiliyatının içindedir. Her ne kadar bazı yönleriyle Allah erkek ve kadını farklı yaratmış ise de ruhen onlar birdirler. Bir erkeğin ruhu ile bir kadının ruhu arasında fark yoktur. Her ikisi de Allah'ın aynı sıfatlarına, aynı gücüne ve aynı niteliklerine sahiptirler. Hz.Abdülbaha bir Levhinde şöyle buyururlar:

Bil ki, ey cariye, Baha'nın nazarında kadınla erkek aynı sayılır ve Allah bütün beşeri kendi suretinde ve kendine benzer yaratmıştır. Yani, kadın ve erkek aynı şekilde O'nun isimlerinin ve sıfatlarının açıklayıcılarıdır. Ruhani açıdan, aralarında hiç bir fark yoktur. Her kim Allah'a daha yakın gelirse, ister kadın, ister erkek olsun, en çok itibar gören odur. Baha'nın koruyucu gölgesi altında kaç tane hararetli ve sadık kadın erkekten üstün olduğunu göstermiş ve yeryüzünün tanınmış kimselerini geride bırakmıştır.¹⁹

Kişinin içinde Allah'ın en kutsal emaneti bulunan fani vücuttan çok daha büyük olan bir beşer varlığında, ruh en yüce hakikat olduğuna göre, esas olan ve kadın ile erkek eşitliği için en geçerli sebep onların eşit statüdeki ruhlarında yatar. Aynı şekilde ve aynı sebepten genel olarak insanlık tarafından ruhun kendisinin ihmal edildiği gibi, eşitliğin bu en önemli yönü çok zaman gözden kaçır.

SUREY-İ VEFA

Surey-i Vefa* diye bilinen bu Levih'de Hz.Bahaullah ruhani dünyaların muazzam büyüklüğüne ve sınırsızlığına değinir. Bu Levih, Neyriz'de yaşayan Şirazlı sadık bir inanırın adına nazil olmuştu. Bu zat, Hz.Bahaullah tarafından Vefa soyadı verilen Şeyh Muhammed Hüseyin idi ve Neyriz olaylarında sağ kalanlardan biriydi. Babası Molla Bakır, o şehrin Cuma İmamı† idi. Vahid Neyriz'e geldiği zaman Molla Bakır ve pek çok kimse Emri kucakladı fakat çoğu, o ayaklanmada ‡ katledildiler. Molla Bakır ve oğulları, Vefa dahil, inanırılar arasındaydılar. Ancak, yüksek memuriyeti ve Şiraz'ın Cuma İmamı ile olan bağlarından dolayı o ve oğulları öldürülmediler ve o kahramanca mücadeleden kurtulanların arasındaydı.

Vefa yetenekli bir şairdi. Bilgi ve öğreniminin yanı sıra, asil vasıflarından ötürü Neyriz halkı tarafından saygı görüyordu. Kalbi Hz.Bahaullah'a olan sevgi ile dolup taşan sadık bir inanır oldu. Vefa Suresi, onun bazı sorularına cevap olarak Akka'da nazil oldu.

Allah'ın ruhani dünyalarıyla ilgili olarak Hz.Bahaullah şu sözleri açıklar:

* Bu Levih İngilizceye çevrilmiş olup Tablets of Baha'u'llah adlı kitapta neşredilmiştir. S.181-91

† Bir şehrin en yüksek rütbeli dini lideriydi.

‡ Ayrıntılar için Nebil Tarihine bakınız.

Tanrı alemlerini soruyorsun. İyice bil ki, Tanrının alemleri sayıca sayılmaz, genişlikçe ölçülmez. Onların hesabını her şeyi bilen hikmetli Tanrıdan başka kimse bilemez, anlayamaz. Uykudaki halini göz önüne getir. Filvaki, uyku halin Tanrının insanlar arasındaki ayetlerinin en esrarlısıdır. İyi düşünülürse bunun böyle olduğu görülür. Rüyanda gördüğün şey aradan bir hayli zaman geçtikten sonra gelip çıkıyor. Rüyada iken gördüğün alem yaşamakta bulunduğun şu alemin aynı olsaydı, o rüyada vukua gelen şeyin, tam vuku anında, bu dünyada tahaddüs eylemesi gerekirdi. Bu böyle olsaydı sen kendin görür şahadet ederdin. Öyle olmadığına göre, yaşamakta bulunduğun şu alemin rüyada gördüğün alemden ayrı ve başka olduğu neticesi çıkar. Rüya aleminin iptidası ve intihası yoktur. Rüya aleminin, aziz ve mecit Allahın emriyle, senin kendinde mevcut bir iç alem olduğunu iddia edersen doğruyu söylemiş olursun. Ruhun dünya bağlarını koparıp uyku sınırlarını aşarak, Tanrı yardımıyla, bu dünyanın iç hariminde gizli bir dış aleme intikal ettiği iddiası da aynı derecede doğrudur. Gerçek söylüyorum: İbda sahası bu dünyadan başka dünyaları ve bu yaratıklardan başka yaratıkları da çerçevesi içine alan uçsuz bucaksız bir sahadır. Bu alemlerin her birinde kendi araştırmacı ve hikmetli Nefsinden başka kimsenin araştıramayacağı şeyler mukarrer ve mukadderdir. Sana ifşa ettiğimiz şeyler üzerinde derin düşün ki alemlerin Mevlası olan rabbın Allah'ın maksudını keşfedebileşin. Bu sözlerde İlâhi hikmet sırları meknuzdur. Sözlerimizle yaratılanların işledikleri işler Bizi öyle kederlendirmiştir ki bu konu üzerinde bundan fazla durmayacağız. Sesimizi işitmek isteyenler işitsin.¹

Hz.Bahaullah, bu Levhin sahibi Vefa'yı Allah'ın Misakına sadakâtinden ötürü över, Onu tanımayı başaramayan sadakâtsizleri – Beyan taraftarları, Babileri- kınar. Onlar için şöyle der:

Gerçekten, onlar büyük bir hata işlediler, Allah'ın Ahd ve Misakını dikkate almadılar ve Tek, Bir ve Her şeyi Bilen'e

ortak koştular. Onlar, gerçekten Beyan Noktasını tanımayı başaramadılar, çünkü Onu tanımış olsalardı, Onun izharını bu ışık veren parlak Varlığın içinde inkâr etmezlerdi. Madem ki onlar gözlerini isimler üzerine odakladılar, o halde, O, ismi olan ‘En Yüce’ yi ‘En Azametli’ ile değiştirdiği zaman onların gözleri söndü. Onlar, Onu bu günde tanımayı başaramadılar ve yok olanlardan oldular.²

Yukarıdaki pasajda ‘Beyan Noktası’ndan maksat Hz.Bab’dır. Onun ismi ‘Ali’ ‘yüksek ‘ anlamına gelir. Bu bakımdan, onun lâkaplarından birisi ‘Yüceler Yücesi Rab’dır. Bu terim, Babi Dininin Sahibini belirtmek için kullanılır. ‘Baha’ kelimesi, ‘haşmet, izzet, güzellik’ anlamına gelir. Bu İsm-i Azamdır.* ‘En Azametli’ kelimesi Hz.Bahau’llah’ın Zuhurunu tefrik eder ve Onun Zatıyla bağlantılıdır. Yukarıdaki pasajda buyururlar ki sırf bir kaç ismin ve sıfatın değiştirilmesi bazı Babilerin Onun Emrini kabul etmekten onları mahrum kılmıştır. Bu Levihte bir başka vesile ile Hz.Bahau’llah Kendisinden bahsederek şöyle der:

Hakikaten, bu, Birinci Noktadır, yeni elbiseler giyinmiş ve Azametli İsmiyle görünmüştür...

Söyle Tanrı şahidimdir ! Vaad olunan Kimsenin Kendisi gökten yere inmiş, sağında vahiy orduları ve solunda ilham perileriyle kızıl bulutların üzerine oturmuş, Kadir-i Mutlak Allah’ın emriyle Emir yerine gelmiştir.³

‘Dönüşün’ Anlamı

Hz.Bahau’llah bu Levihte, Allah’ın Mazharının görüldüğü gün olan Kıyamet Gününde dönüşün anlamını tarif eder. O, ‘Ölüler’in mezarlarından kalkacakları gündür. Hz.Bahau’llah *İkan Kitabında*, ne zaman Allah’ın bir Mazharı

* Cilt 1 Sf.118-119

gelirse, Onu tanımakla, ruhen 'ölü' olan kimseler iman ruhuyla dirilirler diye açıklamıştır.*

Vefa Suresinde Hz.Bahaullah açıklamasına devam eder:

Şunu da biliniz ki Onun İzhar olduğu gün, Allah'ın dışında her şey ortaya konacak ve onlar ister alçak, ister yüksek, makamları ne olursa olsun, eşit olarak yerleştirileceklerdir. Dönüş Günü, ilâhi Zuhur vaki olmadıkça, insanlar tarafından anlaşılmaz. O, gerçekten dilediğini yapmaya kadirdir. Allah'ın Kelamı bütün yaratılan şeylere söylendiği zaman, her kim çağrıya kulak verir dinlerse, kül taşıyıcılar da olsalar, en yüce ruhlardan sayılırlar. Her kim ondan yüz çevirirse, Onun kullarının en alçağı sayılacaklardır, isterse onlar insanlar arasında hükümdar olsunlar ve yerde ve gökte bütün kitapların sahibi olsunlar.⁴

Hz.Bahaullah'ın tarif ettiği dönüşün bir başka yönü, Allah, her şeyi kapsayan gücü ve mutlak otoritesi ile her hangi bir ruhta bir başkasının sıfatlarını izhar eder. Buna Hz.Bab'ı örnek gösterir. O, kendisine ilk inanan Molla Hüseyin'i Hz.Muhammed'in dönüşü olarak telaffuz etmiştir. Vefa Suresinde nazil olan Hz.Bahaullah'ın sözleri şöyledir:

Beyan Noktası'nın Zuhurunu düşünün – Onun izzetine yüceler olsun. Ona ilk inanamı†, Allah'ın Habercisi, Muhammed olarak telaffuz etmiştir. Bu adam İran'dan diğeri ise Arabistan'dandır veya bunun adı Hüseyin ötekinin ise Muhammed'dir diye Onunla tartışmak yakışık alır mı ? Yüceler yücesi ve Ulular ulusu Allah'ın kutsal Varlığına yemin olsun ki hayır ! Elbette, akli selim ve iç görüş sahibi hiç kimse, sınırlamalar ve isimlere asla itibar etmez. Bunun yerine, Allah'ın Emrinden başka bir şey olmayan Hz.Muhammed'in ne ile doldurulduğuna bakar. Böyle bir iç

* İkan Kitabı ve Hz.Bahaullah'ın Zuhuru cilt 1, S. 188-190 a bakınız.

† Molla Hüseyin (A.T.)

görüŖe sahip bir kimse, Her Ŗeye kadir, Yüceler Yücesi, Bilici ve Hikmetli olan Allah'ın Emrinde Hüseyin'i ve onun iŖgal ettiği pozisyonu dikkate alır. Madem ki Beyan Dininde Allah'a iman eden ilk kiŖi, Allah'ın Elçisi Muhammed'e benzer bir emirle donanmıştır, o halde Hz.Bab onu Hz.Muhammed'in dönüşü ve diriliŖi olarak telaffuz etmiştir. Bu makam her türlü sınırlanma ve isimden kutsileştirilmiştir ve burada Tek, Bir, Bilici olan Allah'tan başkası görünemez ⁵

Allah'ın Gününün habercisi olarak Hz.Bab'ın Zuhuru özel bir ayrıcalık ile memur edilmiş ve muazzam imkanlarla donanmıştı. Bünyesinde bir ağacın imkanlarını taşıyan bir tohum gibi, Onun Dini Kendisinininkinden çok daha kudretli bir Dini doğurdu. Hz.Bahaullah, Hz.Bab'ı, 'etrafında Peygamberlerin ve Habercilerin döndüğü Nokta', 'Makamını diğer bütün Peygamberlerin makamını aşan', 'Habercilerin Sultanı', ve 'Hakikatin Hakikati,' diye över.

Emrini Molla Hüseyin'e açıkladığı gün beşyüzbin yıllık bir devri başlatmış olan böyle bir Zuhurun sahibi, ilk muhtemel taraftarları arasında Peygamberlerin ve Seçkinlerinin hakikatinin dönüşü vardı.* Örneğin, Hz.Bab, Diri Harflerden dördüncüsü olan Molla Ali-i Bestami'ye Şii İslam'na göre Hz.Muhammed'in gerçek halefi imam Ali'nin makamını verdi. Hz.Bab bu makamı ona, Irak'ın ileri gelen dini liderlerinden Şeyh Muhammed Hasan-ı Necafiye getirdiği yeni Haberi iletmesi için gönderdiği zaman verdi. Hz.Bab bu din adamına gönderdiği Mesajda, bu haberi getiren kiŖinin İmam Ali'nin hakikatinin dönüşü olduğunu açıkça belirtti.

Diri Harflerin birincisi olan Molla Hüseyin için Hz.Bahaullah, '*Fakat o olmasaydı, Tanrı Kendi Rahmetinin tahtına oturmaz, Samedaniyetinin kürsüsüne çıkmazdı.*'⁶ Buyurur. Yaşamının son yılında kendisine Rabı tarafından gönderilen Hz.Bab'ın yeŖil sarıklarından birini başına sardı,

* cilt 2, S. 187 ye bakınız.

Horasan'dan Meşhed'e gitti, Siyah sancağı çaktı ve ikiyüziki Babi arkadaşıyla birlikte Mazenderan'a doğru yürüdü. Pek çoğu orada hayatlarını Sevgililerinin uğruna verdiler.* Hz.Bab böyle bir insana İslam Peygamberinin makamını verdi.

Diri Harflerin sonuncusu fakat Onun havarileri arasında en güzidesi olan Kuddüs'e Molla Hüseyin'inkinden daha yüksek bir makam verdi. Hz.Bab Azerbaycan dağlarında mahpusken, aynen Rablarına olduğu gibi, inanırlar aynı derecede sadakât, sevgi ve itaat ile Kuddüs'e dönmüşlerdi . Bunu yapanlar arasında en dikkate değer kişi Molla Hüseyin idi. Aynı Hz.Bab'a gösterdiği tevazu ve sadakâti Kuddüs'e gösterdi. Kuddüs'ün makamını tanımak Molla Hüseyin'e bir kaç yıl önce Hz.Bab ile tanıştığı zamanki gibi esrarengiz bir şekilde malum oldu.

Nebil bu füsunkâr hikâyeyi kayda geçmişti ve, onun okunması insanın gözlerinin önüne muazzam bir manzara sergiler. Burada, makamları Peygamberlere ve Allah'ın Habercilerine eşit bir avuç insan tarafından aynen canlandırmanın her hareketini idare eden Allah'ın Elini görmek mümkün⁷.

Hz.Bab'ın lâkaplarından biri 'İlk Nokta'dır. Hz.Bahaullah Kuddüs'e 'Son Nokta', yüce lâkabını vermiş, Kur'an'da, *'sahtekarlıkla suçlanan Habercilerden'* biri olduğunu ifade etmiş ve onu Hz.Bab'ın makamı ile aynı seviyeye çıkarmıştır. Bu konuları mütalaa etmek, belki bazı kimseler için şaşırtıcıdır. Bu Zuhurun büyüklüğünden ötürü bazı ilk havarilerine Allah'ın Elçilerinin makamının verilmiş olması akıllara durgunluk vermektedir. Vefa Suresinde Hz.Bahaullah bu konuyu şöyle açıklamıştır. *'Her şeyi yapan ve*

* Bu kahramanlık hikâyesinin ayrıntıları için Nebil tarihine bakınız. 14 ve 19. bölümler o günlerin giysilerde başa konan sarıklar o kişinin toplumdaki düzeyini gösterirdi. Siyah Sancak İslam hadislerinde Horasandan görünecek Allah'ın yeni zuhurunun işareti idi.

emreden Allah'tır. Ve hiç kimseye itiraz hakkı verilmemiştir. Bunlar o Levihte Onun sözlerinden bazılarıdır:

“ Gerçekten, Allah bütün isimleri bir isim altında ve bütün canları bir canda toplamaya kadirdir. Elbette, O güçlü ve kuvvetlidir....

Örneğin bir avuç toprak olsa ve sizin geçmişte bunun arkasından gittiğinizi söylese, bu şüphesiz Kendi hakiki Şahsı gibi, adil ve gerçek olur ve hiç kimseye Onun yetkisini sorgulama hakkı verilmez. O ne isterse öyle yapar. Dahası, bu makamda, dikkatinizi sınırlamalar ve imalara çevirme yerine Zuhurun yerine geldiğine bakınız ve inkâr edenlerden olmayınız.

Zuhur gününde yapraklardan* birini mükemmel lâkaplarının tezahürü olarak söyleyecek olsa, ona neden ve niçin sözünü söyleme hakkı verilmez. Eğer bir kimse böyle yapacak olsa, o Allah'a inanmayanlardan ve Onun Hakikatini aşağılayanlardan sayılır.⁸

Hz.Bahaullah Vefa Suresinde cennet ve cehennemın manasını açıklar. Cennet bir mekan değil, ancak, Allah'a yakınlıktır. Cehennem ise Ondan uzak kalmaktır. Bu Levihte O, bu dünyada cennet *'Benim sevgim ve hoşnutluğum ile gerçekleşir,'* diye buyururlar. Ve devam eder, *'Orada yapılan her hareket Allah'ın takdirine göre mükâfatlandırılır.'*⁹ Gerçekten, her yapılan harekette mücazat ve mükâfat vardır. Örneğin, cahil bir insan için ceza, o kişinin kendi cehaletidir ve bilgin bir kişi için mükâfat onun bilgisidir.

Bu Levihte Mirza Yahya ile ilgili bir başka konu vardır. Hz.Bahaullah Samiri ve danadan bahsettiği zaman onu ve onu destekleyenleri kasteder.¹⁰ Bu Samiri'nin hikâyesinin anlatıldığı Kur'an ayetine bir referanstır. Kur'an'a göre,[†] Hz.Musa'nın

* Bayan anlamına geliyor.

† Kur'an 20: 87-98

yokluğunda İsrail çocuklarının ibadet ettikleri altın danayı yapan kişi oydu.

‘Gerçek Anlayış Kapıları’

Vefa Suresinde Kalem-i Ala'nın izhar ettiği ahlâkça en yüceltici öğüt olarak kabul edilebilecek bir pasaj vardır. Bu eğer yerine getirilecek olursa inanırlara, Allah'ın Emrinde saklı değerleri daha iyi anlayabilmelerine yönlendirecek bir öğüttür.

Ey kul! Anlamadıkları şeyleri inkâr etmemeleri için Allah'ın kullarını uyar. Söyle, Kalplerinizde gerçek anlayış kapılarını açması için Allah'a yalvarınız ki hiç kimsenin paha biçilmediği kadar paha size biçilsin, O gerçekten Verici, Affedici, ve Rahimdir.¹¹

Bir kimse Hz.Bahauallah'ı bu devir için Allah'ın Mazharı olarak kabul ettiği zaman, Onun tarafından vahiy olan sözlerin Allah'ın Kelamı olduğunu bilir. Bütün öğretiler, yasalar ve emirler, Allah'ın Vahyinin gerçeği üzerine dayanır. Onun Kelamından çekip çıkarılan bilgi, beşer anlayış ve bilgisinin tartışılması gereken bir ölçüdür. Kitab-ı Akdes'de Hz.Bahauallah din liderlerine şöyle nasihât eder:

Söyle: Ey ulema topluluğu! Tanrı Kitabını sizdeki bilgi ve kurallarla tartmayınız; çünkü, o insanlar arasında doğru tartan terazidir. Yeryüzü milletlerinde olan her şey bu Ulu terazide tartılır; o ise ancak kendisi ile tartılır . N'olaydı bunu bileydiniz !¹²

Elbette, inanırın bazı öğretilerin hikmetini anlaması veya kendi görüşünü Emrin öğretileri konusuna ayarlamakta zorluk çekmesi tabiidir. Böyle bir çelişkiyi çözenin yolu Kutsal Kitapları daha derinden incelemek ve konuyu bilgili inanırlarla meşveret etmektir. Eğer bütün girişimler başarısızlığa uğrarsa, ve kişi kendi görüşleriyle Bahai öğretilerini uzlaştırmayı başaramazsa, kendini tatmin edici tek emin yol Vefa Suresinin yukarıdaki pasajındaki Hz.Bahauallah'ın öğütlerini yerine

getirmektir. Birincisi, birey kavrayamadığı öğretileri reddetmemelidir. Bu ancak Allah'ın Kelamının doğruluğuna inancı ile ve Onun önünde alçak gönüllü olmakla olabilir. Gerçekten, inanır kalbinde insanın yanılabilir biri olduğunu, Allah'ın öğretilerinin ise hakikat üzerine kurulduğunu idrak ettiği zaman semavi kuvvetle dolar. Görüş ve fikirlerinde doğru olduğu üzerinde ısrar etmek, kendisi ile Allah arasında bir engel kurmaktır. Kişinin kusur ve eksikliklerini kabul etmesi çelişkiyi çözenin ve hakikati bulmanın basamak taşıdır.

İkinci adım, Allah'ın kişinin kalbine 'gerçek anlayış kapılarını' açması için hararetle dua etmesidir. İnanırın kalbinde parlayacak olan ve daha önce kavrayamadığı şeyler için 'değer verileceği' bilgi güneşinin parlayacağı merhale budur. Allah bilgisi ve Onun öğretilerinin gerçek hakikati, inanır Ona sonsuz bir huşu ruhu ve tevekkül ile yaklaşır ve kalbini Onun Vahiylere akışına tamamen açarsa olur. O zaman ve ancak o zaman Onun tükenmez lütuflarının ilkbahar yağmurları kalbin içindeki bilgi ve hikmet ağacının büyümesine sebep olur ve zamanı gelince anlayış meyvelerinin olmasını sağlar. Bu merhaleye varıldığı zaman, kişi Kelamın hakikatini anlamaya yardım eder ve Allah'ın Vahyinin içindeki pek çok sırları keşfeder. Ruhani hakikat ilmi, insanın kalbinden gelir. Akıl, daha sonra konuyu kavrar ve akliselim ortaya çıkar. Hz.Bahaullah'ın İkan Kitabında teyid ettiği İslam'da bir hadis vardır. Bu hadiste şöyle der: *'İlim Allah'ın Kendisinin istediği herkesin kalbine yansıttığı bir ışıktır.'* Bu inanırın kalbinden çıkan ve akademik öğrenimden bağımsız bir bilgidir.

KELİMAT-I FİRDEVSİYE

Hz.Bahaullah'ın bazı temel öğretilerini ilân ettiği bir başka Levih *Kelimat-ı Firdevsiye'dir (Uçmak Sözleri)* Bu Levih*, Onun suudundan iki yıl kadar önce güvenilir havarisi Mirza Haydar Ali adına nazil olmuştur. Hz.Bahaullah'ın bu Levihteki öğütleri ve önerileri bu kitapta daha önce bahsedilen diğer Levihlerinden daha az heyecan veren ve daha az önemli değildir.

Hz.Bahaullah bu Levihte, 'Baha ehline, sözlerinin gücüyle Rablarını muzaffer kılmaları ve halkı iyi davranış ve karakterleriyle etkilemeleri' için çağrıda bulunur. İnsanın 'dürüstlük, fazilet, hikmet ve azizlere yaraşır karakter' sayesinde yüceleceğini beyan eder; ve 'Allah korkusunun emin bir savunma ve bütün insanlar için güvenilir bir kale olduğunu' düşünür; † dünya liderlerine, onların din adamlarına, ve hikmetli kişilerine 'dinin maksadını faik tutmalarını' ve onu 'dünyada nizamın kurulması ve insanlar arasında huzurun kurulması için başlıca araç' olarak kabul etmelerini emreder; Kendi Gününün büyüklüğünü haykırarak ilân eder;‡ taraftarlarına 'ısrarla birlik ve beraberliğe yapışmalarını' öğütler; 'Allah'ın Emrini gayretle yürütmeye çalışmaları' için onları teşvik eder; 'milletler içinde hikmet sahibi kimselerin' gözlerini 'biganeliğe' kapayıp, 'bakışlarını birliğe' odaklamalarını, ' bütün beşeri huzur ve iyiliğe götürecek şeye yapışmalarını' öğütler; 'bu bir avuç toprağın bir vatan ve bir ikametgah' olduğunu ilân eder; 'dünya

* Bu Levhin tamamı Hz.Bahaullah'ın Levihleri 1994 Baskısı Sf. 31

† Bu konuda daha fazla bilgi almak için yukarıda sayfa 28-9 a bakınız

‡ Yukarıda sayfa 124-137 ye bakınız.

nizamının kesin olarak mücazat ve mükâfat üzerine kurulduğunu^{*}- teyit eder; derinlere kök salan dünyanın bozukluğunun ‘ulusal bir dine sarılmadıkça ve bir amaç etrafında birleşmedikçe’ kökünden sökülemeyeceği konusunda onları uyarır; ‘okulların çocukları önce din ilkelerinde eğitmelerini’[†] ileri sürer; uluslar arası bir lisanın kabulünü teşvik eder; ve ‘her şeyde insafın arzu edilir olduğunu’ ifade eder, ‘her hangi bir şey haddi aşarsa, onun kötülüğün kaynağı olduğunu ispat ettiğini’ açıklar.

Dahası, Hz.Bahauallah Kelimat-ı Firdevsiye’de ‘inziva hayat yaşamayı ve sofuluğu’ onaylamaz[‡], buyururlar ki bu uygulamalar ‘vehmin belinden fıskırır’ veya, ‘hurafe rahminden doğar’ ve ‘beşer ilmine yakışmaz’ . Aynı zamanda mistiklere [§] değinir. ‘Bazıları tembellik ve inzivaya kendilerini verirler’ ‘İnsanın makamını küçülten ve gurura boğan’ bu yaşam tarzlarını kınar ve ‘insanın meyve vermesi gerektiğini’ öğretir. Meyve vermeyen Hz.İsa’nın sözlerine göre, meyvesiz ağaca benzer, meyvesiz ağaç, yakılmaktan başka bir işe yaramaz.

Kelimat-ı Firdevsiye’den alınan bu öğretilerin çoğu başka Levihlerde de daha önce bahsedilmiş ve bu kitapta ayrıntılı olarak alıntılanmıştır.

Hz.Bahauallah bu Levihte Yüce Adalet Evi üyelerine hitap eder ‘Kitapta açıkça nazil olmayan şeyleri birlikte oturup meşveret etmeleri’ için onlara yetki verir ve ‘çocukların, kadın ve erkeklerin korunmalarını emniyet altına almalarını’ onlara emreder.

Hz.Bahauallah en az bin yıl sürmesi gereken bu Dinin yasalarını açıklamıştır. Bu yasalar Onun nizamının atkı ve çözüğü ipleri gibi tarif edilmiştir ve bunları gelecek olan bir

* Cezanın gerekliliği konusunda ki açıklama için cilt 3.s 354-7 bakınız

† cilt 3, S. 389-394

‡ Cilt 2 s. 48-51 ve yukarda s.159-160 a bakınız.

§ Cilt 2, S. 37-41 e bakınız

sonraki Allah'ın Mazharından başka hiç kimse iptal edemez. Fakat, Hz.Bahaullah'ın, kendi hikmetiyle, emretmediği bazı yasalar vardır. Bunların bazıları geçicidir ve zamanla bunlar değiştirilebilir. Yüce Adalet Evi'nin bu gibi yasaları çıkarma yetkisi vardır. Aynı zamanda, Hz.Bahaullah tarafından nazil olan yasaların uygulamasında olduğu gibi, Yazılarda belirtilmeyen bazı konuları çözümler.*

Onun Vahyinin büyüklüğünü açıklamak için Hz.Bahaullah şu düşündürücü sözleri Kelimat-ı Firdevsiye'de açıklar:

Ey Allah'ın kulları! Bugün büyük bir Gündür ve Çağrı çok azametlidir! Bir Levhimizde şu yüce sözleri izhar ettik: 'Ruh dünyası tamamen duyu duygusuna çevrilseydi, o zaman Yüce Ufuktan seslenen Sese kulak vermeğe layık olduğunu iddia ederdi; çünkü başka türlü, yalan sözlerle kirletilmiş bu kulaklar asla işitemezdi, ne de bugün onu duymaya uygun olurdu.' Ne mutlu onu işiten kimselere; vay olsun ona arka çevirene.¹

Bu sözler, bu dünyada hiç kimsenin Allah'ın Emrini kucaklamaya layık olmadığını açıkça belirtir. 'Ruh dünyasının tamamen duyma duygusuna çevrilmesi' ile beşer varlığının zayıflığı arasındaki fasıla ne kadar ölçülemez bir fasıladır. Allah'ın semavi vahyinin azameti ile insanların dünya mallarına sarılmaları arasındaki fark ne kadar geniştir. Bazı kimselerin bu Günde Hz.Bahaullah'ın makamını tanımış olmaları ve Onun Emrini kabul etmiş olmaları Allah'ın inayetinden dolayıdır, yoksa insan buna layık olduğu için değildir. Yaratılış, Allah'ın inayetinden dolayı meydana gelmiştir, yoksa O'nun adaletinden ötürü değildir; Onun Zuhuru da böyledir. Ölümlü bir varlık olan insan, Yaratanının böyle muhteşem bir armağanına layık olmaz. Bir Bahai, her gün Namaz dualarından birini okuduğu zaman buna tanık olur.

* cilt 3, S. 333-354.

“... İlâhi! İlâhi! Affın beni cesaretlendirdi, Rahmetin beni güçlendirdi, Çağrın beni uyandırdı, ve Fazlın beni kaldırıp Sana kılavuzladı. Yoksa ben kim oluyorum ki, Senin yakınlık şehrinin kapısı önünde durayım veya yüzümü Senin irade göğününün ufkundan parlayan ışıklara çevirmeye cesaret edebileyim? Ey Rabbım !Bu miskin yaratığın fazıl kapını çaldığını ve bu faninin Senin bağış ellerinden ebedi yaşam kevserini aradığını görüyorsun. Emir her zaman Sendendir, Ey İsimlerin Mevlası; Her bir halde teslim olmak ve rıza göstermek ise benden, Ey Göklerin Yaradanı! ”²

Gerçi insan layık değildir, ama gene de bir kere iman giysisi ile kendisini süslerse, o zaman semavi sıfatların timsali olur. Çünkü, iman sahibi olmak ve bu devir için Allah’ın Mazharına inanmakla kişi yukardan gelen ilâhi yardımın alıcısı haline gelir. Hz.Abdülbaha’nın 1899 da Akka’da bir grup Batılı ziyaretçilere şöyle söylediği rapor edilmiştir:

“ Şimdi sizle benim aramda bir sözleşme olacak olan bir emir vereceğim – iman sahibi olun; imanınız öyle sağlam olsun ki hiç bir fırtına onu yerinden oynatamasın, hiç bir şey onu alt üst etmesin ve hatta, sonuna kadar her şeye katlanabilsin; Rabbınızın şehit edildiğini duysanız bile imanınız sarsılmasın; çünkü ben hayatta olsam da olmasam da, her zaman sizinle beraberim, sonuna kadar sizinleyim. Sizin imanınız olduğu sürece, gücünüz ve takdisleriniz de olacaktır. Denge budur – denge budur – denge budur. ”³

Hz.Bahaullah Kelimat-ı Firdeysiye’de din adamlarına şu meydan okuyan sözleri söyler:

Kelemimizin cızırtısı başlayınca, bütün beyan melekûtu onu dinlemeye hazırlandı ve bütün anılar onun ulu anısının önünde baş eğdi. Ey ulema topluluğu! Böyle bir kaleme mi itiraz ediyorsunuz? Tanrıdan korkunuz, zanlara ve vehimlere sarılmayınız. Aşık bir bilgi ve sağlam bir yakîn size gelene uyunuz.⁴

Hz.Bahaullah’ın Kaleminin ‘tiz sesi’ dünya insanları arasında yükselmiştir, fakat Allah’ın Gününün geldiğini bütün

insanlara ilân eden boru sesiyle henüz çok az kimse uyanmış bulunmaktadır. Yazılarda tekrar tekrar bahsedilen 'Kalemin tiz sesi' ibaresinin anlamı daha önceki ciltte kısaca anlatılmıştı.* 'Söz melekutu' Hz.Bahaullah'ın pek çok Yazılarında görülür. 'Melekut' kelimesi insan oğlunun kavramının ötesinde, Allah'ın ruhani alemlerini ifade etmek için Hz.Bahaullah tarafından kullanılmıştır. Örneğin, 'Zuhur Melekutu', 'Yaradılış Melekutu', 'İlâhi güç Melekutu', 'yer ve gök Melekutu', 'izzet Melekutu', 'isimler Melekutu' ve diğerleri gibi terimlerle karşılaşırız. 'söz Melekutu' – Allah'ın Kelamının nazil olduğu yer – 'Yüce Kalemin akışlarını dinlemek için kendisini hazırladı' ibaresi muazzam bir ifadedir ve bu, Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun azametinin bir işaretidir. Daha sonra şu sözleri izhar ederler:

Kelam okyanusu haykırır ve der: 'Ey yeryüzü sakinleri ! Benim dalgalanan sularıma ve akıttığım hikmet ve söz incilerime bakınız. Allah'tan korkunuz ve düşüncesizlerden olmayınız.'

Bu Günde yukarıdaki alemde büyük bir bayram yapıyor; çünkü Kutsal yazılarda vaat edilen her şey yerine geldi. Büyük sevinç Günü bu gündür. Herkese, büyük bir sevinç, mutluluk, coşku ve memnuniyetle O'na yaklaşmak ve uzaklık ateşinden kendisini kurtarmak yaraşır.⁵

1887-8 yılında Onun sadık inanırlarından Hacı Ağa Muhammed-i Alaki-bend'e nazil olan bir Levihte⁶ Hz.Bahaullah buyururlar ki Allah'ın kelamını vahyederken yüce Cennetin sakinleri ve yukarıdaki Topluluk yer ve gök arasında yükselen Onun Sesini duymak için Onun önünde yer alırlar. Bir başka Levihte, eğer ulemalar ve bilim sahibi insanlar, Allah'ın Kelamının nazil olduğu zaman Onun huzurunda olabilselerdi,[†] öyle bir etkilenirlerdi ki Onun Emrini

* Cilt 1, S. 32-33

† Daha fazla bilgi için cilt 2, S. 271'e bakınız.

kabul etmekten başka bir seçimleri olmadığını görürlerdi. Hz.Bahaullah başka bir inanıra bir başka Levihte⁷buyurur ki, vahiy sırasında o kişi huzurda olsaydı, o kadar neşelenirdi ki, ruhu, insanların gözlerinden saklı ruh alemlerine uçup giderdi.

Hz.Bahaullah bir Levhinde⁸ bu Zuhurda, gönderilmiş olan Allah kelamının yoğunluğunu ifşa eder. Bu Levhin tonundan anlaşıldığına göre bu Levihler, Onun bu fani dünyada yaşamının son yıllarında görülür. Burada, kâtibi Mirza Ağa Can'ın sabahtan akşama kadar devamlı olarak akan Allah kelamını yazmakta olduğunu ifade ederler. İlk zamanlarda bu Kelamı gece gündüz vahiy etmekle meşgul olduğunu ve ancak başka işlerle meşgul olduğu zaman sözlerine ara verdiğini tarif ederdi. Buyururlar ki o günlerde, Azamet Lisanı, devamlı olarak Allah'ın kelamını izhar ediyordu. Fakat şimdi, bu Levih nazil olduğu bir zamanda sahip olduğu fiziksel zayıflıktan ötürü bir saatlik bir vahiyden sonra, sözlerini bitirmek zorunda kalıyordu. Fakat başladığı zaman vücudunun bütün azaları etkileniyor ve Allah'ın Kelamı bütün Varlığını değiştiriyordu. Bu fiziksel zayıflığı Hz.Bahaullah zulüm halkının kendisine çektirdiklerine bağlamaktadır. İnsanlar arasında daha fazla ilâhi kokuların yayılmalarına engel olmuşlardır. Fakat bu Levhi hitap ettiği kimseye ruhunun öteki Aleme gidinceye kadar Azamet Lisanının konuşmaya devam edeceğinden ve Kalem-i Alanın Levihlerini yazmaya devam edeceğinden emin olmasını söylemiştir.

Hz.Bahaullah, diğer Levihlerinde olduğu gibi, Kelimat-ı Firdevsiyeye'de de Yahya'nın taraftarları olan Beyan ehlini umursamazlıklarından ve cehaletlerinden ötürü kınar. Onlara şöyle hitap eder:

“Allah’a senalar olsun! Hangi delil ve sebeple Beyan ehli arasındaki inanmayanlar varlık Rabbından yüzlerini çevirmişler diye insan hayrete düşer. Gerçek söylüyorum, bu Zuhurun makamı geçmişte izhar olmuş her şeyden ve gelecekte izhar olacak makamdan çok üstündür.”⁹

Ve sonra insanı hayrete düşürmekten başka bir şey olmayan şu ifadede bulunur:

Nokta-i Beyan* hazır olsa da bu Emrin doğruluğunu tasdikte, Allah korusun, bir lahza duraklasa, bizzat Kendisinin Beyan kaynağından şu sözü Kendisine uygulanır. Demıştır ve Onun sözü hakikattir: 'Yeryüzünde en yüksek mevkii işgal eyleyen kimseyi reddetmeye Men-Yüzhirullah'ın salahiyeti vardır.' Söyle: ey bilgisizler ! Bu Gün o Hazret: ' Ona kulluk edenlerin birincisi Benim' demektedir. İnsan bilgisi hazinesi ne kadar engin ve onların idrak gücü ne kadar cılızdır. Bizim izzet Kalemimiz onların fakirliğine ve alemlerin Rabbi olan Allah'ın zenginliğine tanıklık eder.¹⁰

Sadakâtsiz kardeşi Mirza Yahya'ya da şu meydan okuyucu sözlerle hitap eder. İlk başlarda Onun sözlerini kayda geçtiğini ve onları, Hz.Bahau'llah'ın izniyle, Bahai camiasının lideri olarak Babilere kendi adı altında dağıttığını hatırlatır:

Söyle, ey Yahya! İlâhi ilham bilgiye sahipten bir ayet getir. Daha önce bu sözler Benim Habercim tarafından söylenmişti; şu anda ise, 'Ona kulluk edenlerin birincisi benim,' demektedir. İnsaf et, ey kardeşim. Benim beyan denizim çalkalanır dururken, sende ne beyan olabilir? Benim Kalemimin cızırtısı yanında senin sesin mi işitilir ? Benim kudretim görüldüğü yerde senin kudretin mi olur ? Allah için insaf et; sen karşımda ayakta dururken, sana Müheymin ve Kayyum olan Allah'ın ayetlerini dikte ettirdiğimi hatırla. Sakın yalanın Mücessem Timsali, seni bu açık gerçekten alıkoymasın.¹¹

Bu Levihte Hz.Bahau'llah tarafından paylanan bir başka kimse bir Müslüman olan, 1873 de vefat eden zamanın tanınmış filozof ve şairlerinden Hacı Molla Hadiy-i Sebzevar idi. İlâhi felsefe üzerinde bir kaç kitabın yazarı idi. Kitapları nazım ve nesir olarak temin edilebilir. Bir şiirinde Mirza Hadi kendi

* Hz.Bab

ruhani algılamasından ötürü böbürlenir. İnanca göre, Musa Allah'ın sesini Yanan Çalıdan işitti; Molla Hadi şiirinde der ki artık etrafta Musa yok ve 'Ben Allah'ım' sözü her ağaçtan duyulabilir. Hz.Bahaullah bir kaç Levhinde, adamın bu iddiasından dolayı onu Allah'ın bu büyük Gününde Kendisini tanımadığı için değersiz biri olarak tekdir eder. Kelimat-ı Firdevsiye'de ona şöyle değinir:

Sebzevarlı hakim dahi: ' İşitir kulak yok, yoksa Sina dağındaki ağacın fısıltısı her bir ağaçtan işitilir' diyor. Yalın Hakikat hakkında bir soru sormuş olan bir filozofa yazdığımız bir Levihte adı geçen bu ünlü hakimi muhatap tutarak : ' Eğer gerçekten şu söz senin sözün ise, dünyanın en yüce noktasındaki insan ağacından yükselen bu sesi niçin işitmedin? İşittin de can korkusu seni icabetten alıyordu ise, demek ki işitir kulaktan mahrumsun' demiştik. Hülasa, söze gelince, alemin kıvancı, işe gelince ümmetlerin utancıdır.

Biz sura üfledik. Sur Bizim yüceler yücesi Kalemimizden başkası değildir. Biz boruyu çalınca, Tanrının Kendi inayeti ile korudukları müstesna olmak üzere, bütün insanlar yıldırımla vurulmuşa dönerek bayıldılar. O, Günlerin Kadimi, inayetin Rabbidir.¹²

Kelimat-ı Firdevsiye'de şefkâtle anılan kişi, Kaim-i Mekam lâkabıyla bilinen Mirza Ebul Kasım Ferahani'dir. Levihte onun adında bahsedilmiyordu, fakat 'Devlet idaresi şehrinin Prensi ve Edebiyat başarısı' diye değinilmiştir. Hz.Bahaullah'ın babasının zamanında yaşamış ve onun sadık bir arkadaşıydı. Feth Ali Şah'ın* sarayında hikmeti, dürüstlüğü, yardımseverliği, cesareti, asaleti olduğu kadar, eğitim ve bilgisiyle de büyük beğeni kazanmıştı. Son derece yetenekli bir yazardı. Onun eserleri, edebiyat alanında en iyilerinden sayılırdı. Bir devlet adamı olarak çok kabiliyetli idi; Hz.Abdülbaha onu bütün İran'da en ileri gelen bir kişi olarak

* 1797-1834 yıllarında hüküm sürdü.

tarif etmiştir. 1821 de başbakan oldu ve Muhammed Şah'ın hükümdarlığına kadar (1834-48) görevine devam etti. Adaletsizliğin ve ahlâksızlığın yaygın olduğu bir ülkede, o adalet ve dürüstlükten vazgeçmedi. Sonuçta, düşmanları onun aleyhine komplo kurdular, Şah'ın beynini yıkadılar ve başbakanın kendisini tahttan indireceğine onu inandırdılar. Bu yalanlara inanıldı ve Muhammed Şah'ı bir korku aldı. 1835 yılında onun emriyle Ka'im Mekam'ın Tahran'da kafası kesildi.

Hz.Bahau'llah'ın yazılarında İran'daki otoritelerden hemen hemen hiç kimseye bir övgü kelimesi bulunmaz. Ka'im Mekam için takdir sözleri eşsizdir ve bu o insanın büyüklüğünün bir işaretidir. Hz.Bahau'llah'a göre Muhammed Şah'ın yaptığı hiç bir şey Hz.Bab'ı Makû kalesine sürgün etmesinden ve Ka'im Mekam'ı katletmesinden daha iğrenç olamaz.

Fakat Allah mümin kullarını akıl ermez yollarla ödüllendirir. Ka'im Mekam'ın torunlarından Mirza Ağa Han (Ka'im-i Mekami lâkabında) büyük babasının bütün vasıflarını almıştı. O, asaletin, yardımseverliğin, cesaretin timsali, kültürlü ve alim bir kimseydi. Ailesinin Arak'taki lüks evinde büyüdü. Emrin* tanınmış mübelliğlerinden, Seyyid Asadullah-ı Kumi tebliğ seyahâtlerinden birinde Arak'a geldi. Açık fikirli ve liberal bir kimse olan Ağa Han'ın babası Seyyid Asadullah'ın bir Bahai mübelliği olduğunu bildiği halde, onu evine davet etti. O zamanlar Mirza Ağa Han genç ve hararetili bir Müslüman idi. Babasına bir Bahaiyi evinde misafir etti diye çok kızmıştı ve buna bir son vermek istedi. Bir Bahaiyi öldürmekle Allah'ın rızasını alacağını bildiği için Seyyid Asadullah'a saldırmak istedi, fakat ötekisi sevecen kişiliği ve cazibesıyla Ağa Han'ı yatıştırımayı başardı. Çok geçmeden, aynı evde, Mirza Ağa Han kendisini Seyyid Asadullah'ın dizinin dibinde büyülenmişçesine oturup onun Hz.Bahau'llah'ın makamının

* Bakınız yukarıda Sf.182-183

otoritesi ile ilgili delillerle ilgili sözlerini dinler buldu. Onun sözleri o kadar derin ve ikna edici ve ruhu o kadar nur saçıcı idi ki Mirza Han ve kuzeni hararetle inanırlardan oldular.

Zamanla, Mirza Aga Han gerçekten önde gelen bir Bahai oldu. Onun asalet ve cesaretine şimdi de iman gücü eklenmişti. 21 ve 22 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Çağdaşlarının çok azı onunla yarışacak bir hararet ve sadakâtle Emre hizmet etmek için ayağa kalktı. İlk önce kendisine orta derecede bir kazanç sağladı ve babasının servetinden bağımsız oldu, fakat çok geçmeden mali sıkıntılara girdi. O zaman bir rüya gördü: Rüyasında Hz.Bahauallah ona göründü ve yakında bulunan bir tepeyi işaret etti ve tepenin eteğine gömülü bazı kıymetli eşyaları kazıp çıkarmasını söyledi. Rüyasının doğru olduğuna inanan Mirza Aga Han bu kazıyı yaptı ve çok miktarda kıymetli eşya ve mücevherat buldu. Böylece, Arak'ın en zenginlerinden ve en nüfuzlu biri oldu. Uzun yaşamı boyunca, muazzam servetini ve nüfuzunu çok sevdiği ve hizmet ettiği Emrin çıkarlarına harcadı. Çok zengin olmasına rağmen, sade bir hayat yaşadı. İnanırlar için bir güç kulesi, fakir ve düşkünler için bir sığınak ve rehber oldu. Onun cömertliği ve alicenaplığı ve halkın yararını düşünmesi, genel olarak halkın ve özellikle Bahailerin sevgi ve saygısını kazandı.

Hız.Abdülbaha, ona hitaben yazdığı bir Levihte¹³ büyük babası Ka'im Mekam'ın Ebha Melelutunda sevinmekte olduğunu ifade etmiştir. Çünkü, Allah onun torununu halka bir rehber, Melelutun sancağının taşıyıcısı ve Allah'ın inayetlerinin tecellisinin bir işareti olarak muktedir kılmıştır.

Kelimat-ı Firdevsiye, daha önce de söylediğimiz gibi, Hz.Bahauallah'ın suudundan iki yıl kadar önce nazil olmuştu. Bununla beraber, onlarca yıl sonra nükleer enerjinin keşfiyle gerçekleşen şu kehanete ait sözler nazil oldu:

“Garip ve hayret verici şeyler var şu yeryüzünde...”
“Bunlar, yeryüzünün atmosferini tamamen değiştirecek yetidedir ve bunların etrafa bulaşması ölümcül olacaktır”.¹⁴

1911 yılında Paris'te Hz.Abdülbaha'nın İspanya'ya atanmış Japon elçisi Viscount Arawaka'ya söylediği şu sözler dikkate değerdir:

İlmi icatlar, maddi medeniyeti artırmıştır. Allah'a şükür, henüz icat edilmemiş muazzam bir güç vardır. Allah'tan niyaz edelim ki ruhani medeniyet insan aklına hükmedinceye kadar bu güç bilim tarafından keşfedilmesin. Bilinçsiz maddi tabiatlı insanların elinde bu güç bütün dünyayı yok edecek güçtedir.¹⁵

Daha önceki bir ciltte* eski kimya ilminin icadı (simya), elementlerin birinden birine değiştirilmesi ile ilgili Hz.Bahaullah'ın sözlerine bir atıf vardır. O bunu bütün dünyaya gelecek olan bir felaketle bağlar. Bir takım nükleer metotlarla elementlerin değiştirilmelerinin mümkün olduğu bilinmektedir.

Aşağıda alıntılanan Kelimat-ı Firdevsiye'deki şu pasajın biraz açıklanması gerekir. Hz.Bahaullah'ın misyonunun son yıllarında nazil olan pek çok Levhinde, İstanbul'da Mirza Yahya'yı destekleyenlerle birlik olan Emrin ve Sahibinin ismini lekelemeye teşebbüs eden bir kaç kişinin kötü eylemlerinden dolayı yüreğinin şiddetli elemiini bazı mümin taraftarına tarif eder. Bu keder verici hikâye, bu fani hayatının sonuna doğru Ona büyük bir üzüntü getirdi.

Ey yüzünü Hakkın yüzüne çevirip bakan! Bu günlerde derin bir hüznün ve keder getiren bir hadise vukua geldi. Allah'ın Emrine sadakât iddiasında bulunan bazı zalimler, samimiyet, dürüstlük, adalet ve insaf mefhumları ile taban tabana zıt bir harekette bulundular. Malum şahıs hakkındaki büyük inayet ve ihsana rağmen, Tanrının gözünü yaşartacak bir iş yaptılar. Durumu aydınlatıp uyanıklığı sağlayacak şeyi evvelce bildirmiştik. Sonra, bir kaç yıl olayı gizli tuttuk, belki dikkat eder ve pişman olur diye. Fakat faydasızdı. Sonunda, herkesin önünde Tanrı Emrinin mahvına yürüdü, insaf

* Cilt 2, S. 285 e bakınız

perdesini yırttı; ne kendi kendine ve ne de Tanrı Emrine acıdı. Fakat şimdi, başkalarının getirmiş oldukları keder ve üzüntü onunkilerden çok daha acı veren oldu. Gafillerin dönüp tövbe eylemelerini Haktan dile. Odur Affedici, Odur fazıl ve kerem sahibi. ¹⁶Yukarıda 'Malum şahıs' diye bahsedilen kişi İsfahanlı Muhammed Ali'dir. İsfahanlı Seyyid Muhammed ile karıştırılmamalıdır. Hz.Bahaullah'ın Zuhuruna karşı gelen bu kişi ile ilgili hikâyenin kısa bir anlatımı bölüm 25 de verilmiştir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

DIĞER ÖNEMLİ LEVİHLER

Kitab-ı Akdes vahiy olduktan sonra Kalem-i Ala'dan sayısız Levihler nazil oldu. Bunların pek çoğu henüz İngilizce'de mevcut değildirler. Bir kaç Kitab-ı Akdes'den sonra nazil olan Hz.Bahaullah'ın Levihleri kitabında vardır.

Levh-i Akdes

Bir diğer adıyla ' Hıristiyanlara Levih' diye bilinen bu Levih* Arapça olup, Hıristiyan kökenli bir inanıra hitap eder. Bazıları bu Levihin Suriyeli inanır Faris Efendi için nazil olduğunu sanırlar. Onun Emri kabul edişinin füsunkâr koşulları daha önceki bir ciltte† tarif edilmiştir, fakat şu ana kadar onun için nazil olduğu konusunda kesin bir delil yoktur. Bildiğimiz tek şey onun bu Levihin bir alıcısı olduğudur. Onun izharından önce Hz.Bahaullah Hıristiyan dininden halka bazı Levihler yazmıştır‡ fakat Levh-i Akdes, Hıristiyan kökenli bir inanıra yazılan ilk büyük Levihtir.

Hz.Bahaullah bu Levihte Hıristiyan alemine Emrini ilân eder. Açık ve eşsiz terimlerle Hz.İsa'nın geleceğini vaad ettiği

* Kitab-ı Akdes ile karıştırılmamalı. Bu Levhin Tamamı İngilizceye çevrilmiş ve Hz.Bahaullah'ın Levihlerinde neşredilmiştir. S.9-17

† cilt 3 S. 11-18

‡ cilt 3 S. 292-293

ve onun vasıtasıyla Ruhü'l-Kuds'un insanlara açıkladığı Pederin makamı olduğunu beyan eder. Yüce Zuhurunu, 'Oğulun taraftarları' diye hitap ettiği Hıristiyanları şu sözlerle tarif eder.

Ürdün nehri en büyük Okyanusla birleşmiştir ve Oğul kutsal vadide şöyle haykırır: ' Buradayım ben, buradayım ben, ey Efendim, Allah'ım! Sina Evin etrafında tavaf ederken, Yanan Çalı, ' Beklenen Kişi üstün haşmeti ile geldi!' diye haykırdı. Söyle, Evet! Peder geldi ve Melekutta sana vaat edilen şey gerçekleşti! Etrafındakilere, ' Siz şimdi onu kaldıramazsınız', dediği zaman, Oğulun gizlediği Söz buydu. Vakti gelince ve saat çalınca, Allah'ın iradesi ile Kelam ufukta görüldü. Sakınınız, ey Oğul taraftarları, siz onu arkanıza atmayınız . Ona sıkı sıkıya yapışınız. Bu, sizin için sahip olduklarınızdan daha iyidir. ¹

Bir başka pasajda, Onu tanımadıkları için onları kınar ve onları Hz.İsa'nın zamanındaki Yahudilere benzetir.

Söyle, ey Oğul ehli! Benim ismimden ötürü mü kendinizi Benden uzak tutuyorsunuz? Neden kalben düşünmüyorsunuz? Gece gündüz Her şeye Kadir Rabbinize yalvarıyorsunuz fakat O büyük bir azametle ebedi semadan geldiği zaman, siz ondan yüz çevirdiniz ve umursamazlık içine çöküp kaldınız.

Hz.İsa onlara açık bir hakimiyetle geldiği zaman, Onu inkâr edenleri düşününüz. Onun adına Sinagoglara kendilerini kapatmış ne kadar sayısız Ferisiler, Ondan ayrı oldukları için feryat ediyorlardı, fakat birleşme kapıları ardına kadar açıldığı ve Güzellik Güneşinin parlak ışıkları görüldüğü zaman, onlar Yüceler Yücesi Keremli Allah'a inanmadılar. Onun huzuruna varmayı başaramadılar, oysa Onun gelişi İşaya Kitabında olduğu gibi Peygamberlerin ve Elçilerin Kitaplarında vaad edilmişti. İnsanlar arasında hiç bir güç sahibi olmayanların dışında, onlardan hiç kimse, ilâhi inayet Güneşine yüzlerini çevirmedi. Bununla beraber, bugün, kudretle donanmış ve saltanat sahibi her kişi Onun

İsmiyle gurur duymaktadır. Bundan başka, Hz.İsa'yı idama mahkum eden kişiyi düşününüz. O kendi ülkesinde en bilgin bir kimseydi fakat Ona inananlar basit birer balıkçı idiler. İyice dikkat ediniz ve uyardıyı göz önüne alanlardan olunuz.

Aynı şekilde, gene düşününüz, bugün kendilerini kiliselerine kapatmış Ruh'a seslenen ne kadar çok sayıda papazlar var, fakat O Hakikat gücüyle geldiği zaman Ona yakın gelmeyi başaramadılar ve yok olanlardan oldular. ²

Bu Levihte Hz.Bahauallah papazlara, piskoposlara ve keşişlere seslenir ve onlara Zuhurunun müjdesini verir.

Ey piskoposlar topluluğu! Sizler Benim bilgi semamın yıldızlarısınız. Benim arzum sizlerin yeryüzüne düşmeniz değildir. Fakat Benim adaletim şöyle ilân eder: ' Oğul'un emrettiği şey budur.' Onun masumiyetinden doğan her şey, Onun doğru sözlülüğü, güvenilir ağızı asla değiştirilemez ³

Bu pasaj İncil'de Rabbin gelişine işaret eden yıldızların düşmesi hakkındaki sözlere bir atıftır. Hz.Bahauallah 'yıldızlar' dan maksadın Hıristiyanlığın gök kubbesinde parlayan, ancak Pederin ihtişamında geri döndüğü zaman Onu tanımayan ve bu yüzden dökülen ruhban sınıfı olduğunu Levihlerinde açıklamıştır. Bu konu, 1866 da düşen yıldızlarla ayrıntılı olarak önceki bir ciltte anlatılmıştır*.

Bir başka Levihte Hz.Bahauallah benzer ifadelerle Kilise aristokratına hitap etmiş, onlara şu ikaz ve tekdir edici sözlerle meydan okumuştur:

Söyle: Ey başpiskoposlar topluluğu ! Bütün insanların Efendisi geldi. Yol göstericilik seviyesinde insanoğluna çağrıda bulunuyor, sizler ise ölümlerden sayılırsınız! Allah'ın Meltem rüzgarı ile çalkalanan ve bu açık İsimle ölümler arasından ayağa kalkan kişiye ne mutlu.

Söyle: Ey piskoposlar topluluğu ! Bütün dünya insanlarını bir titreme tutmuş ve Ezeli Peder olan Peder, yer

* cilt 2, S. 287 ve ek 1, S. 445-450 ye bakınız.

ile gök arasında yüksek sesle haykırmakta. Yerde ve gökte bulunanların Odak Noktası olan Onu işiten kulağa, Onu gören göze ve Ona yön çeviren yüreğe ne mutlu. ⁴

Ey papazlar topluluğu ! Hesaplaşma günü geldi. Gökte olan Onun görüldüğü Gün geldi. Allah'ın Kutsal, Kudretliler Kudretlisi ve Övülen Kitabında size vaad edilen Kişi Odur. Daha ne kadar umursamazlık ve taassup kırlarında gezip dolaşacaksınız? Kalbinizi Affedici ve Kerim olan Rabbinize çeviriniz. ⁵

Hz.Bahaullah, Akdes Levhinde de Hıristiyan papazlarına seslenir. Bu Onun çağrısının bir bölümüdür.

Ey papazlar topluluğu' Çanları bir yana bırakınız ve kiliselerinizden çıkınız. Bugün, size milletler arasında yüksek sesle İsm-i Azamı ilân etmek düşer. Her taşın ve her ağacın yüksek sesle: 'Rab büyük ihtişamı ile geri geldi' diye haykırırken siz susmayı mı tercih edersiniz ? ⁶

Hz.Bahaullah bu emredici kelimelerle Hıristiyan din adamlarını kiliselerinden dışarı çıkmaları ve Emrini bütün insanlara ilân etmeleri için teşvik etti. Fakat Onun bu çağrıları çok zaman sağır kulaklara değdi. İleri gelen Hıristiyan din adamları arasında pek az kişi şu ana kadar Hz.Bahaullah'ın Allah'ın Gününün geldiği açık çağrısına önem verdiler.

Onun makamını tanıyan ve Onun Emrine hizmet etmek için ayağa kalkan bir kaç kilise adamı arasında ünlü bir kişi, bir zamanlar Dublin'de St.Patrick Katedralinin heyet azası ve Clonfert'in başdiyagosu İrlandalı George Townshend idi. Harika bir insan, ruhani bir dev, tanınmış bir yazar ve bilim adamı olan bu kişi, yaşamının yaklaşık kırk yılını Hz.Bahaullah'ın Emrini ilerletmek için harcamış, ve hayatının sonuna doğru Emrin Velisi, Şevki Efendi tarafından Emrin Eli olarak tayin edilmişti. 'Hıristiyanlara Levih' nazil olduğu sıralarda George Townshend İrlanda'da doğmuştu. Hz.Bahaullah'ın gelişi haberi ona 1916 tarihinde, Hz.Abdülbaha'nın zamanında ulaştı. O araştırma vadisinden şüphesizlik şehrine gittiği zaman, Hz.Abdülbaha'ya hitaben

duygulandırıcı bir şiir halinde emri kabul ettiğini belirtti. Bu şiir onun iman ve idrakinin derinliğini gösterir.

“Sözleri semavi bilgi ve günlerin en büyüğünün ışıklarını dış ülkelere saçan, ey İzzet Çocuğu, selam sana !

Gizemlerin şairi sevinçle Allah’ın güzelliğini nağme ile söylüyor, şükürler ve övgü Senin üzerine olsun !

Keder içinde dolaşan karanlıklar çocuğu ışığı rüyasında gördü,

İşte, Uzak semalarda, karanlıkları sarsan mutluluk ve izzet yağdıran İhtişamını gördüm Senin,

Ve başka yıldız görmedim.

Bana Senin sözlerin, cennet bahçesinden doğan rayihalar gibidir.

Daha kutsal dünyanın yükseklerde gizlenmiş lambanın huzmeleri gibidir.

Yayın gücüyle, gece yarımızı hızla delip yok eden ateş okları

Pederin Kılıcı! Hiç kimse benim gözümden koyu perdeyi kaldıramaz,

Başka hiç kimse benim uzuvlarımdan, Allah’ın gücünün kesici bıçağı ile günahlarımı kazıyamaz ve ayağa kalkma gücü veremez ve gün ışığına çıkaramaz.

İşte ! Sen benim kederimin üzerine iman ve ümidin tatlılığını üfledin.

Sen sevincin yüksek zafer ve şükran terennüm ettin . Bunu kalbim devamlı yankılıyor.

Allah’ın bilgisine giden yol hafifçe parlamaya başlar ve gücünü yitirmiş ayaklarının önünde açılır.

Övgüm zayıf ve değersizdir. Gene de, sanki çırpınan boğazından yalnız bir kuş alevler içinde sonsuz göklere öter gibi,

Derinliklerden zirveye çıkardığım bu kanadı kırık insan Sana seslenir. ⁷

Akdes Levhinde Hz.Bahaullah şöyle ifade eder:

Onun ışığı Doğuda parladı; Batıda, Zuhurunun işaretleri görüldü. ⁸

Zuhurunun ilk günlerinden itibaren, Hz.Bahaullah Dininin Batıya götürüleceği ve ışığın oradan her yere dağılacağı kehanetinde bulunmuştur. Hz.Bahaullah Emrini evrensel olarak açıklamadan önce, İstanbul'da iken, Mesnevisinde* Zuhurunun Güneşi Batıdan parlasın diye izzetinin perdesini insanlara açmadığını Kendi Kendine söyler.

Hz.Abdülbaha da aynı şekilde şöyle demiştir:

Başı olmayan bir başlangıçtan bugüne kadar İlâhi Zuhur ışığı Doğudan doğmuş ve Batıdan parlaklığını saçmıştır. Böyle saçılan ışık Batıda olağanüstü bir parlaklık temin etmiştir. Hz.İsa'nın getirdiği Dini düşününüz. Her ne kadar o Doğudan çıkmışsa da onun ışığı Batıda parlamadıkça onun potansiyeli tam olarak kendini göstermedi.

Hz.Bahaullah'ın Dininin ihtisamı ile Batının, Doğunun yerini alacağı, İlâhi Önderlik ışığının parlayacağına şahit olacağımız gün yaklaşmaktadır.

Peygamberlerin kitaplarında bazı müjdeler kaydedilmiştir ki bunlar tamamen doğru ve şüpheden münezzehtirler. Doğru, her zaman Hakikat Güneşinin doğduğu yerdir. Allah'ın bütün Peygamberleri buradan çıkmıştır... Batı ışınlarını Doğudan almıştır fakat bazı alanlarda, ışığın yansıması Batıda daha büyük olmuştur. Bu özellikle Hıristiyanlık için doğrudur. ⁹

Hz.Bahaullah hayattayken, Onun Emri Asya ülkelerine münhasır idi. Daha sonra, diğer ülkelere yayıldı. O Edirne'de sürgün iken, Emir ilk önce Avrupa'ya götürüldü. Daha sonra Afrika'ya ve daha sonra da Hz.Abdülbaha'nın misyonu sırasında Amerika ve Avustralya'ya götürüldü. Hz.Abdülbaha suud ettikten sonra, Allah'ın Emri otuz beş ülkede yayılmıştı.

* 2. cilt sf.44

Emrin kahramanlık dönemi, Hz. Abdülbaha'nın suudu ile sona erdi ve Emrin Velisi Şevki Efendi'nin misyonu ile kuruluş devri başladı. Onun misyonu sırasında Emrin Yönetim Düzeni'nin kurumlarının yükselmesi ile, Hz. Bahau'llah'ın Zuhurunun canlandırıcı kanalları yavaş yavaş kuruldu ve gelişerek pekiştirildi. Kuzey Amerika Bahai toplumuna verilen öncelik erdemiyile, o camianın içinde 'gelecek kuşakların Hz. Bahau'llah'ın Zuhurunun en adil meyvesi olarak kabul edilen bir medeniyetin müjdecisi olarak alkışlayacakları bir nizamın şampiyon kurucuları'¹⁰ diye tarif ettiği Yönetim Düzeni'nin modelini çizdi. İran Emrin beşiği olurken, Kuzey Amerika Yönetim Düzeni'nin beşiği oldu. Hz. Bahau'llah'ın, 'Onu hükümdarlığının işaretleri Batıda görüldü', sözü böylece gerçekleşmiş oldu, ve Emrin kurumları şimdi bütün dünyayı sardı. Doğuda ve Batıda görev yapmaktadır.

Hız. Bahau'llah Akdes Levhini şu heyecan verici sözlerle bitirir. Bu pasajlarda, insanlığa verdiği Allah'ın feyzinin işaretleri vardır. Bu feyiz her insan içindir ve bir kere Hız. Bahau'llah'ı tanıyıp, ona tevazu ve itaatkârlıkla döndüğü zaman ona ihsan edilir:

Söyle: Rüzgarım ile uyanan o kimseye ne mutlu. Hayat veren nefesimle harekete geçen cansız kimseye ne mutlu. Güzelliğime gözünü dikip bakarak teselli bulan göze ne mutlu. İzzet ve saltanat Çadırıma doğru adımlarını doğrultan yolcuya ne mutlu. Kubbemin gölgesi altında bir sığınak arayan kederlilere ne mutlu. Şefkâtimin asude akan sularına koşan susuzlara ne mutlu. Sevgim uğruna bencil arzularından vaz geçip, seçkinlerim için ilâhi feyiz semasından indirdiğim ziyafet sofrasında yerini alan cana ne mutlu. İzzet eteğime yapışan, kibrini kırana; zenginlik Çadırımın gölgesi altına giren muhtaçlara ne mutlu. Bilgi pınarımı arayan cahile; ve hatırlamamın eteğine yapışan düşüncesiz kimseye ne mutlu. Harekete getiren nefesimle hayat bulan ve Cennetime girene ne mutlu. Benimle birleşmenin tatlı rayihaları ile çalkalanan ve Zuhurumun Güneşine yaklaşmasına sebep olana ne mutlu.

*İşiten kulağa, şahit olan dile ve büyük haşmet ve saltanatıyla hüküm ve azametiyile Rabbin Kendisini görüp tanıyan göze ne mutlu. Ne mutlu Onun huzuruna müşerref olanlara. Ne mutlu Kelamımın Güneşinden feyiz bulana. Ne mutlu o kimseye ki Sevgimin tacıyla başını süslemiş. Kederimi duyup halkım arasında Bana yardım etmek için ayağa kalkana ne mutlu. Yolumda canını feda eden ve adıma pek çok zorluklara göğüs gerene ne mutlu. Kelamımdan emin olarak Beni övmek için ölümler arasından dirilene ne mutlu. Şaşılacak nağmelerimle kendinden geçip kudretim gücüyle perdeleri yırtıp atana ne mutlu. Sözleşmeme sadık kalan ve dünya şeylerinin onu kutsal Sarayıma gelmekten engellemeyen kimselere ne mutlu. Benden başka her şeyden arınmış olana, sevgimin atmosferinde uçan, Melelutuma girme iznini kazanan, izzet alemlerime bakana, ihsanımın kevserinden içene, sevgimin semavi pınarlarından doyasıya içen, Emrimle tanışan, Kelamımın hazinelerinde gizli olanı anlayan ve ilâhi bilgi ufkundan doğan ve beni övmek ve yüceltmek içi meşgul olanlara ne mutlu. O gerçekten Bendendir. Benim rahmetim, şefkâtim, ihsanım ve izzetim onun üzerine olsun.*¹¹

Levh-i Maksut

Bu son Levihler arasında önemli Levihlerden bir de Levh-i Maksut'tur.* O zamanlar, Suriye'de yaşayan Mirza Maksut adında birisi için nazil olmuştur.

Bu Levihte Hz.Bahau'llah'ın sözlerinin çoğu sekreterinin kelimeleriyle yazılmıştır†. Burada insanı 'En yüce Tılsım' diye tarif eder, uygun eğitim noksanlığının onu 'doğuştan sahip olduğu şeyden' onu mahrum ettiğini iddia eder. İnsanı, 'paha biçilmez değerli mücevherlerle dolu zengin bir madene'

* İngilizceye çevrilmiş olup Hz.Bahau'llah'ın Levihlerinde (İng.)neşredilmiştir. S. 161-78.

† Yukarıda sayfa 19 daki nota bakınız.

benzetir, ancak ‘eğitim yoluyla onun hazineleri açığa çıkar’, diye ifade eder, gerçek bir insanı ‘ kendisini bütün insanların hizmetine vakfeden’ kişi olarak tanımlar, insanın sadece kendi ülkesini sevmekle değil, ‘bütün dünyayı sevmekle’ iftihar etmesi gerektiğini beyan eder, ‘dünyanın rehabilitasyonu ve ülkelerin iyiliği için’ çalışmalarını öğütler, ‘ birlik çadırının kurulduğunu; birbirlerine yabancı gözüyle bakmamalarını’ dünya insanlarına ilân eder, bütün insanları ‘ bir ağacın meyveleri ve bir dalın yapraklarına’ benzetir, beşer toplumu içinde ‘yakında meydana gelecek olan çırpınma ve kaosun işaretlerini’ görür, dünya halkını etkisi altında bırakan ‘kargaşalar’, ‘harpler’ ve ‘görünmeyen felaketleri’ yansıtır, ‘bütün kralların ve hükümdarların katılması gereken’ ‘ geniş, bütün insanları kapsayan toplantının yapılması için mecburi ihtiyaç’ olduğunu savunur, bu toplantıda ‘ insanlar arasında Büyük Dünya Barışının temellerini atacak yolları’ düşünmelerini söyler, hükümetler arasında uzlaşmanın olacağını, öyle ki ‘dünya milletlerinin ülkelerinin güvenliğinin ve iç işlerinde düzenin koruması dışında artık silâhlanmak istemeyeceklerinin’ müjdesini verir,

Hız.Bahau'llah bu Levihte, ‘gerekli bilim dallarının’ ve insanlığa yararlı bilimlerin öğretilmelerini tavsiye eder, ‘sözle başlayıp sözle biten’ her hangi akademik bir çalışmanın ‘hiç bir değeri olmadığını’ beyan eder, ‘sözden başka bir şey olmayan’ bir felsefe tahsil eden ‘İran’ın ilim doktorlarını’ örnek olarak gösterir. Her şeyde orta noktayı önerir. Buyururlar ki, ‘ ilâhi hikmet meşveret* ve merhamet ışığı ile aydınlanmıştır’, ‘gerçek anlayış seması iki ışık veren cisimle parlak bir şekilde ışık verir: tolerans ve doğruluk’ ve buyururlar ki dünya sağlamlık ve

* cilt 3 S. 377-380

düzen iskeleti mücazat ve mükâfat olarak iki sütun üzerine kurulmuş ve bunların üstünde durmaya devam edecektir.*³

Maksut Levhinde pek çok öğütler ve öneriler vardır. Hz.Bahaullah'ın şu sözleri bunun bir özetidir:

Hikmet Lisası buyurur: Beni kabul etmeyen her şeyden yoksundur: yeryüzünde olan her şeyden yüzünüzü çevirin ve Benden başkasını aramayın.¹²

Levh-i Seyyid Mehdiy-i Dahaji

Bu Levih,[†] Hz.Bahaullah'ın misyonu zamanında Emrin ileri gelen mübelliğlerinden Seyyid Mehdiy-i Dahaji'ye hitap etmektedir. O çok gururlu ve bencil bir kimseydi. Onun liderlik hırsı, Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra onun düşüşüne sebep olmuştu. Hz.Bahaullah'ın Ahdinin en büyük nakısı olan Mirza Muhammed Ali'ye katıldı, Hz.Abdülbaha'ya karşı geldi, daha önce yapmış olduğu bütün hizmetleri baş aşağı etti. Onun hayatı ve Ahdi bozuşunun hikâyesi daha önceki bir ciltte[‡] anlatılmıştı.

Seyyid Mehdi Hz.Bahaullah'tan pek çok Levih almıştır. Bu Levihte Hz.Bahaullah ona inayetlerini yağdırır, ülke içindeki tebliğ seyahatleri için onu onurlandırır ve ona temel emirlerinden birini teyit ederek şöyle der: 'Beni desteklemek demek, Benim Emrimi yaymaktır.' Sonra insanlara Allah'tan korkmalarını söyler ve insanlar arasında 'ayrılık tohumları ekmemelerini' söyler ve 'insanlar arasında kargaşa yaratacak harekette bulunanların Allah'a ve Onun Emrine yardım etmekten çok uzak oldukları konusunda onları ikaz eder...'

Bu Levihte, bazıları Seyyid Mehdi'ye, diğerleri İsm-i Azam toplumuna yöneltilen teşvik edici pek çok sözler vardır.

* Cezanın gerekliliği konusunda açıklama için cilt 3 S.354-357 ye bakınız

† İngilizceye tercüme edilmiş ve Hz.Bahaullah'ın Levihlerinde neşredilmiştir.S.195-201

‡ Bak Cilt 2

Biz bunların arasından Onun Emrinin öğretileriyle ilgili emirlere bakalım. Hz.Bahauallah bu Levihte Emri etkin bir şekilde öğretmek için ön koşulları açıkladığı ve insanın konuşması sayesinde kişiler üzerinde etki yaratmak için gereken koşulları tarif ettiği zaman daha önce, Ağa Muhammed-i Ka'ini için nazil olan Hikmet Levhindeki öğütlerini tekrarlar*. Aynı zamanda tebliğde nazil olan Kelamın gücüyle ilgili değer biçilmez önerisini açıklar. Bu öneri pek çok tanınmış Emrin mübelliğleri tarafından uygulanmış ve bu sayede pek çok kimse bu Emre katılmışlardır. Bunlar Hz.Bahauallah'ın teyit edici sözleridir:

Takdis edilmiş kişiler tebliğ ile ilgili metotlar üzerinde kalben durup düşünmelidirler. Harikulade ve semavi Kitapların metinlerinden çeşitli konuları içeren bölümleri ezberlemelidirler, öyle ki konuşmaları sırasında fırsat geldikçe ilâhi ayetleri ezberden söyleyebilsinler; çünkü bu kutsal ayetler en güçlü iksir, en büyük ve en kuvvetli tulsımdır. Onların etkisi o kadar güçlüdür ki işitenin tereddüdü olmaz. Hayatıma yemin olsun! Bu Zuhur öyle bir kudretle donanmıştır ki, bütün milletler ve yeryüzü insanları için bir mıknaat taşı gibi olacaktır.¹³

İzhar olan bu Kelamın kuvvetini Hacı Mirza Haydar Ali'nin şu hikâyesi teyit eder. Hacı, Emre karşı çıkan biriyle tanıştırılır. Onu ikna etmek çok zor olur. Bu onun hikâyesinin özetidir:

Dindar ve sadık bir Müslüman olan birini bana tanıştırdılar. Ben ona ne kadar anlattımsa da, ona bir mucize göstermedikçe Emri asla kabul etmeyeceğini söyledi. Sonunda, onu Emrin doğruluğu hakkında ikna edemedim. Ve ona dedim ki, ' her insanın içinde Allah'ın sözüyle kulun sözünü ayırt edecek doğuştan bir yetenek vardır.' Benimle bu konuda hem fikirdi. O zaman ona, ' sana ezberden bir şeyler okuyacağım,

* Hz.Bahauallah'ın Levihleri 1994 baskı S. 161

can kulağı ile dinle ve Konuşmacının kim olduğuna sen karar ver,' dedim. Sonra Farsça bir Levhi nağme ile okudum. Burada Kelamın insanı saran gücü açıkça izhar oldu. Sadece bir kaç ayet okumuştum ki başını önüne eğdi, secdeye vardı ve ' Bunlar Allah'ın sözleri, Onun izzetine yüceler olsun. Her kelimedede pek çok mucizeler var. Bu kelimeler şüphesiz Allah'ın Gününün geldiğini ilân etmektedir... ' dedi.

Bütün gece bizimle beraber oturdu ve yeni Dinin öğretileri ve yasaları hakkında bilgi edindi. Bu insan çok sevindi ve Allah'ın sevgisinin ateşi ile alevlendi...¹⁴

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

CELAL KAPILARI..... SONUNA KADAR AÇILDILAR

Emrin yükselen prestiji, Baha güneşinin en yüksek ihtişamıyla parladığı Arz-ı Akdes'ten başka hiç bir yerde daha belirgin değildi. İsm-i Azam topluluğu o ülkede, daha önce görülmemiş bir hürriyet ve prestijin yararlarının keyfini çıkarıyorlardı. Dostun ve düşmanın önderi, sığınağı, Efendisi, 'Onun ışığının lekesiz aynası', ve ' öğretilerinin mükemmel Örneği', Hz.Abdülbaha'nın kişiliği bu dönemde halkın sevgi ve saygısının doruğundaydı. Emrin Velisi, Şevki Efendi bununla ilgili şöyle der:

Hz.Abdülbaha'nın, eski Osmanlı Sadrazamlarından Mithat Paşa'nın daveti üzerine Beyrut'u ziyareti bu zamana rastlar. O şehrin devlet ve din liderleri ile münasebetleri, namılı Şeyh Muhammed Abdu ile birkaç kere görüşmesi, topluluğun itibarının son derece yükselmesine ve o topluluğun en seçkin üyesinin ününün yayılmasına neden oldu. Nasıra müftüsü, ilim ve itibar sahibi Şeyh Yusuf O'nu görkemli bir şekilde karşıladı, Beyrut valilerine ev sahipliği yapan Müftü, Hz.Abdülbaha, kardeşi ve Akka müftüsü ile şehre yaklaşırken, bütün ekabiri bir kaç kilometre öteden onları karşılamak için yola çıkardı. Şeyh Yusuf daha sonra Akka'yı ziyaretinde Hz.Abdülbaha da onun için debdebeli bir karşılama hazırladı. Bütün bunlar daha birkaç yıl öncesine kadar O'na ve sürgün arkadaşlarına küçümseme ve aşağılama ile bakan kimselerin hasedini celbetti. ¹

Levh-i Erd-i Ba

Suriye eyaleti valisinin daveti üzerine, Hz.Abdülbaha'nın 1879'da Beyrut'u ziyareti, manidar bir olaydı. Hz.Bahaullah ve dostlarını ömür boyu Akka kalesi surları içine mahkum eden fermanın geçersiz olduğunu açıkça göstermişti. Aynı zamanda, daha sonra Mısır baş Müftüsü olan Şeyh Muhammed Abdu gibi ileri gelen kişilerin, Hz.Abdülbaha'nın miknatsı gibi çekici kişiliği ile temasta bulunmalarını ve Onun harareti hayranlarından biri olmalarını sağlamıştır. Bu büyük adam Hz.Abdülbaha'nın niteliklerinden ve ilâhi sıfatlarından o kadar büyülenmişti ki Onunla birlikte Akka'ya gitmek istedi. Onun bu kararını Hz.Abdülbaha değiştirdi.

Hz.Abdülbaha'nın Beyrut'u ziyareti vesilesiyle Hz.Bahaullah Levh-i Erd-i Ba Levhini, (Beyrut yurdu Levhi) yazdı. İşte, Hz.Abdülbaha'nın makamını öven bu muhteşem Levhin tam metni.

Onun huzuruyla bütün isimlerin etrafında döndüğü, Ba diyarını şerefliendiren O kimseye övgüler olsun. Kalebent şehrin kapılarının ardından görünen ve ufkunun ötesinde Allah'ın en yüce, en kudretli Dal'ının – Onun kadim ve değişmez Sırrı - küresi parlamış olan o kişinin, bir başka diyara gittiğini arzın bütün atomları bütün yaratıklara ilân etmiş bulunmaktadır. Bir başka diyar sevinirken, keder bu kalebent şehri sarmıştır. Bütün semaları Biçimleyen ve her şeyi yaratan Rabbimiz Yücedir, ölçülemeyecek kadar yücedir. Onun saltanatı ile hapishane kapıları açıldı, böylece, daha önce Levihlerde vaad edilen şeylerin yerine gelmesine sebep oldu. O gerçekten istediğini yapmaya kadirdir ve bütün yaradılışın hakimiyeti onun avucundadır. O, Her şeye gücü yeten, Bilici ve Hikmetlidir.

Onun ayaklarının bastığı, Onun cemalinin güzelliği ile sevinen göze, çağrısını işitmekle onurlanan kulağa, sevgisinin tatlılığını tadan yüreğe, Onu hatırlamasıyla genişleyen göğüse, Onun Övgüsünü dile getiren kaleme, Onun yazılarına

sahit olan kağıda ne mutlu, iki kere ne mutlu. Yakında Ona kavuşmayı Allah'tan niyaz ederiz. O, gerçekten Her şeyi İşiten, Kudretliler Kudretlisi, cevap vermek için hazır olan O.²

Hz.Bahaullah'ın alicenaplığı

Bu dönemde, Arz-ı Akdes'de Hz.Abdülbaha'ya gösterilen büyük saygı ve ihtiram, halkın Hz.Bahaullah'ın insan üstü güce sahip olduğunu kabul etmelerinin ve Ona 'üstün lider' diye atıflarının bir yansımasıydı. Filistin halkına yaptığı etki ve Onun ruhani gücünün delilleri hakkında Hz.Şevki Efendi şöyle yazar:

Sultan Abdülaziz'in haşin fermanı resmen iptal edilmemekle beraber, hükmünü yitirmişti. Gerçi Hz.Bahaullah ismen hala bir mahpustu ama, Hz.Abdülbaha'nın buyurduğu gibi, "Haşmet ve gerçek saltanat kapıları ardına kadar açıldı. Filistin yöneticileri Onun nüfuz ve kudretine haset ettiler. Valiler ve mutasarrıflar, paşalar ve memurlar Onun huzuruna çıkabilmek şerefi için tevazu ile ricada bulunurlardı, fakat bu ricaları O nadiren kabul ederdi..."

Sürgün arkadaşlarından birinin ifadesine göre, Hz.Bahaullah buyurmuştur: "Sultan Abdülaziz Bizi büyük bir zillet içinde bu beldeye sürgün etti, maksadı Bizi yok etmek ve aşağılamak olduğu için, karşımıza çıkan izzet ve rahatlık imkanlarını ret etmedik." Ayrıca, Nebil tarihinde bir keresinde şöyle söylediği yazılır : "Allah'a hamd olsun ki, artık bu bölgelerin bütün insanları Bize karşı teslimiyet göstermektedir." Yine aynı tarihten, "Osmanlı Sultanı Bize haksız ve sebepsiz yere zulmetmeğe girişti ve Bizi Akka kalesine yolladı. Sultanın fermanı Bizimle hiç kimsenin görüşmemesini, Bizim herkesin nefretine maruz kalmamızı emrediyordu. Ama İlâhi Kudret Eli Bizim öcümüzü süratle aldı. Önce Padişahın yeri doldurulamaz iki veziri ve mahremi olan Ali ve Fuat paşalar üzerine belâ yelleri estiren bu El, daha sonra, Aziz'in kendine uzanıp onun defterini dürdü, onu Kudret ve kuvvet pençesi ile yakaladı."

Hz.Abdülbaha aynı konuda şöyle yazar: “Düşmanları O’nu hapsetmekle Mübarek Emri tamamen yok etmek niyetinde idiler, ama, aslında bu hapisane Emrin en büyük yardımcısı ve gelişme vasıtası oldu... Bu şanlı varlık, Emrini Sicn-i Azam’da yükseltti. Işığı bu Mahpesten parladı; ünü dünyayı fethetti ve Bahasının ilânı, Doğuya ve Batıya ulaştı. O’nun ışığı başlangıçta bir yıldızdı, şimdi parlak bir güneş oldu. Bu güne kadar böyle bir şey görülmemiştir.”

O’nun Akka’daki yirmi dört yıllık sürgünlüğünün şartlarının böyle kayda değer şekilde değişmesi karşısında Hz.Bahauallah’ın Kaleminden şu anlamlı sözlerin çıkmasına şaşılır mı? “ Her şeye Kadir Allah...bu hapisaneyi En Yüce cennete, Cennet-i Ala’ya çevirdi.”³

Hz.Bahauallah Behci Kasrında oturduğu sırada, sık sık Akka’yı ve bazen civar köyleri ziyaret etti. Bütün bu fırsatlarda, halka ait yerlerde görüldüğü zaman halk büyük bir saygıyla kendiliklerinden Onun önünde eğilirlerdi*. Akka’ya gittiği zaman genellikle Abbud’un evinde kalırdı ve ara sıra da kardeşleri Akay-ı Kelim diye adlandırılan Mirza Musa ya da Mirza Muhammed Kuli’nin evinde kalırdı. Suk-ı Abyad’a (beyaz çarşı) yakın olan Akay-ı Kuli’nin evinde nazil olan bir Levhinde⁴ kendinden bir lütuf olarak sekiz gün ve dokuz gece o evde kaldığını ifade eder. Bu zaman zarfında, Hz.Bahauallah bütün inanırların huzuruna gelmelerine izin verdi. Her gece ve gün, Onun Güzelliğinin sevenleri Onun sözlerinden büyülenmişçesine Onun huzurunda oturdular ve Onun sevgi dolu lütuflarından zindeleşirlerdi. Hz.Bahauallah bu Levihte evde huzuruna gelen sevdikleri için dua eder. Onların kalplerinin aydınlanması, ruhlarının, Kendisinden başka her şeyden arınması, sabit kalmaları ve Emre hizmet etmek üzere ayağa kalkmaları için adımlarının sağlam olmasına dua eder. O

* Bu saygının bir örneği cilt 2, S.25-26 de verilmiştir.

günlerde Efendisine sonsuz sadakât ve sevgi ile hizmet eden, Akay-ı Kelim'e de sonsuz ihsan ve takdislerini yağdırır.

Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri hatıralarında şu hikâyeyi anlatır:

Bir akşam, Cemal-i Mübarek Cenab-ı Kelim'in evinde kalırken avluda bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu ve ben de bahçe tenekesiyle küçük bahçeyi sulamakla meşguldüm. Onun mübarek heykeli yanıma geldi ve gevşek bağlı kuşağımdan beni tuttu ve 'bu gevşek, bir Babi paçalarını ve kollarını sıvamaalıdır.' Sonra kısa bir süre yanımda durdu ve benimle şefkâtle konuştu.*

Bu, Hz.Bahaullah'ın sevdiklerinin yanında kendilerini rahat hissetmelerine bir örnektir.

Hz.Bahaullah Akka'ya gittiği zaman, arada bir dostlarının evlerine giderdi. Bu Onu sevenlere ihsan ettiği büyük bir onurdu. Aynı Hacı Muhammed Tahir şu hikâyeyi kaydetmiştir:

Nebil-i Azam ile benim oturduğum ev Suk-ı Abyad'da bulunan Akay-ı Kelim'in evine yakındı. Ben sık sık boncuk falına baktığım için bir gün Nebil benim tespihimi sakladı ve benim erişemediğim tavana astı. O gün ben onun odasına misafir gitmiştim ki Cemal-i Mübarek teşrif ettiler ve huzuruyla bizi onurlandırdılar. Şakacı bir tonla Nebil'e, 'Buraya hapsettiğiniz kimin tespihi?' Diye sordu. Nebil, 'Bunlar Ağa Tahir'e aittirler...' dedi.

Ufak şeylerle ilgili bunun gibi olaylar her zaman inanırım Hz.Bahaullah'ın yanında rahat hissetmesine yardımcı oldu. Yoksa, hiç kimse, Allah'ın Yüce Mazharı olduğunu bildiği

* O günlerde İranlılar uzun etekli aba giyerler ve bellerine de kumaştan kuşak bağlarlardı.

† İranlılar için rastgele bir kaç boncuk seçmek ve bunları sayarak belli bir durum karşısında hangi yolu seçmenin daha doğru olduğunu söylemek adetti. (A.T.)

Kimse ile yüz yüze geldiği zaman tek bir söz söyleyemezdi. Hz.Bahaullah espriden hoşlanırdı; gerçekten, Allah'ın sıfatlarından birisi 'Nüktedanlık' idi. Bazen, Hz.Bahaullah dostlarına latife kabilinden imalarda bulunurdu. Bazıları mütevazı bir şekilde Ona misillemede bulunuyorlardı. Dostları arasında tanınmış olanlardan son derece nüktedan olanlar Zeyn'ul-Mukarrebın ve Mişkin Kalemli.* Bir de Yezdli Cafer vardı.

Hz.Bahaullah'ın evinde hizmetkâr olarak çalışan Hüseyin Aşçı,† Hz.Bahaullah'ın Mirza Cafer'le yaptığı bazı nüktedan konuşmalar hakkında pek çok hikâyeleri kayda geçmiştir. Mirza Cafer Yezd'de alim ve bilgin bir din adamıydı. Ve o şehrin ileri gelen müçtehitlerindendi (İslam yasası doktoru) . Hz.Bahaullah'ın Emrini kabul ettiği zaman yüksek makamını reddetti, Bağdat'a gitti, dindarlık pozisyonunu attı ve Hz.Bahaullah'ın evinde hizmetkâr oldu. Sürgünlerinde Ona refakat etti ve hayatının sonuna kadar hizmet etmekle meşgul oldu. ‡ Aşağıdaki, Hüseyin Aşçı'nın hatıralarından bir özettir.

Cemal-i Mübarek zamanın çoğunu kırlarda geçirirdi... Behci Kasrından çok zaman Mezra Kasrına, Cuneyni bahçesine§ ve Rızvan bahçesine giderdi. Bu vesilelerde dostlarına tatlı nükteler anlatırdı... Mirza Cafer üst düzey bir müçtehit idi... fakat ev hizmetinde çalışıyordu.

... Bir gün, Akka Müftüsü, Şeyh Ali-yi Miri, Behci'de Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu ve dini bir konuda aydınlanmak istiyordu. Mirza Cafer de orada hizmet ediyordu.

* Bunlar hakkında kısa bir bilgi için cilt 1, S. 23-24 ve 24-26ya bakınız.

† Hz.Bahaullah'ın evinde aşçı olarak çalışıyordu. Daha fazla bilgi için cilt 2, S. 186 ve 425-426 ya bakınız.

‡ Daha fazla bilgi için ve öldükten sonra dirilmesinin hikâyesi için cilt 1, S. 294 e bakınız.

§ Akka'nın kuzeyinde

Hz.Bahaullah onu içeri çağırды ve 'gel, Müftünün sorularını cevapla,' dedi. Soruları o öyle güzel çözümledi ki Müftü onun bilgisinin genişliğine ve ilmine şaşıtı kaldı... Bahaullah çok zaman Cafer'e şaka yapardı ve çok zaman da zekice cevaplar alardı. Bir gün ona şakadan, 'Cenab-ı müçtehit sana, senin bazı kötü huylarını söylememi ister misin ?' diye sordu. Mirza Cafer hemen cevap verdi. 'Hayır, teşekkür ederim' zeka ve nükte dolu cevabı Hz.Bahaullah'ın yüreğini sevindirdi.

Yezd'de Emrin ilk zamanlarında Mirza Cafer hakkında enteresan bir hikâyeye vardır. Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri hatıralarına bunu kaydetmiştir.

Ağa Mirza Cafer İslam'ın alim ilâhiyatçılarındandı. Gençliğinde, bir teoloji okulunda ders verdi Emri kabul ettikten sonra okulu tamamen bıraktı ve sağlam bir inanır oldu. O zaman Cemal-i Mübarek Bağdat'taydı. O şehirde sade bir hayat yaşadığını bildiğinden, Mirza Cafer Onun Mübarek Zatının biraz rahatlaması için biraz para yardımında bulunmak istedi. Sonunda bir Plan yaptı. Yezd'deki camide pek çok bakır vazolar ve diğer süsler vardı. Gece bir camiye gider, yukarı bölüme tırmanır, tavandan sarkan süs bakırları yerinden çıkarır ve onları eve getirirdi. Benzer yollarla vazoları değişik camilerden çaldı...Sonunda bu bakır işlerinden yarım ton kadar topladı... Bunları, Ardikan'da Üstat Kazım adında bir demircinin evine gönderdi. Orada bu bakırları parçalara ayırıp, sonunda bunları gümüş yetmiş tümene † satmayı başardı. Parayı özel yapılmış bir kesenin içine koydu, beline bağladı, yürüyerek Bağdat'a geldi ve Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıktı, parayı Ona takdim etti. Cemal-i Mübarek parayı kabul etti, ona bağışlarını ve inayetlerini ihsan etti. Fakat Mirza Ağa Can'a Hadimullah ile birlikte nehrin kenarına gidip parayı suya atmasını emretti. Mirza Cafer evin*

* Yezd'den yüz mil uzakta (A.T.)

† O zaman için çok büyük bir paraydı. (A.T.)

Hizmetkârı oldu ve Hz.Bahaullah'la birlikte İstanbul'a giden dostlarına katıldı.

Allah'ın Mazharlarını diğer insanlardan ayıran en yüce sıfatlarından birisi, bu dünyanın şeylerinden tamamen arı olmalarıdır. Yazılarında, bu maddi dünyanın onun nazarında hiç bir değeri olmadığını açıkça belirtmiştir. Bir çok Levhinde buyurmuştur ki eğer bu dünyanın bir değeri olsaydı, O en yüce tahta oturmuş olurdu. Akka'da nazil olan bir Levihte⁵ bu dünyayı yaratanın onu reddettiğini ifade etmiştir. Eğer bu dünyanın bir değeri olsaydı, Kendisinin şehirlerin en metruk şehrinde oturmasına izin vermezdi.

Arz-ı Akdes'de nazil olan bir başka Levihte⁶ eğer amacı dünya mallarına sahip olmak olsaydı yeryüzünde bulunan her şeyi alır ve bunu yaptığı için de hiç kimse Onun otoritesini sorgulamazdı diye iddia eder. Aynı Levihte, ahbabın birinden bir hediye kabul ettiği zaman temel maksadın o kişiye inayet ve ihsanlarını bahşetmek olduğunu buyurur. Bir hediyeyi kabul etmekle kişinin ruhunu ebedi takdislerle donatır.

Ahbaplar bazen halı, giyecek ve benzeri eşyaları Hz.Bahaullah'a yolladılar, fakat o bunları nadiren kendisi için kullanırdı. Genel olarak gelen bütün hediyeleri başkalarına verirdi. Bunlara gıpta eden bir kişi vardı, o da kâtibi Mirza Ağa Can idi. İnanırların verdikleri hediyeleri Hz.Bahaullah'ın kendisine alıkoymayacağını bildiği için bunları almak için özlem duyardı ve Hz.Bahaullah bazen onları ona verirdi. Mirza Ağa Can, bunun kendisi için bir imtihan olduğunu ve onun düşüşü olduğunu idrak etmedi. Hz.Bahaullah ile yakın olmak, gece gündüz Ona hizmet etmek ve böyle kutsal bir hava içinde yaşamak bütün dünya şeylerinden tamamen arı kalmayı ön görüyordu. Onun kutsal huzurunda hizmet ederken maddi menfaatleri arzulamak çok hatalıydı.

Allah her zaman insanları imtihan eder. Hizmet alanında ne kadar yukardaysa, imtihanları da o kadar büyüktür. Mirza Ağa Can Hz.Bahaullah için bir kul olarak hizmet etti ve Ona en yakın bir kimseydi. O maddiyatçı ve ahlâkı bozuktu.

Hız.Bahaullah'ın yaşayının son zamanlarında itibardan düştü, daha sonra Onun Ahdini bozdu ve ruhen yok olanlardan oldu.*

Hız.Bahaullah Edirne'deyken Muhammed Bakir adında Kaşanlı bir inanır Ona küçük ipek bir halı hediye etti. Hız.Bahaullah bir Levih yazdı⁷, hediye için teşekkür etti ve inayetlerini ona yağdırdı. Hediyyeyi kabul ettiğini bildirdi, fakat şimdi onu kendisinin bir rahmeti olarak ona geri iade ettiğini bildirdi. O uzak mahpushanede[†] ipek bir halı üzerine oturmaktansa yerde oturmayı tercih ettiğini ifade etti. Bu Hız.Bahaullah'ın takdim edilen hediyelere karşı tavrının tipik bir örneğidir.

Mirza Muhammed Kuli isminde bir inanır Hız.Bahaullah'a bir palto hediye etti. Hız.Bahaullah bir Levhinde⁸ paltosu o kişiye bir cömertlik olsun diye sadece bir gün giyindiğini bildirdi.

Hız.Bab'ın kuzeni Hacı Muhammed Aliy-i Afnan,[‡] Akka'ya bir boy beyaz fanila cinsi bir kumaş gönderdi. Mirza Ağa Can'ın el yazısı ile yazılı bir Levihe⁹ göre, Hız.Bahaullah nezaketle hediyyeyi kabul etti. Gerçi, Bağdat'tan ayrıldığından beri sadece siyah pamuklu kumaştan dikili gömlek giyerdi ama, Afnan'a karşı nezaket ve ihsanın bir işareti olarak beyaz bir gömleğin dikilmesini buyurdu.

Hacı Muhammed Tahir'e göre, Hız.Bahaullah genel olarak uzun etekli yünlü üst giysi ve üstüne yünlü aba giyerdi ve yazın da pamuklu giysiler giyerdi.

Hız.Bahaullah'ın hayatının olağan yönlerini anlatan bu hikâyeler, Hız.Bahaullah'ın alicenaplığını ve bu dünyadan tamamen bağımsızlığını açıklar. Hız.Bahaullah, bazen bazı kişilere sade ve basit hediyeler ısmarlardı. Örneğin, bir keresinde, Hız.Bahaullah'ın talimatı üzerine Mirza Ağa Can,

* daha fazla bilgi için cilt 1 e bakınız

† Edirne

‡ Bakınız Memorials of the Faithful, pp.16-21

Hong Kong'da oturan o aynı Hacı Muhammed Ali-i Afnan'a, Abbud'da hediye olarak verilmek üzere Çin porseleni göndermesini yazmıştı¹⁰. Bir başka vesileyle, Afnanlardan bir başkasına, bazı yetkililere verilmek üzere kılıflarıyla birlikte bir iki çift gözlük göndermesi için Mirza Ağa Can'a talimat vermişti.^{*11}

Hz.Bahaullah kendi şahsı için asla fuzuli bir şey ısmarlamadı. Gençliğinde alışık olduğu lüks hayat Tahran'da Siyah Çal'da hapis olduğundan beri bütün her şeyine el konduktan sonra Onu terk etti. Fakat O, haşmet içinde sade bir hayat yaşadı. Öyle ki Cambridge Üniversitesinden Edward Granville Brown'ın ifadesine göre, O, ' kralların gıpta ettiği ve imparatorların hasetle iç çektiği sadakâtin hedefiydi.' Kişisel ihtiyaçları basit ve ucuzdu. Örneğin, arkadaşlarından Hacı Aliyi Yezdi, bir gün iş için İstanbul'a giderken ona bir çift ayakkabı ısmarladı. Ölçü olarak da eski terliklerini verdi. Hacı Ali daha sonra terlikleri Uluslar arası Arşive verdi Onlar şimdi Mezra'da Hz.Bahaullah'ın odasında durmaktadır.

Hukukullah Yasası

İnanırlar tarafından yapılan teberruların büyük bir kısmı, Hz.Bahaullah'ın emriyle Emrin ilerlemesi ve camianın fakir ve muhtaç kişileri için harcanmıştı. Fakat, O ve aile fertleri, sade bir hayat yaşadılar. Büyük bir ihtiyaç içinde olduğu çok zamanlar olmuştu, fakat ahbablardan maddi yardım kabul etmedi.

Kitab-ı Akdes'de (En Kutsal Kitap) Hz.Bahaullah Hukukullah (Allah'ın hakkı) yarasını izhar etti. Bu, gelirleri belli bir değere ulaşan kişilerle ilgilidir. Varlıklarının yüzde on dokuzunu Emrin Merkezine ödemeleri emredilmiştir. Kâtibi aracılığı ile izhar ettiği bir Levhinde¹² Hz.Bahaullah Kitab-ı

* O günlerde bildiğimiz gözlüklerden yoktu. Gözlük camı yerine basit büyüteç kullanılırdı.

Akdes'in tam metni tamamlanmadıkça, bunun bir süre ortaya çıkmamasını emretti. Çünkü, Allah'ın kullarına rahmet ve şefkâtinin bir işareti olarak emredilen Hukuk'u içeriyordu. Geçici olarak Kitabı alıkoymasının sebebi, bazı inanırların bu emri yerine getirmek istemeyebilecekleri veya bundan yanlış sonuçlar çıkarabilecekleri endişesiydi. Buyurdular ki bunun sırf düşüncesi bile, Allah'ın Gününe yakışmaz. Bazılarının, cehaletlerinden dolayı, Hukuk'u Hz. Bahauallah'ın Kendi şahsi ihtiyaçları için kullanabileceğini düşünmesi Onun için çok acı olurdu. Onun hayatı ve öğretileri en üstün bir şekilde incelendiği zaman, taraftarlarına devamlı olarak kendilerini dünya mallarından arıtmalarını ve bu dünya varlıklarına bağlanmamalarını devamlı öğütlediğini gösterir. Hz. Bahauallah Napolyon III e yazdığı Levihte imparatora verdiği öğütte, bu maddi dünyanın Onun gözünde ne kadar değersiz olduğunu şu sözlerle açıkça gösterir:

Fani olduğunu bildiğin hazinelerine mi güveniyorsun? Yoksa, bütünü, Bahailer nazarında, ölü bir karıncanın gözündeki siyah nokta kadar bir değer taşımayan bu kürenin bir karış yerine hükmettiğin için mi seviniyorsun?¹³

Hz. Bahauallah bir başka Levihte buna benzer bir ifadede bulunur:

Allah'ın hakkaniyetine yemin olsun! Dünya, onun gösterişleri ve izzeti, ve sunabileceği her türlü keyiflerin hepsi, Allah'ın nazarında toprak ve küllerden bile daha aşağı değerdedir. Eğer insanlar bunu bir anlayabilseler. Ey Baha ehli, kendinizi dünyanın kirlerinden ve onunla ilgili her şeyden temizleyiniz.¹⁴

Hz. Bahauallah'ın Yazılarında alınan şu parça, Onun taraftarlarından beklediklerinin portresini çizer

Bu günde, gümüş ve altın şehirlerden geçtiğinde onlara bakmaya tenezzül etmeyen ve bu dünyada görülen şeylerden kalbini eşya ve hazinelerinden temiz ve lekesiz tutan kişi Allah'ın gerçek kuludur. Hakikat Güneşinin üzerine yemin

ederim! Böyle bir insanın nefesi kudretle ve sözleri cezbetmekle süslenir.

Kutsallık Güneşinin üzerinde parlayana yemin olsun! Bütün dünya gümüş ve altına çevrilmiş olsa, gerçekten iman ve ikan semasına çıkan hiç kimse, onlara sahip olmak bir yana, ona bakmaya tenezzül etmez... Allah'ın Otağında yaşayanlar ve ebedi izzet tahtına oturanlar açlıktan ölseler bile ellerini uzatıp onu almayı ve o ne kadar alçak ve değersiz de olsa haksız yere komşusunun malını almayı reddeder. Gerçek Allah'ın Kendisini göstermesinin maksadı bütün beşeri dürüstlük ve samimiyete, Tanrıya saygı ve güvenilirliğe, vazgeçmeye ve Allah'ın iradesine itaat etmeye, tahammül ve iyiliğe, doğruluk ve hikmete davet etmektir. Onun hedefi herkesi azizlere mahsus bir karakter ile bezemek, ve kutsal ve iyi eylemlerle onu süslemektir. Söyle: Sıradan arzularının peşinden koşan, ya da kalbini dünya şeylerine odaklayan kişi Baha ehlinde sayılmazlar. Saf altın vadisine gelen ve bir bulut gibi, arkasına bakmadan veya bir an duraklamadan oradan gelip geçen kişi benim gerçek taraftarımdır. O kimse gerçekten Bendendir. Mele-i Ala sakinleri onun çamaşırlarından kutsallık kokularını içlerine çekebilirler.¹⁵

Hz.Bahauallah Kitab-ı Akdes'in bir kopyasını Tahran'a göndermekte isteksizken, bazı inanırlar Emrin yasalarının onlara açıklanması için rica ediyorlardı. Bu isteklerin sonucu olarak, Hz.Bahauallah sonunda bir kopya gönderdi, fakat hiç kimsenin Hukuk yasasını uygulamaması için açık talimatta bulundu. Kitab-ı Akdes'in nazil oluşundan yaklaşık beş yıl sonraya kadar, bu yasa uygulanmaya konmadı. Daha sonra, Emir İran ve civar ülkelerde gelişince fona bir ihtiyaç hasıl oldu ve Hukuk ödemeye uygun kişiler büyük bir sevinç ve şükranla Hukuk ödediler.

Kitab-ı Akdes'de nazil olan Hukukullah'ın metni şöyle:

Bir kimse yüz miskal altın elde ederse, bunun on dokuz miskali Allah'ındır ve yerin ve göğün Yaradana verilmelidir. Ey insanlar, kendinizi böyle bir inayetten mahrum etmemeye dikkat edin. Gerçi sizden ve göklerde ve yerde bulunanlardan daha zengin olduğumuz halde, yine de bunu size emrettik; bunda Her Şeyi Bilen ve Her Şeyden Haberdar olan Allah'tan başka kimsenin bilemeyeceği yararlar ve hikmetler vardır. Söyle: O, sahip olduklarınızı bu yolla paklamayı ve Allah'ın istediği kimselerin dışında, kimsenin kavrayamayacağı makamlara yaklaşmanızı sağlamayı istemiştir. O, gerçekten de Fazıl Sahibi, Lütfedici ve Kerim'dir.

Ey insanlar! Hukukullah'a hıyanet etmeyin veya onu O'nun izni olmadan istediğiniz gibi kullanmayın. O'nun emri kutsal Levhilerde ve bu yüce Kitap'ta işte böyle konmuştur.

Allah'a hıyanet edenin kendisi de, adaletin gereği olarak, hıyanet görecektir; ancak, Allah'ın emrine uygun davranan kimse de, Lütfedici, Verici, Cömert, Ezeli Rabbinin inayet göğünden bir bereket görecektir. O, gerçekten de, henüz bilmediğiniz, fakat ruhlarınız bu fani hayattan sonra göğe yükseldiği ve dünyevi zevklerinizin süsleri dürüldüğü zaman size açıklanacak olan şeyi sizin için istemiştir. Mahfuz Levhin sahibi, size işte böyle öğüt veriyor.¹⁶

Yukarıdaki pasajda Hz.Bahauallah Hukukullah'ın miktarını yüzde on dokuz olarak tayin etmiştir. Bu demek değildir ki Hukukullah en az yüz miskal altın içindir; en az miktar on dokuz miskal'in değerinin karşılığıdır. Hz.Bahauallah Kendisi aşağıdaki beyanda bunu açıklamıştır.

Hukukullah'a tabi tutulan en az miktar, kişinin varlığı bir Vahid'e (19) ulaştığı zamandır; yani, kişinin on dokuz miskal altını olduğu zaman, ya da buna denk mal varlığı

* Bir miskal 3.6416666 grm a eşdeğerdir.

varsa, bundan yıllık masraflarını düştükten sonra, Hukuk uygulamaya girer ve onun ödenmesi mecburidir. ¹⁷

Bunun uygulamasına gelince, Emrin Velisi Şevki Efendi, kâtibi aracılığı ile şöyle buyurmuştur:

Hukukullah'a gelince, ...bu bireyin ticari malına, gayri menkulüne ve gelirine uygulanır. Gerekli masraflar düşüldükten sonra, kâr olarak kalan ve sermayeye eklenen miktar, Hukukullah'a tabidir. Belli bir miktar üzerinden Hukukullah ödendikten sonra, o miktar bir başkasına devredilmedikçe, artık Hukuk'a tabi değildir. Bireyin evi ve ev eşyaları Hukuk'tan muaftır... Hukukullah Emrin merkezine ödenir. ¹⁸

Hiç kimsenin Hukukullah ödemesi için mecbur edilmemeleri konusunda Hz.Bahaullah çok endişeliydi. O, birey sevinç ve sadakâtle vermeyi istediğinden emin olmadıkça hiç kimseden para kabul etmemeleri için, Hukukullah emini Hacı Abu'l Kasım* ve diğer tanınmış Bahailere talimat verdi. Hz.Bahaullah bir çok Levhinde buna benzer öğütlerde bulunmuştur. Buna bir örnek olarak Hukukullah Eminî Hacı Emin adına nazil olan Levhinin bir bölümüne göz atalım:

Ey Abu'l Hasan:

Benim izzetim senin üzerine olsun! Gözünü Allah'ın izzetine dik. Kalpleri ve akılları cezbedecek şeyler konuş. Hukuk talep etmek hiç bir şekilde caiz değildir. Bu emir, Allah'ın Kitabında çeşitli elzem sebeplerden dolayı maddi olanaklara bağlı olarak Allah tarafından emredilmiştir. O halde, eğer bir kimse sonsuz mutluluk ve sevinçle ve hatta, ısrarla bu takdisten pay almak isterse, o zaman kabul edersin. Yoksa onu kabul etmek caiz değildir. ¹⁹

Hz.Bahaullah'ın yazılarından aşağıdaki bölüm bu konuya daha fazla ışık tutacaktır:

Bir kaç yıl Hukuk kabul edilmedi. Bizim huzurumuza gönderilenlerin teberru edenlere geri çevrilmesi sayısızdır,

* cilt 3 bölüm 4 e bakınız.

çünkü o zaman buna ihtiyaç yoktu. Ancak, son yıllarda, zamanın ihtiyaçlarını göz önüne alarak, Hukuk ödenmesini kabul ettik, fakat onu istemeyi yasakladık. Herkes Allah'ın Kelamının itibarı ve Onun Emrinin yüceltilmesine çok dikkat etmelidir. Bir kimse Allah'ın Emrinin şerefini, hardal çekirdeği kadar da olsa, alçaltma pahasına dünyanın bütün hazinelerini verse de böyle bir teberruya izin verilmez. Bütün dünya Allah'a aittir ve öyle de olacak. Eğer bir kimse, sonsuz sevinç ve istekle kendiliğinden Hukuk teklif ederse kabul edilir, yoksa kabul edilmez. Bu gibi eylemlerin faydaları gerisin geriye bireylerin kendilerine döner. Bu ölçü maddi şeylere ihtiyaçtan dolayı emredilmiştir, ' araçları olmasaydı Allah bunu uygulamaya koymazdı.' Hukuk almak için işte talimatlar böyle verildi. ²⁰

Hz.Bahau'llah bir Levhinde²¹ buyururlar ki Allah adına fonlara para dilenmek kadar aşağılayıcı bir eylem yoktur.

Hukukullah ile ilgili özel sorumluluk Emrin Ellerine^{*} verilmişti. Daha önce belirttiğimiz gibi, Hz.Bahau'llah'ın her zaman ısrarla söylediği gibi, hiç kimse Hukukullah versin diye istekte bulunulmamalı ve hatta kişi Hukuk'u sonsuz sevinçle isteyerek vermezse kabul edilmemelidir. Emrin Ellerine yazdığı Levihte Hz.Bahau'llah, o zaman finansman ihtiyacı olmadığından bireylerden teberruyu kabul etmeyi reddettiği sayısız fırsatların çok zaman ayrıntılarını verir. Bağlı olmamalar, itibar ve her zaman Rablarının gösterdikleri alicenaplık standartlarını ellerinde tutmaları için onları teşvik eder.

İbn-i Asdak'a yazdığı bir Levihte²², Hz.Bahau'llah katibinin sözleriyle, bir zamanlar Şehitlerin Sultanının[†] Arz-ı Akdes'deki Kutsal Aile ve onun dostları için verilenlerin ne kadar az olduğu hissine kapıldığını tarif eder. Bu bakımdan

* Bu kitabın 19 ve 20 bölümlerine bakınız.

† Bölüm 5 e bakınız.

Cemal-i Burujirdi'yı Horasan'a Hukukullah vermelerine davet etmek için yolladı. Bu haber Arz-ı Akdes'e ulaşır ulaşmaz, Hz.Bahauallah derhal bu hareketten vazgeçilmesi için sıkı talimat gönderdi. O vesile ile Cemal'in görevini yürütmesini yasaklayan Onun izhar ettiği sözleri yüce bir otorite ve kudretle söylenmişti.

Emrin o bencil mübelliği Cemal,* bu talimatı alır almaz incindi. Hz.Bahauallah'ın kâtibi, Mirza Ağa Can'a bir mektup yazdı ve hizmetlerinin hiç bir zaman Hz.Bahauallah tarafından kabul edilmediğini ve Onu memnun etmediği konusunda şikayet etti. Bu mektupta, Yahudi kökeninden gelen bir çok Bahainin sonsuz bir mutlulukla bir miktar para teberru ettiğini belirtti. Onların teberruları reddedilecek olursa, onlar düş kırıklığına uğrayacaklardı. Onun ricası üzerine Hz.Bahauallah teberrunun kabulünü emretti. Fakat aynı zamanda, bu paranın İran'da Emrin bir kaç mübelliğin parasal tebliğ etkinliklerini desteklemek için kullanılmasını emretti.

Mirza Ağa Can aynı Levihte başka örneklerde verir. Faran'dan† bir kaç ahabap Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref oldukları zaman Hukukullah için Ona bir miktar para takdim ettiler. Nezaketle onların bu teberrularını kabul etti, fakat paranın tamamını hediye olarak onlara geri iade etti. Aynı şeyi pek çok kimselere de yapmıştı ve Mirza Ağa Can onların bazılarının isimlerini bu Levihte zikretmiştir. Buna ilaveten, bütün bu zaman içerisinde Arz-ı Akdes'deki canlılık o kadar yetersizdi ki zaman zaman kalabalık ziyaretçileri ve inanırları desteklemek için borç para almak gerektiğini Mirza Ağa Can ifade etmiştir. Bu, Levih Hz.Bahauallah'ın suudundan bir kaç ay önce nazil olmuştu. Mirza Ağa Can der ki, bir zaman önce Emni, Hacı Emin aracılığı ile bir inanır teberruda bulunmuş

* Nakıslardan oldu. Cilt 2 ye bakınız.

† Bunların arsında Ağa Mir Muhammed bey ve oğlu Şah Halilullah da vardı; daha fazla bilgi için cilt 3, S. 196-198 e bakınız.

fakat yazı yazılıncaya kadar Hz.Bahaullah onu kabul etmemişti. Ancak, geri de çevrilmemişti çünkü bu utanca sebep olabilirdi.

Hz.Bahaullah'ın gösterdiği alicenaplık ve dünya şeylerinden arınmışlığın bir başka örneği Molla Ali Ekber'e yazdığı bir Levihte bize gelir. Cemal-i Mübareğin, Azim-i Tefrişi isminde sadık kullarından biri, Arz-ı Akdes'de vefat etmişti ve vasiyetnamesinde biriktirdiği bütün paraları Efendisine bırakmıştı. Fakat Hz.Bahaullah, paranın Azim'in İran'daki varislerine gönderilmesi için talimat yazmıştır.

Bir kimsenin mal varlığının bir kısmının Allah'ın hakkı olduğu ve onların Allah'a ait olduğu kavramı, tabiatı izlemekle ve bazı fiziki kanunları inceleme yoluyla daha iyi anlaşılır. Daha önce anlatıldığı gibi, fiziksel dünyada var olan kanunlar Allah'ın ruhani dünyalarında da mevcut olup, dini öğretiler fiziksel kanunların ruhani kopyalarıdır. Örneğin, Hukukullah kanununun paralelini bitki aleminde gözleyebiliriz. Tomurcuklar, çiçekler ve meyvelerin ağacın kendisinden gelmediğini gözleriz. Onlar, toprağın saklı kalmış özellikleridir. Toprağın sahip olduğu bütün bu imkanları ağaç ortaya çıkarır. Toprak her şeyi meydana getirendir ve ağacın asıl maddesi ondan hasıl olur. Toprak kökü, gövdeyi, dalları, yaprakları ve meyveleri meydana getirir. Onun büyümesi ve meyve vermesini de o temin eder.

Ağaç varlığını toprağın yaratıcı gücüne borçlu olduğu gerçeğini bir kere tesis ettikten bakarız ki ağaç her yıl yapraklarını toprağa döker. Yaradanına onu geri verir, yani, zenginliğinin bir bölümünü. Düşen yaprakların toprağa bir faydası yoktur. Onlar gübreleme görevi yaparlar ve böylece onların yararı geri ağaca döner. Bu fiziksel süreç Hukukullah kanununa benzer ve Hz.Bahaullah'ın da ifade ettiği gibi, ' bu gibi eylemlerin yararları (Hukukullah ödemek) bireylerin kendilerine geri döner.

Hz.Bahaullah'ın Misyonu sırasında, Hukukullah kanunu sadece çok az sayıda Bahailere uygulanıyordu. Camianın büyük bir çoğunluğu Hukukullah ödeyemeyecek kadar fakirlerdi. Çok

zaman Hz.Bahauallah'ın eminleri Bahai mübelliğlerinin ve muhtaç kimselerin masraflarını tam olarak ödeyemiyorlardı. Tabii, Allah'ın Emmini Hacı Emin bundan memnun değildi. Hz.Bahauallah bir Levhinde Emmini için tatlı ve esprili bir imada bulunur. Der ki: ‘ Cenab-ı Emine ceza kesmeliyiz! Tek bir Eminimiz var, o da iflas etmiş! Aman Allah'ım, Allah'ın bir hazinesi var, o da boş.’ Gerçekten, onun yüce makamı sıfatıyla, böyle bir hazine dünya şeylerinden serbest bırakılmalı ve kutsallanmalıdır ve dünya hazineleri ile karıştırılmamalıdır²³.

Hukuk, inanırın Uluslar arası fonlara teberrularıyla karıştırılmamalıdır. Gerçi her ikisi de Emrin Merkezine verilmiştir – bugün Yüce Adalet Evine – ancak ikisi arasında büyük bir fark vardır. Hukuk, Allah'ın hakkı olduğu için, aslında bireye ait değildir. Halbuki, sıradan teberrular inanırın kendi kaynaklarından verdiğidir ve Allah'ın Emrin ilerlemesi için insanın yüreğinden kopan kendi kaynaklarındandır.

EMRİN TANINMIŞ MÜBELLİĞLERİ

Hız.Bahauallah'ın misyonunun bu son bölümü sırasında Allah'ın Gününün izzetinin peçesini artan bir ilerleme ile kaldıran, Kalem-i Ala tarafından nazil olan pek çok Levih müminlerin yüreklerine öyle bir sadakât ruhu telkin etti ki, sonuç olarak, bütün dünyayı kaplayacak şekilde İsm-i Azam toplumunu, gelecek asırlarda gelişmesini yeterince garantileyecek, daha önce hiç olmadığı kadar muazzam imkanlarla süslemişti. Camia, Bağdat ve Edirne'de olduğundan çok daha kuvvetle pekişmişti. Emrin kanunları ve öğretileri açıkça bildirilmiş, evrenselliği ilân edilmiş, önceleri bir çok insanın kafasını karıştıran Mirza Yahya'nın yanlış tanıtımları bertaraf edilmiş ve Emrin Sahibinin üstün makamı tanınmıştı. İnanırlar İran'da baştan başa Emri büyük bir hikmetle tebliğ ediyorlar ve temiz kalplilerin Emri kucaklamalarını sağlıyorlardı. Her bölgede Hız.Bahauallah'ın sevgisi ile yanıp tutuşan ve *Mübelliğ* diye adlandırılan Bahai öğretmeni kapasitesi ile hareket eden idrak yeteneğine sahip inanırlar vardı. Mahalli düzeyde tebliğde odak noktalarıydılar. Bir de bilgileri ve ruhaniyetleri bakımından toplumda son derece saygın üstün vasıfta mübelliğler grubu vardı. Bu kimseler, Hız.Bahauallah'ın devamlı önderliği altında ilâhi kokuları yayarak, hararetle, inanırları derinleştirerek ve teşvik ederek bütün İran'da ve civar ülkelerde dolaştılar. Bunların arasında tanınmış kimselerden, Hız.Bahauallah'ın Misyonunun son

zamanlarında tayin ettiği dört tane Emrin Elinin* yanı sıra, Mirza Ebul Fazıl, Hacı Mirza Haydar Ali, Nebil-i Ekber, Hacı Hasan-ı Emin ve bir kaç kişi daha vardı†

Onların başarılı tebliğ kahramanlıkları, bu dünya şeylerinden arınmış olmalarındandı. Pek çoğu tesadüfi ve mütevazı işlerle hayatlarını kazanıyorlardı. Örneğin, Emri kabul ettiği için Teoloji fakültesi dekanı pozisyonundan ayrılan ve daha sonra uzun hapislik yıllarından sonra serbest bırakılan, büyük Bahai alimi Mirza Ebul Fazıl, okuma yazma bilmeyen kimselere kendileri için mektup yazmak suretiyle hayatını kazandı. Kendi açlığını giderecek ve kendisini sağa sola götüren merkebinin ihtiyaçlarını görece kadar az bir parayla yetinen Mirza Ebul Fazıl, İran'ın her yerine, Türkistan'a, Suriye ve Mısır'a gitti, Emri tebliğ etti ve bir çok kimsenin Emri kabul etmelerini sağladı ve insanları Emrin hakikatleri konusunda derinleştirdi.

MİRZA EBUL FAZIL

Mirza Ebul Fazıl gezici tebliğ faaliyetlerine başladığı zaman, o gerçekten her türlü bağlardan kendisini arıtmıştı. O, tamamen Hz.Bahaullah'a yüzünü çevirmiş parlayan bir ayna gibi olmuştu ve bu sebeple de Emrin nurunu öyle bir parlaklıkla yansıttı ki, onunla karşılaşan kimselerin gözlerini kamaştırdı. Onun tebliğ kahramanlıkları ve kişisel yaşamında Allah'a teslimiyet tavrı hakkında pek çok hikâyeler vardır. Bir kaç zengin Bahai kendi adlarına Emri tebliğ etmek için Mirza Ebul Fazıl'ı temsilci olarak seçmek istediler. Pek çok kimse onun günlük düşük ücret için çalışma mücadelesinden vazgeçmesini istediler. Fakat o, ihtiyaçları için her zaman Allah'a güvendiğine işaret ederek, şefkâtle onlara teşekkür etti, tekliflerini geri çevirdi. O günlerde, pek çok fakir insan

* Fazla bilgi için 19-21 bölümlere bakınız.

† Bu kişilerin hayatlarının özeti cilt 1,2,3, de verilmiştir.

yemeklerde bir parça kuru ekmele geçinirlerdi. Ekmeği daha lezzetli yenebilir hale getirmek için bir tasın içine su kor ve ona batırıp yerlerdi. Bu yemeğin adı 'kuru ekmele ve su', yani paparaydı. Ebul Fazıl buna çok alışkındı.

Tahran'da mümin ahabplardan biri onun bütün seyahat masraflarını ödemeyi teklif etti. Bu ona yazdığı cevabın özetidir:

...Tahran'da tutuklanmamdan sonra serbest bırakıldığım zaman, Allah'ın Günü olan bu günde insanın günlük ekmeğinin Allah tarafından temin edildiğinden emin oldum. O halde, insan nasıl olur da bir başkası adına temsil edilme teklifini kabul edebilir? Her neyse, bugüne kadar, Her şeye Malik, Yüceler yücesi Allah bu kulunu terk etmedi. Ve hayatının geri kalan zamanında da inşallah terk etmeyecektir. Bu kul, bu En Büyük Emre hizmet etmeye kendisini layık görmemektedir. Beşer Rabbi Kendi inayeti sayesinde bu hak etmeyen kuluna yardımını ihsan etmiştir ve Onun Emrine hizmet etmesi ve ayağa kalkması için onun elinden tutmuştur. Elbette, Emrin mübelliğlerine yardım etmeyi başaran siz ve Cenab-ı Nayib'i Allah bol bol ödüllendirecektir. Ancak bu kul sizden yardım almayı reddeder...

Tebliğ çalışmalarımnda toplantılar için bana yer temin etmeleri dışında, hiç bir koşulda hiç kimseden yardım istemeyeceğimi bütün ahabplara açıkça belirttim. Bu iki şehirde bulunduğum sürece (Hamedan ve Kirmanşah) bana para vermesi, veya borç almak için hiç kimseye yanaşmadım. Bazen, çok ihtiyacım olduğu zaman bazı giysilerimi satmak zorunda kaldım fakat ben bundan kimseye bahsetmedim. Eğer bu kul aldığı mektuplara cevap yazmaktan vakit bulsaydı, Kutsal Yazıları kopyalamakla para kazanabilirdi... ^{1}*

* Emrin ilk günlerinde Bahai Yazılarını baskı halinde temin etmek mümkün değildi. Okumuş kimseler Levihlerin veya bazı Bahai kitaplarını el yazısıyla yazıp ahabplara satarlardı.

Aynı kişiye yazdığı bir başka bir mektupta şöyle yazar:

...Cenab-ı Nayib'in, Allah'ın inayeti onun üzerine olsun, bu kula teklif ettiği paraya gelince, ondan nasıl özür dileyeceğimi bilemiyorum. Her şeyi bilen Tanrı şahidimdir ki bu parayı reddetmemde ona karşı herhangi kötü bir niyetim yoktur. Yaşadığım sürece, onun iyiliği ve onun gibilerine müteşekkirim. Bu günde, varlıklarının cömertçe akışları ile Emri ilerletmek için ayağa kalkanlara ve canlarını feda edenlere Allah'ın en Yüce Kaleminin bu dünyanın Levhi üzerine yazdığı ödül öyle büyük ki zamanın geçmesi ve asırların ve çağların birbirini kovalaması bunu asla silemeyecektir... Allah'a şükürler olsun ki bu kulun ...bağlılıkları yoktur ve her şehirde ve memlekette bir lokma ekmekle geçinmekten tam bir mutluluk duyar. Allah biliyor, bu kul gibi kimseler hayatlarını Kendi ellerine bırakıyorlar. Onlar Yaratan Hakkın Emrinin öğretileri ile meşguller. Çeşitli bölgelerde düşmanların canımızı almak veya aralarından kovmak için plan yapmadıkları gün geçmiyor. Bize düşmanlıklarını çeşitli şekillerde gösteriyorlar. Bu kullar için güvenilir hiç bir yer yoktur. Tebliğ etmekten ve Emirden bahsetmekten vazgeçmedikçe, ki, bunu düşünmek mümkün değil, mücadele ve kargaşaya hedef olmanın dışında hiç bir yerde bize rahat ve huzur yoktur.

Bir Levihte şu yüce sözler izhar olmuştur: 'Ey Ebul Fazıl, Kerim olan Allah seninle olmuştur ve olacaktır.' Bu sözleri izhar eden benim şahidimdir ki, bu sözler izhar olduktan sonra, ben hiç bir zaman çaresiz değildim. Ebhanın inayetleri her zaman beni sarmıştır ve Onun şefkât dolu bakışları beni gözlemiştir. O asla beni kendi halime bırakmamıştır. Allah benim yeterli şahidimdir².

Mirza Ebul Fazıl, nadiren ahabaplarda kaldı. O bir kervansarayda kalır ve sade yemekler yerdi. Fakat bütün düşünceleri ve eylemleri hakikat arayıcılarına Emri tebliğ etmeye ve inanırları Emirde derinleştirmeye yoğunlaşır.

Hz.Abdülbaha, Ebul Fazıl'ı Emri tebliğ etmek ve öğretileri anlamalarında onları derinleştirmek için Amerika

Birleşik Devletlerine gönderdi. 1901 de oraya gitti. Ona tercümanlık yapan Ali Kuli Han*, onun Allah'a tevekkülünün derecesini şöyle yazar:

Mirza, hemen hemen devamlı olarak münacât halindeydi. Onun sabahları, öğlenleri ve akşamlarını dua doldururdu. Bir kere odasına gittiğimde kapısı kilitliydi. Kapıya vurdum, cevap yoktu. Kapıyı zorladık ve baktık ki Mirza dua ederken bayılmış ve çenesi kilitlenmişti. Büyük bir hararet ve göz yaşlarıyla dua etmesinin nedeni Allah'ın büyüklüğü ve kendisinin bir hiç olması kavramıydı; var oluşunun İlahî rahmet tarafından bahşedilmiş olması inancı bu Günde bir günah olduğu idi. 'O günde, Rabbin yüzünden parlayan Nurun ışıklarından başkasının görünmediğidir. .. 'Ben ona, 'kutsal bir kişi olan sen böyle göz yaş döküyorsun. Sen eğer bir günahkâr olsaydın, bizim için nasıl bir ümit olabilirdi?' derdim. O şöyle cevap verirdi: 'Gün gelecek, sen de Hz.Bahau'llah'ı övebilecek bir lisanla hizmet etmek için değer bir sadakât derecesini bileceksin.'³

Dua onun hayatına en kuvvetli etkiyi yapmıştı. Göstermiş olduğu harikulade sıfatlar ve tebliğ alanında başardığı üstün başarı onun tamamen Allah'a olan bağlılığından ötürüydü. İnanırlardan biri bir Bahai mübelliğinin görevlerini onun için özetlemesini ve tebliğde başarılı olmak için koşulları sordu. Cevap olarak şu bir kaç satırı yazdı:

... Emrin mübelliğleri gezici mübelliğ oldukları zaman onların çeşitli metotları vardır. Bu kulun fikri odur ki, bir Bahai mübelliğ yolculuğunda her türlü yükten serbest olmalı, uysal olmalı, sabırlı olmalı, cefakâr olmalı ve ruhen arınmış olmalıdır. Başkalarının rahatsız olmalarından kaçınmalı, ilâhî emirleri ve namazı ve diğer seçilen duaları ihmal etmemeli; Onun

* Yıllarca A.B.D. Emre hizmet eden tanınmış bir İranlı Bahai idi; bilgisi ve Bahai Yazılarını İngilizceye çevirmeleriyle tanınır.

buyurmuş olduğu gibi 'en yüce sıfatlar Allah'a mahsustur, o halde Onu bu sıfatlarla çağır.*'

Bir Bahai mübelliğinin sözünün etkili olmasının ve ruhunun yükselmesinin en büyük aracının takva yolundan yürümesi ve Allah korkusudur. Hikmete de dikkat etmelidir. Bu mübelliğ için bir zırh ve Allah'ın Emri için bir koruma ve kaledir. İşte bu şekilde, Kudretli Allah'ın desteği ile, onun sözleri onu işitenler üzerinde etki yapar, eylemleri zafere ulaştır ve kendi sonu hayırlı olur.⁴

Mirza Ebul Fazıl'ın tebliğ kahramanlıkları gerçekten muazzamdır. İran'ın her yerini dolaştı. Devamlı olarak üç ay süreyle bir yerden bir yere gidiyordu. Daha sonra bu değerli hizmetlerini İran dışında, Aşkabat'ta, Özbekistan'ın iki şehri, Semerkant ve Buhara'da sürdürdü. Hz.Abdülbaha'nın misyonu sırasında Suriye, Mısır ve Amerika Birleşik Devletlerine gitti. Her gittiği yerde, Mirza Ebul Fazıl bir kaç kişiyi Allah'ın Emrinin gölgesinin altına getirdi. Onları imanlarında teyit etti ve öğretileri anlamalarında onları derinleştirdi. Pek çokları Emrin gerçek ve tanınmış hizmetkârları oldular.

Genel olarak, Emrin ilk zamanlarında Emrin mübelliğleri halkla Emir hakkında konuştukları zaman, Hz.Bahau'llah'ın iddialarının gerçekliğini ispatın üç temel metodunu kullanırlardı. Birisi rasyonal ve entelektüel ispatlara dayanır, bir diğeri, geçmiş dinlerin Kutsal Kitaplarının içindekilere ve kehanetlerine, ve sadece özel durumlarda başvurulmuş üçüncüsü ise, bir diğere görüşe karşı üstün gelmek ve olayı ispatlamak için kullanılan tartışmalardır. Genelde, Batılılarca bilinmeyen bu son metot, gerçekten çok enteresandır. Bu, hakikati araştırmak için niyeti olmayan bireyin, sırf bir tartışmayı yürütmek ve kazanmak için yaptığıydı. Bu metodun diyalog şeklindeki örnekleri daha önceki ciltte verilmiştir†.

* Kur'an 7: 180. (A.T.)

† cilt 3, S. 54-58 ve cilt 2, 35-37 e bakınız.

Mirza Ebul Fazıl her üçünün de ustasıdır. Onun ilâhi Vahyinin gizli sırlarını açığa çıkaran ve Hz.Bahau'llah'ın şahsında Rabbin gelişinin reddedilmez ispatlarının büyüleyici konuşmalarını bu kitaba sığdırmak mümkün değildir. Elbette, onun tebliğ çalışmaları Müslümanlara yöneltti fakat o Hıristiyan, Musevi ve Zerdüş dinine mensup kimselere de Emri tebliğ etti. Müteakip diyologlar onun geniş tebliğ çalışmalarının hazinesinden alınmıştır. Bazıları, kendi el yazısıyla ve bazıları da başkaları tarafından anlatılmıştır.

İsfahan'da görevli İngiliz Papaz Dr.Robert Bruce* ile kendisi arasında geçen birincisini takdir etmek için Mirza Ebul Fazıl'ın, politik etkisini kullanan ve süper yetiştirme tarzı ve eğitimiyle gurur duyan bu papaza karşılık vermek için gelenekler dışında bir metot kullandığını bilmekte yarar vardır. Şuna dikkat etmek gerekir ki, İsfahan Valisi Prens Zillu's Sultan, hayati ihtiras planları bakımından desteğine muhtaç olduğu İngiliz hükümetinin etkisi altındaydı. Bu koşullar altında, her hangi bir İngiliz vatandaşı, ve özellikle papaz Bruce gibi üst düzey bir kişinin İsfahan'da oldukça nüfuzlu bir kimse oluşu çok doğaldı.

Ahbabın biri, İsfahan halkının kıtlıktan kırıldığı ve şehri fakirliğin sardığı bir zamanda, papaz Bruce ile Mirza Ebul Fazıl arasında bir toplantı düzenledi. Aşağıdaki bu ikisi arasında geçen olağan dışı bir konuşma olup, kendisi de bir mübelliğ olan merhum İnyetullah Suhrab tarafından anlatılmıştır. Anlatan kişi konuşulanların kullanılan aynı kelimeler olduğunu iddia etmemektedir, çünkü onun bilgi kaynağı sözlüye dayanmaktadır. Bununla beraber, politik ve mali etkisini kullanan birisi ile bunlardan hiç birine sahip olmayan ötekisi arasında geçen bu geleneksel olmayan hikâyenin portresini çizmeğe yardımcı olur. Bir iki başlangıç konuşmasından sonra şöyle bir konuşma cereyan eder:

* İrlandada doğmuş ve Dublin'de Trinity Kolejden mezun olmuştur.

Mirza Ebul Fazıl : Sizin parasal boyutlarınız hakkında bana bir şeyler anlatmanız mümkün mü acaba ?

Papaz Bruce: Şu ana kadar ülkedeki kutluk için yarım milyon tümen teberruda bulundum. Gerekirse bu miktarın bir kaç katını temin edebilirim.

Mirza Ebul Fazıl: Ne gibi politik bir etkiye sahipsiniz ?

Papaz Bruce: Benim politik gücüm öyle ki, fanatik Müslümanlar benim kilisemi kapatacak olsalar, ben, hükümdarın oğlu olan İsfahan Valisine kilisemi yeniden kendi elleriyle açması için emredebilirim.

Mirza Ebul Fazıl: Sizin eğitim nitelikleriniz nedir?

Papaz Bruce: Ben üniversite mezunuyum ve dünyanın en medeni ülkesi olan İngiltere'de yetiştim ve yaşadım. Bundan benim eğitim ve bilgim hakkında tahminde bulunabilirsiniz.

Mirza Ebul Fazıl: Böyle zengin bir şekilde nüfuz ve bilgi ile donanmış olduğunuza göre, İsfahan'da Bulduğunuzdan beri kaç kişinin Hıristiyan olmasını sağladınız ?

Papaz Bruce: Yaklaşık otuz kişi.

Mirza Ebul Fazıl: Tahmininize göre, bunlardan kaç Hıristiyan dininde sabit olup, samimi olarak inanmaktadırlar ?*

Papaz Bruce: (Kısa bir duraklamadan ve düşündükten sonra) Sanırım bunlardan on veya on beşi imanlarında samimidirler.

Mirza Ebul Fazıl: Bu on, on beş kişiden kaç sonuna kadar sabit kalacaklar ve işkence ve şehitlikle karşılaştıkları zaman hayatlarını feda edeceklerdir?

Papaz Bruce: (bir süre durakladıktan sonra) Belki de iki veya üçü sonuna kadar sabit kalırlar.

* Bütün çabalara ve bazı cazip menfaatlara rağmen, yok denecek kadar az sayıda kimseler İslamiyetten Hıristiyanlığa geçmiştir. Müslümanlar geri adım atıp Hıristiyan olmazlardı. Aynı şekilde bir Hıristiyan Yahudiliğe dönmezdi.(A.T.)

Mirza Ebul Fazıl: İzin verirseniz, ben kendi durumumu size anlatayım. Parasal açıdan benim bir kuruluşum bile yok. Bazen, yiyecek ekmeğim bile yoktur. Bazen, onlar da fakir olmakla beraber, bana yemek vermek için ısrar ederler. Politika ile ilgili nüfuzum ise şöyledir. Benim Bahai olduğumu insanlar sezecek olsalar, derhal beni halkın içinde katlederler ve bu cinayeti işleyen kişiler hükümet tarafından onurlandırılırlar. İlmime gelince, İslam okullarında okutulan din konularını okuduğum doğrudur. Bununla beraber ben, cehaletin içine saplanmış ve karanlıklarla çevrili bir toplumda doğdum ve onun mahsulüyüm.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen, bir ay önce geldiğim şu şehirde yüz kadar kişiyle konuştum. Aralarından yirmi dördü bu Emrin doğruluğunu kabul etti ve öyle bir sadakât ve hararetle kucakladılar ki, bundan önce pek çok Bahainin yaptığı gibi, her biri Allah'ın yolunda canını vermeğe hazırdırlar. Ben şimdi sizin kararınızda adil olmanızı istiyorum. Bu günde, Kutsal Ruh tarafından kim destekleniyor, siz mi yoksa ben mi?

Dr.Bruce, Mirza Ebul Fazıl'ın idare ettiği bu konuşmanın hızla böyle bir sonuca varacağını ve kendisini böyle bir bozgunluk içinde bulacağını hiç tahmin etmemişti. Yenilmiş olarak toplantının son bulmasını ve konuşmanın bir başka zamana ertelenmesini istedi.

Aynı Ali Kuli Han onun A.B.D. de bir başka papazla konuşmasını şöyle hikâye eder:

Mirza bir mantık ustasıydı o insanların etrafına bir duvar örer ve onları onun beyanlarını ya kabul edecek veya cehaletlerini kabul edecek şekilde tuzağa düşürürdü. Burada, her çeşit bilim adamı zekalarını onunla ölçtüler fakat ben onu hiç yenilgiye uğramış görmedim. Kilise tarihini, Avrupa teolojisini ve metafiziği derin bir şekilde Arapça olarak El Ezhar'da okumuştum. Bir keresinde bir kilise adamının ona geldiğini ve şiddetle Hz.Muhammed'e saldırdığını hatırlıyorum. Mirza ona şöyle dedi: 'Sizin ileri gelen yetkilileriniz, birinci

asırda, Yahudi veya Romalı tarihçiler Hz.İsa'dan hiç bahsetmezler bile ve pek çoğu İsa'nın tarihi mahiyetine dahi inanmazlar. Bazı Hıristiyanlar, Yusuf'un yazılarında Hz.İsa'ya bir referans yerleştirmişler fakat sahtekarlık ortaya çıkmış. Bir başkaları Çin'e bir Levih gömmüşler ve burada, Hıristiyanlığın Çin'e birinci asırda geldiğini söylemişler. Bu da meydana çıkmış. Fakat, Hz.Muhammed'e gelince, O İsa'nın tarihi varlığını açıklamakla kalmamış, üç yüz milyon insanın Ona inanmasına sebep olmuştur; onu sadece tarihi bir kişi olarak kabul etmemişler, Allah'ın Oğlu olarak kabul etmişlerdir. (Ruhullah). Sizin kötilediğiniz Hz.Muhammed sizden daha başarılı bir Hıristiyan misyoneri değil miydi ?

Mirza hiç bir konuşmasını uyumsuzluğa itecek bir duruma getirmedi. Bir keresinde, ahbabın biri gelerek bir başka inanırın Emre zarar verdiğini söyledi. Mirza dikkatle dinledi ve sonra bana döndü ve söyleyeceklerini harfiyle tercüme etmemi söyledi.

' Hz.Bahaullah'ın vaad edilen Orduların Rabbi olduğuna inanıyor musun ? '

' Evet '

' O halde, eğer O Rab ise, bunlar da Orduları. Bizim o ordular için kötü konuşmaya ne hakkımız var? '⁵

Mirza Ebul Fazıl papaz Bruce ile bir konuşma daha yaptı, bu sefer, Tebriz'de. Son diyalogdan farklı olarak bu hikâye Mirza Ebul Fazıl'ın kendisi tarafından yazılmıştır:

Bu yılın ilk baharının başlarında (1887), Hıristiyan toplumunun saygıdeğer bilgin din adamlarından Mr.Bruce geldiği zaman ben Tebriz'de kalıyordum. O, yıllarca, Hindistan, İran ve son yıllarda İsfahan'da yaşamakta olup Londra üstü Tebriz'e uğradı. Onunla daha önce tanıştığım için, Cenab-ı Varka ve Tebrizli Ağa Halil ile birlikte onu ziyarete gittim. Birbirimizi selamladıktan sonra Hıristiyan papazı olan Amerikalı bir genç içeri girdi. Çok geçmeden, yüksek rütbeli devlet memuru Devlet Müsteşar-ı Mirza Yusuf Han bize katıldı.

O İyi karakterli ve hikmetli biriydi. Oturduğumuzda sosyal bir hava yaratıldı.

Papaz Bruce bizim geçen yıl İsfahan'daki buluşmamıza değinerek, tekrar buluşmak ve onun nazarında uzlaşamadığımız sadece üç konu üzerinde tartışmak için can attığını söyledi. Bu konuları tartışmak için bunun iyi bir fırsat olduğunu zira, kültür ve bilgi sahibi kimselerin bir toplantısı olduğunu söyledim. Elimden geldiği kadar bunları açıklayabilmem için bu üç konunun ne olduğunu bize söylemesini istedim.

Papaz Bruce şöyle dedi: “ Birinci soru şu: Siz Semavi Pederin insan heykelinde izhar olacağını söylüyorsunuz, biz ise Onu gözlerden gizli bizim zekamızla anlaşılması mümkün olmayan bir Hakikat olarak kabul ediyoruz. O her türlü şekil veya sıfatların üstündedir.

İkinci soru: Siz Tevrat'ı, İncili ve Kur'an'ı Allah tarafından vahiy olmuş Kutsal Kitaplar olarak kabul ediyorsunuz. Biz ise ilk ikisinin Allah'ın Kelamı olduğuna inanıyoruz. Bunların metni her türlü tahriften arınmış ve değişimden korunmuştur. Kur'an'nın muhteiyatı ilk ikisinden farklı olduğuna göre, onun hatalı olduğunu farz ediyoruz.

Üçüncü soru: Biz İsa'yı tek kişi olarak, İsa olarak kabul ediyoruz. Siz ise İsa'yı diğer pek çok kişinin formunda tecessüm edeceğini kabul ediyorsunuz.”

Dedim: “ Sanırım bu üç soruyu mütalaa etmek için mihenk, Tevrat ve İncil'in metni olmalı. Bu iki Kitabın tanık olduğu her şey kabulümdür ve benim tartışmamın temelini teşkil eder. Şimdi, Allah'ın izniyle, ben şimdi inancımızın gerçekliğini bu mümtaz kişilerin huzurunda ortaya koyacağım.”

O dedi ki: “ Söylediğiniz doğru, çünkü din konularında mukaddes kitaplara uygun düşmeyen hiçbir iddia ve yorum geçerli sayılıp kabul edilemez. Emir ile ve ilâhi öğretisi ile ilgili konularda biz entellektüel ve rasyonel delillere bakmayız.” Bundan sonra mukaddes kitapların getirilmesini istemiş ve kaynak olarak onları göstermiştir.

Dedim: “Birinci soruyu ele alalım: ‘Semavi Peder’ terimi sadece Hıristiyanlar ve Yahudiler arasında kullanılan bir terim olduğu açık ve aşikardır. Diğer milletler, Zerdüştler, Müslümanlar, Hindular ve Budistler bu ibareyi kullanmazlar ve büyük bir çoğunluğu da hiç duymamışlardır. Bu terimin orijini Tevrat’tadır. Buradan da bir önceki Kitaptan doğan İncil’e aktarılmıştır. O halde, ‘Kutsal Peder’ ile ilgili Tevrat’ın şahadetine bakmalıyız ve onun tarifini yetkili olarak kabul etmeye hazırlanmalıyız ve bilginlerin hayallerinin peşinde koşmamalıyız.” Papaz Bruce bu noktada benimle hem fikirdi.

Bunun üzerine ona İşaya’nın Bab 9 ve ayet 6 yı okumasını söyledim. Orada şöyle diyor: “Çünkü bize bir çocuk doğdu, bize bir oğul verildi; hükümet onun omuzlarının üzerinde olacak; ve Onun ismi Acip, Öğütçü, kadir Allah, ebediyet Pederi, Barış Prensi olacak.”

(Ayet 7) “Onu Davudun tahtı üzerinde, ve ülkesi üzerinde, şimdiden ebede kadar hakla ve doğrulukla pekiştirmek desteklemek için, reisliğinin ve selametin artmasına son olmayacak. Ordular Rabbinin gayreti bunu yapacak.”

Bu ayetler okunduktan sonra, İsrail çocuklarını alçalma ve kederden kurtaracak bir çocuğun doğacağını bu sözlerin teyit ettiğini ve şu sıfatlarla tarif edildiğini ifade ettim:

“ Birincisi, insanlara öğüt veren öğütçü; ikincisi, Allah’ın Yüce İzhari anlamına gelen, ‘Kadir Allah’ ve en büyük İlk Kelime; üçüncüsü, ‘Ebediyet Pederi’, başlangıçtan sona kadar bütün insanlar yaratılmış ve Onun saltanat ve gücünden yaratılmıştır; dördüncüsü, ‘Barış Prensi’, Onun Zuhuru ile beşer ırkının birlik ve teklilik temelleri kurulacak ve ayrılık kötülükleri ve dünyanın yıkımına sebep olacak savaş ve beşer ırkının tenzili ortadan kalkacaktır. Bu açık ve ayrıntılı ayetten ‘Semavi Peder’in insan heykelinde görüneceği, bir anneden doğacağı, ve İsm-i Azam ile çağırılacağı görülür. Görüldüğü gibi, diğer Kutsal Kitaplarda, ‘Semavi Peder’ hakkında bundan daha açık bir ifade bulunamaz.”

Büyük bir düşünceye dalan papaz Bruce, "Daha önce hiç böyle bir açıklama duymadım" dedi. Sonra dikkatini Amerikalı papaz Edward'a çevirdi ve İngilizce bir şeyler söyledi. İngilizce bilen Cenab-ı Ağa Halil ikisi arasında geçen konuşmanın ana hatlarını Cenab-ı Varka'ya aktardı. "Papaz Bruce, 'Uzun zamandan beri Tevrat ve İncil'i Müslümanlara anlatıyoruz. Onlar bunları inceledikleri halde hiç bir şey anlamıyorlar. Fakat bu insanlar (Bahailer) kutsal Kitapların manalarını o kadar iyi anlıyorlar ki, Dürüst olmak gerekirse, Tevrat'taki bu tefsirlerinde haklılar.'"

Sonra bu kul papaz Bruce'a döndü ve dedi, "Allah'a şükürler olsun, birinci soruyu çözdük ve aramızdaki bu farklılığı ortadan kaldırdık. Şimdi ikinci soruya gelelim..."⁶

Mirza Ebul Fazıl Kur'an'ın doğruluğunu isbata girişir ve konuyu izah etmeğe başlar. Bir iki dakika konuştuğundan sonra, papaz Bruce, onun sözünü keser ve konuşmayı tutarsız bir sona getirir. Mirza Ebul Fazıl bunu şöyle yazar:

Birden ciddileşip ve endişesiz bir halde, kendine has bir gülümsemeyle iç huzursuzluğunu gizleyerek, bana şöyle dedi:

"Gerçek olarak ve samimiyetle şunu açıklamak isterim ki Muhammed ve Kur'an hakkında bilmemiz gereken her şeyi biliyoruz. Biz hiç bir zaman ona boyun eğemeyiz. Onun için bu soru üzerinde konuşman faydasızdır."

Cevap olarak ona şöyle dedim: "Bizim buraya gelmemizin maksadı seninle tartışmak değil, tanışmamızı tazelemek ve sizinle sevgi dolu bir ilişki kurma vazifemizi yerine getirmektir. Baha ehli çatışma ve ayrılıkları tekdire layık bir davranış olarak telakki eder, sevgi ve dostluğu, insan hayatında en önemli bir hususiyet olarak kabul ederler. Bu sizin arzunuz olduğu için biz bu tartışmaya girdik. Biz sadece sizin sorularınıza karşılık verdik."

Sonra, Cenab-ı Varka ona şöyle dedi: "Birinci sorunun cevabından memnun kaldınız. Diğer soruları da tartışmanın mutlaka bir zarar yoktur. Belki yine sizi tatmin edici cevap bulabilirsiniz."

Fakat papaz Bruce şöyle dedi: “Daha önce de dediğim gibi tartışmaya devam etmenin bir anlamı yok” Böylece, bizim tartışmamız son buldu. Dostça konuşmalara daldık. Bu kulu beraberinde Londra’ya götürme hevesini ifade etti. Fakat bu en Büyük Emre hizmet edebilirim düşüncesiyle teklifi reddettim. ⁷

Emrin ilâni için Mirza Ebul Fazıl gerek İran’ın içinde ve gerekse dışında, yeni doğan toplumun üzerinde yaklaşık üç on yıl esti ve üyelerine tazelik veren ve büyümesini kuvvetlendiren mis kokulu rüzgar esintisi etkisi yaptı. Emrini ilerletmek için onun Allah tarafından mümtaz ve örnek bir araç olarak yaratmış olan bir varlık olduğundan hiç şüphe yoktur. Onun asil hayatının örneği, gelecek asırlar ve devirlerde sayısız nesillere ilham vermek zorundadır.

Mirza Haydar Ali

Hz.Bahaullah’ın Misyonu sırasında İran’da geniş çapta seyahat eden Emrin bir başka mübelliği tanınmış Mirza Haydar Ali’dir. Bir Bahai’nin yaşadığı hemen hemen her mahalli ziyaret etti ve Bahai olmayan pek çok yerde bazı kişileri Emre kazandırdı. En büyük başarılarından birisi, hayatını tebliğ işine o kadar çok vakfetmişti ki yeryüzünde hiç bir güç onu, alma yeteneği olan kişileri Emre yönlendirmekten alakoyamazdı. Hiç bir zihin meşguliyeti, hiç bir maddi menfaat, hiç bir keder, üzüntü veya işkence onu Rabbına hizmet etmekten durduramazdı. Bir şehre veya köye vardığı zaman ruhani vizyon sahibi kimseler onun varlığını hissettiler ve ona cezboldular. Dünya şeylerinden arınmış olduğu için onun kalbi ilâhi sıfatların kaynağı idi. Bunun bir sonucu olarak, o, Emrin gücünü insanlara ıışladı ve onun sözleri onların kalblerinin derinliklerine çöktü. Senelerce Emre karşı kötü niyetli insanlar onunla karşılaştıklarında olumlu olup onun bir kaç sözüne boyun eğdiler.

Örneğin, Hacı Mirza Haydar Ali Arz-ı Akdes’ten İran’a dönerken, İran sınırında küçük bir Kürt köyünde bir kaç gün kaldı. Orada, yıllar boyu Emrin düşmanı olan Kerbelâ-i Ağa

Can adında biriyle tanıştı. Bir kaç gün Hacı ile beraber olduktan sonra Emrin hakikatini anladı ve yeni bir yaratık oldu. Hz.Bahaullah'a olan sevgisi hızla arttı ve sınırsız bir heyecan içindeydi. Emrin pek çok kıdemli ve tecrübeli mübelliğlerini Emre sadakâtte fersah fersah aştı. Çok zengin olan Kerbelâ-i Ağa Can bir zaman sonra, silâhlı bir din liderinin isyanı sonucu, bütün mal varlığını kaybetti ve şehri yürüyerek terketmeye zorlandı. Bir taraftan yoksulluk ve bir taraftan aşırı bitkinlik onda nefret ve ümitsizlik yarattı. Böyle bir ruh hali içinde dua için ellerini hava kaldırdı ve Allah'a şu sade sözlerle seslendi: 'Farzet ki bir an yerlerimizi değiştirdik. Ben Allah ve Sen Kerbelâ-i Ağa Can oldun. Eğer ben sana Allah olarak senin bana Ağa Can olarak davrandığın gibi yapsaydım hoşuna gider miydi?'

Bu sözlerin hemen arkasından, Her şeyi Bilen ve Dualarımızı İşiten onun yalvarısına cevap verdi. Kısa bir zaman sonra Kerbelâ-i Ağa Can hiç beklemediği bir anda, Hz.Bahaullah'tan kısa bir Levih aldı. Bu Levihte, duasında onun şikayetlerini işittiğini ve Ağa Can'ın haklı olduğunu Allah'ın kabul ettiğini söylüyordu! Bu Levihte Allah'ın yardımının ona ulaşacağından emin olmasını söylüyordu. Çok geçmeden tekrar zengin oldu ve hayatının sonuna kadar Allah'ın Emrine hizmet etme devam etti.

Tebliğ çalışmalarında Hacı Mirza Haydar Ali, halkın gözünü açmak ve Allah'ın Emrinin hakikatini görmeleri için arada bir olağan dışı taktikler kullanırdı. Hacı'nın kendisinin anlattığı hikâyenin özeti şöyle; olay İran'da dini işlerin merkezi Kum şehrinde geçmiştir:

Onlar (Kum şehrinde oturan iki erkek kardeş) bana Allah korkusu olan, dürüst ve basit ancak din adamlarına çok sadık, İslam Dininde gerçek inanır olan birisinin bulunduğunu söylediler. Eğer ben ona Hz.Bahaullah'ın Emrini tebliğ etmek amacıyla bir yerde görüşürsem belki Emri kabul eder diye düşünmüşler. Şu şekilde bir plan yaptık:

Ben şehrin dışında kırlık bir yerde manzaralı bir yere çekilecek, orada bir arkadaşla çay yapıp muhabbet edecektim. Sonra iki Bahai kardeşle Bahai olmayan arkadaşları bölgedeki bahçelerden geçecekler ve ben onları selamlayarak birlikte çay içmeğe davet edecektim. Konuşmamız esnasında Emir konusunu açacaktım.*

Bu planı uyguladık; geldiler ve ben onlara Emirden bahsettim. Benimle konuşmaktan mutlu oldu fakat benim kim olduğumu ve amacımın ne olduğunu anlayınca, nezaketle izin istedi ve büyük bir tevazu ile, hocaların halkın Bahailerle konuşmalarını yasakladığını söyledi... Dini konulardan konuşmamamızı, aksi halde oradan ayrılmak zorunda kalacağını söyledi. Başka konular üzerinde konuşmamızı önerdi.⁸

Bu kimsenin Emrin hakikatini anlama yeteneğine sahip temiz ve sade bir kalbe sahip olduğunu, ancak hocalara çok bağlı olduğu ve onlara büyük değer verdiğini anladığı Hacı Haydar Ali'nin bu konuşmayı yönlendirme şeklinden belliydi. O bakımdan, bu insanın hocalara olan güvenini sarsmak ve onların çirkin taraflarını ve gerçek yüzlerini göstermek için bir şeyler yapmaya karar verdi. Eğer bu kişi hocalara din hakkında bazı araştırıcı sorular sorarsa, belki de onun Bahailerle bir irtibatı olduğundan şüphe ederler ve bunun için onu şiddetle cezalandırırlardı. Bu davranış onun hocalara olan inancını sarsardı.

Hacı Mirza Haydar Ali hikâyesine şöyle devam eder:

* Genel olarak o zamanın koşullarına göre Bahailerin kendilerini açıklamaları mümkün değildi ve özellikle bu iki kardeş kendilerini Bahai olarak tanıtmadılar, çünkü hayatları tehlikeye girerdi. O bakımdan Mirza Haydar Ali gibi şehirden geçen birinin Bahai olarak tanıtılması ve Emrin tebliğ edilmesi çok daha kolaydı. Bu bakımdan bu iki kardeş arkadaşlarına karşı Bahai değilmiş gibi hareket etmişlerdir. (A.T.)

Ona şöyle söyledim, “Benimle konuşmaya girmenin bir günah olduğuna inandığını takdir edebilirim, ancak ben hocalardan bir soru sorsam, bu soruyu benim için onlara sorup cevabını bana getirebilir misin?” Bana, “Sorunun şekline bağlı.” dedi. “ Soru şöyle dedim, ‘Muhteşem Kur’an’ın hakikat olduğunun delili nedir? Ve Kitabın bir mucize olduğundan nasıl emin olabiliriz?’” Eğer soruyu bir kağıdın üzerine yazarsam memnuniyetle mektubu götürüp cevabını geri getireceğini söyledi... Ve bu basit ve dürüst insan benim notlarımı hocalara götürdü.

Hocalar notu görür görmez zavallı adamı fena halde dövdüler, ona küfür ettiler ve onu Bahai olmakla suçladılar ve onu hapse atmak istediler. Ona yapılan bu zalimce ve insanlık dışı hareket, hocaların soruyu cevaplayamamasıyla birleşince bu onun gözlerini açtı ve Emri Kabul etmesine sebep oldu.⁹

İran’da geniş çapta seyahâtlerinde, Hacı Mirza Haydar Ali Emri pek çok kişilere tebliğ etti. Bu yolculukları esnasında, düşmanlardan büyük saldırılara maruz kaldı, ve çok zaman ona fiziksel hücumlarda bulunuldu. Sudan hapishanesinde bir kaç yıl çektiği bazı eziyetler, daha önceki ciltte* görüldüğü gibi onun şöhretli hayatına yansdı. Hz.Bahau’llah’ın Misyonunun başlangıcından Onun suuduna kadar ve Hz.Abdülbaha’nın Misyonu zamanında Allah’ın bu kulu örnek bir sadakât ve özveri ile hizmet etti ve Emrin tarihine yok olmaz bir ışık saçtı.

* cilt 2 ye bakınız.

ALLAH'IN EMRİNİN ELLERİNİN ROLÜ

Hız.Bahaullah taraftarlarına Emrini tebliğ etmelerini emretmiş ve bu emir her samimi, ve gerçek Bahai tarafından yerine getirilmiştir. Emrin başlangıcında, İran'da inanırlar sadakâtle insanları uyandırmakla meşguldüler, ancak herkes kendi kabiliyetine göre kendine düşen görevi yaptı. Herkesin din hakkında konuşma yeteneği yoktu. Tebliğ işi, delil getirmek ve insanları tenevvür etmek dini konuları bilgi ve anlama istidadı olanlara bırakılıyordu. Söylemiş olduğumuz gibi, bu kişiler *mübelliğ* (öğretmen) olarak tanınıyorlardı. Genelde her bölgede böyle adlandırılan bir kaç bilgili inanırlar vardı. Bunlar Bahai bireylerle kontak kurmuş olan kimselerle özel toplantılarda Emri tartışmak için hazırlardı.

Çok zaman, Emri tebliğ etmek bir takım işi olarak yapılırdı. Alıcı kişileri arayan, dua ve azimle onları Emre cezbeden ve neticede mübelliğin Emir hakkında konuştuğu bir toplantıya katılması için onu hazırlayan pek çok kimse vardı. Bir başkaları bu gibi toplantılar için evlerini açarlardı ve bir diğerleri de bu toplantıları mümkün kılmak için başka hizmetlerde bulunurlardı. Hikmet her zaman tebliğin önemli bir parçası olmuştur ve her zaman da olacaktır. Bahai mübelliğleri önce kişinin kapasitesini ölçerlerdi ve sonra hikmet ve basiret ile adım adım Emri tebliğ ederlerdi.*

* cilt 2, S. 105-121 e bakınız.

Emrin bu mübelliğlerinin Emir hakkında derin anlayışları vardı ve geçmiş din kitapları ve Hz.Bahaullah'ın Eserlerini çok iyi bilirlerdi. Çoğu bilgin kimselerdi, ancak okuma yazması olmayan ya da çok az eğitim görmüş bazı başarılı mübelliğler de vardı. Daha önceki bir ciltte ruhani gerçekleri anlama yeteneği ile bilgi istidadı arasındaki farkı tartışmıştık*. Birincisi iman sahibi olmak ve dünya şeylerinden arınmakla elde edilir, ikincisi ise, öğrenim yoluyla olur. Emir hakkında büyük bilgi sahibi kimseler vardı ancak onlar onun hakikatini anlamadılar. Diğer taraftan, her ikisine de sahip pek çok kimse vardı.

O günlerde pek çok mübelliğin sahip oldukları üstün nitelikler Hz.Bahaullah'a olan şiddetli sevgileriydi. Bu onları parlak kimseler ve tahsilli olsun veya olmasın Emri derinden anlayan kimseler yaptı. Hz.Bahaullah ve Abdülbaha'nın zamanında, mahalli ve Milli mahfiller gibi kurumların olmadığı zamanda, ahbapların Emri bilgilerinin derinleşmesinde olduğu kadar tebliğ alanında da görevlerini yapmaları için onları teşvik etmede mübelliğler önemli bir rol oynadılar.

Hz.Bahaullah 1881 tarihinde bir Levhinde¹ İbn-i Asdak'ın Molla Ali Ekber-i Şahmirzade ve diğer inanırlarla meşveret ederek, İran'ın her bölgesinde mukim uygun gördükleri bir Bahai mübelliğ tayin etmeleri konusunda talimat verdi. O, bu konuya büyük bir önem verir ve bunun her şeyden daha önemli olduğunu kabul ederdi. İlk günlerden itibaren bile, Hz.Bahaullah, ileri gelen ve bilgili kimselerin devamlı olarak İran ve civar ülkelerin çeşitli şehir ve köylerinde Emri tebliğ etmek için bir mübelliğ olarak baştan başa dolaşmaları konusunda talimat vermişti. Onların başlıca görevleri, mahalli inanırlar tarafından organize edilen özel toplantılarda Emirle ilgilenen kişilerle konuşmaktı. Bu gezici mübelliğler, paha biçilmez hizmetlerde bulundular. Onlar sadakâtleri, bilgileri, ruhanîyetleri ve ışık saçmalarıyla inanırlara tebliğ işlerinde

* cilt 3, S. 119-121 e bakınız

yardım ettiler ve pek çok kimseyi Allah'ın Emrinin gölgesi altına getirdiler. Bu icraat, Hz.Abdülbaha ve Şevki Efendi zamanında da devam etti ve sayılar artınca, iki kategoride mübelliğler oluştu: "Mahalli" ve "Gezici". İran'da Emrin Milli kurumları kurulunca, onların önemli vecibelerinden biri, her mahalde mübelliğ kapasitesinde faaliyet gösterebilecek bazı bireylerin olmasını temin etmektir.

Emri tebliğ etme görevine paralel olan, Hz.Bahau'llah'ın öğretilerinde emrettiği meşveret yoluyla camianın işlerini idare etme ilkesiydi. Emrin kurumlarının kurulmasından önce, gerek mahalli toplumu ve gerekse bireylerle ilgili önemli kararlar Emrin mübelliğleri ve yaşlı ve Emirde tecrübe sahibi kimseler arasında yapılan meşveret sonucu alınırdı. Daha önce belirttiğimiz gibi, bazı kişileri mübelliğ olarak adlandırmak Hz.Abdülbaha ve Şevki Efendi zamanında da devam etti. İran'da, Şevki Efendi zamanında, Mahalli Ruhani Mahfiller kurulunca, Mahalli Mahfillerin karar verme prosedüründe, bölgedeki mübelliğlerin görüşlerine özel dikkat göstermeleri ve onların tavsiyelerini yerine getirmeye çalışmalarını önerdi.

Hz.Bahau'llah zamanında başlayan ve daha sonra Kendisi tarafından dört Emrin Eli'nin tayini ile pekiştirilen bu prosedür, önce Şevki Efendinin görevi sırasında ve daha sonra Umumi Adalet Evi tarafından kurumlaştırıldı*. Hz.Abdülbaha'nın suudundan sonra başlayan Emrin Kuruluş Döneminde Şevki Efendi tarafından tayin edilen Emrin Elleri, Hz.Bahau'llah'ın Yönetim Düzeni'ninNazm-ı İdarisinin kurumlarının bölünmez bir parçası olmuştu. Aynı şekilde, Emrin Elleri'nin esas fonksiyonlarını geleceğe hazırlamak için tayin ettiği Muavenet Heyeti de Emrin bir kurumunu teşkil eder. Muavenet heyeti ve asistanları adı altında tayin edilen bu koluyla birlikte bu kurum bir zamanlar uluslararası, milli ve mahalli düzeyde mübelliğ diye bilinen Emrin öğretmenlerine ayrılmış aynı görevleri

* İlk Emrin Elleri 1951 de tayin edildiler

yürüttükleri anlaşılıyor. Fakat, şunu belirtmek gerekir ki, bugün, çok bilgili, mümin, aktif pek çok mübelliğler vardır, ancak bunlar, bu kurumun üyeleri değiller ve bu bakımdan, Bahai toplumuna karşı belli sorumlulukları yoktur. Bu sorumluluklar, inanırları Emre hizmetlerinde onları teşvik etmenin dışında, eski günlerdeki mübelliğlerin fonksiyonlarına benzer sorumluluklar olan mahalli ve milli Ruhani Mahfillerle meşvereti içerir.

Hız.Bahauallah yaşamının son bir kaç yılı içinde, taraftarlarından dört mümini seçti ve onları, Allah'ın Emrinin Elleri diye tanımladı. Bunlar, Hacı Ahund diye bilinen Hacı Molla Ali Ekber-i Şahmirzade; İbn-i Abhar diye tanınan Mirza Muhammed Taki; İbn-i Asdak diye bilinen Mirza Ali Muhammed; Edip soyadını taşıyan Hasan'dır. Bildiğimiz kadarı ile, bu tayinler aynı anda olmadı. Ve de, isimlerini camiaya ilân etmediler ya da tek bir özel Levihte görevlerinin taslağını çizmediler. Hız.Bahauallah'ın suudundan yaklaşık üç yıl önce Emri kabul eden Mirza Hasan Edib'in dışında, Emrin diğer üç Eyadisi uzun zamandan beri Bahai idiler. Onlar pek çok Levih almışlardı. Bu Levihlerde, yıllar boyunca onlara takdislerini yağdırdı, adımlarını yönlendirdi, yaptıkları işleri övdü ve onların makamlarını parlak sözlerle yüceltti. Bu Levihlerde, O, çok zaman onlara “seçilen kimseler”, “sevilen kimseler”, “arınmış kimseler”, “ruhen temiz kimseler” ve buna benzer atıflarda bulunmuştur.

Hayatının sonuna doğru, bu kimselerin her birine bir Levih yazarak onları “Allah'ın Emrinin Elleri” olarak isimlendirdi. Bildiğimiz kadarı ile ilk kez “Emrin Eli” ifadesini bazı sorumluluklar atfettiği kişi İbn-i Asdak adına 19 Recep 1304 de (13 nisan 1887) nazil olan bir Levihte kullanmıştır. Belki de Emrin her üç Eyadisi aynı zamanda tayin olmuştu. 24 Şaban 1304 de (26 Nisan 1889) İbn-i Abhar adına yazılan ve onun daha önce Emrin Eli olarak isimlendirildiğini açıklayan bir Levih var. Yazar Hacı Mirza Hasan-ı Edib'in kesin olarak

hangi tarihte tayin edildiği bulunamamıştır. O en son tayin edildi çünkü 1889 da Emri kabul etmişti.

23 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

24 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

25 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

26 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Ahbapların uzun bir zaman “Emrin Eli” unvanının önemini ve bazı kişileri böyle adlandırmanın anlamını takdir etmediklerini söylemek doğru olur. Bunun iki sebebi olduğu düşünülebilir. Birincisi, Hz.Bahauallah Surey-i Heykel* ve diğerleri gibi ilk Levihlerinde çok zaman “Eller” ibaresini kullanmıştır; ikincisi, bu kişilerin tayininden sonra onların çalışmalarında belirgin bir fark yoktu, çünkü, onlar her zaman Emri iletme ve inanırları çeşitli aktivitelerinde destekleme meşguliyetlerine devam ettiler. Mesela, Hz.Bahauallah'ın Levihlerinden birisinde “Akka”² ya ilk gelişinden itibaren Molla Ali Ekber'i Emri korumakla görevlendirmiş olduğu” ifade edilmektedir. Ahbaplar, yıllar geçtikçe, Emrin Ellerinin fonksiyonlarını ve görevlerini yavaş yavaş anlamaya başladılar. Bu özellikle Hz.Abdülbaha'nın döneminde bazı görevleri bir vücut olarak yapmaları için talimat verdiği zaman oldu.

Emrin Ellerinin fonksiyonlarını takdir etmek için hayatın ve yaradılışın bazı temel ilkelerini inceleyelim. Hz.Bahauallah'ın Emni olan Hacı Abdul Hasan-ı Emin adına nazil olan bir Levihte³ hareketin ısıdan ve ısının Allah'ın Kelamından[†] meydana geldiğini Hz.Bahauallah ifade etmiştir. Bu çok büyük bir beyandır. Bunun birincisi ilmen açıklanmıştır, ikincisi din tarafından öğretilmiştir. Bu beyan sadece fizik açıdan geçerli değildir aynı zamanda derin ruhani anlamı da vardır. Dini heves ve iştiaq bir kimsenin yüreğinin sıcaklığından hasıl olur.

Bir inanır, ancak kalbi Allah sevgisi ateşiyle ısındığı zaman Emre hizmet etmek için ayağa kalkar. Sade bir ifadeyle bu demektir ki Hz.Bahauallah'ın sevgisi inanırın kalbine girdiği zaman o kimse canlanır ve manen yükselir. İşte o zaman Ona

* cilt 3 bölüm 7

† daha fazla bilgi için yukarıda 43 –44 sayfalara bakınız.

hizmet etmek için motive olur. Ruhani ateş ve sevgi olmadan Emre hizmet edilirse, başlangıçta o başarılı gibi görünse de sonunda etkisiz olur. Kalbinde yanan sevgi olmadan hizmet etmek hüsrana, yeis, ve şaşkınlıkla sonuçlanır. Bu durumda birey imanında büyük zorluklar yaşayabilir. İnanırın Hz.Bahauallah'a olan sevgisi ile Emre yapılan hizmet Ona yakın daha yakın gelmenin bir aracı olur.

Bu durumda birey inancından dolayı büyük sıkıntılar yaşayabilir. Emre sunulan hizmetler, inananın Hz.Bahauallah'a olan sevgisinden kaynaklanıyorsa, O'na daha da yakınlaşmasına aracı olacaktır, ancak bencil ve art niyetler ile yapılan hizmet onu bencilleştirir ve gerçek mutluluktan alıkoyar.

Hz.Bahauallah'ın sözlerinden öğrendik ki, Allah'ın Kelam'ı ısının oluşum sebebidir ki yaratılış onunla oluşmuştur. Bu ruhani anlamda da geçerlidir. Yalnız Allah'ın Kelam'ıdır ki inananın kalbinde aşk ateşini yakabilir, o da ancak inanan kendini bu dünyanın şeylerinden arındırma başarısını gösterebilir ise. Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref olanlar eğer kalpleri temiz idiyeler Kelamın gücünü ve azametini yaşamışlardır. Kalpleri temiz olmayanlar Ona çok yakın olmakla beraber bu nimetten yararlanamadılar. Bunun en iyi örneğini yıllarca Onun huzurunda bulunan ancak ruhen Ondan çok uzakta olan Hz.Bahauallah'ın kız ve erkek çocukları vermiştir. İnanırın kalbinde Onun sevgisinin ateşini yaratmada Allah'ın Kelamından daha kuvvetli bir şey yoktur. Bunun yanı başında, gerçek bir inanın yakın arkadaşlık yoluyla bir başkasının kalbine yapabileceği etki gelir. Bu etki öyle güçlüdür ki Hz.Bahauallah *Saklı Sözlerde* şöyle der:

Her kim Allah ile konuşmak isterse, Onun sevdikleriyle dostluk kursun; her kim Allah'ın sözünü işitmek isterse, Onun seçkinlerinin sözlerine kulak versin. ⁴

Bu pasaj, Emrin Ellerinin kendilerinin Rablarının sevgisiyle son derece canlandığını, inanırları heveslendirdiğini ve ayağa kaldırdıklarını ve böylece onları Allah'a daha yakın olmalarını sağladığını gösterir. Bu mümin kimseler parlak bir

şekilde içlerinle yanan imanlarının ateşiyle ahbabların kalblerini ısıttı. Bu kutsal kişilerle konuşmak Allah'la konuşmak gibiydi ve onların sözlerini işitmek, Allah'ın Kelamını işitmek gibiydi.

O halde, Emrin ellerine Hz.Bahauallah tarafından emanet edilen hayati rolü görebiliriz. Onlar yüreklerinde yanan ateşin kuvvetiyle başkalarını tutuşturmaya muktedir oldular. Elbet de bu rol Eyadilere münhasır değildir. Allah sevgisi ile alevlenmiş her inanır imanının ateşini başkalarıyla paylaşabilir. Emir tarihi Emrin, bu sıfatla donanmış pek çok ölümsüz isimlerini kayda geçmiştir.

Gerçi, Hz.Bahauallah Emrin dört Elini tayin etti ama, makamlarını açıklamadığı başkalarının da olduğunu belirtti. Örneğin, Hz.Bahauallah'ın emini Hacı Emin, Yezd'de Afnanlardan birinin yapmış olduğu değerli hizmetlerin parlak bir raporunu Ona yazdı. Cevap olarak Hz.Bahauallah bir Levihte⁵ Allah'ın nazarında, o ülkede Emrin Elleri olarak sayılan bazı inanırların olduğunu, ancak, hikmet açısından onların isimlerini açıklamamış olduğunu, ancak Mele-i Ala'da herkesin onların Onun Melekutunun sakinleri olduklarını bildiklerini buyurmuştur.

Hz.Bahauallah'ın Yazılarının incelenmesinden açıkça görülüyor ki Emrin Eli makamını bir kişiye daha verdi. Nureddin lâkabıyla tanınmış Afnanın büyük oğlu Ağa Mirza Ağa'dır*. Ağa Seyyid Ağa adına nazil olan bir Levihte⁶ Hz.Bahauallah Allah'ın inayetiyle onun bir Afnan ve Emrin Eli olarak addedildiğini teyit eder. Ağa Seyyid Ağa sadık bir inanırdı, ancak, her nasılsa, Eyadilerin işlerine karışmıyordu. Belki de o ruhen Eyadiler seviyesinde olan kimselerden sayılıyordu ancak, Hz.Bahauallah'ın belirtildiği gibi, onların isimleri bu hayatta açıklanmamıştı.

Hz.Bahauallah Afnanlara yazdığı bir başka Levihte⁷, dünya insanların kapasitelerinin eksikliği nedeniyle

* Aşağıda sayfa 324-326 ya bakınız

inanırların makam ve rütbelerinin açıklanmadığından bahseder. Ve hatta, bir başka Levihte de⁸ Allah'ın çağrısını işiten, yüzünü Onun en Yüce Alemine çeviren, ve kendisini her türlü dünya şeylerinden arındırmış olan bir kimsenin insanlar arasında Eyadi olarak sayılacağını beyan etmiştir.

Abdülbaha Yazılarında bu konuya daha da çok ışık saçar. Eyadilerle ilgili bir soruya cevap olarak Avrupa ve Amerika'daki gezilerinde Onun vakanüvisti olan Mirza Mahmud-u Zarkani tarafından kayda geçildiği gibi, Abdülbaha'nın şöyle söylediği rapor edilmiştir:

Emrin Elleri öyle takdis edilmiş kimseler ki onların kutsiyetleri ve ruhanîyetleri insanların kalblerinde hissedilecektir. Onların etkileri öyle olmalı ki, onların iyi karakterleri, temiz niyetleri, adalet ve insafları ile insanlar sürüklensinler, bireyler onların övgüye değer karakterleri ve faziletli sıfatlarının meftunu olsunlar ve insanlar onların nitelikleri ve muhteşem simgelerine doğru yüzlerini çevirsinler. "Emrin Elleri" herhangi bir kimseye verilen bir ünvan değildir. Ne de her isteyene aktarılan bir pozisyonudur... Bir kimse ne kadar kendine ehemmiyet vermezse, Allah'ın Emrinin hizmetinde o kadar teyid görecektir; ne kadar mütevazi ise o kadar Ona yakın olacaktır.⁹

Ancak şurası açıklanmalıdır ki, Hz.Bahaullah, Abdülbaha ve Şevki Efendi'nin dışında hiç kimsenin bir kimseyi Emrin Eli olarak seçmeye ne yetkisi ve ne de hakkı vardır. Hz.Abdülbaha bir Levhinde¹⁰ Emrin Ellerin Kalem-i Ala tarafından tayin edilen veya Abdülbaha tarafından o sıfatla hitap edilmiş olan kimseler olduklarını ifade ederler.

O halde, sonuç şu ki, Hz.Bahaullah yukarda adı geçen dört kişiyi seçti. Onlar Emrin Eli olarak faaliyette bulundular, birlikte meşveret edici toplantılar düzenlediler, ve camiada ruhani liderlik pozisyonu alan kimseler olarak tanındılar. Hz.Abdülbaha'nın görevi sırasında, bu dört kişinin, daha sonra Şevki Efendi'nin görevi sırasında daha da geliştirilen ve sağlaştırılan Hz.Bahaullah'ın Yönetim Düzeni'nin ikiz

kollarını teşkil eden kutsal kurumun çekirdeğini yaratmış olduğu görülebilir. Bu dört kişiden İbn-i Asdak, Kuruluş Devrinin başlangıç yıllarında Emrin Velisine hizmet edecek kadar uzun yaşadı. Abdülbaha kendi döneminde hiç Eyadi tayin etmedi. Sadece bir kaç ileri gelen inanırların ölümlerinden sonra onların Emrin Elleri makamında olduklarına değindi; bunlar, İsmullah'ul Asdak diye bilinen Horasanlı Molla Sadık*, Nebil-Ekber†, Ali Muhammed-i Varka‡ ve Yezdli Şeyh Rıza'dır§ Abdülbaha'nın vasiyetnamesi gereğince, Emrin Velisi, Şevki Efendi bazı Emrin Ellerinin tayin etti. Görevinin son altı yılı içinde otuz iki tane tayin etti; on kişiyi de ölümlerinden sonra Emrin Elleri olarak seçti.

Ruhani sıfatları ve yüce makamları bu dünyada gizlenen ve sadece öbür dünyada açıklanacak olan bazı kişiler olduğu gibi, aynı şekilde bunun tersi de doğrudur. Hz.Bahaullah bir Levhinde¹¹ bu yaşamda meşhur olan ve İsimler Meleketunda^{**} göze çarpan bazı kişiler olduğunu, fakat hakikatte onların iç varlıklarının kötü ihtiras ve kokmuş emellerin cehennemine çökmüş olduğunu ifade eder. Gerçekten, Bahai toplumu tarihi bu gibi insanların hikâyeleri ile doludur. Daha önce Emrin idarelerinde veya mübelliğleri arasında ve inanırlar arasında tanınmış olan kimseler vardı. Fakat, imtihanlarla karşılaştıkları zaman^{††} nihayet gerçek yüzlerini gösterdiler ve sonunda ruhen mahvoldular. Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha zamanında

* cilt 3, s. 83-85, 307-314, 320-322

† cilt 1 ve 2 ye bakınız

‡ Yukarda bölüm 4 e bakınız,

§ Aynı isimde bir kaç kişi olduğundan, onun kimliğini bulmak mümkün değil. Ancak, onun Molla Muhammed-i Rıza-i Muhammed Abadi olduğundan kuvvetle eminler. Onun hayat hikâyesi için cilt 1, S. 82-89 a bakınız.

** bu teriminin açıklaması için cilt 2, S. 52-57 ye bakınız.

†† imtihanların gerekliliği ve hikmetinin açıklaması için cilt 3, S.61-64 e bakınız.

yaşamış olan böyle bir kaç kişi daha önceki ciltlerde anlatılmıştır*. Ancak bu durum sadece Emrin ilk zamanlarına münhasır değildir. Bu bu günde mevcuttur ve gelecekte de olacaktır.

Bir inanırın kendisi ile Allah arasındaki en büyük düşmanı ve en korkunç engeli benliği ve kötü ihtirasıdır. Bir insan kendi alçaklığının ve açgözlü tabiatının esiri olacak olursa, ruhani sıfatlardan mahrum kalır ve sonunda kararmış bir benliğe döner.

Hz.Bahaullah bir kaç Levhinde Emrin Ellerin sadakât ve özveriliklerine takdirlerini sunar, onları, esas vazifelerini ilâhi rayihaları saçan ve Emrin koruyucuları olarak tarif eder ve onların Onun Emrine hizmet etmeleri, inanırlara yol göstermeleri, ve her zaman Onun emirlerini yerine getirmeleri için Allah'a dua eder. Hz.Bahaullah Molla Ali Ekber'e yazdığı bir Levihte¹², inanırların Emrin ilkelerinin ve yasalarının bilincine varmaları ve onları yerine getirmek için her gayreti göstermeleri için Eyadilere yardımda bulunmaları için çağrıda bulunur. Bir Levhinde¹³ Emrin Ellerin Onun vasiyetinin etrafında tavaf ettiklerini söyler ve O izin vermeden konuşmazlar diye buyurur. Allah'ın birlik sancağının onlar vasıtasıyla insanlar arasında yükseldiğini ve kutsiyet bayraklarının bütün bölgelerde dalgalandığını buyururlar. Hz.Bahaullah, en yüce Cennet sakinlerinin, Melelutunda ikamet edenlerin ve onların ötesinde Azamet dilinin onların üzerine takdis ve selamlarını ihsan edeceğini teyit eder.

Bir başka Levihte¹⁴ Hz.Bahaullah buyururlar ki, Allah, sadakâtsizlerin ve cahillerin saldırılarından korusunlar diye Emrin Elleri, Emrinin kalesinin muhafızları ve bekçileri olarak tarif eder. Hz.Bahaullah bir kaç Levhinde Emrin Elleri

* Mesela, Cemal-i Burujirdi ve Seyid Mehdi-yi Dahaji ve cilt 2 de Ahdi bozanlar gibi.

için kısa münacâtlar yazmıştır. Birisi Dünya Levhinde* nazil olmuş ve İngilizceye çevrilmiştir.

Nur, beha, selam ve sena Tanrı Emri Ellerin üzerine olsun. Onlardadır ki sabır ışığı parladı ve muktedir, aziz ve muhtar olan Tanrının ihtiyarı sabit oldu. Onlardır ki atâ denizi dalgalandı ve yaratıkların mevlası olan Tanrının inayet rayihası etrafa yayıldı. Onları Kendi askerleriyle korumasını, Kendi saltanatıyla esirgemesini ve her şeye galip kudretiyle desteklemesini yüce Tanrıdan dileriz. Padişahlık göğün yaranadına ve isimler melekutunun Mâlikine mahsustur.¹⁵

H.z.Abdülbaha Vasiyetnamesinin bir pasajında Emrin Ellerin görevlerini özetlemiştir:

Allah'ın Emrinin Ellerin görevleri, ilâhi rayihaları yaymak, insanların maneviyatlarını tesis etmek, eğitimi ilerletmek, bütün insanların karakterini geliştirmek, her zaman ve her koşul altında dünya bağılıklarından arınmak ve kutsiyet hasıl etmektir. Davranışları, hareketleri, eylemleri ve sözleriyle Allah korkusunu göstermektir.

Emrin Ellerin makamını öven ve onların görevlerini belirten bu beyanlar, Emrin Elleri ve bunu takip eden Müşavirler kurumlarının diğer dinlerdeki ruhban sınıfının fonksiyonunu yürütenlere yol açtığı fikrine kapılmamalıdır. H.z.Bahaullah'ın ruhban sınıfını kaldırmış olma gerçeği, bunun böyle olmadığını büyük bir delilidir. Yüce Adalet Evinin şu beyanları bu noktayı açıklar:

“Ahbaplar için şu aşikar olmalıdır ki H.z.Bahaullah'ın Kendisi ruhban sınıfını kaldırmış olduğuna ve Emrin Elleri heyetini kurduğuna göre, Emrin Elleri papazlıkla karıştırılamaz. Papazlıkla Emrin Elleri veya Kıtasal Müşavirler heyeti gibi Bahai kurumları arasında temel farklılıklar vardır. Papazlık genel olarak bir meslek olup, mukaddes ayin kabilinden

* Bölüm 22 ye bakınız.

vazifeleri vardır ve dini görev yürüten bireye inanırların üstünde bir yetki verir.

Bahai dininde hiç bir kurumda bir meslek yoktur, ayin gibi bir şey yoktur ve hiç bir bireyin ayin kabilinden bir vazifesi yoktur. Bireylere, toplumlar ve bireyler üzerinde bir yetki verilmemiştir. Ahabplar tebliğ çalışmalarında bile şunu idrak etmeliler ki her ne kadar Emrin bir Eli veya Kıtasal Müşavirler Heyetinin bir üyesi veya insanın onun beyanlarına değer verdiği Emirde derin bilgi sahibi bir kimse de olsa, Hz.Abdülbaha ve Emrin Velisinin dışında hiç kimse Kutsal Yazıları tefsir etmeye yetkili değildir.”¹⁶

Hız.Bahaullah yaşamı süresince Emrin Ellerine Bahai toplumunun büyümesi ve gelişmesi için önemli konularda kendi aralarında ve diğer ahabplarla meşveret etmeleri konusunda talimat verdi. Örneğin, Emrin Elllerinden İbn-i Abhar İran Bahailerinin selâmet ve refahı sorusunu arz etmişti. Cevap olarak 1889 da nazil olan bir Levihte¹⁷ Hız.Bahaullah Allah Kelamının yücelmesine, sebep olacak, gönüllerin ve fikirlerin yücelmesine, insanın makamının yükselmesine ve beşerin yararına olacak şeylerin başarısı için her türlü araca baş vurulmasını buyurmuştur. Daha sonra buyururlar ki cevap meşveret yoluyla gelecektir. İbn-i Abhar ve diğer Eyadilerin bir araya gelmeleri, Emirde şüphesizlik mertebesine ermiş ve emirleri yerine getiren bir kaç kişiyi davet etmeleri, çeşitli işler konusunda onlarla birlikte meşveret etmeleri için onları teşvik eder. Bir sonraki adımın Allah'ın teyidine güvenmeleri ve alınan kararı yürütmeleri olacağını Hız.Bahaullah öğütler. Eğer böyle yaparlarsa, refah ve kurtuluşun sebebi olan şeyi başaracakları konusunda onları temin eder.

Anlaşılan, Hız.Bahaullah görevinin bir noktasında bir takım meseleleri çözmede meşveretin önemini vurgulamayı isteyerek, bazen öğüt istendiği zaman bilhassa yol göstermekten imtina etmiş ve bunun yerine soru soran kişiye konu üzerinde meşvereti seçmeye teşvik etmiştir. Örneğin, bir keresinde, İbn-i Abhar, İran'ın hangi şehrinde yerleşmesi konusunda

Hz.Bahaullah'ın önerisini istemişti. Cevap, önce Emirde sabit ve bu işi bilen kimselerle meşveret etmesi ve ona göre onların kararını uygulaması gerektiği olmuştı.

Hz.Bahaullah Kendi Emmini olan Hacı Emine yazdığı bir Levihte¹⁸ adına bir Levih yazılması istenen kimseye Kaleminin Allah'ın inayetlerini vermeğe hazır olduğunu bildirir. Umursamaz kişiler haberdar olsunlar, derin uykuya dalanlar uyansınlar diye bunu yapmaya istekli olduğunu ifade eder.

27 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Fakat, isimlerin seçimi Eyadilerin meşvereti ile olmalıdır. Meşveret ilkesi tam olarak kurulsun ve bu dünyada kuvvetlensin diye bu emri verdiğini ifade etmiştir. Meşveretin önemi hakkında Hz.Bahaullah ve Abdülbaha'nın Levihlerinden alıntılar bir önceki ciltte verilmiştir*.

Hız.Abdülbaha, 1899 da Tahran Bahaileri Ruhani Mahfilini kurmaları için Emrin Elllerine talimat verdi. Ayrıntılar Emrin Elllerine bırakılmıştı. Bu gün uygulanmakta olan, bir şehirdeki bütün Bahailerin Ruhani Mahfilin seçiminde yer almasından farklı olarak, Eyadiler seçime katılmaları için Tahran'da bulunan bir kaç tanınmış Bahaiyi davet ettiler. Bunlar, gizli oyla üyeleri seçtiler ve değişmez üyeler olan onlar aslında her seçilen üye için bir kimlik kartı çıkardılar ve onları Mahfilde hizmet etmeleri için davet ettiler.

İlginçtir ki Mahfilin bir üyesi, Bay Siyavuş Zerdüş kökeninden gelme, ve diğeri Bay Zavahiri, Yahudi kökeninden gelmeydi. Bahai toplumunda bu çok önemli bir gelişmeydi, çünkü, ilk zamanlarda İran'da inanırlar tam olarak entegre değillerdi. Müslüman, Zerdüş, Yahudi asıllı Bahailer olarak biliniyorlardı. Entegrasyon, ağır adımlarla Hız.Abdülbaha'nın zamanında başladı ve önceleri az olmakla beraber, evlilik yoluyla hız kazandı. Emrin Elllerinden İbn-i Abhar kızını Yahudi asıllı bir gençle evlendirdi ve bu uygulama İran Bahaileri arasında genel olarak kabul gördü. Şevki Efendinin

* cilt 3, S. 379-380 e bakınız.

döneminde ahbaplar arasında rütbe ve sıralamada her türlü ayrılık izi ortadan kalktı. Bugün Bahai camiasında kimin hangi kökendenen geldiğini bilmek imkansızdır.

Her milletin kendine göre taasupları olduğu aşikârdır. İnsanlar Allah'ın Emrine katıldıkları zaman, alışmış oldukları bazı çeşitli kabul edilmez uygulamaları getirmek zorundalar. Ancak, inanırlar Emirde büyüdükçe, ve daha olgun Bahailer oldukça, mübellîğ ve idareciler olarak Emre hizmet arenasına girdikleri zaman, yavaş yavaş taasuplarından sıyrılırlar ve kişisel yaşamlarında olduğu kadar kolektif yaşamlarında da Hz.Bahaullah'ın öğretilerini giderek benimserler.

Emrin Elleri Tahran'da Ruhani Mahfilde hizmet ederlerken, meşveret sırasında her biri kendilerine iki oy kullanma hakkını ayırdılar. Bu uygulama, Hz.Abdülbaha bu sistemi değiştirmeleri ve her kişinin bir oy hakkı olduğu ilkesini koymaları için talimat verinceye kadar bir kaç yıl sürdü. Tabii, Hz.Abdülbaha'nın Emrin Ellere güveni büyüktü, ancak, eğer bu uygulama durdurulmayacak olursa, gelecekte büyük zorlukların meydana geleceğini açıkladı. İlerde, kral gibi nüfuz sahibi kimseler Emre girdikleri zaman olacakları örnek olarak gösterdi. Bu uygulamayı bir örnek olarak kullanabilecekler ve kendilerinde katlamalı oy kullanma hakkını iddia edebileceklerdi.

Ruhani Mahfilin yaptığı bütün haberleşmeler Emrin Elleri aracılığı ile yapılırdı. Önceleri, Ruhani Mahfilin bütün mektupları Emrin Ellerin imzası ile gönderilirdi. Ve daha sonra, dört Eyadinin her biri için bir mühür yapıldı ve Mahfilin bütün yazışmalarına bu mühürü bastılar. Yavaş yavaş, bir başkan ile bir sekreterin seçilmesiyle durum değişti. Nihayet, ülkede herkesin bir soy adı almak zorunluluğu gelince*, ve Nüfus Kayıtlarına geçince, o zaman sekreter olan Ali Ekber-i

* 1920 li yılların ortalarında İran hükümeti herkesin bir soyad sahibi olmasını zorunlu kıldı. Bundan önce insanların soyadları yoktu.

Muhibbus Sultan, Rawhani (Ruhani) soyadını aldı ve bütün yazışmaları uygun olduğu kabul edilen onun soyadı altında imzalandı. Mühür de tek bir mühüre değiştirildi ve başkan tarafından muhafaza edildi.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

HZ.BAHAULLAH TARAFINDAN TAYİN EDİLEN EMRİN ELLERİ'NİN HAYATLARI

Hz.Bahaullah tarafından tayin edilen dört Emrin Elinin hikâyeleri, onların Ona olan sevgilerinin, Emre bağlılıklarının, Onun yolunda çekilen çileler ve mahpusiyetlerin, özverilerinin, camiaya bütün kalbleriyle aman bilmez hizmetlerinin ve unutulmaz başarılarının en muhteşem ve yüceltici şahadetlerinin hikayesidir. Onların olaylarla dolu hayat hikâyeleri bu kitabın gayesi dışındadır ¹ ancak aşağıdaki hikâyeler, en azından bir ana hattı teşkil edecektir.

Hacı Molla Ali Ekber (Hacı Ahund)

Hz.Bahaullah'ın bu büyük Havarisi, Horasan eyaletinin Şahmirzad köyünden geldi. Genç bir delikanlı iken, dini bilgi elde etmek için o kadar hevesliydi ki çeşitli teoloji okullarında sıradan din eğitimi gördüğü Meşhed şehrine gitti. Fakat, hakikati araştırdıkça, aradığını o çevrelerde daha da az buldu. Abdülbaha onun hayatının bu dönemini çok güzel bir şekilde anlatır :

Emrin Ellerinden bir başkası muhterem Molla Ali Ekber idi, Azametliler Azametlisi Allah'ın ebhası onun üzerine olsun. Bu ünlü adam gençliğinde daha yüksek öğrenim kurumlarına gitti ve günün öğrenimlerini, cismani eğitimleri, felsefe ve dini hukuku öğreninceye kadar gece gündüz durmadan çalıştı. Felsefe, mistik, Şeyhlik toplantılarını sıklaştırdı, o bilgi alanlarını, doğuştan var olan hikmeti ve aydınlanmayı dikkatle tetkik etti;

fakat,hakikat pınarı için susuzluk duydu ve ilâhi ekmek için açlık hissetti.. Aklın bu yönlerinde kendisini mükemmelleştirmek için ne kadar gayret gösterdiyse de bir türlü tatmin olmadı; dudakları çatladı; kafası karmakarışık şaşkın bir haldeydi ve yoldan çıkmış olduğunu hissetti. Bunun sebebi, bütün bu çevrelerde hiç bir ihtiras; hiç bir sevinç, hiç bir mutluluk; en ufak bir sevgi bulamamıştı. O türlü türlü inançların derinliklerine indikçe, Hz.Muhammed'in gününden günümüze kadar gelen sayısız mezheplerin doğmuş olduğunu: tarikatların kendi aralarında farklı olduklarını; ayrılık yaratan fikirler; ayrılan hedefler, sayısız yollar ve patikalar olduğunu keşfetti – gerçi Muhammed denizi büyük bir gelgitle kabarıp bütün bu mezhepleri denize sürükleyebilir. “Onlardan ne bir çılgık ve ne de bir fisiltı duymayacaksınız.”*

Tarih dersi üzerinde her kim düşünecek olursa, görecektir ki bu denizde sayısız dalgalar yükselmiş fakat sonunda,bir gölge gibi eriyip kaybolmuştur. Dalgalar yok olmuş ancak, deniz yaşamına devam etmektedir. İşte bu sebepten, Ali Kabl-ı Ekber susuzluğunu hiç bir zaman gideremezdi ta ki Hakikat kıyısında durup şöyle bağırdığı güne kadar:

İşte ağzına kadar hazine dolu bir deniz

Büyük sıırım incileri fırlatır,

Elbiseni çıkar ve dal, ne de yüzmeğe çalış,

Yüzmek için övünme – baş üstü dal.²

Babilerle tanıştığı zaman ondokuz yaşındaydı. O zamanlar Hz.Bahaullah Bağdat'taydı ve ahbaplar arasında İkan kitabının bir kaç nüshası dolaşıyordu. Anlaşılan 1861 yıllarında o Kutsal kitabı okuması,onun kalbinde iman ateşini tutuşturdu. Hz.Bahaullah'a olan bu aşk ateşi içinde hararetle yanmaya başladı ve zaman geçtikçe onun sıcaklığı onunla tanışanlar

* Kur'an 19.98

tarafından hissedildi; gerçekten o, Hz.Bahauallah'ın İbni Asdak'a yazdığı bir Levihte gerçek bir Bahainin sıfatlarını tarif eden kelimelerin gerçekleştiği kişi oldu:

*Ey Dostlar! Sizler bu günde Allah'ın aşk ateşiyle öyle alevli olmalısınız ki onun ateşi bütün damarlarınızda, uzuvlarınızda ve vücudunuzun parçalarında kendini gösterecek ve dünyanın insanları bu ateşle tutuşsun ve Sevgilinin ufkuna dönsünler.*³

Abdülbaha onu bir pınar olarak tarif eder:

Onun kalbi bir pınar gibi fışkırır; yumuşak akan berrak sular gibi anlam ve gerçek onun dudaklarından akmaya başladı. Önceleri, tevazu ile, ruhani fakirlik ile yeni ışığı depoladı ve ancak o zaman onu dışarıya yaymaya başladı. Ne kadar güzel söylenmiş:

Hayatın hediyesinden hiç bir pay almamış olan kimse, Başkalarına hayat hediyesini götürecektir mi ?

Bir mübelliğ bu şekilde devam etmeli. Eğer kendisi hala cismani iştah ve zevk yollarında yürürse, Allah'ın 'belli işaretlerine' başkalarını nasıl yönlendirir ?⁴

Molla Ali Ekber mevki ve servete önem vermedi. Onun yerine, Emre girdiği ilk günlerden itibaren sıkıntı çekmek ve eziyet görmek onun kaderiydi. Allah'ın Emrini kabul ettikten hemen sonra fanatik teoloji öğrencileri tarafından Meşhed şehrinde çıkmak zorunda bırakıldı. Memleketine döndü ve Emri orada tebliğ etmeğe başladı. Düşmanlar tekrar alârma geçip her yönden ona saldırdılar. Nihayet ailesini terk etti ve Tahran'a yerleşti. Çok geçmeden orada Bahai olarak tanındı ve onun tebliğ çalışmaları din adamları tarafından büyük tepki uyandırdı. Abdülbaha onun hakkında şöyle yazar:

Bu onurlu insan pek çok kimsenin Emre girmesinde başarılı oldu. Allah'ın uğruna bütün tedbirleri bir yana attı çünkü o, sevgi yollarında koştu. Bir çılgın, bir serseri gibi

* Kur'an 3:91.

oldu ve deli diye tanındı. Yeni Dininden ötürü alçak veya yüksek insanlar tarafından alay edildi. Sokaklarda veya çarşıda dolaşırken, insanlar ona Babi diye seslenerek parmaklarıyla işaret ettiler. Bir olay olduğu zaman ilk tutuklanan kimse o oldu. O her zaman buna hazırdı ve bunu beklerdi, çünkü bu her zaman öyle oldu. ⁵

İlk kez Tahran'ın en yüksek din büyüklerinden Hacı Molla Ali-i Kani'nin* emirleriyle hapsedildi. Bu olayın 1868 yıllarında meydana geldiği tahmin ediliyor. Hz.Bahau'llah'ın kalemi bu din adamına gazap dolu tonda ve içeriği son derece suçlayıcı bir Levihle⁶ hitap etti. Onun yaptığı bu kötü eyleminden dolayı İslam Peygamberinin cennette göz yaşlı döktüğünü bu mağrur ve gaddar yüksek hocaya bildirir. İnanırlara ölüm fermanı yazdığı için onu şiddetle kınar, ona Emrinin büyüklüğünü ilân eder, dünyanın bütün orduları bir araya gelse, Onun Emrinin dünyada tesis etmesini asla engelleyemeyeceklerini iddia ile beyan eder ve Allah'ın bekleyip onun eylemlerini izlediğini söyler. Yakında Allah'ın 'Kurt' ve 'Yılan'a[†] vurduğu gibi ona da vuracağını başka Levihlerinde de söyledi ve de öyle oldu.

Molla Ali Ekber'in bu hapishanede ne kadar tutuklu kaldığı bilinmiyor fakat bir kaç yıl sonra 1872 de Tahran valisi Nayib-i Sultani Kamran Mirza'nın emirleriyle tekrar hapse atıldı[‡]. Yedi ay süren bu mahpusluk, olaylarla dolu hayatı boyunca onun sadık eşi Fatime Hanımla evlendikten üç gün sonra meydana geldi. Anlatıldığına göre, evlendiği zaman o harap bir evde oturuyordu ve onun sahip olduğu dünya malları bir koyun postu ile bir çaydanlıktan ibaretti.

Molla Ekber hapishanenin çilesine, sevinç, gurur ve Rabbına şükranlarıyla tahammül etti. Boynuna geçirilmiş bir

* Bedi'nin şehit olma işine karışmıştı. Cilt 3, S.233-234

† yukarda bölüm 6 ya bakınız.

‡ Nasreddin Şah'ın oğullarından biri ve nüfuzlu bir kimse.

zincir ve ayaklarına vurulmuş tomruk ile dar, karanlık bir hapishane hüccesine konmuştu. Bu hapishanede çok azap çekti. En yüksek cennet sakinlerinin seslerini nasıl yükselttiklerini ve Ali Ekber'in Allah yolunda hapishaneye atıldığı müjdesini Hz.Bahauallah bir Levhinde anlatır.⁷ Ona takdislerini ve sevgisini yağdırır ve zulmeden kişinin eylemlerini reddeder. Bir başka Levihte⁸ buyururlar ki, Ebha Melecutunda bulunan kimseler onun çektiklerine ağladılar. Allah'ın yolunda şiddetli eziyetlere tahammül ettiği için içten sevinmesini söyler. Hapishaneden serbest bırakıldıktan hemen sonra, o, İran'ın kuzey bölgelerine doğru gitti. Orada inanırları hararetlendirdi ve onları faaliyete geçirdi. Bu yolculuktan sonra Hz.Bahauallah yazdığı bir Levihte⁹ onun yaptıklarını över, Allah'ın onu Emrine hizmet etmesi için seçtiğini ifade eder ve Kendi Eşiğinde en büyük hizmetin insanları birleştirmek ve birbirlerini sevmelerine sebep olmaktır der. Onun her zaman bu gibi faaliyetlerle meşgul olmasını ve ilâhi desteğin yaşamı süresince onunla beraber olduğundan emin olmasını söyler.

Molla Ali Ekber ziyarete gitti ve ilk kez 1873 yılında Rabbının huzuruna vasil oldu. Altı ay kadar Hz.Bahauallah'ın bitmeyen sevgi ve inayetine güneşi altında oturdu. Sonra Tahran'a döndü ve çok sevdiği dine sadakâtle hizmetlerini ifa etti. Devamlı olarak alıcı kimselere tebliğ yapıyor, ahbabları derinleştiriyor ve Allah'ın Emrine hizmet etmeleri için onlara sonsuz bir sevgiyle cesaret veriyordu. Molla Ali Ekber toplam altı kez hapse atıldı ve İran'ın kasvetli hapishanelerinde elleri ve ayakları zincirlere vurulu bir halde yedi yıl kaldı. Abdülbaha bundan şöyle bahseder:

Tekrar ve tekrar zincirlere vuruldu, hapsedildi ve kılıçla tehdit edildi. Büyük Eminle birlikte çekilen bu mübarek kimsenin fotoğrafı gözü olan herkesin görmesi için bir örnek olacaktır. Elleri ve ayakları zincirlere bağlı fakat sakin, uysal ve rahatsız değilmiş gibi işte orada oturan bu

iki mümtaz kişi.* Olaylar öyle oldu ki sonunda bir kargaşa olduğu zaman, Molla Ali sarığını başına takar, abasına sarınır ve düşmanlarının ayağa kalkıp komiserlerin içeri girip kendisini hapishaneye götürmeleri için oturup beklerdi. Fakat Allah'ın gücüne bir bakın! Bütün bunlara rağmen o korunuyordu. 'Bilici ve Seven'in simgesi budur. Hayatı bir andan bir ana, pamuk ipliğine bağlıydı; kötü niyet onu bekliyordu; her yerde o Bahai olarak biliniyordu – ve gene de her türlü zarardan korunuyordu. Ölünceye kadar denizin diplerinde kuru, ateşin ortasında serin ve güvende kaldı.¹⁰

İki yıl kadar süren bir hapisliği dikkate değerdı. Nayib-i Sultani 1882 de ileri gelen Bahailerden bir kaç kişiyi tutuklamış ve Emir hakkında uzun uzun sorguya çekmişti†. Bir diğer tutuklama 1887 yılında oldu ve nihayet 1891 de başlayan iki yıllık hapisliğinin onsekiz ay süren ilk kısmı Hacı Emin ile birlikte Kazvin'de ve geri kalanı Tahran'da devam etti. Onlar Kazvin'de hapsedildikleri zaman Hz.Bahauallah'a Emrin Elleri için meşhur dua‡ nazil oldu.

Bedi'nin şehadetinden hemen sonra büyük bir kıtlık İran'ı kasıp kavurdu. Molla Ali Ekber bunun son bulması için Hz.Bahauallah'a yalvardı. Hz.Bahauallah'ın bu konudaki cevabını bir önceki ciltte anlattık. Onun büyük başarılarından birisi, Hz.Bab'ın naaşının nakli ve korunmasıydı. Bunun da ayrıntıları bir önceki ciltte mevcuttur§.

Kitab-ı Akdes Hz.Bahauallah'a nazil olduğu zaman, Hz.Bahauallah bazı kanunların neşrine izin vermedi. Bu Namaz Dualarının metnini de içerdi**. Hz.Bahauallah bir Levhinde¹¹

* Bu resim cilt 3 sayfa 67 de

† Ayrıntılı bilgi için aşağıda sayfa 373-375 e bakınız.

‡ Yukarda sayfa 283 e bakınız.

§ Bu iki olay için cilt 3 Sayfa 244-246 ve ek 1 e bakınız.

** cilt 3, S. 412-414 e bakınız.

katiplerinden Mirza Ağa Can'a Namaz dualarını isteyen Ali Ekber'e bir lütuf olarak bir kopyasını göndermesini emretti. Namaz dualarının iki yıl önce nazil olduğunu teyit eder. Mirza Ağa Can, bu müsaadenin 27 Ekim 1887 de güneş battıktan bir buçuk saat sonra verildiğini söyler.

Hz.Bahaullah, bir çok Levhinde, diğer Emrin Ellerine olduğu gibi Ali Ekber'e de camia içinde dolaşmasını ve inanırların kafalarına Emrin gücünü yerleştirmesini ve Zuhurunun parlak ışığı ile onların yüzlerini aydınlatmasını ve kalplerinde Rabbinin sevgisinin ateşini yakmasını söyler.

Molla Ali Ekber 1888 tarihinde ikinci kez Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Onun huzurundayken o devamlı olarak Hz.Bahaullah'ın lütuflarından bir parça alırdı ve ondan uzaktayken muntazaman Ona yazardı ve bir çok yüce Levihler alırdı. Bir keresinde Hz.Bahaullah'ın kâtibi Mirza Ağa Can'a mektup yazdı ve bir konuda şikayette bulundu. Bu Hz.Bahaullah'a bildirildiği zaman onun şikayete hakkı olmadığını, çünkü, ilâhi lütuftan ona o kadar çok ruhani yiyecek ve yok olmaz menfaatler yağdı ki onları hesap etmesinin mümkün olmayacağını yazdı. O bakımdan onun Rabbinin ona verdiği takdisler için şükretmeli, şükretmeli ve şükretmelidir. (Hz.Bahaullah bu kelimeyi dokuz kere tekrarlar)¹²

Şunu belirtmek gerekir ki dört Emrin Elinin yaptığı hizmetlerden birisi, Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra Bahai toplumlarının idaresiydi. Onlar sevgiyle yaklaşımları ve basiretleri ile inanırları nakısların saldırından korudular ve müminlerin Misakta sabit kalmalarını sağladılar.

Abdülbaha bu alıntıda, Mart 1910 da vefat eden bu büyük ve imanlı adamın hatırasına parlak övgüler sunar:

Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra, Molla Ali Dünya'nın Nuru'nun Vasiyetnamesine sadık, hizmet ettiği ve haber verdiği Ahd-i Misak'da sadık kalmaya devam etti. Mazharın yaşamı sırasında onun arzusu, onu kerem ve lütufla kabul eden ve ona takdisler yağdıran Hz.Bahaullah'a doğru yaklaştırdı. O sonra İran'a döndü.

Orada bütün zamanını Emre hizmet etmeye hasretti. Onu o kadar sık tehdit etmelerine rağmen o, gaddar düşmanlarına meydan okudu. O asla mağlup olmadı. Söylemesi gerekeni söyledi. O, sabit, sarsılmaz yerinden oynatılmaz Emrin Ellerinden biriydi.

Ben onu çok severdim, çünkü onunla konuşmak hoştu ve arkadaş olarak üstüne yoktu...

Onun son istirahatgâhı Tahran'dır. Gerçi cesedi toprağın altında ama, onun temiz ruhu 'güçlü Hükümdarın huzurunda, hakikat yerinde'* yaşamaktadır. Allah'ın dostlarının mezarlarını ziyaret etmeyi ne kadar isterdim, keşke bu mümkün olsaydı. Bunlar Cemal-i Mübareğin hizmetkârlarıdır; Onun yolunda onlar cefa çektiler; sıkıntı ve kedere düçar oldular; incinme ve ıstıraplara tahammül ettiler. Azametliler Azametlisi, Allah'ın Behası onların üzerine olsun. Selam ve sena onların üzerine olsun. Allah'ın kerem ve affi onların üzerine olsun.¹³

Mirza Ali Muhammed (İbn-i Asdak)

Mirza Muhammed Ali en tanınmış inanırlardan, Hz.Bahaullah'ın İsmullah'ul Asdak† (Allah'ın adı, en doğru olan) Horasanlı Molla Sadık'ın oğluydu. Büyüdükçe, bu çocuğun babasının bir çok üstün sıfat ve faziletlerini taşıdığı görüldü. İnanırlar arasında İbn-i Asdak (Asdak'ın oğlu) diye tanınmaya başladı. Küçük bir çocukken Bağdat yolculuğunda babasına eşlik etme şerefine nail oldu. Orada her ikisi de Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldular. Bir kaç mülakatta, bu genç Allah'ın Yüce Mazharı ile yüz yüze geldi. Bu görüşmeler onun ruhunda kalıcı bir etki yaptı ve yeni bulduğu Rabbının sevgisiyle bütün varlığı cebzololmuştu. Onlar Bağdat'tayken, Hz.Bahaullah'a bir münacât¹⁴ vahiy oldu.

* Kur'an 54-5

† Daha fazla bilgi için Bkz.Cilt 3 sf.307-312

Orada, Onun adına zafer sancaklarını yükseltmesini sağlayabilmesi ve yaşı ilerlediği zaman Onun Emrine hizmet etmek için ayağa kalkması için bu genç çocuğu nimetleriyle beslemesi için Allah'a yalvarır.

Evine döndükten hemen sonra, Babası ile birlikte Tahran zindanına atıldığı zaman hapis olmanın ve işkencenin ıstırabını tattı. Bu hikâyenin kısa bir anlatımı bir önceki ciltte verilmiştir*. Büyüdüğü zaman İbn-i Asdak İran'da babasının tebliğ seyahatlerine katıldı. Böylece, Hz.Bahauallah'ın Emrine hizmet ruhuyla doldu ve sonunda Onda sınır tanımaz ihtiraslı bir sevgi gelişti.

Otuz yaşlarındaydı, Hz.Bahauallah'a bir mektup yazdı. Başka şeylerin yanı sıra 'ölüm ve yaşam' 'beden ve ruh' 'var olmak ve hiçlik', 'ün ve şeref' gibi alemlerden tamamen ayrılmış bir makamı kendisine bahşetmesi için Ona yalvardı.

İbn-i Asdak'ın bu mektupta rica ettiği her şeyin esas anlamı tamamen 'kendisini feda etme' makamına nail olmaktır; şehitlik için bir yalvarı, yani, Maşuku için onun aşık olan bir kimsenin bütün varlığını feda edeceği bir makam. İlginç bir düşüncedir ki, 'kendini feda etme' isteğinde insanın tamamen bir hiçlik ve tamamen var olmama makamını seçmek bir insan için uygun değildir, çünkü bunlar bile benliğe bağlılığın araçları olabilir.

Hz.Bahauallah cevap olarak İbn-i Asdak'a bir Levih yazdı.¹⁵ Bu, Ocak 1880 tarihindeydi. Bu Levihte ona sonsuz takdislerde bulunur ve Allah'ın Gününe yaraşır bir biçimde kendini idare etmesi ve en büyük şahadet mertebesine ermesi için onun tamamen kutsallaşması ve cismani varlıklardan arınması için dua eder. Emre hizmet etmenin eylemlerin en büyüğü olduğunu ve ikan sembolü olanların sonsuz bir hikmetle tebliğ ile meşgul olmalarını ifade eder. Şehitliğin kan dökülmesine münhasır olmadığını, çünkü yaşadığı halde

* cilt 3, sf. 320-322

Allah'ın nazarında şehit sayılmanın mümkün olduğunu açıklar. Hz.Bahaullah bu Levihte ona takdisler yağdırır, çünkü o her şeyini Rabbına vermişti.

İki yıl sonra, İbn-i Asdak tekrar şehit olmayı istedi. Hz.Bahaullah bir Levhinde¹⁶ Allah'ın ona şehitlik makamını ihsan ettiğini buyurdu ve ona Şehid İbn-i Şehid, (şehit oğlu şehit) diye hitap etti. Böylece, baba ve oğul cismani şehitlik görmeden bu ulu makam onlara verildi. İbn-i Asdak, bir kere daha Akka'da Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Hz.Bahaullah bir Levhinde¹⁷ buyururlar ki bu ziyaretinde onun kulakları Onun yüce Kaleminin* cızıltısını duymakla takdis oldu, gözleri Onun Cemalini gördü ve kalbi ona döndü. Onun sözlerinin parlak ışıklarıyla insanların kalplerini ve Onun Cemalinin nuruyla gözlerinin aydınlatılmasını emreder. Hz.Bahaullah tarafından onun adına nazil olan her Levihte, onun sadık hizmetlerini öven ve takdir eden sözlerinin dışında azizane hayatın yaşanması konusunda öğütlerde ve önerilerde bulunur.

İbn-i Asdak'ın yaşam tarzı Molla Ali Ekber'den farklıydı. O, sadık bir inanır olan Feth-Ali Şahın torununun torunu prensesle evlendi. Bu onu yüksek tabakadan ve zengin insanlara yaklaştırdı. O bakımdan, tazyik gören toplumu desteklemek için nüfuzlarını kullanan kişileri tebliğ edebiliyordu. Çok zaman 'tilki yerine aslanı avlamak gerekir' sözcüğünü kullanırdı. İbn-i Asdak İran'ı baştan başa dolaştı ve Hz.Bahaullah her zaman onu bu değerli hizmetle meşgul olması için onu teşvik ederdi. Onun adına nazil olan bir Levihte Hz.Bahaullah ona şöyle öğütte bulunur:

Allah uğruna yapıldığı zaman bir yerden bir yere gitmek bile her zaman dünyaya etkisini yaratmış ve şimdi de yaratabilir.¹⁸

* cilt 1, sf. 32n.

Hz.Bahaullah bir başka Levihte¹⁹, herkesin Rablarının sevgisinin ateşini onda duysunlar diye Allah'ın sevdikleri arasında bir ateş parçası gibi olmasını önerir.

Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra da İbn-i Asdak Emre sadık hizmetlerine devam etti. Diğer Emrin Elleriyle birlikte inananlar arasında Misakı ilerletti, onun önemi konusunda onlara talimat verdi, ve onları o zamanlar Ahdi bozma karşısında sağlam kalmaları için destekledi. Abdülbaha'nın görevi sırasında onun seyahâtleri arttı. Hindistan ve Burma'ya Aşkabat ve hatta Avrupa'ya gitti. 1919 yılında bir başka inanırla birlikte Abdülbaha'nın La Hey'de Kalıcı Barış Merkezi Kurumuna hitap ettiği bir Levhi* şahsen sundu. Yaşamı sırasında Abdülbaha'nın huzuruna da bir kaç kez müşerref oldu.

Diğer önde gelen hizmetleri arasında Tahran'da ilk kez Bahai kadınları için mübelliğ eğitim enstitüsünün kurulmasına yardım etti. Hz.Bahaullah hayattayken Abdülbaha tarafından kaleme alınan ve *Risaley-i Siyasiye'yi* (Siyaset Risalesi) Şah'a götürdü. Bir yazar olarak katkısı büyüktü. Mesela, 1919 da diğer Emrin Ellerin de yardımlarıyla Profesör Edward Brown'nun kitaplarında Emre karşı yanlış suçlamalara tezkib yazdı. Ahd-i Misak hakkında da bazı yazılar yazdı. Bu yazılarda Ahd-i Misakın merkezi ve Hz.Bahaullah'ın Yazılarının yetkili açıklayıcısı olarak Abdülbaha'nın makamını açıkladı, nakısların suçlamalarını ve yanlış tanıtılmalarını delillerle çürüttü ve onların Allah'ın Emrinin binasını yıkmak için kötü niyetlerini su yüzüne çıkardı. O bu yazıyı Arz-ı Akdes'e yaptığı son ziyaretinde yazdı ve Tahran'daki ahabplara gönderdi. İbn-i Asdak diğer Emrin Elllerinden daha uzun yaşadı ve 1928 de Tahran'da vefat etti.

Mirza Muhammed Taki (İbn-i Abhar)

* "Tablet to The Hague" diye bilinir.

Hız.Bahaullah'ın İbn-i Abhar (Abhar'ın oğlu) diye hitap ettiği Mirza Muhammed Taki Emrin ilk zamanlarında Bahailiği kabul eden din hocalarından olan babası Mirza İbrahim-i Abhar vasıtasıyla Emri kabul etti. Hız.Bahaullah Emrini Bağdat'ta açıkladıktan sonra, pek çok Babi'nin kafası Mirza Yahya'nın pozisyonu ve onun iddiaları ile karışmıştı. O zamanlar genç bir delikanlı olan İbn-i Abhar, bu konuyu babasının açıklamasını istedi. Hız.Bahaullah'ın makamını zaten kabul etmiş olan babası oğlunun Beyan kitabını* dikkatle inceleyerek hakikati kendisinin araştırmasını önerdi. Bu Kitabı okumakla İbn-i Abhar Hız.Bahaullah'tan başka hiç kimsenin Beyanın vaat ettiği kimse olmadığını keşfetti ve inandı ve sevinçle Onun Emrini kucakladı. O andan itibaren ruhen gelişti ve Hız.Bahaullah'ın sözlerinin kudretiyle yeni bir varlığa dönüştü.

İbn-i Abhar 1874 de babasının ölümünden hemen sonra çalkantılı bir döneme girdi. Ona yapılan komplolar, düşmanları tarafından bütün mallarının elinden alınması bu kitabın konusunun dışında kalmaktadır. 1876 tarihinde Hız.Bahaullah'a bir mektup yazarak hangisinin daha hürmete layık olduğunu sordu, şehit olmak mı, yoksa, Emri hikmetle ve söz gücüyle tebliğ etmek mi? Hız.Bahaullah bir Levhinde²⁰ ikincisinin daha tercih edilir olduğunu öğütledi. Bedi'nin şehit edilmesinden sonra inanırların ihtiyat ve dikkatle hareket etmelerini ve canlarını vermek için gönüllü olmamalarını buyururlar. Şüphesiz Allah'ın yolunda Şehitlik† çok büyük bir inayettir, ancak bu insanın kontrolünün dışındaki koşullar altında olursa. Bu Levihte, İbn-i Abhar'a Emri büyük bir hikmetle tebliğ etmesini söyler.

* Babi Dininin ana kitabı

† Hız.Bahaullah, Emri'nin tebliğinin, bir kimsenin O'nun yolunda yaşamını vermesi ile eşdeğer olduğunu buyurmuştur. bkz cl.2,sf. 108.

Abhar kendi köyü olan Abhar'da karşı koymalarla karşılaştığı için Zencan'a taşındı. Orada, bazı kimselerin Emre girmelerine yardım etti ve Ezelilerin ortaya attıkları şüphelerin içine düşen pek çok inanırı da yeniden canlandırdı. İnanırlar arasında öyle bir heyecan ve sadakât yarattı ki Zencan'daki din adamları ona karşı ayaklandılar ve hapse attılar. Hapishane koşulları son derece acımasızdı, ancak bu dindar adam şiddetli zorluklara karşı tevekkül ve sabırla tahammül gösterdi. Kendi ifadesine göre, hapislik süresi ondört ay ve onbeş gün sürdü.

1886 yıllarında Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref oldu. Onun adına nazil olan bir Levihte²¹ Hz.Bahau'llah onun üzerine lütuflarını yağdırdığı ve bütün yaratıkların cezbolduğu Onun tatlı sesini işitmesini sağladığı zamanı hatırlattı. Hz.Bahau'llah aynı Levihte şehirden şehre gitmesinin ve şafak zamanı esen esinti gibi kendisine dönen herkese Onun şefkât ve lütuflarını saçmasını söyler. İbn-i Abhar hayatının sonuna kadar öyle yaptı. Tahran'ı ikametgah yeri olarak seçti ve İran'nın dört bir yanına seyahât etti. Onun tebliğ kahramanlıkları ve inanırlara gösterdiği şefkât, o ülkede Bahai toplumunun büyümesine ve birliğine büyük ölçüde katkıda bulundu. Hz.Bahau'llah bir Levhinde²² buyururlar ki İbn-i Abhar Allah'ı övsün ve Onun ismini yüceltsin, Onun Emrini öğretsin ve Ona hizmet etsin diye yaratılmıştır.

1891'in başlarında, İran hükümeti bazı politik eylemlerden kuşkulandı ve onları hapsedtirdi. Her zaman olduğu gibi, Bahaileri aynı zamanda, hükümete karşı eylemler yaptı diye suçlamayı uygun gördü. Tutuklananlar arasında Kazvin* hapishanesine atılan Hacı Abu'l Hasan-ı Emin ve Emrin Eli Molla Ali Ekber de vardı. İbn-i Abhar, Tahran zindanına atıldı ve dokuz yıl orada tutuldu. Bu zaman içerisinde türlü kötü davranış ve işkencelere maruz kaldı ki eğer hikâyeyi anlatacak olursak gerçekten çok uzun bir yer alır. Bir zamanlar

* Aşağıda sayfa 332-33 e bakınız.

Hz.Bahaullah'ın boynuna vurulan bu zincirlerin kendi boynuna da vurulmuş olmasından büyük bir gurur duydu. Onun dik ve vakur bir şekilde gardiyanlar arasında ayakta durarak çekilen zincirlere bağlı fotoğrafı* Hz.Abdülbaha'ya gönderildi. O, İbn-i Abhar'a şu Levhi yazdı:

O Tanrıdır !

Allah'ın Emrinin Eli Cenab-ı İbn-ı Abhar, Allah'ın Ebhası onun üzerine olsun .

Ey Allah'ın Misakında sabit olan sen.

Bir kaç gün önce, bazı ahabpların resimlerine göz atıyordum. Senin ayakta dik ve son derece vakur bir şekilde boynunda zincirler bağlı resmine baktığım zaman, o kadar etkilendim ki bütün kederler sevinç ve aydınlığa döndü ve dünyanın En Büyük Işık Vereni'nin zincirlere bağlı oldukları ve kılıç tehditi altında bile büyük bir sevinç ve mutluluk içinde parlayan kullar yarattığı için Allah'a şükrettim. Bu Rahman ve Rahim olan Rabbinizin lütfundan başka bir şey değildir.²³

Hapishanede yemek yeterli olmadığı için, bir kaç Bahai muntazaman ona yemek gönderdiler. Zamanlarını ve enerjilerini ona hizmet etmek için hasreden iki Bahai kadın onun kız kardeşi adı altında her gün ona yemek ve ihtiyacı olan diğer şeyleri getirdiler. Hapishanede yazmak için kağıt olmadığından, şeker külahı†, çay ya da mumun sarıldığı kağıtlar üzerine mektuplar yazar ve bu iki hanım vasıtasıyla gönderirdi. Hatta aynı şekilde Bahai olmayan kişilerin sorularına cevap olarak uzun mektuplar yazar ve Hz.Bahaullah'ın Mesajının hakikatini ispatlardı. Daha sonra bu mektuplar orijinal haliyle bir araya getirilerek küçük bir kitap oluşturuldu. Çektiği bütün

* Bakınız aşağıda syf.304

† O günlerde şeker, genellikle koyu mavi kağıda sarılan yaklaşık 10 inç yüksekliğinde ve 5 inç çapında geniş koniler şeklinde yapılıyordu. Koninin küçük parçalara ayrılması gerekiyordu..

sıkıntılara rağmen, hapisshanede bir kaç kişiyi tebliğ etti ve onların Hz.Bahauallah'ın makamını kabul etmelerini ve Onun Emrini kucaklamalarını sağladı .

İran hapisshanelerinde uygulanan bir çeşit işkence falakaydı. Kurban sırt üstü yatırılır, falakaya bağlı bir halde ayakları yukarda ve tabanları bir sopa veya kırbaçla dövülürdü. Tabanlarına öyle şiddetle vurulurdu ki, kişi günlerce hareket edemezdi. Arada bir İbn-i Abhar bu çeşit zalimce falakaya maruz kalıyordu. Bir seferinde o kadar feci bir şekilde yaralanmıştı ki ona yemek getiren hanımlara görünmemeye karar verdi. Çok geçmeden ona yapılanlar anlaşıldı ve ahbablar büyük bir kedere boğuldular. Bunun üzerine sevdiklerine şu mektubu yazdı. Bu mektup onun bütün varlığına hakim olan sonsuz bir fedakarlık ruhunu açıkça gösterir:

Sizin gerçek şefkâtiniz ve Eşsiz Dostun yolunda dökmüş olduğunuz gözyaşlarına hayatım feda olsun. Fakat durum göz yaşları dökmeyi ve ağlamayı gerektirmez. Çünkü, sevgi yolunda yolcunun varacağı ilk yer hayatı, sahip olduğu şeyleri, makam ve rütbeyi reddetmektir. Sizinle kaldığım akşamların ertesi sabahı okuduğum şu münacâtı hiç duymadınız mı? “Sana yakın duranlar için Senin imtihanların şifa verici bir devadır.”? Bu münacât cevaplandığına göre Allah'a hamd etmeliyiz ve Ona şükranlarımızı sunmalıyız

Bütün milletlerin Hükümdarı ve bütün yaratıkların yaratıcısı olan O Kimse insanların taasubun zincirlerinden kurtulmaları, bu fani dünyaya bağlılıktan kurtulmaları ve kötü hayvani ihtiraslardan serbest kalmaları için ıstırapları kabul ederken, kendisini onun kullarından biri olarak kabul eden bu değersiz kimsenin benzer ıstıraplardan hariç tutulması uygun düşer mi ?

Yüceler Yücesi ve Azametli Allah'a yemin olsun ki, bacaklarım dizlerimden parmaklarıma kadar büyük bir acı içindeyken, ruhum sonsuz bir sevinçle Sevgilimle sohbet ediyor

HZ.BAHAULLAH TARAFINDAN TAYİN EDİLEN EMRİN ELLERİNİN
HAYATLARI

ve iç varlığım Allah'ın sevgilileriyle, Emir ağacının yaprakları diye bilinen seçkinleriyle konuşuyordu. Acılara ve ıstıraplara hiç aldırmadım. Çünkü acı ve bedeni şişlikler bir kaç gün içinde inerler; sadece onların söz edilmeleri bu dünyada kalacaktır fakat onların feyizleri ebediyete kadar ruhlar dünyasında devam edecektir.*

O halde, sonsuz sevinç için bu bir fırsattır, yoksa, ağlamak ve gözyaşı dökmek için değildir. Sizler üzülmesiniz ve kederlenmesiniz diye gardiyanlara benim durumumu size söylememelerini rica etmiştim. Ve şimdi sizden rica ediyorum, diğer ahbabları haberdar etmeyin, çünkü, bazıları yufka yürekliler ve duygusal olarak heyecanlanırlar. Zayıf olan bir başkaları alt üst olurlar...

28 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Hz.Bahauallah bayan inanları 'yapraklara' benzettir.

Allah biliyor ki bunu sizden gizlemek için o gün sizinle görüşmedim. Bir gece önce, iyileşsin diye şişen ayaklarıma yumurta sarısını sürdüm . Şimdi ağrı dindi. Lütfen üzülmeyin, bu zorluklar önemli değil. Okul yıllarında ben hiç sopa yemedim. Şimdi, Gerçek Dost'un yolunda dayak yiyorum. Fakat onların kalp ve ruh üzerinde hiç bir etkileri yok. Fiziksel yaralar nisbeten kısa zamanda iyileşirler...²⁴

Hz.Bahaullah'ın suud haberi ulaştığı zaman İbn-i Abhar hala hapisanedeydi. Üzüntü ve kederle doluydu. Günlerce duygularını teskin edemedi. Abdülbaha'ya, kederinin dinmesine yardımcı olmasını dileyen bir mektup yazdı. Abdülbaha onun bu kederine büyük teselli ve huzur getiren bir Levih yazdı. Hapishane sırasında Kur'an'ı Kerim'i okumasını önerdi; hapisanede elde edilebilecek tek kitap oydu.

1895 de hapisten çıktıktan hemen sonra İbn-i Abhar Arz-ı Akdes'e gitti ve Abdülbaha'nın huzuruna çıktı. Abdülbaha onun oradan Aşkabat'a gitmesini söyledi. Abdülbaha'nın görevi döneminde İbn-i Abhar İran, Kafkasya ve Hindistan'da Bahai

toplumlarını dolaşarak, pek çok kişiyi Emre kazandırdı ve çeşitli bölgelerde yüksek mevki sahibi kimselerle görüşerek geniş çapta dolaştı. 1907 de yer alan Hindistan gezisinde iki Amerikalı Bahai, Hooper Harris ve Harlen Ober ve Mahmud Zerkani ve kardeşi ona eşlik ettiler. Hindistan yarımadasının pek çok yerine gittiler ve Hz.Bahaullah ve Abdülbaha'nın misyonları bulunan ilk mübelliğlerin başarılarını sürdürdüler. Şunu da belirtmek gerekir ki İbn-i Abhar toplam onbir kere Arz-ı Akdes'e gitti ve Hz.Abdülbaha'nın huzuruna müşerref oldu.

İbn-i Abhar'ın hayatında ilginç bir hikâye, Emrin Eli Molla Ali Ekber'in kızı Münire Hanım ile evliliğidir. Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra, (o zaman hapiste bulunan) İbn-i Abhar bütün hayatını Emre vakfemek için yemin etti. Fevziye hanım adında bir İranlı hanım İbn-i Abhar'ın artık evlenme zamanının geldiğini şahsen Hz.Abdülbaha'ya söyledi ve yukarda adı geçen Münire hanımı önerdi. Hz.Abdülbaha damatlarından birine İbn-i Abhar'a artık onun evlenme zamanının geldiğini söylemesini istedi. İbn-i Abhar, eğer evlenecek olursa, bazı sorumluluklar taşıması gerektiği için yeminini bozmak zorunda kalacağını söyleyerek sert bir şekilde itiraz etti. Hz.Abdülbaha nihayet İbn-i Abhar'ı huzuruna çağırды, Tahran'a dönmesini ve Ali Ekber'in kızı ile evlenmesini istedi. İbn-i Abhar yemin konusunu ortaya attı. Hz.Abdülbaha ona yaklaştı, omuzu ile onu dürttü ve “ Dostum! Ahd-i Misak'ın merkezi benim; evlenmekle yeminini bozmazsın dersem, bozmazsın!” Hz.Abdülbaha Ali Ekber'e de haber göndererek Fevziye hanımın bir kaç kez ricasında ısrar ettiğini söyleyerek durumu ona bildirdi.

İbn-i Abhar Tahran'a vardığı zaman, Hz.Abdülbaha Emrin Eli Mirza Hasan-ı Edip'e Onun mesajını aldıktan sonraki dokuz gün içinde evlenme işlemlerini düzenlemesini söyledi. Serker Ağa düğün ziyafeti için bir miktar para yolladı ve Varaka-ı Ülya da gelin için sade bir elbise gönderdi.

İbn-i Abhar diğer Emrin Elleriyle birlikte Tahran Ruhani Mahfilini kuranlardandı. Daha önce belirttiğimiz gibi önemli bir konu olan Hz.Bahauallah'ın Misakında ahabpları derinleştirmek için büyük çaba harcadılar. Camiada aynı zamanda öyle bir istek yarattılar ki ahabplar tebliğ işlerini büyük ölçüde yoğunlaştırdılar ve bunun sonucu olarak bazıları yüksek tahsil sahibi ve nüfuzlu olan kimseler İran'da inanırlar saflarına katıldılar.

İbn-i Abhar tarafından yapılan önemli bir hizmet kadınların eğitimini ilerletmek idi. O ve hanımı İran toplumunda kadınların ilerlemesinde önemli bir rol oynadılar. 1909 da kadınların azatlığı konusunda özel bir heyet kuruldu ve İbn-i Abhar ile hanımı bu heyetin üyelerindendiler. 1910 yılında sırf hanımlardan oluşan bir Mahfil kuruldu ve Bahai hanımlar Mahfili diye bilindi. Molla Ali Ekber ile İbn-i Abhar'ın hanımlarının ikisi de üyeydi. Yedi yıl süren bu Mahfil Tahran Ruhani Mahfiline dönüştü. Temel konularda yol gösteren bu Mahfilin üyeleri tamamen erkeklerden ibaretti. İbn-i Abhar'ın teşvikiyle hanımı Münire hanım Tahran'da ilk Bahai kızlar okulunu açtı. İbn-i Abhar 1917 de Tahran'da vefat etti.

Hacı Mirza Hasan-ı Edip

Mirza Hasan-ı Edip bir ilâhiyatçı olarak İslam teolojisi bilimi ile edebi çeşitlilikleri birleştiren önde gelen ve bilgin bir adamdı. Emri kabul etmeden önce, kraliyet ailesini çevreleyen edebi çevrelerde yüksek rütbeye sahipti ve çeşitli edebi eserlerin meydana gelmesinde büyük katkılarda bulunmuştu. Bir zamanlar Cuma İmamı (yüksek bir dini görev) ve Batı eğitim kurumları usulüne göre kurulmuş tek Darul Fünun'a hoca olarak tayin edilmişti. Bu okul genel olarak kraliyet ailesine ait kimselerin ve nüfuzlu kimselerin oğullarının gittiği bir okuldu. Onun üstün edebi başarıları göz önünde tutularak ona Edibul Ulema (Ulemaların edebi adamı) deniyordu. Aynı zamanda ilerde din hocası olacak bir çok kişiye din konularında eğitim veriyordu.

Çeşitli çevreler vasıtasıyla Mirza Hasan kendisine Bahai eserlerinden bir kitabı veren ve bazı tanınmış Bahai mübelliği ile tanıştıran bir Bahai ile tanıştı. Tanınmış Nebil-i Ekber ile tanıştı ve sonunda Emrin gerçeğini gördü, Hz.Bahaullah'ın Dininin büyüklüğünü gördü ve onun sahibinin nefes kesen makamını tanıdı. 1889 da sadık bir inanır oldu; o sırada kırk yaşlarındaydı.

Bütün öğrenimleri ve çeşitli bilgileri artık Hz.Bahaullah'ın Dininin ona vermiş olduğu yeni güçlere odaklanmıştı. Çok geçmeden kalbi ilâhi melodilerin membaı oldu. İnsanın ruhunu harekete getiren Allah'ın Gününün gelişini ilân eden şiirler yazdı ve Rabbının yolunda her şeyini feda etmek suretiyle imanının yoğunluğuna ve makamının yücelmesine bol miktarda delil göstermiş oldu. Tevekkeli değil, Emrin gölgesine girmesinden hemen sonra, Hz.Bahaullah bu büyük ruhani varlığı Emrin Ellerinden biri olarak tayin etti. Diğer Emrin Ellerinde olduğu gibi, Mirza Hasan-ı Edip Hz.Bahaullah'la müşerref olma inayetine nail olmadı. Ancak, Hz.Abdülbaha ile görüşme şeref ve mazhariyetine erdi.

H.z.Abdülbaha'nın döneminde, bütün varlığını Emrin hizmetine vakfetti. İnanırlar için bir güç kalesi ve Emrin büyük bir mübelliği oldu. Kalem de o kadar hareketliydi. Emrin ispatları ve tarihi hakkında bir kaç kitap yazdı. Şiirleri heyecan verici idi ve ahbaplar onlardan ilham aldılar ve ruhları yüceldi. Tahran Ruhani Mahfilinin kurulmasında önemli bir rol aldı ve o kurumun başkanı olarak hizmet gördü.

Mirza Hasan-ı Edip gençlerin eğitilmesine büyük bir ilgi duydu. 1904 yılında, Sadru's Sudur adında bilgin bir Bahai Tahran'da ilk kez Bahai gençleri için ilk öğretmen kursunu açtı. Bu bir kaç yıl devam eden bir gündüz kursuydu ve öğrenciler Emrin çeşitli yönleri ve diğer dinler hakkında iyi bir eğitim aldılar. Sadru's Sudur gençlik kursunun kuruluşundan beş yıl sonra vefat ettiği zaman, Mirza Hasan onun yerine derse devam etmeye karar verdi. Diğer bir kaç bilgili ahbapların yardımı ile bir süre kursu devam ettirdi.

Bir diğ er yapılan başarılı iş , Tahran'da Erkek Çocuklar için açılan Terbiyet okullarıydı. Mirza Hasan-ı Edip bu prestij kurumunun açılmasında önemli bir rol oynadı. Bu okul yıllarca ülkenin ileri gelen eğitim kurumu olarak sayıldı. Bu okul aynı zamanda İran'ın değişik yerlerinde açılan okulların önünde geliyordu. Terbiyet Erkek Okulu ve aynı ismi taşıyan kızlar okulu ve büyük şehirlerdeki diğ er Bahai okulları 1934 yılı Aralık ayında Milli eğitim bakanlığının (tanınmış Ezelilerden Ali Asghar-ı Hikmet başkanlığında) Bahai kutsal günlerinde açık kalmadığı takdirde resmen kapatılacağı ikazına uymadığı gerekçesiyle hükümet tarafından kapatıldı. Milli Ruhani Mahfilin çeşitli müracaatlarına rağmen, yetkililer müracaatları kabul etmemekte direndiler. İran'daki bütün Bahai okulları bir Bahai bayramında kapatıldıktan sonra kapandı.

1903 de Hz.Abdülbaha Mirza Hasan-ı Edip'e İsfahan'a bir tebliğ seyahâti yapmasını söyledi. Bu yolculuk İsfahan Müçtehidî Şeyh Muhammed Taki'nin (Kurdun oğlu) entrikaları ile Yezd'de büyük bir ayaklanmanın tam başlayacağı bir zamanda oldu. Mirza Hasan'nın İsfahan'daki mevcudiyeti ateşe körük gibiydi; şehirde Emrin Eline büyük eziyetlerle sonuçlanan bir ayaklanma oldu. Sırf onun yakalanıp tutuklanması için çeşitli yerlere kötü müçtehid tarafından dikilen bir çok nöbetçilye yakalanmadan nihayet şehirden ayrılmayı başardı. Mirza Hasan oradan Abad'a ve Şiraz'a gitti. Orada Emri bir kaç kişiye tebliğ etmeyi başardı. Sonra Hindistan'a gitti. Nihayet Arz-ı Akdes'e gitti. Orada, Hz.Bahaullah'ın Ahdinin Merkezi ile karşılaşmaktan büyük bir sevinç duydu. Orada, Hz.Abdülbaha'nın mevcudiyetinin parlak ışıklarıyla bütün varlığı aydınlandı. Hz.Abdülbaha'nın eliyle tutuşturulmuş bir ateş gibi İran'a döndü ve 1919 da vefat edinceye kadar son derece yüksek değerli hizmetlerine devam etti. Onun mezarı Tahran'da diğ er üç Emrin Ellinin mezarı ile bir arada bulunmaktadır.

HZ.BAHAULLAH TARAFINDAN TAYİN EDİLEN EMRİN ELLERİNİN
HAYATLARI

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

EMRİN ELLERİNE YAZILAN LEVİHLER

Emrin Elllerinden dördüne Hz.Bahaullah'tan pek çok Levihler nazil oldu. Özellikle eski olduklarından üçü için özellikle böyleydi. Hz.Bahaullah, yıllarca onların adına Levihler yazdı; bunlar vasıtasıyla onların ruhlarını besledi, yüreklerini ve fikirlerini aydınlattı. Bu Levihlerin bazıları olağan üstü uzunlukta idi ve diğer pek çok bireylere hitap eden bölümler vardı.

Emrin Eli olarak tayin edilmeden çok önce, Molla Ali Ekber, İbn-i Asdak ve İbn-ı Abhar ahabpların Emri bilgilerini arttırmak, onları tebliğ işlerinde desteklemek ve cesaretlendirmek ve onların bir çok işlerinde onlara yol göstermek gibi aynı görevleri yapmaktaydılar. Bu hizmetler esnasında Hz.Bahaullah'a mektup yazarlar ve Emre gayretle hizmet eden dostlar için Onun takdislerini istirham ederlerdi ve Hz.Bahaullah her bireye ayrı hitap eden Levihler göndererek cevap verirdi. Bazen bir kişinin adına bir kaç sayfa dolusu yazardı. Böylece, Emrin Ellere ve aslında diğer önde gelen mübelliğlere hitap eden Levihler çok zaman bir kitap oluşturacak uzunlukta sayfaları oluştururdu. Emrin Elleri olarak tayin edilen kimseler için nazil olan Levihler o kadar çok idi ki bir araya getirilecek olsalar belki de bir veya iki cilt meydana gelir. Bunlara ilave olarak Hz.Abdülbaha tarafından gönderilen Levihler de vardır. Burada sadece yüzeysel olarak bahsedebilir ve o geniş hazineden ancak bir kaç cevhere göz atabiliriz.

İbn-i Asdak'a yazdığı Levihlerden birinde Hz.Bahaullah'a, Tahran'da ahbabların Meşrik-ul Eskar* ile ilgili emirlerini yerine getirmek için toplandıklarını bildirmeleri üzerine, Onun şu meşhur Sözleri nazil olur:

Onun adının anıldığı ve övgüsünün yükseltildiği nokta, ve hane ve yer ve şehir ve kalp, ve sığınacak yer ve mağara ve vadi ve arazi, ve deniz ve ada ve otlak mübarektir. ¹

Hz.Bahaullah, İnanırların yeryüzünde hamd ve sena ile meşgul oldukları her yerin etrafında kutsal kişilerin ve yücelerdeki toplulukların tavaf ettikleri yerin füsunkar manzarasını çizmiştir. Levihlerinin birinde şu düşündürücü sözleri söyler:

Hayatıma ve Emrime yemin olsun! Allah'ın dostlarının girdikleri hangi mekan olursa olsun ve Rablarını hamd ve sena ederken oradan çağrılarının yükselmesi gerçek inanırların ruhlarını ve bütün lütuf gören melekleri çevreleyecektir. Eğer bazılarında gerçek görüş kapısı açılacak olursa, onlar Yüce Toplumun tavaf ederken ve seslenirken şu sözlerine şahit olurlar : “ Ne mutlu sana, ey hane, çünkü Allah sevdikleri kimselerin istirahatgahı yapmıştır ve Kendisine yakın olanların kaldığı yer yapmıştır ve Güvendiği kimselerin evi yapmıştır. Onun Senası, Behası ve Sonsuz lütfü sizin üzerinize olsun” ²

O halde şu sonuca varabiliriz ki Bahai toplantılarının insanın ruhen yükselmesinin ve katılanların sevinçlerine sebebiyet vermesinin esas sebeplerinden birisi, Allah'ın seçkin kişilerinin bıraktıkları etkidir.

Hz.Bahaullah Emrin Ellere yazdığı Levihlerde genel olarak Bahailere yazmış olduğu pek çok öğütler vardır. Bu Levihlerde, inanırlar arasında sevgi ve birlik, Emirde sabitlik,

* Kelime anlamı Allah'ın anıldığı Şafak yeri, Bahai mabedi. Dua için şafaktan önce Mabede gitmelerini Hz.Bahaullah emretmiştir. Gerçi ahbabların bir Mabedi yoktu ama birinin evinde toplanırlardı.

Emri tebliğ etmek, dünya şeylerinden arınmak ve daha pek çok Emrin öğretilerini yeniden tekrarlar. Bu konuları daha önceki ciltlerde anlattığımıza göre biz şimdi burada sadece bir kaç önemli noktadan bahsetmek isteriz.

Hz.Bahaullah, Molla Ali Ekber'e yazdığı bir Levihte³, Kaleminin bu günlerde devamlı olarak Emri yaymanın anlamı ile devamlı meşgul olduğunu ifade eder. Bazı kendini bilmeyenler olmayacak hareketlerde bulunmasın ve ilâhi inayetler kesilmesin diye öyle yapmıştır. Hz.Bahaullah, sonra, ahbapların bu dünyanın şeylerinden kendilerini arındırmaları, değersiz ve kötü eylemlerden kendilerini temizlemeleri ve kalplerini ve ruhlarını Allah'a çevirmeleri için onları teşvik etmesi konusunda ona talimat verir. Onun Emrini yaymayı ancak bu şekilde başarabilirler.

Hz.Bahaullah aynı Emrin Eline bir başka Levihte⁴ Onun Emrini yüceltecek eylemlerde bulunmalarını emreder, bu Zuhurda kavga ve münakaşaya izin verilmediğini hatırlatır ve Onun Emrini çelik kılıçla değil, hikmet kılıcı ile yaymalarını söyler.

İbn-i Asdak'a yazdığı bir Levihte⁵ Hz.Bahaullah Baha ehline hitap eder ve bu Günde yaşamının büyük lütfunu takdir etmelerini, dünya halkının onlardan Allah'ın hoş kokularını koklamaları ve onların davranışlarından Onun karakteristiklerini görmeleri için kendilerini süslemelerini öğütler. Aynı Emrin Eline bir başka Levihte⁶ arınmışlık hakkında yazısında, Hz.İsa'nın Havarilerine misyonları sırasında bir şehirden ayrılırken üstlerindeki tozu silkelemeleri sözlerini hatırlatır .

İbn-i Asdak'a yazmış olduğu bir başka Levih'de⁷ Hz.Bahaullah, bu gün yapılan her temiz amelin kalıcı olacağı ve her zaman hatırlanacağını beyan etmiştir. Yine aynı Levih'te, Yüce Kaleminden sadır olan Kelimelerin dışındaki tüm şeylerin zaman içersinde kaybolacağını ve yok olacağını buyurmuşlardır....

Hız.Bahauallah Molla Ali Ekber'e yazdığı bir Levihte⁸ eğer Allah'ın lütf bakışları bir an için kesilirse, her beşer varlığının çürümüş bir kemik yığına döneceğini buyurur.

Hız.Bahauallah İbn-i Asdak'a⁹ Zuhurunun azametini tarif eder. Buyururlar ki eğer bir kimse Onun Zuhurunun azametini gerçekten tanıyacak olursa, bütün dünyanın hazinelerini ve içinde bulunan bütün iyi şeyleri ona bağışlasalar da, Onun Emrinden ayrılamaz. Aynı Levihte üç şeye ilginç bir şekilde değinir. Bir kimse adalet ve insaf sıfatları ile süslenmediği sürece o kimse insandan sayılmaz ; birliğin dışında gerçek hiç bir güç yoktur; meşveretin dışında iyilik ve mutluluk yoktur diye ifade eder.

İnsanların, özellikle din adamlarının ahlâkının bozukluğuna, Hız.Bahauallah bir Levhinde¹⁰ değinerek bu bedbaht insanların Allah'ın Emrinden habersiz oldukları konusunu Molla Ali Ekber'e söyler. Allah'ın Kelamı gönderildiği zaman eğer Onun huzurunda bulunmuş olsalardı, her biri mütevazi olacak ve Onun ayaklarına kapanacak kadar kendilerinden geçerlerdi.

İbn-i Asdak'a yazdığı bir başka Levihte¹¹ Hız.Bahauallah halkın ve özellikle İslam din adamlarının bu yoldan çıkmışlığını tarif eder. Onların Allah'ın Emrinden mahrumiyetlerini ve cehaletlerinin sebebini, yapmış oldukları eylemlerden dolayı cezalandırılmalarına atfeder. Onun Emrine karşı ayaklananlar ve onun ışığını söndürmeye kararlı kimseler için Allah'ın gazabını niyaz eder. Onların çabalarının boş olduğunu teyit eder ve aslında onların iç varlıklarının aptallıklarından ötürü kendi benlikleriyle alay ettiğini beyan eder.

Molla ali Ekber'e hitaben yazılmış olan Levih'te¹², Dünyada yaratılmış olan her şeyin O'nun İnayeti, O'nun Kadimliği ve O'nun Bağışlayıcılığına şahitlik ettiğini beyan eder. Onun çağrısını işitmiş olanlar ve Onun Dinini kabul

edenler Baha ehli ve Kızıl Gemi'nin dostlarıdır^{*}. Bu günün sorgu günü, seslerini yükseltme, kendi konuşmalarını yapma ya da kendisinden bahsetme günü olmadığını ilân eder. Bugünde kulaklarını en yüce Ufka çevirmeleri ve Onun sesine kulak vermeleri yaraşır. Sahip oldukları hiç bir şeyin onlara yaramayacağından onları haberdar eder, cismani dünyayı bir yana bırakmalarını ve Allah'ın Kitabını tevazu ve arınmış bir ruhla ellerine almalarını söyler. Hz.Bahauallah'ın Saklı Sözlerdeki meşhur öğütlerine çok benzer:

Ey Toprak Oğlu !

Kör ol ki Güzelliğimi göresin; sağır ol ki tatlı ezgimi ve sesimi işitesin; bilmez ol ki bilgimden pay alasin; yoksul ol ki tükenmez zenginlik denizimden içedurasın. Kör ol: Güzelliğimden başkasını görmeye; sağır ol: Benden başkasının sözünü işitmeye; bilmez ol: bilgimden başka bir bilgiye ; ta ki temiz bir yürek, aydın bir göz ve iyi bir kulakla Benim mukaddes katıma gelesin.¹³

Bu sözleri söylerken Hz.Bahauallah Allah'ın Mazharı olarak konuşuyor. Yer yüzünde hayatın güneşe bağlı olduğu gibi, beşer dünyası da büyümesi ve gelişmesi için onun vahiylerine bağlıdır. Hz.Bahauallah Ali Ekber'e yazdığı bir Levhinde¹⁴ eğer insan kendisini tamamen Allah'a verir ve Onun yolunda tam bir fedakârlık mertebesine ulaşırsa, o kişi hiç bir zaman rütbe, makam veya şan ve şöhretle asla ilgilenmez.

Emrin Ellerine yazdığı Levihlerde Emri tebliğ etmekle ilgili sayısız referanslar vardır. Bunlardan birinde¹⁵ buyururlar ki hiç okula gitmemiş pek çok kimse var, ancak Allah sevgisiyle öyle yüksek mertebelere ulaşmışlardır ki hikmetin akar suları onların kalplerinden ve dillerinden geçer. Daha önceki ciltlerde bu konuya ayrıntılı olarak değinmiştik ve her hangi eğitim ve öğrenimden yoksun oldukları halde, gerçek

^{*} Bahailiğin Birinci yüz yılı sayfa 157 e bakınız.

anlayış ve ruhani bilgiye sahip yetenek sahibi bazı kişilerin tebliğ başarılarını tarif etmiştik.

Hız.Bahaullah tebliğ konusunda çok zaman hikmetten bahseder. Molla Ali Ekber'e yazdığı bir Levih'te¹⁶ Hız.Bahaullah bazı kimselerin her hangi bir beyanı duyduğu anda Emri kabul edebileceğini söyler. Bir başkası duydukları anda da onu inkâr etmeğe meyillidir. O bakımdan, mübelliğler bir kişiye Emri tebliğ ettikleri zaman onların kalplerinde Allah sevgisini tutuşturacak sözleri seçsinler. Arayıcının kalbi bu ateşle tutuşacak olursa, Emri yavaş yavaş öğrenir ve Emirde sabit olur.

Hız.Bahaullah'ın Emrin Ellerine yazdığı Levihlerde sayısız öğütler ve öneriler vardır. Hepsisi de Allah'ın Emrinin temelini oluşturan yüksek idealler ve prensipleri açıklar. Bu Levihlerde sayısız pasajlar Hız.Bahaullah'ın Zuhurunun izzetini, onun büyüklüğünü metheder ve hatasız terimlerle Onun Sahibinin heybetli makamını açıklar. Bu Levihlerin bir başka yönü de Onun Kaleminin dışında hiç kimsenin ifade edemeyeceği yumuşaklık ve sıcaklık ile Emrin Ellerinin üzerine yağın şefkât, hayranlık, cesaret, dua ve senadır. Hız.Bahaullah seçkin araçlarına pek çok ve çeşitli talimatlarda bulunmuştur. Hepsisi de yeni doğan Allah'ın Dinini beslemek, onun değerli temelini korumak, çıkarlarını ileri götürmek, öğretilerini yaymak ve ona inananların imanlarını güçlendirmek içindir.

Hikmetle Davranma Emri

Hız.Bahaullah Emrin Ellerine yazdığı Levihlerinin çoğunda hikmetten bahseder. Örneğin, İbn-i Asdak'a yazdığı bir Levihte¹⁷, bütün faaliyetler içinde en önemlisi olan tebliğ bile hikmeti uygulamaya dayanır diye ifade etmiştir. Birinci olarak Hikmet gelir, sonra kelimeleri söylemek. Hikmet demek Allah'ın Emrinin ilerleyebileceği herhangi övgüye değer bir harekette bulunmaktır. Hikmetsiz hareket etmek koşullara göre, iyi niyetle de olsa, Dine zarar getirmekle sonuçlanır. Hız.Bahaullah'ın hikmetle hareket etme emri her zaman için

geçerlidir. Aslında, Allah'ın Emri büyümeğe devam ettikçe, karşı gelme güçleri onun büyümesi ile orantılı olarak kendini gösterir. Karanlık güçlere karşı bu savaşta, hikmet, bireyler tarafından olsun, kurumlar tarafından olsun, Allah'ın Emrinin korunması ve ilerlemesi için önemli bir rol oynar.

Hz.Bahaullah Emrin Ellerin uyanık olmalarını ve Emrin menfaatlerini düşmanca etkileyen davranışlardan inanırları engellemeye yardım etmelerini teşvik eder. İki örneğe bakalım. Bir önceki ciltte* Kitab-ı Akdes Hz.Bahaullah'a nazil olduktan bir süre sonra Kitabın bazı bölümlerini kopya etmesi ve onları beraberinde İran'a götürmesi için Cemal-i Burujirdi'ye† izin verdiğini anlatmıştık. Bir noktada Cemal, Kitab-ı Akdes'de emredilen mahalli Adalet Evlerinin kurulmasını müdafaa etmişti. Emrin Eli Hz.Bahaullah'tan bu konuyu aydınlatmasını istedi. Hz.Bahaullah bir Levhinde¹⁸ verdiği cevapta, Onun koyduğu kanunların uygulanmasının hikmetle hareket etme koşuluna bağlı olduğunu söyledi. Bu kurumun kurulmasının henüz zamanı olmadığını açıkladı. Çünkü, Emrin düşmanları bunu fark edecek olurlarsa, onların kargaşa çıkaracaklarını, seçilen üyelerin hedef olacaklarını ve onların hayatlarının büyük tehlikeye gireceğini buyurdular. Durum daha iyi olduğu zaman bu kurumların daha sonraki bir zamanda kurulacağını kafasında canlandırdı. Hatta; halkın olgunlaşmamış olmasından ve ahlâkının bozukluğundan ve inanırların korunmaları açısından, Kitab-ı Akdes'in pek çok kanunlarının uygulanmasını istemediğini teyit ettiler. Bir kopyasının İran'a gönderilmesinin esas maksadı, kanunların bir kopyasının inanırların ellerinde bulunması bakımındandı.

Basiret ve hikmetin uygulandığı bir başka örnek Molla Ali Ekber'e yazılan bir Levihte¹⁹ görülebilir. Bu, onun Hz.Bahaullah'ın Yazılarını basmak için izin istemesi ile

* cilt 3, sf.339

† cilt 2 ve yukarıda 144, 185, 249 . sayfalarına bakınız.

ilgilidir. Bu konunun meşveret edilmesi gerektiğini ifade ederken, Hz.Bahaullah dikkatli ve ihtiyatlı olmalarını tavsiye etti. O sıralar kitap bastırmanın hikmet dahilinde olmadığını, çünkü, çok sayıda kitap mevcut olduğu takdirde, Emrin düşmanlarının (bir fırsat kollayanlar) o ülkede ayaklanma meydana getirebileceklerini açıkladı. İşte aynı bu sebepten Hz.Bahaullah yirmi yıl önce basılmış olan İkan Kitabı'nın neşrinin durdurduğunu haber verir.

Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha Emri yaymada hikmetli olmalarını öğütler, ancak hikmet, korku ve Emre karşı hevesin olmaması olarak tefsir edilmemelidir. Bir keresinde Molla Ali Ekber'e diğer Emrin Elleri Muharrem ayında saklanmasını önermişlerdi çünkü o ayda halkın duyguları din adamları tarafından derinden heyecanlandırılıyordu. Şii Müslümanlar için bu ay İmam Hüseyin'i andıkları matem ayıydı ve halk genelde son derece vahşileşiyordu. Saldırıları için daima kolay bir hedef olan Molla Ali Ekber gülümsemiş ve cevap olarak şöyle demiştir:

Kutsal Levihlerde hikmetli olmamızın söylendiği doğrudur. Hikmetten maksat korkak olmak, ya da Allah'a hiç güveni olmamak demek değildir. Dikkatle hareket etmek ve doğruluk, iyilik ve sabırla davranmak demektir; Kalplerin temiz ve iyi topraklarına Allah'ın öğretilerinin tohumlarını ekmek demektir. Korku ya da saklanmak demek değildir.

Ben çocukken, nehre düştüm ve bir kaç mil aşağıya doğru sürüklendim. İnsanlar benim mutlaka boğulmuş olduğumu sandılar, fakat, her nasılsa, ben kıyıya cansız bir halde çıkmışım ve sonunda kendime geldim. Allah beni kurtardı. Bir başka zaman, iki yüz metre kadar bir dağdan aşağı düştüm, kurtuldum. Bundan benim yaşamam gerektiği anlaşılıyordu. Bunun dışında pek çok kere yakalandım ve altı ayla üç yıl arasında hapsedildim, zincirlere vuruldum, ayaklarım falakaya bağlandı. Bu olayların hiç birinde serbest kalma ümidim yoktu. Bununla beraber, benim kadar tanınmış olmayan fakat hayatları Allah'ın yolunda feda olmaya layık insanlar şehit

*edildiler. Fakat şu ana kadar ben şehit edilmedim. Eğer Allah isterse ve hayatımı feda etme gibi mukayese edilmez lütuf bana verilirse, düşünün bir kere bu ne büyük bir nimet olur ! Bunun dışında, Allah'ın takdirinden kaçmak mümkün mü? Tam tersine, insan Ona doğru acele etmeli*²⁰

Bu hikâyenin yazarı Hacı Mirza Haydar Ali şöyle diyerek noktalar: “Molla Ali Ekber öyle inandırıcı konuştu ki orda bulunanlar utandılar ve gördüler ki ona yaptıkları öğütler kendi açılarından Allah'a güven anlayışlarının eksikliğinin bir göstergesiydi.”

Levihler Alıcılarına nasıl Ulaştırıldı

Genel olarak Hz.Bahaullah'ın Levihleri isimleri içinde yazılı tanınmış Bahai bireyler adına nazil olurdu. Ancak, bazen Levhi alması gereken kişinin adı yazılmazdı veya, bazen kısaltılmış şekliyle kaydedilirdi. Böyle bir durumda birey kendisi için olan Levhi müstesna bir yoldan alırdı. Örneğin, daha önceki bir ciltte* Hz.Bahaullah'a isimsiz bir Levih nazil olduğunu, bunun Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri henüz küçük bir çocuk iken onun niyetine yazıldığını ve bunun onun eline yirmi yıl sonra esrarengiz bir şekilde geçtiğini belirtmiştik. Bazen, Hz.Bahaullah isimsiz bir kaç Levhi tanınmış bir Bahaiye gönderirdi ve onları duygulandığını hissettiği her hangi inanıra vermesini isterdi. Bu şekilde Hz.Bahaullah'tan Levih alan inanırlar gerçekten kendisi için nazil olduğunu anlarlardı. Hz.Bahaullah, Emrin Eli İbn-i Asdak adına nazil olan ve katibinin kelimeleriyle yazılan bir Levihte²¹ hangi Levhin kime ait olduğunu belirtmeden ayrı bir listede adı geçen dokuz kişiye bunları dağıtması için bazı talimatlarda bulundu. Levhe alıcıların isimlerini yazmamasının sebebi, inanırları Bahai camiası üyelerinin kimliklerini bilmek için can atan düşmanlardan korumak içindi. Sekreterinin de bildirdiği gibi,

* Cilt I, sf .34-36

Hız.Bahaullah'ın İbn-i Asdak'a talimatları, önce ibadet etmesi, sonra Levihleri yüksek bir yere bırakması ve kalbini Hız.Bahaullah'a döndürerek bir tanesini alması ve dokuz isimden aklına gelen ilk ismi yazarak sahibine vermesiydi. Hız.Bahaullah'ın sekreterinin de belirttiği gibi, bu şekilde dağıtılmak üzere İbn-i Asdak'a daha pek çok Levihler gönderilecekti.

Kendisi için niyet edilen Levhi her ferдин alması Hız.Bahaullah'ın isteği olduğuna göre, Kendisinin yetki verdiği bu ruhani iletişimasyon metodu hakikaten çok etkili oldu. Her alıcı onun Levhinin içeriğinin kendi koşullarına uygun düştüğünü ve sorularını cevapladığını açıkça gördü.

Hız.Bahaullah'ın taraftarları için bu hayret verici bir şey değildi, çünkü, bu Zuhurda yer alan her esas gelişmenin Onun iradesiyle yönlendirildiğine inanırlardı. Allah'ın iradesi motive eden etki olduktan sonra, başarmak için hiç bir şey imkansız değildir. Tabiatın yaratmayı sağlaması ve bir çok mucizeler yaratması Allah'ın iradesidir. – küçük bir çekirdeğin dallar, yapraklar, tomurcuklar ve meyveler oluşturan ulu bir ağaç olma mucizesi; atomun, evrenin ve yaratılan her şeyin mucizesi; düzenli bir şekilde çoğalan ve sonunda mükemmel bir insan haline gelen bir annenin rahmindeki tek bir hücrenin mucizesi. Bütün bunlar Allah'ın iradesiyle olur.

Dinler mucizesi bundan aşağı kalmaz. Bir din, başlangıçta görünüşte önemsiz olarak var olur fakat, Allah'ın gücüyle ve Onun iradesiyle gelişir ve kendine has medeniyetini yaratır. Bütün dinlerin kurucularını düşmanlarına karşı muzaffer kılmayı sağlayan ve Onların sözlerini yaratıcı kılan Allah'ın İradesinin inmesinin mucizesidir. Allah'ın Gücüne atfen Hız.Bab, havarilerine yaptığı bir hitabında, şöyle der:

... Nazarınızı Her şeye Kadir Allah'ınız olan Rabbin yenilmez gücüne odaklayın. Geçmişte aciz görünmesine rağmen İbrahimi Nemrud'un ordularına karşı muzaffer kılmadı mı ? Asasından başka dostu olmayan Musa'nın Firavun ve ordularını yenmesini sağlamadı mı ? İnsanların

gözünde fakir ve aşağı görülen İsa'yı Yahudilerin ordularına karşı üstün kılmadı mı? Arabistan'nın barbar ve militan kabilelerini kutsallaştırıp Hz.Muhammed'in havarilerine çevirmede mi ? Onun adına ayağa kalkın, tamamen Ona güvenin ve sonunda başarıya ulaşacağınızdan emin olabilirsiniz.²²

Hz.Bahaullah, bugün Yüce Adalet Evini yanılmazlıkla yönlendireceğine dair söz vermiştir. Yüce Adalet Evi azalarının kararlarında Onun tarafından yönlendirilemelerinin mümkün olması Allah'ın İradesinin gerçekleşmesinden başka bir şey değildir. Yukarda bahsettiğimiz, isimsiz Levihlerin niyet edilen kimselere dağıtılma işi, zaman zaman istediği kimselere ihsan ettiği Allah'ın yol göstericiliğinin bir başka örneğidir. Hz.Bahaullah'ın Levihlerini bu şekilde dağıtan tek kişinin İbn-i Asdak olmaması enteresandır; arada sırada, başkalarının da bazı inanırlara isimle hitap edilmeyen Levihleri dağıtması istenmişti. Örneğin, Hz.Bahaullah Akka'ya vardıktan hemen sonra, Reda'r Ruh'a bir kaç Levih gönderdi ve aklına gelen her hangi bir inanıra birer birer vermesini söyledi. Şeyh Selman da bunlara bir başka örnektir ve bir önceki ciltte onunla ilgili bilgi vermiştik*. Bütün bunlar Musa'nın bebekken bir sepete yerleştirilip korunması için Nil nehrine salınmasından daha hayret verici veya garip değildir.

Bazı hallerde, Hz.Abdülbaha da bazı kimselere isimsiz Levihler göndermiş ve Levih'in sahibini seçme konusunda özel talimatlar vermişti. Mirza Haydar Ali'nin şu anlattıkları gerçekten çok aydınlatıcıdır:

Abadi'ye gittim†. Abadi ve civar köylerdeki Bahailerin her biri, canım ona feda olsun, istikametlerinde bir kaya gibi, sevgi ve hizmetlerinde parlayan birer lamba gibiydiler.

* Cilt 1, sf.111.

† Fars eyaletinde küçük bir kasaba, Neyriz olaylarında kesilen kafaların gömülmesiyle tanınan bir yer. Bkz Nebil Tarihi sf 319.

Toplantılarında onlara katıldım. Bu toplantılar meleklerin indiği Allah'ın zikrinin şafakları ve aydınlığın kaynağı oldular. Toplantıya katılanlar yüz ya da yüzün üstündeydiler. Her gün sabah, öğlen ve akşam toplandık. Sadakât, fedakarlık ve bütün dünya şeylerinden arınmışlığın tatlı rayihaları o toplantılarda yayıldılar.

Abadi'de iken 'Allah'ın Murat ettiği Kimseden' (Abdülbaha) seksenbir tane Levih aldım. Bunlardan ondokuzunu ayırmam ve onları okumadan, Abadi'de rastladığım inanırların ismini her birinin üstüne yazmam ve Levih'i onun eline vermem, geri kalanları da aynı şekilde Yezd, Bevanat ve İsfahan inanırlarına vermem için bana talimat verildi. Yine, onları okumadan, her birinin üzerine kendi seçtiğim kişinin ismini yazarak ya elden ya da gönderme usulü ile o kişiye göndermeliydim. Bütün bunları yaptım. Bu şekilde Levhi alma şerefine nail olan her bir kişi Abdülbaha'nın onların düşüncelerini, fikirlerini, iç duygularını açıkça tarif ettiğini ve onun sorularını ve isteklerini cevaplandırıldığını teyit ettiler.

Abadi telgraf ofisinin müdürü bir İngiliz vardı. O da toplantıda vardı. O şöyle dedi: "halkın iç duygularını bilebilecek veya onların geleceğini haber verecek yer yüzünde tek bir insan tahayyül edemiyorum. Bu sadık insanlarla görüşmekteyim ve onların karakterlerini, davranışlarını ve yaşam tarzlarını tanımuştum. Bu Kutsal Levihlerde bunlar tam olarak ifade edilmişler. Abdülbaha'nın yüce ve her şeyi kapsayan ruhani gücünü şimdi görebiliyorum. Ben bütün bunlara şahit oldum. Her zarfı açtığı zaman ben buradaydım ve izin olmadığı için her birinin üzerine bir isim yazmadan ve o kişinin eline vermeden önce Levhi okumadığını gördüm."

*Allah'a şükürler olsun ki bu İngiliz sadık ve hararetli bir inanır oldu.*²³

Hacı Mirza Haydar Ali'nin bahsettiği İngiliz, Abadi ahabplarının kendisine Emri tebliğ eden ve onlarla arkadaşlık kuran genç bir subay olan William J.Patchin idi. Allah'ın

Emrinin hakikatini görmesine yardım edenler arasında Saraj'ul-Hukama lâkabıyla bilinen sadık ve nüfuzlu inanır Mirza Ata'ullah vardı. O, Abadi'de ilk inanırlardan ve üstünlükle Emre hizmet edenlerdendi. Neyriz şehitlerinin başlarının 29 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

gömülü olduğu yere Hz.Abdülbaha'nın Hadikatur Rahman (Rahman'ın bahçesi) diye adlandırdığı uygun bir bina yapmayı başardı. William Patchin'e gelince, İran'a ilk gelen muhacirlerden Dr. Susan Moody tarafında onun hatırasına kısa bir yazı yazılmıştır:

Londralı Mr. William Patchin 28 yaşında 31 Aralık, 1910 da Tahran'da vefat etti. O bir Bahai hayatı yaşadı ve devamlı Emre hizmet ederdi. Hz.Abdülbaha'yı görmeye Mısır'a gidebilmek için İndo-Avrupa Telgraf şirketine memuriyetinden istifa etti. Ancak aniden Meleket'u Ebha'ya suud etti.²⁴

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım

‘DÜNYANIN TERAKKİSİ İÇİN’ *DÜNYA LEVHİ*

Ağa Mirza Ağay-ı Afnan (Nuru’d Din)

Bu Levih* 1891 yılında Nuru’d Din lâkabıyla tanınan Ağa Mirza Ağay-ı Afnan’ın onuruna nazil olmuştur. Annesi, Hz.Bab’ın zevcesi Hadice Begum’un† kız kardeşiydi. Ağa Mirza Ağa O Emrini açıklamazdan iki yıl önce dünyaya gelmişti. Makû kalesinde eşi için nazil olan bir Levihte Hz.Bab, Ağa Mirza Ağa olgunluk yaşına eriştiği zaman onun yardımcısı ve koruyucusu olacağını temin eden söz söylemiştir. Hz.Bab’ın peygambere özgü bu sözleri yerine gelmişti, çünkü, Ağa Mirza Ağa, hayatını çok saydığı ve sonsuz bir bağlılıkla hizmet ettiği sevgili teyzesinin hizmetine vakfetti. Hatice Begum şefkâtle Emri ona öğretti ve Ağa Mirza Ağa onüç yaşında Hz.Bab’ın misyonunun hakikatini tanıdı. Onun gayretleriyle Hz.Bab’ın en büyük amcası, Hacı Mirza Seyyid Muhammed Hz.Bahauallah ile görüşmek için Bağdat’ta gitti‡ ve bunun sonucu olarak Hz.Bab’ın Zuhurunun hakikatini teyit eden İkan Kitabı’nın alıcısı oldu.

Bağdat yakınında, Emrini açıklamasından hemen sonra, bu tarihi haberi Babilere ilân etmesi için Hz.Bahauallah, Nebil-i

*Farsça nazil olan metnin tamamı bkz.Hz.Bahauallah’ın Levihleri sf. 53.

† Onun asil hayatının ayrıntıları için cilt 2, sf 400-407 ye bakınız.

‡ Ayrıntılar için cilt 1 e bakınız. sf.157-163

Azam’ı İran’a gönderdi. Nebil Ağa Mirza Ağa’nın evine gitti ve bu sevinçli haberi Şiraz Babilerine verdi. Ağa Mirza Ağa derhal Hz.Bahauallah’ı tasdik etti ve kendisini Onun eşiğinin mütevazi kulu olarak kabul etti. Bir seferinde, perdenin arkasında oturan Hz.Bab’ın zevcesi, Nebil’in, Cemal-i Mübareğin Beyan’da vaad edilen ‘Allah’ın İzhar edeceği Kimse’ olduğunu söylediğini işitti. Bu asil hanım bu tebliği duyar duymaz, bu yeni Efendisinin sevgisi uğruna secdeye vardı ve yeğenine şöyle fısıldadığı söylenir : “Onun kutsal eşiğinde benim en aciz bağlılığımı sun.” Böylece, bu ikisini birleştirmiş olan sevgi ve hayranlık bağları, aynı anda benimsedikleri Emre olan tepkileri vasıtasıyla daha da güçlendi .

İlk başlardan itibaren, Ağa Mirza Ağa Hz.Bahauallah’ın pek çok inayet ve lütuflarına mazhar oldu. Hz.Bab’ın evinin bekçilik görevi verilen Hz.Bab’ın eşi ve eşinin kız kardeşi onu ve onun torunlarını içerdi*. Ağa Mirza Ağa 1879 da Hindistan’a hicret etti ve Bombay’da bir iş kurdu. Bir kaç yıl sonra 1887 de Mısır ve Beyrut’a gitti. Orada, Afnan-ı Kebir (büyük Afnan)† diye bilinen dayısı Hacı Mirza Seyyid Hasan’ın evinde bir süre kaldı. Beyrut’tayken o ve büyük oğlu Ağa Seyyid Ağa,‡ için Hz.Bahauallah’tan ziyaret etme izni geldi. Her ikisi de 20 Ocak 1888 de§ Hz.Bab’ın Emrini açıkladığı tarihe denk düşen tarihte ilk kez Onun huzuruna müşerref oldular. Hz.Bahauallah onlara sonsuz lütuflarda bulundu. Onları onurlandırmak için

* Ayrıntılar için Ek 2 ye bakınız

† Aşağıda sayfa 398-400 e bakınız

‡ Yukarıda 280-281 e bakınız.

§Doğuda Hz.Bab’ın Emrini açıkladığı gün Kameri aya göre kutlanırdı. Ay ve güneş takvimleri arasında onbir gün olduğu için her yıl tarihler değişmektedir.

huzurunda otururlarken, her birinin omuzuna atılmak üzere içi kürklü birer palto vermesini hizmetkârına söyledi.*

30 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Kalorifer sistemi olmadığı için oda mangal ile ısıtılırdı. Saygı değer kimseleri sıcak tutmak için içi kürklü paltoyu omuzlarına vermek bir saygı işaretiydi.

Hız.Bahaullah'ın rızası ile Ağa Mirza Ağa ve büyük oğlu Port Sait'e hareket ettiler ve orada bir iş kurdular. Her yıl Hız.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olmak üzere Arz-ı Akdes'e gitmeye izini vardı. 1889, 1890 ve 1891 de gitti. Son ziyareti en unutulmaz olanıydı. Çünkü dokuz ay kaldı ve Hız.Bahaullah'ın o mekana son ziyareti olan Kermil Dağı eteğinde kaldığı 17 Temmuz 1891 de oraya vardı. Grupta Ağa Mirza Ağa'nın eşi ve dört oğlu ve bir kızı vardı. Ağa Mirza Ağa onbeş gün sonra onlara katılırken büyük oğlu Port Sait'e geri döndü.

O zaman onbeş yaşında olan oğullarından Hacı Mirza Habibullah ziyaretlerinin bazı ilginç yönlerini hatıralarına şöyle yazmış:

Gemi Hayfa'ya yanaştığı zaman, Onun eşiğinde secdeye varma ve Peygamberlerin ve seçkinlerinin Onun huzuruna varma düşüncesi, kalbimizde öyle bir sabırsızlık ve heyecan yarattı ki, gözlerimizden sicim gibi akan göz yaşlarıyla sanki bir başka dünyaya transfer olmuştuk. Allah'ın bütün Mazharlarının gece ve gündüz Onun Mübarek Heykelinin etrafında tavaf ettikleri bir yere geldik. Daha önce Hız.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olan en büyük erkek kardeşim Ağa Seyyid Ağa, tevazu, kölelik ve tam bir özveri ile kendimizi kontrol etmemizi bize anlattı.

Çok iyi hatırlıyorum, Biz Cemal-i Mübareğin Kermil Dağı eteğine kurulmuş çadırına doğru götürülürken, güneş*

* Hız.Bahaullah'ın çadırının kurulduğu yer Bahai Dünya Merkezi tarafından satın alınmıştır. (A.T.)

henüz doğmamıştı, hava temiz ve canlandırıcıydı. ... Rehberimiz perdeyi kenara çektiği zaman Cemal-i Mübareğin en kutsal Heykelini odanın ortasında* ayakta durur gördüğümüz zaman isteğimiz tamamen yerine gelmişti.

Sağımızda Mirza Ağa Can bir semaverin önünde oturuyordu. Hz.Bahaullah bizim için çay söyledi ve sonra, Azamet Lisanı bize şöyle hitap etti: “ Ey Cenab-ı Afnan'ın† gül bahçesinin çiçekleri, hoş geldiniz. Şiraz'dan seyahâtiniz çok zahmetliydi. Allah'ın isteği ve Cenab-ı Afnan'ın gayretleriyle bu En Kutsal Eşiğe vardınız...”

Cemal-i Mübareğin evinin bitişiğindeki ev bizim için kiralandı ve biz Onun nurlu Şahsının yakınında kaldık. Onun huzuruna müşerref olmak ve eski ahbablarla tanışmak bize her şeyi unutturdu. Bizim o günlerdeki hayatımızın tatlılığını ve ruhumuzun neşesini tarif etmek mümkün değil.

Onbeş gün sonra en büyük kardeşim Port Sait'e döndü ve babam geldi. Babam, Hz.Bahaullah'ın büyük takdis ve lütuflarına mazhar oldu. İşte o zaman Yezd'in yedi şehitlerinin‡ haberi geldi...

Hayfa ve Akka'nın havası artık daha iyiye gidiyordu. Sonbahar geliyordu Cemal-i Mübarek Behci'deki evine döndü. Kasra yakın küçük bir ev bizim için temin edildi... Evimizden Hz.Bahaullah'ın odasını görebiliyorduk. Dua için sabah erkenden kalktığımız zaman çok zaman odasının ışığının yandığını ve Cemal-i Mübareğin odasında bir aşağı bir yukarı adımladığını ve Mirza Ağa Canın onun sözlerini kayda geçtiğini görürdük... O günlerde Ağsan'ların§ öğretmenleri

* O zamanlar Hz.Bahaullah çadırdan fazla uzakta olmayan bir evde kalıyordu.

† Ağa Mirza Ağa.(A.T.)

‡ aşağıda sayfa 342-345 e bakınız

§Kelime anlamı “dallar”. Hz.Bahaullah'ın ailesinin erkek üyelerine verdiği lâkap.

Mirza Yusuf Han-ı Vicdani ve Kumlu Seyyid Asadullah'dı. Cemal-i Mübarek Hacı Mirza Buzurg, Hacı Mirza Diya ve bendenizi onlara ders vermek için görevlendirdi. Merhum Mişkin Kalem bize hattatlık dersi verdi ve Kasrın zemin katında bir oda bizim dershanemiz olarak ayrılmıştı.

Bir gün güneş doğmazdan önce, Hz.Bahaullah'ın hizmetçilerinden birisi Cemali Mübareğin bizim evimize geleceğini haber verdi. Bu haberi duyar duymaz gözlerimizden sevinç göz yaşları döküldü. Büyük bir coşkuyla Ona doğru gittik. Büyük bir azamet ve vakarla geliyordu. Biz hepimiz yere kapandık ve ayaklarını öptük. Her birimize ayrı ayrı inayetlerini yağdırdı. Evimize girdi ve bize sonsuz bir onur bahşetti. Ben Kendilerine bir bardak çay getirdim. Yarısını içtikten sonra kalanını bana verdi. Ayrıca elinde tuttuğu zeytin ağacından yapılma siyah bir tespahi de verdi. Elini öptüm. O tespahi hayatım kadar çok sevdim ve Şiraz'da Hz.Bab'ın evinin arşivine bıraktım.

Daha önce de bahsettiğim gibi, Cemal-i Mübareğin odasını bizim evden görebiliyorduk. Bir kaç kez Onun şafakta veya sabahın erken bir saatinde Allah'ın kelamını vahy ederken gördüm. Çok zaman O bir şeyler söylüyor ve Mirza Ağa Can da Onun huzurunda oturuyordu. Genelde Mirza Ağa Can'ın ucu açılmış bir kaç tane kalemi ve yanında mürekkep ve kağıdı vardı. Allah'ın Kelamı çok hızlı akardı ve denizin dalgaları gibi kabarırdı.*

Mirza Ağa Can mümkün olduğu kadar seri yazardı. O kadar hızlı yazardı ki bazen kalemi elinden fırlardı. O zaman bir başka kalem alırdı. Bazı hallerde Vahyinin hızıyla başa çıkamazdı...

* Kalemler ince kamıştan yapıldı ve uç kesilirdi. Ayrıntılı bilgi için cilt 1 sf. 32 e bakınız.

1309 yılı Muharrem'in birinci gününe düşen (7 Ağustos 1891)*bayram toplantısını Cemal-i Mübarek verdi. Bütün ahabpları katılmaları için davet etti. Babam kiloluydu ve romatizmaları olduğu için yere çömelemiyordu ve Cemal-i Mübarek, "Afnan'a bir sandalye getirin," dedi. Hizmetkârlardan biri bir sandalye getirdi. Sonra buyurdular: "oğullar için de sandalye getirin" Böylece hepimiz sandalyelere oturduk†. Orada yerleşen ahabplar ve ziyaretçiler hepsi oradaydılar. O günün konusu geçmiş dinlerdeki bölünmeler teması üzerineydi.

... Sonra bizzat Kendileri herkese şekerleme dağıttılar. Sonunda şöyle dediler, "Bugün yüce Habercinin doğduğu gündür. O bütün dünyayı Onun nurunun parlaklığı ile aydınlattı. Bu sevinilecek bir gündür."‡ Sonra herkesin huzurundan gitmelerine izin verdi. Sonra, ahabplar Kasrın yakınında ve çam ağaçlarına doğru küçük gruplar halinde toplandılar ve birbirlerine hafızalarına yer etsin diye Hz.Bahaullah'ın sözlerini tekrarlıyorlardı.

Ertesi günü, Muharrem'in ikinci günü, dünyanın yaratıcısı ve beşerin Rabbinin (Hz.Bahaullah) doğum günüydü. Bütün ziyaretçiler ve orada yerleşen ahabplar Onun kutsal huzuruna davet edilmişlerdi. O gün Kendi Zuhurunun azameti, Yüce Kalem'in gücü, Onun sürgün olma hususları ve Sicn-i Azam'a (en büyük hapisane) varışları hakkında konuştular. Daha sonra ayrıntılı olarak zalim düşmanlar ve din adamları tarafından yapılan zulüm ve işkence hakkında konuştu... Buyurdular ki hükümetin ve Şah'ın onlara yaptığı bütün

*Hz.Bab Kamer ayına göre Muharrem ayının birinci günü 1235 de dünyaya gelmişti. Hz.Bahaullah aynı ayın ikinci günü 1233 yılında dünyaya geldi. Hz.Bahaullah, bu iki günün bir bayram olarak kabul edilmesini buyurdular. (A.T.)

†O günlerde sandalyeye oturmak adetten değildi.

‡Bunlar Hz.Bahaullah'ın kelime ve kelime aynı sözleri değildir. (A.T.)

eziyetlere rağmen, ahabplar Emre olan bağlılıklarından vazgeçmediler. Hikmet ve dikkatli* olmaya önem vermediler ve bunun için de suçlanamazlar çünkü iki büyük bayram birleştirilmişti. Bize Emrin geleceğinin çok parlak olduğu müjdesini verdi... Onun sözleri bitince, şekerleme ikram etti ve biz huzurundan ayrıldık.

Bir akşam Dünyanın Sevgilisinin (Hz.Bahaullah) Cuneyni bahçesini ziyaret etmek istediği ve sabahleyin bütün ziyaretçilerin ve orada yerleşmiş ahabpların Kendisine katılmalarını buyurduğu haberi geldi. Ertesi günü bir kaç saat Onun huzurunda bulunma inayetine sahip olacağımız düşüncesiyle o gece heyecandan uyuyamadık... Şafak sökerken Onun mübarek odasına doğru döndük, dua ve münacâtla meşgul olduk. Güneş doğmadan önce Kasrın dış kapısının önünde toplandık. Bir saat sonra Cemal-i Mübarek aşağı geldi ve beyaz bir eşeğe bindi... Bütün ahabplar bahçeye kadar Onun arkasından yürüdüler. Oranın ahabplarından Hacı Haver uzun boylu bir adamdı. O Hz.Bahaullah'ı güneşin kızgın sıcağından korumak için elinde Onun başının üstüne tuttuğu bir şemsiye ile yanında yürüyordu. Bahçeye vardığımız zaman hava çok temizdi... O gün Cemal-i Mübarek son derece neşeliydi ve orada bulunan ahabpların her biri Onun huzurundan nasiplerine düşen feyizden aldılar. Bahçede öğle yemeği yedik, sonra toplanarak Onun huzuruna gittik.

İşte o sırada Hz.Abdülbaha Akka'dan geldi. Cemal-i Mübarek şöyle dedi: “ Serker Ağa geliyor, gidin Onu

* Yukarda değinilen dikkat etme olayı Hz.Bab ve Hz.Bahaullah'ın doğum günlerini Muharrem ayında bir biri ardından iki gün kutlanması ile ilgilidir. Şii Müslümanlar için bu ay matem ayı olduğu için bu bayramlarda onların sevinçleri belki Müslümanları rahatsız eder ve onların Emre karşı düşmanlıklarını alevlendirir diye Hz.Bahaullah ahabpların bu günü kutlarken dikkatli olmalarını tavsiye etmişti.

karşılaysın” ... O günler, Hz.Bahaullah “Allah’ın tasmim ettiği O kişi” (Abdülbaha) için ahbabların yüreklerinde sadakât ve hizmet tohumlarını ekiyordu ve Hz.Abdülbaha’nın yüksek makamını ve gizlenmiş hakikatini anlatıyordu.

Onu karşılayanlarla birlikte, Hz.Abdülbaha büyük bir tevazu ile Hz.Bahaullah’ın huzuruna geldi. Sonra, Azamet Lisanı buna ilişkin sözler söyledi, “Sabahtan beri şu ana kadar bu bahçe pek zevkli değildi, fakat, şimdi Serker Ağa’nın varlığı ile burası gerçekten çok hoş oldu.” Sonra Hz.Abdülbaha’ya dönerek dedi, “ Keşke sabahtan gelseydin.” Hz.Abdülbaha cevap verdi, “Akka valisi ile oranın bazı yerlileri benimle görüşmek istemişler. Onları kabul edip misafir etmek zorundaydım.” Hz.Bahaullah, yüzünde bir tebessümle dediler, “ Serker Ağa bizim kalkanımız. Burada herkes sonsuz huzur ve rahat içinde yaşamaktadır. Dışarıdan insanlarla muâşeret etmek çok ve çok zordur. Ancak Serker Ağa her şeyle uğraşır ve bütün ahbabların rahat olmalarını temin eder. Allah Onu kiskançların ve düşmanların kötülüklerinden korusun.”*

Ağa Mirza Ağa ve ailesi Hz.Bahaullah’ın huzurunun güneşi altında altı ay kaldılar. Ayrılma zamanı gelince, hepsi derin bir kederin içine daldılar. Fakat, Hz.Bahaullah takdislerini onların üzerine yağdırdı ve onlar Onun huzurundan ayrıldılar. Ayrıldıkları gün Ağa Mirza Ağa’nın eşi Meryem Sultan Begum, Ona son tazimini göstermek için Hz.Bahaullah’ın huzuruna çıktı. Anlatılanlara göre Hz.Bahaullah’ın ellerini öpmüş ve parmağındaki yüzüğü belki ailesine bir hatıra olarak verir mi diye arzulamış. Fakat bu isteğini söylememiş. Sonra, Hz.Bahaullah’ın kızı Varaka-i Ulya’ya Allahısmarladık demeğe gitmiş. Oradayken, evin hizmetçilerinden birisi Hz.Bahaullah’ın yüzüğünü getirmiş ve Meryem Sultana, “ Cemal-i Mübarek bunu size verdi,” demiş.

*Bu sözleri kelime ve kelime Hz.Bahaullah ve Hz.Abdülbaha’nın sözleri olarak almayınız (A.T.)

Dünya Levhi’nin Vahiy olma koşulları

Dünya Levhi Hayfa’da vahiy oldu ve Ağa Mirza Ağanın oğlu Mirza Buzurg’un adına nazil olan bu Levhin bir kopyasını ona verdi. Bu tarihte Emrin Eli Molla Ali Ekber ile Onun Emni Hacı Abu’l Hasan-ı Emin* her ikisi Kazvin’de hapisteydiler. Hz.Bahauallah bu Levhin açılış paragrafında inayetlerini her ikisinin üzerine saçar :

Hamdüsena, bu metin mahbesi Ali Ekber ve Emin hazretlerinin huzuruyla müzeyyen ve onları ikan, istikamet ve itminan nurlarıyla münevver kılan mübin Sultana layık ve sezadır. Tanrının Behası ve yerlerde göklerde olanların Behası onların üzerine olsun!

Nur, Beha, tekbir ve sena Tanrı Emri Ellerin üzerine olsun. Onlardadır ki sabır ışığı parladı ve muktedir, aziz ve muhtar olan Tanrının ihtiyarı sabit oldu. Onlardır ki ata denizi dalgalandı ve yaratıkların mevlası olan Tanrının inayet rayihası etrafa yayıldı. Onları Kendi askerleriyle korumasını, Kendi saltanatıyla esirgemesini ve her şeye galip kudretiyle desteklemesini yüce Tanrıdan dileriz. Padişahlık göğün yaradanına ve isimler melekutunun Malikine mahsustur.¹

“Metin mahpes” Kazvin hapisanesidir. Daha önce de bahsedildiği gibi[†], bir grup politik isyancılar İran hükümeti tarafından 1891 de hapsedilmişlerdi. Tanınmış üç Bahai de, İbn-i Abhar, Molla Ali Ekber ve Hacı Emin, aynı zamanda, Tahran valisi Nayibu Sultan Kamran Mirza tarafından Emrin düşmanlarını yatıştırmak için hapse atılmışlardı. Son ikisi zincirlere vurularak Kazvin hapisanesine götürüldüler. Orada zincirlere ve ayakları bukağıya bağlı olarak onsekiz ay kaldılar.[‡]

* Hacı Emin’e ölümünden sonra Emrin Velisi Şevki Efendi tarafından Emrin Eli ünvanı verildi.

† Yukarıda sayfa .300-301

‡ Zincirlere bağlı olarak fotoğrafları çekilmişti cilt 3 sf 72 ye bakınız.

Daha sonra Tahran hapishanesine transfer edildiler. Molla Ali Ekber altı ay sonra serbest bırakıldı. Hacı Emin'in mahpusluğu biraz daha uzatıldı. O Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra serbest bırakıldı.

Hz.Bahauallah'ın taraftarlarına nasihâtleri

Hz.Bahauallah Dünya Levhinde bazı seçkin nasihâtlerini ve teşviklerini bir kere daha tekrarlar:

“İç görüş sahibi herkes bugün, bu Mazlumun Kaleminden nazil olan öğütlerin, dünyanın terakkisi ve halkının yükselmesi için yüce hayat veren bir güç teşkil ettiğini derhal kabul eder. Ey ahali, ayağa kalkınız ve Allah'ın büyüklüğünün gücüyle kendi benliğinizin zaferini kazanmak için karar verin ki bütün yeryüzü kendi vehimlerinin putlarına hizmet etmekten serbest kalsın ve kurtulsun – o putlar ki büyük kayıplara sebep olmuşlar ve onlara tapanların kederlerinden sorumlu olmuşlardır. Bu putlar insanoğlunun mükemmellik yolunda ilerlemelerine engel olan engelleri oluştururlar. Ümidimiz odur ki ilâhi gücün Eli insanlara yardım elini uzatsın ve onları hazin alçalmadan kurtarsın.

Bu Kalemın vahyettiği her söz azizlere yakıştır, dindar hayatın, temiz ve lekesiz hayatın ihtişamını açan parlak ve aydınlık kapısıdır. Bizim öğütlerimiz ve mesajlarımız sadece bir ülke veya bir birey için değildir. Bütün beşer nazil olan ve ihsan edilen her şeye yapışmalıdır. Ancak o zaman gerçek hürriyete erişilebilir. Bütün dünya Allah'ın Vahyinin parlak ihtişamı ile aydınlanmıştır.”²

Allah'ın “En Büyük Ruhu” Hz.Bahauallah vasıtasıyla beşere hitap ettiği için, Onun söylediği her söz iyi işler için bir nasihâttir: bu bakımdan Onun yazılarının hiç birinden kötü bir koku koklamak mümkün değildir. Allah hiç bir zaman kötü işler iltizam etmez. Gerçekten de Hz.Bahauallah'ın vahyinin hakikatini ispatlamada en iyi yol, En Yüce Kalemın öğretilerini ve öğütlerini araştırmacının incelemesidir. Böyle yapmakla,

övgüye değer nasihâtler ve ilâhi rehberlikten başka bir şey bulamayacaktır.

Dünya Levhinde Hz.Bahauallah taraftarlarına şöyle der: “Ey Allah’ın halkı! Kendinizle meşgul olmayınız. Düşüncelerinizin mihveri dünyanın ıslahı ve milletlerin tehzibi olsun. Dünyanın ıslahına çalışmak, iyi ve temiz amellerdendir, hoş ve güzel huylardandır.” İnanırlara, “bu Emrin zaferini azizlere yakışan karakter”in oluşturduğunu hatırlatır, sevdiklerini “kavga ve çekişmeden” men eder, onlara “övgüye değer hoş ve güzel huylar”a sahip olmalarını öğütler, “nezaketli” olmalarını söyler ve bunu “faziletlerin Prensi” diye tarif eder ve onlara şöyle nasihât eder:

“Ey adalet ehli! Işık gibi parlak ve Yanan Çalının alevinin ateşi gibi görkemli olun. Sizin sevginizin ateşinin parlaklığı yeryüzünün birbirleriyle çekişen halkını ve soydaşlarını şüphesiz kaynaştıracak ve birleştirecektir. Düşmanlık ve nefret alevinin ateşi ise, mücadele ve harabiyetten başka bir sonuç vermez. Allah’tan Onun düşmanlarının kötü arzularından kullarını korumasını niyaz ederiz. O, her şeye gücü yetendir.”³

Daha önceki Dinlerde yapılması mümkün olmayan, bu Zuhurun mümtaz yönlerinden birisi, insanlar arasında birliğin kurulmasıdır. Ayrılıklar eski düzenin damgası olmuştur ve hala da öyledir. Hz.Bahauallah’ın Zuhuru, insanlara paha biçilmez bir hediye olan birliği vermiştir. Şu sözler Dünya Levhinde nazil olmuştur:

Biraz önce söylemiştik – ve Bizim Kelamımız hakikattir - : “ Bütün dinlerden olanlarla dostluk ve arkadaşlıkla ruhuyla muâşeret ediniz”. İnsanları birbirinden ayıran ve aralarında ayrılıklara ve bölünmelere iten her ne ise, bu sözlerin vahyi ile sıfırlanmış ve yok olmuşlardır. Allah’ın irade semasından, varlık dünyasını asil kılmak ve insanların fikirlerini ve ruhlarını yükseltmek maksadıyla bütün beşerin eğitilmesi için en etkin araç gönderilmiştir... Eskiden şöyle nazil olmuştu: “İnsanın ülkesini sevmesi Allah’ın Dininin bir

ögesi idi” Ancak, Azamet Lisanı Onun izhar gününde buyururlar: “İnsan kendi sadece ülkesini sevmekle değil, bütün dünyayı sevmekle övünmelidir.” Bu yüce sözlerin nazil olmasıyla taze bir kuvvet getirmiştir ve insanların kalplerinin kuşlarına yeni bir istikamet getirmiş ve Allah'ın kutsal Kitabından her türlü kısıtlamalar ve sınırlandırmaların her zerresini silmiştir.⁴

Hz.Bahaullah pek çok Levhinde sevdiklerine kötülerin ve fasıkların yarattıkları etkilere karşı kendilerini korumalarını tembih etmiştir. “Kötülerin yoldaşlığından elini çek”⁵ diye Saklı sözlerde buyurmuştur. Hz.Bahaullah Dünya Levhin'de kimlerin fasık olduklarını açıkça belirtmiştir. “Kötü odur ki insanoğlunun ruhani gelişmesine ve yükselmesine engel olan kimsedir.”⁶

Kalem-i Ala tarafından Dünya Levhinde nazil olan en mükemmel öğütlerden biri şudur :

“Bundan önce de bu yüce sözleri sarfetmiştik: Bu Mazlum'a sadakât gösterenler hayırseverlik iyilik anlarında yağmur bulutları gibi ve alçak isteklerini dizginlemekte yanar bir ateş olsunlar.”⁷

Hz.Bahaullah bu Levhinde beşer toplumunun yeniden yapılanmasına yönelik bazı öğretilerini ilân eder. Bunlardan, beynelmilel bir lisanın tesisi, insanlar arasında dostluğun ilerlemesi ve çocukların eğitimi gibi daha önce nazil olan öğretileri tekrarlar. Tarıma büyük önem verir, anayasal hükümetlerin kurulmasını önerir, ‘inanır olmayanları ve dinsizlerin’ davranışlarını kınar – İran’da ‘bütün düşünceleri kan dökmek, kitapları yakmak diğer dine inananlara kötülük yapmak’, ‘diğer toplumlari ve gruplari yok etmek’ olan Emrin düşmanlarını kastetmektedir. Şii İslam'ın boğazdan gelen “ayn”^{*} sesiyle söyledikleri “Mel'un” kelimesiyle “kötü

* Beddua ve küfür etmek İranlılar arasında çok olağan bir olaydır, özellikle boğazdan gelen U sesiyle birine Mel'un demekten büyük

bedduaları” için onları azarlar. Fakat, bu insanları “doğru yola yönlendirmesi” ve “onları uygunsuz davranışlardan temizlemesi” için Allah’a yalvarır.

Aynı zamanda İranlılara hayretlerini ifade eder, çünkü, Ona anlatıldığına göre, “adamın biri İran’da imparatorluk tahtının olduğu yere gitmiş ve orada hoş giden davranışlarıyla, bazı asillerin güvenini kazanmış.” Burada Seyyid Cemalu’d-Dini Afganiye atfedilmektedir. Onun bu meşhur kötü eylemleri hakkında bu kitabın bir yerinde kısaca bilgi verilmişti.*

Dünya Levhinde Hz.Bahauallah Adalet Evi üyelerini Küçük Sulh’ü ilân etmeleri için çağrıda bulunur. Gerçi Yüce Adalet Evi henüz insanlar tarafından bilinmemektedir, ancak süreci başlatmanın zamanı gelmiştir. “*The Promise of World Peace*” (Vaad Edilen Dünya Barışı) adlı açık mektubun neşriyle ve bütün dünyaya hitap eden Küçük Sulh’ün ilânının başlangıç adımları atılmıştır. Barışın yolunun üstündeki engellere işaret eder, kalıcı bir barışın özelliklerini tarif eder, onun tesisinin kaçınılmaz olduğunu teyit eder, onun başarılarının yollarını özetler, ve bunun ilerlemesi için bütün dünya Bahailerinin vazgeçilmez desteklerini verecekleri hakkında söz verir.

H.z.Bahauallah bu dünya bağlarından arınmış ve diğer insanların ruhlarının önderliğine kendilerini vakfetmiş kimselere tekrar takdirlerini sunar. Onlara takdislerini şu sözlerle verir:

Ey Allah’ın kulları! Halkı doğru yola kılavuzlamakla meşgul olup Nefs-i emarenin vesveselerinden azade ve masun

gurur duyan din adamları. Din adamı böyle demekle birine beddua etmekle kalmaz, boğazdan gelen U sesiyle de kendisini büyük bir gururla Arapça lisanının bilginleri arasına katmış olur. Böylece boğazdan gelen sesi çıkaramayan cahiller üzerinde büyük bir etki yaratır ve ona karşı hayranlık duyulur.

* Aşağıda, sayfa 395-6 ya bakınız

kalan alimler, Alemlerin Maksudu katında irfan göğü yıldızları sayılır. Bu gibilere ihtiram gerek. Onlardırlar akıcı pınarlar, ışık saçan yıldızlar, kutlu ağacın meyveleri, Tanrı kudreti eserleri ve samedani hikmet denizleri. Ne mutlu onlara yapışanlara! Böyle bir kimse Ulu Arşın Rabbi olan Tanrının Kitabında ermişlerdendir.”⁸

Hacı Muhammed –Rızay-ı İsfahani

Bazılarınız için bu Levihte İsfahanlı Hacı Muhammed Rıza'nın şehitliğine atfeden bir pasaj olduğu açık olmayabilir. Hz.Bahaullah bu hikâyeyi büyük bir duygusallıkla anlatır :

Ben Mazlum, gece gündüz yaratıkların Mevlasına şükürler sunuyorum, hamd ediyorum; çünkü verilen öğütlerin tesirini göstermekte olduğunu görüyorum. Filvaki bu hizbe müntesip olanların huyları ve davranışları takdire değer bir seviyeye yükselmiş bulunuyor; çünkü insanlığın iftiharını mucip bir hadise vukua gelmiştir. İşaret ettiğim bu hadise, dostların hükümet otoriteleri nezdinde kendi düşmanları lehinde şefaatte bulunmalarıdır.⁹

Hacı Muhammed Rıza aslen Horasan eyaletindendi fakat İsfahan'da oturmakta olup ticaret yapmaktaydı. Emirde aktif bir mübelliğ ve sadık bir inanırdı. Tebliğ faaliyetlerinden dolayı hapse atılmıştı fakat bir süre sonra serbest bırakıldı. O zaman İsfahan'dan ayrıldı ve nihayet Akka'ya gitti ve Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Hz.Bahaullah'ın şahsı ile görüşmek, onun kalbinde Rabbi için sevgi ve sadakât ateşinin yanmasına sebep oldu. Kendisinin bir şehit olması ve canını Onun yoluna feda edebilmesi için yalvardı. Hz.Bahaullah, bunun gerekli olmadığını zira Onun yolunda pek çok kimsenin canlarını feda ettiklerini buyurduğu söyleniyor. Fakat, Hacı Muhammed Rıza Hz.Bahaullah'ın huzurunun şarabıyla öyle kendinden geçmişti ki her şeyini Mevlasına feda etmek istedi. Böylece yalvarısını tekrarladı. Bu defa Cemal-i Mübarek sessiz kaldı ve o bunu razılık işareti olarak kabul etti. Sonra, Hz.Bahaullah'tan yerleşmesi için bir şehri kendisi için tayin etmesini rica etti.

Aşkabat'a gitmesi kendisine buyuruldu. Bir kaç yıl orada oturdu ve Müslüman halka Emri tebliğ ile meşgul oldu.

Hacı Muhammed Rıza 1 Temmuz, 1889 da Hz.Bahauallah'tan bir Levih aldı.¹⁰ Bu Levihte Hz.Bahauallah onu sadıkane hizmetlerinden dolayı över, Emre sadakât ve bağlılığından ötürü ona takdislerini ihsan eder ve bütün amellerinin ve arzularının Onun için bilindiğinden emin olmasını söyler. Aşkabat'da hazin bir ayaklanmanın meydana geldiğini buyurur ve bunu Rabbinin inayetlerine mazhar olan bir kimseye bir yılanın saldırısı olarak tarif eder.

Gerçi, hedef olan inanırın kimliğini Hz.Bahauallah açıklamamıştı ama, Allah'ın, Hacı Muhammed Rıza'nın bedenine kuvvet ve kalbine korkusuzluk vermesi için niyaz etmekteydi. Bu Levih eline geçtiği zaman, Hacı Muhammed Rıza Aşkabat'daki bütün inanırları ziyafet için davet etmişti. Bu Levih ahbaplara okunduğu zaman, Aşkabat'ta henüz her hangi bir ayaklanma olmadığını, fakat Hz.Bahauallah geçmiş zaman 31 nolu resim

kullandığına göre ve ahbaplardan biri düşmanlar tarafından vurulduğuna göre bu ayaklanmanın kaçınılmaz olduğunu, Mirza Ebul Fazıl açıkladı. Bu çok yakında olacak ve sadece bir kişi şehit edilecekti. Hacı Muhammed Rıza ahbaplara Levihte Hz.Bahauallah'ın kehanette bulunduğu şehit edilecek kimsenin kendisi olduğunu söyledi. Bu, iki ay sonra gerçekleşti.

Aşkabat'ta Emrin muazzam ilerlemesine öfkelenen Şii İslam toplumu bir kaç Bahaiyi öldürmeyi gizlice planlamışlar. Gerçi onların planları gerçekleşmedi, ama onlar Hacı Muhammed Rıza'yı şehit etmeği başardılar. Eli bıçaklı iki adam çarşıda ona saldırdılar ve bıçaklayarak öldürdüler. Bu olay 8 Eylül 1889 da oldu. Anlatılanlara göre, onun ölmesini seyretmek için toplanan büyük bir halk kitlesinin sevinç çığlıkları arasında otuz iki yerinden bıçaklanmıştı. Bazı ahbaplar Hz.Bahauallah'ın ona gönderdiği Levihte atfedilen duaları okudular. Burada onun bedenine kuvvet vermesi için Allah'a yalvarması, acı veren işkence ile şehit edilmesinin bir işaretiydi. Katiller öyle kana susamışlardı ki, Rus askerleri gelip

onları tutuklayıncaya kadar hançerlerinden akan kanı yaladıkları görülmüş.

Tanınmış bir kaç Bahaiyi öldürme planları ortaya çıkınca inanırlar Kafkasya'nın genel valisi General Komarof'a bir dilekçe yazarak korunma istediler. Bu istek kabul edildi ve böylece düşmanların planları suya düştü. Mahkemelerde uzun izleyicilerin önünde bir araştırma yapıldı, pek çok Bahai ve gayri Bahai sorgulandı. Sonunda mahkeme katillerin suçlu olduğuna karar verdi ve cezası yerine getirildi. İki katil asılmak suretiyle cezalandırıldılar ve cinayete yardım eden bir kaç kişi de Sibiryaya sürgün edildiler. Emir tarihinde ilk kez bir Bahaiyi öldüren kimseler adalet önünde yargılanmışlardı. Genelde İran'da Bahai katillerini ödüllendiren Şii hocalarını bu karar deliye çevirmişti. Suçluların serbest bırakılmaları için muazzam baskı yaptılar fakat Rus hükümetini etkilemeyi başaramadılar.

Bu arada mahkumlar idam gününü demir parmaklıklar ardında beklerken, onların akrabaları ve bir kaç önde gelen tacir bazı tanınmış Bahaileri ziyarete geldiler ve ölüm fermanının kaldırılması için Rus hükümetine aracı olmaları için yalvardılar. Bahailer toplandılar, meşveret ettiler ve bir şeyler yapmaya karar verdiler. Mirza Ebul Fazıl ile birlikte bir Bahai daha Bahai toplumu adına Valiye temsilci olarak gittiler ve aracı oldular. Önce katillerin işledikleri cinayetten affedilmelerini, eğer mümkün olmazsa, cezalarının hafifletilmesini istediler. Vali Bahailerin bu davranışından ve onların katilleri affetme talebinden çok etkilendi.

Bu istek Çar'a bildirildi. O cezanın değiştirilmesini onayladı. Fakat karar gizli tutuldu ve ancak son dakikada dramatik bir şekilde açıklandı. İdam günü darağaçları kuruldu ve mezarlar kazıldı. Mahkumlara beyaz elbise giydirildi ve idam edilmeye hazır bir şekilde hapisshaneden getirildiler ve darağacına götürüldüler. Zaman gelince bir hükümet görevlisi, büyük bir halk topluluğu önünde Bahailerin hükümetle görüşmeleri sonucu düşmanlarının affını istediklerini bildiren

bildiriyi okudu ve Çar'ın bu iki katilin cezalarını ömür boyu Sibirya'ya gönderilme kararıyla değiştirdiğini ve diğerlerinin cezalarını ise yarıya indirğini bildirdi.

Düşmanları adına bu şefaâtin prenslere yaraşır bir davranış olduğu Hz.Bahaullah tarafından bildirildi. Bu onun kalbine büyük bir mutluluk getirdi. Yaklaşık kırk yıldan beri, Onun öğütleri ve önerileriyle ahbabların, kendi ölümcül düşmanlarının serbest bırakılmaları için aracı olacak kadar imanının yüksekliklerine çıktığını söyledi.

Yezd Zalimi

Dünya Levhinde Hz.Bahaullah der:

Ya (Yezd) diyarının zalimi Melekut-u Ebha sakinlerinin kanlı gözyaşları dökmesine sebep olan bir şey yaptı. ¹¹

Bu kimse Yezd valisi Prens Mahmud Mirza, Celalu'd Devle idi. Hz.Bahaullah onun emriyle şehit edilen ve Yezd'in ilk yedi şehidi diye bilinen yedi inanırdan bahsetmektedir. Bu korkunç cinayet 19 Mayıs,1891 de meydana geldi; haber Hz.Bahaullah Hayfa'dayken Ona ulaştı. Vahiylerine dokuz gün ara verdi ve bu zaman içinde hiç kimse Onun huzuruna kabul edilmedi. Bu dokuz günlük aradan sonra ilk nazil olan Levih Dünya Levhiydi. Bu yedi kişinin şehitliklerinin ayrıntıları *Tarih-i Şuheday-ı Yezd (Yezd Şehitlerinin tarihi)*'de anlatılmıştır, ve Şevki Efendi usta üslubuyla şöyle özetlemiştir:

“Yezd şehrinde, oranın müçtehidinin teşviki ve Zillus Sultan'ın oğullarından olan katı kalpli Vali Mahmud Mirza'nın emriyle bir gün içinde yedi kişi korkunç şekilde öldürüldü. Bunlardan ilki, Ali Asgar adlı yirmi yedi yaşında bir gençti, boğulup cesedi bazı Yahudilere teslim edildi. Ölünün altı arkadaşını kendileriyle gelmeye zorlayan bu adamlar, etrafları bir güruh insan, davul ve boru çalan askerlerle çevrili olarak cesedi sokaklarda sürükleyip Telgrafhaneye geldiler. Burada seksenbeş yaşındaki Molla Mehdi'nin kafasını kesip aynı şekilde şehrin başka bir mahallesine sürüklediler, bir seyirci kalabalığının gözleri önünde, davul ve boru sesleriyle

çılgınlaşmış olarak Ağa Ali'yi de o şekilde öldürdüler. Geri kalan dört kişiyi yanlarında taşıyarak oranın müçtehidinin evine gittiler, halka hitap eden ve yaklaşan şehadetinden dolayı sevinçli olan Molla Ali-i Sebzivari'nin boğazını kesip, daha canlıyken vücudunu bahçe beli ile parça parça ettiler, başını taşlarla ezdiler. Bir başka mahallede, Mehriz kapısının yakınında Muhammed Bakır'ı öldürdüler ve müzik sesi gitgide çılgınlaşıp halkın naralarını bastırdıkça, geriye kalan yirmi yaşlarında iki kardeşin, Ali Asgar ve Muhammed Hasan'ın başlarını kestiler. Muhammed Hasan'ın midesini yardılar, kalbini ve ciğerlerini söktüler, sonra başını bir mızrağa saplayıp müzik eşliğinde sokaklarda gezdirdiler, bir dut ağacına asıp kalabalığa taşlattılar. Gövdesini annesinin evinin önüne attılar, kadınlar bu eve girdiler, dans edip eğlendiler. İlaç olarak kullanılmak üzere etlerinden parçalar kopardılar. Nihayet Muhammed Hasan'ın başını gövdesiyle birleştirdiler ve diğer şehitlerin naaşlarıyla beraber şehrin kenar mahallelerine götürüp kafatasları kırılana kadar haince taşladılar. Cesetlerden kalanları Yahudilere zorla toplatıp Selsebil ovasında bir çukura attırdılar. Vali o günü halk için tatil ilân etti, dükkanlar kapatıldı, gece şehir ışıklandırıldı ve şenlikler modern çağların en barbar eylemlerinin başlamasını ilân etti.¹²

Bir kaç yıl sonra, 1903 yılında aynı vali Celalu'd Devle'nin valiliği sırasında Yezd'de büyük bir Bahai katliamı oldu. Felaketi önlemek için çok uğraştı ama din adamlarının sebep oldukları ihtilali bastırmayı askerleri ve memurları başaramadılar. Bir kaç gün için kontrolü kaybetti ve şehirde, civar köy ve kasabalarda pek çok Bahai en korkunç şartlarla şehit edildiler. Hz.Abdülbaha Londra'dayken, o zamanlar sürgünde yaşayan Celalu'd Devle yeis içerisinde Hz.Abdülbaha'yı görmeye geldi. Anlaşılan geçmişteki suçlarından nadim olarak Hz.Abdülbaha'nın ayaklarına kapandı, fakat Hz.Abdülbaha onu aşağılanmış olarak görmek istemedi ve derhal onun huzurunda rahat olmasını sağladı.

'The Times' Levhi

Daha önce bahsettiğimiz Molla Ali Ekber ve Hacı Emin'in hapse atılmasından bir aydan az bir zaman sonra yedi şehitler idam edildiler. Hz.Bahauallah her iki olayı tarif ettiği bir Levih yazdı. Bu Levihte Londra'nın 'The Times' gazetesine hitap ettiği için buna The Times Levhi denmektedir. Açılış paragrafında Hz.Bahauallah buyururlar ki yedi kişinin şehadeti ve ikisinin mahpusiyeti Melekut-u Ebha'da çok büyük bir sevinç yarattı. O, Yüce cennet sakinlerinin bayram havası içinde muzaffer şehitlerin düşmanlarına galebe çalan üstünlüklerinin zaferini muazzam bir mutluluk içinde sevinçlerini ve kutlamalarını parlak ifadelerle tarif eder. Ne kana susamış zorbanın şiddetli saldırıları ne de vahşi zalimin hiddeti onların imanlarını ve hevesini kırdı veya yüreklerindeki Allah sevgisi ateşini söndürdü. Böyle gaddar bir muamele karşısında onların sadakâti Emri muazzam potansiyellerle süsledi.

Bu Levihte Hz.Bahauallah yedi kişinin şehadetlerinin koşullarını ayrıntılarıyla tarif eder ve her birinin hikâyesini anlatır. Molla Ali-i Sebzevari için Hz.Bahauallah buyururlar ki Allah'ın bu büyük adamı Allah'ın Emrini tam şehitlik anında ilân etti ve onun hakikatini kanını dökerek ispat etti. Baş kesilmezden az önce, etrafında toplanan kalabalık gruba bağırarak şöyle dedi: "Şehitlerin Prensi Molla Hüseyin Kerbelâ ovasında şehit edilirken, 'Bana yardım etmek için yardım edecek kapasitede bir kimse var mı?' dedi. Ve ben size diyorum: görebilecek olan varsa bana baksın!"*

Hz. Bahauallah, bu sözlerden ötürü, ona takdir ve teyit bahşetmiştir.

* Arapça bu iki söyleyişin her ikisinde neredeyse aynıdır. Bu ikisi arasındaki tek fark Nasir(yardımcı)deki "s" harfi Nazır(görücü) da "z" ye dönüşmüştür.

Bu Levih İran halkının inanırlara çektirdikleri ıstırapların ve işkencelerin portresini çizmek açısından önemlidir. Şu ana kadar, *The Times*'a yazılan bu Levhin ancak az bir bölümü İngilizceye çevrilmiştir:

Ey söz söyleme gücüyle süslenen 'Times'! Ey haberin şafağı sen! İran'da zulüm görenlerle birlikte bir saat geçir ve adalet ve insaf örneklerinin zalimlerin kılıçlarının altında nasıl yargılandıklarına şahit ol. Bebekler süttten mahrum bırakılmışlar, kadınlar ve çocuklar kanunsuzların eline tutsak düşmüşler. Allah'ı sevenlerin kanlarıyla toprak kana boyanmış, ve Ona yakın olanların feryatları evreni ateşe vermiş.

Ey hükümdarlar topluluğu, sizler güç ve kudretin tezahürleri, haşmetin membaı, Allah'ın Kendisinin otorite ve büyüklüğünü. Mazlumların kötü hallerine bir bakınız. Ey adaletin güneşleri, kin ve nefretin şiddetli fırtınaları fazilet ve dindarlık lambalarını söndürdü. Gün ağarırken ilâhi merhametin nazik rüzgarları yanmış maddelerin ve atılmış bedenlerin üzerinden esti ve şu yüce kelimeleri fıslıladı: "Vay, vay olsun sana ey İran! Sen kendi dostlarının kanlarını döktün, fakat buna rağmen, yaptıklarının cehaleti içinde kaldın. Yapmış olduklarının farkında olsaydın, çöllere kaçır, işlediğin suçlardan ve yaptığın zulümlerden dolayı feryat ve figan ederdin."

Ey sapmış kişiler, küçük çocukların günahı neydi? Hiç kimse, bugün, zulüm görenlerin yakınlarına acıdı mı? Hz.İsa'nın – Allah'ın barışı ve merhameti Onun üzerine olsun- taraftarlarının gizlice lazım gelen şeyleri gönderdiklerini ve büyük bir sempati ile dostluk gösterdiklerini duyduk. Yaptıklarınız için Onun razılığını vermesini Ebedi gerçek olan Allah'tan niyaz ederiz.

Ey dünyanın bütün ülkeleri ve şehirlerinde neşredilen gazeteler! Mazlumların inleyişlerini duydunuz mu ve onların keder bağırıları kulaklarınıza ulaştı mı? Yoksa bunlar gizli mi kaldı? Olanların hakikatini inşallah araştırır ve onların

*tarafını tutup haklı ve suçsuz olduklarını iddia ve ispat edersiniz ...*¹³

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

DÜNYA MERKEZİ İÇİN FERMAN ‘KERMİL LEVHİ’

Arapça olan bu meşhur Levih* Kermil Dağında nazil oldu ve döneminde vahyolan Levihlerin en önemlilerinden biridir. Hz.Bahaullah Hayfa’yı ilk defa 31 Ağustos sabahı Avusturya’nın Lloyd gemisi 1868 de oraya yanaştığı zaman gördü. Hayfa o zamanlar küçük bir kasabaydı. Hz.Bahaullah gemiden indi, bir kaç saat kıyıda kaldı ve sonra gemiyle hapishane şehri Akka’ya gitti. Yaklaşık onbeş yıl sonra, Behci Kasrına taşındığı zaman, Hz.Bahaullah Hayfa’ya kısa bir ziyarette bulundu ve Alman kolonisinde bir evde kaldı. Daha önceki bir ciltte bahsettiğimiz gibi†, Hz.İsa’nın dönüşünü bekleyen bir kaç Alman Templerler Arz-ı Akdes’e gitmişler ve Kermil Dağının eteğine evler inşa etmişlerdi, fakat O oraya gittiği zaman hiçbiri Onu tanımadı. Hatta, Hz.Bahaullah onların evinde kaldı ve onların başkanları için bir Levih yazdı, fakat onlar Allah’ın Gününün geldiği haberinden yoksun kaldılar. Üçüncü ziyaret 1890 da gerçekleşti. O zaman da Alman kolonisinde kaldı; suudundan yaklaşık bir yıl önce 1891 de dördüncü ziyareti oldu ve o bölgede yaklaşık üç ay kaldı.

Hız.Bahaullah’ın Kermil Dağında İlyas Peygamberin Mağarasına gittiği sanılıyor. Asırlar önce, bir Hıristiyan tarikatı Hz.İsa’nın Pederin haşmetinde döneceği ve huzuruyla burayı takdis edeceği beklentisiyle bu mağaranın üzerine bir manastır

* Hz.Bahaullah’ın Levihleri Sf 87.

†cilt 3, S. 36-38 e bakınız.

inşa etmişti. Tıpkı Alman Templerlar gibi orada bulunan rahiplerden hiç biri Hz.Bahaullah orayı ziyaret ettiği zaman Onun makamını tanımadılar. Hz.Bahaullah çadırını manastıra yakın bir yere kurdu ve orada Kermil Levhi nazil oldu. İlerde, Meşrikul Eskar'ın o alana kurulacağı bilinmektedir.

Bu Levih, Emrin Dünya Merkezinin kurulmasına dair önemli imalarda bulunur ve bu bir ferman olarak kabul edilir. Anlaşılan bu Levih nazil olmazdan önce, H. Bahaullah'ın Yazılarının hiç birinde Onun dünyayı saran nizamının uluslararası Merkezi ile ilgili hiç bir şey yoktu. Ayaklarıyla Allah'ın dağımı mübarek kıldığı andan itibaren, Emrin ruhani ve idari merkezinin yaratılması için mucize kabilinden güçler salıverildi. Bu merkezden Onun Zuhurunda saklı dünyaya hayat veren enerjiler insanlığa akacaktır.

Kermil Levhinde Hz.Bahaullah Kermil dağı ile diyaloga girer; bu olağan üstü bir şey değildir; başka Levihlerde de bazı şehir ve bölgelere hitap etmiştir. – örneğin, Ta (Tahran)* Diyarına hitabı veya Akdes Levhinde† nazil olduğu gibi Kudüs ile diyalogları gibi.- Kermil Dağındaki diyalog çarpıcı, derin ve duygulandırıcıdır. Hz.Bahaullah'ın çizdiği harikulade resim, Kendi adımlarının Kermil dağına doğru ilerlemesi ile başlar; bu ilâhi sahnedeki ilk perde 'bütün yaratılanların' Kermil'e hitap ederken duyulan seslerdir. Sonra Kermil'in Rabbına şükreden sevinçli sözleri gelir. Ve nihayet Hz.Bahaullah'ın cevabı. Bu Levhin açılış paragrafı bu yüce manzaranın perdesini açar.

Celil olsun bu Gün! Bu Gün, Rahmanın güzel kokulu merhamet yellerinin imkan dünyasına estiği gündür. Bu Gün, şanına geçmiş asır ve devirlerin yetişemediği kadar kutlu bir Gündür. Bu Gün, Kıdem Cemalinin kendi mukaddes makamına yöneldiği gündür. Kıdem Cemalinin kendi mukaddes makamına yönelmesi üzerine bütün yaratıklar ve

* Bkz.clt. I, sf.43-48

† Bahaullah'ın Levihleri İngilizce Baskı S. 9-17 ye bakınız.

***onların ötesinde Yüceler Zümresi yüksek sesle çağırıştılar :
“Koş, ey Kermil koş! İşte İsimler Ülkesinin Sultanı ve Göklerin Yaradanı olan Rabbin Cemali senin üzerine oturdu.”¹***

Seslerin Hz.Bahauallah’ın oraya gelişini Kermil’e haber verişleri ne kadar çarpıcı ve kelimeler ne kadar güzel, “Koş, ey Kermil, koş! İşte İsimler Ülkesinin Sultanı ve Göklerin Yaradanı olan Rabbin Cemali senin üzerine oturdu.” Bu pasajda, Kendi Zuhurunun şanını metheder ve Kendisinin mevcudiyeti ile Kermil Dağını ‘Onun kutlu Tahtı’ olarak seçtiğini açıkça belirtir. Taht, Onun en içteki haşmet ve hükümdarlığının zahiri merkezinin görülebilir bir işaretidir.

Yukarıdaki pasajda bir dağa seslenmesi bir yana, elbet de “bütün yaratılanların” sesleri fiziksel olarak hiç kimse tarafından işitilmez. Fakat, sayısız fırsatlarda Hz.Bahauallah’ın, arzın atomları, denizin damlaları, kayalar ve ağaçların Onun Vahyinin titreşen etkisiyle neşelendiklerini ifade etmesi gerçekten çok ilginçtir. Örneğin, Akdes Levhinde, “her taş ve her ağaç yüksek sesle haykırırlar: ‘Rab büyük haşmetiyle geldi’”²

Bir başka Levihte³ hayretle ifade ederler ki bu günde, mineral alemi Allah’ın sözlerinin nefesiyle titreşirken, genel olarak insanlık etkisiz kalmıştır. Hz.Bahauallah Gelibolu’dan Akka’ya gemiyle giderken bir Levihte⁴, Rab denizin üstünden gidiyor diye denizin damlaları öyle bir sevinç içindeydiler ki her damladan hiç kimsenin kulağının duymadığını duyduğunu buyurdular. Bir insan olarak biz cansız varlıklardan böyle şeyleri ne görme ve ne de işitme durumundayız. Bizim ancak bu ifadeleri fiziksel noktadan anlayabildiğimizi, ancak, onların ruhani önemini anlamaya çalışmaktan başka bir seçeneğimizin olmadığını kabul etmektir.

Diğer taraftan, evrende her şey bir şekilde bir birleriyle irtibatlıdır. Ve her yaratılan şeyin, hatta bir atomun bile, yaratıcısıyla bir irtibatı olmalıdır. Ancak bu ilişki nasıl işler, biz bunu asla bilemeyeceğiz. İnsan vücudunun duyusunun

algılayamadığı pek çok şeyin etrafında meydana geldiğini ilim zaten ispatlamış bulunmaktadır. Örneğin, insan duyuları elektromagnetik dalgaları tesbit edemez, halbuki biz bunun içine batmış durumdayız. Son zamanlarda ilim adamları ağaçların birbirleriyle konuştuklarını keşfetmiş bulunmaktalar. Ancak bunun nasıl olduğunu henüz bulamamışlardır. Bunu bir böcek sürüsünü bir ağaca saldırtmakla ispatlamışlar. Bakmışlar ki bunun bir sonucu olarak büyük bir alandaki ağaçlar aynı saldırıya hazır olmak üzere kimyasal bir değişim oluşturmuşlar. Bizim duyu organlarımız böyle bir haberleşmeyi sezmekten acizdir.

Eğer böyle ise, Hz. Bahauallah'ın da teyit ettiği gibi, Allah'ın En Yüce Ruhü'nun vücudunda temsil edildiği O'nun üzerlerinden geçerken denizdeki tüm damlacıkların belirli bir reaksiyon gösterdiğine inanamaz mıyız? Veya Kermil Dağı'nın Hz.Bahauallah üzerinde yürürken duyduğu coşkuyu sadece onun yaratıcısının anlayacağı bir şekilde dile aldığını söyleyemez miyiz? Ama bu soruların cevabını kim bilebilir? Bu beyanlar herbir inanan için ne ifade ederse etsin unutmayalım ki, Hz.Bahauallah bu sözleri kutsal yazılarında tekrar tekrar yazmıştır. Allahı ve O'nun Yaratıldığını kişilerin sınırlı ve dar görüşü aralığından görmek doğru değildir. Bu koca evrende Allah'ın yapmış olduğu gizemli işleri kim tam olarak bilebilir? Yaratılmış olanın kendisini Yaratmış olana nasıl karşılık verdiğini kim bilebilir?

Kermil Levhini incelemek için basit ve aydınlatıcı yaklaşım, dağ ile Hz.Bahauallah arasındaki sesi hayali bir lisan içinde Allah'ın planını ifade etmenin bir yolu olduğunu var saymaktır. Bu plan o dağın üzerine Onun ruhani ve dünyevi saltanatını kurmaktır. Bu diyalogda Allah'ın dağı Hz.Bahauallah'a şöyle hitap eder:

Bunu işiten Kermil dağı sevincinden vecde gelerek, sesini yükseltti ve haykırdı: “ Ey gözlerini bana çevirip adımlarını bana yöneltmek lütfunda bulunan! Canım Sana kurban! Ey ebedi hayat Kaynağı! Ayrılığın beni bitiriyor,

huzurundan uzak kalışım ruhumu yakıp kavuruyordu. Hamd olsun Sana ki çağrına icabet etmeme beni muaffak kıldın, mübarek ayaklarını üzerime basmakla beni şereflelendirdin, Kendi Gününün hayat verici hoş kokusuyla ve Kendi Kaleminin heyecanlandırıcı sesiyle beni canlandırdın. Senin Kalemin İsrafil’in borusudur. Her mukavemeti kıran mübarek Emrinin zuhuru saati çalınca, Ruhundan kendi Kalemine üfledin ve işte o anda, bütün yaratık dünyasının temeli sarsıldı, bütün yaratıkların Maliki Olanın hazinelerinde saklı sırlar insanlığa münkeşif oldu.”⁵

Bu sözlerin kelime anlamı, Hz.Bahaullah, ayaklarıyla kutsadığı yeri ziyaret etmeden önce, Kermil dağı harap kırık, kayalık taşlık bir bölgeydi. “Ey ebedi hayat kaynağı! Ayrılığın beni bitiriyor, huzurundan uzak kalışım ruhumu yakıp kavuruyordu.” Ve Hz.Bahaullah’ın cevabı haraplık sahnesini sevinç ve süse çevirdi : “Sevin, şad ol; Tanrı bu Gün Kendi tahtını senin üzerine kurdu... Şükürler sun Rabba. O senin kederini sevince çevirdi.” Sözleri Hz.Bahaullah’ın teselli edici sözleriydi. Bu sözler Eşyanın hayallerini şu sözlerle ne kadar güzel açıklar:

Çöl ve kurak yer mesrur olacak; ve bozkır sevinecek ve nergiz gibi çiçeklenecek. Bol bol çiçeklenecek ve sevinçle ve terennüm ile sevinecek; Lübnan’’n izzeti, Kermilin ve Şaron’’n haşmeti ona verilecek; Rabbin izzetini ve Allah’ımızın haşmetini görecekler.”⁶

H.z.Bahaullah’ın bu beyanlarından Emrinin Tahtının nerede kurulacağı konusunda en ufak bir belirsizlik yoktur. Bu Levih nazil olduğu andan itibaren Kermil dağının gelişmesi mukadder oldu ve bir Dünya Dininin Merkezi oldu. İlk merhaleleri zaten meydana geldi. Hz.Bahaullah Kermil dağına şöyle hitap eder:

Kermil’in bu haykırışı yüce makama erişince cevap verdik: “Ey Kermil! Şükürler sun Rabba! Ayrılık ateşiyle yanıp kavrulduğun bir sırada huzurumun denizi senin karşında dalgalandı, seni ve bütün yaratıkları, görünür

*görünmez her şeyi sevinçle doldurdu. Sevin, şad ol: Tanrı bu Gün Kendi tahtını senin üzerine kurdu, seni Kendi ayetlerinin matlai, bürhanlarının maşrıktı yaptı. Ne mutlu senin şanlı adını yayanlara! Ne mutlu Rabbin Allah'ın sana gösterdiği lütuf ve keremi birbirlerine anlatanlara! İmdi, Celal Sahibi Rabbinin ismiyle ölümsüzlük kadehini alıp iç ve sana olan merhametimin bir nişanesi olmak üzere kederini sevince çeviren Rabbin şükürler sun. O, kendi tahtının makamını, ayaklarının bastığı yeri, huzuruyla müşerref olan bu noktayı, nidasının yükseldiği bu mahalli göz yaşları döktüğü bu mekanı gerçekten sever.*⁷

Gerçi bu Levihte Hz.Bahauallah'ın sesi Kermil'e yönlendirilmiş ve pek çok pasajlar Emrin Dünya Merkezinin inşaaı ile ilgili, ancak, aslında, taraftarlarına da hitap ediyor. Gerçekten, bu Levihte pek çok manalar gizlidir. İnanırlar Hz.Bahauallah'a dua ve münacât halinde dönerlerse, belki bunları kavrayabilirler.İlâhi hikmete gebe ve büyük olayları önceden haber veren pek çok pasajları tefsir etmek bize düşmez. Her birey inanır kendini Emirde derinleştirmeli ve dua ederek ve Eserleri mütalaa ederek onlarda gizli manaları keşfetmeli. Herkes kendi tefsirini keşfetmeye hak kazanır, ancak bu tamamen şahsi olarak kalmalıdır; onun bulguları Hz.Abdülbaha ve Şevki Efendinin tefsirleriyle teyid edilmedikçe, asla muteber değildir.

Aşağıdakiler Kermil Levhinin kapanış bölümleridir:

Ey Kermil! Siyon'a seslen ve şu müjdeyi ver: Fani gözlerden nihan olan geldi. Onun her şeyi yenici hakimiyeti meydana çıktı. Onun her şeyi kaplayan parıltısı ayan oldu. Sakın durma, duraklama. Koş, gökten inen Tanrı şehrini tavaf et. Allah'ın in'am ettiği kimselerin, saf yüreklilerin, mukarrep meleklerin secde ederek tavaf ettikleri bu Semavi Kâbenin çevresini dön dolaş. Bu Zuhurun müjdesini yeryüzünün her noktasına ve her şehrine götürmeyi ne kadar isterdim! Bu Zuhur, Sina'nın aşık olduğu Zuhurdur. Onun ismiyledir ki Yanan Çalı (Yerin ve göğün padişahlıkları

Rabların Rabbi olan Allaha mahsustur) diye çağırılmaktadır. Hakikaten söylüyorum: Bu Gün, kara ve denizlerin bu müjdenin sevinci ile çırpındıkları gündür. Ezelden beri bir çok şeyler fani akılların ve kalblerin idrakine sığmayan bir lütf ve kerem eseri olarak bu Gün için saklanmıştır. Yakında Allah Kendi gemisini senin üzerinde yüzdürecek ve İsimler Kitabında anılı Baha milletini şühud alanına çıkaracaktır.

*Mukaddes olsun İnsan cinsinin Rabbi! Onun isminin anılmasıyla yerin bütün zerrelere titreyişmiş, Ululuk Dili kendi bilgisinde gizli ve kudretinin hazinelerinde saklı şeyleri açığa dökmek için harekete gelmiştir. Hakikaten, hakikaten, O, aziz ve müteal isminin kudretiyle, bütün yerde gökte bulunanların mutlak hakimidir.*⁸

Yukarıdaki pasajın ilk bölümü, “Ey Kermil! Siyon’a seslen ve şu müjdeyi ver: Fani gözlerden Nihan olan geldi” sözü Hz.Bahauallah’ın Emrini bütün insanlara ilân edişinin bir emri olarak telakki edilebilir.

“Bu zuhurun müjdesini yeryüzünün her noktasına ve şehrine götürmeyi kadar çok isterdim!...” özleminin Hz.Abdülbaha’nın “İlâhi Plan”ı neşretmesiyle gerçekleşmiş olduğu söylenebilir. Emri tebliğ etmenin patentini teşkil eden ve tamamı ondört tane olan bu Levihler Hz.Abdülbaha tarafından Kuzey Amerika’ya hitap etmektedir ve tebliğ planının dünyayı saran tarifini yapar. Daha sonra, ilk merhaleleri Hz.Şevki Efendi tarafından bir dizi milli planlar olarak birleştirilmiştir. Bunun ardından On Yıllık Plan diye bilinen bir dünya planı geldi. Sonraki planın tamamlanması Hz.Bahauallah’ın mesajını özellikle,dünyanın hemen hemen her köşesine yaymakla sorumluydu. Bu yöntem, Hz.Bahauallah’ın Dünya Levhinde vahy ettiği sözler gerçekleşinceye kadar devam edecektir.

*Allah’ın Emrinin haymesi ne kadar geniştir! O yeryüzünün bütün halkını ve akrabalarını içine almıştır ve yakında, bütün beşeri koruması altına alacaktır.*⁹

Kermil Levhi’nin en anlamlı yeri aşağıdaki cümledir:

Koş, gökten inen Tanrı şehrini tavaf et. Allah'ın in'am ettiği kimselerin, ... secde ederek tavaf ettikleri bu Semavi Kâbenin çevresini dön dolaş.¹⁰

H.z.Şevki Efendi “Allah'ın şehri, Semavi Kâbe” yi Kermil dağının üstündeki Hz.Bab'ın makamı olarak tefsir etmiştir. Hz.Bab'ın naaşının transferi ve Onun türbesinin tamamlanması için Hz.Bahauallah tarafından salınan güçler bu Levhin vahyinden hemen arkasından etkili oldu. Bir gün Hz.Bahauallah bir grup selvi ağacının bir daire şeklinde yetiştığı dağın kalbine gitti. Çadırı tam ortasına kurulmuştu ve Hz.Abdülbaha Onun hizmetinde hazır duruyordu. Hz.Şevki Efendi bu olayı şu kelimelerle tarif eder:

Aynı yıl Hz.Bahauallah'ın çadırı, “*Celal Çadırı*” İlyas Peygamberin vatani olan ve Eşiya'nın “*Tüm kavimlerin toplanacağı Tanrı Dağı*” diye övdüğü Kermil dağında, “*Tanrının ve Onun Bağının Tepesinde*” dikildi.¹¹

Bir görgü şahidinin ifadesine göre, Hz.Bahauallah'ın yüzü Doğuya ve Hz.Abdülbaha'ın yüzü Batıya doğru çevriliyken, Azamet Lisanı, Hz.Bab'ın naş'ını İran'dan Arz-ı Akdes'e transfer etmesi ve eliyle işaret ettiği selvi ağaçlarının altına bir türbeye konması konusunda Abdülbaha'ya direktifler verdi. Böylece, bu kutlu bina için ilk adım bizzat Hz.Bahauallah'ın Kendisi tarafından atılmıştı. Hz.Abdülbaha'nın Hz.Bab'ın naş'ını transfer etmesi sekiz yıl sürdü. Kutsal naş'ın bulunduğu sandık 31 Ocak,1899 da Akka'ya vardı. On yıl sonra, 1909 yılının Nevruzunda* Hz.Abdülbaha Kendi elleriyle Doğudan ve Batıdan inanırların huzurunda, tahta sandığı mermer bir tabuta yerleştirdi. Bu maksat için Hz.Abdülbaha'nın yaptırdığı altı odadan birinin içindeki kabire konu† Bir Levihte bu güzel haberi inanırlara şu sözlerde bildirdi:

* Bahai Yeni yılı, 21 Mart.

†Ayrıntılar için cilt 3, Ek I e bakınız.

“En sevindirici haber şu ki Hz.Bab’ın mübarek ve parlak naaşı... düşmanların üstünlüğü yüzünden ve hainlerin korkusundan altmış sene oradan oraya nakledilip rahat ve huzur görmedikten sonra, Ebha Cemalinin rahmeti ile Nevruz günü kutsal tabut içinde Kermil dağındaki Türbeye törenle yerleştirildi... Tuhaf bir tesadüfle, aynı Nevruz günü Şikago’dan çekilen bir telgraf, Amerikan merkezlerinden her birindeki müminlerin birer delege seçerek o şehre gönderdiklerini... ve Meşrikül Eskar yeri ve inşaatı için kesin karara vardığını haber veriyordu.”¹²

1948 yılında Hz.Şevki Efendi Makam-ı Ala’nın süper binasının inşasının hazırlıklarına başladı. 1951 de inşası sırasında Amerika Bahailerine gönderdiği bir mesajda şu tarifi yaptı:

Şu mühim anda Allah’ın Dağının kalbinde yatan o kutsal toprağın kutsallığının fazlasıyla üzerinde duramam ya da altmış yıl önce o kutsal dağa yapmış olduğu ziyaret sonucu Emrin kurucusu tarafından kesin olarak seçilen ve Onun İradesinin tesiri ile kurulan bu muazzam kurumun tahayyül edilemez önemini mühimseyemem, ne de Hz.Bahauallah’ın Dininin Dünya İdari Merkezinin göz önüne açılmasında oynayacağı role mukadder eşi görülmemiş etki yaratacağı ve gelecek dünya nizamının embryosunu teşkil eden, en yüce kurumlarının tezahürü olan bu binanın inşasının oynayacağı rol üzerinde fazla vurgulayamam.

Çünkü, ruh aleminde olduğu gibi, Bab’ın hakikati, Bahai Zuhurunun sahibi tarafından “peygamberlerin ve Nebilerin etrafında tavaf ettikleri Nokta” olarak nida edilmiştir. Bu elle tutulur arzda, Onun kutsal kalıntıları dokuz birbiri içine giren daire* olarak kabul edilen merkezi ve kalbi teşkil eder. Böylece, Allah’ın gelmiş ve gelecek herşeyin bilgisinin sadır

* Daha fazla bilgi için bkz. Citadel of Faith, pp 95-96.(A.T)

olmasına sebep olan ‘ İlk Noktadan bütün yaratılanların hasıl olduğu’ O kişiye Emrimizin Kurucusu tarafından merkezi pozisyonuna paralel ve daha fazla önem eklenmiştir. ¹³

1953 de Makam-ı Ala'nın inşaatı Şevki Efendi tarafından tamamlandı. Ve şimdi, “Allah'ın şehri...Allah'ın in'am ettiği kimselerin, saf yüreklilerin, mukarrep meleklerin secde ederek tavaf ettikleri bu Semavi Kâbe”Allah'ın dağının sinesinde haşmetle durmaktadır.

Şevki Efendi Bahai dünyasına gönderdiği telgrafta Makam-ı Ala'yı “ALLAH'IN DAĞINDA TAHTINDA OTURAN KERMİL KRALİÇESİ PARLAK ALTIN TAÇLA TAÇLANMIŞ, DONUK BEYAZ ELBİSELER GİYMİŞ, ZÜMRÜT YEŞİLİ KUŞAK KUŞANMIŞ OLARAK HAVADAN, DENİZDEN VADİDEN VE TEPEDEDEN HER GÖZÜ KAMAŞTIRMAKTADIR. ¹⁴

Kermil Levhinde bir başka önemli pasaj şudur:

Yakında Allah kendi Gemisini senin üzerinde yüzdürecek ve İsimler Kitabında anılı Baha milletini şühud alanına çıkaracaktır. ¹⁵

Bahai Yazılarında “Gemi” ibaresi genel olarak Allah'ın Emrini veya, Ahd-i Misakı, ve Kutsal Denizci Levhinde Hz.Bahau'llah'ı belirtmek için kullanılmıştır. Örneğin, *Kayyumul Esmâ*'da Hz.Bab İsm-i Azam topluluğunu, Bahaileri, Kızıl renkli Geminin dostları olarak alkışlamıştır. Fakat Hz.Şevki Efendi'ye göre, Kermil Levhindeki “Gemi”, Allah'ın Yasasının gemisi olarak tefsir edilir. Geminin Kermil dağında yüzmesi Yüce Adalet Evinin kurulmasını ima etmektedir. Allah'ın kanununun bütün beşere akacağı Emrin yüce kanun koyan kurumudur.Hz.Şevki Efendi Yüce Adalet Evi üyelerine Kermil Levhindeki geminin sakinleri olarak değinir. Yüce Adalet Evi, Emrin Uluslar arası İdari Merkezinin esas organıdır. Başka kurumlar ise bu merkezin parçalarını oluştururlar.

Yine, İsrail Peygamberleri bu olayları *İşaya'dan* alınan şu alıntıda olduğu gibi, binlerce yıl önce gördüler :

“Ve son günlerde vaki olacak ki, dağların başında RAB evinin dağı pekiştirilecek ve tepelerden yukarı yükselecek; ve bütün milletler ona akacaklar. Ve çok kavimler gidecekler ve diyecekler: Gelin ve RABBİN dağına, Yakup’un Allah’ının evine çıkalım ve kendi yollarını bize öğretecek ve onun yollarında yürüyeceğiz. Çünkü şeriat Siondan ve RABBİN sözü Yerusalımdan çıkacak. Ve milletler arasında hükmedecek ve çok kavimler hakkında karar verecek; ve kılıçlarını sapan demirleri ve mızraklarını bağcı bıçakları yapacaklar; millet millete karşı kılıç kaldırmayacak ve artık cengi öğrenmeyecekler.”¹⁶

Dünya İdari Merkezini yaratmak için Hz.Şevki Efendinin attığı ilk adım, Kermil dağı üzerinde Makam-ı Ala’ya ve o kutsal noktada Bahai Dininde en asil hanım olan, Hz.Bahaullah’ın kızı, Varakay-ı Ülya’nın naşı’nın defnedildiği yere yakın bir yer almaktı. Bunu, ‘Baha’nın ışığından yaratılan’, Babası tarafından ‘insanların birliği için kurban olarak verilen’, Hz.Bahaullah’ın şehit oğlu Gusn-u Athar’ın azize annesi Navvab ile birlikte nakli ve onların aynı çevrede definleriydi.

H.z.Şevki Efendinin attığı bir sonraki adım, bu istirahatgâhları çevreleyen ve Baha ehlinin kıblesine* bakan bir kavis yaratmaktı. Yüce Adalet Evi dahil, İdari Merkezin çeşitli kurumları bir kaç bina halinde bu kavisin etrafına inşa edilmeliydi. Bu İdari Merkezin inşasında ilk adım Uluslararası Arşiv binasının yapılmasıyla başladı; bu bina 1957 de Hz.Şevki Efendi tarafından tamamlandı. Daha sonra, Yüce Adalet Evinin binası yapıldı ve şimdi geri kalan kurumları barındıracak diğer binalar yapılacak ve böylece, Bahai Dünya İdari Merkezi tamamlanmış olacaktır. Kermil Levhinde bahsedilen Allah’ın Tahtının kurulması, Şevki Efendinin tefsir ettiği gibi, Kemil dağı üzerinde Dünya Merkezinin kurulmasından başka bir şey değildir. Şöyle yazar:

* Hz.Bahaullah’ın Defnedildiği Yer.

Bu üç ebedi istirahatgâhın, Hz.Bab'ın türbesinin gölgesinde, Kermil Dağının kalbinde, Bahai dünyasının kiblesi olan Akka körfezinin karşısındaki kar beyazı kente bakan nefis güzellikteki bahçeler içinde bir araya getirilmesi, eğer manasını doğru olarak değerlendirebiliyorsak, Hz.Abdülbaha'nın, Allah'ın tahtının makarrı olarak sıfatlandığı bir yerin ruhani gücünü kuvvetlendirmektir. Ve, dünyanın en büyük üç din sistemi tarafından zaten saygı gören ve kutsal sayılan bir toprakta, Emrin Ruhani Merkezinden asla ayrılmaması mukadder bulunan ve onun yakınında çalışacak olan gelecekteki Bahai Topluluğunun daimi dünya İdare Merkezinin zamanla kurulmasına giden yolda yeni bir aşamayı simgelemektedir.¹⁷

Kermil Dağının Ruhani Merkezi, “Mele-i Ala topluluğunun sevgiyle tavaf ettiği nokta,” Makam-ı Ala'dır. İdari Merkez o kutsal Makamın gölgesi altındadır. Ruhani ve İdari Merkezler, Kermil dağında Bahai Dünya Merkezini teşkil eder.

Önceki dinlerde, ruhani ve idari merkezler bir birinden ayrılmıştı. Örneğin, Hıristiyanlıkta idari din, doğduğu yer ve ruhani evinden Arz-ı Akdesten nakledilmişti. İslamiyette de bu böyle oldu: cismani idare heyeti olan Halifelğin merkezi, Mekke'den uzakta kurulmuştu. Önceki dinlerde ruhani ve idari merkezlerin ayrılması, taraftarları arasında ayrılığın, pek çok hiziplere ve mezheplere ayrılmasının bir yansıması olarak kabul edilebilir. Hz.Bahaullah'ın Zuhurunu diğerlerinden ayıran bir yönü, Emrin Ruhani ve İdari Merkezlerinin birleşmiş olmaları ve Allah'ın Dağında kalıcı olarak kurulmuş olmasıdır. Bu hakimiyet Kermil Levhinde Hz.Bahaullah'tan gelir ve bunun gerçekleşmesi için ruhani güçleri salıveren O'dur. Arz-ı Akdes'te beynelmilel kurumların müteraki olarak açığa çıkması onların ruhani merkezlerinden ayrılmalarının mümkün olmadığını sergiler. İkisinin birliği bütün dünyada Bahai toplumunun birliğinin bir sembolüdür, bütün dünyayı kucaklamaya hedeflenmiş ve beşer toplumunda bunun

DÜNYANIN MERKEZİ İÇİN FERMAN ‘KERMİL LEVHİ’

kurulması esas amaç ve Hz.Bahau'llah'ın bu devir için maksadı olarak kalır .

Bahai dünyasıyla yaptığı bir haberleşmede, Hz.Şevki Efendi Emrin Dünya Merkezinin gelecekteki gelişmesinde insanları bekleyen tasavvur edilemez şeylerin silsilesinin perdesini açarak kendi görüşünü ileri sürer.

32 ve 33 nolu resimler

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

34 nolu resimler

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

“Bu Binanın* meydana çıkışı zamanı geldiğinde bu, Emrin Kuruluş Devrinde diğer başka binaların kuruluşların müjdecisi olacaktır. Bunlar, Velilik, Emrin Elleri, ve Yüce Adalet Evi gibi ilâhi olarak tayin edilen kurumların idari merkezi olarak hizmet göreceklendir. Bu Binalar, yaygın bir Kavis şeklinde ve mimarının uyumlu stilini takip ederek, Dünya Dininde kendi cinsleri arasında önde yer alan, Varakay-ı Ülya’nın, dünyanın hareketlenmesi ve onların birleşmesi için Hz.Bahauallah’ın kurban olarak verdiği oğlu ve ‘Allah’ın bütün dünyalarında eşi olarak seçtiği’ ni beyan ettiği, eşinin ebedi istirahatgâhlarını saracaktır. Bu muazzam girişimlerin tamamlanması ile, başlangıcı Emrin Kahramanlık döneminin sonlarına uzanan Yönetim Düzeni’nin başlangıcı, harikulade tayin edilen dünya çapında ilerlemesinin en yüksek noktasına varacaktır.

İnsanlığın ruhani tarihinde eşi görülmeyen ve bundan daha az önem taşımayan – Küçük Barışın tesisi ve Bahai milli ve mahalli kurumlarının gelişmesiyle aynı zamana denk düşen, biri Bahai dünyası içinde ve diğeri harici - bu geniş ve karşı konmaz ilerleme, Büyük Barışın sancağının yukarı kalkmasıyla ve Hz.Bahauallah’ın Dünya Nizamını teşkil eden vasıtaların odak noktasının, gücünün ve ihtişamının ortaya çıkmasıyla, son şeklini Altın Asırda alacaktır. Geleceğin Dünya Bahai Halk topluluğunun bu merkezinin nihai kuruluşu Emrin Kurucusunun

* Beynelmillel Bahai arşiv binası

ilânını derhal mümtaz kılacaktır. Ve devamlı olarak Hz.İsa'nın tekrarladığı ve söz verdiği Peder'in Melekutu gelecektir.

Zamanı gelince, Bu Dünya Nizamı Bahai Çemberi içinde birbirini takip eden Dinler içinde medeniyetin doğuşu ve çiçeklenmesiyle en güzel meyvelerini verecek, ilâhi bir şekilde ilham, almış, özelliklerinde eşsiz, bütün dünyayı kapsayan, ve esas olarak karakter itibariyle ruhani - halen Emrin Oluşma Devrinin rahminde hareket eden olgunlaşmamış kurumlara hayat veren ruhtan başlangıç hızını almak için izah ederken, hedeflenen bir medeniyet.”¹⁸

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

KURDUN OĞLUNA RİSALE

Şeyh Muhammed -Taki – Kurdun Oğlu

Bu mühim risale, Hz.Bahaullah'ın cismani yaşamının son yılında nazil oldu. Hz.Bahaullah tarafından “kurt” sıfatı ile damgalanan, Şeyh Muhammed Bakır'ın oğlu Ağa Necefi diye bilinen Şeyh Muhammed Taki'ye* hitap edilmiştir. 1883 de babasının ölümünden sonra, Ağa Necefi İsfahan'nın önde gelen müctehidi olarak onun yerini aldı. Hz.Bahaullah'ın Emrinin müzmin bir düşmanı ve korkulur hasmı, “çocuk babasının sırrıdır” meşhur sözünü ifa eden yırtıcı ve kötü fikirli bir din adamıydı. “Kurdun Oğlu” lâkabını tam anlamıyla hak etmişti.

Daha gençken, Bahaileri katletme politikasını gütmek için babası ile işbirliği yaptı. Şehitlerin Sevgilisi ve Şehitlerin Sultanının şehit olmalarında o kollarını sıvadı ve resmi cellat işbirliği yapmadığı takdirde bizzat kendisinin onları katletmek için hazır olduğunu ilân etti. Görev başına gelir gelmez onun kışkırtmaları ve ve direkt onun talimatları ile İsfahan'da ve civar kasabalarda Bahailere karşı büyük ayaklanmalar baş gösterdi.Onun emriyle bir kaç Bahai öldürüldü ve o,1903 tarihinde Yezd ayaklanmasının başlıca kışkırtıcısıydı. Bu 1852 de Tahran'ın kana bulanmasından sonra Bahailere karşı yapılan en kanlı katliamdı.

* Bakınız yukarıda bölüm 6

İran'da O'nun taraftarlarına karşı en korkunç cinayetleri işleyen böyle bir adama Hz.Bahaullah bu ağır risaleyle hitap etti. Açılış paragrafı Allah'a hamd eder ve ikincisi, "Yüce Aracısı", "Kalem-i Ala", Allah'ın "Güneşinin doğduğu Yer", "En Yüce İsimler", ve "Onun en yüce sıfatlarının güneşi" olarak Hz.Bahaullah'ın methiyesidir. Ağa Necefi'ye Kendi makamını sarıh bir şekilde ilân ettikten sonra, bir sonraki paragrafta, Hz.Bahaullah, "insan kulağının bu Günün İlâhi Sesine kulak versin diye yaratıldığını" ona söyler, önce, ruhunu "tövbekârlık sularıyla"temizlemesini, başını "Allah korkusu tacıyla taçlandırmasını" ve sonra tahtından kalkıp, yüzünü Allah'ın çadırına doğru çevirmesini ve özellikle kendisi için nazil olan duayı okumasını öğütler.

Ağa Necefi'nin bu risaleyi aldıktan sonra Emre karşı koyma şeklinden, onun ilk üç paragrafı okuduktan sonraki kızgınlığının derecesini tahmin edebiliriz. Onu takip eden uzun dua onu daha da öfkelenmiştir. Her ne kadar, bu münacâtın ve aslında bütün risalenin nazil olması onun yanlış yola sapan ruhunu Allah'a yönlendirmek için Hz.Bahaullah'ın dahice bir teşebbüs idiyse de, bununla beraber dua, Ağa Necefi'nin rezil hayatını tarif etmek için en güzel tanımlamayı yapar. Bir çok güzel pasajların yanı sıra, aşağıdakiler gibi kinayıcı ifadelerle de rastlarız. Hz.Bahaullah bu ifadelerde Ağa Necefi'nin münacât haleti ruhiyesi içinde bunları okumasını ve ve kötü eylemlerinden dolayı Allah'tan af dilemesini öğütler.

"Ey İlahım ve Sultanım! Ben şahadet ederim ki Sen beni Seni anmak, Seni övmek, Senin Emrine yardım etmek için yarattın; ben ise Senin ahdini bozan, kitabımı bir yana atan, Seni ve ayetlerini inkâr eyleyen düşmanlarına yardım ettim... Eyvahlar olsun beni Senin ahadiyet okyanusunun enginlerine ve rahmet denizinin derinliklerine ulaşmaktan alakoyan gafletim, hacaletim, hatalarım ve günahlarım için!

İlâhi! Sen beni kendi kelimeni yükseltmek ve Emrini açıklamak için varlık alanına çıkardın; fakat gafletim beni men etti, beni pençesine aldı; öyle ki eserlerinin mahvına

kalkıştım ve dostlarının, ayetlerine matla olanların, vahyine maşruk teşkil edenlerin, sırlarına mahzen bulunanların kanını dökmeğe koyuldum.

Rabbim,Rabbım,Rabbım,Rabbım, Rabbim,Rabbım, Rabbım,Rabbım,Rabbım! Ben tanıklık ederim ki: Senin adalet ağacının meyveleri benim zulmüm yüzünden yerlere döküldü, isyanımın ateşi sebebiyle yaratıkların arasındaki mukarreblerin yürekleri kavruldu, kulların arasındaki temiz yüreklilerin ciğerleri eridi aktı. Yazıklar olsun bana şakavetimden ötürü! Eyvahlar olsun bana zulmümden dolayı! Ah bu benim uzaklığımın, gafletimin, cehlmin, zilletimin, iraz ve itirazımın elinden: Nice günler var ki kullarına ve dostlarına beni korumalarını emir buyurdun; ben ise onları Sana ve Senin eminlerine zarar erişirmeğe teşvik ettim...

Ah, ah, Sana arka çevirmiş olmaklığım benim ismetimin perdesini yaktı. İtirazda bulunmuş olmaklığım hürmetimin örtüsünü yırttı. N'olaydı toprak tabakalarının altına gömülmüş olaydım da şu kötü amellerim yüzünden kulların arasında rüsvay olmasaydım.

Ya Rabbi! İşte ben asi Senin affına ve ihsanına yöneldim... İmdi, ah,ah, büyük günahlarım beni Senin rahmet alanına yaklaşımdan geri tuttu ve yaman hatalarım beni Senin yakınlık sahasından uzak bulundurdu, Sana karşı olan vazifemde kusur etmiş, ahid ve misakını bozmuş, Senin adalet şehirlerinde oturanları ve memleketinde yaşayan fazıl matlalarını inletecek işleri işlemişimdir. İlâhi, ben Senin buyruklarını bıraktım, kendi nefsimin buyruklarını tuttum; ben Senin kitabındaki hükümleri bir yana attım, kendi nefsani arzularımın kitabına uydum. Ah, ah, şakavetim arttıkça, hilmin arttı; isyan ateşim alevlendikçe, Senin affın ve fazlın o ateşin üstünü örttü. İzzetine yemin olsun, ey Alemin Maksudu ve Ümmetlerin Mahbubu, sabrın beni gururlandırdı ve tahammülün beni cüretlendirdi. İlâhi, utanç göz yaşlarımı ve gafletimden ötürü ettiğim ahları görüyorsun. Ululuğuna and olsun, Senin kerem alanından başka bir yerde kendime bir

ilticagâh bulamıyorum. “Ümidi kemeyiniz” sözünü bana işittirmiş olmana rağmen, işte beni meyusluk ve ümitsizlik denizine batmış görüyorsun. Kendime rahmet kubbelerinin altından başka bir yerde bir makarr bulamıyorum. İzzetine yemin olsun, zulmüm emel ipini kopardı ve isyanım Senin adalet kürsünün önünde yerlere serilmiş bir ölü. Bu ölü, Senin inayet elinden af kevserini istemeğe sıkılıyor.

... Bana Seni anmak ve Seni övmek için bir dil verdin; o ise Sana yakın duranların ve kutsiyet menzillerinde oturanların yüreklerini yakacak şeyler söyledi.

Sen bana kendi eserlerini müşahede etmek, kendi ayetlerine bakmak masnuatını temaşa etmek için bir göz verdin; ben ise Senin iradeni bir yana attım, yaratıklar arasındaki temiz yüreklileri ve kullar arasındaki feragat erbabını inletecek işler işledim. Bana bir kulak verdin ki Senin zikrini, senanı, kerem göğünden ve irade havandan ineni onunla işiteyim; ben ise, ne yazık Senin Emrini terkettim, Senin kullarına, Senin eminlerine ve dostlarına sövmeği emrettim ve Senin adalet tahtının önünde memleketin içerisindeki muvahhid ve muhlislerin ahlalarını göklere çıkartacak işler işledim...

... Heyhat, heyhat ! Sen minberi kendi zikrin için, kendi kelimenin yükselmesi için, kendi Emrinin açıklanması için vücade getirdin; ben ise ona ahdini bozmak ve ilân etmek için çıktım; ve onda insanlara Senin azamet çadırlarında oturanları ve ilim şehirlerinin ahalisini inletecek şeyler telkin ettim...

... İzzetine yemin olsun! Bilmiyorum hangi günahımdan ötürü mağfiret dileyeyim ve tövbe edeyim? Bilmiyorum hangi zulmümden ötürü Senin cömertlik alanına ve kerem sahana döneyim? Suçlarım ve günahlarım sayıcıları saymaktan ve yazıcıları yazmaktan aciz bırakacak bir raddeye vardı...¹

Allah'tan başka hiç kimse bir adama böyle hitap edemez ve onun günahkârlığını ve suçunu onun önüne açıkça seremez.

Ağa Necefî bu dünyada iken bir an bile bu münacâtın ışığı altında kendisine bakmadı. Fakat, şüphesiz, diğer herkes gibi, kendi gerçek yüzünü öteki dünyada görebilmiş ve bu dünyada yaşamında ne kadar hazin bir hataya düşmüş olduğunu anlamıştır.

“*Kurdun Oğlu Risalesi*” nin başından sonuna kadar dikkat edilmesi gereken nokta, Hz.Bahau'llah'ın şefkât dolu öğütleridir. Allah'ın melekutunda intikam yoktur. Gerçi, Allah'ın en acımasız düşmanlarından birine hitap ediyor, ama, yine de Allah'ın sevgi dolu merhameti çalışmaktadır. Onun haince amellerini kınarken, imalarında asla intikam almaya eğimli değildir. Onun entrikalarını reddederken, kelimelerinde asla aşırı değildir. Öğretilerinin tarafsız beyanı, Zuhurunun koşullarının açık tarifi, Misyonunun geçerliliğinin ispatlarını ortaya koymasının kesin tartışması, düşmanlarına hitap eden meydan okuyan mütalası, Onun merhametini, yüce nasihâtlerini ve dost olsun, düşman olsun, kulları için sınırsız sevgisini yansıtan pasajlarla iç içedir.

Levihlerin Yeniden Nazil Olmaları

Hz.Bahau'llah, daha önceki yazılarından nazil olan alıntıları nadiren alırdı. Fakat *Kurdun Oğlu Risalesi* başkadır. Burada, daha önceki Levihlerinden pek çok alıntılar vardır. Kendisi tarafından seçilmiş bir antoloji vardır. Hz.Bahau'llah'ın Yazılarını vahy ettiği durumu ve katiplerine O'nun sözlerini not etmek için O'nun tarafından verilen kuvveti daha önceki ciltlerde* tarif ettik. Herhangi bir müellif alıntılar için gereken kaynağı kopya ederken, Allah Kelamının Vahyedicisi, bu modeli takip etmez. Daha önceki bir Levihten alıntı yapacağı zaman, Hz.Bahau'llah'ın akan Vahyi durdurduğu ve katibine belli bir Levhin bir bölümünü araya koymasına için direktif verdiğini düşünmek insan havsalanın alması mümkün değildir.

* cilt 1 bölüm 3.

Şunu unutmamak gerekir ki Hz.Bahaullah'a kırk yıllık Görevi esnasında, yaklaşık onbeşbin Levih nazil oldu. Bunların pek çoğu elde edilemiyordu ve hiç biri indekslenmediği için bu pek çok sayfalardan istenilen pasajı bulup çıkarmak mümkün değildi. O günlerde Hz.Bahaullah'ın sekreteri veya başka biri için, her hangi bir Levhin bir bölümünü bulmak, samanlıkta iğne aramaya benzerdi.

Diğer taraftan, Hz.Bahaullah'ın pek çok havarisinin de gözlemlediği gibi, ilâhi vahiy, Allah'ın azametini gösteren ve insanı hayrete düşüren izzetinin O'nun Kişiliğinde neşrolan muazzam güçlerin salıverilmesiyle birleşmişlerdi. Bu kutsi akışların aniden durması ve pek çok sayfaların arasından bir paragraf aramanın zorlu işiyle insanın uğraşması sadece Allah'ın Kelamını Vahiy eden Kimsenin azamet ve vakarıyla bağdaşmadığı gibi, aynı zamanda bu O'nu beşer yazarının seviyesine düşürür.

Kurdun Oğlu Risalesi'nde var olan her alıntı, o anda Hz.Bahaullah tarafından tekrar nazil olmuştur. Yıllar önce O'na nazil olan aynı kelimelerin tekrar O'nun Ağzından çıkmış olması, Allah'ın gücünün delillerindendir. Bu sadece Kendi Yazılarına münhasır değildi. Daha önce de belirtildiği gibi*, Hz.Bab'ın Eserleri Kendisinde olmadığı halde O'nun Yazılarından alıntılar yaptı. Elbette bu bilgiler Kutsal Kitaplarla sınırlı değildir ve her şeyde böyledir. Hz.Bahaullah Hikmet Levhinde Nebil-i Ekber'e şöyle anlatır:

Çok iyi biliyorsunuz ki Biz insanların sahip oldukları kitapları okumadık ve onların mevcut ilimlerini öğrenmedik ve buna rağmen, bilginlerin ve filozofların sözlerini alıntulamak istersek dünyada görünmüş olan ve kutsal kitaplarda nazil olan her şey bir Levih halinde Rabbımıza ayan olur. Böylece Biz, görür ve yazarız. Gerçekten, Onun bilgisi, yeri ve göğü kapsar.

* yukarıda sayfa 47-48 e bakınız.

Görünmeyenin Kalemî bu Levhte olmuş ve olacak her şeyi yazmıştır – Benim muhteşem Dilimden başka hiç bir dil bunu tefsir edemez.²

Kurdun Oğlu Risalesi'ndeki alıntıların dikkatle incelenmesi, alıntılarla, asıl metnin hemen hemen aynı olduğunu gösterir. Nadiren bir veya bir kaç kelime farklı olabilir, genel olarak ya bir zarf veya takı veya sıfat olabilir, fakat anlam hep aynıdır. Bunun sebebi, belli bir kelime tekrar farklı nazil olur. Bu başkalık lisanın aslında daha çok dikkati çeker çünkü kelimenin İngilizce'ye çevirisi bir zarfın veya ekin değişmesinden etkilenmez.

Buna bir örnek olarak:*Kurdun Oğlu Risalesi*'nde Hz.Bahaullah *Kelimat-ı Firdevsiye*'den “ En Yüce Cennetin ikinci yaprağı”nı alıntılar. Levhin orijinalindeki “En Yücenin Kalemî” (Kalem-i Âlâ) sözcüğü *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde, “İlâhî Tefsircinin Kalemî” diye nazil olmuştur* fakat, alıntının geri kalanı orijinali gibidir.

Hz.Bahaullah'ın Levihlerini takdimi

Kurdun Oğlu Risalesi'nin derinden incelenmesi, İslam konuları bilgisine dayanır. Bunların ayrıntılı incelemeleri bu kitabın konusu dışındadır, fakat bu kitabın ekinde bazı notlar verilmiştir ve İngilizce baskısında faydalı bir lügat vardır. Bazı tarihi olayların da açıklanması gerekir fakat bunların çoğu zaten bu ve daha önceki ciltlerde tarif edilmişler ve gerektiği zaman referanslar verilecektir.

Risale boyunca, Hz.Bahaullah Ağa Necefî'ye “Şeyh” diye hitap eder. Ona Allah'ın Gününün geldiğini ilân eder, Kendisini Allah'ın Yüce Mazharı olarak belirtir ve Zuhurunun içinde saklı hakikatleri tarif eder. Açıkça Misyonunu anlatır ve Kendisini Şeyh'e şöyle tanıtır:

* Bahaullah'ın Levihleri sf.34 ve *Kurdun Oğlu Risalesi* sf. 25.

Ben Mazlum mektebe gitmemiş, bilginlerin ilmi münakaşalarında hazır bulunmamışım. Hayatıma yemin olsun, Ben kendimi Kendim açıklamadım. Beni dilediği gibi açığa çıkaran Tanrıdır.³

Daha sonra, Nasreddin Şah'a hitap eden, şu meşhur pasajla başlayarak Sultan Levhinde* nazil olandan alıntılar:

Ey Sultan! Ben diğer kullar gibiydim ve yatağında uyuyordum. Süphan'ın nesimleri üzerime esti ve Bana bütün olmuş şeylerin ilmini öğretti. Bu Benim katımdan değildir, her şeye gücü yeten Bilicinin katındandır.^{4 †}

Bu risalede, Hz.Bahaullah sevgi, birlik ve Emrin köşe taşlarını teşkil eden benzer ilkeler gibi bazı temel öğretilerin ana hatlarını çizer. Bu öğretileri ifade eden sözlerin çoğu O'dan daha önce nazil olanlarda O'nun tarafından toplanmıştır. Belki de bu metodu, bu öğretilerin yeni formüle edilmediği ve Zuhurunun ilk başından beri neşrettiğinden ve onlarca yıldan beri inanırların bunları yürüttüklerinden Şeyh'i temin etmek için kullanmıştır. Aşağıdakiler O'nun Şeyh'e sunduğu pek çok öğretilerden birkaçıdır:

İlâhi Elçilerinin gönderilmesinden ve Kitapların indirilmesinden maksat, Tanrıyı tanıyıp insanlar arasında ülfet ve ittihad yaratmaktır...⁵

Adalet ve insaf insanları koruyan iki koruyucudur...⁶

Bu gün Tanrı din ve mezhebinin özü, muhtelif din ve mezheplerin düşmanlık sebep ve vesilesi yapılmamasıdır. Bu günkü esaslar ve kanunlar, bu muhkem ve metin sistemler, hep tek kaynaktan çıkmıştır...⁷

Dini taasup ve kin cihanı ateşe veren bir yangındır, bu yangını kimse söndüremez.⁸

* Sultan Levhi hak bkz. Cl.2 sf 355-374 ve clt.3 böl 9.

†Bu pasajın Hz.Abdülbaha tarafından tefsiri için cilt 2, sf.364-365 e bakınız.

Sizler bir ağacın meyveleri ve tek bir dalın yapraklarıdır. Birbirinizle büyük bir sevgi ve ahenk, dostluk ve arkadaşlıkla muamelede bulununuz...⁹

Birlik ışığı o kadar kuvvetlidir ki, bütün dünyayı aydınlatabilir...¹⁰

Ey Bahailer, bütün insanlarla dostluk ve arkadaşlık ruhu içinde hareket ediniz...¹¹

Şefkât dili kalblerin müknaatıdır...¹²

Ey Tanrının Tanrı şehir ve memleketlerinde oturan dostlar! Ben mazlum sizlere emanet ve diyanet tavsiye ederim...¹³

Biz Tanrı kullarına ve cariyelerine nefsanî arzu uykusundan uyanıp yerin ve göğün yaradıcı olan Tanrıya yönelmeleri için ismet ve takva emrediyoruz...¹⁴

Birbirinizle mücadele etmeyiniz. Biz yeryüzünde yaşayanları birleştirmeye ve kaynaştırmaya geldik...¹⁵

Kendinize ve insanlığa faydası dokunacak şeylerle meşgul olunuz. Ulu adı ile zahir olan Kıdem Sultanı işte size böyle buyuruyor...¹⁶

Bu Zuhurun muzaffer askerleri güzel amel ve huydur...¹⁷

Gerçek söylüyorum: Bütün yeryüzü sakinlerini koruyan müstahkem kale, Tanrı korkusudur...¹⁸

Biz hakikaten edep ve terbiyeyi seçtik ve onu Tanrıya yakın duranlar için bir huy yaptık. Edep ve terbiye, büyük ve küçük herkese yaraşan bir giysidir...¹⁹

Gönüllerinizi dünya sevgisinden kaldırınız, dillerinizi iftira ile kirletmeyiniz ve üyelerinizi aziz ve hamid olan Tanrıya yakın gelmekten men etmeyiniz...²⁰

Ben Mazlum dünya milletlerini daima yüceliğe götüreceğim ve Tanrıya yaklaştıracak şeylere çağırılmışımdır...²¹

Söyle, ey Tanrının halkı! Vücutlarınızı emanet ve diyanet süsü ile süsleyiniz; sonra Rabbınıza iyi amel ve iyi ahlâk ile yardımda bulununuz...²²

Bunlar Hz.Bahaullah'ın *Kurdun Oğlu Risalesi* 'nde koyduğu ruhani öğretilerinin özünü teşkil eden öğütlerinden sadece bir kaçıdır. Aynı zamanda Kendi oğlu Bediullah'a* bir nasihât olarak nazil olan meşhur pasajdan bir alıntı yapar. Bu pasaj her hangi bir kimse için ahlâk modeli olarak da alınabilir.

Bollukta bol verici, darlıkta şükredici ol. Komşunun güvenine layık ol, ona güler yüzle bak. Fakirlere hazine, zenginlere öğütçü, yoksulların feryadına erişici ol. Verdiğin sözün mukaddesliğini ihlal etme. Hükmünde insafılı, sözünde çekingen ol. Kimseye haksızlık etme, herkese karşı mütevazi ol. Karanlıkta yürüyenlere lamba, kederlilere sevinç, susuzlara deniz, darda kalanlara melce, mazlumlara destek ve koruyucu ol. Her hareketinde doğruluk ve dürüstlük kılavuzun olsun. Gariplere yurt, dertlilere derman, mültecilere kale ol. Körlere göz, yolunu şaşırılmışlara hidayet meşalesi ol. Hakikat çehresine ziynet, vefa alnına taç, hakseverlik mabedine direk, beşer cismine can, adalet ordusuna sancak, fazilet ufkuna yıldız, gönül toprağına şebnem, bilgi denizinde gemi, iyilik semasında güneş, hikmet tacında mücevher, asrın fezasında ay, tevazu ağacında meyve ol. Seni kıskançlık kızgınlığından ve adavet soğuğundan korumasını Tanrıdan dileriz. O gerçekten Yakındır ve çağıranlara cevap vericidir.²³

‘Kimsenin Kanını dökmeyin’

Kurdun Oğlu Risalesi 'nde öğretilerin göze çarpan bir başka çeşit özelliği, kavga, mücadele, dini düşmanlık, savaş ve sezilebilecek en ufak kötülük veya fesatı yasaklanmış olmasıdır. Hz.Bahaullah'ın bu konu üzerinde durması tarihin ışığı altında anlaşılır. Babi döneminde, Hz.Bab'ın taraftarları düşmanlarının

*Hz.Bahaullah'ın suudundan sonra Ahdı bozdu ve Hz.Abdülbaha'ya karşı geldi. Daha fazla bilgi için bkz the *Will and Testament of Abdülbaha* . Yazar onun kötü eylemlerini bir sonraki cilt “Hz.Bahaullah'ın Ahd ve Misakı”nda vermediği düşünmektedir.

saldırılarına karşı kahramanca kendilerini savundular. Mazenderan, Neyriz ve Zencan* ayaklanmaları tipik örneklerdir. Silâh taşıdıkları ve yiğitçe kendilerini savundukları için İran halkı Babilerden çok korkarlardı. Bu korku duygusu bir kaç kendine malik olmayan Babinin 1850 de Şah'a yaptıkları suikastle daha da arttı.

Hız.Bahaullah Misyonunun ilk günlerinden itibaren Hız.Bab'ın taraftarlarına kaba kuvvet kullanmamalarını, kılıçlarını kınlarına koymalarını ve asla onları ortaya çıkarmamalarını öğütledi. "Kudretli ve Büyük Allah'ın Kitabında" Hız.Bahaullah sevdiğine şöyle nasihât eder: "Kavgâ ve çatışmalarla uğraşmanız sizin için yasaklanmıştır." Düşmanlarına kaba kuvvetle mukavemet etmemelerini taraftarlarına söyler ve gerekirse, O'nun yolunda gönüllü olarak ölmek öldürmekten iyidir diye buyurur. Bu değişiklikle ilgili, Hız.Bahaullah *Kurdun Oğlu Risalesi* 'nde şöyle yazar:

Zindanda† kaldığımız esnada bir çok geceleri ve gündüzleri Babilerin amelleri, halleri ve hareketleri hakkında derin derin düşündük. Bu fırka mensuplarının, asil düşünceli ve yüksek anlayışlı olmalarına rağmen, nasıl olup da Şah'ın şahsına karşı böyle bir suikast teşebbüsünde bulunmuş olmaları sebebi etrafında araştırma yaptık. Neticede, Ben Mazlum, zindandan çıkınca, bu kimseleri islahı haline elden geldiği kadar çalışmak kararını verdim...

Irak'a geldikten sonra, Tanrının yardımı ve Rabbin fazıl ve rahmeti ile sağanak gibi ayet nazil ederek dünyanın her tarafına gönderdik. Bütün insanlara, özellikle bu fırka mensuplarına hakîmane mevzelerde ve müşfikâne nasihâtlerde bulunarak onları fesad ve kargaşadan, mücadele ve muharebeden menettik. Nihayet, Tanrının inayetiyle gaflet

*Ayrıntılar için Nebil Tarihine bakınız.

† Tahran'da Siyah Çal zindanı cilt 1 sf 6-8

ve cehalet, takva ve anlayışa tebdil oldu; silâh, yerini barış araçlarına bıraktı.²⁴

Bu tamamen değişmeden sonra da, İran halkı, Babi ve Bahaileri bir birinden farklı görmediler. Hz.Bahauallah'ın taraftarlarını Babi olarak görmeye devam etme konusunda ısrar ettiler ve onlara şiddetle muamele ettiler. Bu sebepten dolayı Risalenin başından sonuna kadar Hz.Bahauallah aşağıdaki gibi pasajlar alıntılar:

Sakinin, kimsenin kanını dökmeyin. Dilinizin kılıcını söz kınından çıkarın, ancak o zaman insanların kalblerinin kalelerini feth edebilirsiniz...²⁵

Ey ahali ! Ülkede nizamsızlık yaratmayın ve hiç kimsenin kanını dökmeyin...²⁶

Faziletli karakter ve dürüstlük, çelik kılıçlardan daha keskindir...²⁷

Ancak inanırların iyi halleri hakkında halka yanlış bilgi verilmekle kalınmamış, Nasreddin Şah'ın kendisi saltanatı boyunca, bir Bahai ile sadece yüz yüze gelmekten bile kortuğu söylenmektedir. Bir bakıma bu korku anlaşılabilir, çünkü kendisine yapılan suikasti hiç unutmamıştır.

Örneğin, 1882 de Tahran valisi olan Şah'ın oğlu Nayibu's Sultan'ın emriyle bir çok Bahai Tahran'da hapse atılmışlardı. Mahpuslar arasında Emrin Eli Molla Ali Ekber*, Mirza Ebul Fazıl† ve Yezdli Molla Muhammed Rıza‡da vardı. Onların mahpusiyetleri iki yıl sürdü ve toleranslı görünen Vali, mahpuslar arasından bilgili kimseleri Emrin çeşitli yönlerini anlatmaları için davet ederdi. Saatler süren bir kaç celsede bu insanlar, Hz.Bahauallah'ın iddialarının doğruluğunu ispatlamak ve O'nun öğretilerini anlatmak fırsatını buldular. Mirza Ebul Fazıl'ın bilgisi ve Molla Rıza'nın cüreti ve Ali Ekber'in ruhani

* Yukarıda sayfa 294-301 e bakınız.

† Hayat hikâyesi için cilt 3, sf. 116-133 ve cilt 3 Ek 2 ye bakınız.

‡ cilt 1 sf.82-89

sıfatlarının birleşmesi yüksek çevrelerde Emrin öğretilerinin görülmemiş ilânı ile sonuçlandı. Onların dahiyane tartışmalarının ayrıntıları bu kitabın gayesinin dışındadır.

Nasreddin Şah bundan haberdar olunca, oğlu Nayibu's Sultan'a Molla Ekber ile görüşmek istediğini ancak, bir mahkumla yüz yüze gelmekten korktuğunu bildirdiği söylenir. Nayibu's Sultan hiç bir tehlike olmadığı konusunda babasına 35 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

temin etmiş fakat Şah riske girmek istememiş. Nihayet Molla Ali Ekber bir odaya getirilmişti; Şah, cam arkasından zincirlere bağlı ve ayakları bukağıdaki Molla Ali Ekber'in vakur ve sakin bir şekilde azametle bir sandalyeye oturur haline baktı. Şah bundan o kadar etkilendi ki fotoğrafçısına onun o haldeki fotoğrafını çekmesini emretti. (sayfanın karşısındaki fotoğrafa bakınız.)

Şahın güvensizliği nedeniyle Hz.Bahauallah, Bahailerin hal ve tavırlarını geçmiştekilerin tavırlarından ayırmak ve Şah'ı ve Şeyh'i onların sadakât ve dürüstükleri konusunda temin etmek için bu gibi pasajları yazdı.

Ben Mazlum gece gündüz kalbleri birleştirecek ve ruhları terbiye edecek şeylerle meşgul olmuşumdur. İlk yıllarda İran'da meydana gelen olaylar cidden mukarrebleri ve muhlisleri üzecek mahiyetteydi. Her yıl, yer yer katil, soygun, yağma ve kan dökme olayları eksik olmazdı. Bir sene, Zencan'da korku ve dehşet yaratan bir olay oldu. Başka bir sene, Neyriz'de ve daha başka bir sene Tebersi'de kanlı olaylar oldu. Nihayet T "Tahran" ilindeki olay baş gösterdi. Bunu müteakip Ben Mazlum, Hak celle celâlûhu'nun yardımı ile, bu mazlum fırkayı kendilerine yaraşan davranışa agâh ettim. Şimdi, onlar artık kendilerinde ve başkalarında olan şeylerden arınmış ve ancak Tanrıda olana yapışmış bulunuyorlar.

Şimdi (Yüce Tanrı onu korusun) Sultan hazretleri artık bu fırkaya karşı re'fet ve şevkât ile muamele eylemelidir. Ben Mazlum Tanrı kâbesi önünde taahhüd ederim ki, bundan böyle bu fırka mensuplarından – sadakât ve emanet hariç –

Sultan hazretlerinin cihani süsleyen görüşlerine aykırı hiç bir hal ve hareket sadır olmayacaktır. ²⁸

Bir başka yerde buyururlar:

Ey Şeyh: Ulemanın, Tanrı yardımına nailiyyetini temenni eylediğim Şah hazretleriyle el ele vermeleri, gece gündüz demeyip, devlet ve milletin seviyesini yükseltecek çarelere tevessül eylemeleri gerektir. Bu halk, var kuvvetiyle insanların aydınlanmalarına ve işlerinin daha iyi bir hale gelmesine çalışmakta ve her zaman bununla meşgul olmaktadır. Buna bu parlak Levihte Yüce Kalem tanıklık eder. ²⁹

Ve tekrar Bahailerin ruhani karakterini ve düşmanlarını incitmektense, hayatlarını vermeğe hazır olduklarını gösterir:

Ey Şeyh! Bu kavim isimlerin dar haliçinden geçmişler, feragat denizinin kıyısına çadır kurmuşlardır. Onlar seve seve bin can verirler de düşmanların istediği sözü söylemezler. Onlar Tanrı iradesine mütemessik, halk katında olandan fariğ ve azadedirler. Onlar, yaraşmaz sözleri ağza almaktan ise baş verdiler. Bir de düşününüz: onlar sanki feragat denizinden doya doya içmişlerdir. Dünyevi hayat, onları Tanrı yolunda şehit olmaktan geri tutamamıştır.

Mazenderan'da çok sayıda Tanrı kulu yok edildi. Oranın valisi, vaki iftiralar karşısında bir çoklarının varını yoğunu yağma etti. Onların silâh toplamakta oldukları, vaki ithamlardan biri idi; halbuki onların elinde silâh namına içinde fişegi dahi olmayan tek bir tüfekten başka bir şey bulunmadığı tahkikat neticesinde anlaşıldı. Sübhanallah! Bu kavmin silâha ihtiyacı mı var? Onlar dünyanın islahı uğruna himmet kemeri kuşanmış kimselerdir. Askerleri güzel amel, silâhları iyi ahlâk, kumandanları Tanrı korkusu, Ne mutlu insaflı olana! ³⁰

Okuyucuya “isimlerin dar halici” ibaresinin cilt 2 de tartışılan “Esmâ Melekutu” konusuna değinilmekle kullanıldığının önemini anlamalarına yardımcı olunabilir.*

“Hedef nefret alevini söndürmektir”

Babi karışıklıklarının olduğu günden itibaren yer alan değışmenin altını çizmek için Hz.Bahauallah bir kaç Bahai şehidinin ölüm tehdidi altında bile direnişte bulunmalarının örneklerini verir. Şeyh'e şu sözlerle hitap eder:

Ey Şeyh! Tekrar tekrar söyledim ve şimdi de söylüyorum: Tanrının inayeti ve Rabbin her şeye nüfuz eyleyen kuvvetli iradesi ile kırk sene müddet, Tanrının teyidine mazhariyetini temenni ettiğim sultan hazretlerine yardımda bulunduk. Böyle bir yardımda bulunduğumuzu adalet ve insaf sahibi olanlar sabit ve muhakkak görürler. Bunu hiç kimse inkâr edemez, meğer ki bu kimse günahkâr bir müteceviz veya Bize karşı kin ve adavetle mütehassis olup hakkiyetimizi şüphe ile karşılamakta olsun. Ne şaşılacak şey ki, devletin vezirleri ve milletin mutemetleri gün gibi aşikâr olan bu hizmeti görmemişler veya görmüş olsalar da görmezden gelmeyi her hangi bir mülâhaza ile münasip görmüşlerdir. Bu son kırk seneye takaddüm eden zamanlarda halk arasında her sene mücadele ve muharebe eksik olmazdı. O zamandan beri hikmet, beyan, nasihât ve irfan orduları sayesinde herkes sabrın kopmaz ipine ve tahammülün nurlu eteğine yapışmışlardır, şöyle ki bu mazlum fırka, kendilerine reva görülen her türlü muamele karşısında tahammül göstererek Hakka havale eylemişlerdir. Evet, onlar, Mazenderan ve Reşt'te bir çokları dehşetli işkencelere maruz kalmalarına rağmen böyle bir sabır ve tahammül gösterebilmişlerdir. Bunlar arasında Hacı Nasîr gerçekten teslimiyet semasının ufkundan parlayan bir nur idi. Onu,

* Yukarıda sayfa 40-44

şehit ettikten sonra, gözünü oymuşlar, burnunu kesmişler, akla gelebilen her türlü eziyeti yapmakta son derece ileri gitmişlerdir. Onun bu haline ecnebiler inleyip ağlamış, bazıları memleketin muhtelif noktalarında onun çoluk çocuğu için el altından iane toplamışlardır.³¹

Hacı Nasîr mümin bir inanırdı. Hz.Bahauallah onun adına Nasîr Levhini yazdı. Bu önemli Levhin bir bölümünü Hz.Şevki Efendi İngilizceye çevirmiştir ve onun hayatının kısa hikâyesi ve şehitliği ile birlikte bu meşhur Levhin bir tarifi daha önceki bir ciltte verilmiştir.*

Hz.Bahauallah, Şehitlerin Sultanı[†] ve Mahbubu “ikiz parlayan nurlara” da değinir:

Ey Şeyh! Kalem, olup bitenleri yazmaktan utanç duyuyor. S (İsfahan) ilinde zulüm ateşi, her insaf sahibini feryada getirecek bir şekilde alevlendi. Senin hayatına yemin olsun! İlim ve marifet şehirlerinden diyanet ve takva erbabının yüreklerini yakan acı inleyiş ve ağlayış sesleri yükseldi. Hasan (Şehitlerin Sultanı) ve Hüseyin, (Şehitlerin Mahbubu) adında iki parlak nur orada seve seve can verdiler. Refah, servet ve izzet onları men etmedi. Onların başına geleni Allah bilir, halkın çoğu bilmez.³²

Hz.Bahauallah, Şeyh'e diğer şehitlerin örneklerini vermeğe devam eder:

Onlardan önce Kazım cenapları ile arkadaşları ve daha sonra Eşref hazretleri hep büyük bir şevk ve iştiyak içerisinde şehitlik şerbetini içerek Refik-i Âlâ'ya koştular.³³

Kazım'dan maksat, İsfahan'a yakın Talhunçi köyünden Molla Kazımdı. O, İsfahan halkının saygı duyduğu bilgin bir din adamıydı. 1288 (hicri 1871-2) de Bahailiği kabul etti ve halkına Emri tebliğ etmeğe başladı. Onlardan bazıları Bahailiği kabul ettiler. Haber etrafa yayıldı ve köyünü terk etmek zorunda

* cilt 2 sf. 262-276

† Bkz yukarıda böl.5.

kaldı. Bir süre İsfahan'da oturdu. Orada bir çok kişiyi Emrin gölgesinin altına getirdi. Bu haber şehrin güçlü müçtehidini, Emrin müzmin düşmanı Şeyh Muhammed Bakır'ın (Kurt) kulağına gitti. Derhal onun ölüm fermanını yazdı. Fakat bu arada Molla Kazım sekreterlik görevinden ayrılmış ve şehirde, umumi bir hamamda işçi olarak çalışıyordu. İsfahan'dan ayrılıp, tekrar kendi köyüne gitmeyi başardı. Sonra, İsfahan'a, Şiraz'a ve Tahran'a gidip gelmeler dönemi başladı. Nihayet kendi köyünde tutuklandı ve İsfahan'a götürülüp hapse atıldı. Zillu's Sultan Prens Mes'ud Mirza Molla Kazım'ı huzuruna çağırdı. ve Dinini inkâr etmeyi reddedince, Prens ölüm vermanını verdi ve onun idamını emretti. Bu olay 1877 de oldu.

İdam, meşhur Meydan-ı Şah denilen büyük bir halk meydanında gerçekleşti ve izlemek için büyük bir kalabalık toplanmıştı. Dinini inkâr etmeyi ve serbest kalmayı reddedince, cellat Molla Kazım'ın kafasını kesti. Şeyh Muhammed Bakır, cesedin cellatın platformunun köşesindeki direğe baş aşağı sallandırılmasını emretti. Asıldığı ip koptu ve vücudu çok yüksekte aşağı düştü. Onun parçalanmış cesedi tekrar asıldı ve Şeyh, her kim cesedi taşlarsa cennette yerinin kesin olarak hazır olduğunu bildiren bir fetva verdi. Çılgın kalabalık saldırıya devam etti. İki gün kadın ve erkeklerin uzak mesafelerden ellerinde taşlarla yürüyerek geldikleri görüldü. Hatta zorlukla yürüyen hamile kadınlar bu utanç verici cinayete iştirak ettiler. Hatta gece ceset terkedildiği zaman, bazı insanlar onun gözlerini oyduklar, parmaklarını, burnunu, dudaklarını ve kulaklarını kestiler.

Üçüncü günün sabahı Şeyh Muhammed Bakır olay yerine geldi. Kurbanı yapılan vahşice yakışık almaz tahribattan memnun görünmeyerek cesedin yere indirilmesini ve üzerinden atlıların geçerek ezmesini emretti. Ve cesedin her yeri kırılınca, ateşe atıldı ve kömüre dönen kemikleri kör bir kuyuya atıldı. Yukardaki pasajda zikredilen Eşref'e gelince, o, Necefabad'dandı, fakat bir süre Abade'de oturduğu için o, Abadili Mirza Eşref olarak tanınırdı. O büyük bir mübelliğ idi

ve pek çok kişinin Emri kabul etmesine sebep oldu. Hindistana gitti, bir süre Bombay'da kaldı ve nihayet İsfahan'a yerleşmek üzere gitti. O kadar parlak bir kişiliği vardı ki insanlar onun ruhani sıfatlarına, dindarlığına ve bilgisine hayrandı.

1888 yılında, Zillu's Sultan, sekreteriyle genç bir hizmetkârının Emre cezbolduklarını ve İkan Kitabını okuduklarını farketti. Bu ikisine Emri tebliğ etmekte olan kişinin Mirza Eşref olduğunu öğrenince, Prens hiddetle doldu. Eşref'i tutuklattı ve hapse attı. Bir kaç gün sonra, Prens Ağa Necefî (Kurdun oğlu) ile birlikte bir kaç din adamını, Mirza Eşref'i kendi huzurunda yargılamaları için davet etti. Büyük bir letâfet ve ikna edici bir tarzda, Mirza Eşref, dışardan duyulacak şekilde yüksek sesle inançlarını beyan etti ve kabul etmiş olduğu Emrin geçerliliğini ispatladı. Onun Emri destekleyici delillerini tekzip etmekten tamamen aciz ve zihinleri karışmış bir halde, din adamları her zamanki tehdit silâhlarını kullandılar. Ağa Necefî Eşref'in ölüm fermanını yazdı ve onun katlini emreden Prens'e gönderdi.

Mirza Eşref 23 Ekim 1888 de Molla Kazım'ın asıldığı aynı halk meydanında katledildi. Ağa Necefî'nin emriyle cesedi ayaklar altında çiğnendi, çapulcular tarafından vahşice parçalandı, ateşe atıldı ve sonra bir çukura atılarak üzerine duvarı yıktılar. Bu barbarca öldürme eylemleri pek çok Bahai şehitlerinin teslimiyet ve Allah'a tevekkül ruhu içinde ölümleriyle karşılaştıkları tipik yöntemlerdi.

Kurdun Oğlu Risalesi'nde, Hz.Bahaullah bir kaç şehidin daha isimlerini zikreder. Hz.Bahaullah'ın Levhini Şah'a ulaştıran Bedi'den bahseder, Ağa Necef Ali'nin şehadetini anlatır, Mirza Mustafa, Eba Beşir, Eşref Zencani, Bedi'nin babası ve Seyyid İsmail'in hikâyelerini hatırlatır. Bu şehitlerin

hikâyeleri daha önceki ciltlerde anlatılmıştır* *Kurdun Oğlu Risalesi* 'nde Hz.Bahaullah buyururlar:

“Molla Ali Can'ın gönül cennetinin en yüksek köşkünde parlayan feragat güneşinin saçtığı ışıklara ve parıltılara bakınız. Yüceler yücesi Kelimenin güzel kokulu esintileri ve Kalem-i Âlâ'nın her gücü yenen gücü onu öylesine cezbeylemiş bulunuyordu ki götürüldüğü yerin şahadet meydanı mı, yoksa cismani zevklerin giderildiği yer mi olduğunun farkında değildi. ³⁴

Molla Ali Can Mazenderan'ın yerlisiydi ve 1846 da dünyaya gelmişti. Gençliğinde dini bilgiler edinme ihtirasını sergiledi. O bakımdan İslam teolojisi tahsili yaptı ve Kur'anı ve hadisleri çok iyi öğrendi. Bir gün, Akka şehrinin değerlerini metheden bir hadis gördü. Bu onu hayrete düşürdü ve din adamlarından hiç kimse ona bu hadislerin anlamını açıklayamadı. Bir gün ona Bahailiği tebliğ eden tanınmış bir Bahaiyle tanışınca kadar sorusuna cevap aramaya başladı. Hz.Bahaullah'ın Emrini kabul etmek Molla Ali Can'a yeni bir görüş kazandırdı ve onun dinsel hırısı tebliğ alanında kendisine bir çıkış yolu buldu. Örnek sadakât ve hevesle, pek çok insana Emri tebliğ etti; hatta alışık olunmayan, cami mimberlerinden Emri tebliğ etmeğe başladı. Bu, değişik köylerde çok sayıda insanların Emri kabul etmeleriyle sonuçlandı.

Arkasından büyük bir karşı koyma dönemi başladı. Din adamları onun öldürülmesi için ortalığı velveleye verdiler ve Tahran'a gönderdiler, orada hapsedildi. En sonunda, Nasreddin Şah'ın onaylamasıyla, 29 Haziran 1883 de bir tabur askerle trampet ve borazan eşliğinde Tahran'da bir meydana getirildi ve orada idam edildi. Hz.Şevki Efendi onun şehitlik hikâyesini şöyle özetler:

* Yukarda bahsedilenleri sırasıyla şuralarda bulabilirsiniz: cilt 3, bölüm 9; cilt 2, sf. 239-240; cilt 2, sf. 74-76 cilt 2, sf. 240-246; cilt 2, sf.144-152, cilt 1, sf.100-102

Molla Ali Can Mazenderan'dan Tahran'a yaya getirildi. Bu yolculukta çekilen zahmetlerin şiddetinden boynu yara içindeydi ve bedeni belinden ayaklarına kadar şişmişti. Şehadet gününde su istedi, abdest alıp namaz kıldı, celladına önemli bir miktar para hediye etti ve hala ibadet etmekte iken boğazı bir hançerle kesildi, üç gün ortada bırakılan cesedine tükürüldü, çamur atıldı ve sonunda parça parça edildi. Hz.Bab'ın zamanında Emre iman etmiş olan Molla Ali Namık da, şiddetli bir hücumu uğradı ve kaburgalarının kazma ile kırılması sonucunda hemen öldü. Mirza Eşref İsfahan'da öldürüldü, cesedi (Kurdun oğlu) Şeyh Muhammed Taki Necefi'nin ve çömezlerinin ayakları altında çiğnenip parçalandıktan sonra yakılmak için halkın eline teslim edildi, kararmış kemikleri bir duvarın altına gömüldü.³⁵

*Kurdun Oğlu Risalesi'*nde zikredilen ve Bahailerin şefkât gösterdiğini ve düşmanlarına af elini uzattığını gösteren bir başka hikâye de Hacı Muhammed Rıza'nın İsfahan'da şehitlik hikâyesidir. Bu duygulandırıcı hikâye bu kitabın bir başka yerinde anlatılmıştır.*

İnsanın kalbini burkan şehitlerin bu hikâyelerine değinmekle Hz.Bahauallah Emrinin en önemli hedefinin altını çizer, yani, insanların kalblerinden en ufak bir düşmanlık ve nefret izlerini silmek ve İnsanları Kendi Zuhurunun gücüyle birleştirmektir. Vasiyetnamesinde, Ahd-i Misakı'nda bu yüce hedefe tanıklık eder:

Bu Mazlumun keder ve mihnetlere katlanması, Kutsal Ayetleri açıklaması ve ispatları göstermesi yalnız ve yalnız nefret ve düşmanlık ateşini söndürmek ve insanların kalpleri ufkunun birlik ışığı ile aydınlanması ve gerçek barış ve huzura kavuşabilmesi içindir.³⁶

Hz.Bahauallah, *Kurdun Oğlu Risalesi'*nde zamanının Krallarına ve hükümdarlarına yazdığı Levihlerden uzun pasajlar

* yukarıda sayfa 337-338 e bakınız.

zikreder. Bu Levihler vasıtasıyla Misyonunu açıklamış, Zuhurunun tabiatının perdesini kaldırmış, temel hakikatleri açıklamış, bazı beynelmilel öğretilerini tarif etmiş, öğütlerini neşretmiş ve dünyanın önde gelen krallarına Emrini kabul etmeleri için çağrıda bulunmuştur. Nasreddin Şah'a, (Levh-i Sultan diye bilinen), Napolyon III'e, Rus Çar'ına ve Kraliçe Viktorya'ya hitap edilen bu Levihlerin bir bölümü bu yüce Risalede bir kere daha nazil olmuştur. Bu Levihler ayrıntılı olarak daha önceki ciltlerde anlatılmıştır.*

Kurdun Oğlu Risalesi'nin çeşitli bölümlerinde karşılaştığımız bir başka konu Hz.Bab'ın Misyonunun ilk gününden itibaren Hz.Bahaullah'a yapılan eziyetlerdir.

Kraliçe Viktorya'ya Levihlerinden yaptığı bir alıntıda Hz.Bahaullah şöyle der:

Bakınız, şu günlerde Kıdem Cemali dünyanın yaşaması ve birleşmesi için kendi Ulu adıyla görünür görünmez, elde keskin kılıç O'na saldırdılar. Ruh'ül Emini inletecek amelleri irtikâp eylediler ve sonra O'nu en harap bir kasabada kalebend ettiler; şöyle ki O'na yapışanların elleri artık O'nun eteğine sarılmaz oldu...

...O, her zaman tuğyan erbabının hükmü altında bulunmuştur. O'nu kâh hapsettiler, kâh sürdüler ve kimi vakit şehir şehir dolaştırdılar. İşte Bizim hakkımızda böyle muamelede bulundular. Tanrı bu dediğimi bilir.³⁷

Hz.Bahaullah, Şeyh'e hitap ettiği bir pasajda, İran'da ilk zamanlarda maruz kaldığı sıkıntıları anlatır.

Ey Şeyh! Ben mazluma eşi ve benzeri bulunmayan belâlar geldi. Bunların hepsine, insanların tehzibi ve Tanrı kelimesinin irtifaî hatırı için büyük bir teslimiyet ve rıza ile

*Levh-i Sultan için cilt 2, bölüm 12 ve cilt 3, bölüm 9 a bakınız. Napolyon III için cilt 2, sf. 386-387 ve cilt 3, sf. 141-146, Rus Çar Alexander II İÇİN CİLT 3, sf.150-155. Kraliçe Viktorya için cilt 3, S. 156-161 e bakınız.

katlandık. M (Mazenderan) zindanında bulunduğumuz sırada bir gün Bizi ulemanın eline teslim ettiler. Neler vukua geldiğini artık siz tahmin edebilirsiniz. Gün olur sultan hazretlerinin zindanını ziyaret eder iseniz, birisi Karagüher ve öbürü Selâsil diye meşhur iki zinciri size göstermelerini hapislane müdüründen ve baş gardiyandan rica ediniz. Adalet güneşine and olsun, Ben mazlum, dört ay müddet, bu iki zincirden kâh birinin kâh öbürünün içerisinde ne işkenceler çekmişimdir. “Benim hüznüm Yaku’bu inleyen hüzünden aşkın, Eyyub’e gelen belâlar bana gelenin ancak bir parçası.”³⁸

“M eyaletinin zindanı”ndan bahsederken, Hz.Bahauallah falakaya yatırıldığı ve kısa bir süre hapsedildiği Amul olayına değinmektedir.* “Sultan hazretleri Şah’ın zindanı” Tahran’ın Siyah Çal zindanıdır.† Yukardaki son pasajın sonundaki mısra meşhur Arap şairi Ibn-i Farid’in tanınmış *Kasidey-i Taiyye*’sinden alınmıştır. Hz.Bahauallah Kendi kasidesi *Kasidey-i Varka*’iyye’yi Arap şairinin kullandığı aynı ölçü ve kafiye ile yazmıştır ve İbn-i Farid’in bu mısrasını Kendi Kasidesinde kullanmıştır. Onun nazil olmasının koşulları daha önceki ciltte anlatılmıştır.‡

Bir başka pasajda Hz.Bahauallah kederini şu sözlerle tarif ede:

Hak şahit ve eminler zümresi vakıftır ki, Ben mazlum her vakit büyük bir muhatara içerisinde bulunmuşumdur. Ve fakat Tanrı yolunda belâ olmasaydı, ne bekanın Benim için bir tadı olurdu ve ne hayatımın bir faidesi. Şurası da göz sahibi olanlara ve Manzar-ı Ekbere bakar olanlara bir sır değildir ki: Ben çoğu günler tek bir telde asılı bir kılıcın altında oturan bir köle gibiydim; kılıcın ne zaman düşeceğini,

* Ayrıntılar için Nebil Tarihi sf 249 ve yukarda sf. 146 ya bakınız.

† cilt 1, sf.7 bakınız.

‡ cilt 1 sf. 59-61

şimdi mi yoksa bir az sonra mı düşeceğini bilmezdim. Bütün bunlara rağmen, Biz daima alemlerin Rabbi olan Tanrıya şükretmekteyiz. ³⁹

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

KURDUN OĞLU RİSALESİ (Devamı)

Ezelilerin İstanbul'da yaptıkları entrikalar

Hız.Bahau'llah'ın düşmanlarının eylemleri yüzünden çektiği çileler, çok şiddetli olmakla beraber, Mirza Yahya'nın taraftarlarının bile bile yanlış tanıtımlarının ve ihanetlerinin türlü türlü eylemleriyle veya, Kendi taraftarlarından sayıldığı halde utanç verici hareketlerde bulunan kötü eylemlerinden dolayı O'nun ismini kirletenlerle karşılaştırıldığı zaman önemsiz kalırdı. Bu kötü insanlar, fiziksel işkence yapan düşmanlarından çok daha büyük keder verdiler.

Üzgünlüğüm mahpusluğumdan ötürü değil. Ne zilletimden müteesirim ve ne düşmanlarımın elinden çektiğim belâlardan. Hayatıma yemin olsun ki, zilletim izzetimdir. Bu izzet öyle bir izzettir ki Tanrı kendi nefisini onunla süslemiştir. N'olaydı bunu bileydiniz!...

Üzgünlüğüm, nefislerinin kötü arzularına esir oldukları halde, hep övgülerin amacı ve her iyiliğin kaynağı olan Tanrının Emrine mensubiyet iddiasında bulunanlardan ötürüdür!¹

Kurdun Oğlu Risalesi'nin bir kaç bölümünde Mirza Yahya'nın taraftarlarının entrikalarına değinir. Bunlar, Kendisine sadık olmayan, Bahai adını taşıyan bir kaç kişiyle birlikte İstanbul'da, Emrin temiz ismini lekelemek amacıyla bir dizi utanç verici skandallar yarattılar. Yaklaşık on yıl süren

utanç verici faaliyetleri Hz.Bahau'llah'ın kalbine büyük acı ve keder getirdi. Aşağıdakiler *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde bu hikâyeye bir referanstır.

Sübhanallah! Bu gün, akıllıların, Ben Mazlumdan fikir soracakları ve Haktan izzet ve asayiş sebebini öğrenmeğe çalışmaları günüdür. Fakat herkes, aksine, bu parlayan Nur'u söndürmeğe çalışıyor. Herkes bir kusur bulma peşinde veya bir itiraz vesilesi aramada. İş öyle bir raddeye gelmiştir ki, bütün hâl ve hareketlerim, açıklanması hoş olmayan bir takım yanlış tefsirlere uğruyor. Dostlarımızdan birinin bildirdiğine göre, Büyük Şehir (İstanbul) de toplanan kimselerden birisi her yıl vatanından Akka'ya elli bin tümen gittiğini yana yakıla söylemiş. Muhasibin kim ve defterdarın kim olduğu anlaşılamamıştır.

Hülasa, Ben Mazlum bütün bu edip eylenenler ve hakkımda söylenenler karşısında sabredip sükutu ihtiyar ettim; çünkü Bizim bütün gayemiz Hak celle celâlûhu'nun inayeti ve her sebkât eden rahmeti ile, didişip boğuşma ve kan dökme hükmünü beyan kuvveti ile yeryüzünden silmektir. Her bir halde, ne söylenirse söylensin, mütevekkilâne sabır göstermeği tercih ettik ve söylenenleri Tanrıya havale ettik.²

Bir başka pasajda bu hikâyeye tekrar değinir.

Ey Şeyh! Sık sık tekrar ediyoruz: Şah hazretlerine bir çok yıllar boyunca yardımda bulunduk. Yıllardır ki İran'da asayiş ihlâl eder mahiyette bir hadise vukua gelmemiştir. Muhtelif hizipler arasındaki müfsidlerin dizgini iktidar avucu içine alınmış bulunuyor. Hiç bir kimse haddini tecavüz etmemiştir. Tanrıya and olsun, bu hizip fesatçı olmamıştır ve olmaz da. Onların kalbleri takva ışığı ile münevver ve Tanrı sevgisi ziyneti ile müzeyyen. Bütün düşünceleri ve gayretleri dünyanın daha iyi bir hale gelmesidir. Onların istediği, yer yuvarlağının tek bir kıt'a haline gelebilmesi için ortadaki ihtilafların kalkması, kin ve adavet ateşinin sönmesidir. Öbür yandan, Büyük Şehir (İstanbul) deki İran elçiliğinin memurları var kuvvetleriyle Biz Mazlumların vücudunu

*ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Onlar bir şey istiyor, Tanrı ise başka bir şey istiyor. Şimdi her memlekette Hakkın eminerine varid olan belâları düşününüz. Kimi vakit onlara sirkat ve hırsızlık isnad ediliyor; başka bir vakit, dünyada eşine ve benzerlerine rastlanmayan iftiralarda bulunmaktan çekinmiyorlar.*³

Ve devam eder:

Ben Mazlumun başına gelenlere Hak celle celâlühu'dan başka bir kimse vakıf değildir. Her gün İstanbul'da, sefarethanede aleyhimize yapılan yeni yeni dedikoduların haberi geliyor. Sübhanallah ! Her iş güç bir yana bırakılmış, Ben kulun imhası çareleri ile meşgul oluyorlar. Halbuki Tanrı yolunda gelen zilletin aynı izzet olduğundan gafildirler. Gazetelerde şöyle bir söz çıkmış:

“ Bazı Akka sürgünlerinin hilekârlıkları ve bazı kimselere yaptıkları teaddiler ve saireye dair...” Bunu yazanın neyi kastettiği adalet mazharları ve insaf matlaları katında malûm ve vazıhtır. Hülasa, türlü eziyet, zulüm ve itisaf yollarına sülûk etti. Tanrıya yemin olsun, Ben mazlum bu sürgün yerini en Yüce Yurda değişmem. Görür gözü olanlarca, Tanrı yolunda gelen belâlar açık bir izzet ve büyük bir nailiyettir...

*Zillet o dereceye gelmiştir ki, her gün yeni iftiralar ortaya atıyorlar.....*⁴

Bütün bunların arka planında yatan şey şudur: Emrin ilk başlangıcından itibaren İstanbul şehri Bahai faaliyetlerinin merkezi olmuştu. Her şey Hz.Bahaullah'ın o şehre sürgün edilmesiyle başladı. Hz.Bahaullah Edirne'ye sürgün edildiği zaman bir kaç mümin inanırın İstanbul'da kalmasını ve Kendisiyle taraftarları arasında haberleşme kanalı faaliyetini oluşturmalarını istedi. İstanbul, Osmanlı imparatorluğunun başkenti ve önemli bir ticaret ve iş merkezi olduğu için başka bireyler de çok geçmeden oraya geldiler, bazıları, mümin inanırlar ve bazıları da Mirza Yahya'nın taraftarları veya olay

çıkaran kimselerdi. Böylece İstanbul, Hz.Bahaullah'ın Emrine karşı fitne ve entrika yuvası oldu.

Yıllar geçtikçe durum daha da kötüleşti ve düşmanlık ve iftira öyle boyutlara ulaştı ki Hz.Bahaullah'ın hayatının son on yılında keder sebebi oldu.

Mirza Yahya'nın İstanbul'da ileri gelen iki taraftarı, Yezdli Şeyh Muhammed ve Tebrizli Muhammed Ali idiler. Hz.Bahaullah bir Levhinde⁵ birincisini son derece kötü bir kimse olarak tarif eder. İkincisini ise Hz.Bahaullah kötü davranışları ve utanç verici halinden dolayı Arz-ı Akdes'ten kovmuştu. O İstanbul'a gitti ve birinci ile el ele verdi ve ikisi birlik olup Bahailerin birliğini bozmak ve Emrin itibarını yıkmak için ellerinden geleni yaptılar.

1880 yılında, Hz.Bab'ın anne tarafından kuzenleri Hacı Mirza Muhammed Ali ve kardeşi Hacı Mirza Muhammed Taki* dahil, Afnan ailesinin tanınmış üyeleri İstanbul'da bir ticaret şirketi kurmak istediler. Asya'nın çeşitli yerlerinde ve Mısır'da zaten böyle ticarethaneleri vardı. Bu projeleri için Hz.Bahaullah'tan izin aldılar ve Kazvinli deneyimli bir Bahai tüccarı kendileriyle ortak olması için davet ettiler. O, Hz.Bahaullah'ın Nebil İbn-i Nebil (Nebilin oğlu Nebil) lâkabını verdiği Şeyh Muhammed Ali idi. Hz.Bahaullah'ın havarilerinden Şeyh Kazım-ı Samandar'ın †küçük kardeşiydi. Nebil, hararetli, sadık ve dindar bir inanırdı. Hz.Bahaullah izin verdikten sonra Nebil İstanbul'a gitti ve orada iş kurdu. İşinde başarılı oldu. Bu, 1882 yılındaydı. Bütün ticaret alış verişinde dürüstlük ve insaf standartlarını uyguladı ve çok geçmeden, şehirde en güvenilir tüccar olarak tanındı. Bu Ezelilerin kıskançlık ve düşmanlık damarlarını kabarttı. Yüksek çevrelerde Nebil'e karşı iftira kampanyası başlattılar. Başlangıçta, onların faaliyetleri, başka birisi sahneye çıkıncaya

* Bkz.yukarıda sayfa 119-123

† Bkz. Cilt 3, sf 112-116

kadar küçük ve önemsenmeyecek gibiydi. Bu kişi, olay yaratan ve Hz.Bahauallah tarafından Akka'dan İstanbul'a kovulan İsfahanlı Muhammed Ali idi. O küçük bir esnaftı ve Nebil gelmezden önce oraya yerleşmişti. Yıllar boyunca süren fesat maksadıyla yapılan iş birliği ve haylazlık bizzat olaylara şahit olan Nebil'in yeğeni Mirza Abdul Hüseyin-i Samandar tarafından ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Bu çok karmaşık bir hikâye olduğu için, burada ancak bir özeti verilmiştir.

Başından beri, olay yaratan Muhammed Ali Afnanların ticaret kuruluşunda zorlukların çıkmasına sebep oldu. Nebil, en sonunda Afnanların da rızasını alarak, şirkete ortak olması için onu davet ettiler. Bir kaç yıl şirketin işleri yolunda gitti ve Muhammed Ali büyük kazançlar elde etti. Fakat, bu yıllar boyunca, gizlice Ezelilere karıştı, özellikle adaşı, Tebrizli Muhammed Ali ve Yezdli Şeyh Muhammed ile. Muhammed Ali Ezelilerle el ele vererek Hz.Bahauallah'ın taraftarlarına karşı iftiralarda bulundular. Onların yalanları ve iftiraları o boyutlara çıktı ki Nebil artık tahammül edemedi. Bir akşam, intihar etmek için kendini denize attı fakat son anda kurtarıldı.

Bu arada, bir başka inanır, Abu'l Kasım-ı Nazır, Aşkabat'a gitmeden önce buraya geldi. İsfahanlı Muhammed Ali Nazır'a dostluk gösterdi ve yolculuğunu ertelemesi için onu ikna etti. İntihara teşebbüsünün hemen ardından, Hz.Bahauallah Nebil'i Akka'ya davet etti. Bu, 1889 yılının ilkbaharında oldu. Bu arada, İsfahanlı Muhammed Ali nakit olarak ticarethanenin kasasından dört yüz pound çaldı ve Nazır'ı parayı çalmakla suçladı. Bu suçlamayı bütün şehre yaydı ve Ezelilerin de yardımı ile Nazır aleyhine olayı İran sefaretine götürdü. Sefaret onu sorguladıktan sonra serbest bıraktı. Bunun üzerine olayı Osmanlı mahkemelerine götürdü. Orası da, bir kere daha Nazır'ın suçsuzluğunu ilân etti.

Yenilgiye uğradığını gören Muhammed Ali, Bahailere saldırmaktan başka çaresinin olmadığını gördü. Ezelilerin desteği ile *Ahtar* gazetesinde bir beyan yayınladı. Bu beyanında, Afnan-ı Kebir diye tanınan Hacı Mirza Seyyid

Hasanî* yalan yere onun kârını çalmakla suçladı, ona şerefsiz ve hilekâr dedi, ticaret odasıyla şiddetli ilişkiler kurduğunu ilân etti, Bahailerin sahtekârlıkları konusunda halkı uyardı ve bunlara Hz.Bahaullah'ın yazılarının sebep olduğunu üstü kapalı olarak söyledi.

Fakat hikâye bununla da bitmedi. Gerçi şirket Mirza Muhsin-i Afnan (Afnan-ı Kebir'in oğlu) ve Samandar tarafından kapatılmış ve her ikisi de Arz-ı Akdes'e gitmişlerdi, Muhammed Ali'nin yalan yanlış anlattıklarını tekzip etmek gerekiyordu. Olayı temizlemek için Hz.Bahaullah üç kişiyi gönderdi. Bunlar, Seyyid Ahmed-i Afnan, (Afnan-ı Kebirin bir başka oğlu), Hacı Emin ve Nazır idiler. Daha sonra, Nebil'in de onlara katılması gerekti. Bu, 1889 Sonbaharında oldu. Nebil Osmanlı mahkemesinde Muhammed Ali'nin iddialarının yalan olduğunu ve Bahailerin masum olduklarını isbat etme görevini başardı. Başından beri Muhammed Ali'nin yalan söylediğine ve Afnanlara çok miktarda borcu olduğuna dair şehrin önde gelen tüccarları tarafından imzalanan bir belge aldı. Fakat, Muhammed Ali'nin Bahailere olan borcunu ödemesi konusunda onu zorlama görevini başaramadı.

Bu arada Muhammed Ali ve onun rezil arkadaşları Bahailere karşı fesat ve iftira kampanyalarını artırdılar. Hz.Bahuallah'ın talimatı üzerine İran'a gitmek zorunda olan Nebil, yeniden onların yalan ve entrikalarının içine düştü. Buna artık tahammülü kalmadı. Bu defa kendini zehirlemek suretiyle hayatına son vermek istedi. Hz.Bahaullah onun bu kaderini *Kurdun Oğlu Risalesi* 'nde şöyle anlatır:

Geçenlerde vuku bulan bir hadiseden burada bir parça bahsetmeyi adalet ve dürüstlük nef'ine lüzumlu buluyorum. Cenab-ı Hacı Şeyh Muhammed Ali "ebedi Tanrının nuru onun üzerine olsun!" herkesce tanınmış bir tacir idi. Büyük Şehirde (İstanbul) bir çokları onu tanır. İran elçiliğinin el

* Hz.bab'ın karısının erkek kardeşi idi. Bkz. aşağıda, sayfa. 396-400

altında tahrikât ile meşgul olduğu şu son günlerde bu sadık müminin davranışında bir fevkaladelik görüldü. Şeyh Muhammed Ali bir gece kendisini denize atar, fakat tesadüfen o civarda bulunan bazı kimseler tarafından kurtarılır. Bu hadiseye herkes bir türlü mana verir, çeşitli yorumlarda bulunulur. Şeyh Muhammed Ali yine bir gece kalkar bir camiye girer. Cami bekçisinin dediğine göre, dua ve münacât, aciz ve niyaz ile sabahı diri tutar. Derken dua ve münacât sesi birdenbire kesilir. Sesin böyle birdenbire kesilmesinden şüpheye düşen bekçi gider yoklar ve onun ruhunu teslim etmiş olduğunu görür. Bir yanında bulunan bir boş şişe onun zehir içmiş olduğunu gösteriyordu. Şaşkına dönen bekçi olaydan etrafta haberdar eder. Şeyh Muhammed Ali'nin iki vasiyetname yazıp bırakmış olduğu görülür. Bunların birinde Tanrının birliğine, yüce zatının eş ve benzeri bulunmadığına, özünün her türlü tavzif ve tariften mukaddes bulunduğuna ikrar ve itirafta bulunuyordu. Aynı zamanda Nebilerin ve velilerin zuhurunu ikrar ediyor, insanların mevlası Tanrının kitaplarında yazılı olan şeyleri itiraf ediyordu. Ayrı bir varakada olan öbürü bir münacât ile başlıyor ve şöyle bitiyordu: (Ben kul ve dostlar mütehayyir kalmışızdır, çünkü Kalem-i Âlâ bir yerde herkesi fesad, münazaa ve mücadeleden meneylediği halde aynı Kalem-i Âlâ başka bir yerde şu yüce sözü yazıyor: “bir kimse Tanrı Mazharının huzurunda her hangi bir kimsenin bir suikastini sezecek olur ise, ona sataşmasın ve onu Tanrıya havale eylesin.” Bir yandan bu muhkem hüküm zahir ve sabittir. Öbür yandan müfteriler kulakları tırmalayacak bir takım tefevühatta bulunuyorlar. Onun için ben bu büyük günahı ihtiyar eyledim. Ben Tanrının kerem denizine ve Rabbin rahmet göğüne yönelerek suçlarımın fazıl ve ihsan kalemiyle silinmesini diler ve umarım. Kötü amellerim çok, hatalarım sayısız. Hak şahit ve dergah mukarrebleri vakıftır ki, ben hainlerin sözlerini işitmeğe kendimde kudret bulamadım. Bu sebepten bu işi işledim. Bundan dolayı O bana azap edecek olur ise, fiilinde

mahmuddur, yok eğer mağfirette bulunur ise, kendi emrinde mutadır.)

Şimdi, ey Şeyh, Kelimenin nüfuzunu düşün, düşün ki vehmin solundan yakînin sağına yönelesin. Ben mazlum Tanrı Emrinde her hangi bir kimseye müdahalede bulunmamış, Tanrı kelimesini yaratıklarının önünde yüksek sesle ilân etmişimdir. İsteyen ona yön çevirir, isteyen arka çevirir. Fakat bu o kadar açık, aşikâr ve gözle görülür şeyler inkâr edilir ise, acaba iç gözleri keskin kimseler katında ne gibi şeyler kabul ve ikrara layıktır? Biz adı geçeni (Hacı Şeyh Muhammed Ali) kendi mağfiretine nail buyurmasını, kötülüklerini iyiliklere tebdil etmesini kutlu ve yüce Tanrıdan dileriz. O, gerçekten, muktedirdir, azizdir, vehhabdır.⁶

Nebil'in ölmünden sonra, Hacı Emin'le Nazır İstanbul'dan ayrıldılar. Fakat Seyyid Ahmed-i Afnan orada kaldı. Aşkabat'a gitmesi gerektiğinde, Hz.Bahauallah, Afnan'ın serbest kalması için İstanbul'daki işleri idare etmek ve Seyyid Ahmed-i Afnan'ın bir an önce Arz-ı Akdes'e ve sonra Aşkabat'a gidebilmesi için sadık bir inanır olan Azizullah-ı Ceddab'ı*, gönderdi.

Seyyid Ahmed'in Akka'ya gitmek üzere ayrılacağı gece, Muhammed Ali bir başka yalanla ona geldi. Afnan'ın hizmetkârlarından birinin onun evine girip yüklü bir para çaldığını söyledi. Çalınan paranın Akka'ya götürüleceği iddiasını her yere yaydı. Ceddab, hikâyenin tamamının bir düzmededen ibaret olduğunu İran konsolosuna ispat etti. Böylece, Ezelilerin elinde bir bir oyuncak olan bu İsfahanlı vicdansız adamın şerefsiz ve vefasızlık davranışı herkesin gözleri önüne serildi.

Ekim, 1890 da (18 Safar, 1308) Hz.Bahauallah bir Levhinde⁷ Ezelilerin bir kaç kez para çaldıklarını, ahabları

* Clt 3, sf.205-210 a bakınız.

doğrudan ve Kendisini dolaylı olarak suçu işleyen kimse olarak suçladıklarını buyurdular. Önce Nazır'ı ve sonra Seyyid Ahmed-i Afnan'ı suçladıklarını zikreder. İkinci kişi doksan pound nakit para ve bazı değerli kağıtları çalıp Akka'ya götürmekle suçlandı. Bu Levihte, Hz.Bahauallah bütün bu iftiraların Kıbrıs'ta bulunan Ezelin başının altından çıktığını ve daha sonra, Yezdli Şeyh Muhammed'in entrikaları ile etkili hale getirdiğini iddia eder.

Bu kötülüklerin belli başlı iki kışkırtıcıları Şeyh Ahmed-i Ruhi ile Ağa Han-ı Kirmani idiler. Her ikisi de Kirmanlıydı. Hz.Bahauallah'ı aşağılamak için yıllarca iş birliği yaptılar. 1888 yıllarında İstanbul'a geldiler ve çok geçmeden Kıbrıs'a liderleri Mirza Yahya ile görüşmeğe gittiler. Bu ziyaret her ikisinin de onun kızlarıyla evlenmesiyle sonuçlandı, ancak kısa zamanda bu evlilikler son buldu.

Mirza Ağa Han ile Şeyh Ahmed, her ikisi de son derece zeki, alim ve yetenekli kimselerdi. Onlar, İstanbul'da Ezelilerin gözünde güzide insanlardı. Hz.Bahauallah pek çok Levhinde bu ikisini kötülük timsalleri ve her türlü fitnenin kaynağı olarak suçlamıştır. Emre karşı faaliyetleri anlaşılmazdan çok önce, Hz.Bahauallah *Kitab-ı Akdes*'de Kirman diyarında, kötülüğün uğursuzlarının var olduğunu ima etmiş, insanların gözünden kaçan Allah'ın hoşuna gitmeyen üstü örtülü bir durumun var olduğunu belirterek, Allah'ın o şehirde, “ kudretli mertlikle giydirilmiş” insanlar halk edeceğine dair söz vermiştir. Şeyh Ahmed Emre karşı meşhur faaliyetlerini başlatıncaya kadar, hiç kimse kötülük yapacak olanın kim olduğunu tahmin edemezdi. Daha sonra, Hz.Bahauallah'ın bir kaç Levhinde, *Kitab-ı Akdes*'deki meşum imaların Şeyh Ahmed-i Ruhi'ye atfettiği açığa çıkmış oldu. O, Ezelilerden ve Hz.Bahauallah'ın müzmin düşmanlarından Kirmanlı Molla Cafer'in oğlu idi.

Hz.Bahauallah, 1880 de nazil olan bir Levihte⁸ katibinin yazdığı kelimelerle Şeyh Ahmed'in alçak ve rezil işler yaparken kendisini bir inanır olarak alırdı. Onun bu alçakça tavrı herkes tarafından öğrenilince, bir inanır aracılığı ile Hz.Bahauallah'a

hareketlerinden pişmanlık duyduğunu ve derin nadimliğini ifade eden bir kaç mektup yazdı. Bu mektuplarında öyle bir tevazu ve sadakât sergiledi ki bu mektupları okuyan bir kimse onun samimiyetine inanırdı. Aynı tarihlere rastlayan bir başka Levihte⁹, Mirza Ağa Can, Hz.Bahauallah'ın onun mektuplarına cevap olarak, eğer Emre sadık kalırsa Allah'ın onu affedeceğini buyurmuşlar. Fakat bütün bunlara rağmen o verdiği sözü tutmadı, Mirza Yahya ile el ele verdi, Emrin aleyhine yalan suçlamalara devam etti ve Hz.Bahauallah'ın büyük acılar ve elem çekmesine sebep oldu. Böylece, Hz.Bahauallah'ın *Kitab-ı Akdes*'de, 'Kirman eyaleti' konusundaki ikazlarının yerine gelmesini sağlamış oldu.

Suç ortağı Mirza Ağa Han'a gelince, o, İstanbul'da ahablarla dostluk kurdu ve onlar vasıtasıyla, Hz.Bahauallah hakkında ve Bahailerin faaliyetleri hakkında pek çok bilgi edindi. Hatta, Hz.Bahauallah'ı ziyaret etmek için izin bile istedi ve ziyaret ettiği zaman, niyetinin şerefsiz olduğu açıktı. Hz.Abdülbaha bir Levhinde¹⁰ Mirza Ağa Han Akka'ya gittiği zaman, onun niyetinin hakikati bulmak için bazı sorular sormak olduğunu söylediğini anımsatır. Hz.Bahauallah, Ağa Han'ın niyetinin başka olduğunu ve yakında gerçek yüzünü göstereceğini buyururlar. Ağa Han Akka'dayken hiç bir soru sormadı fakat İstanbul'a döndüğü zaman, yazdığı bir yazıda verilen cevaplardan memnun kalmadığını, Mirza Yahya'nın ise onun sorularını zaten çözmüş olduğunu söyledi.

Hz.Bahauallah, Mirza Ağa Han'a değindiği bir Levhinde¹¹, bir kimse kendisine sunulan Emrin ispatlarını inkâr ettiği zaman cezasını görecektir diye ifade etmişlerdir. Göreceğimiz gibi, bu hain adam Hz.Bahauallah'ın suudundan dört yıl sonra son derece vahşi bir şekilde idam edildi.

Ağa Han'ın elindeki silâhlardan birisi, İstanbul'da neşrolunan *Ahtar* gazetesiydi. Bir yerde, gazetenin kontrolünü eline aldı ve bir kaç yıl, Emir hakkında, O'nun Sahibi ve

yukarda anlatıldığı gibi* Afnan-ı Kebir'e karşı yaptığı suçlamalar gibi, inanırlar hakkında yalan ve incitici beyanlar yayınladı. *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde† Hz.Bahau'llah'ın bahsettiği gazete bu gazetedir.

Şunu ifade ettiği zaman o gazeteye değinir:

Hülasa, Ahtar vesaireyi tahrik edip iftira yaymakla meşgul olmuşlardır. Şurası açıktır ki, bir kimseyi insanlar tarafından kovulmuş ve bir yerden bir yere sürgün edilmiş görünce, hemen onu adavet kılıcı ve düşmanlık oklarıyla sararlar. Bu, Hak yolunda ilk defa yapılan bir haksızlık, ilk defa kırılan sırça, ilk defa yırtılan örtü değildir. Ben Mazlum, sessiz, sedasız Sicn-i Azam'da kendi işimle meşgul oldum. Tanrıdan başka bir şey düşünmedim. Zulüm öyle bir dereceye geldi ki, dünyanın kalemleri anlatmaktan acizdir.¹²

Şeyh Ahmed ile Mirza Ağa Han korkunç planlarını yürütmek için bir başka çıkış yolu buldular. Bu İran'da Nasreddin Şah'ı devirmek için, hain Cemalu'd Dini Afgani liderliğindeki Pan – İslamik hareketiydi. İçten içe Babilere karşıydı fakat politika güdüyordu ve böylece, bu üç adam her yerde kargaşa çıkarmada yeteneklerini ve kaynaklarını bir araya getirmekte zorlanmadılar. Bu birleşme iki Ezelinin çok işine geldi. Çünkü onlar da diğer Mirza Yahya taraftarları gibi, İran hükümetini devirme politikasını güdüyorlardı. Bu üçünün yarattığı entrika ve fesat maksadıyla yapılan gizli ittifak sınır tanımıyordu. Cemalu'd Din Beyrut'ta yayınlanan Arapça bir ansiklopediye Emir hakkında bir yazı yazdı. Hz.Bahau'llah Dünya Levhinde “ iyi bilenler ve bilginler hayret içinde kaldılar”, diye beyan eder. Cemalu'd Din daha sonra Paris'e gitti ve orada “Urvatu'l Vuska” adında bir gazete çıkardı. İki yüzlü adam olduğu için dostane bir jest olsun diye haftalık çıkan derginin bir kopyasını Hz.Abdülbaha'ya gönderdi ve onu

* Bkz.yukarıda sayfa 390

† yukarıda sf 387

istediği her hangi bir yazıyı neşretmeyi teklif etti. Hz.Abdülbaha bunu hiç hesaba almadı.

1896 da Cemalu'd Din'in taraftarları Nasreddin Şah'ı İran'da öldürmeyi başardılar. O andan itibaren olaylar hızla gelişti. Şeyh Ahmed ve Mirza Ağa Han dahil, üç kişi Osmanlı Padişahının emriyle İran'a geri gönderildiler ve ülkelerine yaptıkları hiyanetten ötürü, Velihaht Prens Muhammed Ali Mirza'nın emriyle acımasızca Tebriz'de başları kesildi. Böylece, Ezelilerin İstanbul'daki entrikaları ölüm darbesiyle sonuçlandı. Cemalu'd Din ölümden kurtuldu ve bir yıl sonra öldü.

Hacı Mirza Seyyid Hasan (Afnan-ı Kebir)

Hz.Bahaullah'ın maruz kaldığı, yaklaşık on yıldan fazla bir zamana yayılan elem ve acılar O'nun pek çok Levihlerinin içeriğinden anlaşılmaktadır. Örneğin, yukarda bahsedilen, Afnan-ı Kebir'e karşı suçlamalar, Hz.Bahaullah tarafından *Kurdun Oğlu Risalesi* 'nde şu pasajlarda anlatılmıştır:

Büyük Şehirde (İstanbul) bir çok kimseleri Ben mazlumun aleyhine ayaklandırmışlardır. Durum öyle bir hale gelmiştir ki, o şehirdeki ilgili memurlar, devlet ve milletin zilletini mucip şeylere tevessül eylemişlerdir. Büyük bir seyyid var. Bu zat ekser munsifler katında dürüstlüğü ile maruf ve ticaretiyle meşhur güzel amelli ünlü bir tacirdir. Bu zat günlerden bir gün kalkıp Beyrut'a geldi. Bu zatın Benimle dostane münasebetleri bulunduğunu bilen bazı kimseler, derhal İran sefaretı tercümanına bir telgraf çekerek onun bir miktar nakit para ve saire çalarak uşağı ile birlikte Akka'ya gitmiş olduğunu bildirdiler. Maksat, Ben mazlumun zelil olmasıydı.

*...Bununla beraber, Ben mazlum herkesi bu günlere yaraşır şeylere muvaffak buyurmasını biricik gerçek Tanrıdan dilemekteyim.*¹³

Bir başka vesileyle şöyle buyururlar:

Şimdi de bazı kimseler yalan ve iftiraya tevessül eylemiş bulunuyorlar. Bunların maksatları zihinlere ve yüreklere şüphe ilka etmekten başka bir şey değildir. Birisi Büyük 36 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

37 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Şehirde (İstanbul) kalkıp bu taraflara gelmek isteyince, derhal telgraf çekiliyor ve onun bir meblağ çalarak Akka'ya gittiği haber veriliyor. Âlim, kâmil ve fâzıl bir zat hayatının son demlerini bir köşede asude geçirmek emeliyle Mukaddes şehre gelmek istemiş. Bu zat hakkında Tanrıya yakın duranları, temiz yüreklileri inletecek şeyler söylenmiştir. ¹⁴

Bu pasajlarda bahsedilen “mümtaz Seyyid”, “çok başarılı, bilgin ve mümtaz kimse”, Hz.Bab'ın kayınbiraderi Afnan-ı Kebir diye bilinen Hacı Mirza Hasan idi. O aynı zamanda Hz.Bab'ın annesinin baba tarafından kuzeniydi. O Hz.Bab'a meftundu ve Hz.Bahauallah'ın mübelliğ lâkabını verdiği Hacı Muhammed İbrahim'in gayretleriyle Yezd şehrinde Bahailiği kabul etti.

İşrakat Levhinde ve Kurdun Oğlu Risalesinde* bahsedilen Levih[†], işte Emri'nin bu mübelliği için Hz. Bahauallah tarafından nazıl olmuştur

Afnan-ı Kebir, Hz.Bab'ın zevcesi olan kız kardeşi Hatice Begum'a yalnızlık ve kederli günlerinde kuvvet sütunu olmuştur. Daha sonra, oğullarından Seyyid Ali Hz.Bahauallah'ın kızı Furuhiye ile evlendiği zaman son derece mutlu oldu. Fakat bu ikisinin nakız olduklarını ve ruhen mahvolduklarını[‡] görecek kadar uzun yaşamadı. Afnan'ın Hz.Bahauallah'a karşı büyük bir sevgisi vardı. Hayatının son günlerinde Arz-ı Akdes'e gitmesine ve hayatının sonuna kadar orada yaşamasına izin verildi. Behci Kasrına yakın oturdu ve Hz.Bahauallah'n suudundan bir yıl sonra vefat etti. Hz.Abdülbaha *Memorials of*

* Kurdun Oğlu pp. 131-4

† Bahauallah'ın Levihleri sf 3-19

‡ cilt 2, sf. 405-406

the Faithful'da (*Sadıkların Hatıraları*) onun için bir takdirname yazdı. İşte Hz. Abdülbaha'dan kısa bir biografisi:

Hz. Bahauallah'a katılmak üzere evlerini terkeden en tanınmış kimseler arasında büyük Afnan, Mirza Hasan vardı. Son günlerinde Rabbının yanına hicret etme ve O'nun arkadaşlığına nail olma şerefini elde etti. Hz. Bab ile akraba olan Afnan Kalem-i Âlâ tarafından Kutsal Ağacın dalı olarak özellikle adlandırıldı. Henüz küçük bir çocuk iken Hz. Bab'dan kendine düşen ihsan payını almıştı. Ve o göz kamaştırıcı Güzelliğe olağan üstü bir bağlılık gösterdi. Henüz daha buluş çağına erişmemişken alimler topluluğunu harekete getirdi ve ilim ve fen derslerini tahsil etti. Gece gündüz anlaşılması zor sorular üzerine eğildi ve Hayat Kitabında yazıldığı gibi Allah'ın işaretlerini hayranlıkla inceledi. Matematik, geometri ve coğrafya gibi bilimleri çok iyi öğrendi ; kısacası bir çok konuda öğrenim gördü, eski ve modern zamanın felsefesinde tamamen ehil bir kişiydi.

Bir tüccar olarak sadece günün ve akşamın kısa bir zamanını iş yerinde geçirdi. Zamanının çoğunu tartışma ve araştırmaya hasretti. Gerçek bir ilim adamı ve bilim adamları arasında Allah'ın Emrine büyük bir şerefti. Karmaşık soruları bir kaç sözcükle çözebilirdi. Konuşmaları veciz fakat aslında bir mucize gibiydi.¹⁵

Allah'ın Yüce Mazharı

Kurdun Oğlu Risalesi'nin ana temalarından birisi de Hz. Bahauallah'ın makamının Allahın Yüce Mazharı olduğunu göz önüne koymaktır. Başlangıçta, O'nun Zuhurunun doğuşuna şahit olan Tahran zindanına atıldığı zaman, Hz. Bahauallah meşhur kasidesi Rash-i Ama'da* Allah'ın Gününün geldiğine değindi. O günden itibaren, bu müjdeyi sayısız Levihlerinde ilân etti ve zuhur güneşi zirveye çıktığı zaman, durmaksızın bu

* ayrıntılı bilgi için cilt 1, sf.42-43 e bakınız.

temayı beşere ilân etti ve Kendisinin geçmiş bütün peygamberlerin geleceğini haber verdiği En Yüce Ruhun Açıklayıcısı olduğunu ilân etti.

Onun iddiasının büyüklüğünden ötürü Emrin düşmanları O'nu yanlış tanıttılar ve O'nu Uluhiyetin Özü olduğunu iddia etmekle suçladılar. Hz.Bahaullah *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde bunu reddeder. Şeyh'e hitaben şöyle der:

Cenabınız veya bir başkası: “ ihlâs suresini tercüme ediniz ki, biricik gerçek Tanrının doğurmamış ve doğmamış olduğu herkesçe iyiden iyiye bilinsin. Babiler (Bahauallah'ta) rübubiyet ve üluhiyete kâildirler”, demiş. ¹⁶

Tevhid Suresi, Kur'an'ın en kısa surelerindedir ve Allah'ın vahdetiyetini ilân eder:

“Söyle, Allah tektir, ebedidir: Ne doğurur ve ne de doğurulur ve O'ndan başka Tanrı yoktur. ¹⁷

Hz.Bahaullah, üluhiyetin anlamını uzun uzun anlatır. Rabbin gelişinin geçmiş peygamberler tarafından haber verilmiş olduğunu sergiler, tezini desteklemek için Kur'an'dan ve Kutsal İmamların sözlerinden alıntılar yapar* ve Şeyh'e çözümlemesi için şöyle sorular yöneltir:

Acaba Ülema (özgesinin ruhu kendisine feda olsun) Nebilerin Hateminden (Muhammed) sadır olan “Rabbınızı ayın on dördüncü gecesindeki bedir'i görür gibi göreceksiniz” sözüne nasıl bir cevap verebilirler ?¹⁸

Hz.Bahaullah devam eder:

İnsanlar, üluhiyet ve rübubiyet tabirlerinden kastettiğimiz manayı anlayamamışlardır; zira, anlamış olsalardı, yerlerinden kalkar ve : “Tövbeler olsun ya Rabbi” derlerdi. Hatem hazretleri (Muhammed)– özgesinin ruhu kendisine feda olsun- buyuruyor: “Bizim Tanrı ile çeşitli münasebetlerimiz var. Öyle sıralar olur ki, O O'dur, ve Biz Biziz.”¹⁹

* Kurdun oğlu Kitabı sayfa 35-36 ya bakınız.

Bu Risalede, Hz.Bahaullah Makamının ihtişamını Şeyh'in ve onun vasıtasıyla bütün insanların gözleri önüne serer. Geçmiş Peygamberlerin vaad ettiği, insanların Allah'ın cemalini görecekleri ve O'nun Huzuruna varacakları Gün şimdi geldi müjdesini verir. Hz.Bahaullah'ın *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde* pek çok kehanetlerden alıntılı olduklarının bir kaçını burada zikrederim.

Kur'an'dan : “ Tanrının likâsı ümidini besleyen kimseye muhakkak ki Tanrının tayin ettiği zaman mutlaka gelecektir.”²⁰

İşaya'dan: ‘Ey Siyon’a müjde getiren! Yüksek Dağa çık; Ey Yeruselim’e müjde getiren! Sesini kuvvetle yükselt; yükselt, korkma; Yahuda şehirlerine de: “İşte Allahımız! İşte Rab Yahve kuvvetle gelecek ve kendisi için kudret kolu saltanat sürecek”²¹

Amos'dan: ‘Ey İsrail Rabbınızla karşılaşmaya hazır olun. Çünkü, dağları şekillendiren, rüzgarı yaratan, düşüncesini insanlara bildiren, sabahı karanlık yapan[†] ve arzın yüksek yerlerinde dolaşan Rab, Orduların Allah'ıdır Onun İsmi.²²

HZ.Bab'ın Yazılarından[‡]: “Dokuz yılında (Kameri 1269, Miladi 1852-3) Tanrının likasına erersiniz” “O zaman Bütün Var Edicilerin en iyisi olan Tanrı Kutlu olsun, de.” Söyle: O, Tanrıdan öze bir kimsenin bilmediği bir Haberdir.”²³

HZ.Bahaullah pek çok Levhinde Allah'ın varlığının anlamını açıklamıştır ve yeryüzünde O'nu temsil ettiğini iddia ederken, Kendisini açıkça İlâhi varlıktan ayrı tutar. Dikkat edecek olursak, O bir yandan “Ben gerçekten Allah'ım” diyor, diğer yandan Şeyh'e “Bu kul, bu Mazlum, Kendisi için herhangi bir var olmayı iddia etmekte hicap duyar, kaldı ki varlık derecelerinin bu yüce makamları” buyuruyor. Bu gözle

* Kurdunoğlu pp

† “sabahı karanlık yapan” Subh-i Ezel adını taşıyan Mirza Yahya'dır.

‡ Hz.Bab Hz.Bahaullah'ın Zuhuru ile ilgili fazla bilgi için cilt 1, bölüm 18 e ve yukarda S.125-127 ye bakınız.

görülür çelişki ve Hz.Bahau'llah'ın gerçek makamı bu ve daha önceki ciltlerde ayrıntılı olarak anlatılmıştır.*

Kurdun Oğlu Risalesi 'nde Hz.Bahau'llah bir kere daha bu önemli konuyu açıklar:

Bütün Tanrı Kitaplarında likâ vadi açık açık verilmiştir. Bahis konusu likâdan maksat, Hak celle celalühu'nun ayetlerine maşrık, beyinelerine matla, güzel isimlerine mazhar ve yüce sıfatlarına kaynak olan kimsenin mülâkatıdır. Hak, kendi zatında ve nefsinde göze görünmez, yanaşılmaz ve anlaşılmazdır. İmdi likâdan maksad, O'nun insanlar arasında makamına kaim olan ve onun için eş veya benzer bulunmayan kimsedir! Çünkü, eğer böyle bir kimse için bir eş veya benzer görülür ise, Tanrı zatının mukaddesliği ve keynununun eş ve benzerlerden münezzepliği ne ile sabit olur?²⁴

Hz.Bahau'llah'ın Şeyh'e Çağruları

Kurdun Oğlu Risalesi boyunca, Hz.Bahau'llah Şeyh'e mesajına ehemmiyet vermesini ve Emrini incelemesini öğütler. Önceleri duygulandırıcı ve şefkâtlı bir lisanla, Emrin en büyük düşmanlarından olan ve kana susamış müçtehidine yolunu tamir etmesi ve Allah'a dönmesinde ısrar eder. Bu yüce Risaleden seçilen pasajlar Allah'ın en acımasız düşmanlarına karşı bile, şefkât ve merhametini ispatlar.

Ey Şeyh! Senin Benden yüz çevirdiğini ve Bize itirazda bulunduğunu işittik. Halka Bana sövmelerini emretmişsin, Tanrı kullarının katline fetva vermişsin...²⁵

Ey Şeyh! Gerçek söylüyorum: mühürlü şarabın[†] mührü Kayyumun ismiyle sökülmüştür. Kendini ondan mahrum etme.²⁶

* Yukarıda sf. 127-137 ye bakınız.

† Ek III e bakınız

Ey Şeyh! Bu Hapishanenin ufkundan yükselen ve parlayan Hakikat Güneşine yemin olsun,Bu Mazlumun tek emeli daha iyi bir dünya yaratmaktır.²⁷

Ey Şeyh! Hiç bir esinti İlâhi Zuhur esintileriyle kıyaslanamaz. Allah Tarafından söylenen sözler ise, insan eliyle yazılı kitaplar arasında güneş gibi parlak.²⁸

Ey Şeyh! Hak celle celalühu her ne zaman Kendi nefsinin Mazharında görünür ise, daima “Dilediğini işler ve istediği gibi hükmeder” sancağı ile görünür. Niçin ve neden diye sormak kimsenin haddi değildir. Her kim böyle sorar ise, Tanrıdan yön çevirmiş olur.²⁹

Ey Şeyh! Ben Mazluma eşi ve benzeri bulunmayan belâlar geldi. Bunların hepsine, insanları ahlâkça ıslah ve terbiye etmek için ve Tanrı Kelimesinin yükselmesi için büyük bir teslimiyet ve rıza ile katlandık.³⁰

Ey Şeyh! İnsanların dizginini Tanrının kuvveti ve Rabbin kudreti ile – ancak Aziz ve Muktedir Olanın alabileceği bir şekilde – ele almış idik. Kimsede fesad ve fitne çıkarmak iktidarı yoktu. Şimdi bu lütuf ve inayetlerin kadrini bilmedikleri için amellerinin cezasına uğramışlar ve uğrayacaklardır.³¹

Hz.Bahaullah Emrini kabul etmesi ve dünya insanlarını arasında ilân etmesi için Şeyh'e çağrıda bulunur. Allah'ın Yüce Mazharından başka hiç kimse, kötü bir düşmana şu sözlerle hitap edemez:

Ey Şeyh! Seni insaf kapısının açıcısı ve insanlar arasında Kendi Emrinin açıklayıcısı yapmasını Ben mazlum kutlu ve yüce Tanrıdan dilerim. O, gerçekten, muktedirdir azizdir, vehhabdır.³²

Ve devam eder :

Ey Şeyh! Ulu Deniz'in kıyılarına müteveccihen yola çık; sonra, Tanrının Kayyum'ül Esmada Bahailer için takdir buyurmuş olduğu Kızıl Gemi'ye gir†. Bu gemi karalarda ve denizlerde yürür gider. Her kim ona girer ise kurtulur, her kim ona arka çevirir ise helâk olur. Sen bu gemiye girip kavuşunca yüzünü müheymin ve kayyum olan Tanrının kâbesi yönüne çevirerek şöyle söyle:*

ALLAHÜMMEİNNİ ESAELÜKE MİN BEHAİKE Bİ EBHAH VE KÜLLÜ BEHAİKE BEHİY.

“Ey Tanrım! Ben Senden Senin nurunun en nurlusu yüzü hürmetine dilerim; ve Senin her nurun en nurlu nurdur.‡” O zaman melekutun kapıları senin önünde açılır ve gözlerin görmediğini görür, kulakların işitmediğini işitirsin. 33

H.z. Bahauallah, bir kaç Levhinde Şeyh'i huzuruna gelmesi ve Allah'ın O'na vahyettiği ayetlere bizzat şahit olması için davet eder. Levihlerinin birinde Şeyh'e şöyle der:

Ey Şeyh! Bu denilenler hakkında düşün; belki bu sayede kayyum isminin kuvvetiyle mahtum şaraptan içer, herkesin anlayamadığını sen anlamaya muvaffak olursun. Himmet kuşağını sıkı bağla ve yüce Melekuta doğrul; ola ki vahiy ve ilham, üzerine inerlerken, hoş kokulu esintilerini duyar ve ona erersin. Gerçek söylüyorum: Tanrı Emri için bir eş veya benzer olmamıştır ve olmayacaktır. Evham perdelerini yırt. O, kendi fazlı ile, sana muhakkak yardım edecek ve seni kuvvetlendirecektir. O'dur kuvvetli, galip ve kudretli. Henüz vakit geçmemiş iken ve Kutlu Sidre henüz insanlar arasında en yüksek sesiyle konuşur iken kendini meneyleme. Tanrıya tevekkül eyle ve işlerini O'na havale et. Böyle yaptıktan sonra; kalk ve Sicn-i Azam'a gel; gel ki bir benzerini kulakların

* Ek III e bakınız

† Ek III e bakınız

‡ Bu kısa dua İslamda özel duanın bir parçasıdır. Burada İsm-i Azam (Baha) tebarüz ettirilmiştir. Daha fazla bilgi için cilt 1, sf.119

işitmediğini işitesin ve gözlerin görmediğini göresin. Acaba şu beyandan sonra bir kimse için her hangi bir hüccet kalır mı?³⁴

Gerçi, *Kurdun Oğlu Risalesi*'nde Şeyh Muhammed Taki'ye hitap edilmiştir, ancak, burada Hz.Bahau'llah'ın sözlerinin çoğu genel olarak beşere ve belirli bireylere hitap etmektedir. Tarihi olaylara referanslar ve öğretilerini sunmak ve açıklamanın yanı sıra, “Beyan ehli” diye hitap ettiği, Mirza Yahya'nın ve O'nun taraftarlarının sadakâtsizliklerine; İsfahanlı Seyyid Muhammed'in entrikalarına ; Abadili Mirza Hadiy-i-Devle'nin ve bir kaç daha kişinin faaliyetlerine oldukça geniş bir yer verilmiştir. Bütün bu konuları teferruatlı olarak anlatmak başlı başına büyük bir cilt oluşturur. Aslında bu ve bu serideki diğer ciltlerde bunlara yer verilmiştir. Hz.Bahau'llah'ın bu son büyük eserinin incelemesinde okuyucuya yardımcı olması için bu cildin Ek –III'ünde bazı notlar verilmiştir.

Hz.BAHAULLAH'IN SUUDU

29 Mayıs 1892 de Hz.Bahauallah'ın suudu*, geçmiş bütün Zuhurlar arasında üstün olan en önemli ve faik vahyin akışını kapatmış oldu. Yaklaşık kırk yıl, bu arz onun Allah'ının bir "basamağı" olmuş ve "O'nun yüce tahtının zemini olarak seçilmiş"ti. Gelmesini "bütün Peygamberlerin, seçkinlerin ve kutsal kişilerin şahit olmayı arzuladığı" Allah'ın günü gelmişti. İşıya'nın ve diğer peygamberlerin vaad ettiği gibi, insan heykeli şeklinde görülecek olan "Ebedi Peder", "yüce Tanrı", izhar olmuştu. Hz.Bahauallah'ın da tanıklık ettiği gibi, "bütün yaradılışın temelinde yatan, bu en yüce bu en kutsal gün" gerçekleşmişti. Bu arz, bu kırk yıl içinde, vahiy deryasına batmış, böylece, beşerin yeniden oluşması, zamanı geldiğinde Bahai medeniyetinin doğuşu için yeterli muazzam ruhani enerjileri salıverilmişti ki sadece bu, dünyayı Melekut-u Ebha'nın yansıması yapacak asil karakterli beşer ırkı oluşturacak bir devri getirmekle mukadderdir.

Hz.Bahauallah'ın suudu ile Allah'ın kelamının vahyi son buldu ve ruhani enerjilerin salıverilmesi feyzi bin yıl sonraya kadar durdu. O'nun Bağdat'ta vahy ettiği şu sözlerin anlamı, suudundan sonra çok daha iyi anlaşıldı.

* "suud" (yükselme) terimi Bahailer tarafından kullanılırken genellikle Hz.Bahauallah'ın vefatını belirtir. O'nun Ruhunun öteki alemlere yükselmesi.

Ey Ruh Oğlu! Zaman gelecek, Manevî Kutsiyet Bülbülü man  sırlarını beyandan memnu olacak; o zaman, hepiniz Rahman'ın nağmesini ve S bhan'ın nidasını artık işitemeyeceksiniz.¹

Hz.Bahaullah Behci kasrında suud etti ve bu taraftarları arasında büyük bir şaşkınlık yarattı. Cemal-i Mübareğin gerçek seveni ve O'nun sadık havarisi Nebil-i Azam bu felaketli olayın duygulandırıcı tarifini gelecek kuşaklara şoyle anlattı:

*En Büyük Dal** tarafından da tasdik edildiği gibi, bu kötü olaydan dokuz ay önce – O'nun suudu – Hz.Bahaullah, artık bu dünyadan ayrılmak istediğini dile getirmişti. Bu dokuz ay zarfında, O'nun öğütlerinin şeklinden ve huzuruna müşerref olanlara yaptığı imalardan, O'nun bu dünyadaki yaşamının sonuna yaklaşmakta olduğu anlaşılıyordu. İşleri büyük bir çabuklukla düzenler gibiydi. Fakat, hiç bir zaman yaşamının sona doğru yaklaştığını açıkça söylemedi.

Nevruz'dan elli gün sonra, 1309 yılının şevval ayının onbirinci günü (8 Mayıs 1892), Pazar gününün akşamı, gerçi hiç kimseye bir şey söylemedi ama O'nun ateşi  ıktı. Ertesi sabah, bir kaç ahabap O'nun huzuruna müşerref oldular. Öğleden sonra, ateşi arttı. Akşam, ancak acil isteği olan bir kişi O'nun huzuruna kabul edildi. Pazartesi günü, (hastalığının ikinci günü) sadece bir ahabap O'nun huzuruna kabul edildi. Salı günü bu aciz kul O'nun mübarek Zatıyla görüşme şerefine nail oldu. Öğleden sonra beni huzuruna yalnız olarak kabul etti ve benimle, k h oturarak ve k h odayı adımlayarak yarım saat kadar konuştular. Bana sonsuz inayetlerini bahşettiler ve O'nun yüce sözleri mükemmellik zirvesine ulaştı.

Keşke bunun benim O'nunla son görüşmem olduğunu bilebilseydim de, O'nun eteğine yapışıp O'nun yolunda beni bir

* Hz.Bahaullah hayattayken Hz.Abdülbaha bir kaç lakabla hitap edilirdi. Bunlardan Serker Aç ve En Büyük Dal idi. Abdülbaha lâkabını kendisi Hz.Babasının suudundan sonra almıştır. (A.T.)

kurban olarak kabul etmesi, beni ebedi mutluluk alemlerine kabul etmesi için bu dünyanın boş şeylerinden kurtarması için yalvarsaydım. Heyhat, heyhat! mukadder olan şey vuku buldu.

O günün akşamı, (tanınmış bir inanır) Hacı Niyaz Mısır'dan geldi ve bir kaç kişiyle birlikte Hz.Bahaullah'ın huzuruna kabul edildi. Güneş batıncaya kadar, inanırlar gruplar halinde O'nun huzuruna kabul edildiler. Ertesi gün, O'nunla birlikte olma kapısı inanırların yüzüne kapandı, hiç kimse O'nun huzuruna kabul edilmedi, keder ve üzüntü havası O'nun sevgililerinin üzüntülü kalblerine doldu . Bu durum ahabplar için bir keder günü olan Pazartesi gününe (dokuzuncu gün) kadar bir kaç gün aynı kaldı. O gün, En Büyük Dal, Hz.Bahaullah'ın huzurundan ayrıldı ve Ziyaretçi Evine gitti. Onlara Hz.Bahaullah'ın selamlarını getirdi ve Cemal-i Mübareğin beyan ettiği şu sözleri aktardı: “ Bütün ahabplar sabırlı ve sabit olmalıdırlar ve Emrin ilerlemesi için ayağa kalkmalılar. Onlar perişan olmamalılar çünkü Ben her zaman onlarla beraber olacağım ve onları unutmayacağım ve onları düşüneceğim.”Bu dokunaklı sözleri duyan ahabpların yürekleri keder içinde inledi, çünkü Hz.Abdülbaha'nın söyleyiş tarzı bütün yaradılışın Rabbi olan Kişinin cismani hayatının hızla sona ermesinin yaklaşmakta olduğunu ima ediyordu. Ahabplar öyle bir telaş ve keder içine girmişlerdi ki ölmek üzereydiler.

Böyle olunca, Eşsiz Sevgili'nin inayetleri herkesin üzerine yağdı ve ertesi gün, Salı günü (onuncu gün) keyifli bir güne döndü. Sevinç ve mutluluk güneşi görüldü ve En Büyük Dal seherde Cemal-i Mübareğin iyi olduğu sevinçli haberini verdi.Sevinçle ve gülümseyerek, Sevgilinin ya da Rabbin Rahmanının kutsal Ruhı gibi evinden gelen hoş kokulu esinti gibi Ziyaretçi Evine geldi, ziyaretçileri teker teker uyandırdı, kalkmalarını, sonsuz bir sevinçle çaylarını içmelerini, Allah'a hamd etmelerini söyledi, çünkü,Yüce Allah'a şükürler olsun ki O'nun mübarek vücutları tam bir sağlığa kavuşmuştu ve en büyük kerem işaretleri O'nun yüzünde görülmüştü. Gerçekten, o gün, Cemal-i Mübareğin tahtının etrafında toplanan ahabpların

sevinçleri ve mutlulukları öyle büyüktü ki, bütün Akka halkı ve hatta Suriye halkı onların bu halinden çok etkilenmişlerdi. Alçak veya yüksek, bütün halk sanki bir bayram havası içindeymiş gibi birbirlerini kutluyorlardı Bunun sebebi, Hz.Bahaullah'ın ateşinin düştüğü aynı günde, hükümet bin kadar çiftçi ve fakir insanı bir araya toplamış, onlara asker elbisesi giydirmiş ve onları istekleri dışında askere almıştı. Bir kaç güne kadar uzak ülkelere gönderilmek üzere askeri eğitim görüyorlardı. Bu tazyik gören insanların çadırları Behçi Kasrının topraklarına yakındı ve onların ağlama sesleri ve feryatları ve ailelerinin gece ve gündüz duyulabiliyordu. Fakat, 'sevinç günü' sabahı zulüm gören bu kimselerin serbest bırakılmalarıyla ilgili beklenmedik bir kraliyet telgraftı geldi . Bu haberi alan insanlar kendilerini kaybettiler. O gün, En Büyük Dal, bu zulüm gören kimselere, fakirlere, hapisane sakinlerine ve yetimlere yemek dağıttı. Neticede, Akka halkı ve dışardakiler Hz.Bahaullah'a şefkât dolu feyiz ve hediyelerinden dolayı yürekten şükranlarını sunuyorlardı. Suriye halkı arasında o günkü gibi bir gün daha gördüklerini hatırlamıyorlardı.

Aynı gün, En Büyük Dal Akka'ya gitti. Her Bahai evini ziyaret etti. Kadın, erkek herkese Cemal-i Mübareğin sevgilerini ilettiler. Pazar günü (onbeşinci gün) öğleden sonra, ziyaretçiler ve orada ikamet etmekte olan Bahailerle birlikte Kasr'da mevcut herkes, Hz.Bahaullah'ın huzuruna çağırıldılar. O'nun yatağın içinde, oğullarından birine* yaslanmış vaziyette otururken, ahabpların tamamı göz yaşları ve keder içinde O'nun huzuruna çıktılar.

Azamet Dili (Bahaullah) nazik ve sevgiyle hepsine hitap ederek şöyle dedi: "Hepinizden çok memnunum. Sizler pek çok hizmetlerde bulundunuz ve çalışmalarınızda çok çalışkandınız. Her sabah ve akşam buraya geldiniz. Birlik içinde olmanız,

* Eyyam-i Tisih de belirtildiği gibi o kişi Abdülbaha değildi

varlık Rabbinin Emrini yüceltmeniz için Allah size yardım etsin.”* Bu O'nunla yapılan son görüşmeydi. O'nun aşıklarının kalp kuşları yücelerden hitap edilmişti: “Hakikaten, birlik kapısı yerde ve götekilerin hepsine kapandı...”

Cumartesi akşamı (ateşinin düştüğü yirmibirinci günü öğleden sonra), Zil Kadinin ikinci günü, 1309, (29 Mayıs 1892)... Azamet ayınının 13. Günü, 49 Bahi yılında... Nevruz'dan yetmiş gün sonra, hiç bir ateş emaresi olmadığı halde Ebediyet Sultanının, Akka hapisanesini terkedip isimler ehlinin daha önce görmedikleri diğer alemlere gitme arzusu, daha önce, ondokuz yıl önce Rüya Levhinde† bahsedilen, nihayet gerçekleşmiş oldu. Benim kanımca, toprak alemindeki ruhani tedirginlik, Allah'ın bütün dünyalarını sarstı.‡ Güneş battıktan sekiz saat sonra, o karanlık gecede, gök yüzü arza göz yaşları dökerken, Kitab-ı Akdes'de§ nazil olan şey gerçekleşmiş oldu. Benim iç ve dış dilim bulunduğumuz durumu anlatmaktan acizdir... Hakim olan karışıklığın ortasında, Behci Kasrını çevreleyen tarlaları dolduran Akka halkının ve komşu köylerin büyük bir kısmının ağladıkları, başlarına vurdukları ve feryat ettikleri görülüyordu. ...**

O büyük felaketten sonraki bir hafta boyunca, çok sayıda matem tutanlara, zenginlere, fakirlere, yetimlere, kederlilere, kederli aile cömertçe yemek dağıttı. Hz.Bahau'llah'ın yukardaki En Kutsal ve en Yüce alemine gittiğinin ikinci gününden itibaren, gerek Müslüman ve gerekse Hıristiyan bilim adamları, şairler En Büyük Dal'a baş sağlığı telgrafları göndermeğe

* Hz.Bahau'llah'ın sözlerinin alıntısı Şevki Efendinin tercümesidir. (A.T.)

† cilt 3, sf. 271-272 (A.T.)

‡ Nebil'den alınan bu cümle Şevki Efendinin tercümesidir.

§ Bu ayetler için cilt 3, sf. 437-439 a bakınız.

** Nebilden alınan bu cümle Şevki Efendinin tercümesidir.

başladılar. Sevgilinin kaybının üzüntüsünü belirten ve O'nun faziletlerini nazik bir şekilde öven şiirler gönderdiler...²

Hz.Şevki Efendi Hz.Bahaullah'ın suudundan sonraki bazı olayları şu sözlerle tarif eder:

Suudunun haberi Sultan Abdülhamit'e derhal, "Baha Güneşi battı" kelimeleriyle başlayan bir telgrafla bildirildi ve mübarek naaşın Konak arazisinde defnedilmek arzusu hükümdara iletildi. Bu istek hemen kabul edildi ve Hz.Bahaullah Konağın batı yönünden bitişiğindeki üç evden en kuzeyde bulunan ve damadının ikamet ettiği evin kuzey ucundaki odasında istirahatete tevdi edildi. Defin işi suuduyla aynı günde, güneşin batışından az sonra yapıldı.....Aralarında Şii, Sünni, Hristiyan, Musevi ve Dürzilerin, şair, ulema ve devlet memurlarının bulunduğu ünlüler bu kaybın yasına katıldılar. Hz.Bahaullah'ın erdemlerini ve yüceliğini övdüler, bazıları Arapça ve Türkçe nesir ve nazım övgülerle duygularını ifade ettiler. Şam, Halep, Beyrut ve Kahire gibi uzak şehirlerden de böyle yazılar geldi. Bu parlak şahadetlerin hepsi, artık suud eden Liderin Emrini temsil eden ve Babasının anısına yazılan övgülere çok kere Kendi övgüleri de karışan Hz.Abdülbaha'ya sunuldu.

Hz.Bahaullah'ın suudunun Arz-ı Akdes'teki ve komşu memleketlerdeki Bahai olmayan kimseler arasında kendiliğinden yarattığı bu coşkun keder nişaneleri ve hayranlık ifadeleri, herşeye rağmen, Hakikat Güneşinin batış saatinde, O'nun Emrine inanan ve sancağını İran, Hindistan, Rusya, Irak, Türkiye, Filistin, Mısır ve Suriye'de yükseltmeye azmeden sayısız binlerin yüreklerinden akan keder okyanusunun, onların sınırsız bağlılığının sayılamayacak kadar çok delilinin yanında bir damla gibi kalır.³

Nebil, yüreği kederle yanık, Rabbına bu son saygıyı gösterdi ve O'na yalvarış olarak şu son satırları yazdı:

"Ey Sen yaradılışın Sultanı ve bu dünyanın ve gelecek dünyanın hükümdarı! Senin huzurunda olsun, yokluğunda

olsun, Sen insanların kalblerinin huzur kaynağı ve milletlerin ilerlemelerine sebep oldun .1233 yılı Muharrem ayının ikinci günü (12 Kasım 1817) seher zamanı tahtını kurduğun andan, Ebediyet Alemlerine 1309 Zil Kadi ayının ikinci günü güneş battıktan sekiz saat sonra, Kameri aya göre yetmiş yedi yıldan iki ay az bir zaman sonra suud edinceye kadar, her zaman, gece ve gündüz, her ay ve her yıl, beşerin yücelmesinin sebebi oldun. Sana kalbini döndürmüş olan hiç bir muhtaç yalvarıcı yüce mutluluk ve iyi hediyeler vermeden Senin cömertlik kapından geri çevrilmedi ve hiç bir kederli yoksul Sen ona mutlu sevinç ve bol bol ümit ihsan etmeden Senin Keremli huzurundan gönderilmedi. Ve şimdi bu korkunç kederimden beni azad etmemezlik ve beni hiç sonu gelmeyen mekanıma yönlendirmemezlik etmezsin. Sen Tanrısın ve Senden başka Tanrı yoktur.”⁴

Hız.Abdülbaha'nın, bugün genel olarak Hız.Bahauallah ve Hız.Bab'ın türbelerinde okunan Ziyaretnamenin metnini teşkil eden pasajları Hız.Bahauallah'ın yazılarından seçmesini istediği Nebil, Rabbinin suudundan sonra teselli edilemez bir haldeydi. Sevgilisinden ayrılmanın büyük sıkıntısına, çok geçmeden çok daha hazin bir darbe eklendi. Bu Hız.Abdülbaha'nın kardeşlerinin Misakı bozmalarıydı; gerçi o zaman bu herkese duyurulmamakla beraber, Kutsal aileye yakın olanlarca açıkça görülüyordu. Nebil artık o zalimce ve fırtınalı günlere dayanamadı. Hız.Bahauallah'ın suudundan bir kaç ay sonra intihar etti ve denizde boğuldu.*

Hız.Bahauallah hastalığı sırasında aile fertlerini yatağının yanına çağırır, onlara son bir vedada bulundu ve Hız.Abdülbaha'ya emanet ettiği özel bir belgede onlara Emre hizmet etmeleri için yol gösterdiğini söyledi. Adı geçen belge,

* cilt 1 sf 208-212 e bakınız.

kendisinin *Kitab-i Ahd** diye vasıflandırdığı Vasiyetnamesiydi. Suudunun dokuzuncu gününün sabahı, ailesinden ve ahbaplardan seçilen dokuz gözlemcinin huzurunda, Hz.Bahaullah'ın Kendi el yazısıyla yazılan bu belge Ağa Rızayı Kannad tarafından yüksek sesle okundu.† Aynı gün öğleden sonra, Kutsal Mezarın başında büyük bir ahbap topluluğu önünde Mecdeddin‡ tarafından bir kere daha okundu. Artık, Ahdin Merkezinin kim olacağı konusunda hiç bir şüphe yoktu. Fakat, maalesef, Hz.Abdülbaha'nın sadakâtsiz kardeşlerinin uzun zamandan beri yüreklerinde için için yanmakta olan kıskançlık ateşi nihayet alev aldı. Bu, Hz.Bahaullah'ın en büyük nakışlarından Mirza Muhammed Ali'nin liderlik ihtirası ile birleşince, Emrin kaderinde ciddi bir kriz yarattı.

Ahdi bozma işaretleri suudun vuku bulduğu gün baş gösterdi. Hz.Bahaullah'ın vücudu defin için beklerken O'nun oğulları, Hz.Bahaullah'ın açıkça tayin etmiş olduğu Ahdin Merkezinin yasal halefinden çalmak için gizlice haince planlarını başlattılar. Ahdi bozmanın ayrıntılı anlatılması bu kitabın konusu dışındadır. Ancak, inşallah bu kitabın yazarının ümidi Hz.Bahaullah'ın Ahdi konusunda bir iki cilt Hz.Bahaullah'ın Zuhuru kitabının devamı olarak yazmaktır. *Kitab-i Ahd*'in incelenmesindeki bütün imalarıyla birlikte gelecek ciltlerde devam edilecektir.

Hz.Bahaullah'ın suudu ile, din tarihinde en önemli ve en verimli dönem başladı. Beşerin ilerlemesi için ruhani enerjiler o kadar yoğun idi ki, hatta kırk yıllık Kendi Görevi sırasında bile

* Kitab-ı Ahdi'nin tamamı, veya genellikle adlandırıldığı gibi Kitab-ı Ahd (Ahd ve Misak Kitabı) İngilizceye çevrilmiş ve Bahaullah'ın Levihleri'nde yayımlanmıştır. Syf 219-223

† cilt 1 sf 291-293 ve *Memorials of the Faithful* S.39-41 e bakınız.

‡ Mirza Musa'nın oğlu Aga-i Kaim, Hz.Bahaullah'ın sadık kardeşi. Böyle olmakla beraber, Mecdettin Misak'ı bozdu ve Hz.Abdülbaha'nın önde gelen düşmanlarından biri oldu.

onların yaratıcı gücü etkilerini sadece Bahai toplumu üzerinde değil, toplumun dışında bile kendisini gösterdi. O'nun görevinin en çalkantılı yılları boyunca, hayret ve şaşkınlık duygularıyla bir dizi mucizelerin ve son derece önemli başarıların yer aldığını gözlemleriz. Bütün bunlar O'nun Vahiylerinin akmasına bağlıdır.

38 nolu resim

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Hz.Bahauallah Irak'ta iken, Babi toplumunun hal ve gidişatındaki hızlı ve devrimsel değişiklik; bütün dinleri anlamak için anahtar kitap olan İkan Kitabının vahyi; Irak ve Edirne'de halkın nazarında Hz.Bahauallah ve O'nun temsil ettiği toplumun artan prestiji; Emrinin dünya krallarına ve liderlerine alenen ilân edilmesi; Mirza Yahya'nın yavaş yavaş eksilen etkisi; geçmiş dinlerin kehanette buldukları Hz.Bahauallah'ın Arz-ı Akdes'e sürgün gönderilmesinin gerçekleşmesi; sevgili oğlu, Gusn-u Athar'ın Allah'ın kullarının “ve yer yüzünde yaşayan insanların kurtuluşa ermeleri için” kendi hayatını bir kurban olarak feda etmesi; O'nun ilâhi sıfatlarının ve insan üstü gücünün Akka halkı tarafından yavaş yavaş tanınması; Kitab-ı Akdes'in vahyi ve Kendisi tarafından “dünyada nizamın temini ve halkının güvenliği ” olarak tarif ettiği kanunların formülasyonu ; Emir hakkında onların görüşlerini genişletmek ve onları yeni varlıklar yapmakla sonuçlanan pek çok ziyaretçinin O'nun huzuruna gelmeleri; pek çok şehitlerin kahramanca kurban olarak Emir tarihine büyük bir ışık saçmaları; Hz.Bahauallah'ın kalebent şehirden ayrılması ve ikametinin Mezra Kasrına nakli, böylece, Padişah'ın ömür boyu mahpusluk fermanını geçersiz kılması; Filistin idarecilerinin, yüksek rütbeli devlet memurlarının ve kültürel açıdan ileri gelen kimselerin kendiliklerinden ve hakiki şeref işaretleri göstermeleri; Hz.Abdülbaha'nın her geçen gün artan prestiji, O'nun fakir, zengin herkese karşı sevgi ve merhamet yağdırması, O'nu fakirlerin babası, yetkililerin öğütçüsü ve okumuşlara bilgi kaynağı yaptı; İran'da toplumun muazzam artışı; pek çok ileri gelen okumuş kimselerin Emri kabul

etmeleri; Yahudi ve Zerdüş halkının Emre girmeleri; Emrin İran dışında Asya ve Afrika'da on ülkeye yayılması; Hindistan ve Burma'da Budistlerin Emre girmesi; Aşkabat'ta hararetli bir toplumun kurulması ve orada Meşrûk'ül Eskar binasının inşası için hazırlıkların yapılması; Hz.Bahaullah'ın Kendisi tarafından "Beşerin en yüce vizyonu" olarak tarif edilen ikametgahının Behci Kasrına nakli; Hz.Bahaullah'ın Yazılarında muazzam genişleme ve Kitab-ı Akdes'le birlikte O'nun gelecekteki Dünya Nizamının atkı ve çözgüsünü teşkil eden Emrin ilke ve hükümlerinin vahyi; Emrinin Yönetim Düzeni'nin kollarından birisi olan Allah'ın Emrinin Ellerini tayin etmesi ; ve nihayet, Görevinin en önemli işlerinden birisi, "gecenin takip etmeyeceği bir gündüzü" gelecek kuşaklara bir hediye olarak bırakacağı taraftarlarıyla güçlü bir Ahdi kurması, bütün bunlar, Hz.Bahaullah'ın Görevinin başarılarından bazılarıdır. Bunlar zamanı geldiğinde yavaş yavaş gelişmekte olan bütün beşeri kucaklayacak olgunlaşan ilâhi planın bir başlangıcıdır. Aşağıdaki Hz.Abdülbaha'nın sözleri Emrin mevcut bebeklik çağıının ve gelecekteki olgunluk çağıının portresini çizer:

"O eşsiz Dal'ın belli olduğu günde meydana gelen büyük olaylardan biri Allah'ın sancağının milletler arasında dalgalanmasıydı. Bundan anlaşılan, bütün milletler ve kavimlerin bu İlâhi Bayrağın gölgesi altında hep birlikte toplanacaklarıydı. Bu, azametli Dal'ın kendisinden ve tek bir millet olacağından başka bir şey değildi. Dinsel ve mezhep veya fırkaya ait husumet, ırk ve halk düşmanlıkları ve milletler arasındaki farklılıklar ortadan kalkacaktır. Bütün insanlar tek bir dine yapışacaklar, tek bir ortak imana sahip olacaklar, tek bir ırk içinde karışacaklar ve tek bir halk olacaklardır. Hepsi tek bir ortak vatanda yaşayacaklar, bu vatan arzın kendisidir."⁵

Ve açıklamaya devam eder:

Şimdi, varlık dünyasında, İlâhi El'in gücü bu yüce lütfun ve bu muhteşem armağanın temellerini muhkem bir şekilde kurmuştur. Bu mubarek Devrin bağrında saklı her

ne var ise, yavaş yavaş meydana çıkıp görünecektir, çünkü şimdi onun büyümesinin başlangıcı ve onun işaretlerinin açığa çıkma fecridir. Bu asır ve bu devir sona ermeden önce, bu yüksek med'in ne kadar harika olduğu ve o armağanın ne kadar kutsal olduğu açığa çıkmış ve belirmiş olacaktır. ⁶

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Ek I

AD ve SEMUD EHLİ; HUD; SALİH ve DİŞİ DEVE

Yukarıda (bölüm 6) Bürhan Levhinde adı geçen bu isimler Kur'anın çeşitli surelerinde görülürler. Hud ve Salih, İbrahim'den önce gelen Allah'ın peygamberleriydiler. Ancak Tevrat'ta ve İncil'de bahsedilmemişlerdir. Ad ve Semud halkı Güney Arabistan'ın büyük bir bölümünde yerleşmişlerdi. Hadislere göre, Ad, Nuh'un soyundan dördüncü nesil idi. Uzun boylu ırktan olan halkının, puta taptıkları ve çok mütecaviz insanlar oldukları söylenir. Ad ve Semud halkının iyi inşaatçı oldukları, Allah vergisi zeka ve hüner sahibi kimseler oldukları fakat Kötü Kişi, Şeytan tarafından yönlendirildikleri Kur'an'da ifade edilmiştir.

Allah Hud'u, Ad halkının peygamberi olarak seçti. Onun da Nuh'un soyundan dördüncü nesilden geldiği ve böylece Ad'ın kuzeni olduğu söylenir. Hud, halkına Allah'ın kendisini peygamber olarak seçtiğini ve onlara putlarını atmalarını ve tek gerçek Allah'a tapmalarını anlattı. Fakat onlar onu kabul etmediler ve sadece bir kaç kişi onun taraftarı oldular. Halk onun vaazına cevap vermeyince, onlara yakında gelecek olan felaketi anlattı. Bu felaket gerçekleşti. Hud ve taraftarlarının dışında hepsi yok oldular. Bu felaketin şekli Kur'anda verilmiştir:

“...Ad ise uğultulu, yıkıcı bir kasırgayla mahvoldular. Allah o rüzgarı onların üzerine, ardı ardına, yedi gece, sekiz gün musallat etti. Öyle bir hale geldiler ki onları yurtlarında görseydin, yere serilmiş kof hurma kökleri gibi bulurdun. ve onlardan bir kalan görüyor musun ?¹

Hadise göre Hud, Arap yarım adasının güneyinde Hezremut'da gömülü bulunmaktadır.

Semud halkı Ad'ın kültür ve medeniyetinin varisleriydiler. Bunlar aynı kabilenin genç kolu olup Arap yarımadasının aynı bölgesinde yaşadılar. Semud'un kendisinin de Nuh'un sülalesinden geldiği söylenmektedir. Semud halkı taş oymacılığında ustaydılar. Tek parça taştan oyma binalar yapmakla meşhurdular. Ad halkı gibi onlar da putperesttiler. Kur'an-ı Kerim'e göre Allah onlara hüner bahşetmişti: pek çok mısır tarlaları ve hurma çitlikleri vardı, fakat onlar gayrikutsi, ezici ve fakirlere karşı merhametsiz idiler.

Sonra Allah Salih'i onlara peygamber olarak gönderdi. O Semud halkından biriydi. O da Hud gibi halka Allah'a inanmaları ve putlara tapmaktan vazgeçmelerini öğütledi. Uzun süre onlarla tartıştı fakat onlar onda peygamberlik işaretleri göremediklerini söylediler. Bunun üzerine, Allah onlara bir işaret olarak bir dişi deve gönderdi. Hadislere göre, dişi deve bir kayadan çıktı. Salih onlara dişi deveye bakmalarını ve sütünü içmelerini istedi, fakat onlar onun dediğini yapmadılar. Ve deve onların suyunu içmek için geldiğinde ki o zamanlar o ülkede su sıkıntısı vardı ve onların varlığı için hayati bir şeydi, çok büyük itirazlarda bulundular ve neticede dişi deveyi diz altından sakatladılar ve onu öldürdüler.

Salih, tekrar tekrar halkı ikaz etti ve eğer onun mesajına cevap vermeyecek olurlarsa, büyük bir felaketin onları beklediğini ve Allah tarafından hazin bir cezaya çarpılacaklarını söyledi. Allah'ın bir işareti olan dişi deve halk üzerinde etki yapmayınca, ve hayvan öldürülünce, bir deprem, Salih ve taraftarları dışında hepsini silip götürdü. Kur'an'ı Kerim bu hikâyeyi şöyle anlatır:

“Bunlar dişi deveyi boğazladılar. Tanrının emrine isyan ettiler ve ‘Ey Salih, gönderilmiş peygamberlerdensen, bize korkuttuğun azabı getir.’ dediler. Bunun üzerine onlar şiddetli bir (zelzele) bir sarsıntıya tutuldular ve sabahleyin, yurtlarında cansız, hareketsiz kaldılar. ²

Bu sayfalarda verdiğimiz tercüme Kur'an-ı Kerim'in ayetlerine dayanmaktadır*. Ancak, Kur'an'ın dışında, çeşitli hadislerde de vardır, fakat bunlar sanki gerçek dışı ve sırf fantazi gibi görülmektedirler.

Hud ve Salih'in hikâyeleri sanki Nuh'un hikâyesine, sel felaketine ve onun gemisine benzemektedir. Bütün bunlar semboliktirler. Bahai Yazılarında Nuh'un gemisi, sel felaketi, dişi deve ve diğer olaylar gibi terimlerin anlamlarının açıklamalarını buluruz. Örneğin, Hz. Abdülbaha bir Levhinde³, dişi devenin Salih'in kutsal ruhu olduğunu ve sütün onun ruhunun insanlara sunduğu ruhani yiyecek olduğunu açıklar. Dişi devenin boğazlanmasının anlamı, kötü insanların kutsal kişi olan Salih'e yaptıkları eziyetlerdir. Halkın dişi deveye vermek istemedikleri memba suyu bu arz üstündeki hayatı gösterir. Halk dünya şeylerine o kadar bağlıydılar ki Allah'ın onlara verdikleri armağanları fark edemediler. Ve böylece Salih'e karşı ayaklandılar ve o, onların arasından ayrıldığı zaman onlar onun ruhani etkisinden mahrum kaldılar. Onun aralarında olmayışı, Allah'ın nimetlerinden mahrum kalmaya sebep olan büyük felaketi getirdi ve bunun bir neticesi olarak, ruhen mahvoldular.

Kur'an'da Hud suresi diye bir sure vardır. Burada Hud ve Salih dahil, bütün peygamberlerin hikâyesi anlatılır. Hepsinin kendi halkları tarafından nasıl inkâr edildiklerini, karşı gelindiklerini ve eziyet edildiklerini anlatır. Hz. Bahauallah *İkan Kitabı* 'nda buna şöyle değinir:

“Gerçek anlayış ve görür gözü olanlara Hud suresi kifâyet eder. Bu mübarek surenin ayetlerini bir parça düşünüp, manâlarını hiç bir hisse kapılmaksızın kavramaya çalışınız. Bu suretle, nebilerin hayret verici davranışlarını inceleyip, menfi ruhlu kimselerin bu nebileri nasıl red ve

* Fazla bilgi için Kur'anın 7, 11, 17, 26, 29, 51, 69 uncu surelerine bakınız.

tekzibe kalkıştıklarını hatırlayınız. Böyle yaparsanız, insan ruhu kuşunun şüphe ve gaflet illerini bırakıp Tanrı birliği ve Tanrı marifeti yuvasına uçması imkânını elde etmiş olursunuz. Evet, böyle yaparak, Zülcelalin sonsuz hikmetinin kaynağından kana kana içer ve O'nun sonsuzluk bilgi ağacının meyvelerinden bol bol yersiniz.”⁴

Hud ve Salih'in hikâyeleri üzerinde de şu kelimelerle kısaca durur:

Nuh'dan sonra Hud'un cemalinin nuru bu maddi alemin ufkundan parladı. Hud, çeşitli söylentilere göre, aşağı yukarı yedi yüz yıl müddetle halkı Zülcelâl'in yakınlığı Cennetine davet eyledi. Bu müddet zarfında sayıya gelmez belâlar O'nun üzerine sağanak gibi yağdı. Davet arttıkça, inkâr da arttı, gayret çoğaldıkça, körlük de şiddetlendi. “Kafirlerin küfrü kendilerine ziyan vermekten başka bir netice vermez.”^{}*

Ondan sonra Salih'in mübarek şahsı manevi alemin görünmez Cennetinden çıkageldi. O da halkı ebedi hayat ırmağına davet etti. Salih, yüz yılı aşan bir sürede, halkı Tanrının emir buyurduğu şeyleri yapmaya ve yasak eylediği şeyleri yapmamaya teşvik etti. Onun bütün gayretleri neticesiz kaldı, öğütlerinin bir faydası olmadı. Salih, bu durum karşısında bir kaç defa göz önünden kaybolup bir köşede yaşadı. Bütün bunlar, o Ezeli Cemal'in halkı biricik Tanrı'nın şehrine çağırmaktan başka bir şey yapmamış olmasına rağmen, vukua geldi. Nasıl ki: “Ve Semud kavmine kardeşleri Salihi gönderdik. O: Ey Kavmim! Tanrıya ibadet ediniz; sizin için Ondan özge bir Tanrı yoktur.” “Onlar: Ey Salih! Bundan önce sen aramızda hatırı sayılanlardan idin. Bizi babalarımızın taptıklarına tapmaktan alakoymak mı istiyorsun? Biz, senin bizi davet ettiğin şeyden şek ve şüphe üzereyiz, dediler.”

*Kuran 35;9

buyurulmuştur. Bütün bunlar bir fayda vermedi ve nihayet bir çığlık ile cümlesi cehennem ateşine döndüler.⁵*

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Kur'an 11;61 ve 11;62

EK II Hz.BAB'IN ŞİRİZ'DAKİ EVİ

Akka'da nazil olan bir Levihte, Hz.Bahau'llah, resmi ziyaretgâh ve İran'da en kutsal bir yer olan*, Hz.Bab'ın evini muhafaza etme görevini Hz.Bab'ın eşine ve onun kız kardeşi Zehra Begum'a verdi. Buyururlar ki, bu koruma görevi, Zehra hanımın varislerine, evlattan evlada geçsin. Zehra Begum'un Nureddin lâkabıyla bilinen ve Dünya Levhinin sahibi olan Ağa Mirza Ağa adında bir oğlu vardı. (yukarda bölüm 22 ye bakınız)

Hz.Bab'ın evinin çok çalkantılı bir tarihi oldu. Orası aslında Hz.Bab'ın babası tarafından satın alınmıştı. Babası hayattayken, Hz.Bab çocukluk günlerini o evde geçirdi, fakat, babası ölünce, dayısı Hacı mirza Seyyid Ali'nin yanında kaldı. Daha sonra Hatice Begum'la evlenince, bu evde oturdular ve Emrini bu evin üst katındaki bir odada açıkladı. Hz.Bab Şiraz'dan ayrılınca eşi ve annesi bu evde oturmaya devam ettiler. Fakat O'nun şehit oluşu bu iki can üzerine öyle bir darbe vurdu ki annesi, İslam'ın kutsal türbelerine yakın olmak için Kerbelâ'ya taşındı. Artık o evde kalmaya yüreği dayanamayan eşi ise, Tahran'da şehit edilen o aynı dayı Hacı Mirza Seyyid Ali'nin evinde kalmak üzere gitti.

Bunun üzerine ev, bir kaç yıllığına bazı kişilere kiraya verildi. Bunlar Bahai değillerdi ve sahtekâr kişiler olduklarını gösterdiler. Bir kaç yıl sonra ev harap olmakla kalmadı, içinde oturanlar evin mülkiyetinin kendilerine ait olduğunu iddia ettiler. Ağa Mirza Ağa, sonunda bu insanlara alternatif bir yer

* cilt 2, sf 257 ye bakınız.

temin etmek suretiyle, eve tekrar sahip olmayı başardı. Sonra gereken bazı onarımları yaptırdı ve bazı Bahailerin orada oturmalarını düzenledi. Bu arada, ev zelzele felaketinden zarar gördü ve yeniden tamir edilmek zorunda kaldı.

1872 yılının başlarında, daha sonra Hz.Abdülbaha'nın refikası olacak olan Münire Hanım Akka'ya gitmek üzereyken, Hz.Bab'ın refikası Hatice Begum evin tamir edilmesi ve kendisinin oraya taşınması için Hz.Bahauallah'tan izin istemesini rica etti. Hz.Bahauallah bu isteği onayladı ve tamiratın Hatice Begum'un isteği doğrultusunda yapılması için talimat verdi. Hatice Begum Ağa Mirza Ağa'ya iki odayı yıkmasını avluyu genişletmesini ve havuzun* yerini değiştirmesini söyledi. Bu değişikliklerin yapılmasının sebebi, Hz.Bab'ın evinde orijinal haliyle yaşamak onu en derin keder ve üzüntüye boğacak olan acı hatıraları hatırlatmasıydı. Gereken değişiklikler yapıldı ve Hatice Begum ölünceye kadar orada oturdu. 1882 de vefat etti. Onun vefatından sonra, Hz.Bahauallah Zehra Begum ve oğlu Ağa Mirza Ağa'nın o eve taşınmalarına ve oranın bakıcısı olmalarına izin verdi.

1905 de Hz.Abdülbaha Ağa Mirza Ağa'ya bir Levih yazarak, Hz.Bab'ın evini yeniden eski haline getirmesi için talimat verdi. O iki odanın ilk günlerdakinin aynısının yeniden yapılmasının ve avlunun aynı eski ölçülerine ve şekline getirilmesinin önemini vurguladı. Bunun bir planının kendisine gönderilmesini istedi. Planı aldıktan sonra onu onayladı ve Ağa Mirza Ağa'nın hemen projeyi uygulamasını istedi. Ölçülerin doğru olması gerekliliğini, öyle ki yeniden inşa edilecek odaların eskisinin aynı ölçülerinde olmasını bir kere daha vurguladı. Bu önemli projenin büyük bir hızla yapılmasını istedi.

* Su sıkıntısı olduğu zaman ev ihtiyaçlarının görülmesi için küçük bir havuzun olması usulendi. Su kuyudan alınırdı.

Ağa Mirza Ağa iki odanın pozisyonunu çok iyi biliyordu. Orijinal odaların temelleri görününceye kadar o alanda kazı yaptı. İki ay içinde inşaat işi tamamlandı, kapılar ve pencereler kondu. Ancak iç dekorasyonu henüz tamamlanmadan Ağa Mirza Ağa öteki dünyaya göç etti. İşte o zaman ahabplar Hz.Abdülbaha'nın süratle inşaatın yapılmasını istemesi ve Ağa Mirza Ağa'nın acilen bu işi tamamlamasını istemesinin hikmetini anladılar. Hz.Abdülbaha onun günlerinin sayılı olduğunu ve orijinal binanın bütün ayrıntılarını bilen tek kişinin o olduğunu biliyordu.

Yıllar boyunca İran'da Hz.Bab'ın evi Emrin düşmanları tarafından bir hedef olmuştu. 1955 yılında İslam hocalarının büyük bir kalabalığı kışkırtmalarıyla bir bölümü yıkıldı ve çok büyük bir hasar yapıldı. Hasar gören kısımlar derhal tamir edildi ve ev orijinal şeklini aldı. (Hakikat güçlerine karşı yaptıkları savaşta genelde yoldan çıkmışlar kaba kuvvet ve yalan suçlamalara baş vururlar. Bu onların elindeki iki silâhtır ve bu ikisi hiç şaşmadan sonunda kendi mağlubiyetlerine sebep olur.)

Arzın bütün kıt'alarında Bahai toplumunun geniş çapta yayılması ve bütün dünyada ileri doğru yürümekte olan Emri durduramamanın kızgınlığı ile uyanık ve müzmin düşmanlar bir kere daha şiddet silâhını kuşanıp bir çok mezalimlerinin yanı sıra, Hz.Bab'ın evine saldırdılar. Bu defa, 1980 de o asil bina yerle bir edildi. Fakat, Allah'ın Emri sonunda muzaffer olacaktır. Çünkü bu korkakça davranışların hiç biri, Allah'ın Kelamının yaratıcı gücünü asla düş kırıklığına uğratamaz. O ev, İran'da hac merkezi olarak mukadder kılınmıştır ve öyle de olacaktır.

BİBLİOGRAFİ

ABDÜLBAHA. *Memorials of the Faithful*. Orijinal Farsçasından Mezieh Gail tarafından tercüme

Edilmiştir. Wilmette, Illinois : Bahai Publishing Trust, 1971.

----- *Selections from the Writings of Abdülbaha*. Yüce Adalet Evi'nin Araştırma bölümü

tarafından derlenmiştir.; Bahai Dünya merkezinde bir heyet ve Marzieh Gail

tarafından tercüme edilmiştir. Haifa: Bahai Dünya Merkezi, 1978.

----- *Mufavazat-ı Abdülbaha*. Hz.Abdülbaha'nın Farsçasından Laura Clifford Barney

tarafından toplanmış ve tercüme edilmiştir. Londra: Kegan Paul, Trench, Trubner &

Co. Ltd., 1908. Chicago: Bahai Publishing Society, 1918. Londra: Bahai Publishing

Trust, 1961. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust, gözden geçirilmiş yayını.1982.

ABUL FAZİL, Mirza. Kitabul Feraid. Müdafaa. Kahire, tarihi bilinmiyor. 1315 (1897) de yazılmış.

ALAI, ABDUL ALİ. *Müessey-i Eyadiy-i Emrullah* (Allah'ın Emrinin Elleri Müeseseşi). Tahran:

Bahai Publishing Trust, BE 130 (1973)

Bahai toplantıları; Ondokuz Gün Ziyfeti. Hz.Bahaullah, Hz.Abdülbaha ve Hz.Şevki Efendiden

Ve Yüce Adalet Evinden alıntılar. Yüce Adalet Evinin Araştırma bölümü tarafından

Derlenmiştir.. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust 1980. (Britanyada

(Seeking the Light of the Kingdom adıyla basılmıştır.)

BAHAİ WORLD, The. Uluslar arası Kayıt.

Cilt VIII. 1938-40. Wilmette, Illinois. Bahai Publishing Committee, 1942.

Cilt IX, 1940-44. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Committee, 1945.

Cilt XII. 1950-54. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust, 1956.

BAHAİ WORLD FAİTH. (Hz.Bahauallah'tan ve Abdülbaha'dan seçme Yazılar) Selected Writings of Bahauallah and Abdülbaha. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Committee, 1943.

BAHAULLAH. *Asari Kalem-i Âlâ* (Kalem-i Âlâ'nın eserleri). Hz.Bahauallah'ın Yazılarının derlenmesi.

Tahran; Bahai Publishing Trust. Cilt I, BE 120 (1963); cilt 4, BE 125 (1968).

____ *Kurdun Oğlu Risalesi*. Tercüme. Şevki Efendi. Wilmette, Illinois: Publishing Trust.

Yeni baskısı 1953.

____ Bahauallah'ın Sesi (Gleanings from the Writings of Bahauallah). Tercüme. Şevki Efendi.

Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust, 1935 yeni baskı.1952. Londra: Bahai Publishing Trust, 1949.

____ Saklı Sözler. Tercüme. Şevki Efendi ve bazı İngiliz ahabpların yardımıyla.. Önce

İngilterede 1932 de basıldı. Londra: Bahai Publishing Trust, 1949. Wilmette, Illinois:

Bahai Publishing Trust, yeni baskısı 1954.

____ *İktidarât*. Bahauallah'ın eserlerinin toplanması 1310 (1892-3)

____ *İşrakat* (Bahauallah'ın yazılarının derlemesi) Hindistan 1310 (1892-3)

____ *Kitab-ı Akdes*. Şevki efendi tarafından bazı bölümlerinin tercümesi Bahauallah'ın en Kutsal

Kitabı“Kitab-ı Akdes'in Yasa ve Kurallarının Özet ve Derlemesi”. Haifa: Bahai Dünya Merkezi,1973

____ *İkan Kitabı*. Şevki Efendi tarafından tercüme edilmiştir. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing

Trust. Yeni baskı 1974.

____ Dua ve Münacaatlar. (Prayers and Meditations by Bahauallah) Şevki Efendi tarafından çevrilmiştir. Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust 6. Baskı 1974.

____ *Yedi Vadi ve Dört Vadi*. Marzieh Gail ve Ali Kuli Han tarafından çevrilmiştir: Bahai Publishing Trust, gözden geçirilmiş neşri 1978.

____ Kitab-ı Akdes'den sonra nazil olan *Bahauallah'ın Levihleri*. Yüce Adalet Evi'nin araştırma bölümü tarafından derlenmiş ve Habib Taherzadeh tarafından Bahai Dünya Merkezinde bir heyet yardımcılığı ile tercüme edilmiştir. Hayfa: Bahai Dünya Merkezi, 1978.

BLOMFİELD, Lady, (Sitare Hanım) *The Chosen Highway*. Londra: Bahai Publishing Trust, 1940
Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust, 1967.

Fazıl-ı Mazanderani, Asadullah, Mirza. *Emr ve Halk* (Emir ve yaradılış). Tahran: Bahai Publishing Trust. Cilt 1, BE 122 (1965); cilt 3, BE 128 (1971); CİLT 4, be 131 (1974).

____ *Esrarul Asar*. Bahai terimler sözlüğü. Tahran: Bahai Publishing Trust, 5 cilt, BE124-9 (1967-72)

HAYDAR –ALİ, Hacı Mirza. *Behcatus-Şudur*. (Hatıralar ve otobiografi. Bombay:1913.

HOFMAN, David. A Life of George Townshend (George Townshen'in hayatı). Oxford: George Ronald, 1983.

Hukukullah . Bahauallah'ın, Abdülbaha'nın, Şevki Efendinin ve Yüce Adalet Evinin Yazılarından parçalar. Yüce Adalet Evi Araştırma bölümü tarafından derlenen. Londra: Bahai Publishing Trust, 1987.

İŞRAK HAVARİ, ABDUL_HAMİD. Nureyn-i Neyyiran. Şehitlerin Mahbubu ve Sevgilisinin ve İsfahanda şehit edilen bazı kimselerin hayat hikâyeleri ve onlara yazılan Levihler. Tahran:

Bahai Publishing Trust, BE 123 (1966).

_____ *Risaley-i Eyyam-ı Tis'ih*. Dokuz Bahi Kutsal Günle birlikte ilgili Levihler. Tahran. Bahai Publishing Trust, BE 103 (1946); üçüncü baskı BE 121 (1964).

KUR'AN'I KERİM. George Sle'nin tercümesi. Londra: Frederick Warne & Co. tarihi belirsiz.

Maidey-i Asemani. Bahai yazılarından derlemeler. Abdul Hamid Işrak Havari tarafından

Derlenmiştir. 9 cilt ve bir de indeks cilti. Tahran: Bahai Publishing Trust, BE 129 (1972).

MAXWELL, MAY. *An Early Pilgrimage*. (İlk ziyaret) Oxford: George Ronald, 1969.

MEHRABANİ, RUHULLAH. *Şerh-i Ahval-i Mirza Abul Fazıl-ı Gulpaygani*. (Gulpayganlı Mirza Ebul Fazıl'ın biyografisi). İran: BE 131 (1975).

MUEYYED, Dr. Habib. *Hatırat-ı Habib* (Habibin hatıraları) Tahran 1961.

NEBİL-İ AZAM (Muhammed Zerendi). *Nebil Tarihi*. Nebil'in yazdığı Bahai Dininin ilk Günlerinin

Tarihi. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust, 1932.

Nefahat-i Kuds. Bahauallah ve Abdülbaha'nın Levihlerinin kısa bir derlemesi. Yeni Delhi: Bahai Publishing Trust, n.d.

İRAN MİLLİ RUHANİ MAHFİLİ'nin MİLLİ ARŞİV HEYETİ. Bahauallah'ın bir dizi yayınlanmamış

Yazılarının. Sarı: 15, 18, 19, 22, 23, 27, 28, 31, 32, 38, 41, 73.

SAMANDAR, ŞEYH KAZIM. *Tarih-i Samandar*. Tahran: Bahai Publishing Trust, BE 131 (1974)

ŞEVKİ EFENDİ. *The Advent of Divine Justice* Birincisi 1939 da yayınlandı. Wilmette, Illinois:

Bahai Publishing Trust, gözden geçirilmiş yayını 1963.

_____ *Citadel of Faith* : Amerika'ya mesajlar 1947-1957. Wilmette, Illinois: Bahai Publishing

Trust, yeni baskısı 1980.

___ *Dawn of a New Day*: Hindistan'a mesajlar 1923-1957. Yeni Delhi: Bahai Publishing Trust 1970.

___ *God Pases By* (Bahai Dininin Birinci Yüz Yılı) Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust 1944.

___ Emrin Velisinden Avustralya ve Yeni Zelanda'ya Mektuplar. 1923-1957. Avustralya Milli Ruhani Mahfiline 1970.

___ *Bahai dünyasına mesajlar; 1957*. 1950-Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust, 1971

___ *The Pomised Day is come*. İlk 1941 de basıldı. Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust, gözden geçirilmiş neşri 1961.

___ *The World Order of Bahauallah*. İlk 1938 de basıldı. Wilmette, İllinois: Bahai Publishing Trust, gözden geçirilmiş yayını 1955.

SÜLEYMANİ, Azizullah. Mesabih-i Hidayet. İlk Bahailerden bazılarının bibliografileri. Tahran:

Bahai Publishing Trust, cilt 5, BE 118 (1961); cilt 7, BE 129 (1972); cilt 8, BE 130 (1973)

Trustworthiness. (Güvenirlilik). Bahauallah, Abdülbaha ve Şevki Efendi'den derlemeler. Yüce

Adalet Evinin Araştırma bölümü tarafından derlenmiştir. Londra, Wilmette, İllinois,1968.

Women. Bahauallah, Abdülbaha, Şevki Efendi ve Yüce Adalet Evi'nin Yazılarından derleme. Yüce

Adalet Evinin Araştırma bölümü tarafında derlenmiştir. Londra, Wilmette: Bahai Publishing

Trust, 1986.

ZERKANİ, MİRZA MAHMUD. *Kitab-ı Bediyul Ashar*. Abdülbaha'nın Avrupa ve Amerika

Seyahâtlerinin günlüğü. Sekreteri tarafından yazılmıştır. Bombay: cilt 1, 1914; cilt 2, 1921.

ZEYNUL MUKARRİBİN. Bahauallah'ın neşredilmemiş Yazılarından derlemeler.

REFERANSLAR

Yazar ve başlıkların tam ayrıntısı Bibliografide verilmiştir.

BÖLÜM1:Hz.BAHAULLAH MEZRA KASRINDA

¹ Blomfield, Chosen Highway, S.100-101

² Behcatus Şatur, S. 251-2

BÖLÜM 2: RIZVAN BAHÇESİ

¹ Mezmurlar 46:4 ve 5

² İşaya 33:21

³ Hacı Yahuda'nın hikâyesi yazara yeğeni bay Nuratullah Meczub tarafından verilmiştir.

⁴ Blomfield, Chosen Highway, S. 97.

⁵ Bahauallah'ın Levihleri S. 121-2

⁶ Maideyi Asemani, cilt 4 S. 25. İngilizce tercümesi Yüce Adalet Evinin Araştırma bölümü tarafından derlenen Trustworthiness de yayınlanmıştır. S. 3, No: 12.

⁷ Hz.Bahauallah'ın Levihleri - Terazat Levhi

⁸ Hz.Bahauallah'ın Levihleri - İşrakat Levhi

⁹ Hz.Bahauallah'ın Levihleri - İşrakat.Levhi

¹⁰ Milli Arşiv heyeti – yayınlanmamış derleme.

¹¹ Hacı Muhammed'in Cidde'ye seyahati yazara oğlu Aziz Yezdi tarafından verilmiştir.

¹² Maideyi Asemani, cilt 9, S.106-7. İngilizce tercümesi Trustworthiness, S. 13 no: 47.

¹³ Maideyi Asemani, cilt 9, S.96. Bu İngilizce tercüme, Trustworthiness, S. 14, no.48

¹⁴ Bahauallah'ın Sesi CXIV(İstanbul Bskı Syf.118 Bl.114)

¹⁵ Hz.Bahauallah'ın Levihleri.

¹⁶ Maxwell – (İlk ziyaret) An Early Pilgrimage, S. 32-4

¹⁷ Hatırat-ı Habib, cilt 1, S. 458-9

BÖLÜM 3. HİKMET LEVHİ

- ¹ Memorials of the Faithful (Sadakâtların anıları) S. 4-5.
- ² (Hz.Bahaullah'ın Levihleri) Tablets of Bahauallah, S.137-8.
- ³ Tablets of Bahauallah (Bahauallah'ın Levihleri) S. 138.
- ⁴ Asari Kelam-I Ala, cilt 5, S.110-11.
- ⁵ Kur'an'ı Kerim 15:99.
- ⁶ Milli Arşiv Heyeti no. 38, S.251. Yayınlanmamış derleme.
- ⁷ Hz.Bahaullah'ın Levihleri, Hikmet Levhi.
- ⁸ 4 Kasım1931 tarihli mektup
- ⁹ Hz.Bahaullah'ın Levihleri. Hikmet Levhi.
- ¹⁰ aynı Levihten.
- ¹¹ Asar-ı Kalem-i Âlâ, cilt 7, S.113.
- ¹² Hz.Bahaullah'ın Levihleri, Hikmet Levhi.
- ¹³ Mufavazat-ı Abdülbaha, bölüm 80.
- ¹⁴ aynı kitap ve bölümden.
- ¹⁵ Bahauallah'ın Sesi LXXXI.
- ¹⁶ Hz.Bahaullah'ın Levihleri. Hikmet Levhi.
- ¹⁷ aynı kitaptan.
- ¹⁸ Okuyucuların Andalib no. 19 da yayınlanan Dr. Vahid Refet'in ilmi makalesine baş vurmaları.
- ¹⁹ Maidey-I Asemani, cilt 4, S.24.
- ²⁰ Yuhanna İncili 1:1.
- ²¹ İşaya 55:10-11.
- ²² Bahauallah'ın Levihleri, Hikmet Levhi.
- ²³ aynı kitap ve bölümden.
- ²⁴ Mufavazat-ı Abdülbaha, bölüm 53.
- ²⁵ Bahauallah'ın Levihleri, Hikmet Levhi.
- ²⁶ Müessey-I Eyadiy-I Emrullah, cilt 2, S. 64-67.
- ²⁷ Kur'an10: 94.
- ²⁸ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 129 ve 131.
- ²⁹ Bahauallah'ın Levihleri. Hikmet Levhi.
- ³⁰ Aynı kitaptan ve Levihten.

Bölüm 4: VARKA, Hz.BAHAULLAH'IN HAVARİSİ.

- ¹ Memorials of the Faithful, (müminlerin hatıraları) S. 85-6

² Emrin Eli Veliyullah Varka'nın oğlunun Emrin Eli Zikrullah Hadem'e anlattıkları.

³ Ku'an 22:5.

⁴ Saklı Sözler, Farsça no. 59.

⁵ Behcatus Sudur, S. 413.

⁶ Milli Arşiv heyeti no. 19, S. 279, Yayınlanmamış derleme.

⁷ Saklı Sözler, Arapça, no. 42.

⁸ *The Advent of Divine Justice* kitabından Şevki Efendi'nin Bahauallah'tan alıntısı. S.65.

⁹ Milli Arşiv Heyeti no. 19, 303-4, Yayınlanmamış derleme.

¹⁰ Milli Arşiv Heyeti, no32, S.317. Yayınlanmamış derleme

¹¹ İktidarət, S.301.

¹² Saklı Sözler, Arapça, no. 59.

¹³ aynı kitap. Farsça no. 27.

¹⁴ Saklı Sözler Farsça, no. 26.

¹⁵ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 6.

¹⁶ Bahauallah'ın Levihleri.

¹⁷ Asar-ı Kalem-i Âlâ, cilt 2, S.48-9

¹⁸ Yayınlanmamış; 29 Rebiul Evvel 1304 (26 Aralık 1886) tarihli.

¹⁹ Milli Arşiv Heyeti no. 19, S.338. Yayınlanmamış derleme.

²⁰ Bahauallah'ın Sesi, LXI

²¹ Bahauallahın Levihleri syf 84 (**Dünya Levhi Prg.4**)

BÖLÜM 5 ŞEHİTLERİN SULTANI VE ŞEHİTLERİN MAHBUBU

¹ Nureyn-ı Neyyireyn, S. 147.

² aynı kitaptan, S. 131-2

³ aynı kitaptan, S. 135

⁴ Saklı Sözler, Farsça no. 53.

⁵ Nureyn-ı Neyyireyn, S.136.

⁶ İktidarət, S.27

⁷ Bahauallah'ın Sesi, CXLII

⁸ aynı kitaptan C.

⁹ Nureyn-ı Neyyireyn, S. 139.

¹⁰ aynı kitaptan S. 146-7.

¹¹ aynı kitaptan, S.169-70

¹² aynı kitaptan S. 185-6.

¹³ Aynı kitaptan, s. 151.

¹⁴ Milli Arşiv Heyeti, no. 28, S. 517, Yayınlanmamış derleme.

BÖLÜM 6 : İLAHİ TEKDİR; LEVH-İ BÜRHAN

¹ Bahauallah'ın Levihleri, S. 212.

² aynı kitaptan, S. 211.

³ aynı kitaptan, S. 212.

⁴ aynı kitaptan, S.214

⁵ aynı kitaptan, S. 215.

⁶ aynı kitaptan, S. 217

⁷ aynı kitaptan, S. 211.

⁸ aynı kitaptan, S.213.

⁹ aynı kitaptan, S.214.

¹⁰ aynı kitaptan, S. 218

¹¹ aynı kitaptan S. 219.

¹² aynı kitaptan, S. 212.

¹³ aynı kitaptan, S. 219.

¹⁴ aynı kitaptan, S. 215.

¹⁵ aynı kitaptan, S. 217.

¹⁶ *The Promised Day is come*, S.19 Şevki Efendinin alıntıladığı

¹⁷ Milli Arşiv Heyeti, no.28, S.36. Yayınlanmamış derleme.

¹⁸ Bahauallah'ın Levihleri

¹⁹ Synopsis, (Kitab-I Akdes'in Yasa ve Kurallarının Özet ve Derlemesi) S.19.

²⁰ Bahai Dininin Birinci Yüzyılı, S. 243

BÖLÜM 7: BEHCİ KASRI

¹ Bahai Dininin Birinci Yüz yılı, S. 201.

² Asar-i Kalem-I Ala, cilt 5, S.135.

³ Mesabihi Hidayet, cilt 5, S. 456-7.

⁴ Esrarul Asar, cilt 4, S.52.

⁵ Asar-I Kalem-I Ala, cilt 1, S.302.

⁶ Milli Arşiv Heyeti, no. 73, S. 338.

⁷ Maidey-I Asemani, cilt 8, S.147-8.

⁸ Milli Arşiv Heyeti, no.15, S.1, Yayınlanmamış Derleme.

⁹ Bahai Dininin Birinci Yüz Yılı, S. 225.

BÖLÜM 8: ALLAH'IN GÜNÜ . TECELLİYAT.

- ¹ Bahauallah'ın Levihleri.p.49
- ² Bahai Dininin Birinci Yüz Yılı, S. 313.
- ³ *The Advent of Divine Justice*. (İlâhi Adaletin Gelişi) kitabında Şevki Efendinin alıntısı.S. 64.
- ⁴ aynı kitaptan, S. 65
- ⁵ aynı kitaptan, S. 67.
- ⁶ aynı kitaptan, S. 66.
- ⁷ aynı kitaptan.
- ⁸ *The World Order of Bahauallah'ta* Şevki Efendinin Bahauallah'tan alıntısı, 'The Dispensation of Bahauallah.' S. 106-7.
- ⁹ aynı kitaptan, S. 104.
- ¹⁰ Bahauallah'ın Levihleri. P.53
- ¹¹ Milli Arşiv Heyeti, no.41, S.4.
- ¹² 'The Dispensation of Bahauallah', 'The World Order od Bahauallah'da.S. 112-113.
- ¹³ Şevki Efendi tarafından alıntılanmış, aynı kitaptan, S.113.
- ¹⁴ aynı kitaptan
- ¹⁵ Prayers & Meditations kitaptan, no. 176.
- ¹⁶ Kitab-ı Akdes, Türkçe baskısı, 2003
- ¹⁷ Maidey-I Asemani, cilt 9, S. 24.
- ¹⁸ *Emr ve Halk*, cilt 1, S. 71.
- ¹⁹ Bahai World Faith, S. 342-3.
- ²⁰ *The World Order of Bahauallah'da* 'The Dispensation of Bahauallah' Şevki Efendi tarafından alıntılanmış, S. 109.
- ²¹ *The Advent of Divine Justice*, S. 65, Şevki Efendi tarafından alıntılanmış.
- ²² *The World Order of Bahauallah'da* 'The Dispensation of Bahauallah' Şevki Efendi tarafından alıntılanmış, S. 104
- ²³ aynı kitaptan, S. 113.
- ²⁴ Avustralya ve Yeni Zelanda 'ya Şevki Efendi'den mektup, S.41.
- ²⁵ Behcatus-Şutur., S.72-3.
- ²⁶ Bahauallah'ın Levihleri.

²⁷ Kitab-ı Akdes (Türkçe Baskısı-2003,İstanbul)s.77,no:181.

²⁸ Bahauallah'ın Levihleri

²⁹ aynı kitaptan.

³⁰ İşrakat.

BÖLÜM 9: PIRILTILAR: İşrakat

¹ Maideyi Asemani, cilt 2, S. 74-5.

²Bahauallah'ın Levihleri, S.46

³aynı kitaptan, S. 47

⁴ aynı kitaptan, S. 48

⁵aynı kitaptan, S. 50

⁶ Kitabul Feraid, S. 492-3. Dr. Hazeh Fenanapezir tarafından tercüme edilen baskısından.

⁷Bahauallah'ın Levihleri, S. 49

⁸ aynı kitaptan, S. 57.

⁹Dnyal 12: 8-9.

¹⁰Kuran 7:34

¹¹ Bahauallah'ın Sesi, LXI

¹²Milli Arşiv Heyeti, no. 41, S.331.

¹³ Asari Kalem-I Ala, cilt 5, S. 113.

¹⁴ Aynı kitaptan, S. 19.

¹⁵Bahauallah'ın Sesi, CIII.

¹⁶Bahauallah'ın Levihleri, S. 80

¹⁷ Nefahat-I Kuds, S. 5-8.

BÖLÜM 10: BÜTÜN İNSANLARA MÜJDE: BEŞARAT

¹Milli Arşiv Heyeti, no.27, S.491. Yayınlanmamış derleme.

²Bahauallah'ın Levihleri, Beşarat Levhi

³ Maidey-I Asemani, cilt 4, S.33.

⁴ Bahauallah'ın Levihleri, Beşarat Levhi

⁵ aynı kitaptan ve Levihten.

⁶ aynı kitaptan ve Levihten.

⁷ A. Süleymani tarafından alıntılanmış. *Mesabih-I Hidayet*, cilt 1 S. 488

⁸ Maidey-I Asemani, cilt 2, S.105.

⁹ aynı kitaptan. S. 88.

¹⁰ Dawn of a New Day, (Yeni bir Günün Doğuşu) S. 77-8

¹¹ Bahauallah'ın Levihleri, Beşarat Levhi

¹ Bahauallah'ın Levihleri, Terazat.Levhi. S.105

² Hatırat-I Habib, (Habibin hatıraları), cilt1, S.81

³ aynı kitaptan. S.449

⁴ Bahauallah'ın Levihleri, S.105

⁵ Milli Arşiv Heyeti, no.41, S.241.

⁶ Bahauallah'ın Levihleri, 107

⁷ aynı kitaptan, S. 117

⁸ aynı kitap ve sayfadan

⁹ aynı kitaptan, S. 101

¹⁰ aynı kitaptan, S. 117

BÖLÜM 12: EMRİN NURU HİNDİSTAN VE BURMAYA ULAŞIR

¹ Tarih-I Samandar, S. 33

² Mesabih-I Hidayet, cilt 8, S. 134-6

³ Memorials of the Faithful, S. 136

⁴ aynı kitaptan. S. 136-7

⁵ aynı kitaptan. S. 137-8

⁶ Zerkani, Bediyul Asar, cilt 2, s. 158.

BÖLÜM 13: BİRLİĞİN ANLAMİ

¹ Yüce Adalet Evinin İran Bahailerine yazdığı 10 Şubat, 1980 tarihli mektubundan alıntılanmıştır.

² Bahauallah'ın Levihleri, S. 259.

³ Asari Kalem-I Ala, cilt 8, S.57

⁴ İşrakat,

⁵ Milli Arşiv Heyeti, no. 18. Yayınlanmamış derleme.

⁶ Maidey-I Asemani, cilt 9, S.129

⁷ Bahauallah'ın Levihleri, S. 91.

⁸ Bahauallah'ın Sesi, CXXXII

⁹ Bahauallah'ın Levihleri, Levh-i Maksud.

¹⁰ Bahauallah'ın Sesi CXXXI.

¹¹ aynı kitaptan, CXI.

¹² aynı kitaptan, XCIII.

¹³ Kur'an: 4:33.

¹⁴ Women (Kadınlar) (derleme, S.1.

¹⁵ aynı kitaptan. S.2

¹⁶ aynı kitaptan.

¹⁷ aynı kitaptan S.2-3.

¹⁸ Selections (Seçmeler),S. 302.

¹⁹ aynı kitaptan, S. 79-80

bölüm 14: SUREY-İ VEFA

¹ Bahauallah'ın Levihleri ve Bahauallah'ın Sesi LXXIX.

² Bahauallah'ın Levihleri, Vefa Levhi

³ aynı kitaptan.

⁴ aynı kitaptan.

⁵ aynı kitaptan

⁶ İkan kitabı, S.101.

⁷ Nebil Tarihine bakınız.

⁸ Bahauallah'ın Levihleri, Vefa Levhi.

⁹ aynı kitaptan ve Levihten.

¹⁰ aynı kitaptan ve Levihten.

¹¹ aynı kitaptan ve Levihten.

¹² Synopsis-(Kitab-ı Akdes'in Yasa ve Kurallarının Özeti ve Derlemesi), S.17.

BÖLÜM 15: KELİMAT-I FİRDEVSİYE

¹ Bahauallah'ın Levihleri, S.91

² Büyük Namaz Duası, Kitab-ı Akdes (Türkçe Baskısı, İstanbul-2003)

³ May Maxwell tarafından alıntılanmış, *An Early Pilgrimage*, S. 40.

⁴ Bahauallah'ın Levihleri,S.33.

⁵ aynı kitaptan, S.101

⁶ Milli Arşiv Heyeti, no.28, S.292.. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.

⁷ Asar-ı Kalem-ı Ala, cilt 5, S. 63.

⁸ aynı kitaptan, cilt 1., S.309

⁹ Bahauallah'ın Levihleri, S. 98.

¹⁰ aynı kitaptan, S. 98.

¹¹ aynı kitaptan, S.98.

¹² aynı kitaptan, S. 88.

¹³ Kameri 1339 tarihli.

¹⁴ Bahauallah'ın Levihleri, S. 94.

¹⁵ *The Chosen Highway*, S. 184'de Lady Blomfield tarafından alıntılanmıştır.

¹⁶ Bahauallah'ın Levihleri, S. 86-87.

BÖLÜM 16: DİĞER ÖNEMLİ LEVİHLER

¹ Bahauallah'ın Levihleri, S.

² aynı kitaptan, S.

³ aynı kitaptan, S.

⁴ *the Promised Day is Come*' S. 104-5 de Şevki Efendi tarafından alıntılanmıştır.

⁵ aynı kitaptan, S.105.

⁶ Bahauallah'ın Levihleri, S.

⁷ A Life of George Townshend, S. 49 da David Hofman tarafından alıntılanmıştır.

⁸ Bahauallah'ın Levihleri, S

⁹ 'America and the Most Great Peace' (Amerika ve en büyük Barış) *the World Order of Bahauallah*, S. 74-5. Kitabında Şevki Efendi tarafından alıntılanmıştır.

¹⁰ Citadel of Faith, S.130

¹¹ Bahauallah'ın Levihleri, S.

¹² aynı kitaptan.

¹³ aynı kitaptan.

¹⁴ BehcatusŞutur., S.

Bölüm 17: 'CELAL KAPILARI SONUNA KADAR AÇILDILAR.'

¹ Bahailiğin Birinci Yüz Yılı, S.201.

² Bahauallah'ın Levihleri.

³ Bahailiğin Birinci Yüz Yılı 201, 203-4.

⁴ Zeynul Mukarribin'in el yazısı ile yayınlanmamış derleme.

⁵ Asar-ı Kalem-i Ala.

⁶ İktidar

⁷ Milli Arşiv Heyeti, no.18, S.24. Yayınlanmamış derlemeden alıntı.

⁸ aynı kitaptan, S.546.

⁹ aynı kitaptan no. 31, S.168.

¹⁰ aynı kitaptan,S.169.

¹¹ aynı kitaptan, S. 205.

¹² Asar-ı Kalem-i Ala.

¹³ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 47

¹⁴ The Advent of Divine Justice, S. 25. Şevki Efendi tarafından alıntılanmıştır.

¹⁵ aynı kitaptan, S.19-20,26.

¹⁶ Kitab-ı Akdes, s.51, no.97 (Türkçe Baskı, İstanbul-2003)

¹⁷Hukulllah, no.18.

¹⁸ aynı kitaptan.no.80.

¹⁹ aynı kitaptan.no.9.

²⁰ aynı kitaptan.no.27.

²¹ İktidarət, S. 292.

²² Milli Arşiv Heyeti. No.27, S. 206-7.Yayınlanmamış Derlemeden alıntılanmıştır.

²³ aynı derlemeden, no. 28, S.482. Tercüme yazar tarafından yapılmış ve Bahai dünya Merkezi tarafından onaylanmıştır

BÖLÜM 18: EMRİN TANINMIŞ MÜBELLİŐLERİ

¹ R.Mehrabhani tarafından alıntılanmıştır., Şerh-i Ahval-i Mirza Ebul Fazıl-ı Gulpeygani,S.88-9

² aynı kitaptan, S. 89-91.

³ Bahai World, cilt IX, s. 857-8

⁴ MehrAbhani tarafından alıntılanmış. Ku'an'dan alıntı 7.Sure,180. Ayet.

⁵ Bahai World, cilt IX, S.859.

⁶ Mehrabhani tarafından alıntılanmıŐS.119-24.

⁷ aynı kitaptan.

⁸ Behcatus-Şatur,S.219-20.

⁹ aynı kitaptan.

BÖLÜM 19: ALLAH'IN EMRİNİN ELLERİNİN GÖREVİ

¹ Milli Arşiv Heyeti,no.27,S.281. Yayınlanmamış derlemeden alıntı.

² aynı kitaptan, no.22, S.9.

³ İktidarət, S.249.

⁴ Saklı Sözlər, Farsçasıno. 56.

⁵ Milli Arşiv Heyeti, no.15, S.96. Yayınlanmamış derlemeden alıntı.

-
- ⁶ Hanedan-ı Efnan, S.221.
⁷ Milli Arşiv Heyeti, no.23, S.273. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
⁸ Asar-ı Kalem-i Ala, cilt 6, S.327.
⁹ Maidey-i Asemani'den alıntı, cilt 2,S.13.
¹⁰ aynı kitaptan.
¹¹ aynı kitaptan. Cilt 7, S.36.
¹² Milli Arşiv Heyeti, no.15, S.385. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
¹³ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S.11.
¹⁴ aynı kitaptan,S.12.
¹⁵ Bahauallah'ın Levihleri.
¹⁶ Bir Milli Ruhani Mahfile yazılan 19 Mayıs,1969 tarihli mektuptan alıntı.
¹⁷ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah,S.425.
¹⁸ Milli Arşiv Heyeti, no.15, S.71.

BÖLÜM 20: BAHAUULLAH TARAFINDAN TAYİN EDİLEN EMRİN ELLERİNİN HAYATI.

¹ Onların hayatları konusunda yapılan araştırmanın büyük bölümü Emrin alimlerinden Dr. Şapur Rasek tarafından yapılmıştır ve İran'da Aheng-i Bedi Bahai dergisinde yayınlanmıştır.No. 3-5, (BE107) ve no.7-12 (BE 129). Yazar Dr. Rasek'e bu bölümdeki bir çok malzeme için minnettar bulunmaktadır.

- ² Memorials of the Faithful, (Müminlerin Hatıraları) S.9-10.
³ Milli Arşiv Heyeti, no.27, S.394.
⁴ Memorials of the Faithful . S.10.
⁵ aynı kitaptan.,S.10-11.
⁶ Maidey-i Asemani, cilt 4,S.360.
⁷ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S.391.
⁸ Milli Arşiv Heyeti, no.19,S. 421. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
⁹ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S. 394-5.
¹⁰ Memorials of the Faithful,, S.11.
¹¹ Milli Arşiv Heyeti, no. 15, S.435. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
¹² aynı kitaptan S.414.
¹³ Memorials of the Faithful, S.11-12.

-
- ¹⁴ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S. 466.
¹⁵ Milli Arşiv Heyeti, no.27, S.351.
¹⁶ aynı kitaptan. S.314.
¹⁷ aynı kitaptan S.222.
¹⁸ Şevki Efendi, The Advent of Divine Justice,S.70.
¹⁹ Milli Arşiv Heyeti, no. 27, S.178.
²⁰ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S.422.
²¹ aynı kitaptan, S.424
²² aynı kitaptan, S.442.
²³ İbn-i Ebhar'ın fotoğrafının üzerine yazılan yazı.
²⁴ Müesese-yi Eyadiy-i Emrullah, S.430-31.

BÖLÜM 21: EMRİN ELLERİNE LEVİHLER

- ¹ Milli Arşiv Heyeti, no.27, S.354. Şevki Efendinin İngilizce tercümesi ahabplarca çok iyi bilinmektedir, ve Bahai Münacâtlarının başlık sayfasında görülmektedir. (Wilmette, Illinois: Bahai Publishing Trust, 1982)
² Bahai Toplantıları, S.21.
³ Milli Arşiv Heyeti, no.28, S.157. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
⁴ aynı kitaptan, S.190.
⁵ aynı kitaptan. No.27, S.394.
⁶ aynı kitaptan S.419.
⁷ aynı kitaptan, S. 379-80.
⁸ aynı kitaptan,no.28, S.3.
⁹ aynı kitaptan no.27, S.297.
¹⁰ aynı kitaptan no.28,S.7-8.
¹¹ aynı kitaptan no.27, S.226.
¹² aynı kitaptan no.15, S. 395
¹³ Saklı Sözler, Farsça no.11.
¹⁴ Milli Arşiv Heyeti, no.28, S.190. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı.
¹⁵ aynı kitaptan, no.27, S.230.
¹⁶ aynı kitaptan, no.28, S.191.
¹⁷ aynı kitaptan no.27, S.264.
¹⁸ aynı kitaptan no.28, S.179.
¹⁹ aynı kitaptan, no.15, S. 423-4
²⁰ Hacı Mirza Haydar Ali'nin alıntısı, BehcatusSudur, S.426-7.

²¹Milli Arşiv Heyeti, no.27,S.314. Yayınlanmamış Derlemeden alıntı..

²²Nebil-i Azamdan alıntı, Nebil Tarihi.

²³Behcatus Sudur, S.316-17.

²⁴Bahai News (Bahai Haberleri) 1910, cilt 1 no.18. Yazar Bay Rehber Agah'a Saracul Hukema ve WillIAM Parchın resimlerini 327. Sayfada temin ettiği için şükranlarını sunmaktadır.

BÖLÜM 22: 'DÜNYANIN İLERLEMESİ İÇİN' DÜNYA LEVHİ

¹Bahaullah'ın Levihleri Sayfa 51

² aynı kitaptan.

³ aynı kitaptan.

⁴ aynı kitaptan

⁵ Farsça no.3

⁶Bahaullah'ın Levihleri.

⁷ aynı kitaptan.

⁸ aynı kitaptan.

⁹ aynı kitaptan.

¹⁰Üstad ali Ekber-i Benna. Aşkabat'ın yayınlanmamış tarihi.

¹¹Bahaullah'ın Levihleri.

¹²God Passes By (Bahai Dininin Birinci Yüz Yılı). S.209.

¹³Maidey-i Asemani, cilt 4, S.129-30. Burada basılan parçalar Yüce Adalet Evi tarafından onaylanmıştır.

Bölüm 23: BAHAI MERKEZİ İÇİN FERMAN: KERMİL LEVHİ

¹Bahaullah'ın Sesi, XI.

²Bahaullah'ın Levihleri, S. 263.

³Milli Arşiv Heyeti, no.19, S.262-3.

⁴ aynı kitaptan,no.73,S363.

⁵Bahaullah'ın Sesi, XI.

⁶İşaya 35:1-2.

⁷Bahaullah'ın Sesi, XI.

⁸ aynı kitaptan.

⁹Bahaullah'ın Levihleri.

¹⁰Bahaullah'ın Sesi, XI.

¹¹God Passes By (Bahai Dininin 1.Yüz Yılı) S.202.

¹²Şevki Efendi tarafından alıntılanmış, Bahiliğin 1. Yüz Yılı S.287

¹³Citadel of Faith, S.95.

¹⁴Bahai World, cilt XII, S. 239.

¹⁵Bahauallah'ın Sesi, XI.

¹⁶İŞAYA 2:2-4.

¹⁷Bahailiğin 1. Yüz Yılı, S. 366.

¹⁸Messages to the Bahai World (Bahai Dünyasına mesajlar) S. 74-5.

BÖLÜM 24: KURDUN OĞLU RİSALESİ

¹Kurdun Oğlu Risalesi, S. 6.

²Bahauallah'ın Levihleri

³Kurdun Oğlu Risalesi, S. 12

⁴ aynı kitaptan, S.12

⁵ aynı kitaptan, S.13.

⁶ aynı kitaptan, S. 13.

⁷ aynı kitaptan. S.14.

⁸ aynı kitaptan, S. 14.

⁹ aynı kitaptan,S.14.

¹⁰ aynı kitaptan,S.14.

¹¹ aynı kitaptan, S.15.

¹² aynı kitaptan, S.15.

¹³ aynı kitaptan, S.21.

¹⁴ aynı kitaptan, S. 21

¹⁵ aynı kitaptan, S. 22.

¹⁶ aynı kitaptan, S.22.

¹⁷ aynı kitaptan, S. 24.

¹⁸ aynı kitaptan S. 25.

¹⁹ aynı kitaptan S. 42.

²⁰ aynı kitaptan, S. 45.

²¹ aynı kitaptan, S. 108.

²² aynı kitaptan, S.107.

²³ aynı kitaptan, S. 74-75.

²⁴ aynı kitaptan, S.20.

²⁵ aynı kitaptan, S.23.

²⁶ aynı kitaptan, S. 23.

²⁷ aynı kitaptan, S. 26.

²⁸ aynı kitaptan, S. 71.

-
- ²⁹ aynı kitaptan, S.109
³⁰ aynı kitaptan, S. 60-1.
³¹ aynı kitaptan, S. 58-9.
³² aynı kitaptan, S. 59.
³³ Aynı kitaptan, S. 59.
³⁴ aynı kitaptan, S. 60.
³⁵ Bahai Dininin 1. Yüz Yılı, S.209.
³⁶ Bahauallah'ın Levihleri.
³⁷ Kurdun Oğlu Risalesi, S.52.
³⁸ aynı kitaptan, S. 62-3.
³⁹ aynı kitaptan, S. 75.

BÖLÜM 25: KURDUN OĞLU RİSALESİ (devamı)

- ¹ Bahauallah'ın Sesi, b.46
² Kurdun Oğlu Risalesi, S. 29.
³ aynı kitaptan, S.97.
⁴ aynı kitaptan, S. S.98-9.
⁵ Milli Arşiv Heyeti, no. 19, S.455.
⁶ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 86.
⁷ Milli Arşiv Heyeti no. 15, S.404-5. Yayınlanmamış derlemeden alıntı.
⁸ aynı kitaptan, no.27, S.343-4.
⁹ aynı kitaptan, no.31, S.32.
¹⁰ Maidey-i Asemani, cilt 5, S.18-9.
¹¹ Esrarul Asar, cilt 1, S. 21.
¹² Kurdun Oğlu Risalesi, S.86.
¹³ aynı kitapğtan S. 84.
¹⁴ aynı kitaptan, S. 55-56.
¹⁵ Memorials of the Faithful (Müminlerin hatıraları) S.21-2.
¹⁶ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 35.
¹⁷ Kur'an, 112
¹⁸ Kurdun Oğlu Risalesi, S.36.
¹⁹ aynı kitaptan S.36.
²⁰ aynı kitaptan, S.91.
²¹ aynı kitaptan, S. 114.
²² aynı kitaptan, S. 115.

-
- ²³ aynı kitaptan, S. 113
²⁴ Kurdun Oğlu Risalesi, S. 94
²⁵ aynı kitaptan, S. 16.
²⁶ aynı kitaptan, S. 17.
²⁷ aynı kitaptan, S. 31.
²⁸ aynı kitaptan, S. 36.
²⁹ aynı kitaptan, S. 55.
³⁰ aynı kitaptan S.62.
³¹ aynı kitaptan, S. 84.
³² aynı kitaptan, S. 77.
³³ aynı kitaptan, S. 110
³⁴ aynı kitaptan, S.90

BÖLÜM 26: HZ.BAHAULLAH'IN SUUDU

- ¹Saklı Sözler, Farsçası, no.15.
² İşrak Havari, Eyyam-i Tisih
³ Bahai Dininin 1. Yüz Yılı, S. 232-3
⁴ İşrak Havari,, Eyyam-ı Tisih, S.404-5.
⁵Şevki Efendi tarafından alıntılanmıştır, 'The Unfoldment of World Civilization', The World Oeder of Bahaullah, S.204-5.
⁶ aynı kitaptan, S.205

EK I: AD VE SEMUD HALKI; HUD; SALİH VE DİŞİ DEVE

- ¹ Kur'an, 69:6.
² Kur'an, 7;77-8
³ Maidey-i Asemani, cilt 2, S. 99-100.
⁴ İkan Kitabı, s.9 (1996 Baskı)
⁵ aynı kitaptan, s.11 (1996 Baskı)